Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja
i sigurnost na radu

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2014. GODINU

Zagreb, ožujak 2015.

S A D R Ž A J

1. **Registar profesionalnih bolesti**
(obuhvaća točke 1. i 6. Preventivnog programa Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za 2014. godinu (dalje u tekstu Program)) 2

2. **Registar radnika oboljelih od bolesti izazvanih azbestom**
(obuhvaća točke 2. i 7. Programa) 30

3. **Zdravstveni nadzor specifičnih grupacija radnika**

3.1. Zdravstveni nadzor radnika izloženih ionizirajućem zračenju
(obuhvaća točke 3.a i 8.a Programa) 41

3.2. Zdravstveni nadzor radnika članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe
(obuhvaća točke 4.b i 8.b Programa) 47

3.3. Zdravstveni nadzor radnika čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti
(obuhvaća točke 3.c i 8.c Programa) 49

3.4. Evidencija podataka o radnicima koji pri radu drže i nose oružje 51

4. **Praćenje izloženosti specifičnih grupacija radnika u Repuplici Hrvatskoj**

4.1. Praćenje izloženosti karcinogenim i mutagenim tvarima
(obuhvaća točku 4.a Programa) 53

4.2. Edukacija radnika izloženosti karcinogenim i mutagenim tvarima
(obuhvaća točku 9.a Programa) 63

4.3. Praćenje izloženosti citostaticima
(obuhvaća točku 4.b Programa) 64

4.4. Edukacija radnika izloženih citostaticima
(obuhvaća točku 9.b Programa) 70

5. Stručnjaci u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu

5.1. Evidencija podataka o ordinacijama i specijalistima medicine rada (obuhvaća točku 5. Programa) 72

5.2. Evidencija podataka o stručnjacima u području zaštite na radu (obuhvaća točku 4.c Programa) 114

6. **Praćenje ozljeda na radu** (obuhvaća točku 10. Programa)

6.1. Analiza ozljeda na radu za 2014. godinu 122

6.2 Analiza ozljeda na radu u djelatnosti Q - Zdravstvena zaštita i socijalna skrb 160

6.3. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti C - Prerađivačka industrija 185

6.4. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša 212

6.5. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje 236

6.6. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija 261

6.7. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo 286

6.8. Analiza ozljeda na radu – medicinski pokazatelji 311

6.9. Zaključak analize ozljeda na radu 315

6.10. Praćenje i statistička analiza ubodnih incidenata i predlaganje mjera za smanjenje broja incidenata 318

7. **Informiranje i edukacija stručne i opće javnosti** (obuhvaća točku 11. Programa) 321

8. **Koordiniranje i stručni nadzor ordinacija medicine rada na području Republike Hrvatske**
(obuhvaća točku 12. Programa) 343

9. **Predlaganje programa mjera specifične zdravstvene zaštite**
(obuhvaća točku 13. Programa) 345

10. **Pružanje stručne pomoći u izradi zdravstvenog i radnog zakonodavstva i zakona i provedbenih propisa kojima se uređuje zaštita zdravlja radno aktivnog stanovništva**
(obuhvaća točku 14. Programa) 347

11. **Davanje stručnih mišljenja iz područja zdravstvene zaštite radnika, na traženje Ministarstva zdravlja i Ministarstva rada i mirovinskog sustava**
(obuhvaća točku 15. Programa) 351

12. **Oblikovanje doktrina i standarda te metoda rada pri ocjenjivanju uvjeta rada, sa stanovišta zaštite zdravlja i sigurnosti na radu**
(obuhvaća točku 16. Programa) 354

13. **Preventivni rad u populaciji pomoraca članova posade brodova i drugih radnika migranata i imigranata (vozači, građevinari, željezničari, radnici u naftnoj industriji, radnici u elektroprivredi, radnici imigranti koji posjeduju radne dozvole za rad u Republici Hrvatskoj). Edukacija savjetnika u okviru hrvatskog nacionalnog programa za prevenciju hiv-aids-a 2011. – 2015., u populaciji radnika migranata i pomoraca – članova posade pomorskih brodova**
(obuhvaća točku 17. Programa) 358

1.

ሀሀሀሀሀሀ

REGISTAR PROFESIONALNIH BOLESTI

Pri Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (HZZZSR) vodi se Registar profesionalnih bolesti kao jedna od važnih aktivnosti od javnog interesa koju HZZZSR kontinuirano provodi za potrebe Ministarstva zdravlja. Registar prati priznate profesionalne bolesti na razini države i tako daje temelj za preventivne akcije u području zaštite zdravlja radno aktivne populacije.

U Registru profesionalnih bolesti analiziraju se broj i kretanje profesionalnih bolesti u Hrvatskoj, karakteristike oboljelih radnika (dob, spol, radni staž, stručna sprema), gospodarstvene djelatnosti i zanimanja u kojima se pronalaze profesionalne bolesti te se provodi analiza štetnih uvjeta odnosno vrsta štetnosti koje su uzrokovale profesionalnu bolest. Analiza je učinjena prema hrvatskih propisima i prema europskoj statistici za profesionalne bolesti. U Registru je provedena i analiza trajanja privremene radne nesposobnosti radnika oboljelih od profesionalnih bolesti.

1.1. Definicije

Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13) definiraju se profesionalne bolesti kao bolesti izazvane dužim neposrednim utjecajem procesa rada i uvjeta rada na određenim poslovima.

Zakon o Listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) definiraju profesionalnu bolest kao onu bolest za koju se dokaže da je posljedica djelovanja štetnosti u procesu rada i/ili radnom okolišu, odnosno bolest za koju je poznato da može biti posljedica djelovanja štetnosti koje su u svezi s procesom rada i/ili radnim okolišem, a intenzitet štetnosti i duljina trajanja izloženosti toj štetnosti je na razini za koju je poznato da uzrokuje oštećenje zdravlja. Lista profesionalnih bolesti i poslova na kojima se te bolesti javljaju i uvjeti pod kojima se smatraju profesionalnim je obvezujuća i sastavni je dio Zakona (NN 107/07).

Profesionalne se bolesti dokazuju pomoću, u medicini rada prihvaćenih, programa obrade (algoritama). Dijagnostički postupak obuhvaća:

1) radnu anamnezu i dokazivanje povezanosti bolesti i izloženosti pri radu;
2) kliničku sliku s pojavom oštećenja funkcije i/ili morfologije organa ili organskih sustava za koje je poznato da je određena radna štetnost može uzrokovati;
3) pozitivne nalaze dijagnostičkih metoda koje mogu objektivizirati to oštećenje.

Prisutnost štetnosti utvrđuje se:

1) procjenom opasnosti ili na drugi način koji omogućava da se sa sigurnošću utvrdi prisutnost štetnosti,
2) određivanjem intenziteta (mjerenjem, neposrednim uvidom u uvjete rada ili na drugi način koji omogućava da se sa sigurnošću utvrdi intenzitet štetnosti) i trajanja izloženosti toj štetnosti.

1.2. Metodologija prikupljanja i analize podataka

1.2.1. Izvori podataka za Registar profesionalnih bolesti

Postupak utvrđivanja i priznavanja profesionalnih bolesti provodi se na temelju Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) te na temelju Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13) i Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN 75/14, 154/14).

Prema odredbama navedenih zakonskih propisa, u slučaju sumnje na profesionalnu bolest ispunjava se Prijava o profesionalnoj bolesti koja se podnosi područnom uredu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prema mjestu prebivališta, odnosno boravka osigurane osobe, a može i područnom uredu Zavoda na području kojeg je sjedište poslodavca. U postupku utvrđivanja činjenica radi priznavanja profesionalne bolesti obvezno se pribavlja mišljenje nadležnog doktora specijaliste medicine rada i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Zadatak je doktora specijaliste medicine rada Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu potvrditi ili otkloniti profesionalnu etiologiju bolesti. Ukoliko se profesionalni uzrok bolesti potvrdi, u Registar profesionalnih bolesti HZZZSR-a upisuju se svi podaci relevantni za bolest i radnu izloženost, usklađeni s hrvatskim zakonodavstvom i preporukama EU u području statističkog praćenja parametara vezanih uz zdravlje i sigurnost na radu.

Administrativni podaci o broju zaposlenih osoba temelje se na podacima statističkih analiza, koje provodi Državni zavod za statistiku prema vlastitoj metodologiji, objavljenim u okviru godišnjeg Statističkog ljetopisa.

Podaci o privremenoj nesposobnosti za rad koja je nastala uslijed profesionalne bolesti dobiveni su od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

1.2.2. Metodologija analize podataka Registra profesionalnih bolesti

Analiza podataka prikupljenih u Registru profesionalnih bolesti obuhvaća praćenje, analizu i usporedbu slijedećih varijabli:

- dob,
- spol,
- stručna sprema,
- radni ekspozicijski staž, odnosno trajanje rada u radnim procesima i štetnim radnim uvjetima koji su izazvati profesionalnu bolest,
- gospodarstvena djelatnost poslodavca čiji je radni proces uzrokovao profesionalnu bolest,
- zanimanje oboljelog radnika, odnosno skup poslova koji su uzrokovali bolest,
- štetni uvjeti radnog procesa koji su izazvali profesionalnu bolest, sukladno klasifikaciji Zakona o listi profesionalnih bolesti,
- vrsta profesionalnih bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti i prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih stanja, MKB-10,
- privremena radna nesposobnost.

Prema europskoj statistici za profesionalne bolesti (European Occupational Diseases Stitistics – EODS) obvezno je pratiti slijedeće podatke:

- dob u vrijeme dijagnosticiranja profesionalne bolesti,
- spol,
- zanimanje oboljelog radnika, klasificirano prema ISCO (International standard classification of occupations),

- gospodarstvena djelatnost poslodavca čiji je radni proces uzrokovao profesionalnu bolest, klasificirana prema NACE 2007 (Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne) Rev.2,
- oznaka profesionalne bolesti prema Europskom popisu profesionalnih bolesti (European schedule of occupational diseases, 2003.),
- oznaka profesionalne bolesti prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema (MKB-10),
- težina bolesti prema EODS klasifikaciji,
- izloženost prema EODS klasifikaciji (Classification of the causal agents of the occupational diseases), koja klasificira radnu izloženost koja je uzrokovala profesionalnu bolest u šest kategorija: kemijske tvari, fizikalne štetnosti, biološke štetnosti, biomehaničke opasnosti, psihosocijalni faktori i industrijski faktori, materijali i produkti,
- produkt ili gotov proizvod koji sadrži štetnost koja je uzrok profesionalne bolesti, klasificiran prema EODS klasifikaciji (Classification of the causal agents of the occupational diseases).

Klasifikacije korištene za potrebe pisanja ovog izvješća su:

- Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007 (NN 58/07) usporediva sa drugom revizijom Međunarodne klasifikacije djelatnosti, NACE 2007 *(**N**omenclature statistique des **a**ctivités économiques dans la **C**ommunauté **e**uropéenne)* Rev.2,
- Nacionalna klasifikacija zanimanja (NN 14/11) usporediva sa Međunarodnom statističkom klasifikacijom zanimanja ISCO *(**I**nternational **s**tandard **c**lassification of **o**ccupations)*,
- Classification of the causal agents of the occupational diseases, EODS,
- European Occupational Disease Statistics – EODS, European Commission, 2000.
- Međunarodna klasifikacija bolesti i srodnih zdravstvenih problema – deseta revizija, MKB-10.
- Zakon o listi profesionalnih bolesti (NN 162/98, 107/07).
- Commission Recommendation 2003/670/EC of 19 September 2003 concerning the European schedule of occupational diseases.

1.3. *Učestalost profesionalnih bolesti*

Registar profesionalnih bolesti za 2014. godinu obuhvaća ukupno 168 profesionalnih bolesti.

1.3.1. Dinamika učestalosti profesionalnih bolesti u proteklom razdoblju

U 2014. godini broj profesionalnih bolesti pokazuje značajan pad u odnosu na prethodnu 2013. godinu (slika 1.1.). U šestogodišnjem razdoblju ukupan broj profesionalnih bolesti bitno oscilira od 195 u 2009. godini, 238 u 2010. godini preko 488 u 2011., zatim 305 u 2012., 209 u 2013. i tek 168 u 2014.godini. Razloge za takvu oscilaciju ponajprije treba tražiti u strukturi registriranih dijagnoza kojima je utvrđena profesionalna etiologija. Naime, u ovom broju su obuhvaćene sve profesionalne bolesti koje su priznate u sustavu zdravstvenog osiguranja, što znači da su uključene i profesionalne bolesti koje su nastale kao posljedica izloženosti azbestnim vlaknima. Prema posebnom propisu ta se skupina bolesti prati u Registru radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom, ali zbog svoje profesionalne etiologije te bolesti se registriraju i u Registru profesionalnih bolesti, pa tako značajno utječu na ukupan broj profesionalnih bolesti u pojedinoj kalendarskoj godini. Tijekom 2011. i 2012. godine bilježi se visok broj zahtjeva za utvrđivanjem profesionalne etiologije bolesti uzrokovane izloženošću azbestnim vlaknima, što je nastavno uzrokovalo veliki rast ukupnog broja profesionalnih bolesti, daleko veći nego je to bio slučaj u ostalim kalendarskim razdobljima. Međutim, sada se može pratiti postepeni pad broja profesionalnih bolesti izazvanih azbestom što ima direktne implikacije na ukupni pad broja profesionalnih bolesti.

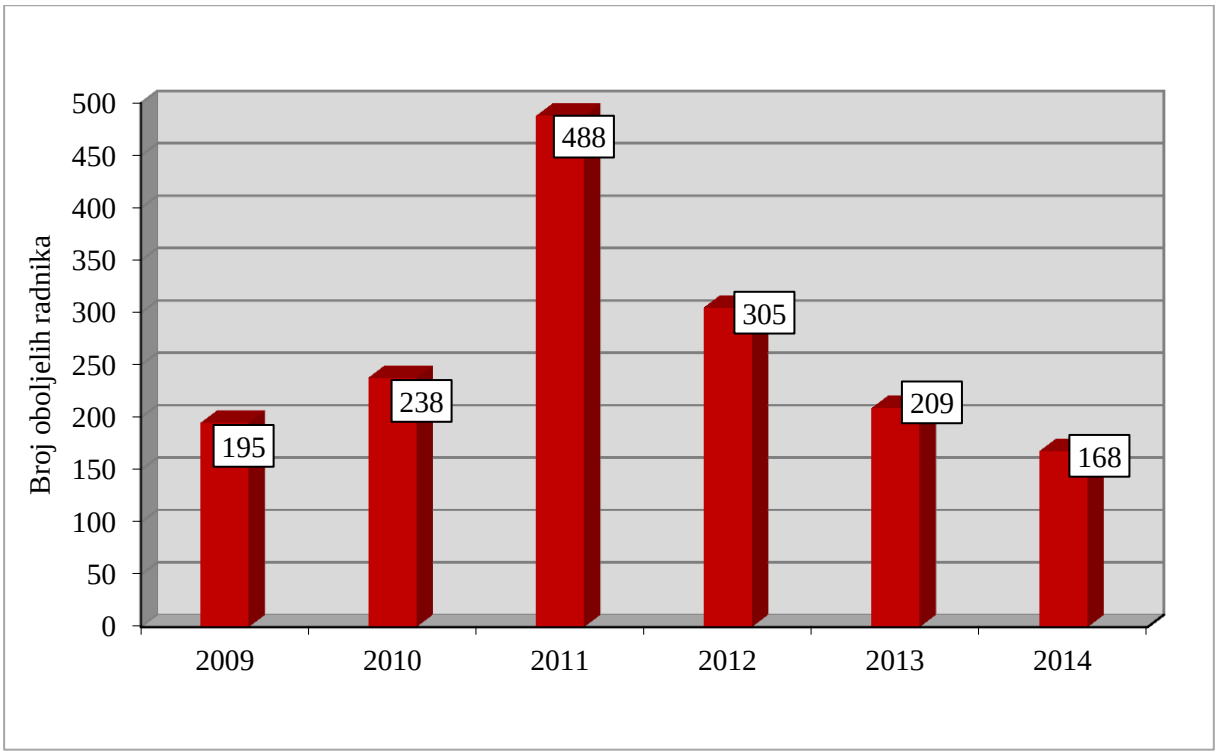

Slika 1.1. Broj profesionalnih bolesti u posljednjih šest godina

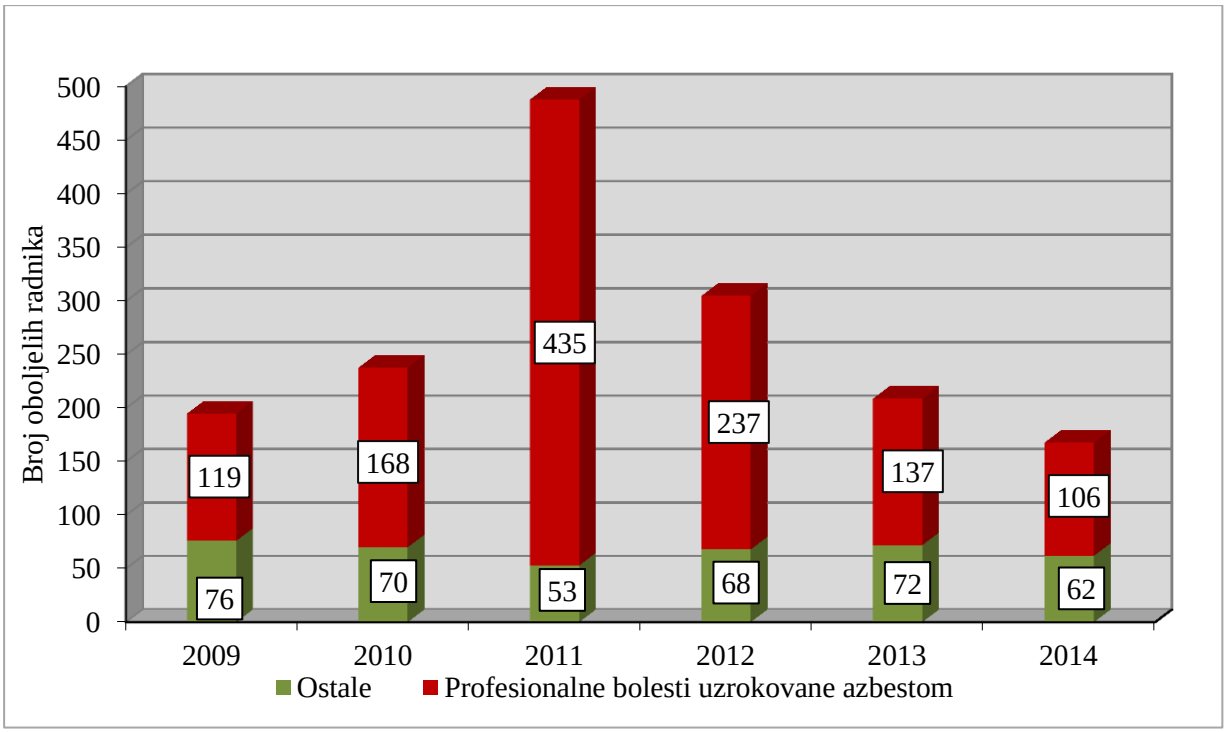

Slika 1.2. Udio profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom i ostalih profesionalnih bolesti u posljednjih šest godina

Ukoliko bi se promatrale profesionalne bolesti bez onih uzrokovanih azbestom tada je razvidno da je njihov broj znatno manji i da su u ukupnom broju profesionalnih bolesti zastupljene u ispod polovičnom broju (slika 1.2.). Primjerice, udio profesionalnih bolesti koje nisu izazvane azbestom u 2012. godini iznosi 23%, u 2013. godini 35%, a u 2014. godini 37%. Izuzevši iz razmatranja profesionalne bolesti uzrokovane izloženošću azbestnim vlaknima, mora se reći da je broj preostalih profesionalnih bolesti najviši bio u vrijeme kada je postojao osiguratelj koji je pružao zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, odnosno prije početka jasnijeg utjecaja ekonomske krize koja se očitovala ponajprije u gospodarstvu, sigurnosti radnih mjesta i kasnije, padu prijavljenih bolesti kojima je postavljena sumnja na profesionalnu etiologiju.

1.3.2. Geografska distribucija profesionalnih bolesti u Republici Hrvatskoj

Geografska distribucija vrste i broja profesionalnih bolesti analizira se praćenjem broja oboljelih po pojedinim gradovima odnosno županijama iz kojih pristižu prijave u Registar profesionalnih bolesti.

Prijave o profesionalnoj bolesti zaprimljene su iz gotovo svih dijelova RH, a u tablici 1.1. prikazana je raspodjela prispjelih podataka. Razlike koje postoje u broju prijavljenih profesionalnih bolesti po pojedinoj županiji mogu biti posljedica različite zastupljenosti pojedinih gospodarstvenih djelatnosti, koje s obzirom na radne procese nose i različite profesionalne rizike.

U ukupnom broju prijavljenih profesionalnih bolesti bitno odstupa Dubrovačko-neretvanska županija s najvećim brojem profesionalnih bolesti. Ovo odstupanje uzrokovano je velikim brojem zahtjeva za priznavanjem profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom. Zbog istog razloga zabilježen je i značajan broj prijava iz Splitsko-dalmatinske i Primorsko-goranske županije. Ako se izuzmu bolesti uzrokovane azbestom, najveću zastupljenost prijavljenih i priznatih profesionalnih bolesti imaju Grad Zagreb, Vukovarsko-srijemska, Varaždinska i Krapinska županija. Uzroci priznatih profesionalnih bolesti u tim županijama su različiti, što upućuje na zastupljenost različitih tehnoloških procesa u gospodarstvenim djelatnostima navedenih područja.

Tablica 1.1. Raspodjela profesionalnih bolesti u 2014. godini prema županijama

Županija	**Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti***														
	30.1	36	37.1	37.2	38	41	44	45	47	49.1	49.2	49.3	54	55	**Ukupno**
Zagrebačka			1			1		1	1				1	1	**6**
Krapinsko-zagorska						4									**4**
Sisačko-moslavačka															**0**
Karlovačka									2						**2**
Varaždinska		1	1			4									**6**
Koprivničko-križevačka			1			1									**2**
Bjelovarsko-bilogorska			1												**1**
Primorsko-goranska	1							2		12	2				**17**
Ličko-senjska								1							**1**
Virovitičko-podravska			1												**1**
Požeško-slavonska						1		1							**2**
Brodsko-posavska								1							**1**
Zadarska						1									**1**
Osječko-baranjska						1				1					**2**
Šibensko-kninska															**0**
Vukovarsko-srijemska			3	1	1	1	2	1							**9**
Splitsko-dalmatinska		4						1		23	2	1			**31**
Istarska		1						1		3					**5**
Dubrovačko-neretvanska										60		1			**61**
Međimurska										1					**1**
Grad Zagreb			2		1	6		2	4						**15**
UKUPNO	**1**	**6**	**10**	**1**	**2**	**20**	**2**	**11**	**7**	**100**	**4**	**2**	**1**	**1**	**168**

*	**Profesionalna bolest**
30.1	Bolesti uzrokovane aromatskim aminima ili aromatskim hidrazinima ili njihovim halogeniranim, fenolnim, nitritnim, nitratnim ili sulfoniranim derivatima
36	Nagluhost ili gluhoća uzrokovana bukom
37.1	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (oštećenja perifernih žila i živaca, kostiju, zglobova, tetiva i okolozglobnih tkiva)
37.2	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice)
38	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem
41	Sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (ponavljajući pokreti, primjena sile, nefiziološki položaj, vibracije, pritisak)
44	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka
45	Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze
47	Bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, nespomenutim u drugim zaglavljima
49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovan azbestom
54	Astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje
55	Alergijski rinitis uzrokovan udisanjem tvari koje su priznate kao uzročnici alergije i koje su karakteristične za radni proces

* = Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti

1.4. Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti

1.4.1. Dob i spol oboljelih od profesionalnih bolesti

U Registru profesionalnih bolesti za 2014. godinu upisano je 168 profesionalnih bolesti. Distribuciju oboljelih od profesionalnih bolesti prema spolu prikazuje slika 1.3. U ukupnom broju oboljelih od profesionalnih bolesti ima 118 (70,24%) muškaraca i 50 (29,76%) žena. Veći broj muškaraca oboljelih od profesionalne bolesti su posljedica činjenice da se muškarci ipak više zapošljavaju u rizičnijim radnim procesima.

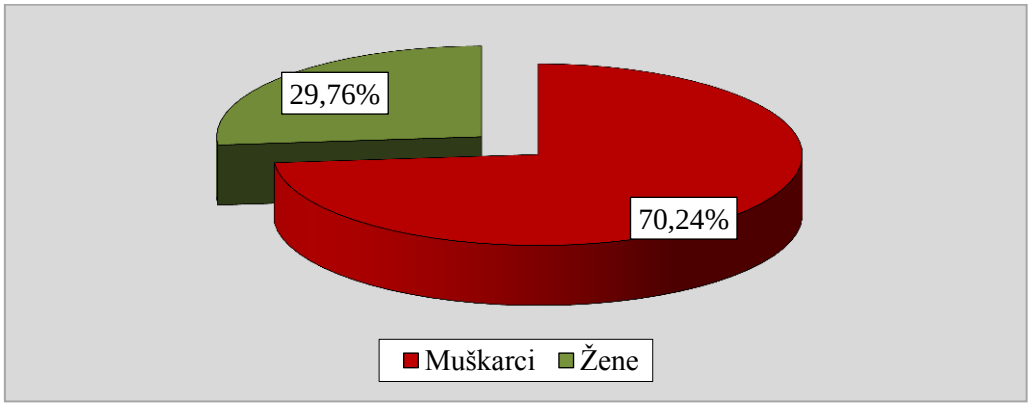

Slika 1.3. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2014. godini prema spolu

Od ukupnog broja radnika oboljelih od profesionalnih bolesti, s visokom i višom stručnom spremom bilo je 14 (8,33%) oboljelih radnika, sa srednjom stručnom spremom 85 (50,59%) i s niskom ili bez stručne spreme 69 (41,07%) oboljela radnika (slika 1.4.). Postoji opće prihvaćeno mišljenje da su poslovi koji ne zahtijevaju stručnu izobrazbu ujedno i najrizičniji poslovi. Međutim, vidljivo je da su opasni radni uvjeti zastupljeni najviše u poslovima srednje stručne spreme, a ima ih i u poslovima koji zahtijevaju visoku stručnu izobrazbu. Ovi potonji dolaze prvenstveno iz djelatnosti zdravstvene zaštite te u manjem broju iz djelatnosti obrazovanja, financija i državne uprave.

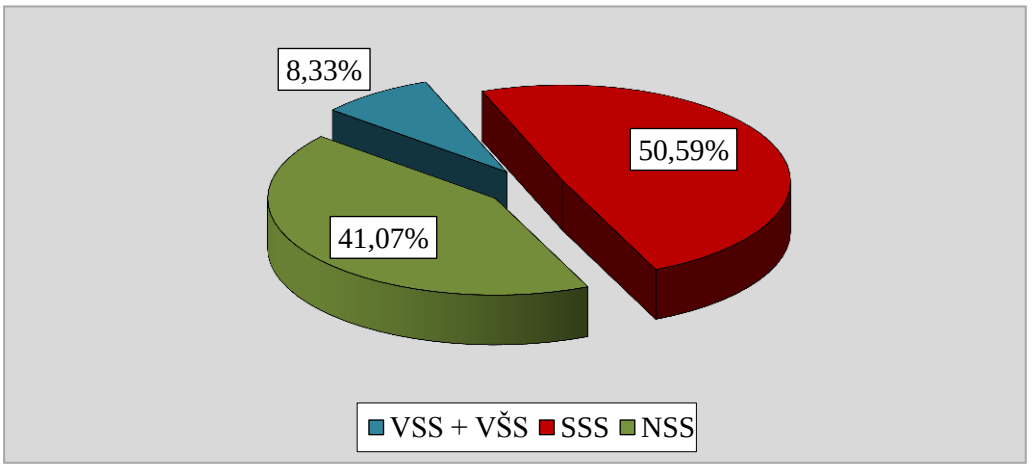

Slika 1.4. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2014. godini prema izobrazbi

Za potrebe Registra oboljelih od profesionalnih bolesti analiziraju se i podaci o dobnoj strukturi oboljelih, odnosno prosječna dob u trenutku dijagnosticiranja profesionalne bolesti. U 2014. godini

srednja dob oboljelih je 48,34 godina. Srednja dob oboljelih od profesionalnih bolesti u 2013. godini bila je 56,4 godine, dok je u 2012. godini bila 58,7 godina, a u 2011. godini 59,2 godina. U posljednjih nekoliko godina vidljivo je postepeno smanjivanje dobne granice u kojoj se dijagnosticira profesionalna bolest, što je posljedica smanjenja broja profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom, ali i sve veći upliv novih zanimanja koja se susreću pogotovo u djelatnostima informacija i komunikacija gdje dominira rad s izraženom dinamičkom komponentom i visokim brojem ponavljajućih pokreta, naročito kada je riječ o radu s računalom, tipkovnicom i mišem pa je time potrebno i kraće razdoblje ekspozicije te se bolest javlja kod mlađih osoba.

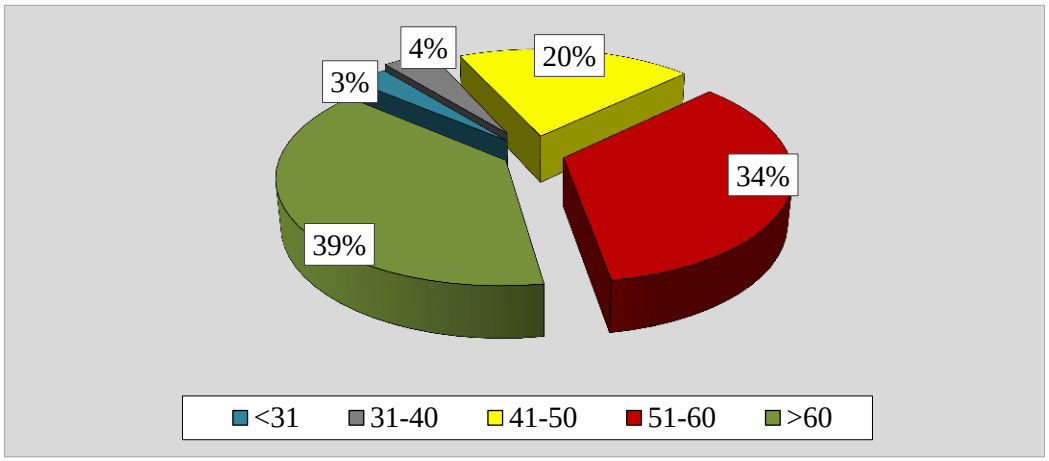

Slika 1.5. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2014. godini prema životnoj dobi

Na slici 1.5. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema dobi. Uočava se da je najveći broj radnika oboljelih od profesionalnih bolesti prisutan u skupini čija je životna dob preko 60 godina života, zatim slijedi skupina u dobi između 51. i 60. godine života. I u prethodne dvije godine također je najviše oboljelih od profesionalnih bolesti bilo upravo u ovim dobnim skupinama. Skupina radnika u starosnoj dobi od 40. do 50. godine života slijedeća je po redu s visokim brojem profesionalnih bolesti, odnosno 20%. U skupini radnika mlađih od 40 godina utvrđen je mali broj profesionalnih bolesti, i to su prvenstveno zarazne bolesti u djelatnosti zdravstva, uslužne djelatnosti te informacije i komunikacije. U prikazu raspodjele radnika oboljelih od profesionalne bolesti vidljiv je značajan udio osoba starije životne dobi, jer uzevši u obzir sveukupan broj profesionalnih bolesti, najveći je broj osoba s profesionalnom bolešću upravo u skupini iznad 60 godine života. To su uglavnom umirovljenici koji svoja prava na temelju priznavanja profesionalne bolesti uzrokovane azbestom potražuju po posebnim propisima, a uz to poznato je da se učinci izloženosti vlaknima azbesta ispoljavaju najčešće tek nakon duge višegodišnje latencije.

Dobnu strukturu oboljelih od profesionalnih bolesti u posljednje četiri godine prikazuje slika 1.6. Vidljivo je kako je prosječna dob u trenutku dijagnosticiranja i priznavanja profesionalne bolesti visoka. Iako bi se uzrok tome mogao tražiti u sve boljim radnim uvjetima u kojima sve kasnije nastaju oštećenja zdravlja, na jednaki ga način treba potražiti u potrebi za održanjem egzistencije te sve težom aplikacijom preostale radne sposobnosti na tržište rada iz čega proizlazi potreba za zadržavanjem radnog odnosa pod svaku cijenu, čak i u slučaju bolesti. Još jedan bitni uzrok ovakve situacije nalazi se u činjenici da liječnici obiteljske medicine često ne pomišljaju da je riječ o promjenama zdravlja uzrokovanim radom na pojedinom radnom mjestu. Isto tako, ovoj situaciji doprinosi i teža dostupnost specijaliste medicine rada. Naime, osobe koje rade na radnim mjestima koja prema procjeni rizika nisu svrstana u poslove s posebnim uvjetima rada ne idu na periodičke preglede kod specijaliste medicine rada, a sam specijalist medicine rada nije u sustavu zdravstva prepoznat kao učesnik u specijalističko konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti. Takvi slučajevi specijalističko-konzilijarnog rada u medicini rada su toliko sporadični da nemaju utjecaj na otkrivanje novih slučajeva profesionalnih bolesti.

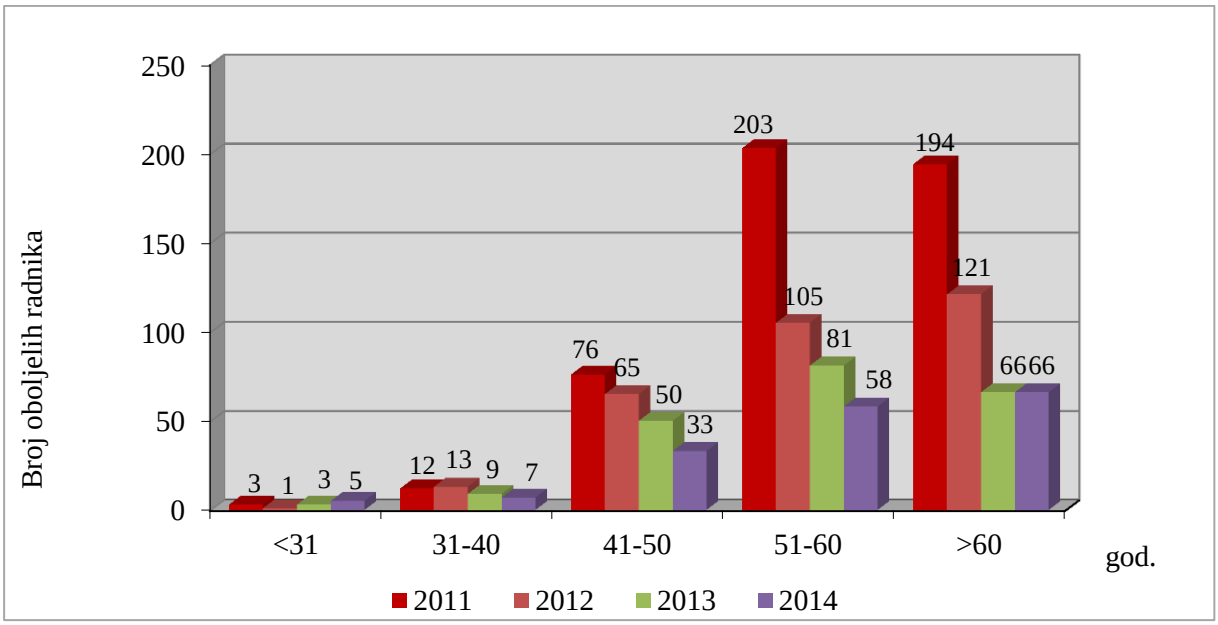

Slika 1.6. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti prema životnoj dobi u posljednje četiri godine

Nadalje, s obzirom na mogućnost uvida u kompletnu medicinsku i ostalu dokumentaciju temeljem koje se provodi priznavanje profesionalne etiologije bolesti, nameće se zaključak da se radnici javljaju sve kasnije od početka tegoba, tj. tek onda kada je bolest potrebno liječiti dulje, a dijagnostiku provoditi kompliciranijim, financijski i stručno zahtjevnijim metodama. Osim toga, najveći broj oboljelih najčešće dolaze iz niže ili srednje obrazovne skupine zanimanja djelatnosti šumarstva i proizvodnje, pa zbog toga vrlo često preostalu radnu sposobnost ne mogu s uspjehom plasirati na tržište rada.

1.4.2. Radni staž oboljelih od profesionalnih bolesti

Raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema duljini ekspozicijskog radnog staža, tj. radnog staža provedenog u radnom procesu koji je uzrokovao bolest prikazana je slikom 1.7.

Prosječni radni staž radnika oboljelih od profesionalnih bolesti na radnom mjestu koje je uzrokovalo profesionalnu bolest iznosi 19,93 godine. Najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je u skupini radnika s radnim stažem kraćim od 6 godina. Osim bolesti uzrokovanih azbestom u ovoj skupini su zabilježene profesionalne bolesti za koje nije važna duljina izloženosti, kao što su zarazne i alergijske bolesti. Po učestalosti profesionalnih bolesti slijedeća je skupina onih radnika čiji je radni staž u rasponu trajanja od 11 do 20 godina rada u štetnim radnim uvjetima.

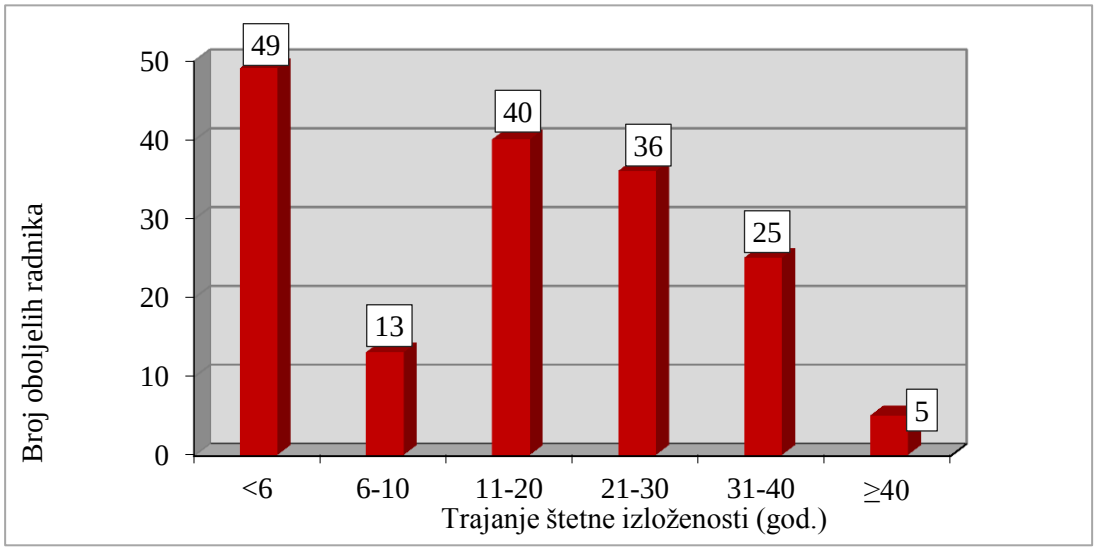

Slika 1.7. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2014. godini prema duljini ekspozicijskog radnog staža

1.5. *Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – uzroci profesionalnih bolesti*

1.5.1. Gospodarstvene djelatnosti

Broj profesionalnih bolesti u 2014. godini bitno se razlikovao po pojedinim gospodarstvenim djelatnostima koje su klasificirane prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, a prikazane su u tablici 1.2. Broj profesionalnih bolesti na 100 000 zaposlenih (stopa na 100 000 zaposlenih) u pojedinoj djelatnosti kretala se od 1,20 do 52,73 s prosječnom vrijednosti 12,65 (tablica 1.2.).

Tablica 1.2. Broj profesionalnih bolesti u 2014. godini prema gospodarstvenim djelatnostima i stopa na 100 000 zaposlenih u djelatnosti

	Djelatnost – NKD 2007*	**Broj profesionalnih bolesti**	**Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti**
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	12	24,92
B	Rudarstvo i vađenje	0	0
C	Prerađivačka industrija	120	52,73
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	6,81
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	0
F	Građevinarstvo	4	4,29
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	3	1,53
H	Prijevoz i skladištenje	1	1,20
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	0	0
J	Informacije i komunikacije	4	12,03
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	2,70
L	Poslovanje nekretninama	0	0
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	0	0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	0
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	6	5,51
P	Obrazovanje	0	0
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	13	14,16
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0
S	Ostale uslužne djelatnosti	1	4,17
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2	51,96
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela	0	0
	Ukupno	**168**	**12,65**

* Gospodarstvene djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

Najveći broj profesionalnih bolesti proizlazi iz prerađivačke industrije, zatim iz djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, te javne uprave i obaveznog socijalnog osiguranja. Iz visine izračunate stope, koja uzima u obzir broj zaposlenih u pojedinih gospodarstvenim djelatnostima, vidljivo je da je situacija ponešto drugačija. Najveća stopa profesionalnih bolesti zabilježena je i dalje u prerađivačkoj industriji, ali odmah nakon toga slijedi djelatnost kućanstva kao poslodavca. Radilo se o dvije profesionalne bolesti utvrđene u frizerskoj i kozmetičkoj djelatnosti,

koje su bile registrirane kao djelatnost kućanstva. Nakon toga, najveća stopa profesionalnih bolesti utvrđena je u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te u djelatnosti informacija i komunikacija.

Visok broj profesionalnih bolesti u prerađivačkoj industriji (120) najvećim dijelom je rezultat značajnog udjela osoba kojima je utvrđena profesionalna bolest uzrokovana azbestom odnosno posljedica je velikog broja zahtjeva za priznavanjem profesionalnih bolesti zbog ostvarivanja prava prema posebnim propisima. Izuzme li se njihov broj, jasniji je uvid u djelatnosti koje prednjače po broju profesionalnih bolesti. Iako prerađivačka industrija ima i dalje najveći broj profesionalnih bolesti, po broju su vrlo blizu djelatnost šumarstva i djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (slika 1.8.).

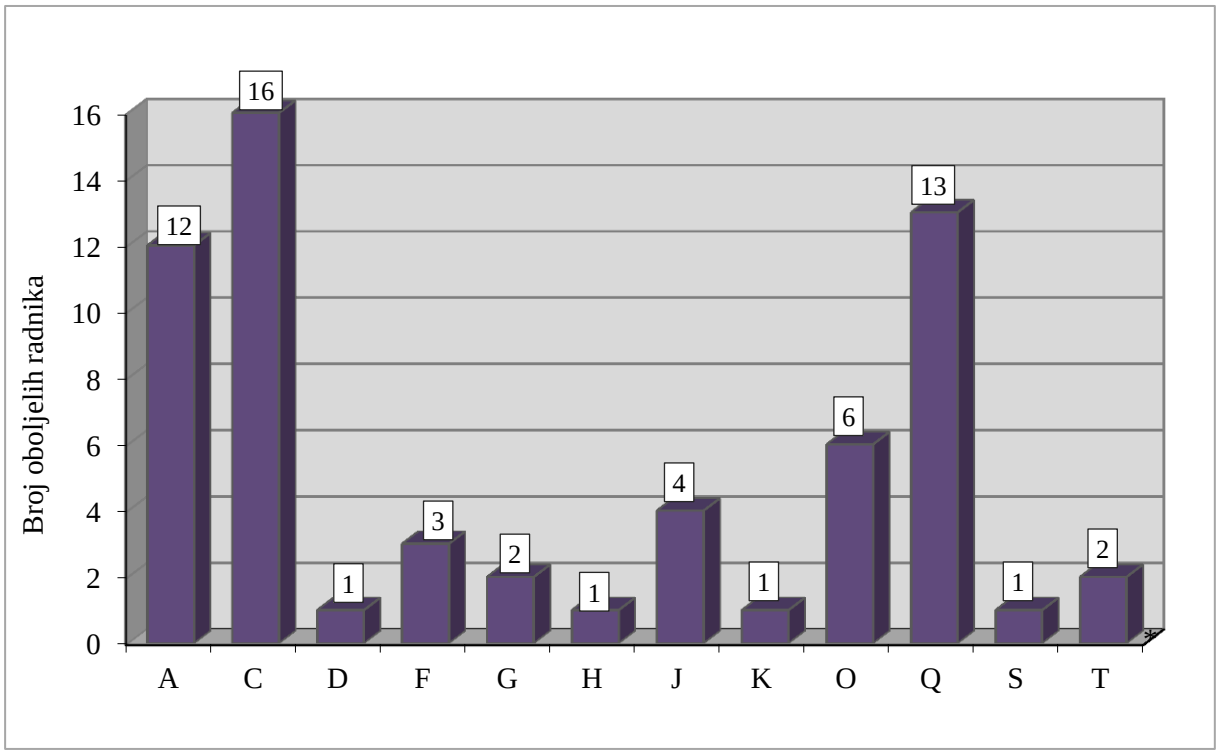

Slika 1.8. Raspodjela profesionalnih bolesti prema gospodarstvenim djelatnostima u 2014. godini - bez bolesti uzrokovanih azbestom

Promatrajući stopu profesionalnih bolesti na 100 000 zaposlenika vidljiva je niska zastupljenost bolesti u građevinarstvu što je vjerojatno uzrokovano padom gospodarske aktivnosti u toj grani djelatnosti. Osim u djelatnosti šumarstva relativno visok broj profesionalnih bolesti može se iz godine u godinu pratiti u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi. Također se primjećuje porast stope profesionalnih bolesti u granama financijske djelatnosti te informacija i komunikacija, što je prvenstveno uzrokovano iznimnim statodinamičkim naporima koji su dominantno prisutni u obje ove grane djelatnosti s obzirom da se u njima nalazi veliki broj radnih mjesta vezanih uz rad na računalu, odnosno s tipkovnicom i mišem koji su podloga za razvoj sindroma prenaprezanja.

U tablici 1.3. prikazan je broj profesionalnih bolesti (bez bolesti uzrokovanih azbestom) u pojedinim djelatnostima u kojima se javljaju, trajanje ekspozicijskog staža i stopa na 100 000 zaposlenih radnika u djelatnosti. Obzirom na specifične radne uvjete pojedinih djelatnosti prosječno je trajanje ekspozicijskog staža različito.

Tablica 1.3. Broj profesionalnih bolesti u 2014. godini prema gospodarstvenim djelatnostima, prosječnom trajanju ekspozicijskog staža i stopi na 100 000 zaposlenih u djelatnosti (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

NKD	Djelatnost –NKD 2007	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	18,33	12	24,92
C	Prerađivačka industrija	23,88	16	7,03
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	20	1	6,81
F	Građevinarstvo	24,67	3	3,22
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	33	2	1,02
H	Prijevoz i skladištenje	3	1	1,20
J	Informacije i komunikacije	21,25	4	12,03
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	11	1	2,70
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	23	6	5,51
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	25,08	13	14,16
S	Ostale uslužne djelatnosti	16	1	4,17
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	3,5	2	51,96
	Ukupno	**21,74**	**62**	**4,67**

1.5.2. Zanimanja

Najviše zastupljena zanimanja u nastanku profesionalnih bolesti su jednostavna zanimanja i zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji, a slijede tehničari i stručni suradnici te znanstvenici i inženjeri. Gledajući učestalost profesionalnih bolesti uzimajući u obzir stopu na 100 000 zaposlenih, nakon jednostavnih zanimanja i zanimanja u obrtu slijede vojna zanimanja i rukovatelji strojevima. U tablici 1.4. prikazana je raspodjela profesionalnih bolesti u pojedinim zanimanjima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NN 147/10).

Tablica 1.4. Broj profesionalnih bolesti u 2014. godini prema zanimanjima

Rod	Zanimanje - NKZ	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice, i direktori/direktorice	1	1,98
2	Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	11	6,08
3	Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	12	7,22
4	Administrativni službenici/administrativne službenice	7	6,11
5	Uslužna i trgovačka zanimanja	7	3,56
6	Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje	9	8,91
7	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	39	32,16
8	Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	10	9,09
9	Jednostavna zanimanja	70	94,45
0	Vojna zanimanja	2	25,45
	Ukupno	**168**	**12,65**

1.5.3. Štetni radni uvjeti

Opasni i štetni radni uvjeti koji su uzrokovali profesionalne bolesti navedeni su u tablici 1.5. Uzimajući u obzir kriterije Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) to su na prvom mjestu fibrogene prašine, odnosno azbest, slijede statodinamička opterećenja pojedinih segmenata koštano-zglobnog sustava u vidu kumulativne traume, zatim mikroorganizmi kao uzročnici zaraznih bolesti te vibracije i to one koje se prenose preko šake i ruke.

Tablica 1.5. Vrste štetnosti u 2014. godini koje su uzrokovale profesionalne bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti

Vrsta štetnosti i napora	Točka čl. 3. Zakona (NN 107/07)	Broj profesionalnih bolesti
Aromatski amini ili aromatski hidrazini ili njihovi halogenirani, fenolni, nitritni, nitratni ili sulfonirani derivati	30.1	1
Buka	36	6
Vibracije koje se prenose preko ruke i šake	37.1	10
Vibracije koje se prenose na cijelo tijelo	37.2	1
Ionizirajuće zračenje	38	2
Kumulativna trauma	41	20
Mikroorganizmi preneseni na čovjeka sa životinje	44	2
Mikroorganizmi	45	11
Alergeni i nadražljivci kože	47	7
Azbest	49.1, 49.2, 49.3	106
Prašine	54	1
Tvari koje su priznate kao učinci alergije i koje su karakteristične za radni proces	55	1
UKUPNO		**168**

1.5.4. Uzroci profesionalnih bolesti prema europskoj statistici

Europska statistika za profesionalne bolesti (European Occupational Diseases Stitistics – EODS) prati niz parametara koji se prate i u našoj nacionalnoj statistici (dob, spol, zanimanje oboljelog radnika, gospodarstvena djelatnost poslodavca, oznaka profesionalne bolesti prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema). Međutim, europska statistika zahtijeva praćenje radnih uvjeta koji su doveli do profesionalne bolesti pomoću posebnih klasifikacija. Tako se izloženost štetnim radnim uvjetima izražava u šest kategorija koje obuhvaćaju kemijske tvari, fizikalne štetnosti, biološke štetnosti, biomehaničke opasnosti, psihosocijalne faktore i industrijske faktore, materijale i produkte. Analiza štetnih radnih uvjeta uključuje i podatke o produktu ili gotovom proizvodu koji sadrži štetnost koja je uzrok profesionalne bolesti. U tablici 1.6. i 1.7. prikazani su izloženost štetnostima koji su uzrokovali profesionalnu bolest i produkt koji sadrži navedenu štetnost.

Tablica 1.6. Štetna izloženost i produkt koji su uzrokovali profesionalnu bolest u 2014. godini, prema EODS statistici

Izloženost		**Produkt**		**Broj prof. bolesti**
1213000000	Epoksidi	A02	Adhezivi, vezujuća sredstva	2
2001010001	Buka (kontinuirana, diskontinuirana ili u tekućini)	X99	Ostale kategorije	6
2002000000	Mehaničke vibracije	X99	Ostale kategorije	11
2004000000	Materijali koji uzrokuju oštećenje kože i dovode do dermatitisa	X99	Ostale kategorije	2
2005000000	Ekstremna vlažnost	X99	Ostale kategorije	1
2009000000	Ionizirajuće zračenje	D60	Radioaktivni agensi	2
3100510000	Klostridije	E66	Pacijent	1
3100950000	Leptospira	X99	Ostale kategorije	1
3101040000	Bakterije	E64 E66	Krv i ostale tjelesne tekućine Pacijent	2
3101130000	Mikobakterije	E65	Ostala ljudska tkiva	1
3101430000	Rikecija	E55 E57	Domaće životinje Produkti životinjskog porijekla	2
3101610000	Stafilokok	E66	Pacijent	1
3200040100	Hantavirus	E56	Divlje životinje	1
3200080008	Virus hepatitisa C (HCV)	E64	Krv i ostale tjelesne tekućine	2
3300180000	Lišmanija	E56	Divlje životinje	1
3300260000	Plazmodij	E56	Divlje životinje	1
4000020000	Ponavljanje kretnje kod rada	X99	Ostale kategorije	20
6002010001	Azbestna vlakna	B32 C13	Izolatori Građevinski materijali	106
6005010100	Razrjeđivači i otapala	B48	Otapala	1
6006020000	Boje, lakovi, kitovi	D59	Boje i lakovi	1
6006050301	Guma, prirodni lateks	X99	Ostale kategorije	1
6006070000	Boje	B10 B15	Sredstva za bojenje Kozmetika	2
				168

Tablica 1.7. Analiza izloženosti s obzirom na produkt koji je uzrokovao profesionalnu bolest u 2014. godini, prema EODS statistici

Produkt		**Izloženost**		**Broj prof. bolesti**
A02	Adhezivi, vezujuća sredstva	1213000000	Epoksidi	2
B10	Sredstva za bojenje	6006070000	Boje	1
B15	Kozmetika	6006070000	Boje	1
B32	Izolatori	6002010001	Azbestna vlakna	105
B48	Otapala	6005010100	Razrjeđivači i otapala	1
C13	Građevinski materijali	6002010001	Azbestna vlakna	1
D59	Boje i lakovi	6006020000	Boje, lakovi i kitovi	1
D60	Radioaktivni agensi	2009000000	Ionizirajuće zračenje	2
E55	Domaće životinje	3101430000	Rikecija	1
E56	Divlje životinje	3200040100 3300180000 3300260000	Hantavirus Lišmanija Plazmodij	3
E57	Produkti životinjskog porijekla	3101430000	Rikecija	1
E64	Krv i ostale tjelesne tekućine	3101040000 3200080008	Mikrobakterije Virus hepatitisa	3
E65	Ostala ljudska tkiva	3101130000	Mikobakterije	1
E66	Pacijent	3100510000 3101040000 3101610000	Klostridije Mikrobakterije Stafilokok	3
X99	Ostale kategorije	2001010001 2002000000 2004000000 2005000000 3100950000 4000020000 6006050301	Buka (kontinuirana, diskontinuirana ili u tekućini) Mehaničke vibracije Materijali koji uzrokuju oštećenje kože i dovode do dermatitisa Ekstremna vlažnost Leptospira Ponavljanje kretnje kod rada Guma, prirodni lateks	42
				168

1.6. Vrste profesionalnih bolesti

Učestalost i vrsta profesionalnih bolesti prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Listi profesionalnih bolesti prikazana je u tablici 1.8. Predočena je učestalost u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima, klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

Tablica 1.8. Broj i vrsta profesionalnih bolesti prema oznakama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti i gospodarstvene djelatnosti

Djelatnost - NKD		**Oznaka prema Zakonu (NN 107/07)***														
		30.1	36	37.1	37.2	38	41	44	45	47	49.1	49.2	49.3	54	55	**Ukupno**
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo			8	1		1	1	1							**12**
B	Rudarstvo i vađenje															**0**
C	Prerađivačka industrija		5	2			5			2	98	4	2	1	1	**120**
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija						1									**1**
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša															**0**
F	Građevinarstvo		1				2				1					**4**
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	1					1				1					**3**
H	Prijevoz i skladištenje								1							**1**
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane															**0**
J	Informacije i komunikacija						4									**4**
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja						1									**1**
L	Poslovanje nekretninama															**0**
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti															**0**
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti															**0**
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje						2	1	3							**6**
P	Obrazovanje															**0**
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi					2	2		6	3						**13**
R	Umjetnost, zabava i Rekreacija															**0**
S	Ostale uslužne djelatnosti						1									**1**
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djel.kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe									2						**2**
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela															**0**
	UKUPNO	**1**	**6**	**10**	**1**	**2**	**20**	**2**	**11**	**7**	**100**	**4**	**2**	**1**	**1**	**168**

*	Profesionalna bolest
30.1	Bolesti uzrokovane aromatskim aminima ili aromatskim hidrazinima ili njihovim halogeniranim, fenolnim, nitritnim, nitratnim ili sulfoniranim derivatima
36	Nagluhost ili gluhoća uzrokovana bukom
37.1	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (oštećenja perifernih žila i živaca, kostiju, zglobova, tetiva i okolozglobnih tkiva)
37.2	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice)
38	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem
41	Sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (ponavljajući pokreti, primjena sile, nefiziološki položaj, vibracije, pritisak)
44	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka
45	Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze
47	Bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, nespomenutim u drugim zaglavljima
49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovan azbestom
54	Astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje
55	Alergijski rinitis uzrokovan udisanjem tvari koje su priznate kao uzročnici alergije i koje su karakteristične za radni proces

* = Točka prema Listi profesionalnih bolesti

Prema učestalosti u ukupnom broju profesionalnih bolesti na prvom mjestu su profesionalne bolesti uzrokovane azbestom, i to prvenstveno u prerađivačkoj industriji, dok su u drugim djelatnostima prisutne u daleko manjem broju. Slijede po učestalosti profesionalni sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom nastalom uslijed velikih statodinamičkih opterećenja pojedinih segmenata koštano-zglobnog sustava. Sindromi prenaprezanja su najčešći u prerađivačkoj industriji, a gotovo podjednako su prisutni i u djelatnosti informacija i komunikacije te drugim gospodarstvenim djelatnostima, poput javne uprave i zdravstva, odnosno u onim radnim procesima gdje tijekom obavljanja poslova postoje ponavljajući pokreti, pritisak i prisilan položaj tijela.

Vibracijski sindrom uzrokovan vibracijama koje se prenose na ruke i šake iz godine u godinu stalno prisutan kao profesionalna bolest, a posljedica je rada s motornom pilom u šumarstvu. Zarazne bolesti se javljaju prvenstveno u djelatnosti zdravstvene zaštite, s obzirom da je to djelatnost opterećena visokim rizikom od izloženosti biološkim štetnostima.

Nadalje, profesionalne su bolesti analizirane i prema medicinskim dijagnozama klasificiranima sukladno Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema (MKB 10), kao i prema gospodarskim granama razvrstanim prema NKD 2007, uz istodobno praćenje karakteristika oboljelih radnika: prosječnoj dobi u kojoj je dijagnosticirana profesionalna bolest, stručnoj spremi radnika i trajanju ekspozicijskog staža koji je proveden na onom radnom mjestu na kojem je došlo do pojave profesionalne bolesti. Navedena analiza za 2014. godinu prikazana je u tablici 1.9.

Tablica 1.9. Profesionalne bolesti klasificirane prema MKB-10 (bez bolesti uzrokovanih azbestom), karakteristikama radnika i djelatnosti poslodavca

Bolesti prema MKB-10		**Prosječna životna dob u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)**	**Prosječno trajanje ekspozicijskog staža u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)**	**Djelatnost - NKD**																					**Ukupno**
				A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**	**I**	**J**	**K**	**L**	**M**	**N**	**O**	**P**	**Q**	**R**	**S**	**T**	**U**	
Zarazne i parazitarne bolesti	Enterokolitis *A04.7*	43,67	17,33																	1					**1**
	Tuberkuloza *A15-A18.1*																	1		2					**3**
	Leptospiroza *A27*			1																					**1**
	Q-groznica *A78.0*			1														1							**2**
	Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom *A98.5*																	1							**1**
	Hepatitis C *B18.2*																			2					**2**
	Malarija *B50*										1														**1**
	Kožna lišmenijaza *B55.1*																	1							**1**
Zločudne novotvorine	Zloćudna novotvorina *C18, C 34.3, C 67.0*	56	30							1										2					**3**

Bolesti prema MKB-10		Prosječna životna dob u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Djelatnost - NKD																					Ukupno
				A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	
Bolesti živčanog sustava	Sindrom karpalnog kanala *G56.0*	49,41	23,41	1		5	1		2				4	1						2		1			**17**
Bolesti uha	Nagluhost uzrokovana bukom *H83.3, H90*	53,33	30,83			5			1																**6**
Bolesti oka	Keratokonjuktivitis *H16.2*	50	23																	1					**1**
Bolesti perifernih krvnih žila	Raynaud-ov sindrom *I 73.0*	49,40	21,20	8		2																			**10**
Bolesti dišnog sustava	Astma *J45.0*	41	5			1																			**1**
	Alergijski rinitis *J30.3*					1																			**1**

Bolesti prema MKB-10		Prosječna životna dob u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Djelatnost - NKD																					Ukupno
				A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	
Bolesti kože	Kontaktni alergijski dermatitis *L23.2- L23.8*	36,57	11,29			1														2			2		**5**
	Iritativni kontaktni dermatitis *L24, L24.2*					1														1					**2**
Bolesti mišićno-koštanog sustava	Ostale specificirane dorzopatije *M 53.8*	56	35,75	1																					**1**
	Tenosinovitis stiloidnog nastavka radijusa *M65.4*																	1							**1**
	Lateralni epikondilitis *M77.1*									1								1							**2**
UKUPNO				**12**		**16**	**1**		**3**	**2**	**1**		**4**	**1**				**6**		**13**		**1**	**2**		**62**

Profesionalne bolesti su analizirane i prema zahtjevima europske statistike odnosno prema točkama Europskog popisa profesionalnih bolesti (European schedule of occupational diseases, 2003.) i prikazane su u tablici 1.10.

Tablica 1.10. Profesionalne bolesti klasificirane prema Europskom popisu profesionalnih bolesti

Šifra EU popisa	Naziv bolesti	Broj profesionalnih bolesti
129.01	Bolesti uzrokovane aromatskim aminima ili njihovim aromatskim hidrazinima ili njihovim halogeniranim, fenolskim, nitriranim, nitratnim ili sulfonskim derivatima	1
201.04	Kožne bolesti uzrokovane smolom	1
202	Profesionalne bolesti kože uzrokovane tvarima za koje je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, a koje nisu navedene u drugim zaglavljima	7
2.307	Dišne bolesti, posebice astma, uzrokovana nadražljivcima	1
2.402	Tropske bolesti	1
2.502	Bolesti diska slabinske kralježnice uzrokovane repetativnim vertikalnim učincima vibracija koje se prenose na cijelo tijelo	1
301.21	Azbestoza	103
301.22	Mezoteliom zbog udisanja azbestne prašine	3
401	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka	5
404	Virusni hepatitis	2
405	Tuberkuloza	3
407	Ostale zarazne bolesti uzrokovane radom u prevenciji bolesti, zdravstvenoj skrbi, njezi u kući i drugim sličnim aktivnostima za koje je dokazan rizik od infekcije	2
503	Nagluhost ili gluhoća uzrokovana bukom	6
505.02	Angioneurotske bolesti uzrokovane mehaničkim vibracijama	10
506.21	Bolesti zbog prenaprezanja tetivnih ovojnica	1
506.23	Bolesti zbog prenaprezanja mišićnih i tetivnih hvatišta	2
506.45	Sindrom karpalnog tunela	17
508	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem	2
Ukupno		**168**

1.7 Privremena radna nesposobnost kao posljedica profesionalnih bolesti

Podaci o privremenoj nesposobnosti za rad koja je nastala uslijed profesionalne bolesti dobiveni su od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Radi se o broju dana izostanaka s posla (bolovanje) u 2014. godini, koji su posljedica profesionalnih bolesti utvrđenih u 2014. godini. U analizu su uključene sve profesionalne bolesti osim onih uzrokovanih azbestom, jer se kod bolesti uzrokovanih azbestom radi o umirovljenicima.

U 2014. godini su 32 radnika koristili bolovanje zbog profesionalne bolesti, i to 40 puta. Budući da je ukupan broj priznatih profesionalnih bolesti, bez onih uzrokovanih azbestom, u 2014. godini bio 62, vidljivo je da svi radnici kod kojih je dijagnosticirana profesionalna bolest nisu koristili bolovanje, ali su ga neki koristili više puta.

U tablici 1.11. prikazan je ukupan broj dana izostanaka s posla zbog profesionalne bolesti odnosno bolovanja u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima. Osim toga, vidljiv je broj radnika koji su koristili bolovanje i prosječan broj dana koji je korišten po jednom bolovanju. Pojedine gospodarstvene djelatnosti, kao što je poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo te zdravstvena zaštita i socijalna skrb, prednjače po broju dana bolovanja. Gledajući broj dana korištenih po jednom bolovanju, najveći broj je zabilježen u trgovini i građevinarstvu. U poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu te zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi, koje imaju najveći ukupan broj dana bolovanja, prosječno trajanje bolovanje iznosi oko 60 dana.

Tablica 1.11. Broj dana bolovanja zbog profesionalne bolesti u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima

	Naziv djelatnosti-NKD 2007	Broj profesionalnih bolesti	Broj radnika koji su koristili bolovanje	Broj dana bolovanja	Prosječan broj dana po bolovanju
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	12	9	540	60
C	Prerađivačka industrija	16	5	335	67
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	1	50	50
F	Građevinarstvo	3	1	132	132
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2	2	236	118
H	Prijevoz i skladištenje	1	1	3	3
J	Informacije i komunikacije	4	2	34	17
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0	0	0
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	6	2	121	60,5
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	13	8	481	60,12
S	Ostale uslužne djelatnosti	1	0	0	0
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2	1	78	78
	UKUPNO	**62**	**32**	**2010**	**62,81**

U tablici 1.12. prikazan je broj dana bolovanja s obzirom na uzrok profesionalne bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti i prema kliničkom obliku bolesti sukladno Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB-10).

Tablica 1.12. Broj dana bolovanja s obzirom na uzrok (Zakon o listi profesionalnih bolesti 107/07) i klinički oblik profesionalne bolesti (MKB-10)

Vrsta štetnosti i napora	Točka čl.3. Zakona (NN 107/07)	Bolesti prema MKB-10	Broj profesio-nalnih bolesti	Broj radnika koji su koristili bolovanje	Broj dana bolovanja	Prosječan broj dana po bolovanju
Aromatski amini ili aromatski hidrazini ili njihovi halogenirani, fenolni, nitritni, nitratni ili sulfonirani derivati	30.1	C 67.0	1	1	**112**	**112**
Buka	36	H83.3 H90	6	0	0	0
Vibracije koje se prenose preko ruke i šake	37.1	I 73.0	10	7	**321**	**45,86**
Vibracije koje se prenose na cijelo tijelo	37.2	M 53.8	1	1	**85**	**85**
Ionizirajuće zračenje	38	C18 C 34.3	2	0	0	0
Kumulativna trauma	41	G 56.0 M 77.0	20	9 2	572 162	63,56 81
					734	**66,73**
Mikroorganizmi preneseni na čovjeka sa životinje	44	A27 A78.0	2	0	**0**	**0**
Mikroorganizmi	45	A 15.1 A 16.5 A 18.1 A 78.0 B 18.2 B 50	11	1 1 1 1 2 1	147 83 28 114 160 3	147 83 28 114 80 3
					535	**76,43**
Alergeni i nadražljivci kože	47	L 23.2 L 23.5 L 23.8 L 24 L24.2	7	1 1 1 1 1	78 8 12 43 82	78 8 12 43 82
					223	**44,60**
Prašine	54	J45.0	1	0	**0**	**0**
Tvari koje su priznate kao učinci alergije i koje su karakteristične za radni proces	55	J30.3	1	0	**0**	**0**
UKUPNO			**62**	**32**	**2010**	**62,81**

Najveći broj dana bolovanja uzrokovali su sindromi prenaprezanja, jer je u 2014. godini bio priznat značaj broj tih profesionalnih bolesti, a bolovanja su u prosjeku trajala više od 2 mjeseca. Ovaj podatak je očekivan, jer se radi o bolestima koje često zahtijevaju operativno liječenje i dugi rehabilitacijski postupak. Budući da je broj sindroma prenaprezanja iz godine u godinu sve veći, uz dugotrajno liječenje i dugo bolovanje, ova skupina profesionalnih bolesti sigurno zahtijeva veću pozornost i primjenu preventivnih mjera.

Mikroorganizmi odnosno zarazne bolesti su imali za posljedicu značajan broj dana bolovanja, s dugim prosječnim trajanjem istog, oko dva i pol mjeseca. Iako neki radnici s priznatim profesionalnim zaraznim bolestima nisu koristili bolovanje, kod drugih je bolovanje bilo i do pet mjeseci, jer se radilo o bolestima koji zahtijevaju dugo liječenje, kao što je npr. tuberkuloza.

Vibracijski sindrom koji nastaje zbog prijenosa vibracija na ruke i šake je također uzrok značajnog broja dana bolovanja, s prosječnim trajanjem bolovanja od mjesec i pol dana. Ova bolovanja su bila najčešće tijekom dijagnostičkog postupka za priznavanje profesionalne bolesti i rješavanja radnog statusa oboljelih radnika. Taj broj bi se sigurno mogao smanjiti ubrzavanjem tih postupaka.

Značajan broj dana bolovanja bio je zabilježen zbog alergijskih i iritativnih bolesti kože, a prosječno trajanje bolovanja je bilo oko mjesec i pol dana. Bolesti kože, naročito iritativne prirode, mogu se dobro prevenirati adekvatnim radnim postupkom i primjenom osobnih zaštitnih sredstava i zato nije prihvatljiv tako velik broj dana bolovanja.

Duga bolovanja zbog profesionalne bolesti mogu se objasniti činjenicom da se radnici javljaju zbog priznavanja profesionalne bolesti relativno kasno kada su bolesti već u izraženoj ili uznapredovaloj fazi. Zbog toga se liječenje i trajanje privremene radne nesposobnosti produljuje, a ishod liječenja je često slab s obzirom da je bolest najčešće već dovela do organskih promjena ili težih funkcionalnih smetnji.

1.8. ZAKLJUČAK

1. Registar priznatih profesionalnih bolesti Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu obuhvaća sve priznate profesionalne bolesti zaprimljene putem područnih ureda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Te bolesti su potvrđene od specijaliste medicine rada i sporta Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i priznate od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Naime, prema odredbama zakonodavca, u okviru postupka dijagnosticiranja svake profesionalne bolesti, potvrđivanje i registriranje se obavlja u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Na taj su način sve priznate profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj upisane u ovaj Registar. Ovakav postupak priznavanja profesionalnih bolesti, određen Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13), omogućuje potpuno registriranje i praćenje svih profesionalnih bolesti na nacionalnoj razini.

2. Opseg i kvaliteta podataka Registra profesionalnih bolesti u skladu je s hrvatskim zakonodavstvom (Zakon o listi profesionalnih bolesti) te s kriterijima statistike Europske unije (European Occupational Diseases Statistics - EODS).

3. Prema rezultatima analize u 2014. godini u Republici Hrvatskoj od profesionalnih bolesti najčešće su obolijevali:
   - muškarci (118=70,24%),
   - radnici srednje stručne spreme (85=50,59%),
   - radnici s prosječnom životnom dobi 48,34 godine, i najvećim brojem oboljelih u starosnoj skupini od 60 i više godina života,
   - radnici s prosječnim radnim stažem od 19,93 godine na radnom mjestu koje je uzrokovalo bolest, s najkraćim ekspozicijskim stažem u djelatnosti prijevoza i skladištenja,
   - najčešće su oboljevali od profesionalnih bolesti radnici zaposleni u djelatnostima: prerađivačka industrija, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, javna uprava i informacije i komunikacije,
   - radnici izloženi fibrogenim prašinama, odnosno azbestu (63,09%), kumulativnoj traumi (11,90%), mikroorganizmima (6,54%) i vibracijama (6,54%).

4. Profesionalne bolesti uzrokuju:
   - najveći broj dana privremene radne nesposobnosti (bolovanje) u radnika zaposlenih u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te u prerađivačkoj industriji,
   - bolovanje u trajanju od prosječno 62 dana, s najdužim prosječnim trajanjem bolovanja od oko 4 mjeseca u djelatnosti trgovine i građevinarstvu,
   - najveći broj dana bolovanja kao posljedice utjecaja kumulativne traume (sindromi prenaprezanja), mikroorganizama (zarazne bolesti), vibracija koje se prenose na ruke i šake (vibracijski sindrom) i alergena i iritansa kože (alergijski i iritativni dermatitisi).

5. Budući da je najveći broj radnika oboljelih od profesionalnih bolesti starije od 60 godina i najčešće dolaze iz srednje ili niže obrazovne skupine te iz djelatnosti proizvodnje i šumarstva, vrlo često preostalu radnu sposobnost ne mogu s uspjehom plasirati na tržište rada. Zato je prevencija i rano otkrivanje profesionalnih bolesti posebno važna.

6. Sindromi prenaprezanja su profesionalne bolesti koje nastaju preopterećenjem pojedinih segmenata koštano-zglobnog sustava i svake godine su u stalnom porastu. Iako se ove bolesti pojavljuju u različitim djelatnostima, najčešće su u prerađivačkoj industriji, djelatnosti informacija i komunikacija i javnoj upravi, gdje postoji rad s računalom ili ponavljajući radni

zadaci. Budući da se radi o kroničnim bolestima koje dovode do trajnih oštećenja funkcije, privremene i trajne radne nesposobnosti, neophodna je intenzivnija aktivnost na njihovom sprečavanju. U tu svrhu mogu se provoditi različite akcije, kao što su edukacija i informiranje poslodavaca i radnika, smanjenje opterećenja i bolji unutarnji i vanjski nadzor primjene mjera zaštite.

7. Zarazne bolesti se najčešće pojavljuju u djelatnosti zdravstva i najučinkovitija mjera za njihovo sprečavanje je informiranost i edukacija radnika te rad na siguran i pravilan način. Iz toga proizlazi potreba za boljim edukativnim programima za rad na siguran način u zdravstvu.

2.

REGISTAR RADNIKA OBOLJELIH OD BOLESTI IZAZVANIH AZBESTOM

2.1. Izvori podataka za registar profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

Prijave o profesionalnoj bolesti su dobiveni iz svih dijelova RH, a u tablici 2.1. je prikazana raspodjela prispjelih podataka. Vidljivo je da postoje razlike u apsolutnom broju prijavljenih profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u pojedinoj županiji, a prema izračunatoj stopi, tj. broju profesionalnih bolesti izazvanih azbestom na 100 000 zaposlenih osoba u županiji vidljivo je također da postoje značajne razlike. U broju profesionalnih bolesti bitno odstupa Dubrovačko-neretvanska županija s višestruko višim apsolutnim brojem profesionalnih bolesti izazvanih azbestom i najvišom stopom bolesti.

Tablica 2.1. Raspodjela prispjelih Prijava o profesionalnoj bolesti izazvanih azbestom u 2014. godini prema županijama

Županija	Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti*			Ukupno
	49.1	49.2	49.3	
Zagrebačka				
Krapinsko-zagorska				
Sisačko-moslavačka				
Karlovačka				
Varaždinska				
Koprivničko-križevačka				
Bjelovarsko-bilogorska				
Primorsko-goranska		2		2
Ličko-senjska				
Virovitičko-podravska				
Požeško-slavonska	8			8
Brodsko-posavska				
Zadarska				
Osječko-baranjska	1			1
Šibensko-kninska				
Vukovarsko-srijemska				
Splitsko-dalmatinska	23	2	2	27
Istarska	3			3
Dubrovačko-neretvanska	62		2	64
Međimurska	1			1
Grad Zagreb				
UKUPNO	**100**	**4**	**2**	**106**

*** = Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti**

*	Profesionalna bolest
49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovani azbestom

2.2. Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u Republici Hrvatskoj

2.2.1. Dob, spol i radni staž oboljelih od profesionalne bolesti izazvane azbestom

U registru profesionalnih bolesti izazvanih azbestom za 2014. godinu upisano je 106 profesionalnih bolesti.
Od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom oboljelo je 83 (78,3%) muškaraca i 23 (21,69%) žena. Od toga je s visokom i višom stručnom spremom bilo 4 (3,77%) oboljelih radnika, sa srednjom stručnom spremom 47 (44,33%) i s niskom ili bez stručne spreme 55 (51,88%) oboljela radnika (slika 2.1.). Postoji opće prihvaćeno mišljenje da su poslovi koji ne zahtijevaju stručnu izobrazbu ujedno poslovi s opasnim i štetnim radnim uvjetima. Međutim, vidljivo je da su opasni radni uvjeti prisutni i u poslovima koji zahtijevaju srednju pa i visoku stručnu izobrazbu. Tako su među oboljelim od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom najzastupljeniji radnici s nižom stručnom spremom,zatim slijede radnici sa srednjom stručnom spremom, a zastupljeni su i radnici s višom ili visokom stručnom spremom.

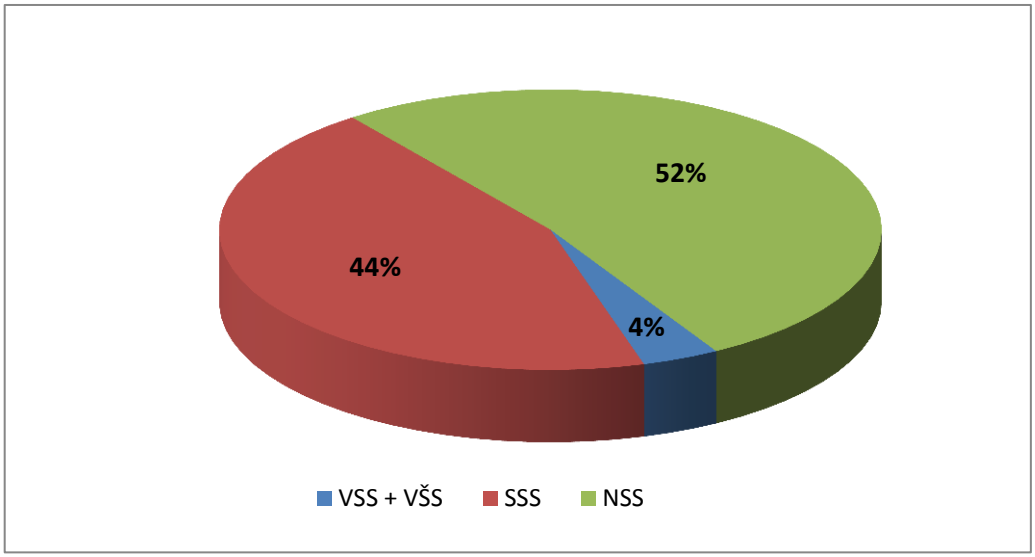

Slika 2.1. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2014. godini prema izobrazbi

Srednja dob oboljelih od profesionalnih bolesti u 2014. godini bila je 62,43 godina. Na ovako visoku srednju dob oboljelih svakako ima utjecaj veći broj umirovljenih radnika nakon prestanka rada s azbestom.

Na slici 2.2. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom prema dobi. Jasno je vidljivo da je najveći broj osoba u dobnoj skupini većoj od 60 godina (59,43%), a zatim slijede osobe u dobi 50-60 godina (30,18%). Profesionalne bolesti izazvane azbestom dijagnosticiraju se i priznaju u sve starijoj životnoj dobi.

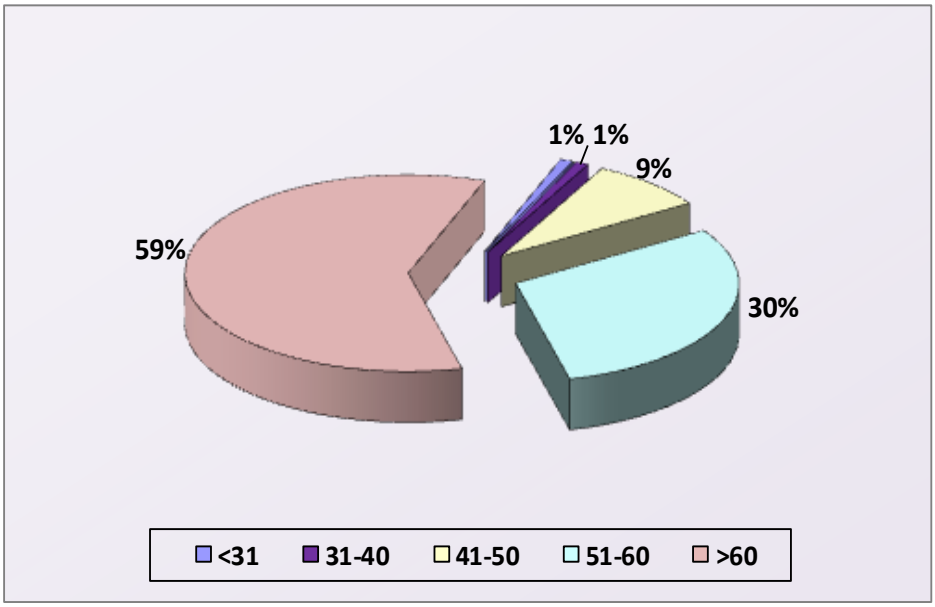

Slika 2.2. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2014. godini prema životnoj dobi

U oboljelih radnika je prosječni radni staž na radnom mjestu koje je uzrokovalo profesionalnu bolest 14,64 godina. Na slici 2.3. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema duljini ekspozicijskog radnog staža, tj. radnog staža provedenog u radnom procesu koji je uzrokovao bolest. Profesionalna bolest se najčešće javlja već nakon 6 godina rada u štetnim radnim uvjetima a najmanje od 6 do 20.

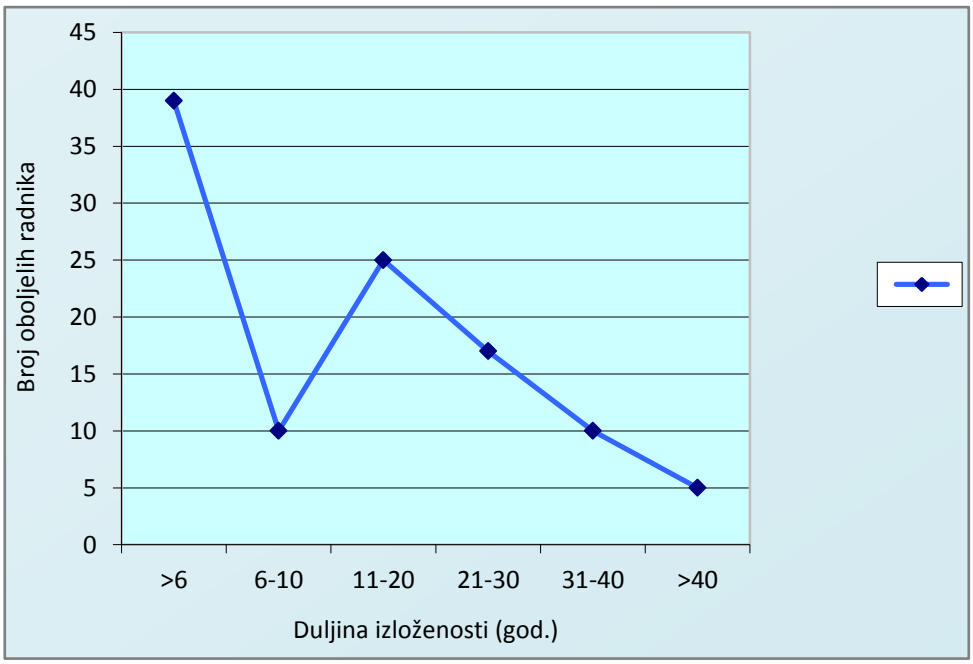

Slika 2.3. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti izazvanih azbestom u 2014. godini prema duljini ekspozicijskog radnog staža

2.3. *Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – najčešći uzroci profesionalnih bolesti izazvanih azbestom*

2.3.1. Gospodarstvene djelatnosti – uzročnici profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

U 2014. godini u registar je upisano 106 profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom, s prosječnom stopom od 9,43 na 100 000 zaposlenika. Njihov se broj bitno razlikovao u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima (Nacionalna klasifikacija djelatnosti, NN 58/07) (tablica 2.2.), a stopa se kretala od 0,56, u djelatnosti trgovine na veliko i na malo do 51,49 na 100 000 zaposlenika u prerađivačkoj industriji.

Tablica 2.2. Broj profesionalnih bolesti izazvanih azbestom upisanih u registar profesionalnih bolesti u 2014. godini po gospodarstvenim djelatnostima

	Djelatnost – Nacionalna klasifikacija djelatnosti	**Broj profesionalnih bolesti**	**Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti**
A	Poljoprivreda,šumarstvo i ribarstvo		
B	Rudarstvo i vađenje		
C	Prerađivačka industrija	104	51,49
D	Opskrba električnom energijom, plinom,parom i klimatizacija		
E	Opskrba vodom;uklanjanje otpadnih voda,gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša		
F	Građevinarstvo	1	1,33
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	1	0,56
H	Prijevoz i skladištenje		
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane		
J	Informacije i komunikacije		
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja		
L	Poslovanje nekretninama		
M	Stručne,znanstvene i tehničke djelatnosti		
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti		
O	Javna uprava i obrana;obavezno socijalno osiguranje		
P	Obrazovanje		
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi		
R	Umjetnost,zabava i rekreacija		
S	Ostale uslužne djelatnosti		
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca;djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe		
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela		
	Ukupno	**106**	**9,43**

Najviša stopa profesionalnih bolesti utvrđena je u prerađivačkoj djelatnosti. U manjem broju profesionalne bolesti izazvane azbestom su prisutne u slijedećim djelatnostima: građevinarstvu, prijevozu i skladištenju i u ostalim uslužnim djelatnostima.

2.3.2. Zanimanja – uzročnici profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

Najviše zastupljena zanimanja u nastanku profesionalnih bolesti su u jednostavnim zanimanjima i zanimanjima u obrtu, a znatno manje su bili rukovatelji strojevima, inženjeri, uredski službenici, uslužna djelatnost i stručnjaci/znanstvenici. U tablici 2.3. i na slici 2.4. prikazana je raspodjela profesionalnih bolesti u pojedinim zanimanjima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NN 147/10).

Tablica 2.3. Broj profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2014. godini prema zanimanjima

Rod	Zanimanje	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	čelnici i članovi zakonodavnih tijela, čelnici i dužnosnici državnih tijela, direktori	1	1,97
2	stručnjaci i znanstvenici	1	0,55
3	inženjeri, tehničari i srodna zanimanja	5	3
4	uredski i šalterski službenici	1	4,36
5	uslužna i trgovačka zanimanja	2	1,01
6	poljoprivredni, lovno-uzgojni, šumski radnici i ribari		
7	zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	28	**23,08**
8	rukovatelji strojevima, vozilima i sastavljači proizvoda	4	3,63
9	jednostavna zanimanja	64	**86,35**
0	vojna zanimanja		
	Ukupno	**106**	**9,43**

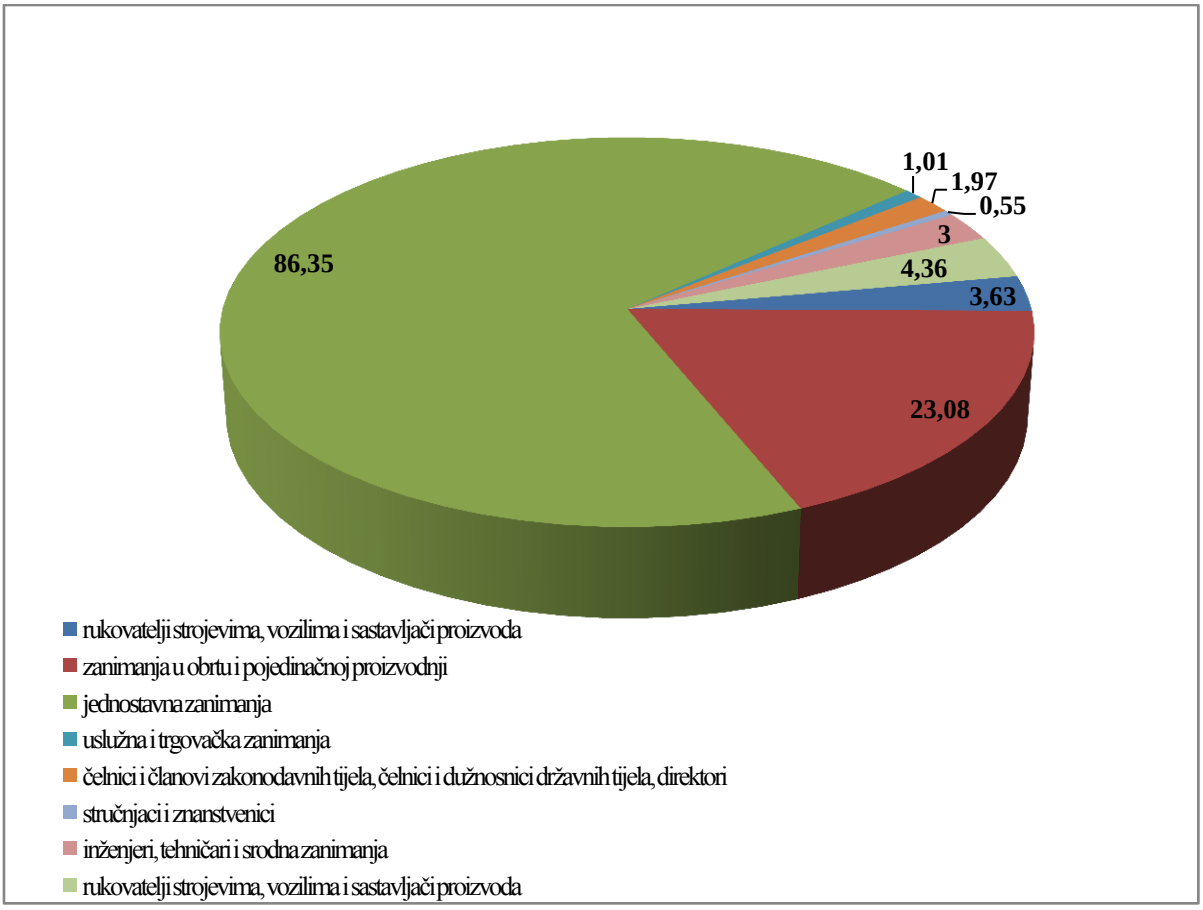

Slika 2.4. Stopa profesionalnih bolesti izazvanih azbestom na 100 000 zaposlenika prema zanimanjima

2.4. *Vrste profesionalnih bolesti izazvanih azbestom*

U tablici 2.4. prikazana je učestalost profesionalnih bolesti izazvanih azbestom prema točkama iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD).
U ukupnom broju su na prvom mjestu bolesti dišnog sustava uzrokovanih azbestom (Točka 49.1; N=100). U znatno manjem broju je mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom (Točka 49.2; N=4). Za razliku od prethodnih godina nema zloćudnih bolesti pluća, bronha i ždrijela uzrokovanih azbestom (točka 49.3; N=2.)

Tablica 2.4. Broj profesionalnih bolesti u gospodarstvenim djelatnostima prema oznakama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalni bolesti

Djelatnost - NKD		**Oznaka prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07)**			
		49.1	**49.2**	**49.3**	**Ukupno**
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo				
B	Rudarstvo i vađenje				
C	Prerađivačka industrija	98	4	2	**104**
D	Opskrba električnom energijom, plinom,parom i klimatizacija				
E	Opskrba vodom;uklanjanje otpadnih voda,gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša				
F	Građevinarstvo	1			**1**
G	Trgovina na veliko i na malo;popravak motornih vozila i motocikala	1			**1**
H	Prijevoz, skladištenje				
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane				
J	Informacije i komunikacije				
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja				
L	Poslovanje nekretninama				
M	Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti				
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti				
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje				
P	Obrazovanje				
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi				
R	Umjetnost, zabava i rekreacija				
S	Ostale uslužne djelatnosti				
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe				
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela				
	UKUPNO	**100**	**4**	**2**	**106**

49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovani azbestom

U tablici 2.5. prikazani su klinički oblici profesionalnih bolesti klasificirani prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih stanja, deseta revizija, (MKB-10), karakteristike oboljelih radnika (dob, spol, stručna sprema i ekspozicijski staž) i raspodjela profesionalnih bolesti prema gospodarstvenim djelatnostima.

Tablica 2.5. Profesionalne bolesti klasificirane prema MKB-10, demografske karakteristike oboljelih radnika i gospodarstvena djelatnost

Bolesti prema MKB-10		**Dob* godine**	**ES* godine**	**SS**	**S**	**Gospodarstvene grane - NKD**						
						A	**C**	**E**	**F**	**H**	**G**	**Ukupno**
Bolesti dišnog sustava	Pneumokonioza uzrokovana azbestom i drugim mineralnim tvarima Azbestoza **J 61**	**63,9 (54-73)**	**14,7 (2-42)**	**SSS 2 NSS 8**	**Ž 7 M 3**		**10**					**10**
	Mezoteliom **C45**	**62 (62)**	**42 (42)**	**NSS 1**	**M 1**		**1**					**1**
	Zloćudna novotvorina dušnica i pluća **C34**	**55,5 (52-59)**	**15 (8-22)**	**NSS 1 SSS 1**			**2**					**2**
	Pleuralni plak uz azbestozu **J 92.0**	**64,09 (44-81)**	**14,15 (1-45)**	**VSS 3 SSS 22 NSS 28**	**Ž 9 M 44**		**51**		**1**		**1**	**53**
	Pleuralni plak bez azbestoze **J 92.9**	**61,27 (37-80)**	**13,05 (1-35)**	**VSS 1 SSS 19 NSS 17**	**Ž 6 M 31**		**37**					**37**
	Mezoteliom pleure **C 45.0**	**69 (61-79)**	**33, 33 (23-42)**	**SSS 3**	**M 2 Ž 1**		**3**					**3**
							104		**1**		**1**	**106**

***Median (Raspon)**
ES - ekspozicijski staž
SS - stručna sprema
S – spol

A	**Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo**
C	**Prerađivačka industrija**
F	**Građevinarstvo**
H	**Prijevoz,skladištenje**
G	**Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla**

U skupini oboljelih radnika najčešća dijagnoza je azbestoza sa plakom poplućnice (50%), dok je plak poplućnice bez azbestoze po učestalosti na drugom mjestu (34,90%). Zloćudna novotvorina dušnica i pluća kao najteža posljedica izloženosti azbestu nalazi se u 1,88% slučajeva.

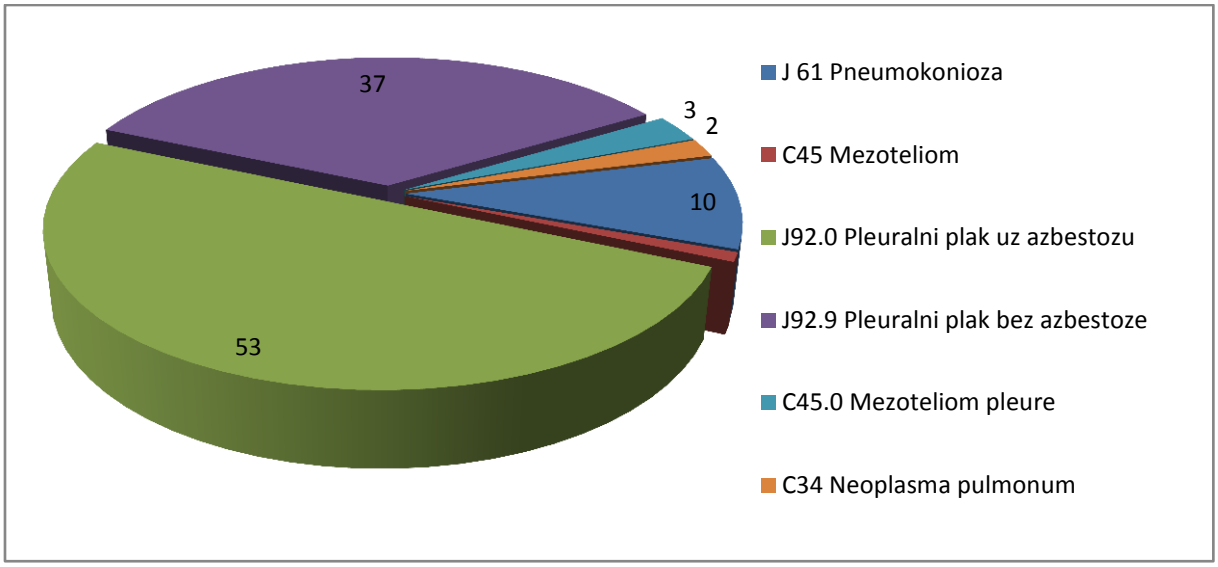

Slika 2.5.Dijagnoze bolesti radnika oboljelih od profesionalne bolesti izazvane azbestozom

2.5. ZAKLJUČAK

1. Registar radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu obuhvaća sve profesionalne bolesti izazvane azbestom dijagnosticirane u specijalističkim ordinacijama i zdravstvenim ustanovama od strane specijalista medicine rada, ugovornih subjekata Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Te bolesti su ujedno ocijenjene kao profesionalne bolesti u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i priznate od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Na taj su način sve priznate profesionalne bolesti izazvane azbestom u Republici Hrvatskoj upisane u ovaj registar. Ovakav postupak priznavanja profesionalnih bolesti, određen Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, omogućuje potpuno registriranje i praćenje profesionalnih bolesti izazvanih azbestom na nacionalnoj razini.

2. Prema opsegu i kvaliteti podataka registra profesionalnih bolesti, na ispravan se način provodi praćenje svih karakteristika priznatih profesionalnih bolesti te su udovoljeni kriteriji Europske zajednice (European Occupational Diseases Statistics - EODS).

3. Prema rezultatima analize u 2014. godini u Republici Hrvatskoj od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom najčešće su obolijevali:

- muškarci (78,30 %), žene (21,69)
- radnici sa srednjom stručnom spremom (44,33%), zatim radnici s niskom ili bez stručne spreme (51,88%)
- u životnoj dobi većoj od 60 godina (59,43 %),
- sa prosječnim radnim stažem od 14,64 godina na radnom mjestu koje je uzrokovalo bolest,
- s ukupnom stopom od **9,43** na 100 000 radnika. Od toga su radnici koji su radili u: **prerađivačkoj industriji** (stopa/100000 zaposlenih=51,49), **građevinarstvu** (stopa/100000 zaposlenih =1,33**), trgovina na veliko i malo;popravak motornih vozila i motocikala** (stopa/100000 zaposlenih = 3,18),
- radnici **jednostavnih zanimanja** (stopa/100000 zaposlenih = 86,35) i **zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji** (stopa/100000 zaposlenih = 21,96),
- najčešće priznate dijagnoze su plak poplućnice s azbestozom pluća (50 %), plak bez azbestoze pluća (34,90 %) .
- zloćudna novotvorina dušnica i pluća kao najteža posljedica izloženosti azbestu utvrđene su u 1,88 % slučajeva.

3.

ZDRAVSTVENI NADZOR SPECIFIČNIH GRUPACIJA RADNIKA

3.1. Zdravstveni nadzor radnika izloženih ionizirajućem zračenju

Zdravstveni pregledi izloženih radnika, izloženih pripravnika, učenika i studenata koji se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućih zračenja (u daljnjem tekstu: osobe za rad u području izloženosti), obavljaju se prema Pravilniku o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja (NN 80/13) (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Prema članku 26. Pravilnika, ovlaštene zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost medicine rada izvješćuju jednom godišnje Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost koji potom vodi registar o izvršenim pregledima.

Tablica 3.1. Broj zdravstvenih pregleda za rad u području izloženosti ionizirajućem zračenju i ocjene zdravstvene sposobnosti po županijama iz kojih su u proteklom razdoblju (tijekom 2014. godine) dostavljeni podatci Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu:

Županija	Ukupan broj pregledanih	Sposobni	Nesposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana
Brodsko-posavska	95	95	0	0	0
Grad Zagreb	1459	1452	4	2	1
Istarska	263	261	1	1	0
Karlovačka	177	177	0	0	0
Krapinsko - zagorska	62	62	0	0	0
Osječko – baranjska	59	58	0	0	1
Požeško - slavonska	20	20	0	0	0
Primorsko - goranska	360	360	0	0	0
Sisačko - moslavačka	4	4	0	0	0
Splitsko - dalmatinska	47	47	0	0	0
Šibensko - kninska	54	54	0	0	0
Vukovarsko - srijemska	25	25	0	0	0
Zadarska	143	143	0	0	0
RH	**2768**	**2758**	**5**	**3**	**2**

Podatci o broju pregleda osoba u području izloženosti dostavljeni su iz 12 županija i Grada Zagreba. Najveći broj dostavljenih podataka o obavljenim pregledima odnosi se na Grad Zagreb 1 459 (52,7%), Primorsko – goransku županiju 360 (13%), Istarsku županiju 263 (9,5%), Karlovačku županiju 177 (6,4%), Zadarsku županiju 143 (5,2%), te Brodsku – posavsku županiju 95 (3,4%). Navedenih 6 županija čini čak 90,2 % ukupnog broja prijavljenih pregleda.
Iz Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Ličko-senjske, Virovitičko-podravske, Međimurske i Dubrovačko-neretvanske nisu dostavljeni podatci.

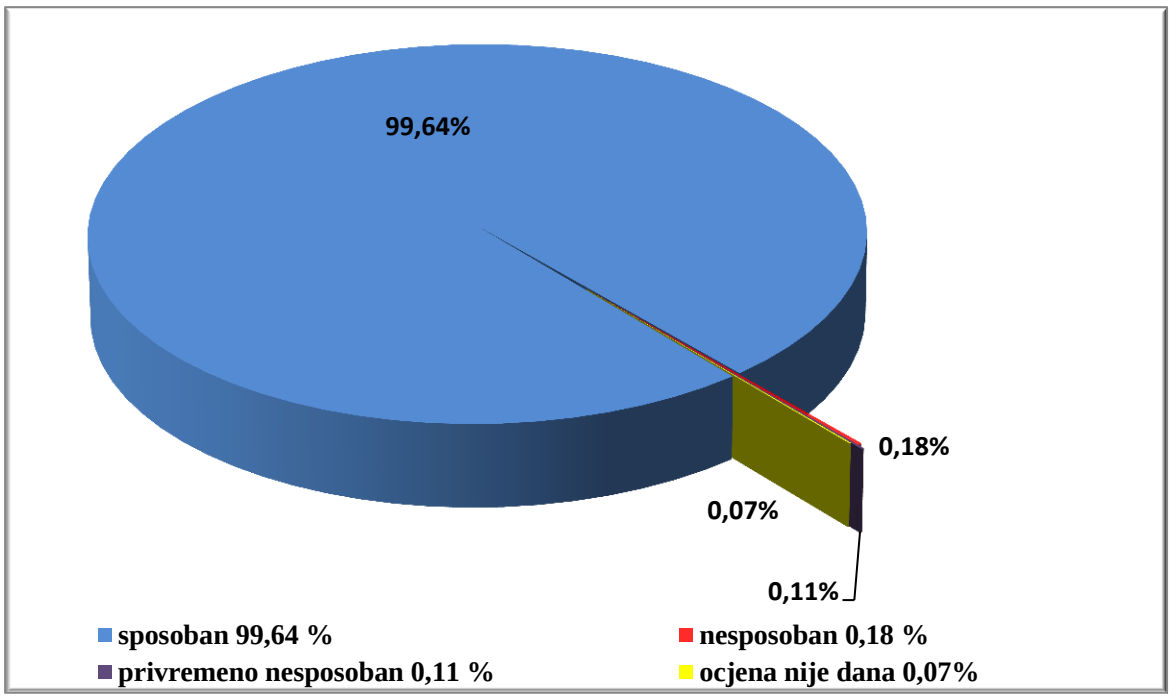

Slika 3.1. Raspodjela ocjena zdravstvene sposobnosti radnika pregledanih za rad u području izloženosti 2014. godine

Iz slike 3.1. vidljivo je da je na 2768 pregleda koji su ukupno izvršeni sposobnima ocijenjeno 2758 (99,64 %) radnika, 5 (0,18 %) ih je ocijenjeno nesposobnim, 3 (0,11 %) privremeno nesposobnima te kod 2 (0,07 %) radnika ocjena nije dana.
Najčešći razlog ocjene zdravstvene sposobnosti privremeno nesposoban i nesposoban bile su bolesti krvi i krvotvornog sustava (D50 – Anemija zbog manjka željeza; D69.6 – Trombocitopenija, nespecificirana; D69.9 – Hemoragijsko stanje, nespecificirano).

U Republici Hrvatskoj 2014. godine licencu za zdravstvene preglede radnika za rad u području izloženosti posjedovalo je 87 ustanova / ordinacija sa 104 zaposlenih liječnika specijalista medicine rada.

Tablica 3.2. Ustanove / ordinacije licencirane za preglede za rad u području izloženosti ionizirajućem zračenju i ocjene zdravstvene sposobnosti

1.	D. Z. Dubrovnik
2.	D. Z. Kutina
3.	D. Z. MUP-a
4.	D. Z. Osijek
5.	D. Z. Požeško-slavonske županije
6.	D. Z. Primorsko-goranske županije
7.	D. Z. Slavonski Brod
8.	D. Z. Splitsko dalmatinske županije, Kaštel Sućurac
9.	D. Z. Splitsko-dalmatinske županije - ordinacija dr. Ercegović Edisa
10.	D. Z. Zagrebačke županije, Ordinacija Samobor
11.	D. Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacija Siget
12.	D. Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacije Kumičićeva
13.	D. Z. ZAGREB-ISTOK, Ordinacija Sesvete
14.	D. Z. Zagreb-Zapad, Baštijanova 52
15.	D. Z. Zagreb-Zapad, Prilaz baruna Filipovića 11
16.	D. Z. ZAGREB-ZAPAD, Ordinacija Susedgrad
17.	Istarski domovi zdravlja
18.	Ordinacija medicine rada dr. Ercegović Željka
19.	Ordinacija medicine rada za sportaše
20.	Ordinacija medicine rada, dr. Ambrušić Đuro
21.	Poliklinika Caktaš
22.	Poliklinika Intermed, Ordinacija Kutina
23.	Poliklinika Kocijan-Hercigonja
24.	Poliklinika SUNCE, podružnica Zagreb
25.	Poliklinika SUNCE, Podružnica Split
26.	Poliklinika SUNCE, Podružnica Varaždin
27.	Poliklinika Zagreb
28.	Privatna specijalistička ordinacija med. rada i športa Blažić Helena
29.	Privatna specijalistička ordinacija za medicinu rada dr. Kandžija Ante
30.	Privatna specijalistička ordinacija za medicinu rada dr. Šimundić Antonio
31.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Božin - Juračić
32.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Čala
33.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Čivrag-Banjac Stela
34.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Dobrić-Ilić Branka
35.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Eremić-Heitzler Zdravka
36.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Ferenc-Ledić
37.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Horvat Jadranka
38.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Huršidić-Radulović Azra
39.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Jakovac Darko
40.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Miletić-Kancelir Vesna
41.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Moharić-Pranjić Marina
42.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Nikšić Darko
43.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Novački Olga

44.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Pancić Mirjana
45.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Pedić Nadislav
46.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Schubert -Tepšić Elizabeta
47.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Šoš Maida
48.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Terzić Dragan
49.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Vukšić
50.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Ilić, dr. Ljepović, dr. Strikić
51.	Specijalistička ordinacija medicine rada Korči Lovaković Željka dr. med. spec. med. rada
52.	Specijalistička ordinacija medicine rada Janković Padovan Sonja dr. med. spec. med. Rada
53.	Specijalistička ordinacija medicine rada Veronika Lovrić dr. med. spec. med. rada
54.	Specijalistička ordinacija medicine rada Stanić Radoš Zora dr. med. spec. med. rada
55.	Specijalistička ordinacija medicine rada Vesna Gulin,dr.med.spec. medicine rada,
56.	Specijalistička ordinacije medicine rada dr. Matoc
57.	Specijalističke ordinacije medicine rada dr. Skočić
58.	Specijalističke ordinacije za medicinu rada dr. Pleskalt-Bartonj Mira,dr. Sajčić Zdravko
59.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Trkulja Gordana
60.	Trgovačko društvo Elkron Medica d.o.o. za internu medicinu i medicinu rada
61.	Ustanova za zdravstvenu skrb Intermed, Ordinacija Požega
62.	Ustanova za zdravstvenu skrb ADRIA MEDIC za medicinu rada
63.	Ustanova za zdravstvenu skrb dr. Petrović,podružnica Omiš
64.	Ustanova za zdravstvenu skrb dr. Špiranović za med.rada i sporta
65.	Ustanova za zdravstvenu skrb Ercegović
66.	Ustanova za zdravstvenu skrb Glavić
67.	Ustanova za zdravstvenu skrb medicine rada NOVOMED
68.	Ustanova za zdravstvenu skrb Medikol
69.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIKOL
70.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Sveti Ivan Zelina
71.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Zagreb
72.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Zlatar
73.	Ustanova za zdravstvenu skrb NEMETOVA -PRIMA
74.	Ustanova za zdravstvenu skrb Opus Medicus za medicinu rada i športa
75.	Ustanova za zdravstvenu skrb PRO VITA
76.	Ustanova za zdravstvenu skrb Profozić,Zagreb
77.	Ustanova za zdravstvenu skrb SMARTMEDIC
78.	Ustanova za zdravstvenu skrb Sv. Rok M. D. za medicinu rada
79.	Ustanova za zdravstvenu skrb u medicini rada dr. Tudor -Pavlić
80.	Ustanova za zdravstvenu skrb za djelatnost medicine rada TURJAK-OSJEK
81.	Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada Dr. Mijač,
82.	Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris
83.	Ustanova za zdravstvenu skrb ZEUS za medicinu rada
84.	Zdravstvena ustanova za medicinu rada "Dr. Wagner"
85.	Zdravstvena ustanova za medicinu rada dr. Rački Zlatko
86.	Zdravstvena ustanova za medicinu rada Rijeka
87.	Zdravstvena ustanova za medicinu rada Rijeka, ordinacija Buzet

Prosječna životna dob pregledanih osoba bila je 41,4 godina.
Prosječna životna dob pregledanih muških radnika bila je 41,4 godina dok je prosječna dob pregledanih ženskih radnika također iznosila 41,4 godine.

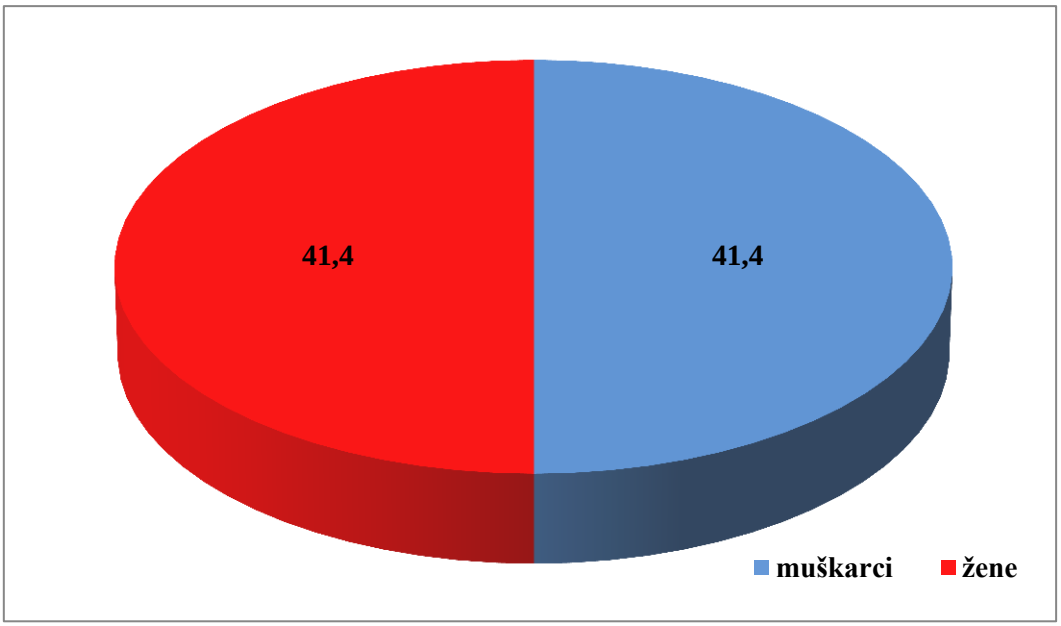

Slika 3.2. Prosječna životna dob pregledanih radnika i radnica

Na zdravstvenom pregledu za rad u području izloženosti zračenju od ukupno pregledanih 2 768 radnika bilo je 1393 (50,3 %) osoba muškog roda i 1375 (49,7 %) osoba ženskog roda.

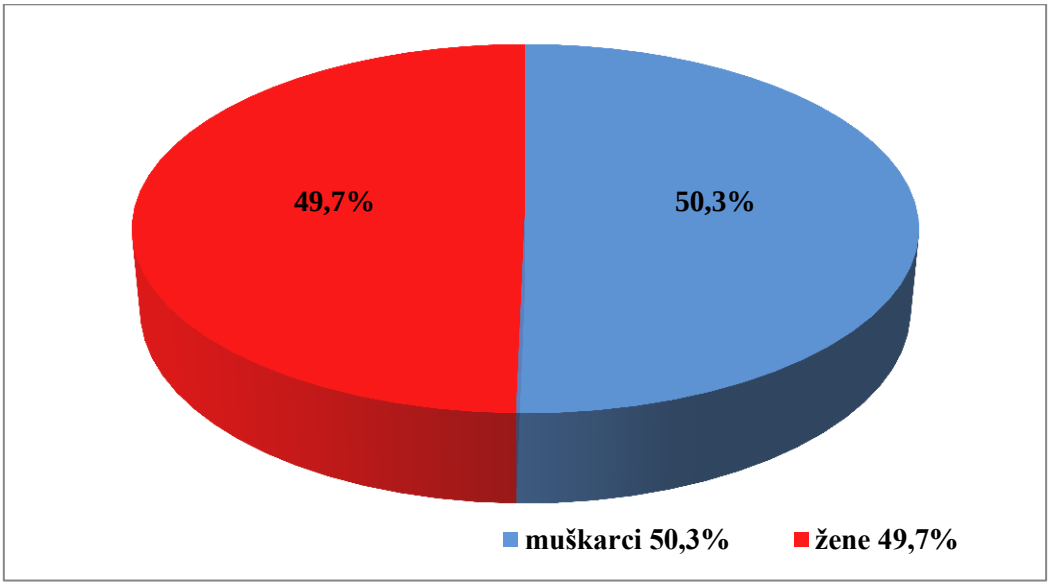

Slika 3.3 Rodna zastupljenost pregledanih radnika u 2014. godini

Najveći broj radnika koji rade u području izloženosti zračenju zaposlen je u zdravstvu (78,5 %)

- doktori medicine
- doktori stomatologije
- medicinske sestre
- inženjeri i tehničari
- i drugi

3.1.1. Zaključak

Na osnovi do sada prikupljenih podataka u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu razvidno je da:

- prema članku 16. Pravilnika ovlaštene zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost medicine rada, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada te privatne ordinacije medicine rada za obavljanje zdravstvenih pregleda osoba za rad u području izloženosti o ocjeni zdravstvene sposobnosti za rad u području izloženosti izvješćuju Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost koji potom vodi registar o izvršenim pregledima. Sve ovlaštene zdravstvene ustanove i privatne ordinacije medicine rada ne provode odredbe iz članka 16. Pravilnika

- Iz Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Ličko-senjske, Virovitičko-podravske, Međimurske i Dubrovačko-neretvanske nisu dostavljeni podatci.

Preporuke:

Potrebno je osigurati uvjete i omogućiti prikupljanje podataka o izloženosti ionizirajućem zračenju kojemu su osobe pregledane za rad u području izloženosti bile izložene u dijagnostičkim i terapijskim postupcima (kumulativni efekt).

3.2. Zdravstveni nadzor radnika članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe

Zdravstveni pregledi pomoraca obavljaju se prema Pravilniku o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti (NN 93/07, 107/14).

Registar pomoraca za 2014. je napravljen u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. U skladu s **člankom 9. Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti** NN 93/07, 107/14 liječničke preglede članova posade obavlja ovlašteni specijalist medicine rada, daje ocjenu zdravstvene sposobnosti, potpisuje svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti i izvješćuje pregledanu osobu o ustanovljenim bolestima, bolesnim stanjima i ostalim čimbenicima koji utječu na njezino stanje zdravlja i obavljanje poslova i dužnosti člana posade. Kako bi stekao ovlaštenje, specijalist medicine rada mora pohađati i uspješno završiti tečaj iz pomorske medicine prema programu i sadržaju Tečaja iz pomorske medicine za ovlaštene specijaliste medicine rada.

Tečaj iz pomorske medicine traje 25 sati. Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu ili udruga koju Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu ovlasti, organizira i provodi tečaj iz pomorske medicine. Tečaj iz pomorske medicine uključuje provjeru znanja nakon završenog tečaja, nakon čega se izdaje Potvrda o završenom tečaju iz pomorske medicine.

Tablica 3.3. Broj zdravstvenih pregleda pomoraca u privatnoj zdravstvenoj zaštiti i ocjene zdravstvene sposobnosti po županijama iz kojih su u proteklom razdoblju (2014.) dostavljeni podaci Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Županija	Ukupan broj pregledanih	Sposobni	Ograničeno sposoban	Nesposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana
Karlovačka	**2**	2	0	0	0	0
Osječko-baranjska	**16**	14	1	1	0	0
Brodsko-posavska	**17**	16	0	0	1	0
Istarska	**167**	149	16	2	0	0
Primorsko-goranska	**255**	239	16	0	0	0
Zadarska	**111**	87	24	0	0	0
Šibensko-kninska	**43**	33	10	0	0	0
Splitsko-dalmatinska	**538**	438	98	1	0	1
Grad Zagreb	**73**	64	9	0	0	0
Republika Hrvatska	**1222**	**1042**	**174**	**4**	**1**	**1**

U 2014. u Republici Hrvatskoj je ukupno pregledano 1222 pomoraca, a od toga najviše u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Istarskoj županiji, te u Gradu Zagrebu i Šibensko-kninskoj županiji.

Iz slike 3.4 je vidljivo da je u 1222 pregleda koji su ukupno izvršeni sposobnima ocijenjeno 1042 (84 %) radnika, 174 (14%) je ocjenjeno ograničeno sposobnim. Nesposobnim je ocjenjeno 4 (1%), privremeno nesposobnim 1 (0%), a ocjena nije dana kod 1 (0%) radnika.
Razlozi ocjene ograničeno sposoban su: nošenje naočala-leća, vremensko ograničenje te ostalo.

S obzirom da članak 36. **Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti** NN 93/07, 107/14 predviđa mogućnost pisanog prigovora na uručenu svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. U 2014. godini zaprimljena su 2 prigovora na ocjenu radne sposobnosti. Drugostupanjsko povjerenstvo je u oba slučaja donijelo odluku o nesposobnosti za obavljanje posla pomorca te potvrdilo prvostupanjsku odluku.

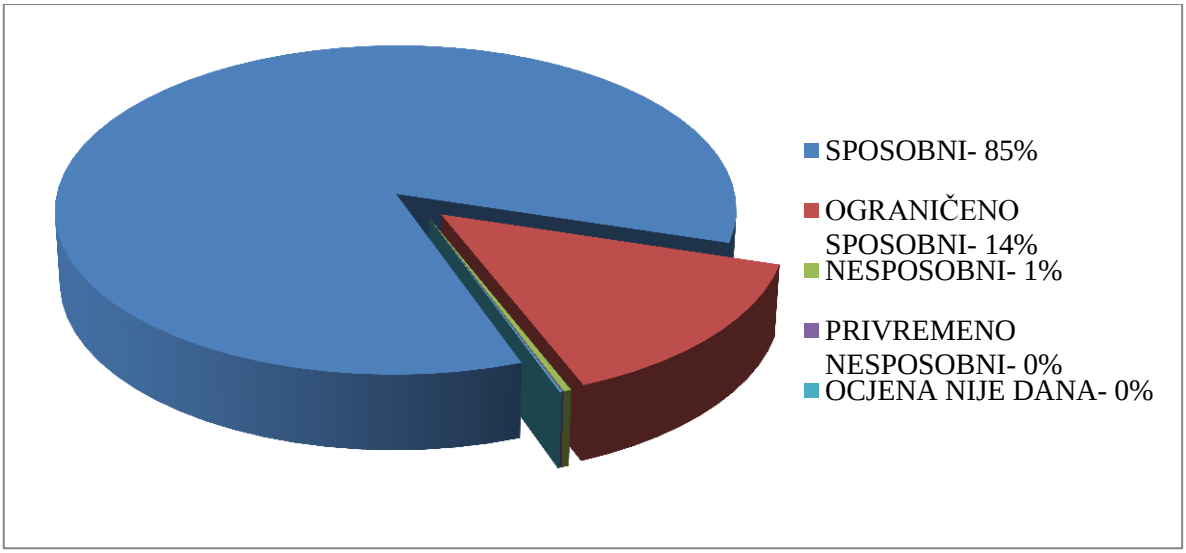

Slika 3.4. Raspodjela zdravstvene sposobnosti pomoraca pregledanih za rad u 2014. godini.

3.3. Zdravstveni nadzor radnika čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti

Zdravstveni pregledi čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti obavljaju se prema Pravilniku o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN38/04) i Izmjeni Pravilnika o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN 106/04, NN38/08, NN 16/2011).

Registar čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti za 2014. je napravljen u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.
Pregledi su obavljani u specijalističkim ordinacijama medicine rada koje zadovoljavaju kriterije iz Pravilnika o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti

Tablica 3.4. Broj zdravstvenih pregleda čuvara i zaštitara u privatnoj zdravstvenoj zaštiti i ocjene zdravstvene sposobnosti po županijama iz kojih su u proteklom razdoblju (2014.) dostavljeni podaci Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

Županija	Ukupan broj pregledanih	Sposobni	Nesposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana	Podaci o ocjeni nisu dostavljeni
Zagrebačka	0	0	0	0	0	0
Sisačko-moslavačka	2	2	0	0	0	0
Karlovačka	40	40	0	0	0	0
Primorsko- goranska	236	232	4	0	0	0
Požeško- slavonska	15	15	0	0	0	0
Brodsko-posavska	92	91	1	0	0	0
Zadarska	80	79	0	0	1	0
Osječko-baranjska	104	101	2	0	0	1
Vukovarsko-srijemska	0	0	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska	148	146	2	0	0	0
Istarska	171	168	3	0	0	0
Krapinsko –zagorska	0	0	0	0	0	0
Varaždinska	0	0	0	0	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	0	0	0	0	0	0
Ličko-senjska	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	3	3	0	0	0	0
Šibensko-kninska	29	29	0	0	0	0
Dubrovačko-neretvanska	0	0	0	0	0	0
Koprivničko-križevačka	26	26	0	0	0	0
Međimurska	0	0	0	0	0	0
Grad Zagreb	348	325	21	1	0	1
Republika Hrvatska	1294	1257	33	1	1	2

U 2014. u Republici Hrvatskoj je ukupno pregledano 1294 zaštitara, a od toga najviše u Gradu Zagrebu, Primorsko-goranskoj županiji, Istarskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

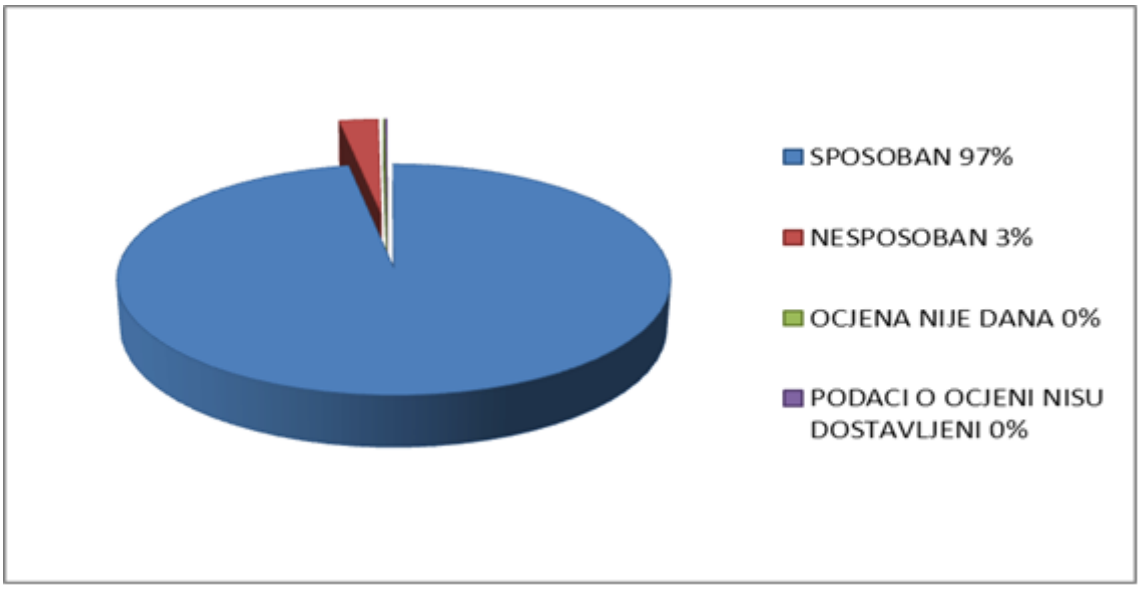

Slika 3.5. Raspodjela zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti pregledanih za rad u 2014. godini.

Iz slike je vidljivo da je na 1294 pregleda koji su ukupno izvršeni sposobnima ocijenjeno 1257 radnika (97%), 34 je ocijenjeno nesposobnima (6%), kod 1 (0%) nije dana ocjena, a za 2 (0%) podaci o ocjeni nisu dostavljeni.

Razlozi ocjene zdravstvene nesposobnosti su: refrakcijske smetnje vida, psihičke bolesti (neuroze s jače izraženim smetnjama, endogene i funkcionalne psihoze), manifestna šećerna bolest, koronarna bolest (akutna i preboljena) srca.

3.4. Zdravstveni nadzor radnika koji pri radu drže i nose oružje

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu vodi evidenciju o zdravstvenim pregledima radnika koji pri radu drže i nose oružje, a pregledani su temeljem Pravilnika o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja (NN 22/13). O ocjeni zdravstvene sposobnosti izvješćuje se HZZZSR za one osobe koje su upućene na zdravstveni pregled na temelju članka 12. točke 4. Pravilnika, a prema člancima 45., 67., 70., 72., 72.a, 73., 79. i 81. Zakona o oružju (NN 63/07, 146/08, 59/12).

Tablica 3.5. Prikaz broja i vrste zdravstvenog pregleda radnika koji pri radu drže i nose oružje

Broj izdanih liječničkih uvjerenja	OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI	VRSTA ZDRAVSTVENOG PREGLEDA	UVJERENJE SE IZDALO U SVRHU
1	NESPOSOBAN	Redovni zdravstveni pregled	/3/ Izdavanje dopusnice za neposredno rukovanje vatrenim oružjem
39	SPOSOBAN	Redovni zdravstveni pregled	/1/ Izdavanja oružnog lista
7	SPOSOBAN	Redovni zdravstveni pregled	/3/ Izdavanje dopusnice za neposredno rukovanje vatrenim oružjem

Tijekom 2014. godine Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu zaprimio je 47 liječničkih uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja, u svim navedenim zahtjevima radilo se o redovnom zdravstvenom pregledu.

Nadležni specijalist medicine rada dužan je HZZZSR izvijestiti nakon pregleda radnika koji je upućen na zdravstveni pregled radi sumnje u zdravstvenu sposobnost za držanje i nošenje oružja, kod davanja odobrenja za proizvodnju oružja, kod izdavanja dopusnice za neposredno rukovanje oružjem u proizvodnji, kod skladištenja i čuvanja eksplozivnih tvari (oružja i streljiva), kod obavljanja poslova na popravljanju i prepravljanju oružja, u civilnom streljaštvu za obavljanje sportske djelatnosti i nošenja i držanja oružja i streljiva. To znači da na liječničkom uvjerenju koje izdaje nadležni specijalist medicine rada nakon obavljenog zdravstvenog pregleda treba označiti u koju svrhu se izdaje uvjerenje o sposobnosti/nesposobnosti: izdavanje oružnog lista, izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti propisanih Zakonom o oružju, te izdavanju dopusnice za rukovanje vatrenim oružjem.
S obzirom da iz liječničkih uvjerenja nije razvidno po kojim člancima Zakona o oružju je radnik bio pregledan potrebno je preispitati sadašnji oblik postupanja nadležnog specijalista medicine rada.

4.

PRAĆENJE IZLOŽENOSTI SPECIFIČNIH GRUPACIJA RADNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ

4.1. Praćenje izloženosti karcinogenim i mutagenim tvarima

Karcinogene i mutagene tvari imaju štetni učinak na ljudsko zdravlje pa je potrebno utvrditi njihovu prisutnost na radnom mjestu i poduzeti odgovarajuće mjere zaštite. Prema Pravilniku o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim i/ili mutagenim tvarima (NN 40/2007), tvari koje na temelju posebnih propisa ispunjavaju kriterije svrstavanja u karcinogene tvari označene su standardnim oznakama upozorenja R45 i/ili R49, dok su tvari koje na temelju posebnih propisa ispunjavaju kriterije svrstavanja u mutagene tvari označene standardnom oznakom upozorenja R46. Prema Uredbi EZ 1272/2008 (tzv. CLP Uredba) oznake upozorenja za karcinogene tvari su H350 i H350i, a za mutagene tvari H340.

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (u daljem tekstu: Zavod) od 2010 g. vodi evidenciju radnika izloženih karcinogenim i/ili mutagenim tvarima (u daljem tekstu: K-M tvari) za koje je dobio podatke o tome. I tijekom 2014. godine Zavod je nastavio provoditi različite radnje u cilju dobivanja podataka o poslodavcima koji u svom radu koriste K-M tvari i radnicima izloženim tim tvarima, a radi popunjavanja „Evidencije radnika izloženih karcinogenim i/ili mutagenim tvarima“. Prikupljani su podaci o sigurnosno-tehničkim listovima za K-M tvari, koje su poslodavci dostavili Zavodu za toksikologiju te se od poslodavaca za koje se utvrdilo da u svom radu koriste K-M tvari tražilo da dostave podatke o radnicima izloženim K-M tvarima.

4.1.1. Izvor podataka za evidenciju radnika izloženih K-M tvarima

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (NN br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 82/13 i 154/14) propisano je da Zavod, pored ostalih poslova, vodi evidenciju radnika izloženih pojedinim štetnostima, opasnostima i naporima u slučajevima kada to nalažu propisi iz područja sigurnosti na radu. Pravilnikom o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim i/ili mutagenim tvarima (u daljem tekstu: Pravilnik) koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti na radu (NN br. 59/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08, 75/09 i 143/12) a primjenjuje se temeljem Zakona o zaštiti na radu (NN br. 71/2014, 118/14 i 154/14) u dijelu koji nije u suprotnosti s ovim Zakonom, propisno je da poslodavci koji u svom radu koriste K-M tvari o tome pismeno obavijeste Zavod u roku od 30 dana prije početka korištenja tih tvari. Pravilnikom je propisano i koje podatke poslodavac treba dostaviti Zavodu (o djelatnosti i postupcima koje obavlja i razloge za uporabu K-M tvari; o identifikaciji K-M tvari; o količini proizvedene ili korištene K-M tvari; broju radnika izloženih K-M tvarima; poduzetim tehničkim i zdravstvenim mjerama; vrsti osobne zaštitne opreme koja se koristi; prirodi stupnju i trajanju izloženosti; mogućnosti zamjene K-M tvari), ali Zakonom o zaštiti na radu nije kažnjivo ako poslodavac ne dostavi navedene podatke.

Iz gore navedenog može se vidjeti da Pravilnikom nije propisana obveza dostavljanja podataka za svakog pojedinog radnika koji je izložen K-M tvarima nego samo broj izloženih radnika, a Zakon o zdravstvenoj zaštiti propisuje da Zavod vodi evidenciju radnika izloženih pojedinim štetnostima, opasnostima i naporima kada to nalažu propisi iz područja sigurnosti.

Do kraja 2014 g. Zavod je dobio podatke od 12 poslodavaca za ukupno **134** radnika izložena K-M tvarima. Dostavljeni su podaci sukladno gore navedenom Pravilniku.

Raspodjela prispjelih podataka prema županijama prikazana je u *Tablica 4.1*

Tablica 4.1. Broj radnika izloženih K-M tvarima po županijama

Županije	Ukupno	Udio %
Grad Zagreb	11	8,2
Zagrebačka	12	9,0
Osječko-baranjska	31	23,1
Istarska	6	4,5
Sisačko-moslavačka	51	38,0
Varaždinska	2	1,5
Primorsko-goranska	21	15,7
Ukupno radnika	**134**	**100,0**

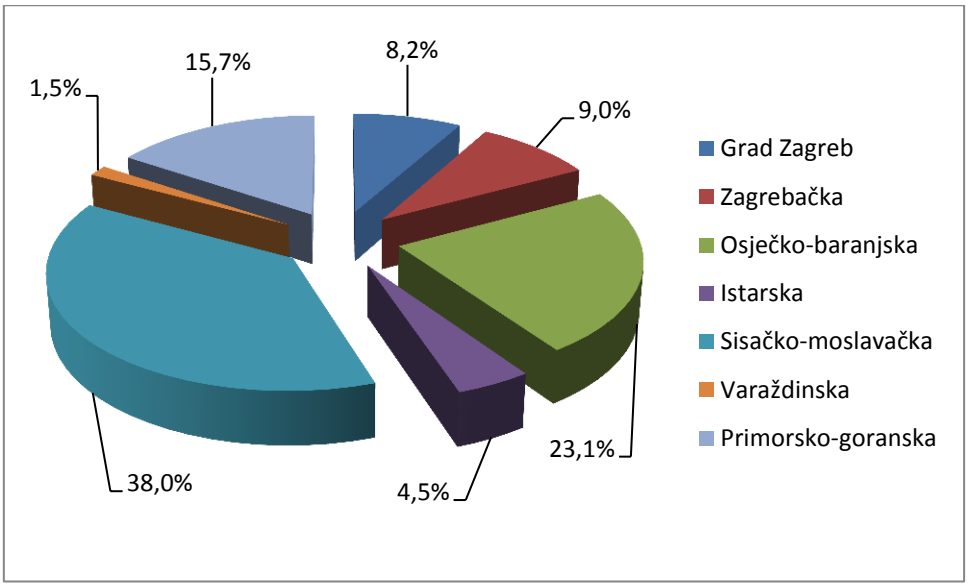

Slika 4.1. Udio (%) izloženih radnika po županijama

4.1.2. Dob i spol radnika izloženih K-M tvarima

U evidenciji radnika izloženih K-M tvarima za 2014. godinu upisano je 134 radnika. U Tablica 4.2. naveden je broj izloženih radnika prema spolu (83 ili 61,9% muškaraca, 51 ili 38,1% žena) i prema starosti radnika.

Tablica 4.2. Broj radnika izloženih K-M tvarima prema spolu i starosti

Starost radnika	M	Ž	Ukupno
18-29	7	3	10
30-39	26	16	42
40-49	17	20	37
50-59	25	8	33
60+	8	4	12
Ukupno	83	51	134

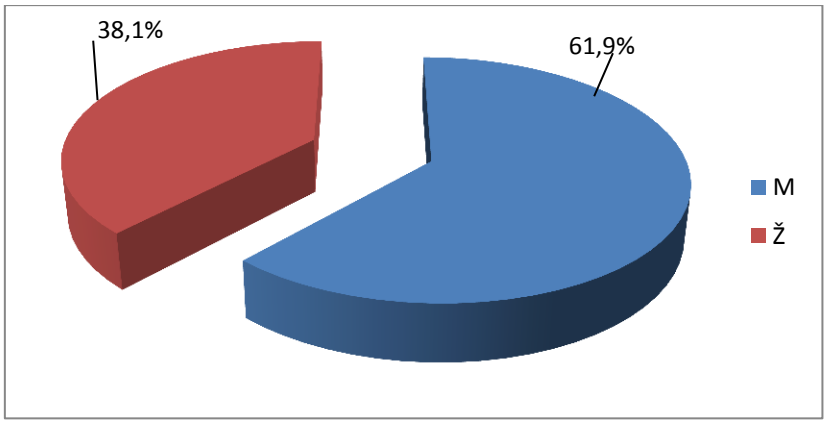

Slika 4.2. Udio izloženih radnika prema spolu

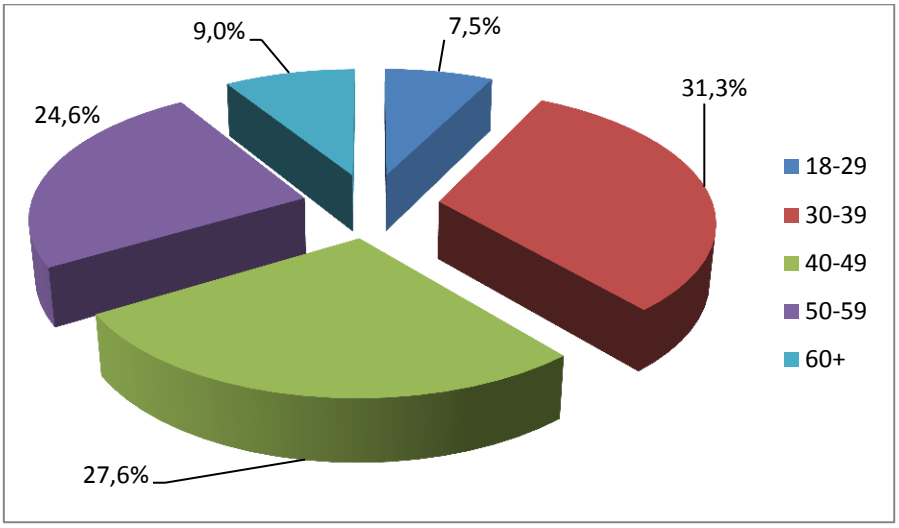

Slika 4.3. Udio izloženih radnika prema starosti

4.1.3. Gospodarska djelatnost poslodavca, zanimanje i poslovi koje obavljaju izloženi radnici

U Tablica 4.3. naveden je broj radnika izloženih K-M tvarima prema gospodarskoj djelatnosti poslodavaca kod kojeg su zaposleni. Iz tablice se vidi da su poslodavci od kojih smo dobili podatke iz četiri područja djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti NKD 2007 i to Prerađivačka industrija, Trgovina na veliko i na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima, Prijevoz i skladištenje te Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. U Tablica 4.4. naveden je broj radnika razvrstan prema djelatnostima i županijama, u Tablica 4.5. navedena su zanimanja izloženih radnika prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 (NN br. 147/10 i 14/11) te u Tablica 4.6.. Popis poslova na kojima rade radnici izloženi K-M tvarima.

Tablica 4.3. Broj izloženih radnika prema djelatnostima poslodavca

Djelatnosti prema NKD 2007	**Ukupno**
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	3
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	42
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	23
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	4
27 Proizvodnja električne opreme	19
G TRGOVINA NA VELIKO, OSIM TRGOVINE MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	9
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	
51 Zračni prijevoz	3
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	31
Ukupno	134

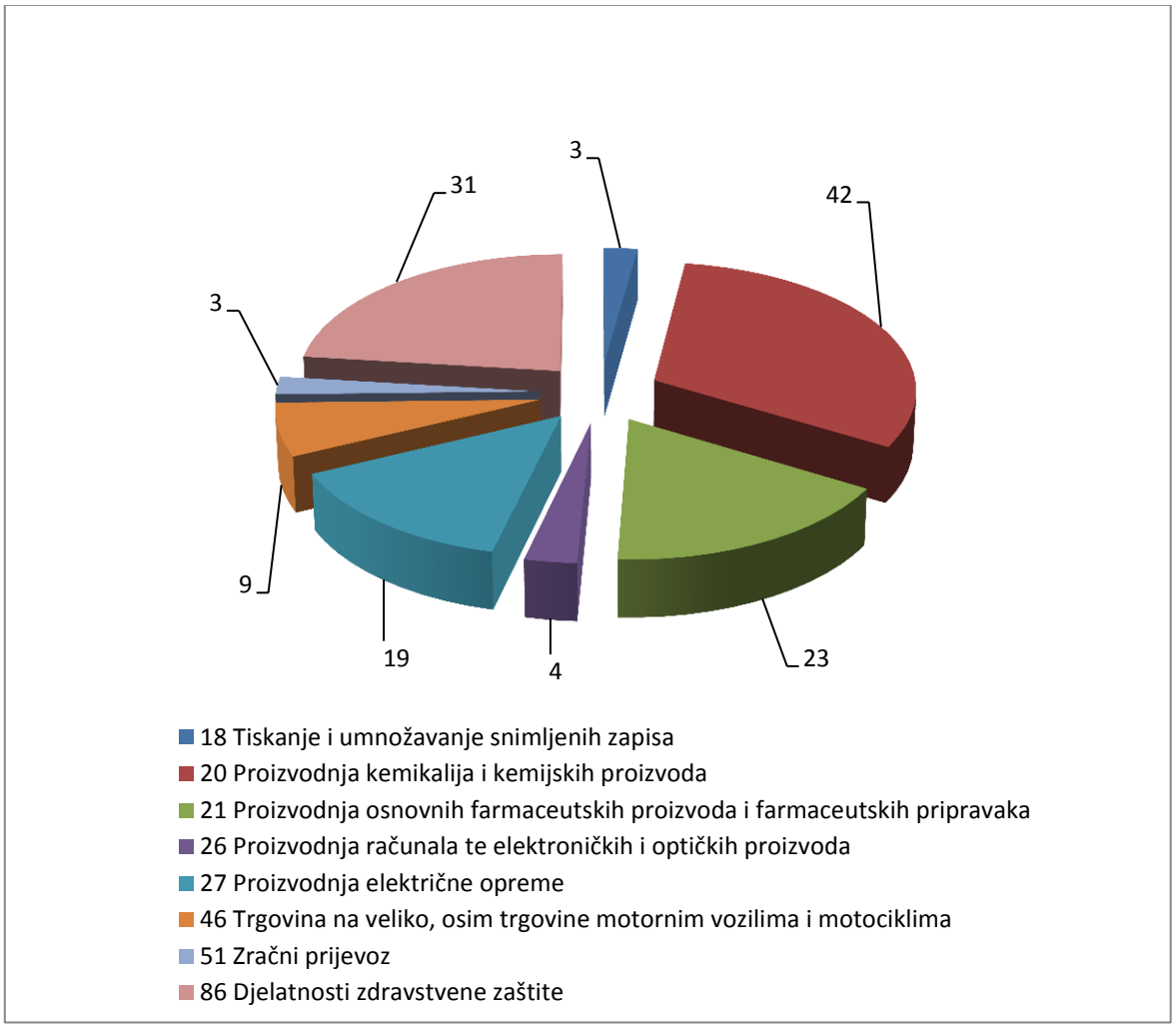

Slika 4.4.Udio izloženih radnika prema djelatnosti poslodavca

Tablica 4.4. Broj izloženih radnika prema djelatnosti poslodavca razvrstanih po županijama (HR031 – Primorsko-goranska županija; HR036 – Istarska županija; HR041 – Grad Zagreb; HR042 – Zagrebačka županija; HR044 – Varaždinska županija; HR04B – Osječko-baranjska županija; HR04E – Sisačko-moslavačka županija)

Djelatnost prema NKD 2007	**Županije**							
	HR031	HR036	HR041	HR042	HR044	HR004B	HR04E	**Ukupno**
18 - Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	0	3	0	0	0	0	0	3
20 - Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	0	0	11	3	0	0	28	42
21 - Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	21	0	0	2	0	0	0	23
26 - Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	0	0	0	0	0	0	4	4
27 - Proizvodnja električne opreme	0	0	0	0	0	0	19	19
46 – Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	0	0	0	7	2	0	0	9
51 – Zračni prijevoz	0	3	0	0	0	0	0	3
86 - Djelatnosti zdravstvene zaštite	0	0	0	0	0	31	0	31
Ukupno	21	6	11	12	2	31	51	134

Tablica 4.5. Broj izloženih radnika prema zanimanju

Podvrsta zanimanja prema NKZ 10	**Ukupno**
211 Stručnjaci/stručnjakinje fizikalnih znanosti i geoznanosti	1
214 Stručnjaci/stručnjakinje tehničko-tehnoloških znanosti (osim elektrotehnike)	5
226 Ostali zdravstveni radnici/ostale zdravstvene radnice	14
311 Tehničko-tehnološki tehničari/tehničko-tehnološke tehničarke	31
321 Medicinski i farmaceutski tehničari/medicinske i farmaceutske tehničarke	12
432 Službenici/službenice u skladištu, proizvodnji, prometu i srodnim djelatnostima	10
721 Ljevači metala/ljevačice metala, zavarivači/zavarivačice, limari/limarice i srodna zanimanja	6
813 Rukovatelji/rukovateljice kemijskih postrojenja i srodna zanimanja	41
834 Rukovatelji/rukovateljice pokretnim radnim strojevima	3
912 Ručni perači/ručne peračice automobila, prozora, pralje i srodna zanimanja	5
962 Ostala jednostavna zanimanja	6
Ukupno radnika	**134**

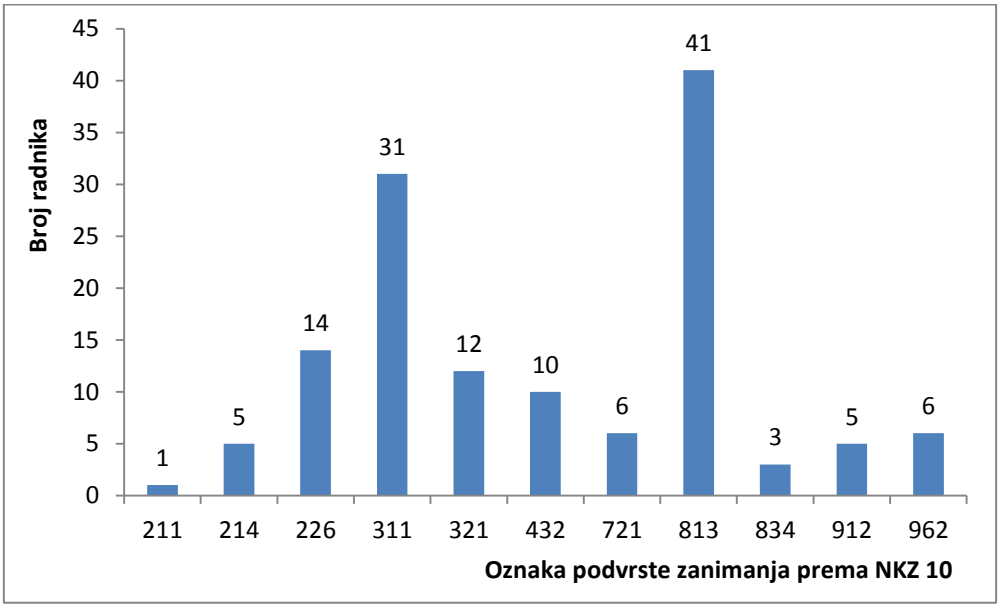

Slika 4.5. Grafički prikaz izloženih radnika prema zanimanju NKZ 10

Tablica 4.6. Popis poslova na kojima su radnici izloženi K-M tvarima

Poslovi pri kojima je radnik izložen K-M tvarima	**Ukupan broj radnika**
analiza i razvoj novih metoda u procesu galvanizacije	3
doziranje hidrazina	20
uzorkovanje, vaganje i skladištenje sirovine u čijem je sastavu KM tvar	6
pretakanje kemikalija, utovar, istovar, vožnja na viličaru, skladištenje	14
manipulacije u skladištu	9
toksikološka analiza biološkog materijala	17
zaprimanje i transport robe do odjela u Bolničkoj ljekarni	14
poslovi u pogonu galvanizacije	22
poslovi u proizvodnji dodataka stočnoj hrani, kod odvagivanja	2
prijevoz, utovar, istovar robe	4
kontrola kvalitete, probna proizvodnja	15
rukovanje kemijskom opremom	8
Ukupno radnika	**134**

4.1.4. Vrste K-M tvari kojima su radnici izloženi, način i duljina izloženosti

Od ukupnog broja izloženih radnika za koje imamo podatke (134) dio radnika je izložen istovremeno dvije, tri ili četiri K-M tvari. U Tablica 4.6. naveden je popis K-M tvari kojima su radnici izloženi i broj izloženih radnika svakoj pojedinoj tvari. U Tablica 4.7. naveden je broj radnika koji su izloženi jednoj, dvije, tri ili četiri K-M tvari, a u Tablica 4.8. način na koji su radnici izloženi (preko kože, udisanjem i istovremeno preko kože i udisanjem).

Prema podacima koji su dobiveni od poslodavaca svih 134 radnika su izloženi K-M tvarima u koncentracijama ispod granične vrijednosti izloženosti (GVI).

Tablica 4.6. Popis K-M tvari kojima su radnici izloženi

Naziv tvari	Broj radnika	Naziv tvari	Broj radnika
akrilamid	11	niklov sulfamat	9
benzen	6	niklov sulfat	24
fenilhidrazin klorid	5	petroleum	3
fenolftalein	8	tioacetamid	5
hidrazin	34	toxi - tubes a	31
kobaltov acetat	3	trikloretilen	9
kromna kiselina	3	kobaltov sulfat	2
metronidazol	6	kalijev bromat	9
niklov diklorid	24	kalijev kromat	11
Ukupan broj tvari kojima su radnici izloženi: 18			

Tablica 4.7. Broj radnika izloženih jednoj ili više K-M tvari

Broj K-M tvari	Broj izloženih radnika
1	94
2	28
3	1
4	11
Ukupno	**134**

Tablica 4.8. Način na koji su radnici izloženi K-M tvarima

Način izloženosti	Ukupno radnika
Preko kože	94
Udisanjem	91
Preko kože i udisanjem	85

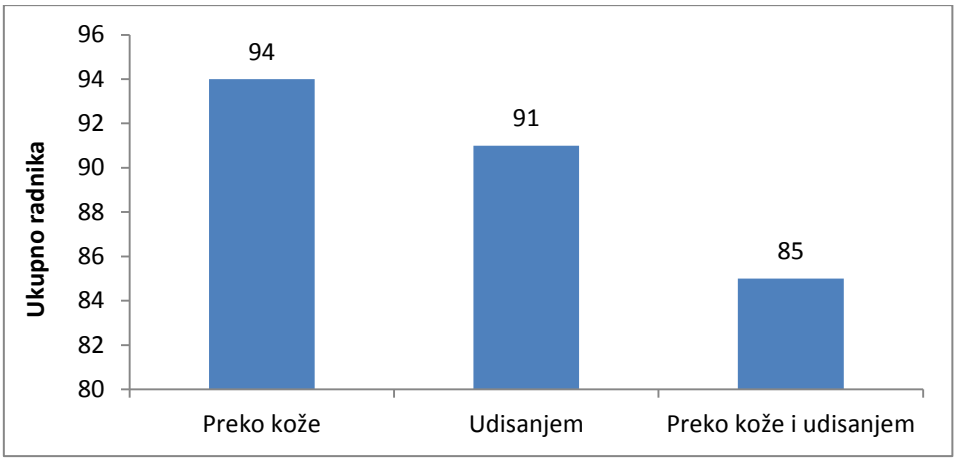

Slika 4.5. Broj radnika i način na koji su izloženi K-M tvarima

Od izloženih radnika (Tablica 4.9.) 47 radnika je dnevno izloženo do 1 sat K-M tvarima, 18 radnika između 1 sata i 4 sata, 15 radnika između 4 sata i 8 sati, dok je za 54 radnika izloženost moguća samo u slučaju incidenta. Ukupna dužina izloženosti radnika K-M tvarima (
Slika ***4.6***.) kreće se od manje od 1 godine do 31 godina rada. Najveći broj radnika (25) je do sada izložen manje od 2godine K-M tvarima. Za 46 radnika nema podataka o dužini izloženosti K-M tvarima.

Iz podataka koje su dostavili poslodavci 125 radnika koji su na radu izloženi K-M tvarima su obavili prethodni liječnički pregled. Periodične liječničke preglede obavilo je 131 radnika (Tablica 4.10.).

Tablica 4.9. Dnevna izloženost radnika

Dnevna izloženost	**Broj radnika**
do 1 sat	47
od 1 do 4 sata	18
od 4 do 8 sati	15
samo u slučaju incidenta	54
Ukupno radnika	**134**

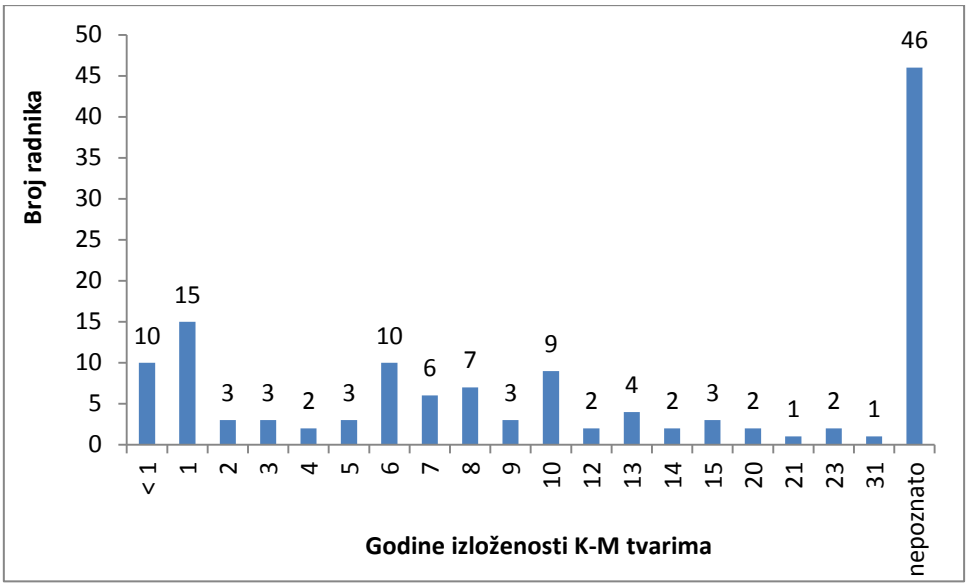

Slika 4.6. Broj radnika prema dužini izloženosti K-M tvarima

Tablica 4.10. Obavljeni liječnički pregledi

Obavljen liječnički pregled	Broj radnika
Prije stupanja na poslove s K-M tvarima	125
Periodično tijekom rada s K-M tvarima	131

4.1.5. Zaključci

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu je sukladno svojim obvezama iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti ustrojio evidenciju radnika izloženih karcinogenim i/ili mutagenim tvarima. Propisima iz područja zaštite na radu nije propisano dostavljanje podataka o svakom radniku izloženom K-M tvarima nego samo ukupan broj izloženih radnika kod poslodavca, a Zakonom o zaštiti na radu nije sankcionirano ne dostavljanje ni tih podataka Zavodu. Zbog gore navedenog Zavod je do sada dobio podatke od poslodavaca za 134 radnika izloženih K-M tvarima, što je jako malo.

Analizirajući dobivene podatke utvrđeno je:

- Da poslodavci koji su dostavili podatke rade na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Varaždinske županije, Primorsko-goranske županije, Osječko-baranjske županije i Istarske županije.

- Prema spolu, izloženo je 83 muškaraca i 51 žena.

- Poslodavci čiji su radnici izloženi K-M tvarima spadaju u četiri područja djelatnosti prema NKD 2007 i to: Prerađivačka industrija, Trgovina na veliko i na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima, Prijevoz i skladištenje te Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi.

- Radnici za koje smo dobili podatke izloženi su 18 različitih K-M tvari; 94 radnika je izloženo jednoj K-M tvari, 28 radnika dvjema K-M tvari, 1 radnik trima K-M tvari, 11 radnika četirima K-M tvari.

- Radnici su izloženi preko kože, udisanjem ili na oba načina (preko kože i udisanjem).

- 47 radnika je dnevno izloženo K-M tvarima do 1 sat, 18 radnika od 1 sata do 4 sata, 15 radnika od 4 sata do 8 sati, za 54 radnika moguća je izloženost samo u slučaju incidenta.

- Period u kojem su ovi radnici izloženi K-M tvarima kreće se od manje od 1 do 31 godine, a najveći broj radnika (25) je izložen manje od dvije godine.

125 radnika je obavilo liječnički pregled prije stupanja na poslove s K-M tvarima, a od ukupno 134 radnika izloženih K-M tvarima, 3 radnika nisu obavila periodični liječnički pregled.

4.2. Edukacija radnika o izloženosti karcinogenim i mutagenim tvarima

Sukladno Europskoj Direktivi 2004/37/EZ i Pravilniku o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim i/ili mutagenim tvarima potrebno je educirati radnike izložene karcinogenima i mutagenima i njihove poslodavce o potencijalnim opasnostima za zdravlje te o mjerama za smanjenje izloženosti. U HZZZSR-u prikupljaju se relevantni podaci vezani uz karcinogene i mutagene tvari, na temelju kojih je izrađen program navedene edukacije. Edukacija obuhvaća definicije, način utvrđivanja prisutnosti, mehanizam djelovanja i zdravstvene učinke karcinogenih i mutagenih tvari te osnovna i posebna pravila zaštite na radu, koja uključuju zamjenu drugom tvari, hermetizaciju procesa, smanjenje broja izloženih radnika i vremena izloženosti, osobnu zaštitnu opremu, higijenske zahtjeve, zdravstveni nadzor i postupanje pri akcidentu. U HZZZSR-u se na temelju rezultata znanstvenih i stručnih istraživanja i relevantnih saznanja oblikuju mjere za prevenciju bolesti uzrokovanih karcinogenim i mutagenim spojevima.

U 2014. Godini provedeno je istraživanje o utjecaju smjenskog rada i to rotirajućih smjena rada na zdravlje radnika, uzimajući u obzir činjenicu da se smjenski rad, kao mogući izvor stresa, nalazi u skupini 2A karcinogena prema IARC klasifikaciji. Uzorak na kojem je provedeno istraživanje je više od 900 radnika. Istraživanje se sastojalo od anketiranja ciljnih skupina radnika, a upitnici su sastavljeni od baterije pitanja vezano za utjecaj smjenskog rada i drugih psihosocijalnih rizika na mentalno i fizičko zdravlje radnika. Svi uputnici su informatički obrađeni do kraja 2014. Godine, te je u pripremi analiza rezultata i izrada prijedloga preventivnih mjera zaštite za svakog poslodavca.

4.3. Praćenje izloženosti citostaticima

Zbog rizika od oštećenja zdravlja radnici u zdravstvu koji rade s citostaticima podliježu odredbama Naredbe o načinu rukovanja lijekovima koji sadrže citotoksične supstance (NN 30/91) i Pravilnika o zaštiti od rizika zbog izloženosti karcinogenim i/ili mutagenim tvarima (NN 40/07) (u daljnjem tekstu Pravilnik). Prema Pravilniku poslodavci koji posjeduju ove spojeve dužni su podatke o radnicima dostavljati Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (u daljnjem tekstu HZZZSR). Prema članku 6. navedenog Pravilnika poslodavac je dužan u roku od 30 dana obavijestiti nadležno tijelo inspekcije rada i Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu o korištenju karcinogenih i/ili mutagenih tvari te prema članku 12. istog Pravilnika voditi ažuriran popis radnika koji obavljaju takve poslove.

Organizacije zdravstva u kojima se primjenjuju lijekovi koji sadrže citotoksične tvari (citostatici) dužne su i prema stavku 4, Naredbe o načinu rukovanja lijekovima koji sadrže citotoksične supstance (NN 30/91) u cilju neugrožavanja zdravlja zdravstvenih radnika, radnika u zdravstvu (u daljnjem tekstu radnici) , bolesnika i posjetitelja u bolnici, odnosno radi nezagađivanja radne i šire okoline, osigurati evidenciju radnih mjesta i osoblja koje dolazi u neposredni dodir s citotoksičnim lijekovima.

U Republici Hrvatskoj citostatici se primjenjuju u 21 zdravstvenoj ustanovi, a podaci su prikazani u tablici 4.12. Prema dostavljenim podacima u Republici Hrvatskoj s citostaticima radi 728 radnika u zdravstvu, većina radnika koji rade s citostaticima je srednje stručne spreme 476 (65%), zatim slijede radnici više 125 (17%) i visoke stručne spreme 75 (10%) te nekvalificirani radnici 41 (6%). Najveći broj prijavljenih radnika zaposleno je u KBC Zagreb (193), zatim u KBC Split (93), KBC Sestre milosrdnice (80), KBC Rijeka (69) i KBC Osijek (65), dok je neznatan broj prijavljenih je u bolnici Klenovnik (2), OB Šibenik (3), OB Dubrovnik (5), OB Vinkovci (5) i OB Virovitica (4).

Iz Slike 4.15. razvidno je da je najviše radnika u kontaktu s citostaticima 4-8 sati (66%). Najviše radnika je izloženo citostaticima preko kože i udisanjem (85%), preko kože 1%, udisanjem 2%, dok za 14% nisu dostavljeni podaci. Podatke o gutanju citotoksične supstance nismo tražili jer to nije redoviti način unosa, a takav način unosa može se dogoditi jedino kod incidenta ili namjernog unošenja. Od osobne zaštite skoro svi radnici koriste rukavice (98.6%), a uz rukavice još koriste ogrtače (86%), maske (86%) , te kape i naočale, dok 19% radnika pri radu s citostaticima koristi zasebnu prostoriju (digestor, zaštitni kabinet, mikrobiološku komoru) (pogledaj Sliku 4.16.).
Prema članku 1. stavak 2, Naredbe o načinu rukovanja lijekovima koji sadrže citotoksične supstance (NN 30/91, u daljnjem tekstu Naredba), organizacije zdravstva dužne su osigurati prethodne te redovne sistematske zdravstvene preglede (u daljnjem tekstu periodički pregledi) za osoblje koje dolazi u dodir s lijekovima koji sadrže citotoksične supstancije.

Za radnike koji su započeli rad s citostaticima prije stupanja Naredbe na snagu, poslodavca nije imao obvezu uputiti ih na preventivne zdravstvene preglede (prethodne i periodičke), a nakon stupanja naredbe na snagu svi radnici izloženi citostaticima moraju obaviti sada propisane preglede.

Prema dostavljenim podacima, 355 radnika je obavilo prethodne i periodičke preglede (49%), samo prethodne preglede prije stupanja na radno mjesto obavilo je 147 radnika (20%), samo periodičke preglede 66 radnika (9%), dok je bez obavljenih pregleda 160 radnika (22%) (pogledaj Sliku 4.13.).

U svrhu povećanja kvalitete zdarvstvene zaštite radnika predlaže se donošenje provedbenih propisa iz područja rada s citostaticima i zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, te utvrđivanje programa edukacije za radnike i poslodavce.

Tablica 4.12. Dostavljeni podaci prema zdravstvenim ustanovama za 2014. Godinu

Ustanova	Ukupno	NK	SSS	VŠS	VSS
Bolnica Klenovnik	2		2		
DB Srebrnjak	22		17	2	3
OB Šibenik	3		2	1	
KB Merkur	27		23	3	1
OB Karlovac	15		7	7	1
OB Varaždin	25	4	13	2	6
OB Zadar	15		13	1	1
OB Dubrovnik	5		3		2
OB Sl. Brod	8		3	5	
ŽB Čakovec	12	1	8	3	
OŽB Požega	17	3	6	6	2
OB Vinkovci	5		3	2	
KBC Split	93		56	16	21
OB Koprivnica	23	10	9	2	2
OB Virovitica	4		2	2	
KBC Sestre milosrdnice	80		41	14	10
KBC Zagreb	193	20	131	32	6
KDB Zagreb	37	1	26	4	6
KBC Rijeka	69		47	17	5
KBC Osijek	65	1	47	5	7
OB Pula	6	1	2	1	2

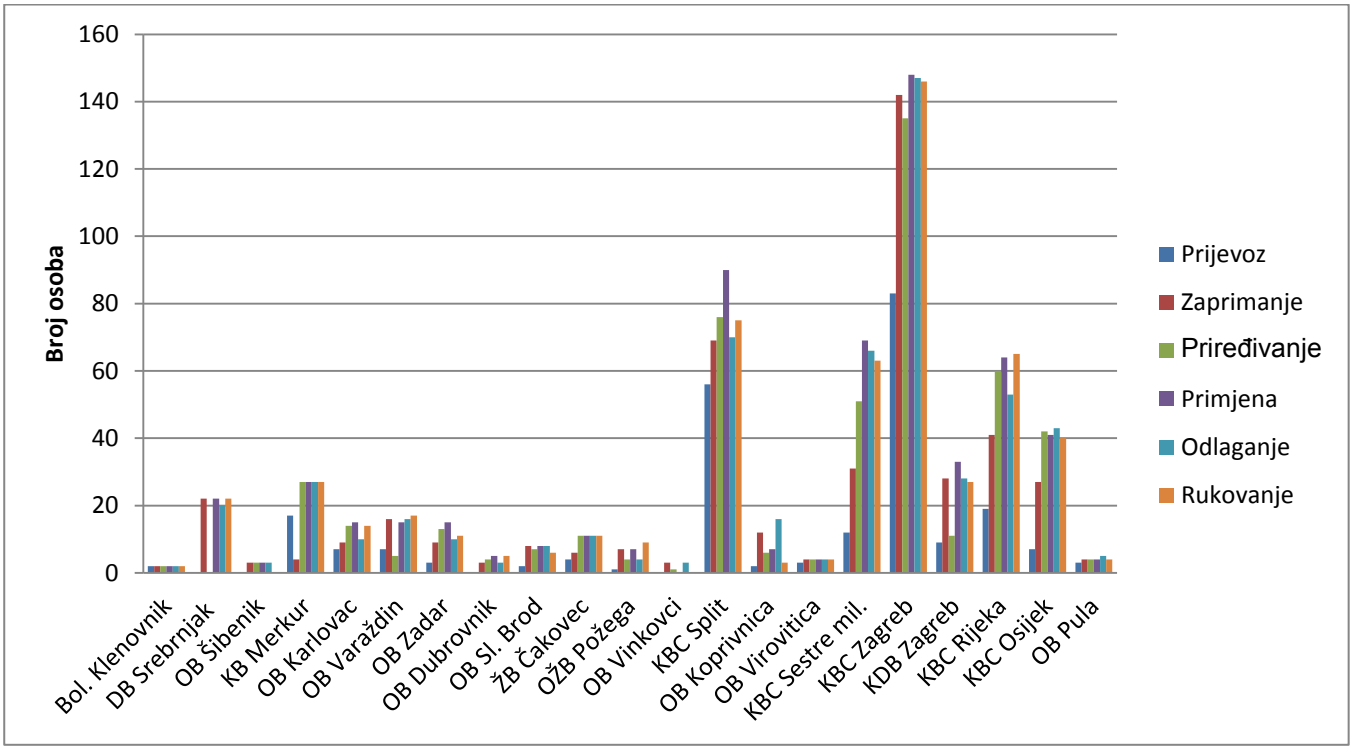

Slika 4.8.Raspodjela radnika prema radnom procesu u kojem su u kontaktu s citostaticima za 2014. godinu

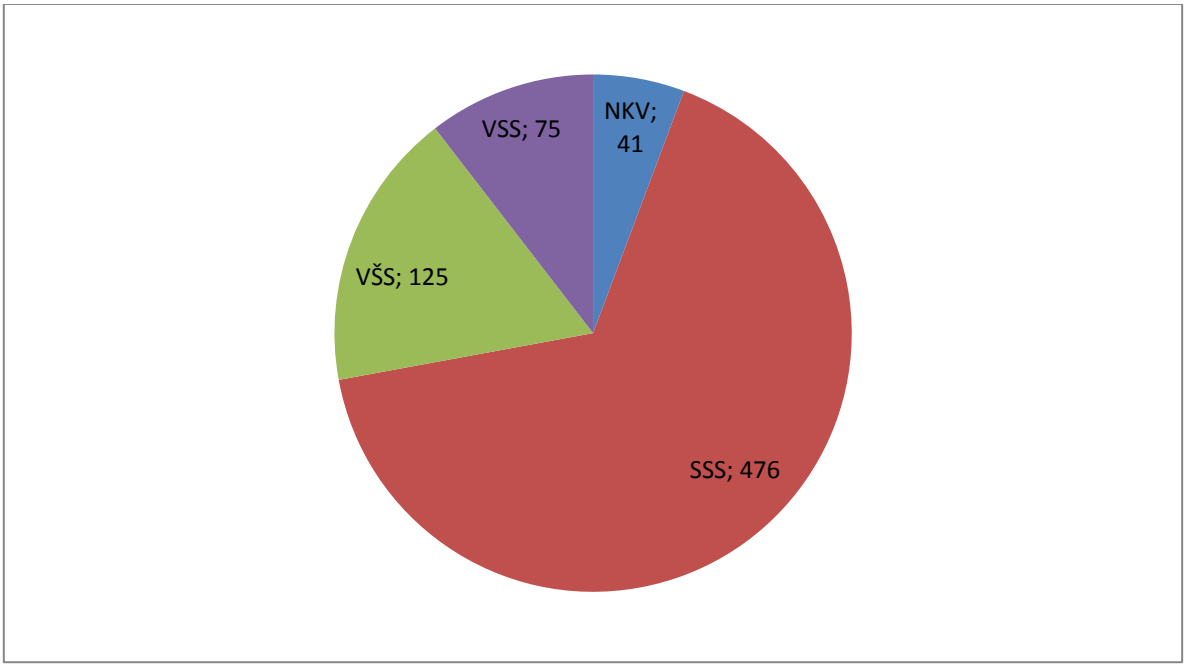

Slika 4.9. Ukupni broj radnika prema stručnoj spremi

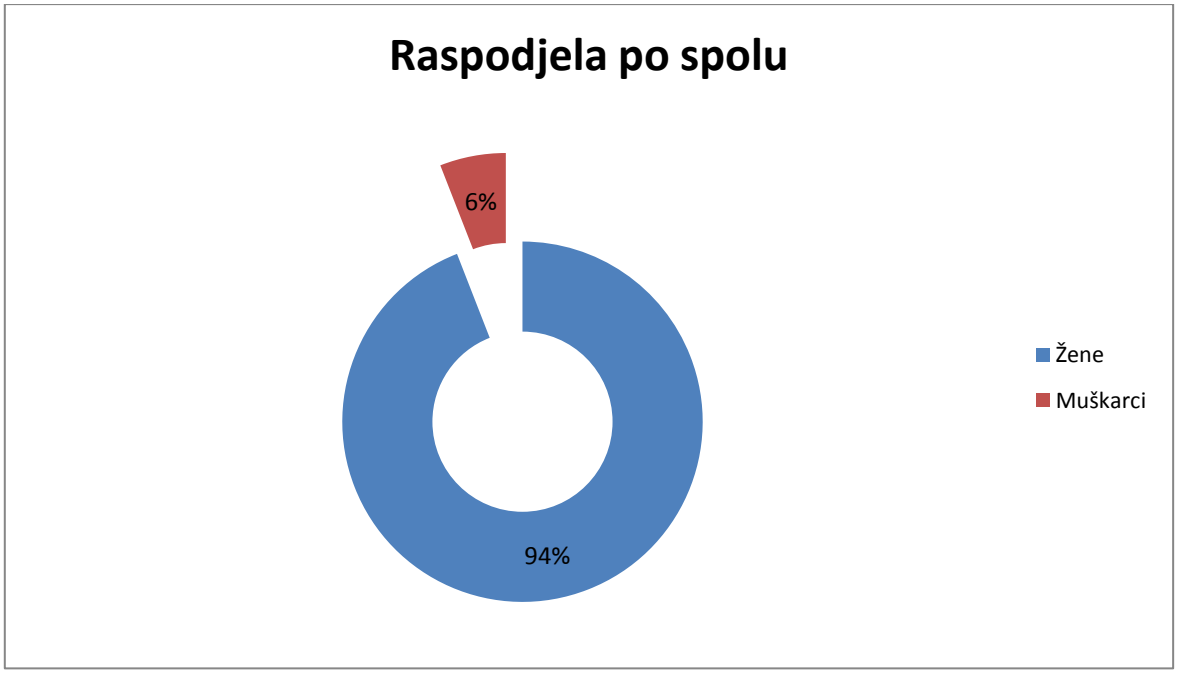

Slika 4.10. Broj radnika koji rade s citostaticima prema spolu

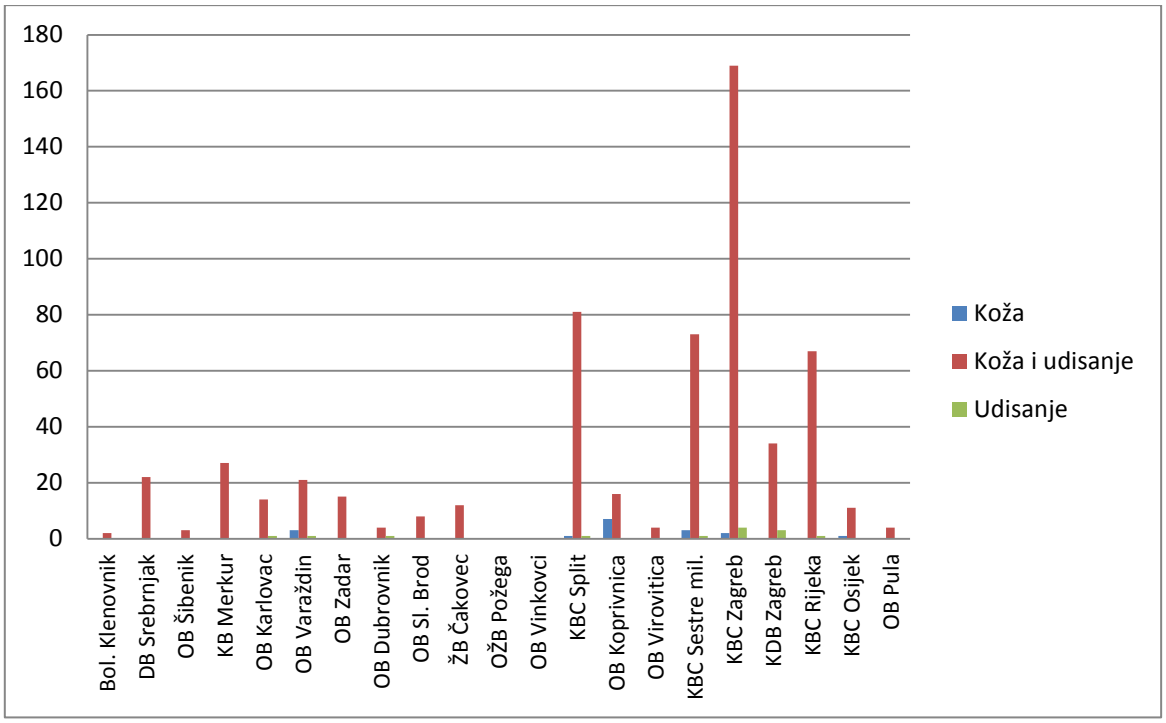

Slika 4.11. Prikaz puteva izloženosti radnika citostaticima

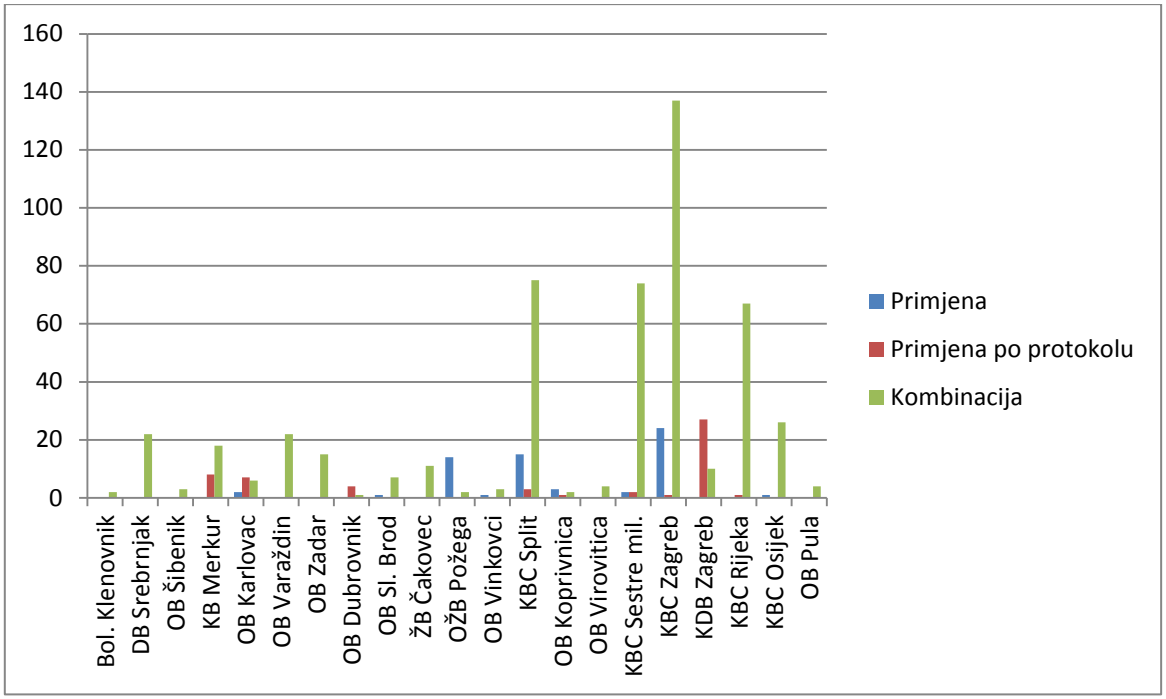

Slika 4.12. Vrste pripravaka u primjeni

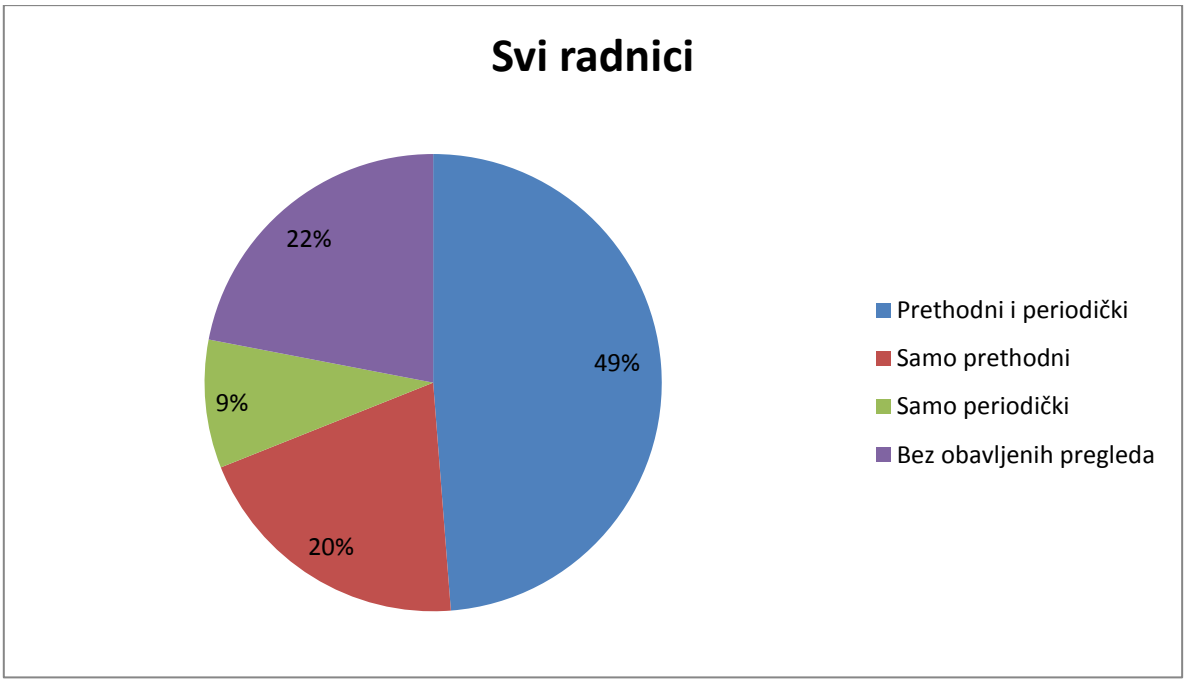

Slika 4.13. Ukupni broj radnika po obavljenim pregledima

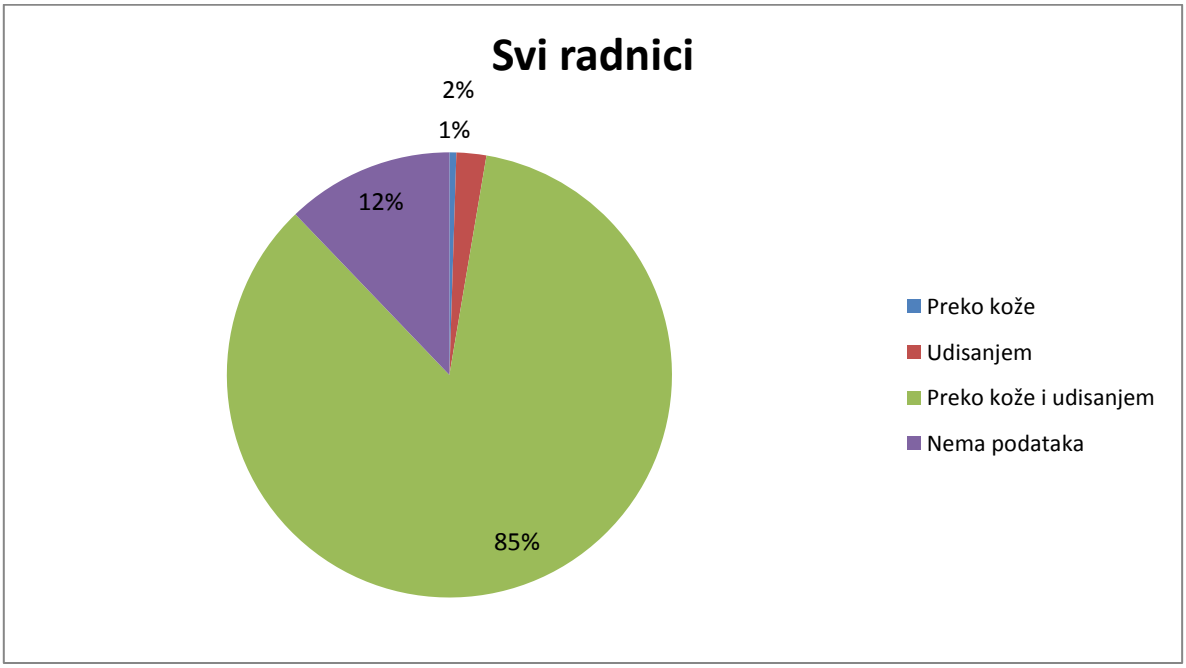

Slika 4.14. Ukupni broj radnika prema putevima izloženosti

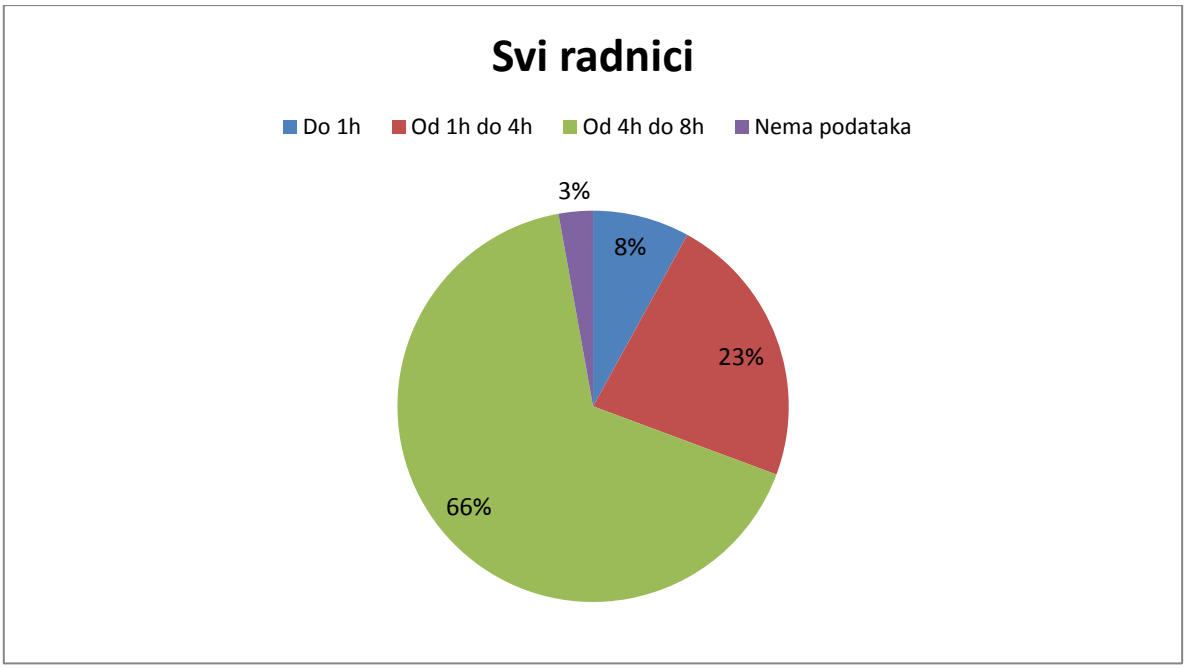

Slika 4.15. Ukupni broj radnika prema trajanju dnevne izloženosti tijekom osmosatnog radnog vremena

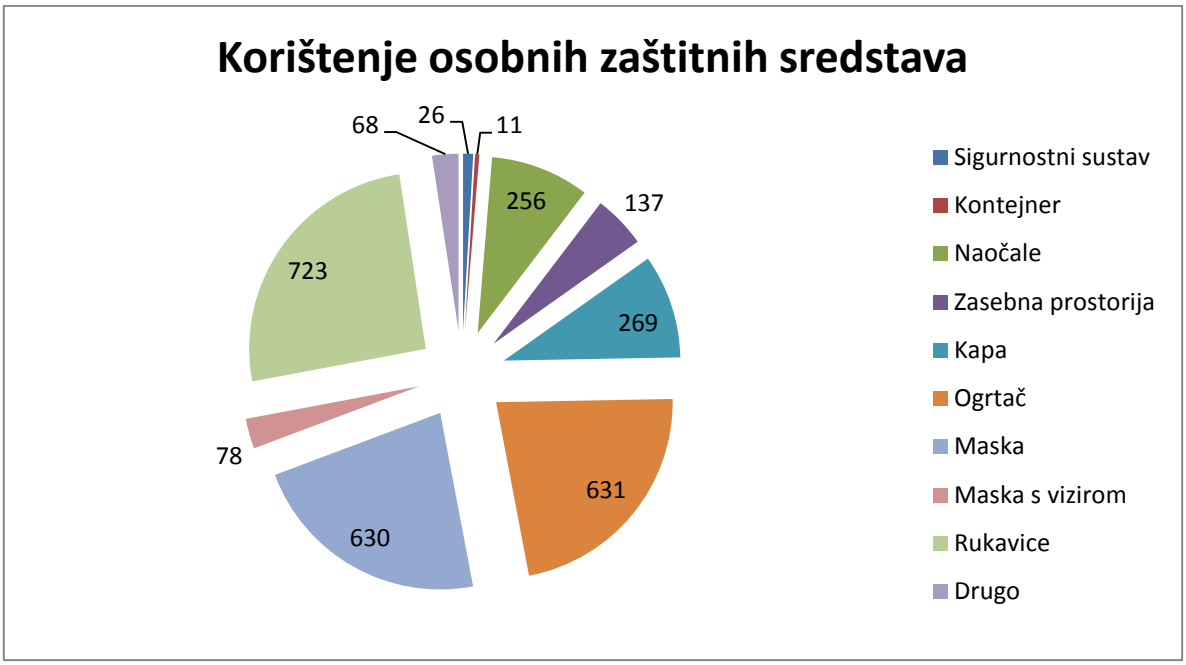

Slika 4.16. Ukupni broj radnika po korištenim osobnim zaštitnim sredstvima

4.4. Edukacija radnika izloženih citostaticima

Nakon održavanja Okruglog stola 2013. Godine na temu Mikronukleus test u zdravstvenom nadzoru radnika koji rade sa citotoksičnim lijekovima i provedenih rasprava sa relevantivnim stručnjacima u zdravstvenim ustanovama koje se bave tom grupom medicinskih djelatnosti, Hzzzsr je izradio Upute o postupanju vezano za mikronukleus test kod izloženosti radnika citotoksičnim tvarima.
Uputa predstavlja stručni stav HZZZSR, stavljena je na Internet stranice Zavoda, te upućena u HZZO na postupanje, a za potrebe definiranja opravdanosti mikronukleus testa kao dijagnostičke metode u okviri preventivnih zdravstevenih pregleda radnika u obveznom zdravstvenom osiguranju.

Započele su okvirne pripreme za izradu nacrta prijedloga pravilnika o zdravstvenom nadzoru radnika koji rade s citotoksičnim tvarima te detaljnih algoritama postupaka na temelju kojeg će se organizirati sustavna edukacija radnika koji rade s citotoksičnim tvarima.

5.

STRUČNJACI U PODRUČJU ZAŠTITE ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU

5.1. Evidencija podataka o ordinacijama i specijalistima medicine rada

U Republici Hrvatskoj u 2014. godini, temeljem odobrenja Ministarstva zdravlja, djelatnost medicine rada obavljalo je 194 ordinacija medicine rada. Ukupno je 150 ordinacije imalo ugovor o provođenju specifične zdravstvene zaštite radnika s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Djelatnost medicine rada provodile su privatne ordinacije medicine rada (67), zdravstvene ustanove medicine rada (39), poliklinike koje imaju djelatnost medicine rada (21), domovi zdravlja (36) i trgovačka društva (3). Osim ordinacija i ustanova medicine rada koje funkcioniraju na primarnoj razini zdravstvene zaštite, na državnoj razini organiziran je i funkcionira Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Zastupljenost ordinacija i ustanova medicine rada u pojedinim županijama Republike Hrvatske nije uravnotežena. U tablici 5.1. i na slici 5.1. prikazan je broj ordinacija medicine rada u pojedinim županijama te prosječan broj radnika o kojima se brine jedan specijalist medicine. Budući da sve ordinacije i ustanove medicine rada nemaju nositelja tima, tj. zaposlenog specijalistu medicine rada u stalnom radnom odnosu, u tablici 5.1. je naveden i ukupan broj ordinacija medicine rada u pojedinoj županiji, uključujući i one koje nemaju stalnog nositelja tima. U analizi su uzeti relevantni podaci o broju radnika u pojedinim županijama RH Državnog zavoda za statistiku.

Zastupljenost ordinacija i ustanova medicine rada u pojedinim županijama bitno je različita i kreće se od 4 707 radnika u Dubrovačko-neretvanskoj do 17 915 radnika u Međimurskoj županiji, a u Republici Hrvatskoj prosječno se jedan specijalist medicine rada brine o 7 790 radnika. U Europskoj zajednici se broj radnika po jednom specijalisti medicine rada kreće od 3500 do 7000 (WHO McDonald, Baransky; Scope and strategy of Occupational Medicine, 2000), a preporuka Međunarodne komisije za zdravlje na radu (International Commission of Occupational Health) je 5 000 radnika u skrbi jednog specijaliste medicine rada. Broj radnika koji je prosječno u Republici Hrvatskoj u skrbi jednog specijaliste medicine rada je veći nego u zemljama Europske unije, i skoro dvostruko veći od preporučenog broja od strane Međunarodne komisije za zdravlje na radu.

U nastavku dokumenta je dan popis svih ordinacija i ustanova u kojima se u RH obavlja djelatnost medicine rada, s navedenim statusima i adresama ustanova, kontakt podacima, imenima specijalista medicine rada koji rade u tim ordinacijama i ustanovama te posebnim odobrenjima za obavljanje pojedinih vrsta preventivnih pregleda. Posebna odobrenja obuhvaćaju obvezu zadovoljavanja posebnih uvjeta prema slijedećim pravilnicima:

1. **Ionizirajuće zračenje:** Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja (NN 080/13).
2. **Pomorci:** Pravilnik o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe (NN 111/02) i
   Pravilnik o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti (NN 93/07)
3. **Privatna zaštita:** Pravilnik o načinu utvrđivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN 38/04, 106/04, 38/08)
4. **Oružje:** Pravilnik o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja (NN 22/13).
5. **Piloti:** Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati pravna ili fizička osoba koja obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja (NN 31/10) i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati poduzetnik koji obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja (NN 110/11) .
6. **Vozači:** Pravilnik o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače (NN 001/11) i
   Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače (NN 110/12)

7. **Željezničari:** Pravilnik o posebnim zdravstvenim uvjetima kojima moraju udovoljavati željeznički radnici koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa (NN 53/91 - Službeni list 38/79)

Postojeće informacije prezentiraju sadašnju situaciju u Republici Hrvatskoj, a mogu poslužiti za određivanje kriterija za „pokrivenost“ radne populacije ordinacijama i specijalistima medicine rada.

Tablica 5.1. Broj ordinacija medicine rada i broj radnika o kojima se prosječno brine jedan specijalist medicine

	Županija	Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
1.	**Grad Zagreb**	390 469	47	8 308	51
2.	**Zagrebačka**	74 351	6	12 392	8
3.	**Krapinsko-zagorska**	32 878	4	8 220	4
4.	**Sisačko-moslavačka**	39 842	4	9 961	4
5.	**Karlovačka**	34 619	5	6 924	5
6.	**Varaždinska**	58 070	7	8 296	7
7.	**Koprivničko-križevačka**	30 671	2	15 336	2
8.	**Bjelovarsko-bilogorska**	30 462	3	10 154	4
9.	**Primorsko-goranska**	103 101	20	5 155	19
10.	**Ličko-senjska**	12 976	1	12 976	1
11.	**Virovitičko-podravska**	19 515	3	6 505	3
12.	**Požeško-slavonska**	16 885	2	8 443	2
13.	**Brodsko-posavska**	32 658	5	6 532	7
14.	**Zadarska**	43 443	3	14 481	3
15.	**Osječko-baranjska**	80 960	12	6 747	14
16.	**Šibensko-kninska**	27 807	4	6 952	4
17.	**Vukovarsko-srijemska**	40 259	6	6 710	7
18.	**Splitsko-dalmatinska**	129 140	18	7 174	22
19.	**Istarska**	76 047	11	6 913	17
20.	**Dubrovačko-neretvanska**	37 653	8	4 707	8
21.	**Međimurska**	35 830	2	17 915	2
Republika Hrvatska		**1 347 636**	**173**	**7 790**	**194**

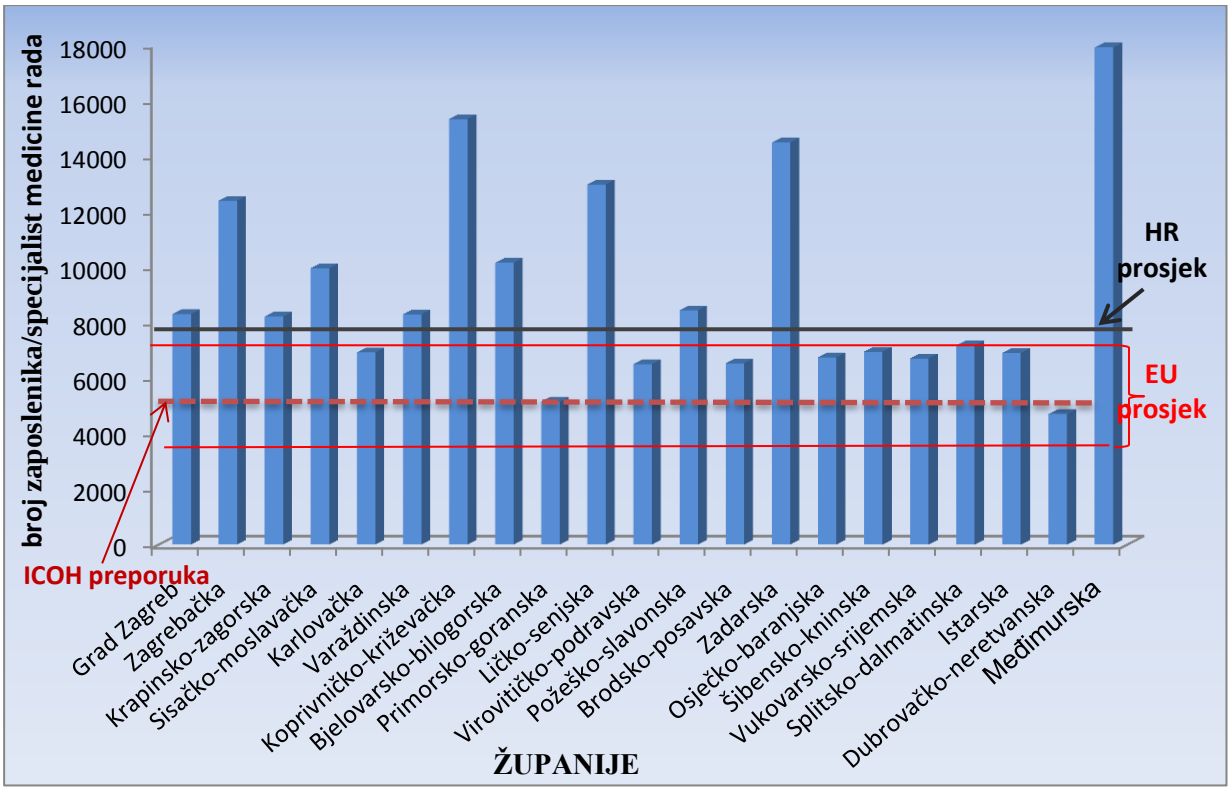

Slika 5.1. Prikaz broja radnika o kojima se brine jedan specijalist medicine rada prema županijama RH u odnosu na preporuku
Međunarodne komisije za zdravlje na radu (ICOH) i situaciju u zemljama Europske zajednice

GRAD ZAGREB

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
390 469	47	8 308	51

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Dom zdravlja Zagreb-Centar *	Ramljak Miroslav	Dom zdravlja	Zagreb, Kumičićeva 5	tel: 01/4572 227 01/4572 226 01/4577 212 01/4572 223	DA			DA		DA		DA		
2.		Dukić Loš Lidija													
3.		Tadić Korolija Snježana													
4.	Dom zdravlja Zagreb-Centar *	Zgombić Jasminka	Dom zdravlja	Zagreb, Kruge 44	tel: 01/6112011				DA		DA		DA		
5.		Relja Višnjica													
6.		Rakuljić Meri													
7.	Dom zdravlja Zagreb-Centar *	Memić Damir	Dom zdravlja	Zagreb, Većeslava Holjevca 22	tel. 01/6598464	DA	DA				DA		DA		
8.		Žiger Andrea													

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
9.	Dom zdravlja Zagreb-Centar *	Hudina Maja	Dom zdravlja	Zagreb, G.Ninskog 3	tel: 01/3783 288 01/3782 539 01/3783 228 medicinarada-grgurova@dzz-centar.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
10.		Mesić Kosović Marina													
11.		Samošćanec Svemir													
12.		Čabraja Vukmanić Daniela													
13.		Kerner Ivana													
14.	Dom zdravlja Zagreb-Istok *	Lenz Marija	Dom zdravlja	Zagreb, Ivanićgradska 38	tel: 01/2305690				DA		DA	DA	DA	DA	
15.	Dom zdravlja Zagreb-Istok *	Blažičko Ankica	Dom zdravlja	Zagreb,Sesvete Ninska 10	tel. 01/2050722	DA			DA		DA	DA	DA	DA	
16.	Dom zdravlja MUP-a *	Karas-Friedrich Branka	Dom zdravlja	Zagreb, Šarengradska 3	tel: 01/4801444 01/4801436 01/4801437	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
17.		Kaurloto-Švarc Zorica													
18.		Kratohvil Mladen													
19.	Dom zdravlja Zagreb-Zapad *	Dragičević Ruža	Dom zdravlja	Zagreb, Susedgrad Vrabečak 4	tel: 01/3456-958	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
20.	Dom zdravlja Zagreb Zapad *	Bogović Igor	Dom zdravlja	Zvonigradska bb			DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
21.	Dom zdravlja Zagreb Zapad *	Kalabrić Babić Silvana	Dom zdravlja	Zagreb, Baštijanova 52	Medrada.bastijanova@dzz-zapad.hr			DA							
22.	Ustanova za zdravstevnu skrb OPUS MEDICUS za medicine rada i športa *	Pejković Jasna	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Iblerov trg 10	tel. 01/4551-350	DA	DA					DA			
23.		Martinović Dubravko													
24.	Ustanova za zdravstvenu skrb EUROMEDICA *	Buntić Ljiljana	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Rakovčeva 6	tel:01/2310266 euromedica@euromedica.hr			DA	DA		DA		DA		
25.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIKOL *	Hudić Vlatka	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Dragutina Mandla 7	tel: 01/6397357 01/6397359 med.rada@medikol.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
26.		Sruk Branko													
27.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM *	Savić Tomo	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Koledovčina 1b	tel: 01/2456600 01/2508726 prodaja-medirad@net.hr	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
28.		Brumen Vlatka													
29.	Ustanova za zdravstvenu skrb Profozić *	Peraković Borovac Branka	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Trnjanska cesta 59	tel: 01/6112 501 01/6310 824	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
30.		Geršić Tajana													

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
31.	Ustanova za zdravstvenu skrb NEMETOVA - PRIMA *	Elez Martina	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Nemetova 2	tel: 01/4693113 info@nemetova-prima.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
32.		Sušac Dragica													
33.	Poliklinika SUNCE *	Luburić Milas Marijana	Poliklinika	Zagreb, Trnjanska 108	tel: 017304 6341 medicina.rada@sunce.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
34.	Ustanova za zdravstvenu skrb Sv. Rok medicine rada *	Prohić Alef	Zdravstevna ustanova	Zagreb, Ulica grada Vukovara 284	tel: 01/2394400		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA
35.		Šimić Marinović Karolina													
36.		Vlaić Damir													
37.	Ordinacija medicine rada Jadranka Šetek, dr.med.spec. medicine rada *	Šetek Jadranka	Privatna ordinacija	Zagreb, Maretićeva 18	tel: 01/6600-986 jadranka-setek@medicina-setek.hr						DA		DA		
38.	Specijalistička ordinacija medicine rada Vesna Gulin, dr.med.spec.med. rada *	Gulin Vesna	Privatna ordinacija u zakupu	Zagreb, Martićeva 63a/III	tel: 01/4612 499 ordinacija.gulin@zg.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
39.	Ordinacija medicine rada *	Huršidić-Radulović Azra	Privatna ordinacija u zakupu	Zagreb, Prilaz Baruna Filipovića 11	tel: 01/3705-215 ordinacija-medicine-rada@zg.htnet.hr	DA	DA	DA	DA		DA		DA		

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
40.	Specijalistička ordinacija medicine rada *	Eremić-Heitzler Zdravka	Privatna ordinacija u zakupu	Zagreb, Runjaninova 4	tel: 01/4810617 ordinacija.dr.eremic@zg.t-com.hr	DA		DA	DA		DA		DA		
41.	PREVENTA Privatna zdravstvena ustanova za specifičnu zdravstvenu zaštitu *	Stipetić Krunoslav	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Ozaljska 105/I	tel:01/3651529 preventagopcevic@yahoo.com krunoslavs@yahoo.com			DA	DA		DA	DA	DA	DA	
42.	Ustanova za zdravstvenu skrb Findri –Guštek *	Petrović Raškovski Brankica	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Sesvete, Ninska 5a/I	tel: 01/2058597 01/2000417 stefica.findri.gustek@zg.t-com.hr				DA		DA	DA	DA	DA	
43.	Ustanova za zdravstvenu skrb BONIFARM ZDRAVLJE*		Zdravstvena ustanova	Laginjina 16, Zagreb		DA	DA	DA	DA			DA		DA	
44.	Ustanova za zdravstvenu skrb Analiza Lab	Seizov Ljuben	Zdravstvena ustanova	Zagreb, Sesvete, Kašinska 27/d	Tel: 01/2027 180		DA	DA	DA				DA	DA	
45.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Poplašen Dijana	Poplašen Dijana	Privatna ordinacija	Zagreb, Tome Maretića 18	Tel: 01/6600 986 pregled@medicinarada.eu			DA			DA		DA		
46.	Poliklinika Zagreb	Živaljić Ivan	Poliklinika	Zagreb, Argentinska 2 (Gajnice).	tel: 01/3832354 ppm@zg.htnet.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	

Popis ordinacija medicine rada bez nositelja tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
47.	Dom zdravlja Zagreb Zapad *	Lelić Šehović Selmina	Dom zdravlja	Prilaz baruna Filipovića 11	01/3640 174	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
48.	Poliklinika Kocijan-Hercigonja		Poliklinika	Zagreb, Lipovečka 1	tel: 01/3646817 poliklinika.kocijan@hi.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
49.	Poliklinika Arithera Medical	Kraljić Davor	Poliklinika	Zagreb, Bukovačka 1	Tel: 01/3653 006										
50.	ALFA medicina rada	Grdović Željko	Trgovačko društvo	Zagreb, Ivanićgradska 59 A	zeljko.grdovic@zg.t-com.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
51.	Poliklinika VALLIS MEDICA d.o.o.	Brkić Branko	Poliklinika	Zagreb, Božidarevićeva 7.	tel:01/2305444		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

*** Ugovor s HZZO**

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
74 351	6	12 392	8

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Specijalistička ordinacija medicine rada*	Brkić Jasenka	Privatna ordinacija u zakupu	Zaprešić, P.Lončara 1	tel: 01/3314062, 01/3356158 med.rada.jbrkic@zg.t-com.hr			DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada *	Balenović Almenka	Privatna ordinacija u zakupu	Ivanić Grad, Omladinska 25	tel:01/2821660 01/2821661 almenka.balenovic@yahoo.com			DA	DA		DA	DA	DA	DA	
3.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Sv.Ivan Zelin*	Lacković Stjepan	Zdravstvena ustanova	Vladimira Nazora 63, Sv. Ivan Zelina	Tel: 01/2058726 prodaja-medirad@net.hr	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
4.	Ustanova za zdravstvenu skrb FINDRI- GUŠTEK	Štaba Zvjezdana	Poliklinika	Dugo Selo, Josipa Zorića 23	tel:01/2753 288 dsmedrada.findri.gustek@gmail.com				DA		DA	DA	DA	DA	
5.	Specijalistička ordinacija medicine rada	Horvačić-Tomas Biserka	Privatna ordinacija	Velika Gorica, Kralja Zvonimira 5	tel: 01/6224811 biserka.horvacic@zg.t-com.hr				DA		DA		DA		

Popis ordinacija medicine rada bez nositelja tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
6.	Dom zdravlja Zagrebačke županije *	Tašler Franjo	Dom zdravlja	Vrbovec, Đurište,1. svibnja 2	tel: 01/2727-408 v-tasler@yahoo.com			DA			DA		DA		
7.	DOM ZDRAVLJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE *	Škeva Goranka	Dom zdravlja	Samobor, Gajeva 37					DA		DA	DA	DA	DA	
8.	Poliklinika Runje d.o.o.		Poliklinika	Velika Gorica, Zagrebačka 95	Tel: 01/5531653 info@poliklinika-runje.hr				DA						

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
32 878	4	8 220	4

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Specijalistička ordinacija medicine rada Olga Novački, dr. med. spec. med. rada*	Novački Olga	Privatna ordinacija u zakupu	Krapina, Dr.M.Crikvenca 1	tel: 049/371 286 Onovacki@gmail.com	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada Branka Dobrić Ilić, dr. med. spec. med. rada *	Dobrić-Ilić Branka	Privatna ordinacija u zakupu	Oroslavje, S.Radića 6	tel: 049/284 461 branka.dobric@kr.htnet.hr	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
3.	Specijalistička ordinacija medicine rada Stela Čivrag Banjac, dr. med. spec. med. rada*	Čivrag-Banjac Stela	Privatna ordinacija u zakupu	Zabok, Trg D.Domjanića 6	tel: 049/222 241 medicinaradazabok@gmail.com	DA		DA	DA		DA		DA		
4.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM *	Stjepan Lacković	Zdravstvena ustanova	Zlatar, Martinečka 7	tel: 049/467 137 prodaja-medirad@net.hr	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
39 842	4	9 961	4

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Dom zdravlja Kutina *	Hegeduš Suada	Dom zdravlja	Kutina, A.G.Matoša 42.	tel: 044/631 757	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada Snježana Matoc, dr. med. spec. med. rada*	Matoc Snježana	Grupna privatna praksa	Sisak, Franje Lovrića 29	tel: 044/534 774 med.rada.sisak@gmail.com	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA
3.	Ustanova za zdravstvenu skrb medicine rada NOVOMED *	Kardum Slavica	Zdravstvena ustanova	Novska, Radnička 20	tel:044/608 398 slavica.kardum@gmail.com	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
4.	Poliklinika INTERMED *	Vazdar Rohde Marina	Poliklinika	Kutina, A.Šenoe 1	Tel: 044/625 086 kutina@poliklinika-intermed.hr	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
34 619	5	6 924	5

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	ž
1.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Gordana Trkulja*	Trkulja Gordana	Privatna ordinacija	Karlovac, Kralja Tomislava 10	tel:047/ 615 678 gordana.trkulja@ka.htnet.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Ž. Ilić, M. Ljepović i N. Strikić*	Ilić Željka	Grupna privatna praksa u zakupu	Karlovac, A.Štampara 3	tel: 047/431 323 047/601 808 special@globalnet.hr	DA	DA	DA	DA		DA		DA		
3.		Ljepović Mira													
4.		Strikić Nada													
5.	Dom zdravlja Ogulin *	Kotlić Sertić Ivona	Dom zdravlja	Ogulin, B. Frankopana 14	Tel: 047/525 109 medrada.ogulin@gmail.com				DA		DA		DA		DA

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

*** Ugovor s HZZO**

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
58 070	7	8 296	7

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Dom zdravlja Varaždinske županije *	Hanžek Grozdana	Dom zdravlja	Varaždin, Zagrebačka 94	tel: 042/204 018	DA	DA	DA		DA		DA		DA	
2.		Rogina Tajana													
3.	Specijalistička ordinacija medicine rada Šanjek Mirjana, dr. med. spec. med. rada*	Šanjek Mirjana	Privatna ordinacija u zakupu	Varaždin, Zagrebačka 2	tel: 042/377 411 mirjana.sanjek@vz.t-com.hr		DA	DA	DA		DA		DA		
4.	Specijalistička ordinacija medicine rada *	Horvat Jadranka	Privatna ordinacija u zakupu	Varaždin, Zagrebačka 94	tel: 042/177 196 jadranka.horvat@vz.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA		DA		
5.	Specijalistička ordinacija medicine rada i sporta Dragutin Rogina, dr. med. spec. med. rada i športa*	Rogina Dragutin	Privatna ordinacija u zakupu	Ivanec, Varaždinska 4a	tel: 042/784 233 spec_ord_rogina@yahoo.com			DA	DA		DA	DA	DA	DA	
6.	Poliklinika SUNCE	Živković Pavlic Jadranka	Poliklinika	Varaždin, Zagrebačka 51	tel: 042/500 530 poliklinika-varazdin@sunce.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA		DA		
7.	Ordinacija medicine rada	Majski-Cesarec Slavenka	Privatna ordinacija	Varaždin, Trenkova 56	tel: 042/230 445 042/231 244 slavenka.majski-cesarec@vz.t-com.hr				DA						

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

*** Ugovor s HZZO**

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
30 671	2	15 336	2

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Privatna specijalistička ordinacija medicine rada Dubravka Imbriovčan, dr. med. spec. med. rada*	Imbriovčan Dubravka	Privatna ordinacija u zakupu	Koprivnica, Ledinska 3	tel: 048/622 400 poliema@net.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada Jadranka Ferenc Ledić, dr. med. spec. med. rada*	Ferenc-Ledić Jadranka	Grupna privatna ordinacija	Koprivnica, Trg E.Kumičića 11/I	tel:048/622 335 med.rada@kc.t-com.hr	DA		DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

*** Ugovor s HZZO**

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
30 462	3	10 154	4

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

1.	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada Zdravko Sajčić, dr.med.spec.med.rada i Mira Pleskalt Bartonj, dr.med.spec.med.rada *	Pleskalt-Bartonj Mira	Grupna privatna praksa	Bjelovar, A.Kačića Miošića 30	tel: 043/246 736 043/246 739	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
3.		Sajčić Zdravko													
4.	Ustanova za zdravstvenu skrb FENIKS	Čuljak Nada	Zdravstvena ustanova	Bjelovar, Nikole Jurišića 7	Tel: 043/242 578, 098/660 400 feniks@uzzs-feniks.hr			DA	DA		DA	DA	DA	DA	

Popis ordinacija medicine rada bez nositelja tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
5.	Dom zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije *	Tim bez nositelja	Dom zdravlja	Daruvar, Preradovićeva bb	tel:043/331 580				DA		DA		DA		

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

*** Ugovor s HZZO**

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
103 101	20	5 155	19

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Dom zdravlja Primorsko-goranske županije *	Lalić Hrvoje	Dom zdravlja	Rijeka, Ive Marinkovića 11	tel: 051/651 630 051/651 623	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.		Dorčić Fedor													
3.	Specijalistička ordinacija medicine rada dr. sc. Jadranka Božin Juračić, dr. med. spec. med. rada *	Božin-Juračić Jadranka	privatna praksa u zakupu	Rijeka, Ive Marinkovića 11	tel: 051/336 499 051/336 604 051/211 521	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
4.	Specijalistička ordinacija medicine rada Darko Jakovac, dr. med. spec. med. rada*	Jakovac Darko	Privatna ordinacija u zakupu	Rijeka, Ive Marinkovića 11	tel: 051/212 041	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
5.	Specijalistička ordinacija medicine rada Mirjana Pancić, dr. med. spec. med. rada*	Pancić Mirjana	Privatna ordinacija	Rijeka, Medovićeva 35	tel: 051/263 439 medico.medicina.rada@gmail.com	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
6.	Privatna specijalistička ordinacija medicine rada Antonio Šimundić, dr. med. spec. med. rada *	Šimundić Antonio	Privatna ordinacija	Rijeka, Riva 16/V	tel. 051/322 521 simundica@gmail.com	DA	DA		DA		DA	DA	DA	DA	

7.	Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta MEDRiS *	Neven Varljen	Zdravstvena ustanova	Matulji, Dalmatinskih brigada 30b	Tel 051/322 521, Fax 051/322 121 info@ustanova-medris.hr	DA	DA		DA		DA	DA	DA	DA	
8.	Ustanova za zdravstvenu skrb - PRO VITA *	Maravić-Bravar Smilja	Zdravstvena ustanova	Rijeka, Trpimirova 2	tel: 051/352 460 051/352 463 051/352 464 poliklinika.pro.vita@ri.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA		DA		
9.		Grbac Rinčić Gordana													
10.		Schubert Mladen													
11.	Specijalistička ordinacija medicine rada Vesna Gartner PIlaš, dr. med. spec. med. rada*	Gartner-Pilaš Vesna	Privatna ordinacija u zakupu	Crikvenica, Kotorska bb	tel: 051/241 297 vesna.pilas-gartner@ri.t-com.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
12.	Specijalistička ordinacija medicine rada Mladen Tomac, dr. med. spec. med. rada*	Tomac Mladen	Privatna ordinacija u zakupu	Krk, Vinogradska bb	tel: 051/221 969 tomac.mladen.ordinacija.medicine.rada@ri.t-com-hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
13.	Ustanova za zdravstvenu skrb ADRIA MEDIC za medicine rada *	Beronja Jela	Zdravstvena ustanova	Delnice, Supilova 20	tel: 051/655 240 051/841 851 adria-medic@ri.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
14.	Dom zdravlja Primorsko-goranske županije *	Blažević Mirjana	Dom zdravlja	Opatija,Stube Vande Ekl 1	tel: 051/ 272 308	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
15.	Ustanova za zdravstvenu skrb u medicine rada dr. Tudor Pavlić *	Tudor Pavlić Tea	Zdravstvena ustanova	Rijeka, Dolac 3	Tel:051/335 259 info@poliklinika-pavlic.hr	DA	DA	DA	DA						DA

16.	Poliklinika SUNCE	Peloza-Martinac Ksenija	Poliklinika	Rijeka, Riva 8.	Tel:051/205 400 poliklinika-rijeka@sunce.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
17.	Ordinacija medicine rada za sportaše	Medač Miroslav	Privatna praksa	Rijeka, Dolac 3/I	051/335 727 miroslav.medac@ri.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
18.	Zdravstvena ustanova za medicinu rada prim.mr.sc.Rački Zlatko	Rački Zlatko	Zdravstvena ustanova	Rijeka, Uljarska	tel: 051/213 500 zlatko.racki@ri.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
19.	Zdravstvena ustanova za medicine rada Rijeka	Venerus Radovanović Mirna	Zdravstvena ustanova	Rijeka, Riva Boduli 1, Verdijeva 8/I		DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

* Ugovor s HZZO

LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
12 976	1	12 976	1

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Privatna specijalistička ordinacija medicine rada *	Orešković Danka	Privatna ordinacija	Otočac, Bana Jelačića .	tel: 053/781 031 specijalisticka.ordinacija.medicine.rada@gs.htnet.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; P = Pomorci; Pr = Privatna zaštita; O = Oružje; Pi = Piloti; VP = Vozači profesionalci; VP-IP = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; VA = Vozači amateri; VA-IP = Vozači amateri, izvanredni pregledi; Ž = Željezničari

*Ugovor s HZZO

VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
19 515	3	6 505	3

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Privatna specijalistička ordinacija medicine rada *	Hećimović Vesna	Privatna ordinacija u zakupu	Virovitica, Stjepana Radića 19/1	Tel: 033/721 710 hecimovic.vesna.spec.ord.med.rada@vt.t-com.hr			DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Ordinacija medicine rada Ivan Bačura *	Bačura Ivan	Privatna ordinacija u zakupu	Slatina, Bana Jelačića 33.	tel: 033/551 105 dr.ivan.bacura-ordinacija.medicine.rada@vt.t-com.hr				DA		DA		DA		
3.	Dom zdravlja Virovitičko-podravske županije	Ciglar Dražen	Dom zdravlja	Virovitica, Ljudevita Gaja 21	Tel: 033/721 130			DA			DA		DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
16 885	2	8 443	2

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Dom zdravlja Požeško-slavonske županije *	Lisac Željko	Dom zdravlja	Požega, M.Gupca 10	tel: 034/311 914 zeljko.lisac@hotmail.com	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Ustanova za zdravstvenu skrb Intermed *	Maslać Nikola	Zdravstvena ustanova	Požega, Matije Gupca 21	Tel: 034/312 499	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
32 658	5	6 532	7

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Specijalistička ordinacija medicine rada Korči Lovaković Željka dr. med. spec. med. rada *	Korči-Lovaković Željka	Privatna ordinacija	Slavonski Brod, Borovska 7	tel: 035/441 960	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada Janković Padovan Sonja dr. med. spec. med. rada *	Padovan – Janković Sonja	Privatna ordinacija	Slavonski Brod, Borovska 7		DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
3.	Specijalistička ordinacija medicine rada Veronika Lovrić dr. med. spec. med. rada *	Lovrić Veronika	Privatna ordinacija	Slavonski Brod, Borovska 7		DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
4.	Specijalistička ordinacija medicine rada Stanić Radoš Zora dr. med. spec. med. rada *	Stanić-Radoš Zora	Privatna ordinacija	Slavonski Brod, Borovska 7		DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
5.	Dom zdravlja Dr.Andrija Štampar *	Ravlić Ankica	Dom zdravlja	Nova Gradiška, Relkovićeva 7.	tel:035/365 781 dz-a.stampar@sb.t-com.hr						DA		DA		

Popis ordinacija medicine rada bez nositelja tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
6.	Dom zdravlja Slavonski Brod *	Tim bez nositelja	Dom zdravlja	Trg Hrvatskog proljeća 3, Sl. Brod				DA				DA		DA	DA
7.	Poliklinika ĆOSIĆ		Poliklinika	Slavonski Brod, Petra Preradovića 4	Tel: 035/410 688		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

ZADARSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
43 443	3	14 481	3

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Specijalistička ordinacija medicine rada Mate Mustać, dr. med.spec.med.rada*	Mustać Mate	Privatna ordinacija	Zadar, Zadarskog mira	tel: 023/254 640 ambulanta.medicine.rada@zd.t-com.hr mmustac@net.hr		DA	DA			DA	DA	DA	DA	
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada Nadislav Pedić, dr.med.spec.med.rada *	Pedić Nadislav	Privatna ordinacija u zakupu	Zadar, I.Mažuranića 28b	Tel:023/251 326 nadislav.pedic1@zd.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
3.	Dom zdravlja Zadarske županije *	Martina Prtenjača	Dom zdravlja	Zadar, I.Mažuranića 28a	Tel: 023/251 326 023/647 977 dz.zadar.med.rada@gmail.com		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
80 960	12	6 747	14

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Dom zdravlja Osijek *	Čelebić Ilija	Dom zdravlja	Osijek, Park kralja Krešimira IV/6	tel: 031/225 391 031/225 340 medicina-rada.dzo@os.t-com.hr	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA	DA
2.	Dom zdravlja Osijek *	Medved Vera	Dom zdravlja	Osijek, Prolaz Josipa Leovića 4.											
3.	Ustanova za zdravstvenu skrb za djelatnost medicine rada i sporta Turjak-Osijek *	Banjac Dijana	Zdravstvena ustanova	Osijek, J.J.Strosmayera 163	tel: 031/400 650 031/400 651	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
4.		Veber Dalibor													
5.	Specijalistička ordinacija medicine rada Dragan Terzić, dr.med.spec.med.rada*	Terzić Dragan	Privatna ordinacija u zakupu	Osijek, Reisnerova 34b	teL. 031/213 507 031/210 568 031/ 206 788 031/ 206 668 special@inet.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
6.	Specijalistička ordinacija medicine rada Salaić Zdenko, dr.med.spec.med.rada*	Salaić Zdenko	Privatna ordinacija u zakupu	Belišće, S.H.Gutmanna 28.	tel: 031/516 300 info@salaic-medicina-rada.hr								DA		

7.	Specijalistička ordinacija medicine rada mr.sc. Mirko Petrošević, dr.med.spec.med.rada i športa*	Petrošević Mirko	Privatna ordinacija u zakupu	Đakovo, P.Preradovića 2	tel: 031/815 124 mirko.petrosevic@inet.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
8.	Ustanova za zdravstvenu skrb dr. Špiranović za medicinu rada i športa *	Špiranović Željko	Zdravstvena ustanova	Stjepana Radića 54, Osijek	Tel: 031/213 333 medicinarada@medicinarada.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
9.		Valek Marina													
10.	Poliklinika MEDICUS d.o.o.	Holfret Antun	Poliklinika	Osijek,Fra A.Kačića Miošića 13	Tel: 031/204 013	DA	DA								
11.	Specijalistička ordinacija medicine rada	Šoš Maida	Privatna ordinacija u zakupu	Osijek, Prolaz Josipa Leovića 4.	tel: 031/372 277 med.rada-m.sos@os.htnet.hr, maida.sos.drmed@os.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
12.	Specijalistička ordinacija medicine rada	Nikšić Darko	Privatna ordinacija u zakupu	Našice, Ul. Bana Jelačića 6	tel:031/612 444 darko-niksic@net.hr	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	

Popis ordinacija medicine rada bez nositelja tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
13.	Dom zdravlja Našice *	Miroslav Mozer TBN	Dom zdravlja	Našice, Ulica bana Jelačića 10	Tel:031/615 682										
14.	SANUS VITA		Trgovačko društvo	Đakovo, Lj.Gaja 2	Tel:031/810575			DA	DA		DA		DA		

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
27 807	4	6 952	4

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Specijalistička ordinacija medicine rada Dubravka Čala dr.sc.spec.med.rada*	Čala Dubravka	Privatna ordinacija	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III	tel: 022/214 998 medicinarada.cala@gmail.com	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada Vesna Skoćić dr. med. spec. med. rada*	Skočić Vesna	Privatna ordinacija	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III	vskok100@gmail.com	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
3.	Specijalistička ordinacija medicine rada Mira Vukšić dr. med.spec.med.rada *	Vukšić Mira	Privatna ordinacija	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III	Tel:022/214 998 mira.vuksic@yahoo.com	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
4.	Ustanova za zdravstvenu skrb KRISTOFOR *	Mašković Duško	Zdravstvena ustanova	Šibenik, S. Radića 137a	Tel: 022/342 002 kristofor.sibenik@gmail.com		DA		DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
40 259	6	6 710	7

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Ordinacija medicine rada i športa Đuro Ambrušić, dr.med.spec.med.rada i športa *	Ambrušić Đuro	Privatna ordinacija u zakupu	Vinkovci, Kralja Zvonimira 53	Tel: 032/309 095	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada mr. Ruža Lelić, dr.med.spec.med. rada *	Lelić Ruža	Privatna ordinacija	Županja, Dr.F. Račkog 32	Tel: 032/831 716 medicina.rada@vu.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
3.	Dom zdravlja Vinkovci *	Vulić-Mišić Mirjana	Dom zdravlja	Vinkovci, Trg Kralja Tomislava 1	Tel: 032/308 519			DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA
4.	Ustanova za zdravstvenu skrb ZEUS za medicine rada *	Čupić Nikola	Zdravstvena ustanova	Vinkovci, H.D.Genschera 16	Tel: 032/307 730 zeus-pro@vu.t-com.hr	DA	DA		DA		DA		DA		
5.	Poliklinika NOVA	Merčep Ante	Polikilinika	Vinkovci,H.D. Genschera 16/I			DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
6.	Specijalistička ordinacija medicine rada	Schubert-Tepšić Elizabeta	Privatna ordinacija	Vinkovci, V.Kovačića 1b	tel: 032/308 166 medicina-rada-tepsic@vk.htnet.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

Popis ordinacija medicine rada bez nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
7.	Dom zdravlja Vukovar *	Tim bez nositelja	Dom zdravlja	Vukovar, Sajmište 1	Tel: 032/492 152 dom.zdravlja.vukovar3@vu.t-com.hr		DA		DA		DA		DA		

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

***Ugovor s HZZO**

SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
129 140	18	7 174	22

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Specijalistička ordinacija medicine rada Diana Bućan, dr.med.spec.med. rada *	Bućan Diana	Privatna ordinacija u zakupu	Split, A.G.Matoša 2.	Tel: 021/386 125		DA	DA	DA		DA		DA		
2.	Ordinacija za medicinu rada Željka Ercegović, dr.med.spec.med. rada *	Ercegović Željka	Privatna ordinacija	Split, Šimićeva 8	Tel: 021/371 945 poliklinika.ercegovic@st.t-com.hr	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA	
3.	Specijalistička ordinacija medicine rada mr.sc. Milana Varinac-Barač, dr.med.spec.med. rada*	Varinac-Barać Milana	Privatna ordinacija u zakupu	Split, Trg hrvatske bratske zajednice bb	tel: 021/480 123 ordinacija-varinac-barac@st.t-com.hr		DA	DA	DA		DA		DA		
4.	Ustanova za zdravstvenu skrb u medicine rada BENEDIKT *	Matulić Milena	Zdravstvena ustanova	Split, Istarska 3	Tel: 021/339 533 medicina.rada.benedikt@gmail.com	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

5.	Ustanova za zdravstvenu skrb za medicine rada dr.Mijač *	Domić Irena	Zdravstvena ustanova	Split, Put Firula 55	Tel: 021/388 813 poliklinika.mijac@vip.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA
6.	Ustanova za zdravstvenu skrb ERCEGOVIĆ *	Dujmov Stjepan	Zdravstvena ustanova	Split, Ulice slobode 37	Tel: 021/484 722 poliklinika.ercegovic@st.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
7.	Dom zdravlja Splitsko dalmatinske županije *	Ercegović Edisa	Dom zdravlja	Split, A.G. Matoša2	ercegovic.edisa@xnet.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA
8.		Bučan Dražen													
9.	Zdravstvena ustanova za medicinu rada Dr.Wagner *	Wagner Morana	Zdravstvena ustanova	Split, Domovinskog rata 47.	Tel: 021/382 986 med.cen.dr.wagner@st.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA		DA		
10.	Specijalistička ordinacija medicine rada Matko Pavlinović, dr.med.spec.med. rada*	Pavlinović Matko	Privatna ordinacija u zakupu	Makarska, S.Ivičevića 2	Tel: 021/615 100 mpavlino@inet.hr		DA	DA	DA		DA		DA		
11.	Specijalistička ordinacija medicine rada Ljubica Paladin-Šušnjara, dr.med.spec.med. rada*	Paladin-Šušnjara Ljubica	Privatna ordinacija u zakupu	Sinj, Ramska bb	tel: 021/821551 ord-med-rada-susnjara@st.t-com.hr		DA	DA	DA		DA		DA		
12.	Ordinacija medicine rada Milan Šlender, dr.med.spec.med. rada*	Šlender Milan	Privatna ordinacija u zakupu	Supetar, M.Vodanovića 24	Tel: 021/640 002 milan.slender@gmail.com		DA		DA		DA		DA		

13.	Specijalistička ordinacija medicine rada Inge Kačić, dr.med.spec.med. rada*	Kačić Inge	Privatna ordinacija u zakupu	Trogir, Kardinala A.Stepinca 17.	Tel: 021/882 922 spec.ord.med.rada.ikacic@st.t-com.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
14.	Ustanova za zdravstvenu skrb PP *	Tenžera Taslak Gordana	Zdravstvena ustanova	Split, Matice Hrvatske 68	Tel: 021/674 322	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
15.	Poliklinika dr. Ljutić d.o.o. za zdravstvenu djelatnost	Boko Igor	Poliklinika	Spinćićeva 2 c	Tel: 021/571 485		DA	DA	DA				DA		
16.	Poliklinika SUNCE		Poliklinika	Split, Poljička cesta 32.	Tel: 021/453810	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
17.	Specijalistička ordinacija medicine rada	Čović-Rogošić Dragica	Privatna ordinacija u zakupu	Split, Matoševa 2	Tel: 021/386-129 dragica.covic.rogosic@st.t-com.hr		DA	DA	DA		DA		DA		
18.	Poliklinika PABLO	Šunde Gordana	Poliklinika	Solin, Matoševa 10	Tel: 021/245 466 poliklinika.pablo@st.t-com.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

Popis ordinacija medicine rada bez nositelja tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
19.	Dom zdravlja Splitsko dalmatinske županije *	Tim bez nositelja Krželj Lucijana	Dom zdravlja	Kneza Trpimira 1, Kaštel Sućurac		DA	DA				DA		DA		
20.	Poliklinika Dr.Obad		Poliklinika	Split, Poljička cesta 5., p.j.Šimićeva 2	Tel: 021/371 371 poliklinika-obad@net.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

21.	Poliklinika Dr.Meter		Poliklinika	Imotski, Tina Ujevića 4.	Tel: 021/670 198 poliklinika.dr.meter @st.t-com.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
22.	Ustanova za zdravstvenu skrb u medicine rada BENEDIKT – Podružnica Brda		Zdravstvena ustanova	Split. Gradišćanskih Hrvata 16			DA					DA			

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

*** Ugovor s HZZO**

ISTARSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
76 047	11	6 913	17

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Istarski domovi zdravlja *	Rimac Davor	Dom zdravlja	Labin, Sv.Mikule 2	tel: 052/857 980 drimac@inet.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Specijalistička ordinacija medicine rada Danica Horvat, dr.med.spec.med. rada*	Horvat Danica	Privatna ordinacija u zakupu	Poreč, M.Gioseffi 2.	tel: 052/426-436 danica.horvat@pu.t-com.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
3.	Specijalistička ordinacija medicine rada Ante Kandžija, dr.med.spec.med.rada i športa*	Kandžija Ante	Privatna ordinacija	Pula, Mate Balota 7	tel. 052/502-301 ante.kandzija@pu.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
4.	Privatna specijalistička ordinacija medicine rada i športa Blažić *	Helena Blažić	Privatna ordinacija	Pula, I.Cankara 7	tel. 052/ 222-161 rencoblazic@net.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
5.	Ustanova za zdravstvenu skrb SMARTMEDIC za medicinu rada *	Prpić Sanja	Zdravstvena ustanova	Pula, Nikole Tesle 9	tel: 052/540108		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
6.	Ustanova za zdravstvenu skrb ADRIA MEDIC za medicinu rada *	Furlan Tomislav	Zdravstvena ustanova	Miroslava Bulešića 9, Pazin			DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

7.	Specijalistička ordinacija medicine rada Vesna Miletić-Kancelir, dr.med.spec.med. rada*	Miletić-Kancelir Vesna	Privatna ordinacija u zakupu	Rovinj, Istarska bb	tel: 051/830936 medicinarada.kancelir@pu.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
8.	Specijalistička ordinacija medicine rada Verica Sviličić, dr.med.spec.med. rada*	Sviličić Verica	Privatna ordinacija u zakupu	Umag, Edoarda Pascalia 3a	tel. 052/702 235 verica.svilicic.dr@pu.t-com.hr		DA	DA	DA		DA		DA		
9.	Zdravstvena ustanova za medicinu rada Rijeka, ordinacija Buzet *	Tomić Miloš	Zdravstvena ustanova	Most 24, Buzet		DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
10.	Elkron Medica d.o.o.	Spadoni-Krivičić Vesna Peranić Josip	Trgovačko društvo	Pula, Giardini 2	tel: 052/381300 elkron.medica@gmail.com	DA	DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
11.	Specijalistička ordinacija medicine rada	Justra Ružica	Privatna ordinacija u zakupu	Umag, Edoarda Pascalia 3a	tel: 052/702236 052/702237 dr.justra@vip.hr		DA	DA	DA		DA		DA		

Popis ordinacija medicine rada bez nositelja tima

	Naziv ordinacije medicine rada	**Specijalist medicine rada**	**Status ordinacije**	**Adresa**	**Kontakt**	**Posebna odobrenja**									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
12.	Istarski domovi zdravlja *	Tim bez nositelja	Dom zdravlja	Umag, E. Pascali 3a			DA								
13.	Poliklinika Jelovac		Poliklinika	Tinjan,Radetići, Kmačići 22a	Tel: 052/686 645 nedjeljko.jelovac@pu.t-com.hr		DA		DA			DA		DA	

14.	Poliklinika SUNCE		Poliklinika	Pula, Verudela 8	Tel:052/394 620 poliklinika-pula@sunce.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
15.	Poliklinika KORZO POMERIO d.o.o.		Poliklinika	Pula, Arsenalska 8			DA		DA		DA	DA	DA	DA	
16.	Ustanova za zdravstvenu skrb SMARTMEDIC za medicinu rada		Zdravstvena ustanova	Pula, Nikole Tesle 9			DA		DA		DA	DA	DA	DA	
17.	Poliklinika OXY		Poliklinika	Pula, Kochova1/a	Tel:052/217 877		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

*** Ugovor s HZZO**

DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
37 653	8	4 707	8

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Dom zdravlja Dubrovnik *	Gjukić Branko	Dom zdravlja	Dubrovnik, Dr.A.Starčevića 1.	tel: 020/422 676	DA	DA					DA		DA	
2.	Zdravstvena ustanova za medicinu rada *	Bošnjak Dubravka	Zdravstvena ustanova	Metković, V.Nazora 5	tel: 020/680 400 medicina.rada@du.t-com.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
3.	Dom zdravlja Dr.A.Franulović *	Penić Davor	Dom zdravlja	Vela Luka, Ulica 1 br.1	tel:020/812 040 davor.penic@du.t-com.hr		DA		DA				DA		
4.	Ustanova za zdravstvenu skrb Glavić *	Bergant Brnadić Edita	Zdravstvena ustanova	Dubrovnik, Ćira Carića 3	tel: 020/435 565 020/438 387 medicina.rada@du.t-com.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	
5.		Kolundžić Aleksandra													
6.	Zdravstvena ustanova za medicine rada Dubravka	Obrdalj Mirjana	Zdravstvena ustanova	Metković, Kralja Zvonimira 32	tel: 020/681 400	DA	DA	DA	DA		DA		DA		
7.	Specijalistička ordinacija medicine rada	Vujović Mirjana	Privatna ordinacija u zakupu	Ploče, Trg Kralja Tomislava 9	tel:020/670 717 mvujovic@globalnet.hr		DA	DA	DA		DA	DA	DA	DA	DA
8.	Dom zdravlja Korčula	Paunović Margareta	Dom zdravlja	Korčula, Ulica 57 k.br.5	Tel: 020/716 752		DA		DA						

MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

Broj radnika	Broj ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Broj radnika/ordinacija medicine rada s nositeljem tima	Ukupan broj ordinacija medicine rada u županiji
35 830	2	17 915	2

Popis ordinacija medicine rada s nositeljem tima

	Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
1.	Specijalistička ordinacija medicine rada Marina Moharić Pranjić, dr.med.*	Moharić-Pranjić Marina	Privatna ordinacija u zakupu	Čakovec, I.G.Kovačića 1e	tel: 040/372 343 marina.moharic-pranjic@ck.t-com.hr	DA		DA	DA		DA	DA	DA	DA	
2.	Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIKOL *	Rusan Zrinka	Zdravstvena ustanova	Čakovec, F.Prešerna bb	tel: 040/391 777 medikol.ck@medikol.hr				DA		DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

*Ugovor s HZZO

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

	Naziv ustanove	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja									
						I	P	Pr	O	Pi	VP	VP-IP	VA	VA-IP	Ž
	Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu	Alić Ariana Bogadi Šare Ana Bubaš Marija Kardoš Ina Krišto Dijana Ptičar Mirjana Turčić Nada Zavalić Marija	Državni zavod	Zagreb, Radoslava Cimermana 64a	tel: 01/6558 705 01/6558 703 01/5577 498 01/5577 499 hzzzsr@hzzzsr.hr	DA	DA	DA	DA		DA		DA		

I = Ionizirajuće zračenje; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti; **VP** = Vozači profesionalci; **VP-IP** = Vozači profesionalci, izvanredni pregledi; **VA** = Vozači amateri; **VA-IP** = Vozači amateri, izvanredni pregledi; **Ž** = Željezničari

5.2. Evidencija podataka o stručnjacima u području zaštite na radu

Zakon o zaštiti na radu (NN br. 71/14 i 118/14) propisuje da osobe koje kod poslodavca obavljaju poslove vezane za zaštitu i prevenciju od opasnosti i štetnosti na radnom mjestu moraju posjedovati potrebna znanja i sposobnosti za obavljanje tih poslova. Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu (NN br. 112/14) i Pravilnik o polaganju stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu (NN br. 112/14, u daljem tekstu: Pravilnik) koji su doneseni temeljem Zakona o zaštiti na radu propisuju uvjete stručne spreme i radnog iskustva te program, sadržaj i način polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava organizira i provodi ispite za stručnjaka zaštite na radu.

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (u daljem tekstu: Zavod) sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu i Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN br. 150/08,71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 70/12, 82/13, 159/13 i 154/14) dužan je pratiti i unapređivati sigurnost i zaštitu zdravlja radnika.

U svrhu obavljanja propisane djelatnosti Zavod vodi Evidenciju stručnjaka u području zaštite na radu koji kod poslodavca obavljaju poslove zaštite na radu, koja omogućava uspostavljanje kontakta sa tim osobama zbog njihove edukacije, pomoći u njihovom svakodnevnom radu itd. a sve u cilju veće sigurnosti i bolje zaštite zdravlja radnika na radnom mjestu.

5.2.1. Izvor podataka za Evidenciju stručnjaka u području zaštite na radu

Izvor podataka za uspostavljenu Evidenciju su podaci Ministarstva rada i mirovinskog sustava o svim osobama koje su sukladno Pravilnicima koji su bili na snazi od 1998. godine i Pravilniku položile stručni ispit za stručnjaka zaštite na radu ili kojima je priznat status stručnjaka zaštite na radu. Pored toga Zavod je izradio obrazac sa potrebnim podacima za vođenje Evidencije stručnjaka u području zaštite na radu i postavio ga na Internet stranicu Zavoda uz poziv stručnjacima zaštite na radu da ispune obrazac i dostave ga Zavodu radi uspostavljanja kontinuirane suradnje u cilju poboljšanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika.

Do kraja 2014. g. u Evidenciji Zavoda nalazi se 4279 stručnjaka zaštite na radu koji su prema podacima Ministarstva rada i mirovinskog sustava položili stručni ispit za stručnjaka zaštite na radu ili im je priznat status stručnjaka sukladno Pravilniku.

Tijekom 2014. g. 31 stručnjak zaštite na radu dostavio je Zavodu popunjen obrazac za Evidenciju. Od 2010. godine od kada Zavod vodi Evidenciju 541 stručnjaka je dostavilo ispunjen obrazac.

U tablici 5.2. naveden je broj stručnjaka ZNR i način na koji su stekli taj status.

Tablica 5.2. Broj stručnjaka prema načinu stjecanja statusa ZNR

Način stjecanja statusa stručnjaka ZNR	Ukupno stručnjaka ZNR
Položen samo opći dio stručnog ispita	880
Položen opći i posebni dio stručnog ispita	2114
Priznat status stručnjaka ZNR	383
Položen ispit prema starom Pravilniku	857
Nema podataka	45
Ukupno	**4279**

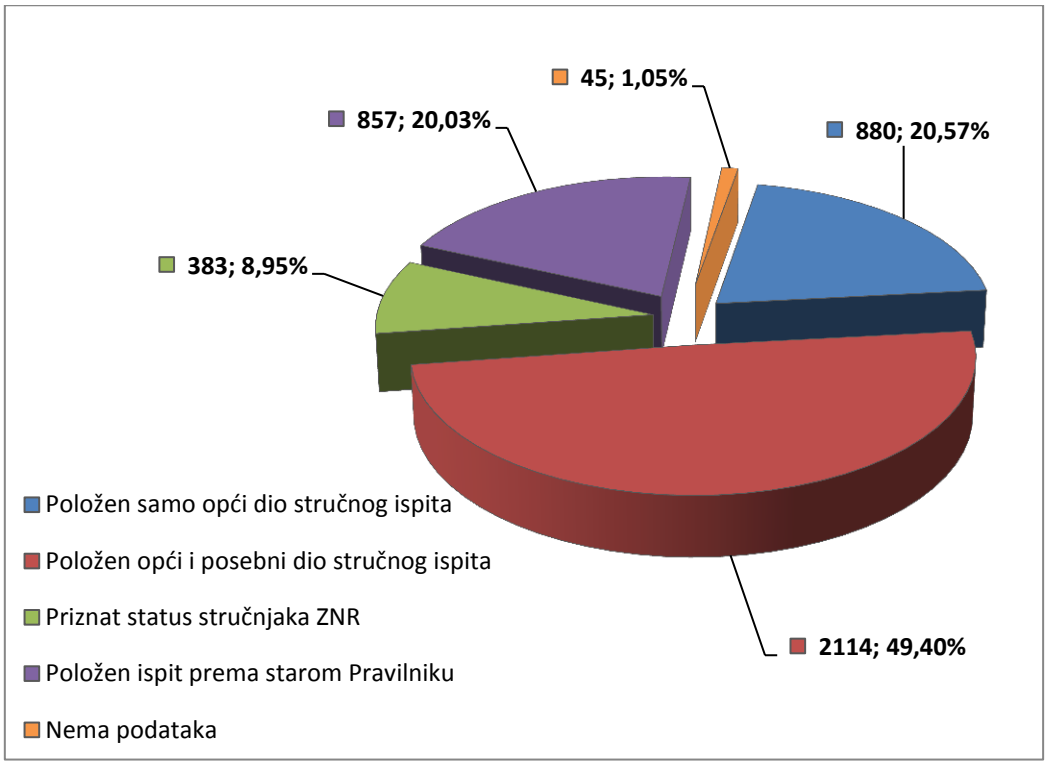

Slika 5.2. Način stjecanja statusa stručnjaka ZNR

U tablici 5.3. naveden je broj stručnjaka ZNR prema kvalifikacijskoj strukturi. Iz tablice se vidi da za 633 stručnjaka nije poznata stručna sprema zbog toga što u podacima koje je Zavod dobio od Ministarstva rada i mirovinskog sustava o osobama koje su kod njih položile stručni ispit za stručnjaka zaštite na radu ili im je priznat status stručnjaka zaštite na radu nije bilo podataka o stručnoj spremi.

Tablica 5.3. Broj stručnjaka ZNR prema stručnoj spremi

Stručna sprema stručnjaka ZNR	Ukupno stručnjaka ZNR
SSS	604
VŠS	788
VSS	2234
mr. sc.	20
Nema podataka	633
Ukupno	**4279**

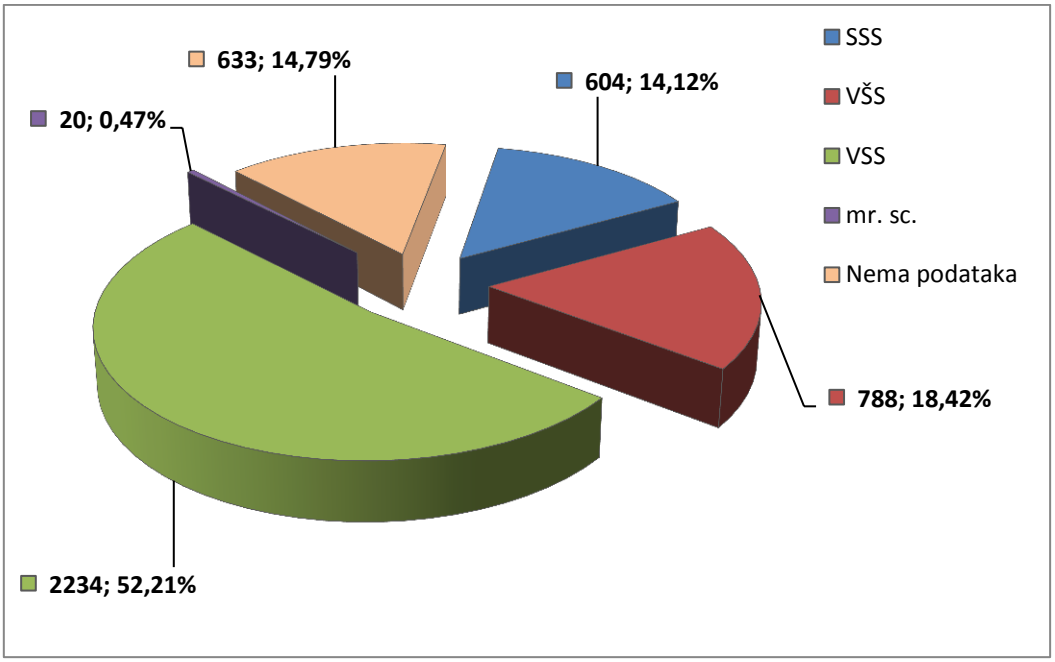

Slika 5.3. Broj stručnjaka ZNR prema stručnoj spremi

Od stručnjaka zaštite na radu koji su ispunili obrazac o Evidenciji i dostavili ga Zavodu dobiveni su podaci o njihovim dodatnim edukacijama koje su završili.

Tablica 5.4. Broj stručnjaka zaštite na radu koji imaju dodatnu edukaciju

Dodatna edukacija stručnjaka ZNR	Broj stručnjaka ZNR
ZOP	238
Zaštita okoliša	77
Auditor norme OHSAS 18001	51
Auditor norme ISO 14001	57
Auditor norme ISO 9001	1
Andragogija	289
Drugo	133
Ukupno	**846**

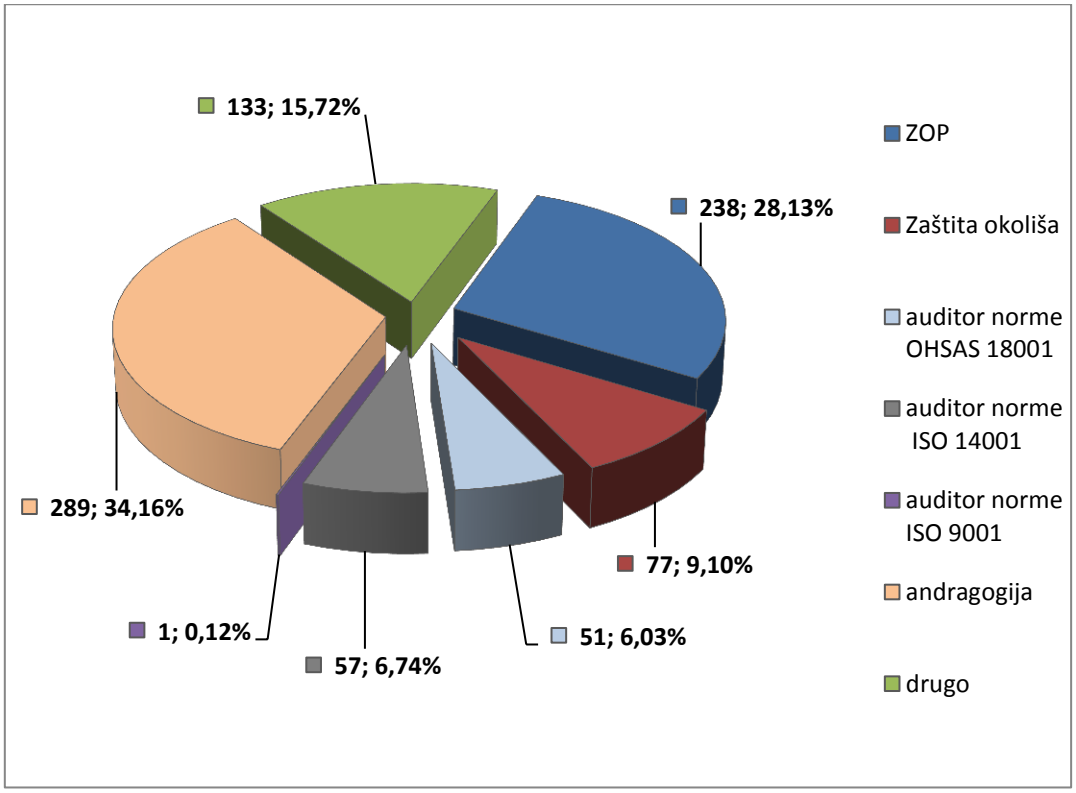

Slika 5.4. Stručnjaci ZNR prema dodatnoj edukaciji

Iz tablice 5.5. vidi se broj stručnjaka zaštite na radu po županijama. Najveći broj stručnjaka nalazi se u Gradu Zagrebu a slijedi Primorsko-goranska županija.

Tablica 5.5. Broj stručnjaka zaštite na radu po županijama

Županija	Broj stručnjaka
01. Zagrebačka	**349**
02. Krapinsko-zagorska	121
03. Sisačko-moslavačka	155
04. Karlovačka	160
05. Varaždinska	149
06. Koprivničko-križevačka	98
07. Bjelovarsko-bilogorska	89
08. Primorsko-goranska	**400**
09. Ličko-senjska	29
10. Virovitičko-podravska	32
11. Požeško-slavonska	36
12. Brodsko-posavska	128
13. Zadarska	92
14. Osječko-baranjska	250
15. Šibensko-kninska	57
16. Vukovarsko-srijemska	89
17. Splitsko-dalmatinska	**357**
18. Istarska	174
19. Dubrovačko-neretvanska	96
20. Međimurska	152
21. Grad Zagreb	**1203**
Nema podataka	63
Ukupno	**4279**

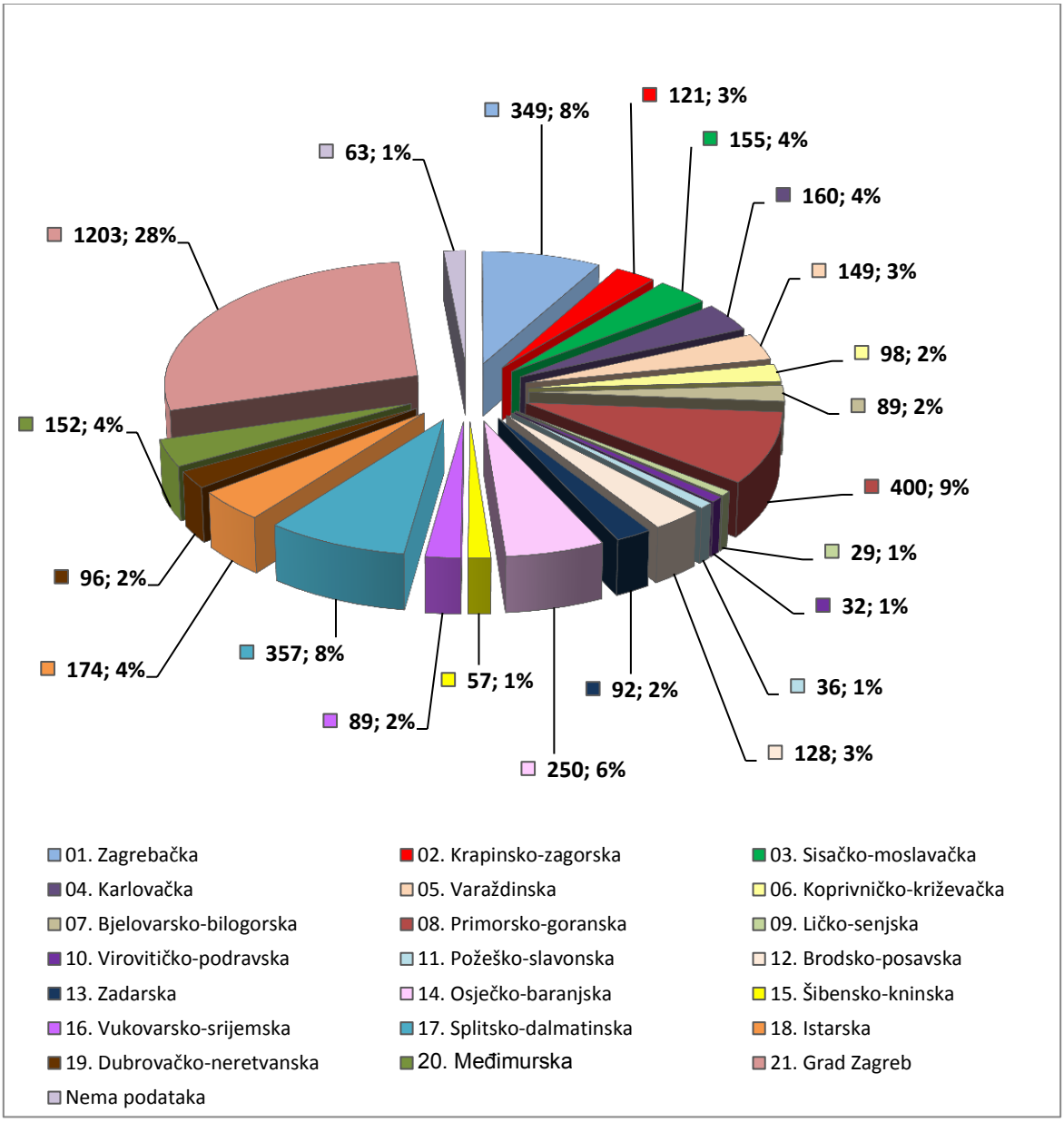

Slika 5.5. Broj stručnjaka zaštite na radu po županijama

5.2.2. Zaključak

U Evidenciji stručnjaka zaštite na radu koju vodi Zavod uneseni su podaci dobiveni od Ministarstva rada i mirovinskog sustava i podaci koje su stručnjaci sami dostavili popunjavanjem obrazaca koji se nalazi na Internet stranici Zavoda. U Evidenciji se nalazi 4279 stručnjaka zaštite na radu, od tog broja 31 stručnjak ZNR je ispunio obrazac u 2014. godini i dostavio podatke o sebi, poslovima koje obavlja, kod kojeg poslodavca, kvalifikaciji, stručnoj spremi i dodatnim edukacijama koje je završio. Do sada je 541 stručnjak ZNR dostavio ispunjen obrazac sa traženim podacima.

Analiziranjem prikupljenih podataka utvrđeno je da:

- 880 stručnjaka je položilo opći dio stručnog ispita
- 2114 stručnjaka je položilo opći i posebni dio stručnog ispita (cijeli ispit)
- 383 stručnjaka je priznat status stručnjaka zaštite na radu sukladno Pravilniku
- 857 stručnjaka je položilo stručni ispit prema starom Pravilniku
- Prema stručnoj spremi: 604 – SSS; 788 – VŠS; 2234 – VSS; 20 – mr. sc. i za 633 radnika nije poznata stručna sprema
- Dio stručnjaka koji su dostavili popunjen obrazac naveo je da ima i dodatne edukacije što se vidi iz *tablice 5.4*.

Iz gore navedenog može se zaključiti da brojčano u Republici Hrvatskoj ima veliki broj osoba koje su stekle status stručnjaka zaštite na radu, koliko osoba stvarno radi u području zaštite na radu kao i drugi podaci o njima su nedostatni te će Zavod nastaviti sa prikupljanjem podataka radi lakše uspostave suradnje i pomoći stručnjacima u njihovom radu.

6.

PRAĆENJE OZLJEDA NA RADU

6.1. Analiza ozljeda na radu za 2014. godinu

Ozljedom na radu prema članku 66. Zakona o zdravstvenom osiguranju (NN 88/13 i 137/13) smatra se svaka:
1. ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzročena naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovu koje je ozlijeđena osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i ozljeda nastala tijekom obveznoga kondicijskog treninga vezanog uz održavanje psihofizičke spremnosti za obavljanje određenih poslova, sukladno posebnim propisima,

2. bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u vezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,

3. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije na redovitom putu od stana do mjesta rada i obratno te na putu poduzetom radi stupanja na posao koji joj je osiguran, odnosno na posao na osnovi kojeg je osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,

4. ozljeda, odnosno bolest iz točaka 1. i 2. ovoga članka koja nastane kod osigurane osobe u okolnostima iz članka 16. ovoga Zakona.

Prema Zakonu o zaštiti na radu i drugim propisima iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu poslodavac je obvezan provoditi mjere zaštite na radu kako bi rizik od ozljeda na radu doveo na prihvatljivu razinu. Kada se ozljeda na radu ipak dogodi, potrebno je analizom utvrditi propuste koji su do nje doveli te poduzeti mjere da se tako nešto ne ponovi. Iz tog razloga Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (u daljem tekstu: HZZZSR) analizirati će, pored ukupnog broja ozljeda na radu, i ozljede na radu koje su se dogodile na mjestu rada po parametrima koji su sukladni metodologiji Europske statistike ozljeda na radu (u daljem tekstu: ESAW metodologija).

6.1.1. Izvor podataka

Izvor podataka za analizu ozljeda na radu su prijave ozljeda na radu koje su ispunili poslodavci i dostavili Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: HZZO), radi ostvarivanja prava utvrđenih Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Jedan primjerak prijave ozljede na radu HZZO dostavlja HZZZSR-u. Do 26. veljače 2014. godine HZZO je dostavio **13 929** prijava ozljeda na radu koje su se dogodile u protekloj godini.

Raspored ozljeda na radu po županijama naveden je u *Tablici 6.1*. iz koje se vidi broj ozljeda na mjestu rada, broj ozljeda na putu i ukupan broj ozljeda na radu po županijama. Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u Gradu Zagrebu (24,90 %) a slijedi Primorsko-goranska županija (9,38 %), zatim Zagrebačka županija (8,64 %), Splitsko-dalmatinska (7,69 %) i Osječko-baranjska (7,32 %). Najmanji broj ozljeda na radu dogodio se u Ličko-senjskoj županiji (0,86 %). **Na mjestu rada** najveći broj ozljeda na radu dogodio se u Gradu Zagrebu (22,42 %) a slijede Primorsko – goranska (9,89 %), Zagrebačka (8,38 %), Splitsko – dalmatinska (7,76 %) i Osječko – baranjska županija (7,30 %).

Tablica 6.1. Broj ozljeda na radu po županijama

Županija	Na mjestu rada	Na mjestu rada %	Na putu	Na putu %	Ukupno	Ukupno %
HR03 Jadranska Hrvatska	1	0,01	0	0,00	1	0,01
HR031 Primorsko-goranska županija	1 120	9,89	187	7,53	**1 307**	**9,38**
HR032 Ličko-senjska županija	109	0,95	11	0,44	120	0,86
HR033 Zadarska županija	315	2,75	54	2,17	369	2,65
HR034 Šibensko-kninska županija	261	2,28	30	1,21	291	2,09
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	888	7,76	183	7,36	**1 071**	**7,69**
HR036 Istarska županija	829	7,24	98	3,94	927	6,66
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	187	1,63	24	0,97	211	1,51
HR04 Kontinentalna Hrvatska	10	0,09	3	0,12	13	0,09
HR041 Grad Zagreb	2 566	22,42	903	36,34	**3 469**	**24,90**
HR042 Zagrebačka županija	959	8,38	245	9,86	**1 204**	**8,64**
HR043 Krapinsko-zagorska županija	346	3,02	72	2,90	418	3,00
HR044 Varaždinska županija	442	3,86	84	3,38	526	3,78
HR045 Koprivničko-križevačka županija	232	2,03	43	1,73	275	1,97
HR046 Međimurska županija	255	2,23	61	2,45	316	2,27
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	243	2,12	30	1,21	273	1,96
HR048 Virovitičko-podravska županija	171	1,49	17	0,68	188	1,35
HR049 Požeško-slavonska županija	208	1,82	22	0,89	230	1,65
HR04A Brodsko-posavska županija	265	2,32	51	2,05	316	2,27
HR04B Osječko-baranjska županija	835	7,30	185	7,44	**1 020**	**7,32**
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	356	3,11	62	2,49	418	3,00
HR04D Karlovačka županija	254	2,22	59	2,37	313	2,25
HR04E Sisačko-moslavačka županija	434	3,79	53	2,13	487	3,50
Ostale zemlje	150	1,31	7	0,28	157	1,13
Nema podataka	8	0,07	1	0,04	9	0,06
Ukupno	**11 444**	**100,00**	**2 485**	**100,00**	**13 929**	**100,00**

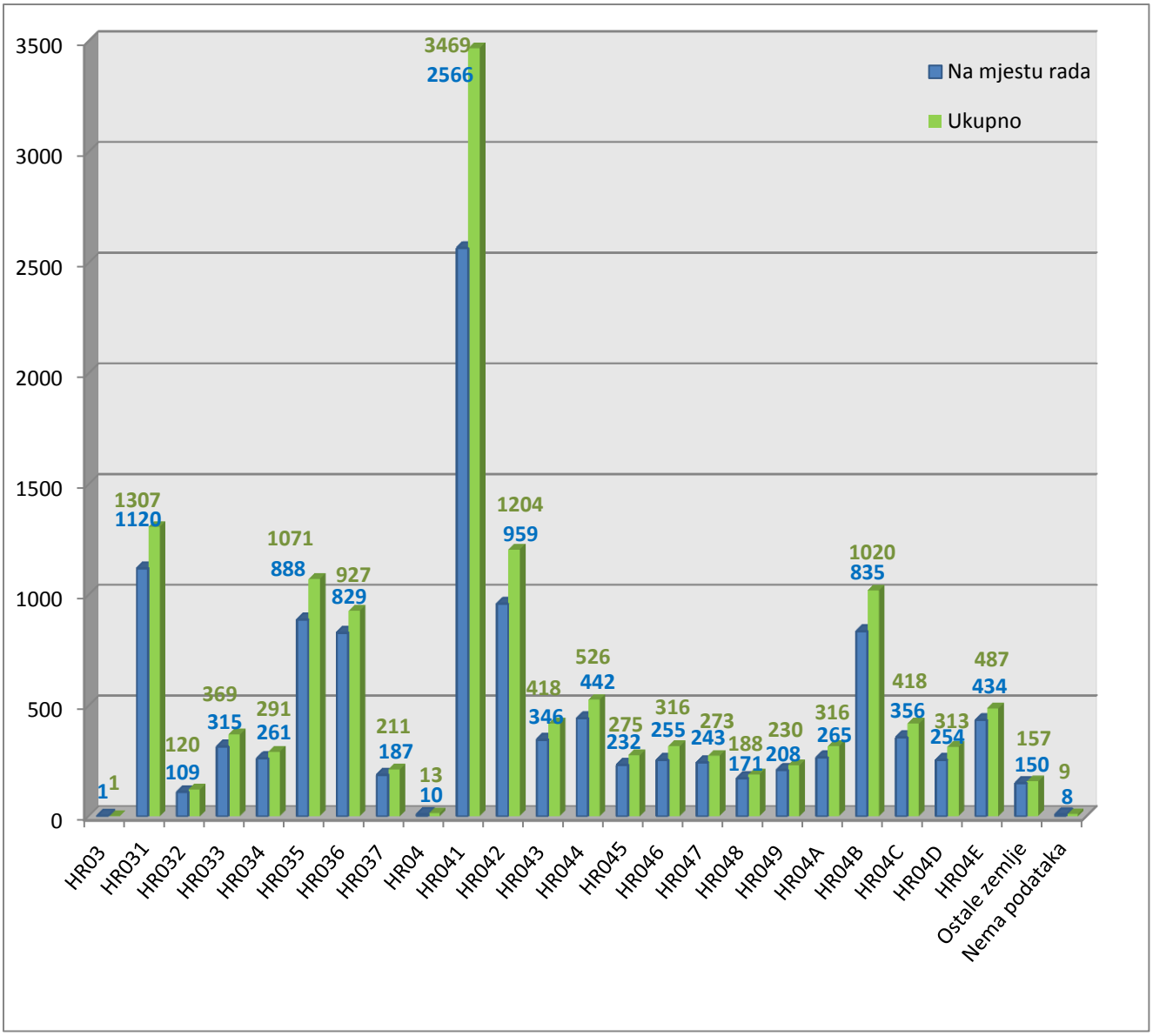

Slika 6.1. Broj ozljeda na radu po županijama

Od ukupnog broja ozljeda na radu, 11 444 (82,16 %) se dogodilo **na mjestu rada** a 2 485 (17,84 %) na putu, što je prikazano na *Slici 6.2*. Ozljede na putu odnose se na ozljede koje su se dogodile na putu na posao i na putu s posla. Prema ESAW metodologiji ozljede na mjestu rada dijele se na ozljede na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca (oznaka „1“), na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca (oznaka „2“) te ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Najviše ozljeda dogodilo se na uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca (9 572 ili 83,64 %), što je prikazano na *Slici 6.3*.

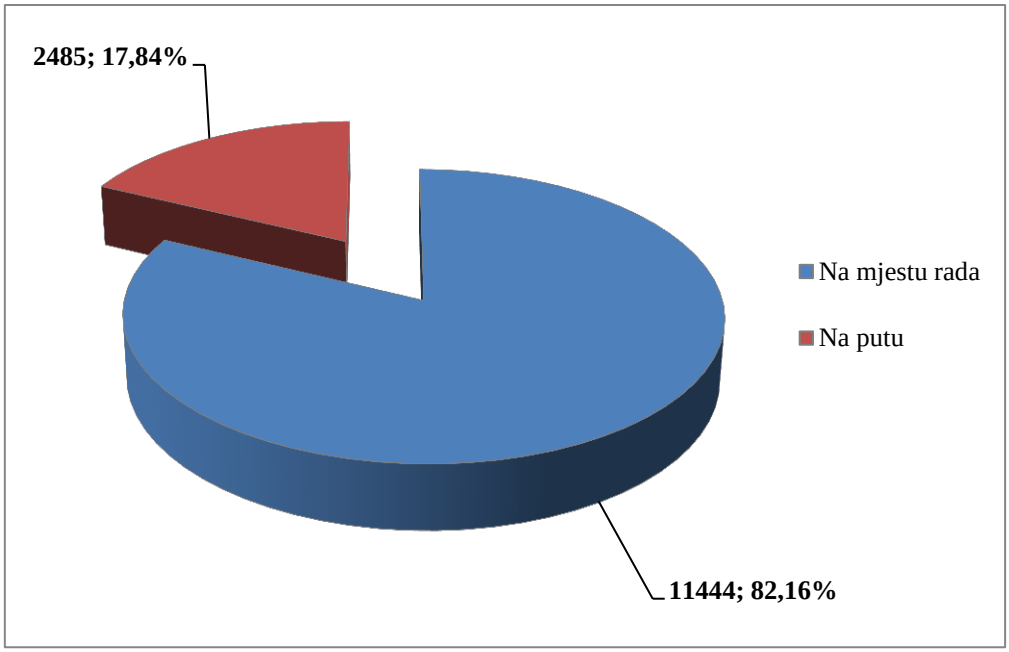

Slika 6.2. Broj ozljeda na mjestu rada i na putu

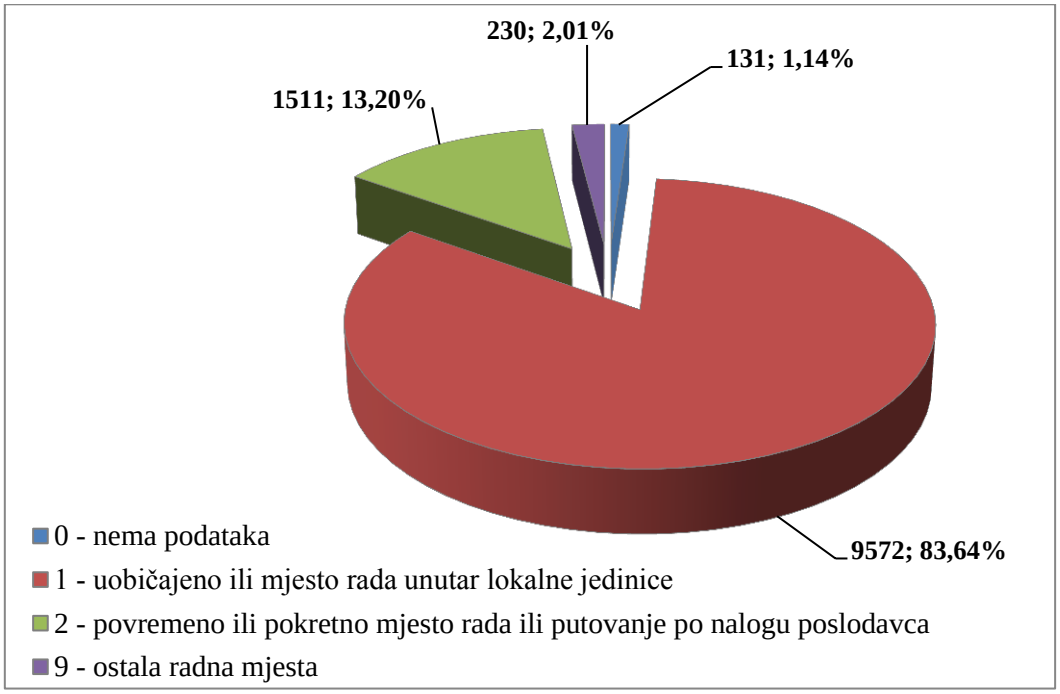

Slika 6.3. Broj ozljeda na mjestu rada

6.1.2. Karakteristike ozlijeđenih radnika

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika 8 391 (60,24 %) su muškarci, a 5 536 (39,74 %) žene. Za 2 osobe u prijavi nije naveden spol. Od ukupnog broja ozlijeđenih osoba **na mjestu rada**, muškaraca je ozlijeđeno 7 536 ili 65,85 %, a žena 3 906 ili 34,13 %. Na putu je ozlijeđeno 855 muškaraca ili 34,41 % i 1 630 žene ili 65,59 % od ukupno ozlijeđenih osoba na putu. Žene se češće od muškaraca ozljeđuju na putu (*Slika 6.5.).* Od ukupnog broja ozlijeđenih žena, njih 29,44 % je ozlijeđeno na putu, a 70,56 % na mjestu rada dok je 10,19 % muškaraca ozlijeđeno na putu, a 89,81 % na mjestu rada.

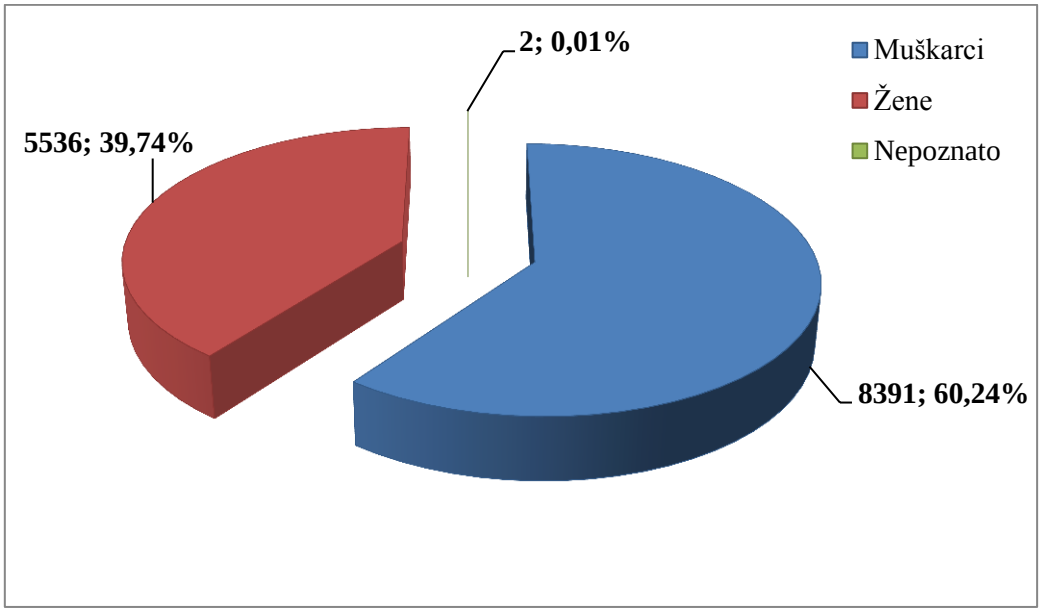

Slika 6.4. Broj ozljeda na radu prema spolu

Tablica 6.2. Broj ozljeda na radu prema mjestu nastajanja i spolu radnika

Spol	Broj ozljeda na radu					
	Na mjestu rada	Na mjestu rada %	Na putu	Na putu %	Ukupno	Ukupno %
Muškarci	7 536	65,85	855	34,41	8 391	60,24
Žene	3 906	34,13	1 630	65,59	5 536	39,74
Nepoznato	2	0,02	0	0,00	2	0,01
Ukupno	**11 444**	**100,00**	**2 485**	**100,00**	**13 929**	**100,00**

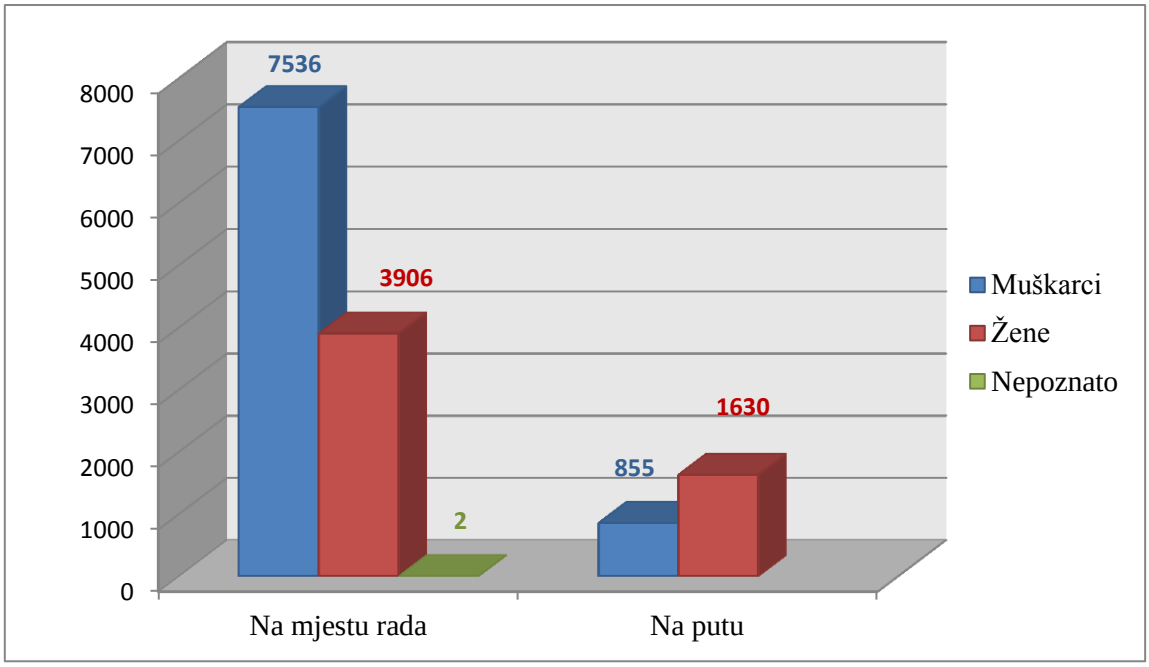

Slika 6.5. Broj ozljeda na radu prema mjestu nastajanja i spolu radnika

U *Tablici 6.3.* naveden je broj ozljeda na radu prema starosti radnika i mjestu nastajanja. **Na mjestu radu** najviše su se ozljeđivali radnici starosti od 31 do 40 godina i od 41 do 50 godina. Nešto manje su se ozljeđivali radnici starosti od 51 do 60 godina i od 18 do 30 godina, što se može povezati i s udjelom tih grupa radnika u ukupnoj radnoj populaciji. Obzirom na broj ozlijeđenih radnika na putu, više su se ozljeđivali radnici starosti od 51 do 60 godina i od 41 do 50 godina od ostalih.

Tablica 6.3. Broj ozljeda na radu prema mjestu nastajanja i starosti radnika

Starost radnika	Broj ozljeda na radu					
	Na mjestu rada	Na mjestu rada %	Na putu	Na putu %	Ukupno	Ukupno %
< 18	9	0,08	1	0,04	10	0,07
18 - 30	2 524	22,06	344	13,84	2 868	20,59
31 - 40	3 024	26,42	598	24,06	3 622	26,00
41 - 50	2 925	25,56	703	28,29	3 628	26,05
51 - 60	2 596	22,68	708	28,49	3 304	23,72
60 +	366	3,20	131	5,27	497	3,57
Ukupno	**11 444**	**100,00**	**2 485**	**100,00**	**13 929**	**100,00**

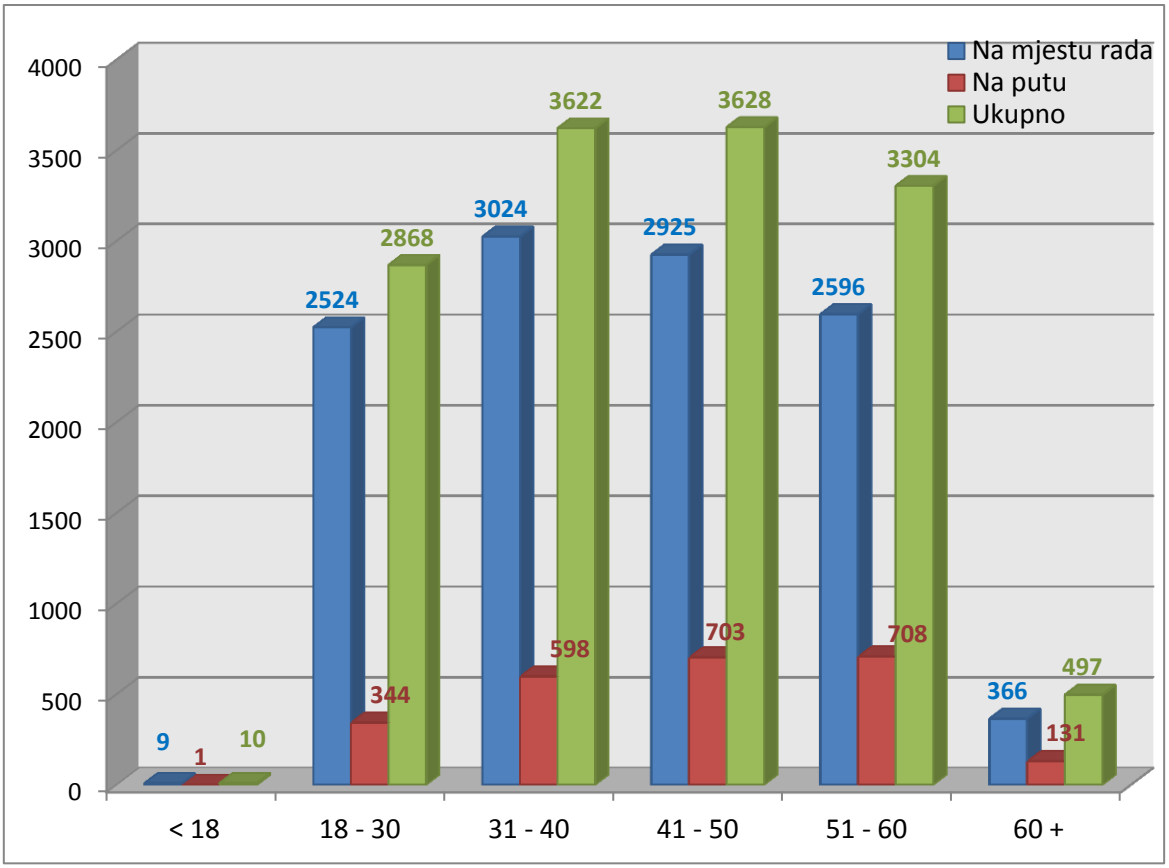

Slika 6.6. Broj ozljeda na radu prema mjestu nastajanja i starosti radnika

Prema ESAW metodologiji potrebno je utvrditi i državljanstvo ozlijeđenog radnika. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** 11 314 ili 98,86 % ima hrvatsko državljanstvo (*Tablica 6.4.*).

Tablica 6.4. Broj ozljeda na mjestu rada prema državljanstvu ozlijeđenog
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Državljanstvo	**Na mjestu rada***					
	0	**1**	**2**	**9**	**Ukupno**	**Ukupno%**
0 - nepoznato	1	48	7	1	57	0,50
1 - hrvatsko	129	9 464	1 493	228	11 314	98,86
2 - ostalo iz EU	1	35	4	1	41	0,36
3 - ostalo izvan EU	0	25	7	0	32	0,28
Ukupno	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

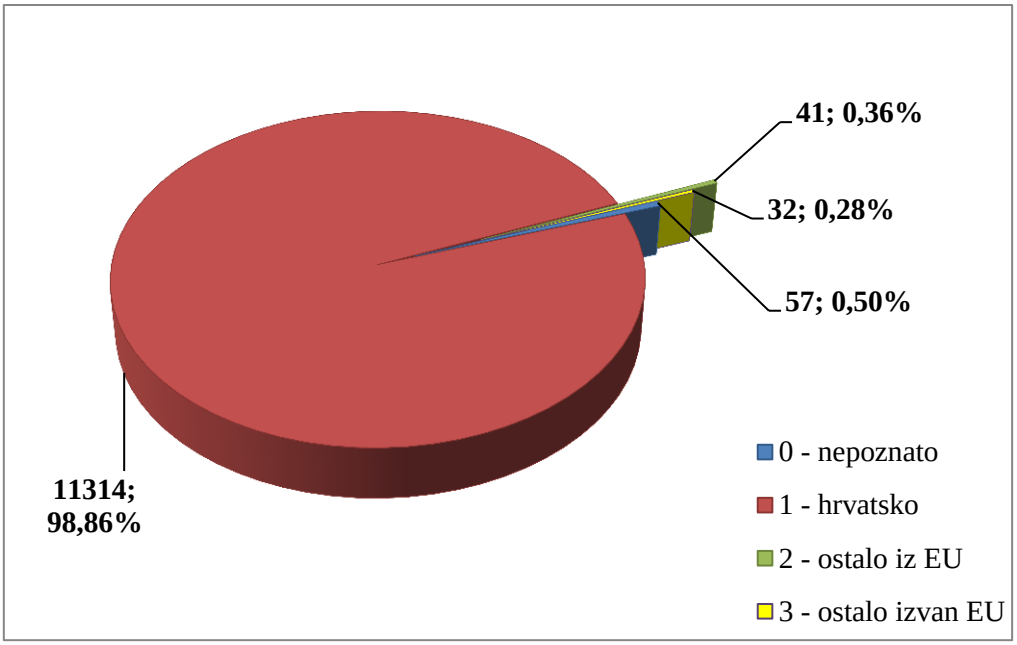

Slika 6.7. Broj ozljeda na mjestu rada prema državljanstvu ozlijeđenog

Prema ESAW metodologiji za ozlijeđenog radnika na mjestu rada potrebno je utvrditi zaposlenički status, a utvrđuje se prema osnovi osiguranja (*Tablica 6.5.*), vrsti ugovora o radu (*Tablica 6.6.*) i radnom vremenu na koje je radnik zaposlen (*Tablica 6.7.*). Iz navedenih tablica je vidljivo da je najviše ozlijeđenih prema osnovi osiguranja iz grupe radnik (98,28 %) koji su zaposleni na puno radno vrijeme (97,97 %). Prema vrsti ugovora o radu, 77,10 % ozlijeđenih radnika imalo je ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a 22,07 % na određeno vrijeme.

Tablica 6.5. Broj ozlijeđenih radnika prema osnovi osiguranja
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
000 - nepoznato	3	17	5	0	25	0,22
100 - samozaposleni	3	92	25	6	126	1,10
300 - radnik	124	9 428	1 475	220	11 247	98,28
400 - obiteljski radnik	1	14		0	15	0,13
500 - naučnik/vježbenik	0	15		2	17	0,15
900 - ostalo	0	6	6	2	14	0,12
Ukupno	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

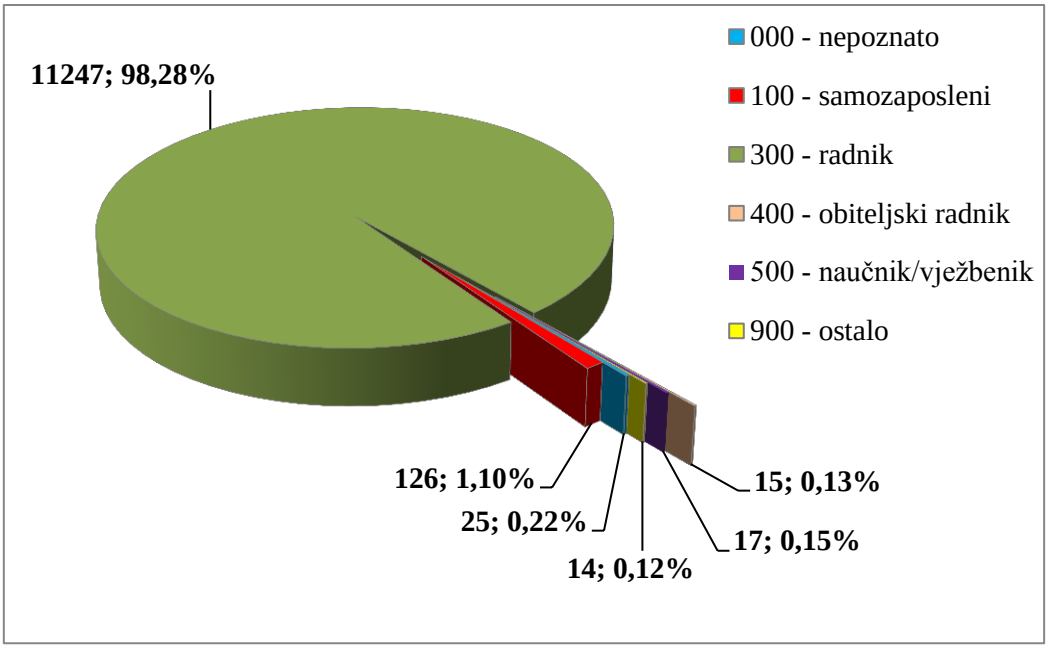

Slika 6.8. Ozljede na mjestu rada prema osnovi osiguranja

*Tablica 6.6. Broj ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema vrsti ugovora o radu (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta ugovora o radu	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
0 – nema podataka	1	65	25	4	95	0,83
1 – neodređeno vrijeme	109	7 407	1 130	177	8 823	77,10
2 – određeno vrijeme	21	2 100	356	49	2 526	22,07
Ukupno	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

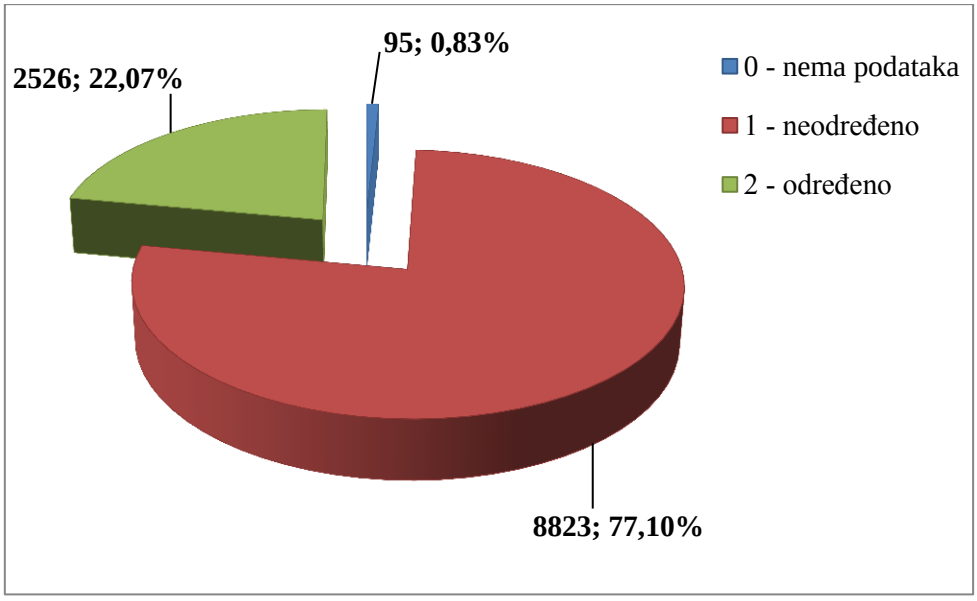

Slika 6.9. Postotak ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema vrsti ugovora o radu

Tablica 6.7. Radno vrijeme na koje je radnik zaposlen
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radno vrijeme	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
0 – nema podataka	3	53	8	3	67	0,59
1 – puno radno vrijeme	125	9 384	1 486	217	11 212	97,97
2 – nepuno radno vrijeme	3	135	17	10	165	1,44
Ukupno	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

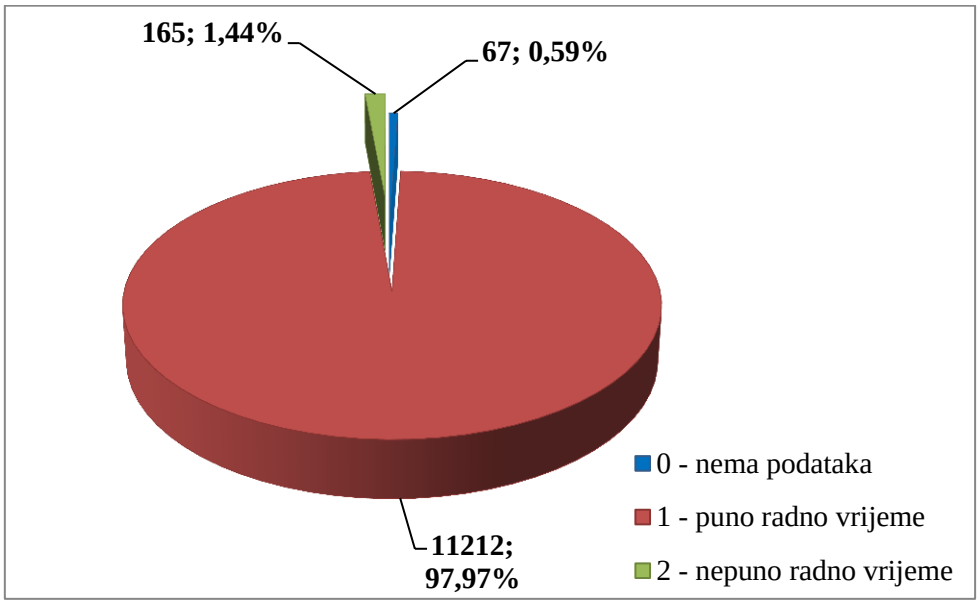

Slika 6.10. Postotak ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema radnom vremenu

Iz *Tablice 6.8.* vidi se na kojim poslovima, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 (NN 147/10 i 14/11) su radili ozlijeđeni radnici. Najviše ozlijeđenih radnika na mjestu rada bilo je iz uslužnih i trgovačkih zanimanja, slijede zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji te jednostavna zanimanja. U uslužnim i trgovačkim zanimanjima najčešće se ozljeđuju trgovačka zanimanja (1 059). Od zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji najčešće se ozljeđuju tokari, kovinotokari, strojarski mehaničari i srodna zanimanja (939) i od jednostavnih zanimanja to su čistaći ulica i srodna zanimanja (870). Vozači i strojovođe prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva su se također ozljeđivali u velikom broju u odnosu na druga zanimanja (821).

Tablica 6.8. Zanimanje ozlijeđenih radnika

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	Na putu	Ukupno	Ukupno %
0 Vojna zanimanja	**193**	**29**	**222**	**1,59**
01 Časnici/časnice	12	5	17	0,12
02 Dočasnici/dočasnice	44	10	54	0,39
03 Vojna zanimanja, ostali činovi	137	14	151	1,08
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/ dužnosnice i direktori/direktorice	**56**	**26**	**82**	**0,59**
11 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/ dužnosnice i direktori/direktorice	15	5	20	0,14
12 Administrativni i komercijalni direktori /administrativne i	10	9	19	0,14

komercijalne direktorice				
13 Direktori/direktorice proizvodnje i specijaliziranih usluga	18	9	27	0,19
14 Direktori/direktorice u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini na malo i drugim uslužnim djelatnostima	13	3	16	0,11
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke stručnjaci/stručnjakinje	**707**	**510**	**1 217**	**8,74**
21 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	147	86	233	1,67
22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	165	106	271	1,95
23 Stručnjaci/stručnjakinje za odgoj i obrazovanje	214	141	355	2,55
24 Stručnjaci/stručnjakinje za poslovanje i upravljanje	34	47	81	0,58
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	24	25	49	0,35
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci /stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	123	105	228	1,64
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	**1 095**	**380**	**1 475**	**10,59**
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	298	60	358	2,57
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	519	194	713	5,12
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	191	99	290	2,08
34 Stručni suradnici/stručne suradnice za pravna pitanja, društvene znanosti, kulturu, šport, umjetnost i srodna zanimanja	42	15	57	0,41
35 Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije te podrške korisnicima	45	12	57	0,41
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	**822**	**402**	**1 224**	**8,79**
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	71	59	130	0,93
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	181	92	273	1,96
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	220	88	308	2,21
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	350	163	513	3,68
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	**2 229**	**439**	**2 668**	**19,15**
51 Uslužna zanimanja	633	116	749	5,38
52 Trgovačka zanimanja	1 059	212	1 271	9,12
53 Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb i srodna zanimanja	53	19	72	0,52
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	484	92	576	4,14
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	**209**	**14**	**223**	**1,60**
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	119	10	129	0,93
62 Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje	67	3	70	0,50
63 Ratari/ratarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje, sakupljači plodova/sakupljačice plodova za vlastite potrebe	23	1	24	0,17
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	**2 461**	**205**	**2 666**	**19,14**
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	475	37	512	3,68
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	939	57	996	7,15
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/ tiskarice	99	17	116	0,83
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	315	33	348	2,50
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva,proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	633	61	694	4,98

8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/ačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	**1 501**	**128**	**1 629**	**11,70**
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	659	46	705	5,06
82 Sastavljači/sastavljačice	21	5	26	0,19
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	821	77	898	6,45
9 Jednostavna zanimanja	**2 159**	**298**	**2 457**	**17,64**
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	472	128	600	4,31
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	204	11	215	1,54
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	492	31	523	3,75
94 Pomagači/pomagačice u pripremi hrane	120	24	144	1,03
95 Ulični prodavači/ulične prodavačice i srodna uslužna zanimanja	1	0	1	0,01
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	870	104	974	6,99
Nema podataka	**12**	**54**	**66**	**0,47**
Sveukupno po rodovima	**11 444**	**2 485**	**13 929**	**100,00**

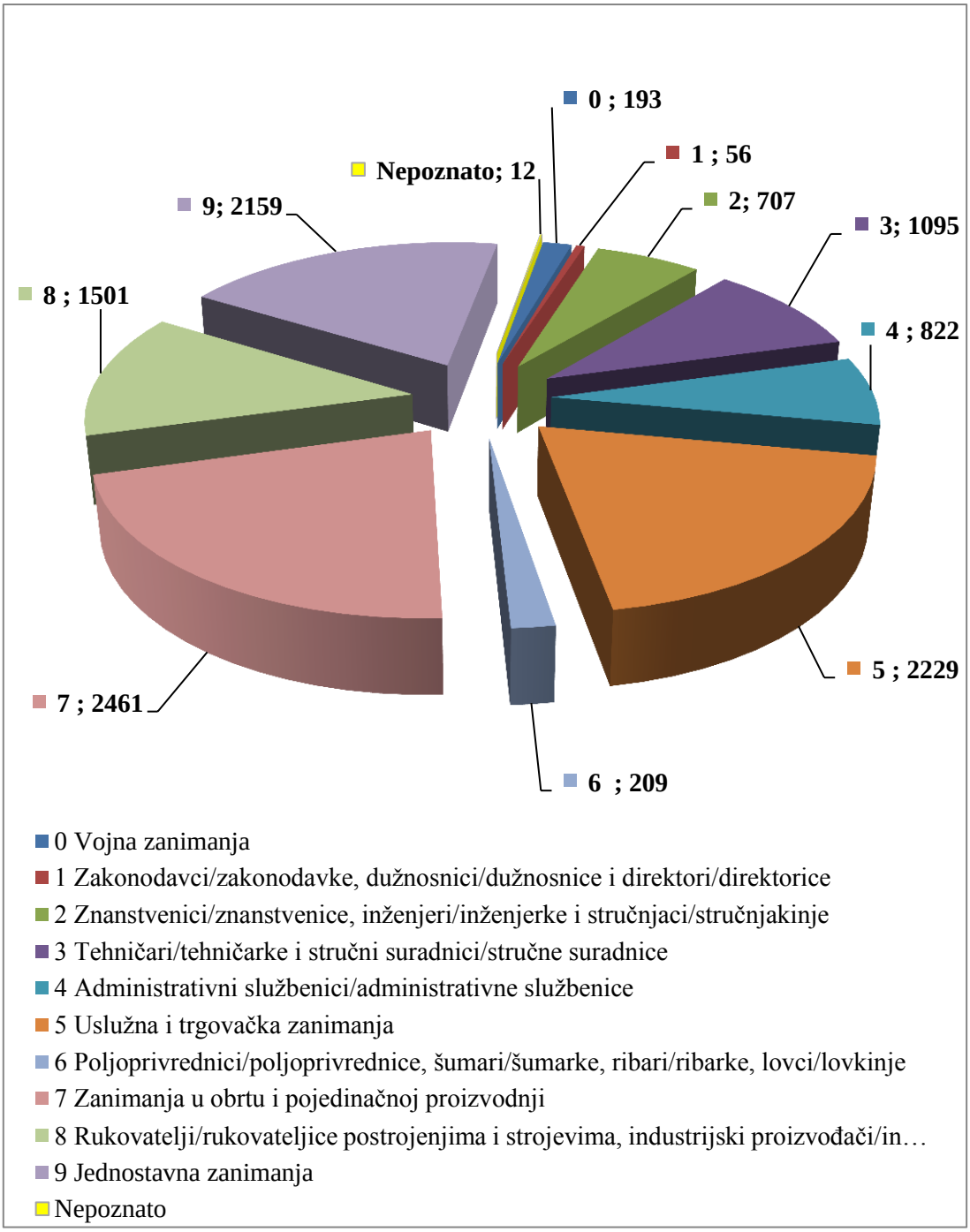

Slika 6.11. Postotak ozlijeđenih radnika prema zanimanju

Kada se pogleda broj ozljeda na radu u odnosu na dan u tjednu kada se ozljeda dogodila, najveći broj ozljeda i na mjestu rada i na putu dogodio se u ponedjeljak. U odnosu na vremenski period unutar 24 sata, najveći broj ozljeda na mjestu rada dogodio se između 9,00 i 13,00 sati, a na putu između 6,00 i 8,00 sati.

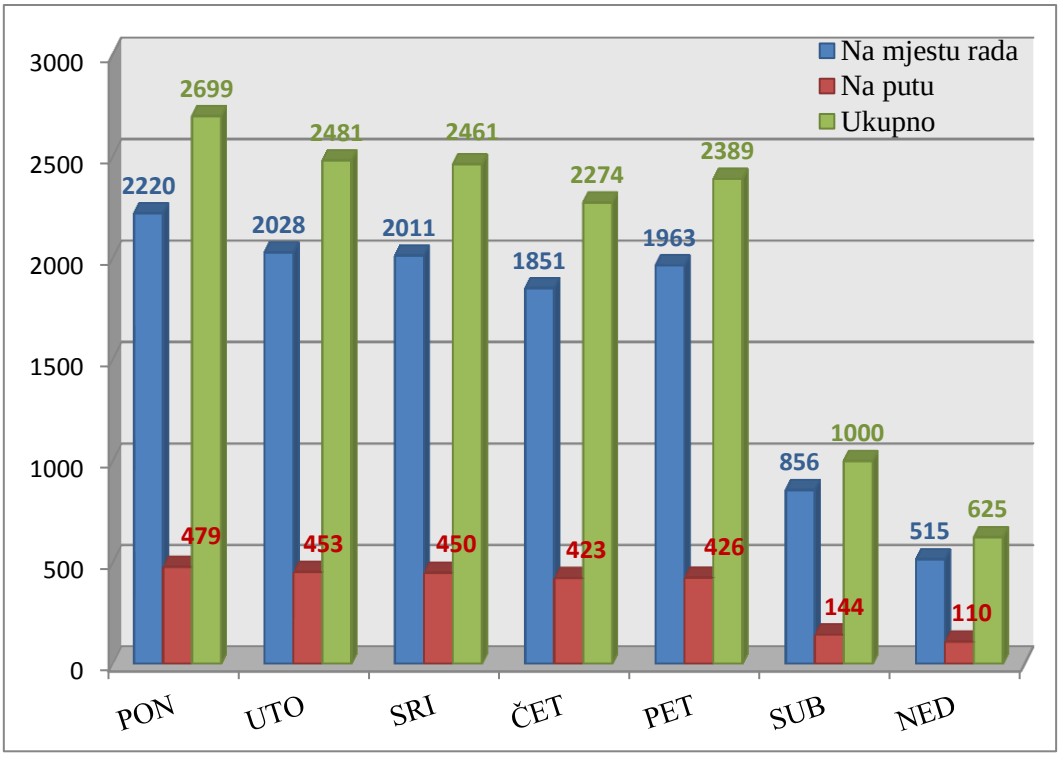

Slika 6.12. Ozljede na radu po mjestu nastajanja i danu u tjednu

Tablica 6.9. Vremenski period u kojem se dogodila ozljeda na radu

Vrijeme ozljede	Na mjestu rada	Na putu	Ukupno	Ukupno %
00 – 00:00 do 00:59	80	9	89	0,64
01 – 01:00 do 01:59	87	8	95	0,68
02 – 02:00 do 02:59	93	4	97	0,70
03 – 03:00 do 03:59	58	7	65	0,47
04 – 04:00 do 04:59	87	14	101	0,73
05 – 05:00 do 05:59	144	140	284	2,04
06 – 06:00 do 06:59	284	414	698	5,01
07 – 07:00 do 07:59	650	468	1 118	8,03
08 – 08:00 do 08:59	885	139	1 024	7,35
09 – 09:00 do 09:59	1 127	58	1 185	8,51
10 – 10:00 do 10:59	1 164	37	1 201	8,62
11 – 11:00 do 11:59	1 140	43	1 183	8,49
12 – 12:00 do 12:59	1 016	98	1 114	8,00
13 – 13:00 do 13:59	992	149	1 141	8,19
14 – 14:00 do 14:59	836	189	1 025	7,36
15 – 15:00 do 15:59	541	203	744	5,34
16 – 16:00 do 16:59	374	165	539	3,87
17 – 17:00 do 17:59	374	78	452	3,25
18 – 18:00 do 18:59	341	62	403	2,89
19 – 19:00 do 19:59	368	51	419	3,01
20 – 20:00 do 20:59	291	32	323	2,32
21 – 21:00 do 21:59	223	50	273	1,96
22 – 22:00 do 22:59	130	40	170	1,22
23 – 23:00 do 23:59	121	12	133	0,95
99 – nepoznato	38	15	53	0,38
Ukupno	**11 444**	**2 485**	**13 929**	**100,00**

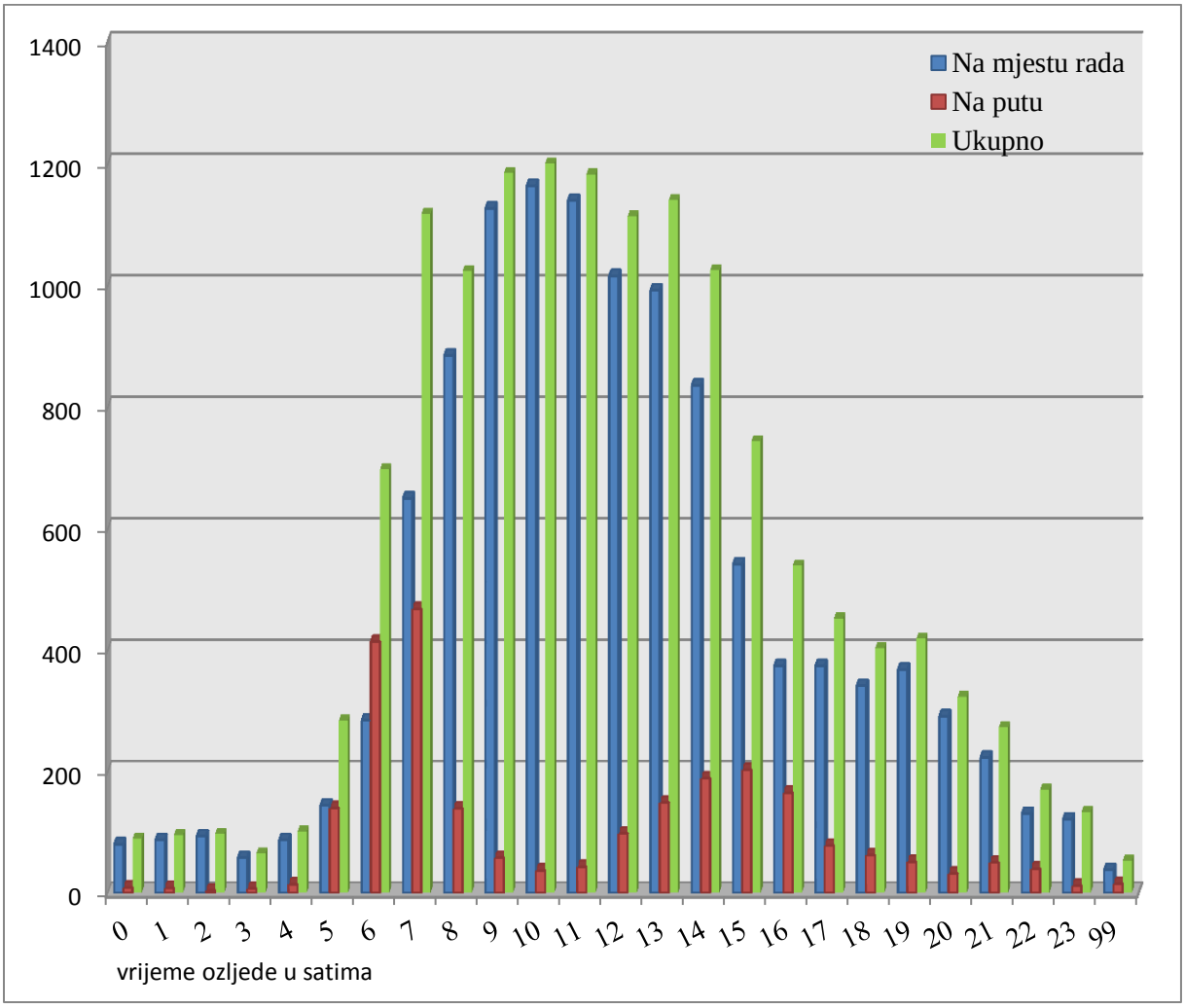

Slika 6.13. Vrijeme ozljede

Prema vrsti rada najviše ozljeda se dogodilo u redovitom radu. U *Tablici 6.11.* navedeni su podaci o broju ozljeda na mjestu rada prema težini ozljede. Podatak o smrtnim ozljedama pokazuje samo broj ozljeda koje su završile smrću radnika do trenutka pisanja prijave o ozljedi na radu. Prema ESAW metodologiji ozljeda na radu sa smrtnih ishodom je ozljeda koja je dovela do smrti ozlijeđenog unutar godine dana od ozljede na radu.

Tablica 6.10. Vrsta rada za vrijeme kojeg se dogodila ozljeda
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta rada	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
0 - nepoznato	15	64	13	6	98	0,86
1 - redovitog	114	9 434	1 452	215	11 215	98,00
2 - produženog	1	45	24	2	72	0,63
3 - izvanrednog	1	29	22	7	59	0,52
Ukupno	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

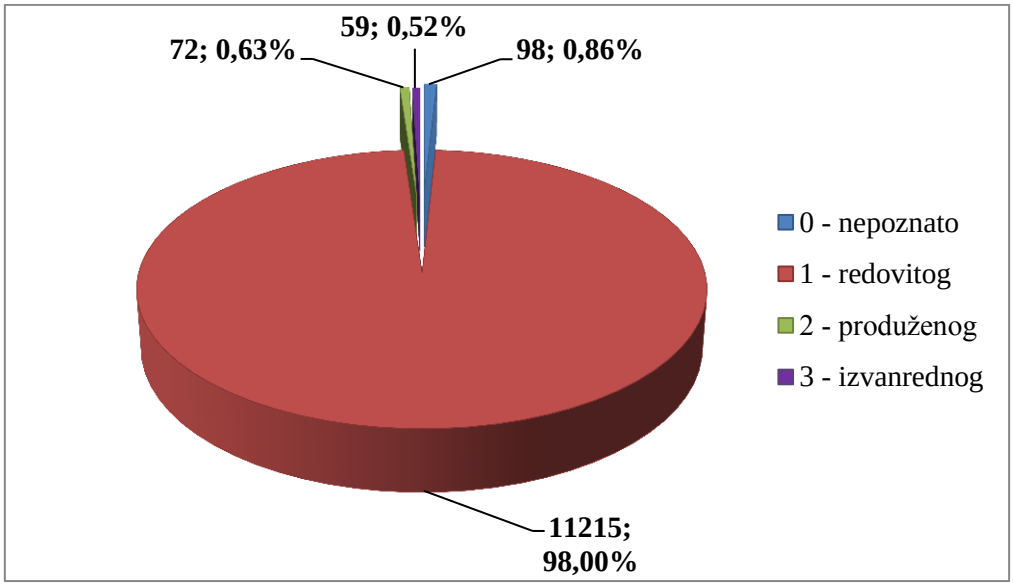

Slika 6.14. Vrsta rada za vrijeme kojeg se ozljeda dogodila

Tablica 6.11. Težina ozljeda na mjestu rada
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Težina ozljeda	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno
1 - laka	101	8 169	1 128	179	9 577	83,69
2 - teška	15	1 245	335	43	1 638	14,31
3 - skupna	0	27	8	4	39	0,34
4 - smrtna	0	4	4	0	8	0,07
Nema podataka	15	127	36	4	182	1,59
Ukupno	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

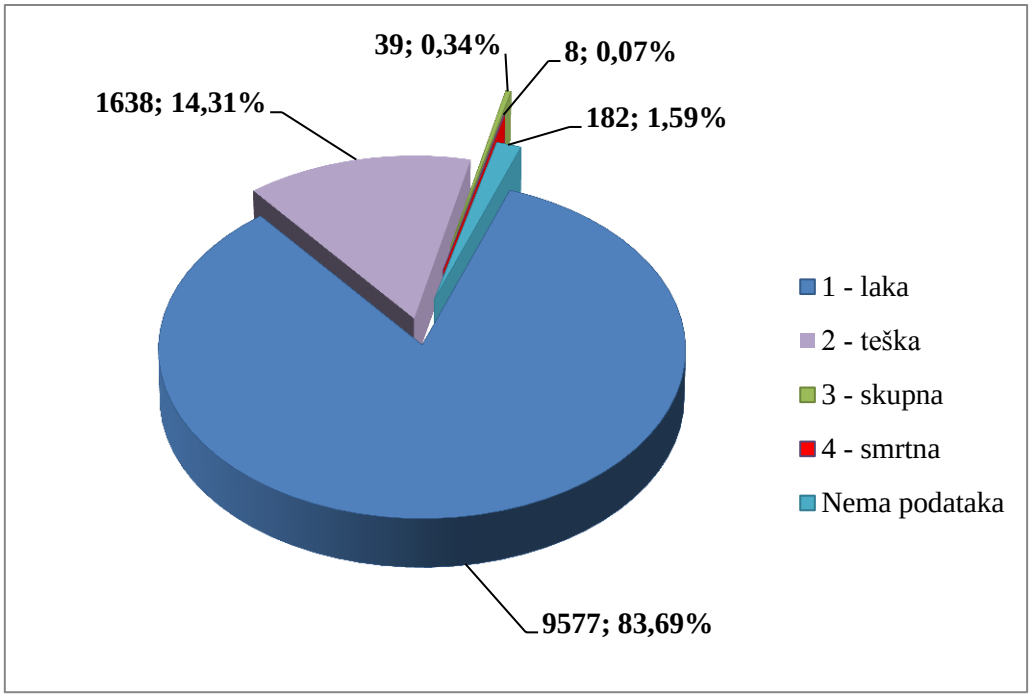

Slika 6.15. Težine ozljeda na mjestu rada

Prema Zakonu o zaštiti na radu radnici koji samostalno obavljaju poslove moraju biti osposobljeni za rad na siguran način. Prema dobivenim podacima većina radnika je bila osposobljena za rad na siguran način (95,46). Ostali radnici (4,54) nisu osposobljeni ili nema podataka o tome.

Tablica 6.12. Osposobljenost radnika za rad na siguran način
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Osposobljenost za rad na siguran način	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
1 – da	102	9 213	1 408	201	10 924	95,46
2 – ne	3	150	25	10	188	1,64
Nema podataka	26	209	78	19	332	2,90
Ukupno	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

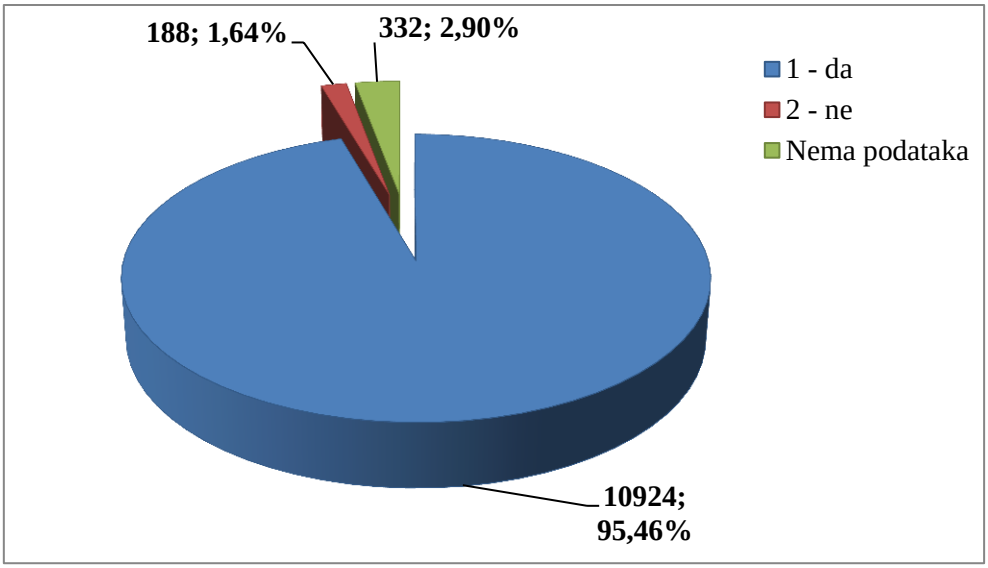

Slika 6.16. Broj ozlijeđenih radnika koji su osposobljeni za rad na siguran način

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada za 80,05 % je utvrđeno da su koristili osobna zaštitna sredstva.

Tablica 6.13. Korištenje OZS u vrijeme ozljede
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Korištenje OZS	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
1 – da	74	7 767	1 180	140	9 161	80,05
2 – ne	24	1 506	222	69	1 821	15,91
Nema podataka	33	299	109	21	462	4,04
Ukupno	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

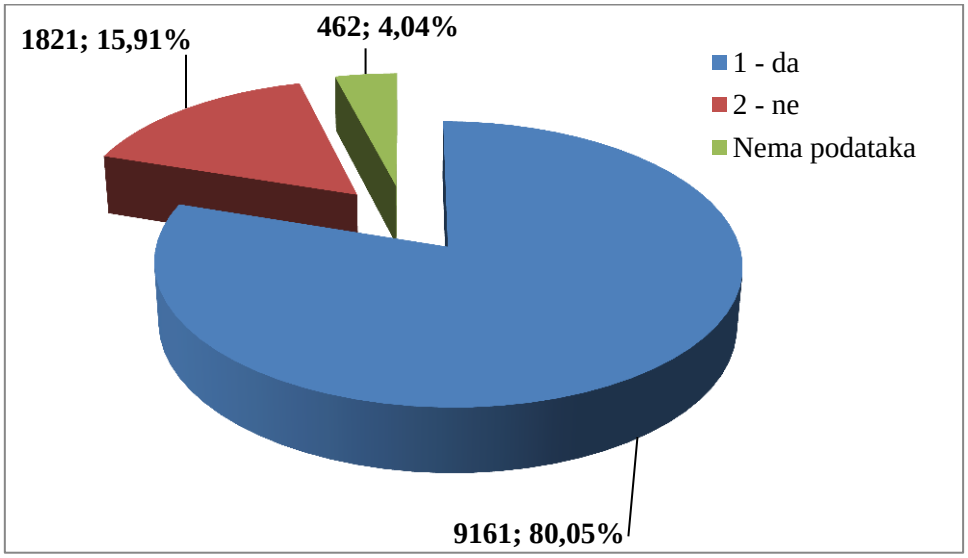

Slika 6.17. Broj ozlijeđenih radnika koji su koristili OZS na mjestu rada

6.1.3. Gospodarska djelatnost i veličina poslodavca

U *Tablici 6.14.* naveden je broj ozljeda na mjestu rada, na putu i ukupan broj ozljeda na radu u pojedinim gospodarskim djelatnostima prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti NKD – 2007 (NN 58/07). Izračunata je i stopa broja ozljeda na radu na 1000 zaposlenih po granama djelatnosti na osnovu prosječnog broja zaposlenih prema granama djelatnosti iz mjesečnih statističkih izvješća Državnog zavoda za statistiku. Brojčano najveći broj ozljeda na radu dogodio se u prerađivačkoj industriji (oznaka područja: C), trgovini na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla (oznaka područja: G) te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (oznaka područja: Q). **Na mjestu rada** najveći broj ozljeda na radu dogodio se u prerađivačkoj industriji (oznaka područja: C), trgovini na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla (oznaka područja: G) te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (oznaka područja: Q). Međutim najveća stopa broja ozlijeđenih radnika na 1000 zaposlenih je u Q – djelatnosti zdravstvene zaštite, slijedi C – prerađivačka industrija a zatim D – opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša.

Tablica 6.14. Broj ozljeda na radu prema djelatnosti poslodavca i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih

Gospodarska djelatnost (NKD - 2007)		Na mjestu rada	Na putu	Ukupno	Ukupno %	Stopa na 1000 zaposlenih
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	503	30	533	3,83	11,07
B	Rudarstvo i vađenje	30	5	35	0,25	6,46
C	Prerađivačka industrija	**2 991**	372	**3 363**	24,14	14,78
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	162	27	189	1,36	12,87
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	385	40	425	3,05	13,61
F	Građevinarstvo	**926**	85	**1 011**	7,26	10,84
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	**1 586**	297	**1 883**	13,52	9,63
H	Prijevoz i skladištenje	**965**	135	**1 100**	7,90	13,23
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	532	95	627	4,50	9,43
J	Informacije i komunikacije	88	71	159	1,14	4,78
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	133	94	227	1,63	6,12
L	Poslovanje nekretninama	56	18	74	0,53	4,76
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	139	70	209	1,50	3,39
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	344	91	435	3,12	10,33
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	**861**	324	**1 185**	8,51	10,88
P	Obrazovanje	471	238	709	5,09	6,09
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	**1 041**	407	**1 448**	10,40	15,77
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	162	59	221	1,59	7,54
S	Ostale uslužne djelatnosti	61	26	87	0,62	3,62
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	0	1	0,01	0,61
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	1	0	1	0,01	3,02
	Nepoznato	6	1	7	0,05	11,40
	Ukupno	**11 444**	**2 485**	**13 929**	**100,00**	**10,49**

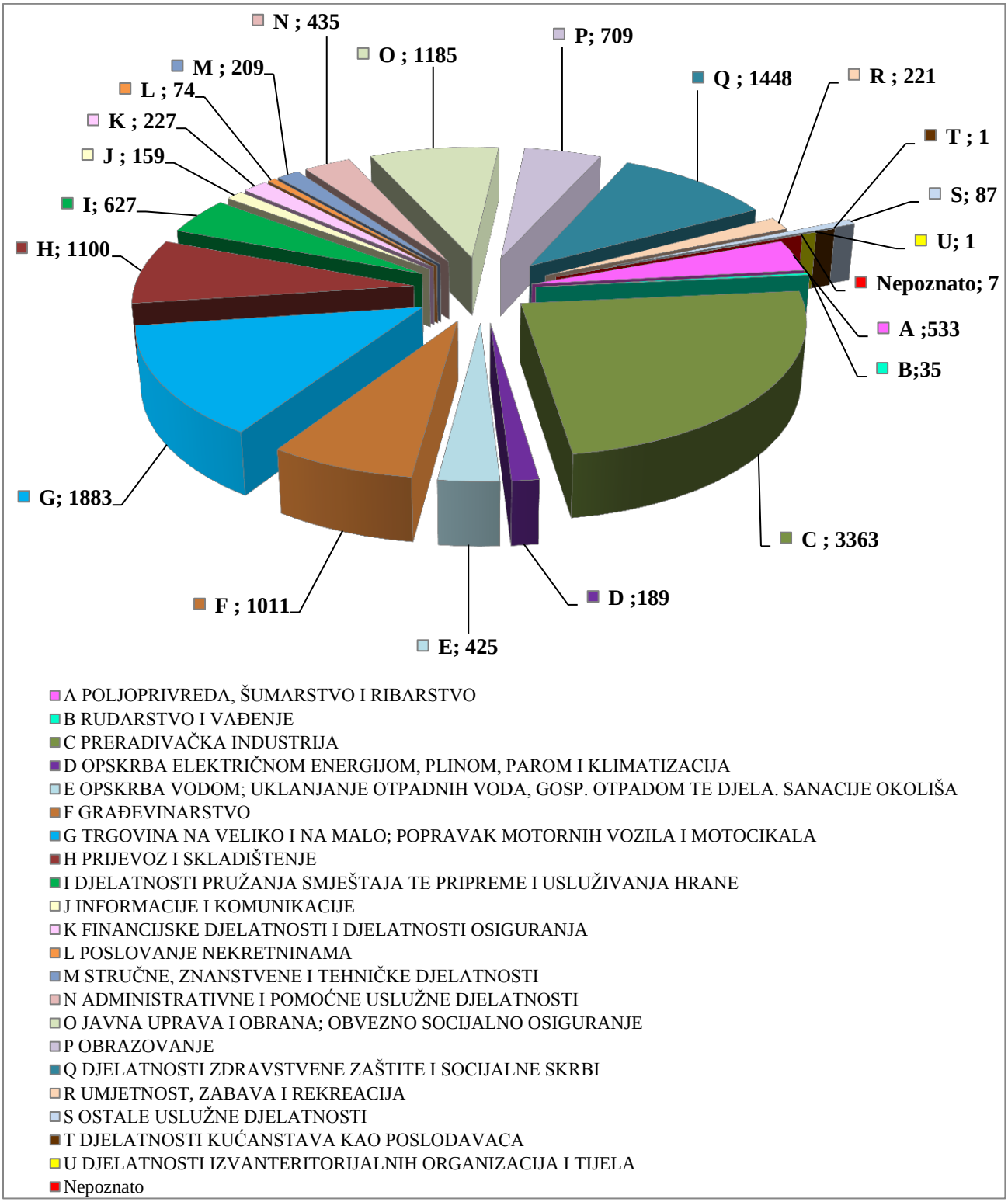

Slika 6.18. Broj ozljeda prema djelatnosti poslodavca

Tablica 6.15. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
0 (0 zaposlenih)	0	27	10	1	38	0,33
1 (1-9 zaposlenih)	7	318	104	22	451	3,94
2 (10-49 zaposlenih)	14	975	273	30	1 292	11,29
3 (50-249 zaposlenih)	35	2 602	448	51	3 136	27,40
4 (250-499 zaposlenih)	23	1 336	180	21	1 560	13,63
5 (500 i više zaposlenih)	38	4 038	438	92	4 606	40,25
9 (Nepoznata veličina)	14	276	58	13	361	3,15
Ukupni zbroj	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

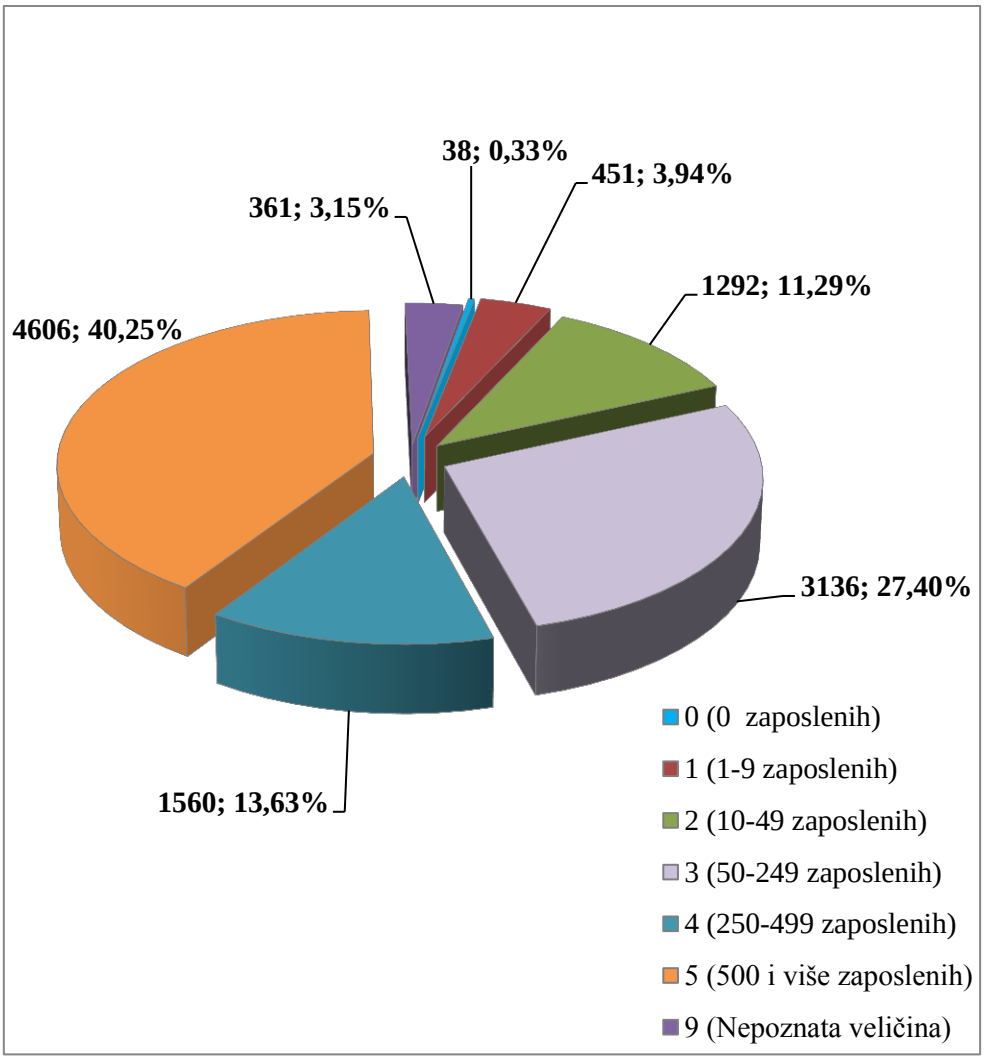

Slika 6.19. Broj ozljeda prema veličini poslodavca

6.1.4. Vrsta ozljede na radu i ozlijeđeni dio tijela

U obrascu prijave ozljede na radu koju popunjava poslodavaca za ozlijeđenog radnika, sukladno metodologiji ESAW-a treba ispuniti podatak o vrsti ozljede koji opisuje fizičke posljedice za ozlijeđenog i podatak o ozlijeđenom dijelu tijela.
U *Tablici 6.16.* prikazan je broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede, a kao najčešća fizička posljedica ozljede na mjestu rada javljaju se 010 - rane i površinske ozljede (4 184 ili 36,56 %) te 030 - iščašenja, uganuća i nategnuća (2 921 ili 25,52 %).

Tablica 6.16. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
000 - Nepoznata ili nespecificirana ozljeda	**16**	**298**	**68**	**14**	**396**	**3,46**
010 - Rane i površinske ozljede	**29**	**3 695**	**420**	**40**	**4 184**	**36,56**
011 - Površinske ozljede	18	1 472	156	15	1 661	14,51
012 - Otvorene rane	1	705	93	10	809	7,07
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	10	1 518	171	15	1 714	14,98
020 - Prijelomi kostiju	**23**	**1 376**	**306**	**58**	**1 763**	**15,41**
021 - Zatvoreni prijelom	7	487	112	19	625	5,46
022 - Otvoreni prijelom	0	48	11	0	59	0,52
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	16	841	183	39	1 079	9,43
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	**35**	**2 315**	**500**	**71**	**2 921**	**25,52**
031 - Iščašenja	2	261	52	9	324	2,83
032 - Uganuća i nategnuća	12	885	186	24	1 107	9,67
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	21	1 169	262	38	1 490	13,02
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	**0**	**68**	**8**	**1**	**77**	**0,67**
050 - Potres mozga i unutarnje ozljede	**2**	**212**	**36**	**7**	**257**	**2,25**
051 - Potres mozga i ozljede mozga	0	44	8	2	54	0,47
052 - Unutarnje ozljede organa	1	92	16	4	113	0,99
059 - Ostale unutarnje ozljede	1	76	12	1	90	0,79
060 - Opekline i smrzotine	**4**	**245**	**10**	**5**	**264**	**2,31**
061 - Termalne opekline	3	146	6	4	159	1,39
062 - Kemijske (korozivne) opekline	1	24	0	0	25	0,22
063 - Smrzotine	0	1	0	0	1	0,01
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	0	74	4	1	79	0,69
070 - Trovanja i infekcije	**13**	**1**	**0**	**0**	**14**	**0,12**
071 - Akutno trovanje	3	0	0	0	3	0,03
072 - Akutne infekcije	3	0	0	0	3	0,03
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	7	1	0	0	8	0,07
080 - Utapanje i gušenje	**0**	**4**	**0**	**1**	**5**	**0,04**
081 - Gušenja	0	1	0	0	1	0,01
082 - Utapanje i potapanje bez smrtnog ishoda	0	1	0	1	2	0,02
089 - Ostale vrste utapanja i gušenja	0	2	0	0	2	0,02
090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	**0**	**3**	**0**	**0**	**3**	**0,03**
091 - Akutni gubitak sluha	**0**	**1**	**0**	**0**	1	0,01
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	0	2	0	0	2	0,02
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	**0**	**8**	**1**	**0**	**9**	**0,08**
101 - Vrućina i toplotni udar	**0**	**1**	**0**	**0**	1	0,01
102 - Učinci zračenja (netoplinskog)	0	2	0	0	2	0,02
103 - Učinci snižene temperature	0	1	1	0	2	0,02
109 - Ostali učinci topl. ekstrema, svjetla i zračenja	0	4	0	0	4	0,03
110 - Šok	**3**	**371**	**31**	**2**	**407**	**3,56**

111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	3	255	9	2	269	2,35
112 - Traumatski šok	0	49	8	0	57	0,50
119 - Druge vrste šoka	0	67	14	0	81	0,71
120 - Višestruke ozljede	**8**	**178**	**51**	**3**	**240**	**2,10**
999 - Ostale specifične ozlijede nespomenute u prethodnim podjelama	**11**	**786**	**79**	**28**	**904**	**7,90**
Sveukupno po skupinama	**144**	**9 560**	**1 510**	**230**	**11 444**	**100,00**

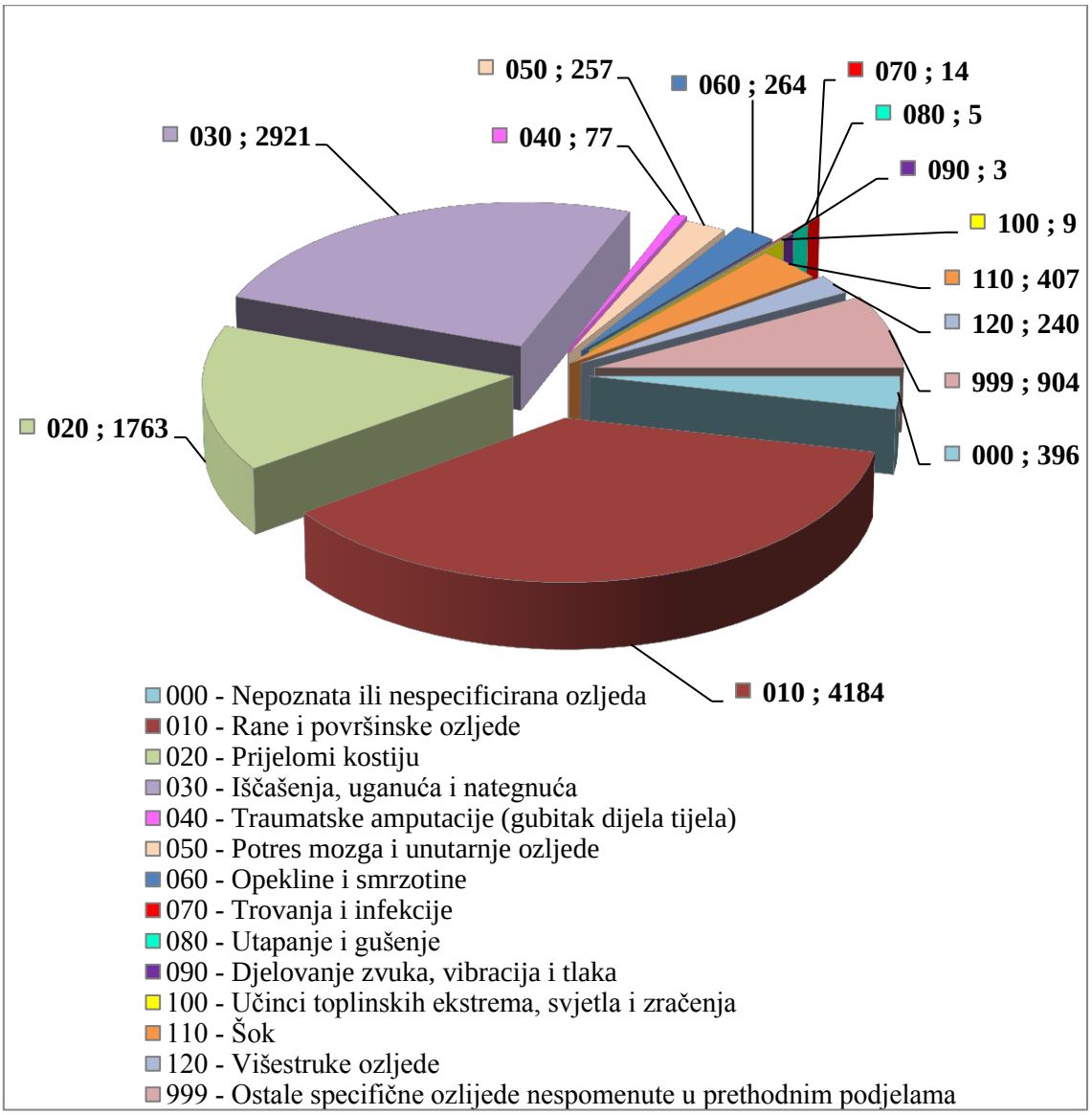

Slika 6.20. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede

Iz *Tablice 6.17.* može se vidjeti da su najčešće ozljede na mjestu rada ozljede 50 - gornjih ekstremiteta (u 4 412 ili 38,55 %), a od toga 54 - prsti ruku u 2 351 ili 20,54 % svih ozljeda na mjestu rada. Slijede ozljede 60 - donjih ekstremiteta (3 583 ili 31,31 %) gdje je najčešće ozlijeđeno 62 – koljeno i potkoljenica (1 302 ili 11,38 %) i 63 - gležanj (986 ili 8,62 %).

Tablica 6.17. Ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	**19**	**416**	**64**	**10**	**509**	**4,45**
10 - Glava	**6**	**948**	**166**	**17**	**1137**	**9,94**
11 - Glava (Caput) mozak i moždani živci i žile	2	239	32	2	275	2,40
12 - Područje lica		121	26	3	150	1,31
13 - Oko(oči)	2	284	29	4	319	2,79
14 - Uho(uši)	1	9	1		11	0,10
15 - Zubi		7	4		11	0,10
18 - Glava,ozlijeđene na više mjesta	1	37	13	1	52	0,45
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	0	251	61	7	319	2,79
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	**8**	**171**	**117**	**18**	**314**	**2,74**
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	5	107	87	14	213	1,86
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	3	64	30	4	101	0,88
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	**6**	**311**	**66**	**9**	**392**	**3,43**
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	5	189	44	3	241	2,11
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	1	122	22	6	151	1,32
40 - Trup i organi	**4**	**296**	**70**	**8**	**378**	**3,30**
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	2	110	31	4	147	1,28
42 - Područje prsa uključujući organe	2	70	14	1	87	0,76
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe		44	7		51	0,45
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta		22	9	1	32	0,28
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore		50	9	2	61	0,53
50 - Gornji ekstremiteti	**37**	**3 899**	**408**	**68**	**4 412**	**38,55**
51 - Rame i nadlaktica	10	258	48	10	326	2,85
52 - Lakat i podlaktica	9	549	78	19	655	5,72
53 - Šaka	4	543	56	8	611	5,34
54 - Prst (prsti)	11	2 155	163	22	2 351	20,54
55 - Ručni zglob-zapešće	2	260	37	3	302	2,64
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	1	41	10	2	54	0,47
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	93	16	4	113	0,99
60 - Donji ekstremiteti	**41**	**2 943**	**517**	**82**	**3 583**	**31,31**
61 - Kuk i natkoljenica	1	54	12	2	69	0,60
62 - Koljeno i potkoljenica	18	1 048	203	33	1 302	11,38
63 - Gležanj	11	805	148	22	986	8,62
64 - Stopalo	8	499	79	12	598	5,23
65 - Nožni prst (prsti)	1	248	20	2	271	2,37
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta		55	14	5	74	0,65
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	2	234	41	6	283	2,47
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	**8**	**418**	**95**	**16**	**537**	**4,69**
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	1	55	19	4	79	0,69
78 - Višestruke ozljede tijela	7	363	76	12	458	4,00
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	**2**	**170**	**8**	**2**	**182**	**1,59**
Sveukupno po skupinama	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

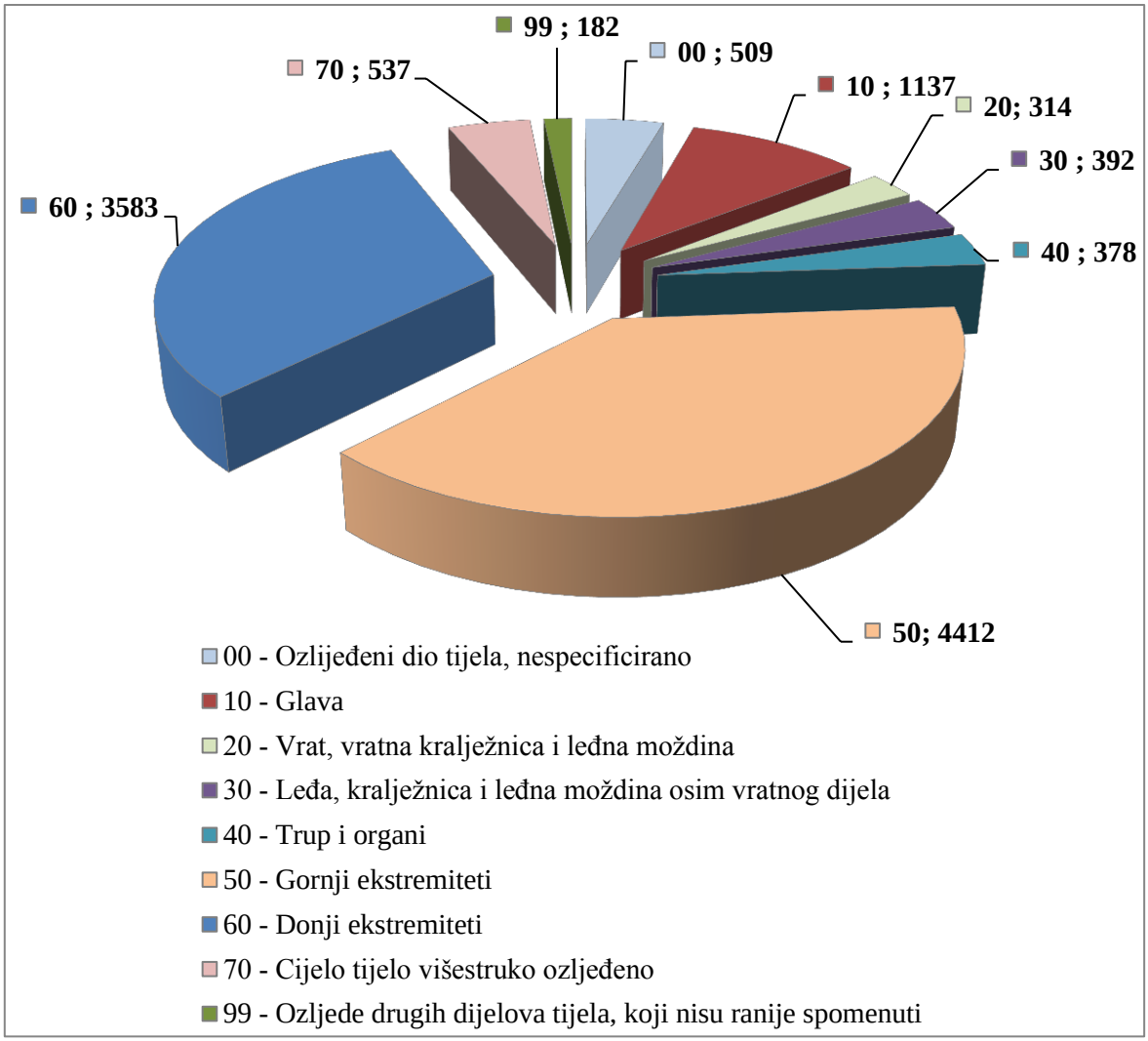

Slika 6.21. Ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada

6.1.5. Radni okoliš i radni proces

U obrascu prijave ozljede na radu koju popunjava poslodavac, sukladno metodologiji ESAW-a, treba ispuniti podatak o radnom okolišu (mjesto rada, radni prostor ili općenito lokacija, okolina) gdje se osoba nalazila u trenutku same ozljede te o radnom procesu (opisuje glavnu vrstu posla, radnog zadatka u širem smislu) koji je ozlijeđeni provodio u periodu prije ozljede, a koji je prekinut ozljedom na radu.

Tablica 6.18. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni okoliš gdje se dogodila ozljeda. Najčešće se ozljede događaju u 010 - industrijska zona - nespecificirano (4 048 ili 35,37 %), preciznije u 011 - proizvodnoj zoni, tvornici, radionici (2 665 ili 23,29 %). Slijedi područje 040 - tercijarnih aktivnosti, preciznije ured, zabavni park, razno - nespecificirano (2 558 ili 22,35 %) u kojem je u 043 - objektima maloprodaje i veleprodaje (uključujući uličnu prodaju) bilo najviše ozljeda (988 ili 8,63%) te 060 - javno područje – nespecificirano (2 140 ili 18,70 %) u kojem je u 062 – transportna sredstva (859 ili 7,51 %) bilo najviše ozljeda.

*Tablica 6.18. Broj ozljeda na mjestu radu u odnosu na radni okoliš gdje se dogodila ozljeda (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni okoliš	Na mjestu rada					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
000 - Nema podataka	**11**	**24**	**13**	**3**	**51**	**0,45**
010 - Industrijska zona	**24**	**3 814**	**177**	**33**	**4 048**	**35,37**
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	18	2 567	69	11	2 665	23,29
012 - Remontni zavod, servisna radionica	1	204	10	2	217	1,90
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	5	938	86	14	1 043	9,11
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	0	105	12	6	123	1,07
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik	**6**	**395**	**328**	**16**	**745**	**6,51**
021 - Gradilište - izgradnja objekta	2	230	203	11	446	3,90
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	2	83	80	2	167	1,46
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	0	36	12	1	49	0,43
024 - Gradilište - pod zemljom	0	8	2		10	0,09
025 - Gradilište - na ili iznad vode	0	6	3	1	10	0,09
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	2	32	28	1	63	0,55
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo	**1**	**369**	**109**	**6**	**485**	**4,24**
031 - Stočarsko područje	1	96	5	2	104	0,91
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	0	38			38	0,33
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	0	24	1		25	0,22
034 - Šumarsko područje	0	162	88	3	253	2,21
035 - Ribogojilište, ribarenje, uzgoj vodenih kultura (ne na brodovima)	0	2			2	0,02
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	0	41	13	1	55	0,48
039 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 030 nespomenute ranije	0	6	2		8	0,07
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno	**19**	**2 420**	**82**	**37**	**2 558**	**22,35**
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	7	625	20	14	666	5,82
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, dječnji vrtić	3	301	11	1	316	2,76
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	5	957	21	5	988	8,63
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uklju. muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	3	379	20	11	413	3,61
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	0	158	10	6	174	1,52

050 - Zdravstvena ustanova	**9**	**722**	**17**	**1**	**749**	**6,54**
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	8	652	16	1	677	5,92
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	1	70	1		72	0,63
060 - Javno područje	**51**	**1 348**	**645**	**96**	**2 140**	**18,70**
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	25	554	218	43	840	7,34
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	22	468	332	37	859	7,51
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)	1	196	64	6	267	2,33
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	3	130	31	10	174	1,52
070 - Kućanstvo	**7**	**169**	**66**	**11**	**253**	**2,21**
071 - Privatna kuća ili stan	0	52	27	8	87	0,76
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteren, okućnica	7	112	37	3	159	1,39
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	0	5	2		7	0,06
080 - Sportski teren	**1**	**207**	**32**	**23**	**263**	**2,30**
081 - Zatvoreni sportski teren - sportska dvorana, teretana, zatvoreni bazen	0	101	14	9	124	1,08
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	1	81	15	10	107	0,93
089 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 080 nespomenute ranije	0	25	3	4	32	0,28
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta	**0**	**21**	**8**	**3**	**32**	**0,28**
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, …)	0	16	5	3	24	0,21
092 - Uzvišeno - jarbol, pilon, viseća platforma	0	4	2		6	0,05
099 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 090 nespomenute ranije	0	1	1		2	0,02
100 - Podzemni radovi osim gradilišta	**0**	**7**	**8**	**0**	**15**	**0,13**
101 - Podzemlje - tunel (cestovni, željeznički, metro)	0	1			1	0,01
103 - Podzemlje - kanalizacija	0	6	7		13	0,11
109 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 100 nespomenute ranije	0		1		1	0,01
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta	**2**	**68**	**26**	**1**	**97**	**0,85**
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	2	61	22	1	86	0,75
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila i platformi	0	5	4		9	0,08
119 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 110 nespomenute ranije	0	2			2	0,02
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta	**0**	**7**			**7**	**0,06**

122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	0	7			7	0,06
999 - Ostale vrste radnog okoliša nespomenute u klasifikaciji	**0**	**1**			**1**	**0,01**
Sveukupno po skupinama	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

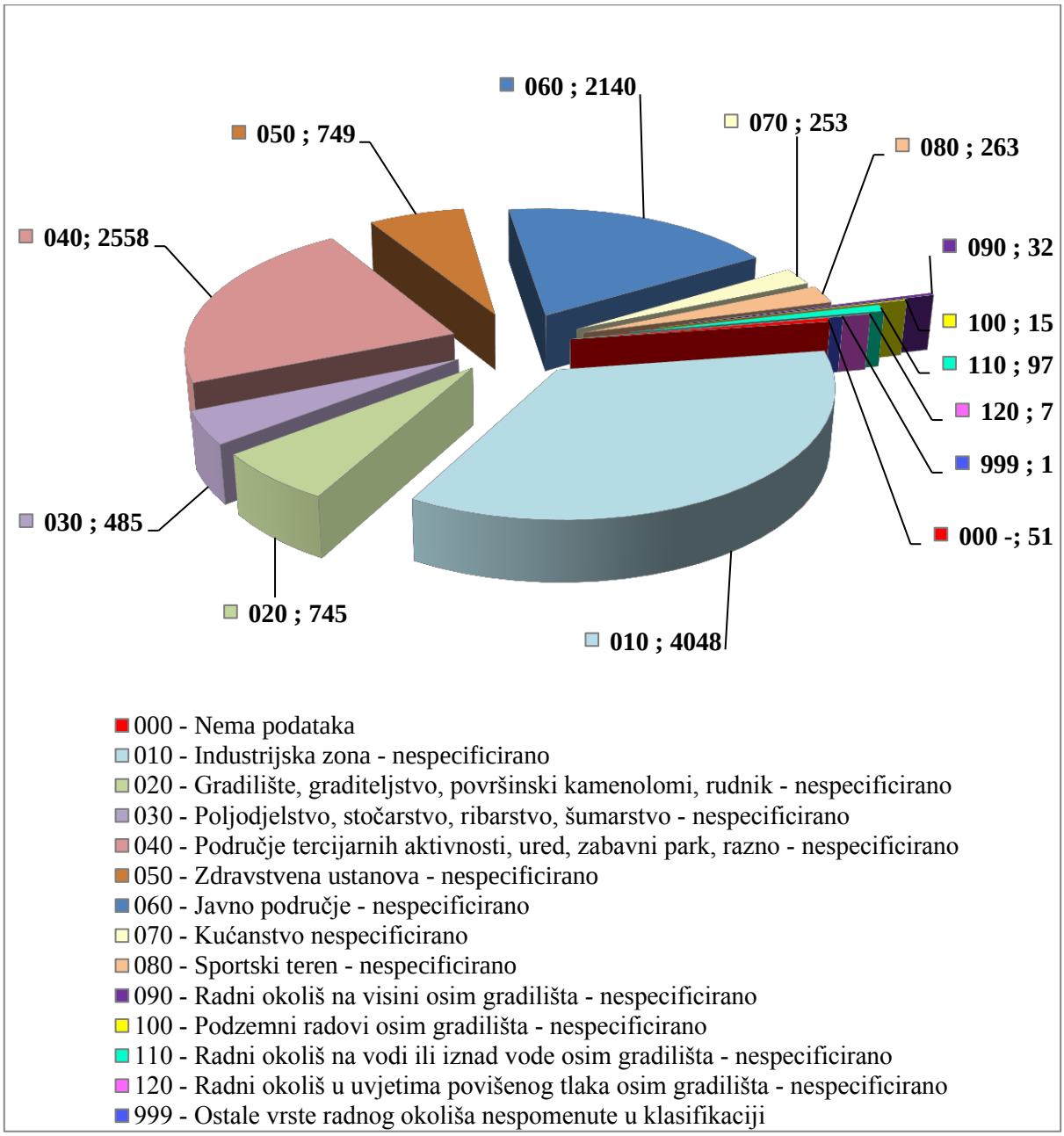

Slika 6.22. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog okoliša

Tablica 6.19. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni proces koji je ozlijeđeni provodio u vrijeme ozljede, a najviše ozljeda dogodilo se pri obavljanju 50 - ostalih poslova povezanih sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano (3 346 ili 29,24 %) a unutar te grupe to je 51 - podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje čini 1 422 ili 12,43 %, slijede 60 - pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti – nespecificirano (2 787 ili 24,35 %) gdje 61 - kretanje uključujući i kretanje transportnim sredstvom čini 2 513 ili 21,96 % ozljeda.

*Tablica 6.19. Broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni proces pri kojem se dogodila ozljeda (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni proces	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 – Nema podataka	**10**	**22**	**9**	**4**	**45**	**0,39**
10 – Izrada, prerada, obrada, skladištenje – sve vrste – nespecificirano	**13**	**2 473**	**160**	**20**	**2 666**	**23,30**
11 – Izrada, prerada, obrada – sve vrste	6	1 455	43	6	1 510	13,19
12 – Skladištenje – sve vrste	6	984	115	14	1 119	9,78
19 – Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	1	34	2	0	37	0,32
20 – Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje –nespecificirano	**4**	**226**	**177**	**8**	**415**	**3,63**
21 – Iskopavanje		9	7		16	0,14
22 – Novogradnja – visokogradnja	1	98	78	4	181	1,58
23 – Novogradnja – niskogradnja		45	34	2	81	0,71
24 – Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada – svi tipovi konstrukcija	2	58	40	1	101	0,88
25 – Rušenje – svi tipovi konstrukcija	0	3	4		7	0,06
29 – Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	1	13	14	1	29	0,25
30 – Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama – nespecificirano	**3**	**284**	**85**	**2**	**374**	**3,27**
31 – Poljoprivreda – obrada zemlje	0	10	1		11	0,10
32 – Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	0	58	5		63	0,55
33 – Poljoprivreda – sa životinjama	2	65	2	1	70	0,61
34 – Šumarstvo	1	140	73	1	215	1,88
35 – Uzgoj ribe		5	3		8	0,07
39 – Ostale vrste radnog procesa grupe 30 nespomenute ranije	0	6	1	0	7	0,06
40 – Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost – nespecificirano	**14**	**1 669**	**93**	**28**	**1 804**	**15,76**
41 – Javne usluge, njega, pomoć	8	744	63	20	835	7,30
42 – Intelektualni rad – poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	3	323	15	4	345	3,01
43 – Komercijalna aktivnost – kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	3	548	7		558	4,88
49 – Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	0	54	8	4	66	0,58
50 – Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	**25**	**2 862**	**418**	**41**	**3 346**	**29,24**
51 – Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	10	1 188	203	21	1 422	12,43
52 – Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	3	494	97	12	606	5,30
53 – Čišćenje radnih zona i strojeva – ručno ili strojno	8	754	35	3	800	6,99
54 – Zbrinjavanje otpada svih vrsta	0	193	26	1	220	1,92
55 – Nadzor, inspekcija proiz. postupaka, radnih zona, sredstava za transport,	4	214	52	3	273	2,39

opreme – sa ili bez opreme za nadzor						
59 – Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	0	19	5	1	25	0,22
60 – Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti – nespecificirano	**61**	**2 033**	**568**	**125**	**2 787**	**24,35**
61 – Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	59	1 826	527	101	2 513	21,96
62 – Sportska, umjetnička aktivnost	1	175	32	22	230	2,01
69 – Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	1	32	9	2	44	0,38
99 – Ostale vrste radnog procesa nespomenute ranije u klasifikaciji	**1**	**3**	**1**	**2**	**7**	**0,06**
Sveukupno po skupinama	**131**	**9 572**	**1 511**	**230**	**11 444**	**100,00**

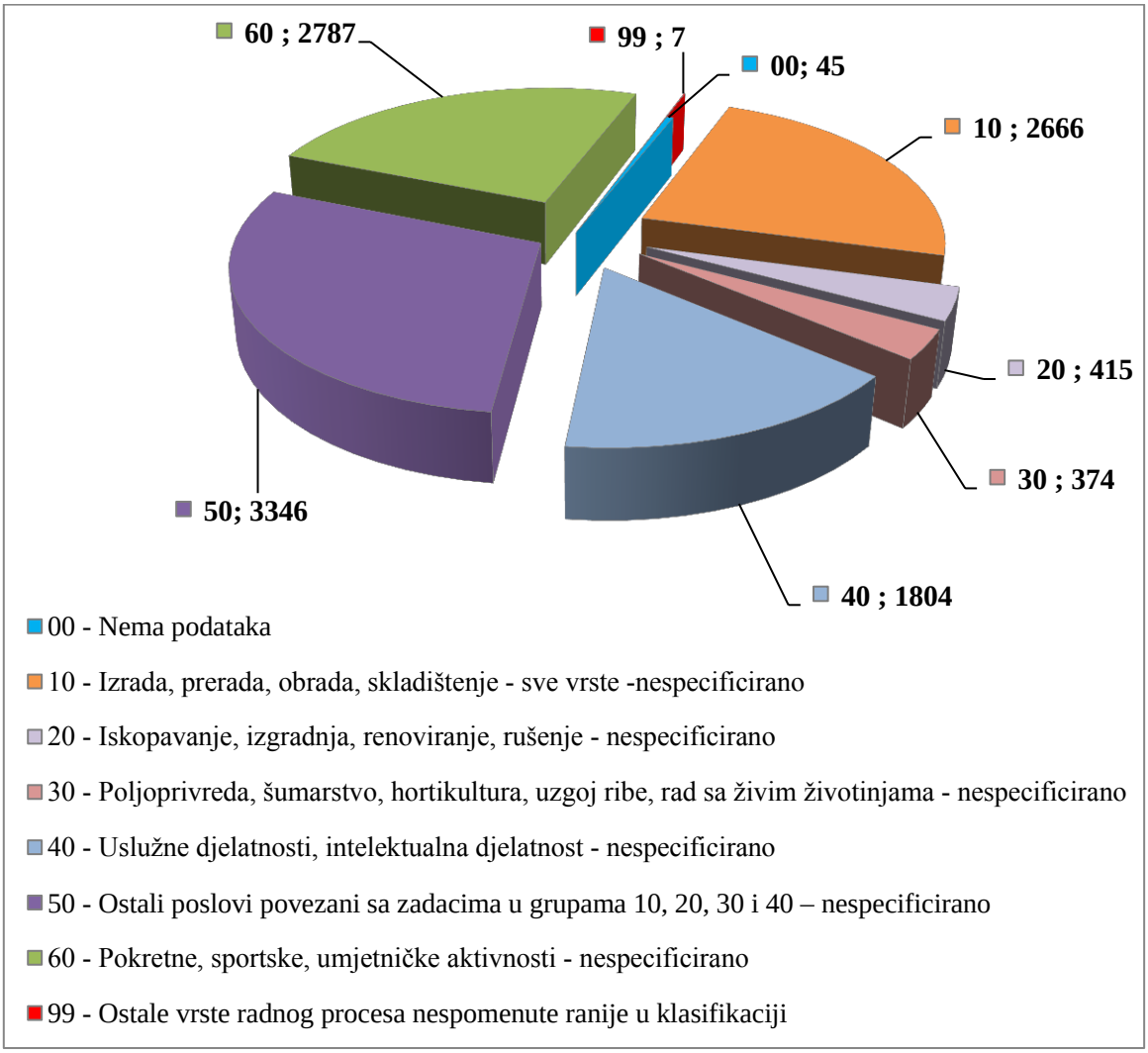

Slika 6.23. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog procesa

6.1.6. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima

Prema ESAW metodologiji za svaku ozljedu na radu, uz već navedene podatke potrebno je utvrditi:

- specifičnu radnu aktivnost odnosno točnu aktivnost koju je radnik izvodio neposredno prije ozljede na radu i materijalno sredstvo (stroj, oprema, alat, predmet, naprava ili tvar) koje je ozlijeđeni koristio kada se ozljeda dogodila (npr. dijelovi građevine kao krov ili terasa, površine na nivou tla, dijelovi stroja, opreme, različiti alati, viseći tereti, leteće čestice, štetne tvari, itd.),
- poremećaj u radnom procesu odnosno posljednji događaj koji je odstupio od normalnog stanja (uobičajenog procesa rada) i doveo do ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede,
- kontakt (način nastanka ozljede) koji je ozlijedio osobu (fizička ili psihička trauma) i materijalno sredstvo koje je uzrokovalo ozljedu.

Najčešća specifična aktivnost *(Tablica 6.20.)* koju je radnik izvodio u trenutku ozljede je 60 - kretanje – nespecificirano a materijalno sredstvo povezano sa specifičnom aktivnosti u 2 088 slučajeva su zgrade, građevine, površine na površini zemlje (šifra 01.00), a u 813 slučajeva to su zgrade, građevine, površine iznad nivoa zemlje (šifra: 02.00). Slijedi aktivnost 20 - rad s ručnim alatom, a materijalno sredstvo je ručni alat bez pogona (šifra 06.00) u 1 221 slučaju i ručni alat mehanički (šifra 07.00) u 515 slučajeva.

Tablica 6.20. Odnos specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava povezanih sa specifičnom radnom aktivnosti
*(Oznaka *: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano,*

60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjele aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji)

Materijalna sredstva povezana sa specifičnom aktivnosti	Specifična radna aktivnost*									
	00	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**99**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	66	0	4	1	44	0	94	363	0	572
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	7	1	96	6	2 088	33	1	2 232
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	2	0	8	0	33	16	813	2	0	874
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	6		32	1	0	39
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	2	0	76	15	1	1	0	95
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	2	5	0	67	11	2	0	0	87
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	2	1 221	1	52	6	5	3	0	1 290
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	515	3	12	4	1	0	0	536

08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	26	0	10	3	0	0	0	39
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	19	5	25	20	2	48	1	0	120
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	787	12	0	57	12	22	0	0	890
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	57	6	237	371	231	84	5	0	991
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	2	7	707	51	5	290	6	0	1 068
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	1	0	46	11	6	63	1	0	128
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	11	12	2	761	547	23	6	0	1 362
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	1	0	54	2	3	0	0	60
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	13	2	0	0	0	15
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	7	19	0	232	150	135	6	0	549
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	5	1	120	76	58	101	21	382
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	67	48	0	0	0	115
Ukupno	**68**	**889**	**1 855**	**1 024**	**2 153**	**1 142**	**3 762**	**529**	**22**	**11 444**

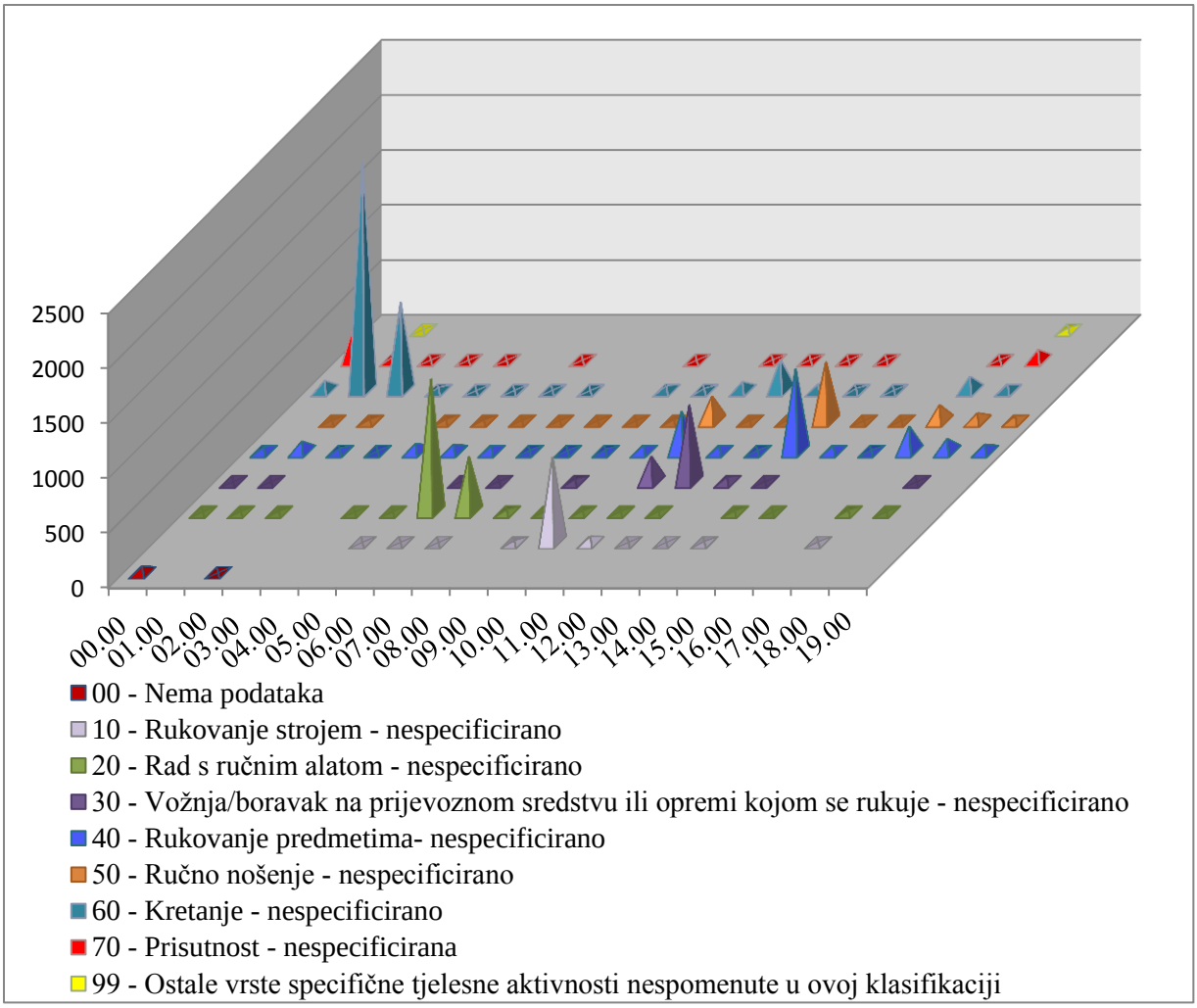

Slika 6.24. Specifična radna aktivnost i materijalna sredstva vezana za specifičnu aktivnost

Najčešći poremećaj (*Tablica 6.21.*) koji je doveo do ozljede radnika je 50 - pokliznuće, spoticanje i padanje, pad osobe - nespecificirano, a materijalno sredstvo povezano sa poremećajem u 1 415 slučajeva su zgrade, građevine, površine na površini zemlje (šifra 01.00), a u 668 slučajeva su zgrade, građevine, površine iznad nivoa zemlje (šifra 02.00). Slijedi 40 - gubitak kontrole nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, a najčešća materijalna sredstva nad kojima je izgubljena kontrola su: ručni alat bez pogona (šifra 06.00) u 586 slučajeva, ručni alat mehanički (šifra 07.00) u 164 slučaja, strojevi i oprema nepokretni (šifra 10.00) u 294 slučaja, prijenosni, transportni i skladišni sustavi (šifra 11.00) u 209 slučajeva, cestovna vozila (šifra 12.00) u 154 slučaja i sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina (šifra 14.00) u 568 slučaja. U 970 slučajeva poremećaj je 80 - šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, a materijalno sredstvo je živi organizmi i ljudska bića (šifra 18.00) .

Tablica 6.21. Odnos poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava povezanih sa poremećajem radnog procesa
*(Oznaka *: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificiran, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji)*

Materijalna sredstva povezana s poremećajem u radu	Poremećaj radnog procesa*										
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	Ukupno
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	123	3	1	1	10	112	158	665	4	5	1 082
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	1	1	2	57	32	1 415	146	405	1	0	2 060
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	103	8	668	47	58	0	0	884
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	5	0	25	14	10	0	0	54
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	4	3	35	20	9	13	9	1	0	94
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	1	17	0	19	12	14	17	6	0	0	86
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	1	3	71	586	2	82	15	9	0	769
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	6	5	27	164	1	30	7	6	0	246
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	1	0	3	4	0	3	0	0	0	11
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	11	10	22	15	5	8	0	71
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	2	1	5	21	294	13	281	5	0	0	622
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	3	11	6	192	209	72	235	76	46	0	850
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	2	0	2	154	120	50	16	491	0	835
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	2	5	22	6	2	4	0	41
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	3	7	104	568	455	41	282	166	3	0	1629
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	2	12	115	16	36	69	10	5	0	0	265
16.00 - Sigurnosna sredstva i	0	0	0	5	3	0	0	1	0	0	9

oprema - nespecificirano											
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu – nespecificirano	1	7	3	140	69	62	103	44	5	0	434
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	1	3	114	58	23	29	79	970	2	1279
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	1	10	16	2	26	6	0	0	61
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	2	7	5	7	22	1	2	0	6	52
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	1	0	0	0	9	10
Ukupno	**136**	**76**	**258**	**1 407**	**2 152**	**2 715**	**1 548**	**1 582**	**1 548**	**22**	**11 444**

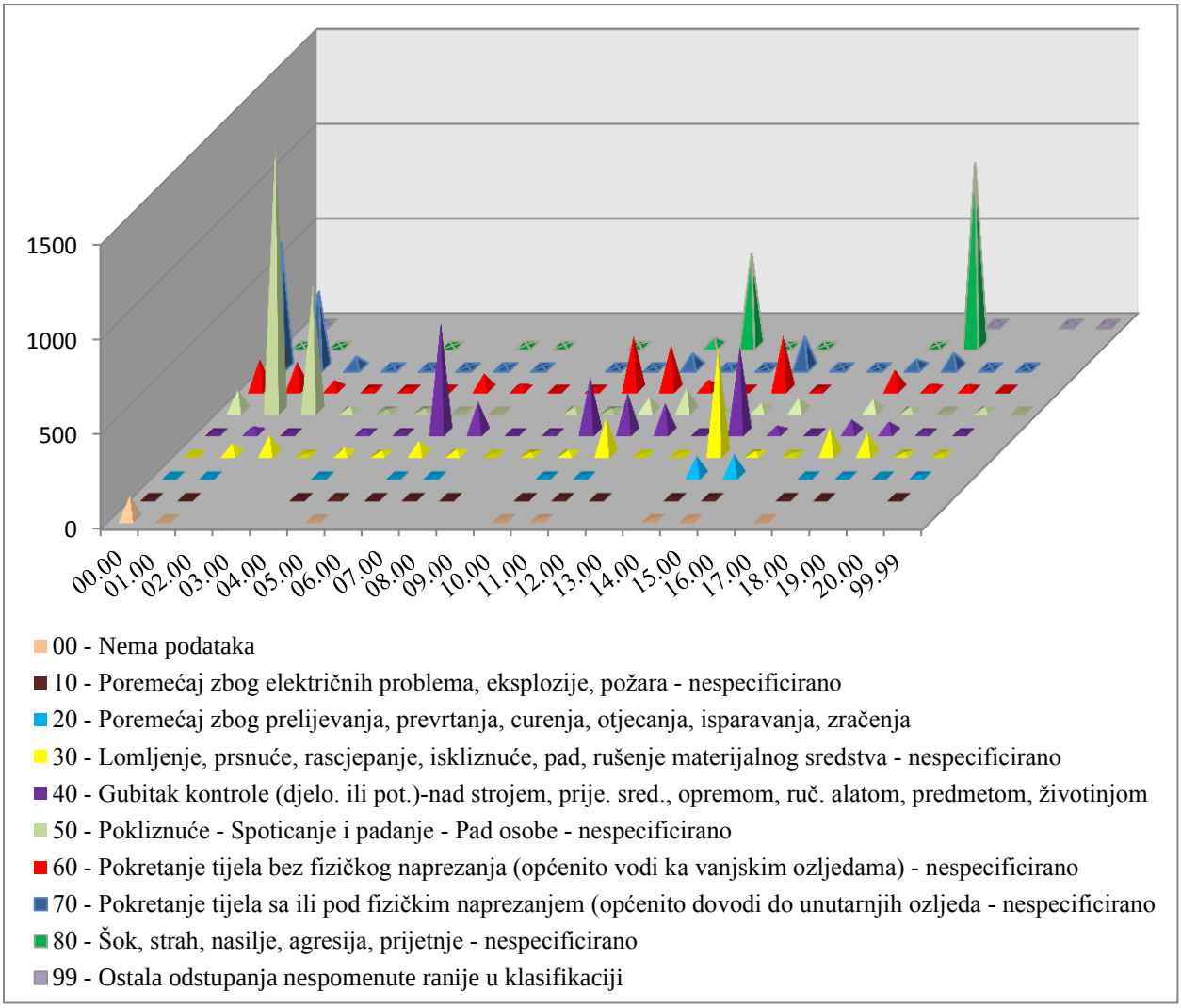

Slika 6.25. Poremećaj radnog procesa i materijalna sredstva vezana za poremećaj radnog procesa

Najčešći kontakt – način ozljeđivanja (*Tablica 6.22.*) koji je doveo do ozljede radnika je 30 - horizontalni ili vertikalni udar sa nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, a materijalno sredstvo povezano s kontaktom u 2 486 slučajeva su zgrade, građevine, površine na površini zemlje te u 365 slučaja zgrade, građevine, površine iznad nivoa zemlje. Slijedi 40 - udarac objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, a materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom

su: sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina – nespecificirano (šifra 14.00) u 792 slučaja i cestovna vozila – nespecificirano (šifra 12.00) u 487 slučajeva. Slijedi 50 - kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, a materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom su: ručni alat bez pogona – nespecificirano (šifra 06.00) u 687 slučajeva, strojevi i oprema – nepokretni – nespecificirano (šifra 10.00) u 294 slučaja te sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina – nespecificirano (šifra 14.00) u 702 slučaja.

*Tablica 6.22. Odnos kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava povezanih s kontaktom (Oznaka *: 00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 20 - Utapanje, zatrpavanje, umatanje – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano, 99 - Ostale vrste kontakta - načina ozljede nespomenute u ovoj klasifikaciji)*

Materijalna sredstva povezana s načinom ozljeđivanja	**Kontakt - način ozljeđivanja***										
	00	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**99**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	108	2	0	20	11	13	1	766	2	1	924
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	1	2 486	51	52	63	434	3	0	3 090
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	365	30	26	17	57	0	0	495
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	56	0	3	2	12	0	0	73
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	6	0	2	29	7	13	5	0	0	62
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	20	0	4	16	13	10	8	0	0	71
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	1	0	2	52	687	10	13	1	0	766
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	11	0	3	18	177	5	12	0	0	226
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	1	3	8	0	0	1	0	13
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	10	12	5	9	5	0	0	41
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	9	0	23	22	294	103	4	0	0	455
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	2	0	77	214	126	250	59	1	0	729

12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	41	487	12	16	20	0	0	576
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	6	6	1	5	1	0	0	19
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	81	1	76	792	702	375	146	0	1	2174
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	1	217	0	0	15	3	3	1	1	1	242
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	4	1	1	1	0	0	7
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	15	0	68	106	84	26	45	12	0	356
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	2	0	9	162	19	29	433	417	0	1 071
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	1	18	12	4	4	0	0	39
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	5	0	0	2	0	0	1	0	0	8
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7
Ukupno	**109**	**371**	**2**	**3 250**	**2 050**	**2 245**	**942**	**2 027**	**438**	**10**	**11 444**

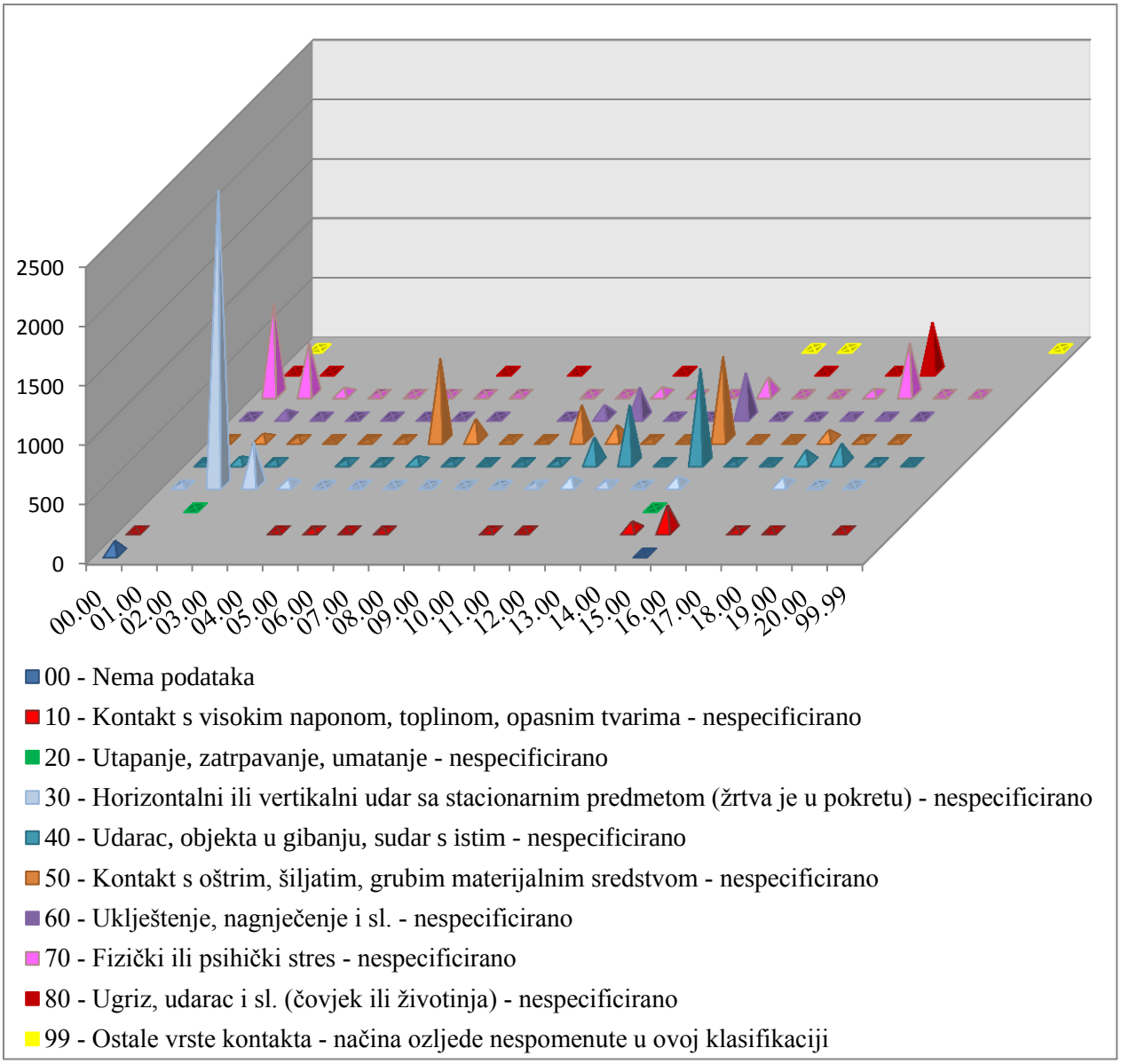

Slika 6.26. Način ozljeđivanja i materijalna sredstva vezana za način ozljeđivanja

6.2. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti Q - Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti *Q – Zdravstvena zaštita i socijalna skrb.* Od 13 929 ozljeda na radu za koje je HZZZSR dobio podatke u ovoj djelatnosti se ozlijedilo 1 448 radnika, od toga **na mjestu rada** 1 041.
U *tablici 6.23.* naveden je broj ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *Q - zdravstvena zaštita i socijalna skrb* i mjestu nastanka ozljede na radu. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 71,89 % je ozlijeđeno na mjestu rada a 28,11 % na putu.

Tablica 6.23. Ozljede na radu u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema mjestu nastanka

Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, odjeljci	Na mjestu	Na putu	Ukupno	Ukupno %
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	857	355	1 212	83,70
87 Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem	151	42	193	13,33
88 Djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja	33	10	43	2,97
Ukupno	**1 041**	**407**	**1 448**	**100,00**

Iz *tablice 6.24.* vidi se raspored ozljeda na radu po županijama i mjestu nastanka ozljede na radu. Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u Gradu Zagrebu (439) a slijedi Primorsko – goranska županija (132). **Na mjestu rada** najviše ozljeda se opet dogodilo u Gradu Zagrebu (298), slijedi Primorsko – goranska županija (98).

Tablica 6.24. Broj ozljeda na radu po županijama

Županije	Na mjestu	Na putu	Ukupno	Ukupno %
HR031 Primorsko-goranska županija	**98**	34	**132**	9,12
HR032 Ličko-senjska županija	4	2	6	0,41
HR033 Zadarska županija	32	6	38	2,62
HR034 Šibensko-kninska županija	28	3	31	2,14
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	**80**	28	**108**	7,46
HR036 Istarska županija	66	11	77	5,32
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	12	4	16	1,10
HR04 Kontinentalna Hrvatska	0	1	1	0,07
HR041 Grad Zagreb	**298**	141	**439**	30,32
HR042 Zagrebačka županija	53	34	87	6,01
HR043 Krapinsko-zagorska županija	43	15	58	4,01
HR044 Varaždinska županija	27	15	42	2,90
HR045 Koprivničko-križevačka županija	31	6	37	2,56
HR046 Međimurska županija	11	8	19	1,31
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	21	3	24	1,66
HR048 Virovitičko-podravska županija	10	2	12	0,83
HR049 Požeško-slavonska županija	16	2	18	1,24
HR04A Brodsko-posavska županija	24	15	39	2,69
HR04B Osječko-baranjska županija	61	48	**109**	7,53
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	54	7	61	4,21

HR04D Karlovačka županija	35	17	52	3,59
HR04E Sisačko-moslavačka županija	35	5	40	2,76
Ostale zemlje	2	0	2	0,14
Ukupno	**1 041**	**407**	**1 448**	**100,00**

Prema ESAW metodologiji ozljede na mjestu rada dijele se na ozljede na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca -1, na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca - 2, te ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati u jednu od navedenih grupa - 9. Kako se vidi sa s*like 6.27.* najviše ozljeda se dogodilo na uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca (947 ili 90,97 %).

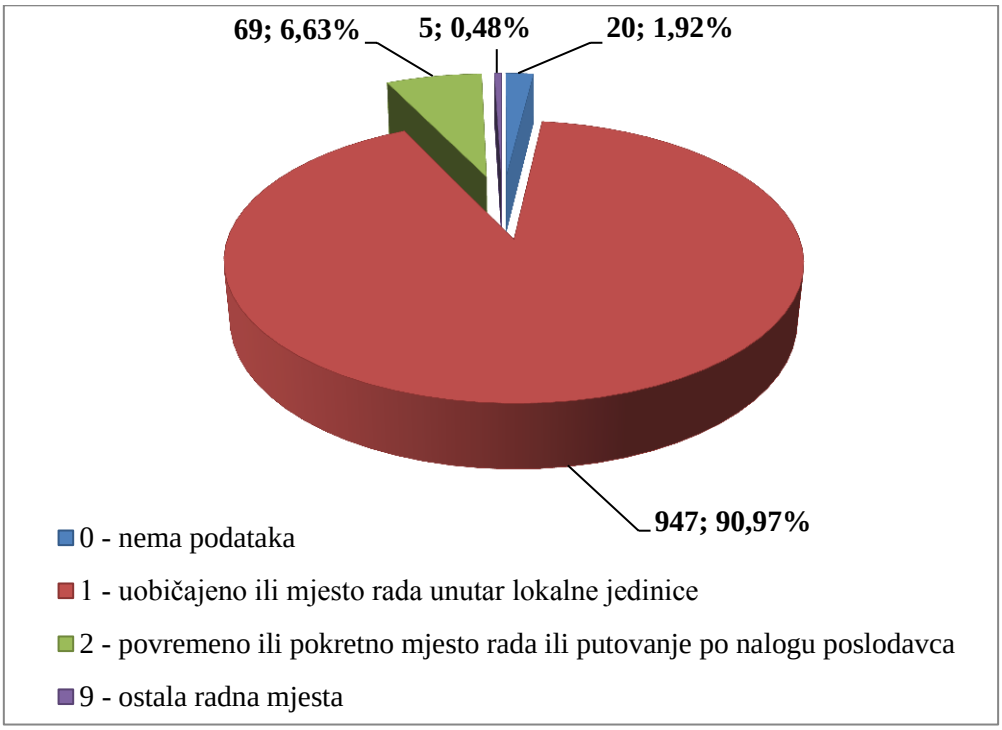

Slika 6.27. Broj ozljeda na mjestu rada

U djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi najveći broj ozljeda na radu dogodio se **srijedom** (ukupno 282) dok se na mjestu rada najveći broj ozljeda na radu dogodio u **ponedjeljak** (200) i **srijedu** (196).

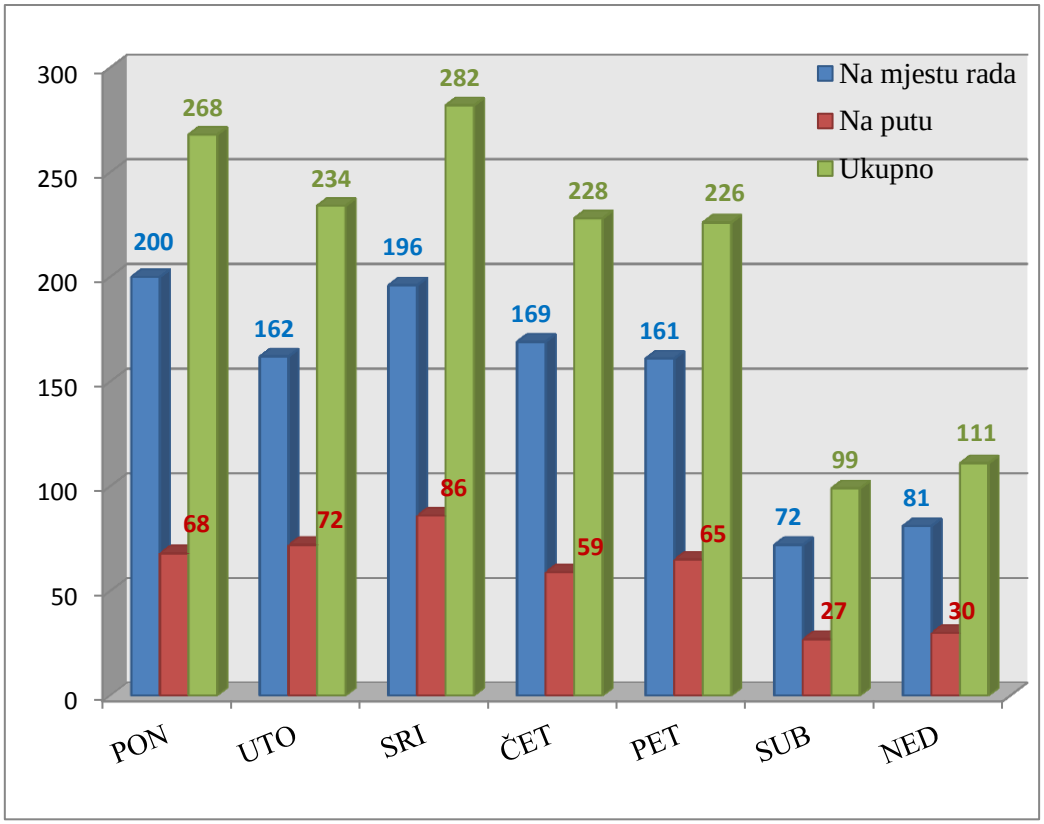

Slika 6.28. Ozljede na radu prema mjestu nastanka i danima u tjednu

6.2.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 337 (23,27 %) radnika su muškarci, a 1111 (76,73 %) su žene. Na mjestu rada je ozlijeđeno 275 (26,42 %) muškaraca i 766 (73,58 %) žena.

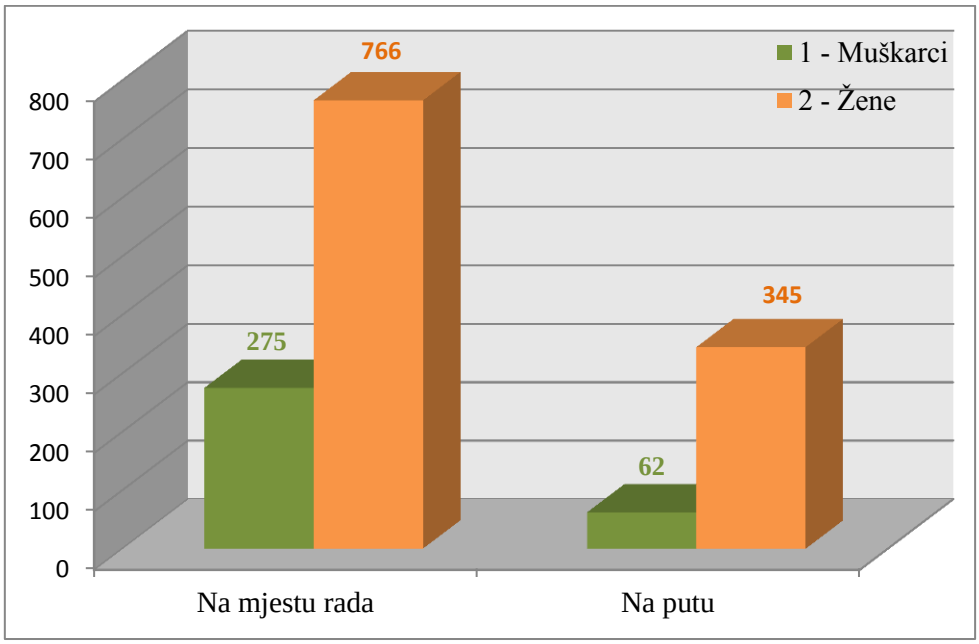

Slika 6.29. Ozljede na radu u zdravstvu prema spolu radnika i mjestu nastanka

Prema starosti radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi na mjestu rada najviše se ozljeđuju radnici starosti između 51 – 60 godina, slijede radnici starosti između 41 – 50 godina i radnici starosti 31 – 40 godina.

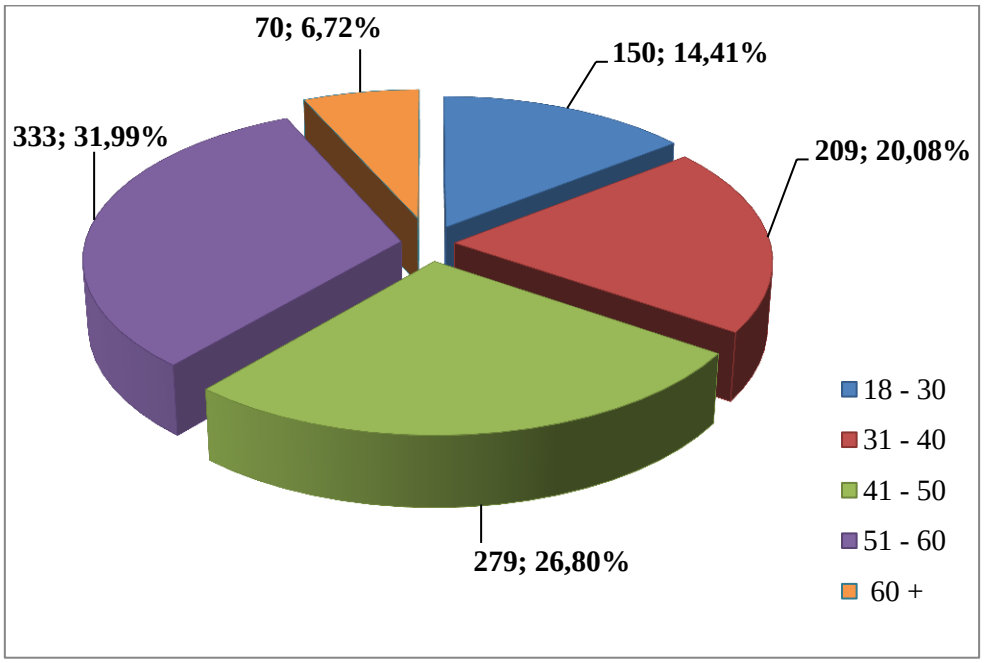

Slika 6.30. Broj ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema starosti

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada u zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi njih 1 021 ili 98,08 % ima hrvatsko državljanstvo

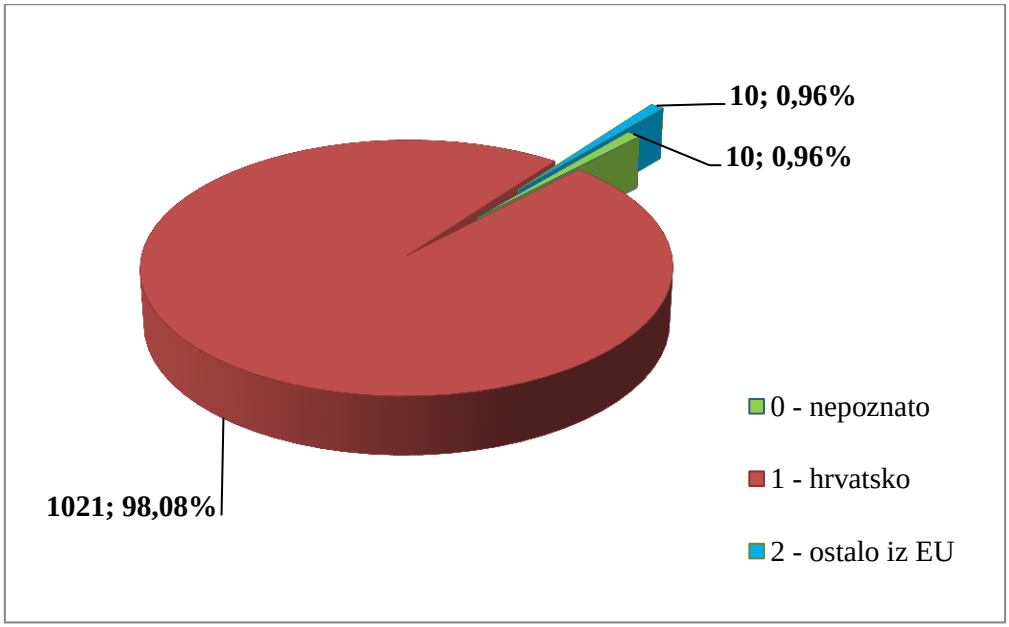

Slika 6.31. Broj ozljeda na mjestu rada prema državljanstvu ozlijeđenih osoba

Prema zaposleničkom statusu koji obuhvaća osnovu osiguranja (*slika 6.32.*), vrstu ugovora o radu (*slika 6.33.*) i radno vrijeme na koje je radnik zaposlen (*slika 6.34.*), najviše ozlijeđenih prema osnovi osiguranja spada u grupu radnika (98,37 %) koji su zaposleni na puno radno vrijeme (98,37 %). Prema vrsti ugovora o radu 91,07 % ozlijeđenih radnika je imalo ugovor o radu na neodređeno vrijeme a 8,26 % na određeno vrijeme.

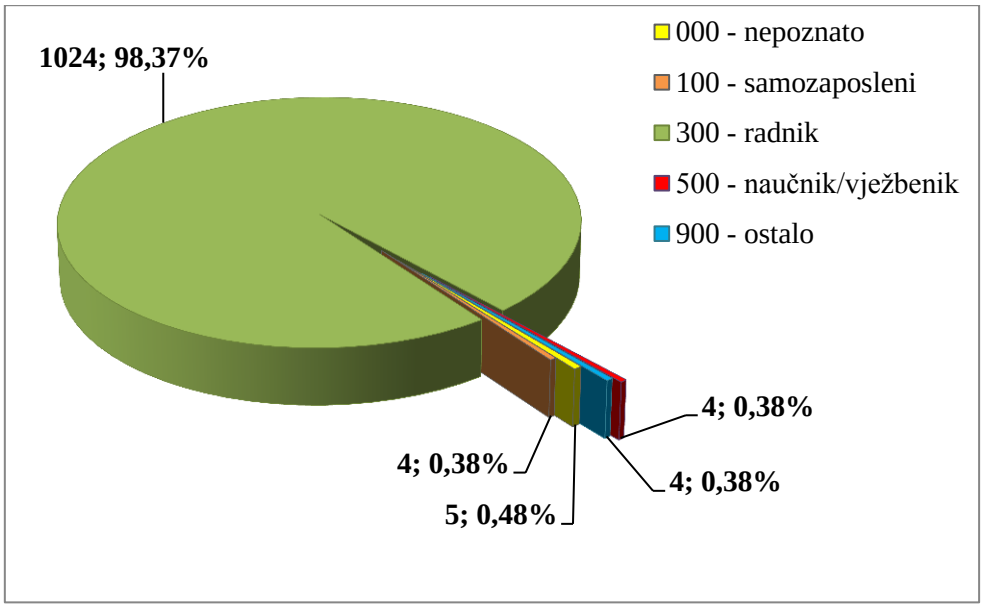

Slika 6.32. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja

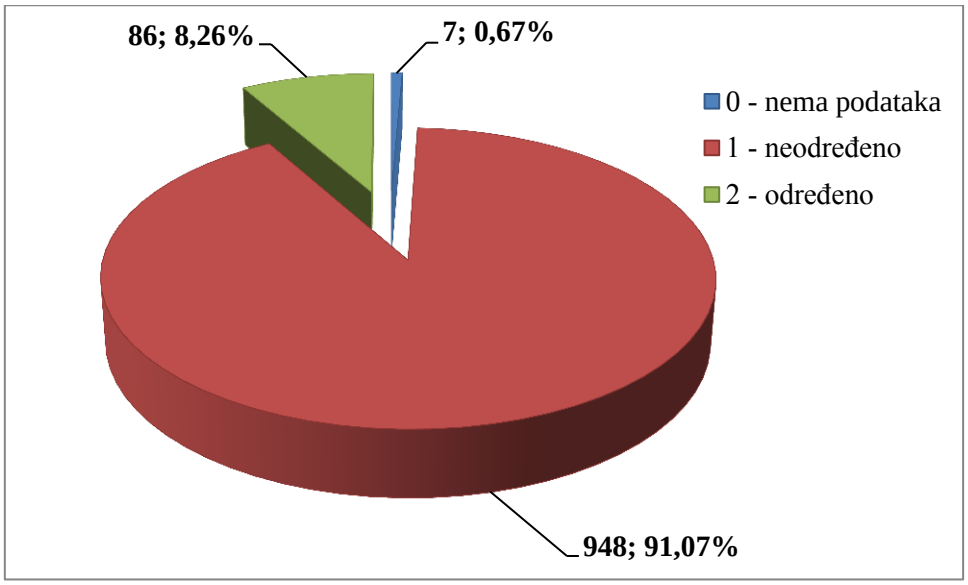

Slika 6.33. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ugovora o radu

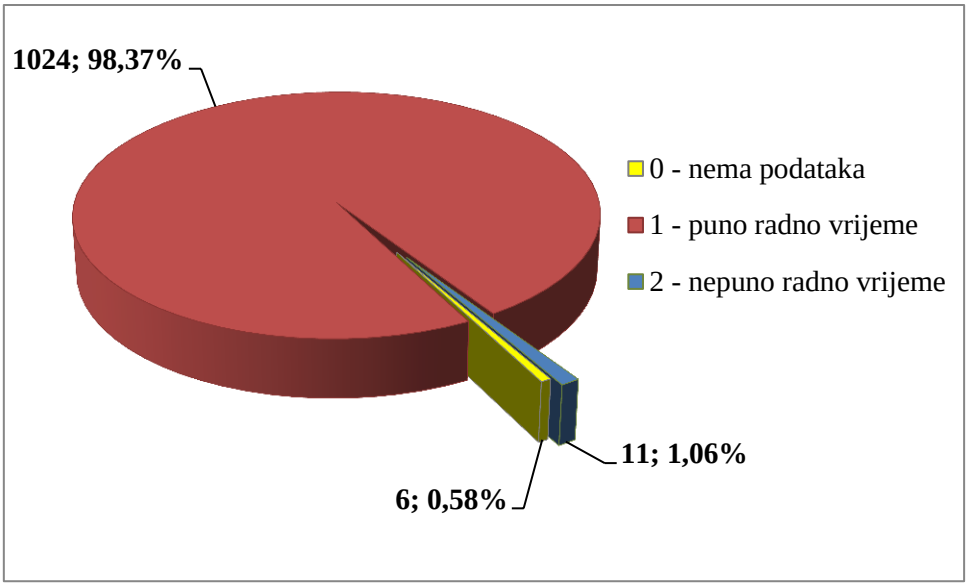

Slika 6.34. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom vremenu

Prema vrsti rada najviše ozljeda se dogodilo u redovitom radu 1 021 ili 98,08 % (*slika 6.35.*).

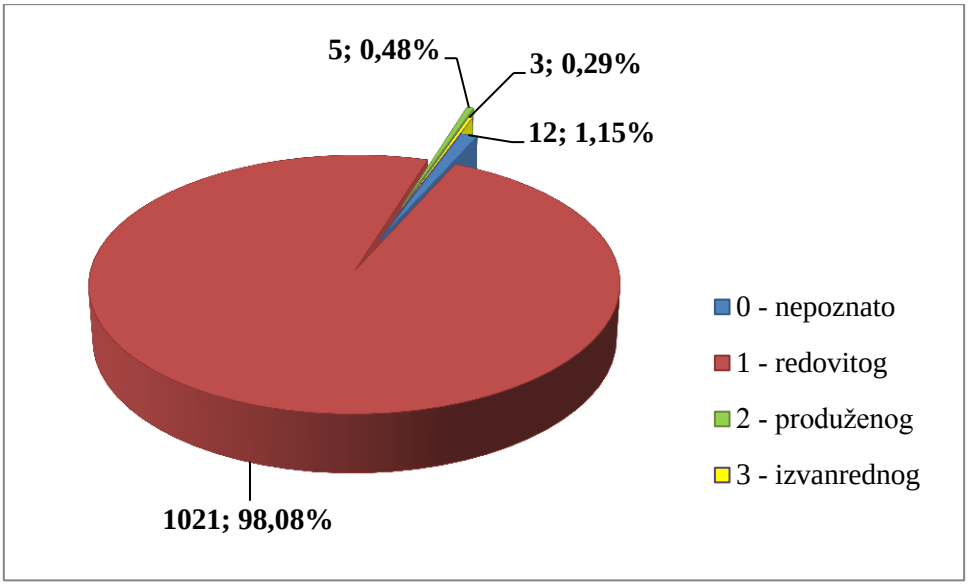

Slika 6.35. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti rada

U djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada 95,97 % radnika je bilo osposobljeno za rad na siguran način a ostali nisu ili za njih nema podatka o tome.

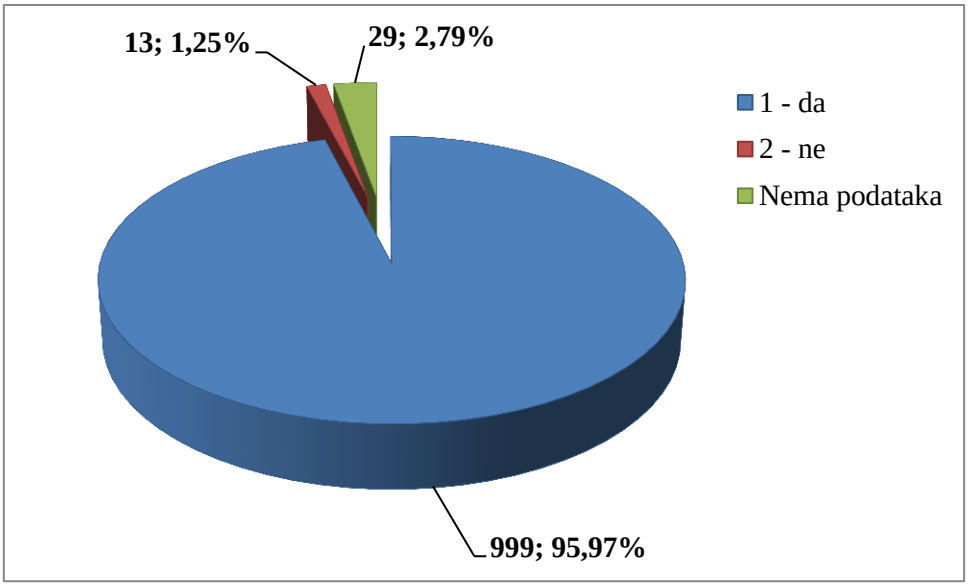

Slika 6.36. Osposobljenost radnika za rad na siguran način ozlijeđenih na mjestu rada

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi za 80,40 % je utvrđeno da su koristili osobna zaštitna sredstva.

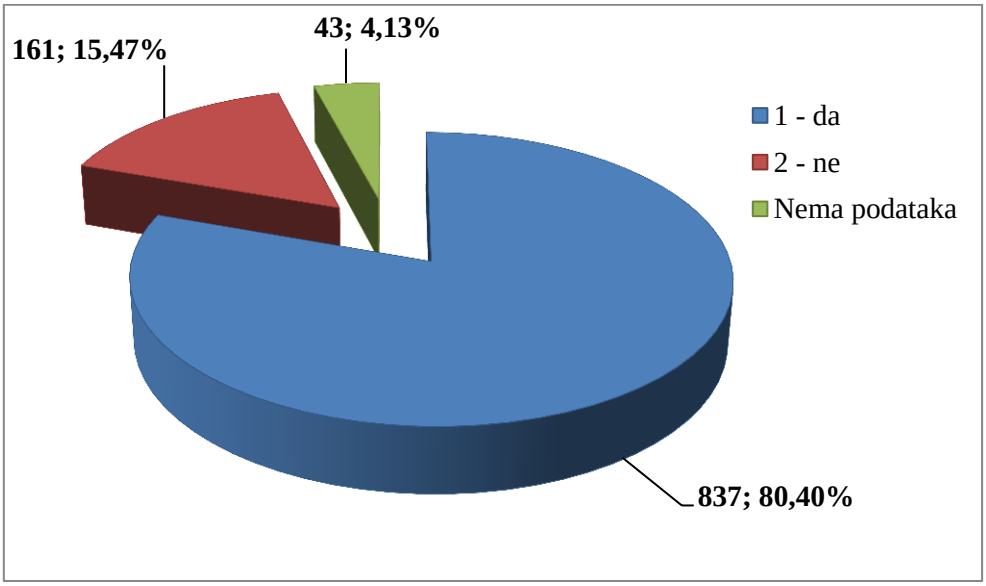

Slika 6.37. Korištenje OZS

Iz *tablice 6.25*. se vidi na kojim poslovima, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 su radili ozlijeđeni radnici u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Najviše ozlijeđenih radnika na mjestu rada je iz roda 3 – tehničari i stručni suradnici (475 ili 45,63 %), a prema vrsti to su 32 – tehničari i pomoćnici u zdravstvu (445 ili 42,75 %), slijede 9 – jednostavna zanimanja (198 ili 19,02 %) a prema vrsti to su 91 - čistači, perači, kućne pomoćnice i srodna zanimanja (131 ili 12,58 %).

Tablica 6.25. Ozljede na radu u zdravstvu i socijalnoj skrbi po zanimanjima

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	Na mjestu rada %
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	**1**	**0,10**
13 Direktori/direktorice proizvodnje i specijaliziranih usluga	**1**	0,10
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	**154**	**14,79**
21 Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	14	1,34
22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	117	11,24
23 Stručnjaci/stručnjakinje za odgoj i obrazovanje	12	1,15
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	2	0,19
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	9	0,86
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	**475**	**45,63**
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	14	1,34
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	445	42,75
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	6	0,58
34 Stručni suradnici/stručne suradnice za pravna pitanja, društvene znanosti, kulturu, šport, umjetnost i srodna zanimanja	10	0,96
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	**35**	**3,36**
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	3	0,29
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	2	0,19
43 Službenici/službenice na obra. poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	4	0,38
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	26	2,50
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	**127**	**12,20**
51 Uslužna zanimanja	81	7,78
53 Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb i srodna zanimanja	44	4,23
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	2	0,19
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	**23**	**2,21**
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	5	0,48
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	2	0,19
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	3	0,29
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	2	0,19
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	11	1,06
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	**28**	**2,69**
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	4	0,38
83 Vozači/vozačice, strojovođe/tkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	24	2,31
9 Jednostavna zanimanja	**198**	**19,02**
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	131	12,58
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	1	0,10
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	1	0,10
94 Pomagači/pomagačice u pripremi hrane	32	3,07
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	33	3,17
Sveukupno po rodu	**1 041**	**100,00**

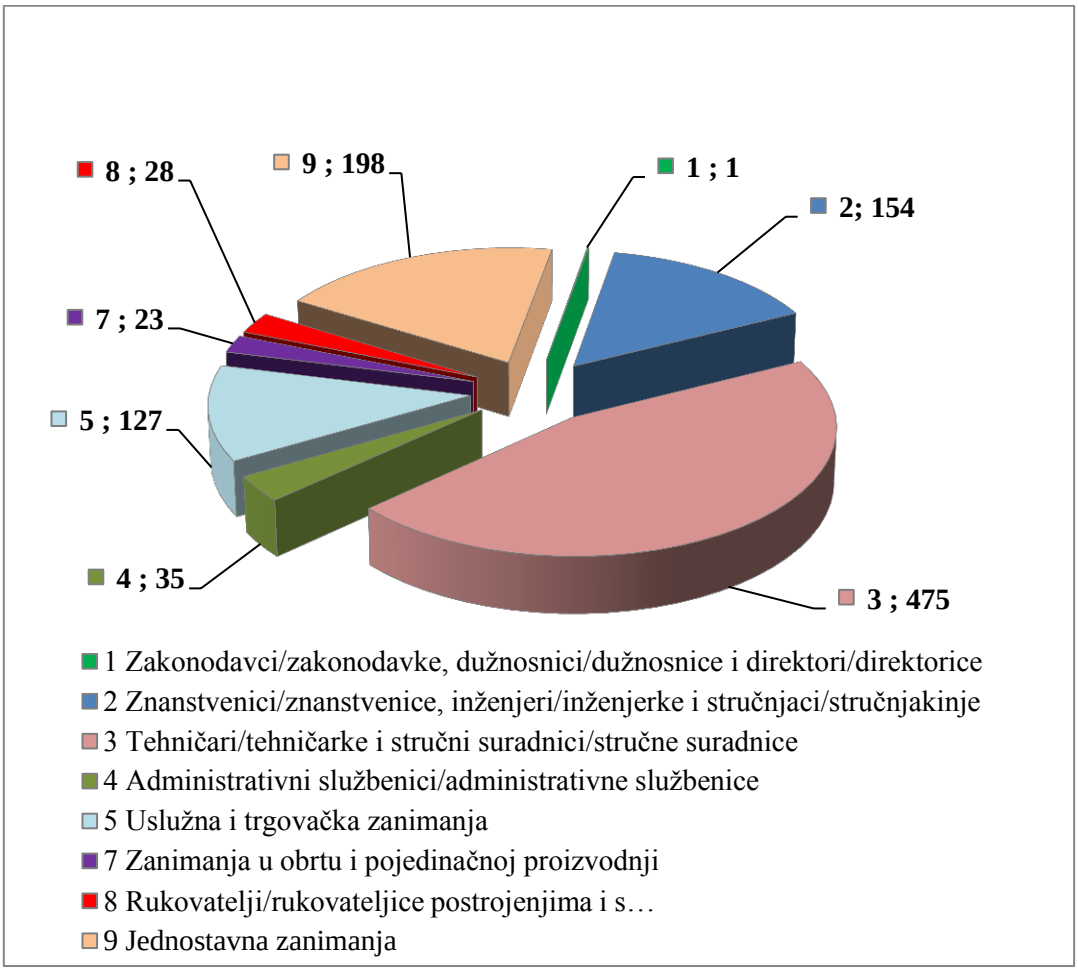

Slika 6.38. Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih

U *tablici 6.26.* pokazan je odnos zanimanja radnika koji su se češće ozljeđivali prema odjeljcima u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada (1041) njih 933 je obuhvaćeno analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 86 – djelatnost zdravstvene zaštite (788) slijedi odjeljak 87 – djelatnost socijalne skrbi sa smještajem (132). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 32 – tehničari i pomoćnici u zdravstvu (445) a slijede radnici zanimanja 91 – čistači, perači, kućne pomoćnice i srodna zanimanja (131).

*Tablica 6.26. Ozljede na radu u zdravstvu i socijalnoj skrbi po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (Oznaka *: 22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje, 32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu, 44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice, 51 Uslužna zanimanja, 53 Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb i srodna zanimanja, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja ,94 Pomagači/pomagačice u pripremi hrane, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja)*

NKD područje Q -odjeljci	**NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi**									**Ukupno**
	22	**32**	**44**	**51**	**53**	**83**	**91**	**94**	**96**	
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	115	412	24	47	9	23	108	20	30	788
87 Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem	2	32	0	32	30	0	23	11	2	132
88 Djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja	0	1	2	2	5	1		1	1	13
Ukupno	**117**	**445**	**26**	**81**	**44**	**24**	**131**	**32**	**33**	**933**

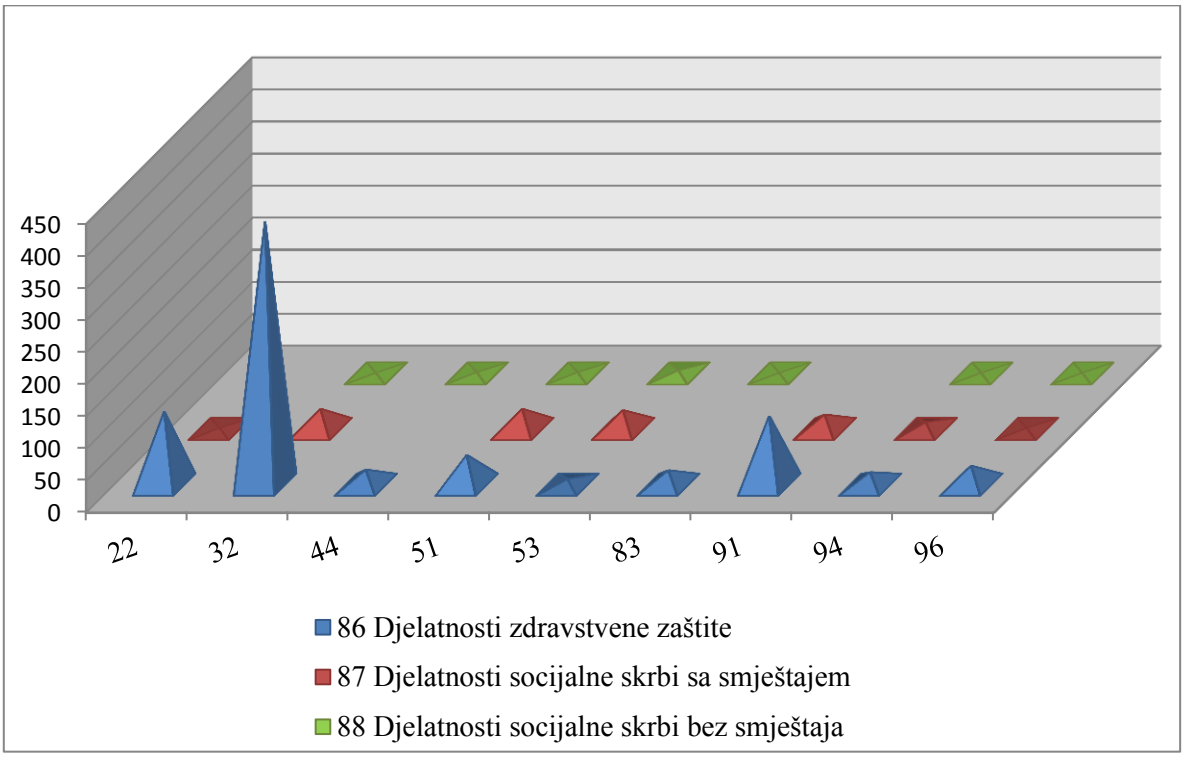

Slika 6.39. Ozljede na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi i najčešća zanimanja ozlijeđenih

6.2.2. Karakteristike ozljeda u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Od ukupnog broja ozlijeđenih na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi 128 je teških ozljeda, 5 skupnih ozljeda i 1 smrtna.

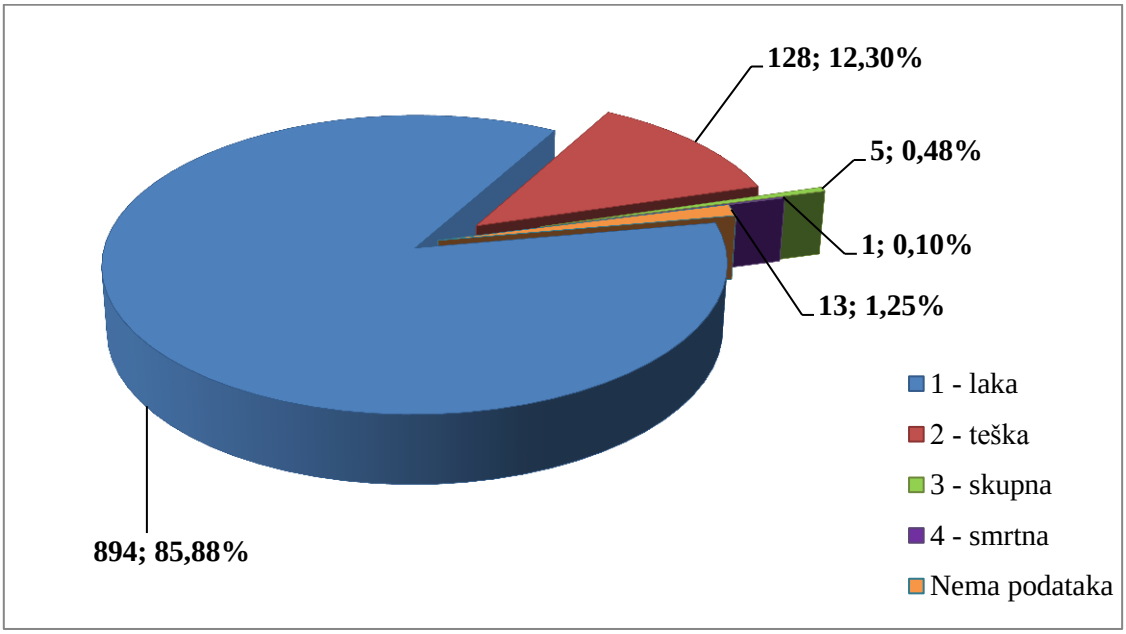

Slika 6.40. Ozljeda na mjestu rada prema težini ozljede

Tablica 6.27. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi javljaju se 010 - rane i površinske ozljede (292 ili 28,05 %), slijede 030 - iščašenja, uganuća i nategnuća (309 ili 29,68 %) i 020 - prijelomi kostiju (165 ili 15,85 %). Pregledom tablice uočljivo je da za veliki broj ozljeda nije precizno utvrđena vrsta ozljede.

Tablica 6.27. Ozljede na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi prema vrsti ozljede
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada *					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
000 - Nepoznata ozljeda	**1**	**20**	**4**	**0**	**25**	**2,40**
010 - Rane i površinske ozljede	**4**	**273**	**14**	**1**	**292**	**28,05**
011 - Površinske ozljede	3	113	4	1	121	11,62
012 - Otvorene rane	0	29	2		31	2,98
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	1	131	8		140	13,45
020 - Prijelomi kostiju	**5**	**145**	**14**	**1**	**165**	**15,85**
021 - Zatvoreni prijelom	2	61	4	1	68	6,53
022 - Otvoreni prijelom	0	2			2	0,19
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	3	82	10		95	9,13
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	**6**	**274**	**28**	**1**	**309**	**29,68**
031 - Iščašenja	0	39			39	3,75
032 - Uganuća i nategnuća	2	98	15		115	11,05
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	4	137	13	1	155	14,89
040 - Traumatske amputacija (gubitak dijela tijela)	**0**	**2**			**2**	**0,19**
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	**0**	**31**	**4**		**35**	**3,36**
051 - Potresi	0	3	1		4	0,38
052 - Unutarnje ozljede	0	9	2		11	1,06
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	0	19	1		20	1,92
060 - Opekline i smrzotine	**0**	**27**			**27**	**2,59**
061 - Termalne opekline	0	16			16	1,54
062 - Kemijske (korozivne) opekline	0	1			1	0,10
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	0	10			10	0,96
070 - Trovanja i infekcije	**0**	**5**			**5**	**0,48**
071 - Akutno trovanje	0	1			1	0,10
072 - Akutne infekcije	0	1			1	0,10
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	0	3			3	0,29
090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	**0**	**1**			**1**	**0,10**
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	0	1			1	0,10
110 - Šok	**0**	**22**	**2**		**24**	**2,31**
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	0	16	2		18	1,73
112 - Traumatski šok	0	6			6	0,58
120 - Višestruke ozljede	**0**	**33**	**0**	**0**	**33**	**3,17**
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	**4**	**114**	**3**	**2**	**123**	**11,82**
Sveukupno po skupinama	**20**	**947**	**69**	**5**	**1 041**	**100,00**

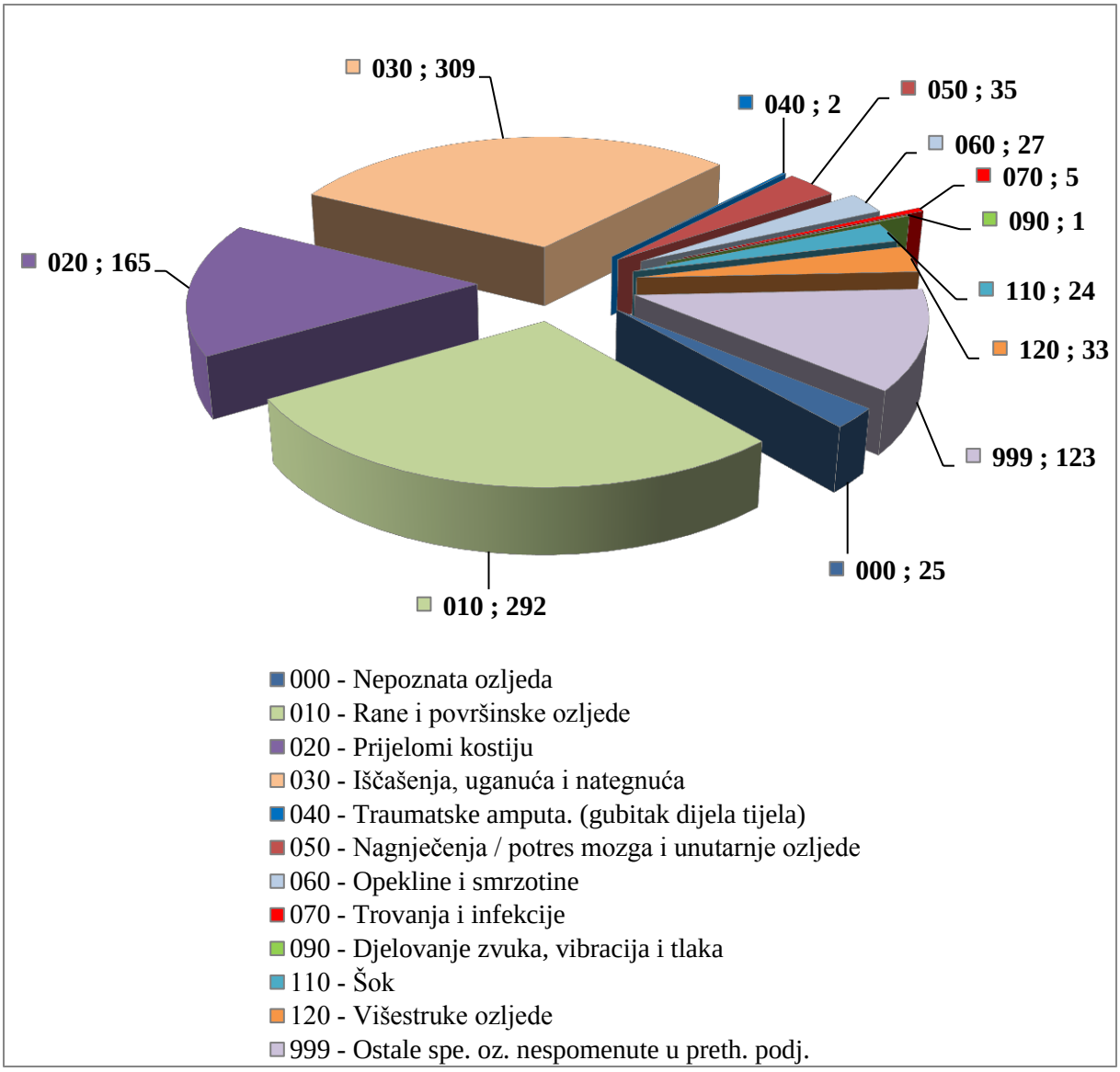

Slika 6.41. Vrsta ozljeda u zdravstvu i socijalnoj skrbi na mjestu rada

Tablica 6.28. pokazuje najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi. To su najčešće 50 - gornji ekstremiteti (411 ili 39,48 %) a unutar grupe to su 54 - prsti (212 ili 20,37 %) slijede 60 - donji ekstremiteti (314 ili 30,16 %) a unutar grupe to su 62 – koljeno i potkoljenica (109 ili 10,47 %).

*Tablica 6.28. Ozljede na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi prema ozlijeđenom djelu tijela (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	**2**	**23**	**5**	**0**	**30**	**2,88**
10 - Glava	**0**	**72**	**5**	**0**	**77**	**7,40**
11 - Glava (Caput) mozak i moždani živci i žile	0	19	1	0	20	1,92
12 - Područje lica	0	13	2	0	15	1,44
13 - Oko(oči)	0	16	0	0	16	1,54
14 - Uho(uši)	0	1	0	0	1	0,10
18 - Glava,ozlijeđena na više mjesta	0	7	0	0	7	0,67
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	0	16	2	0	18	1,73
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	**1**	**22**	**8**	**1**	**32**	**3,07**
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	1	12	6	1	20	1,92
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	0	10	2	0	12	1,15
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	**1**	**58**	**7**	**0**	**66**	**6,34**
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	1	42	5	0	48	4,61
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	0	16	2	0	18	1,73
40 - Trup i organi	**0**	**36**	**3**	**0**	**39**	**3,75**
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	0	13	2	0	15	1,44
42 - Područje prsa uključujući organe	0	11	1	0	12	1,15
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	0	5	0	0	5	0,48
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	0	3	0	0	3	0,29
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	4	0	0	4	0,38
50 - Gornji ekstremiteti	**8**	**380**	**19**	**4**	**411**	**39,48**
51 - Rame i nadlaktica	2	30	3	2	37	3,55
52 - Lakat i podlaktica	0	58	3	0	61	5,86
53 - Šaka	1	44	1	1	47	4,51
54 - Prst (prsti)	3	198	11	0	212	20,37
55 - Ručni zglob-zapešće	2	33	1	0	36	3,46
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	0	3	0	0	3	0,29
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	14		1	15	1,44
60 - Donji ekstremiteti	**7**	**287**	**20**	**0**	**314**	**30,16**
61 - Kuk i natkoljenica	0	9	2	0	11	1,06
62 - Koljeno i potkoljenica	2	101	6	0	109	10,47
63 - Gležanj	4	74	5	0	83	7,97
64 - Stopalo	1	43	3	0	47	4,51
65 - Nožni prst (prsti)	0	36	2	0	38	3,65
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	0	9	0	0	9	0,86
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	15	2		17	1,63
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	**1**	**59**	**2**	**0**	**62**	**5,96**
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	0	6	1	0	7	0,67

78 - Višestruke ozljede tijela	1	53	1	0	55	5,28
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	**0**	**10**	**0**	**0**	**10**	**0,96**
Sveukupno po skupinama	**20**	**947**	**69**	**5**	**1 041**	**100,00**

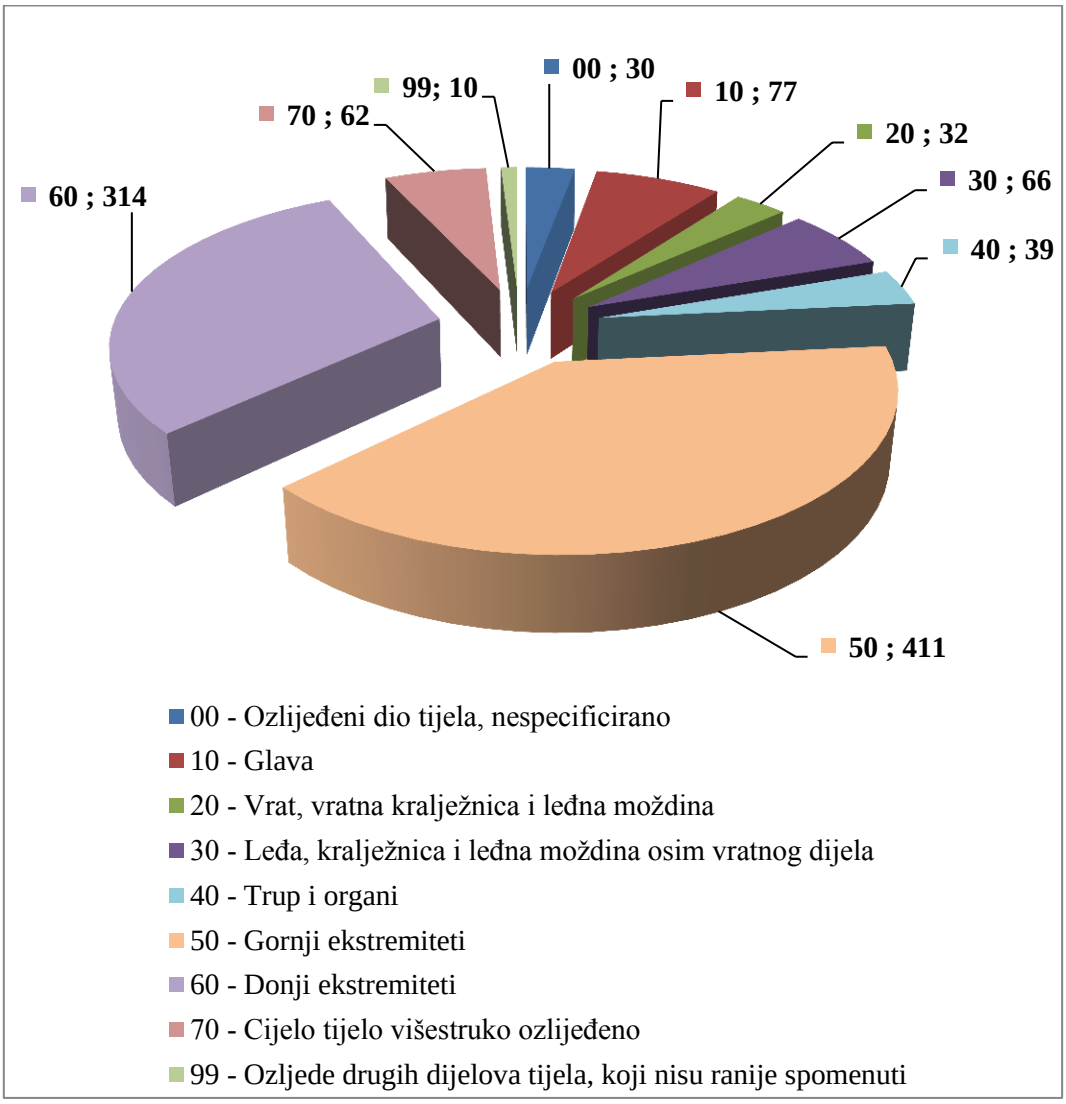

Slika 6.42. Najčešće ozlijeđeni dio tijela u zdravstvu i socijalnoj skrbi na mjestu rada

Tablica 6.29. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni okoliš dogodio u zdravstvu i socijalnoj skrbi u 050 - zdravstvena ustanova - nespecificirano (691 ili 66,38 %), preciznije u 051 - zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom dogodilo se 638 ozljeda ili 61,29 % . Slijedi 060 - Javno područje - nespecificirano (149 ili 14,31 %).

*Tablica 6.29. Broj ozljeda na mjestu radu u odnosu na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni okoliš	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
000 - Nema podataka	**1**	**2**	**0**	**1**	**4**	**0,38**
010 - Industrijska zona - nespecificirano	**0**	**66**	**1**	**0**	**67**	**6,44**
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	0	53	0	0	53	5,09
012 - Remontni zavod, servisna radionica	0	4	0	0	4	0,38
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	0	7	1	0	8	0,77
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	0	2	0	0	2	0,19
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**	**0,10**
021 - Gradilište - izgradnja objekta	0	0	1	0	1	0,10
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,10**
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	0	0	0	0	0	0,00
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	**1**	**82**	**5**	**0**	**88**	**8,45**
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	1	48	3		52	5,00
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, dječji vrtić	0	21	0	0	21	2,02
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	0	4	0	0	4	0,38
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	0	4	2	0	6	0,58
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	0	5	0	0	5	0,48
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	**8**	**669**	**13**	**1**	**691**	**66,38**
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	8	617	12	1	638	61,29
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	0	52	1	0	53	5,09
060 - Javno područje - nespecificirano	**9**	**103**	**36**	**1**	**149**	**14,31**
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	5	53	14	0	72	6,92
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	4	48	22	1	75	7,20
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	0	2	0	0	2	0,19
070 - Kućanstvo nespecificirano	**1**	**22**	**13**	**2**	**38**	**3,65**
071 - Privatna kuća ili stan	0	11	9	2	22	2,11
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteren, okućnica	1	11	4	0	16	1,54
080 - Sportski teren - nespecificirano	0	2	0	0	**2**	**0,19**

081 - Zatvoreni sportski teren - sportska dvorana, teretana, zatvoreni bazen	0	1	0	0	1	0,10
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	0	1	0	0	1	0,10
Sveukupno po skupinama	**20**	**947**	**69**	**5**	**1 041**	**100,00**

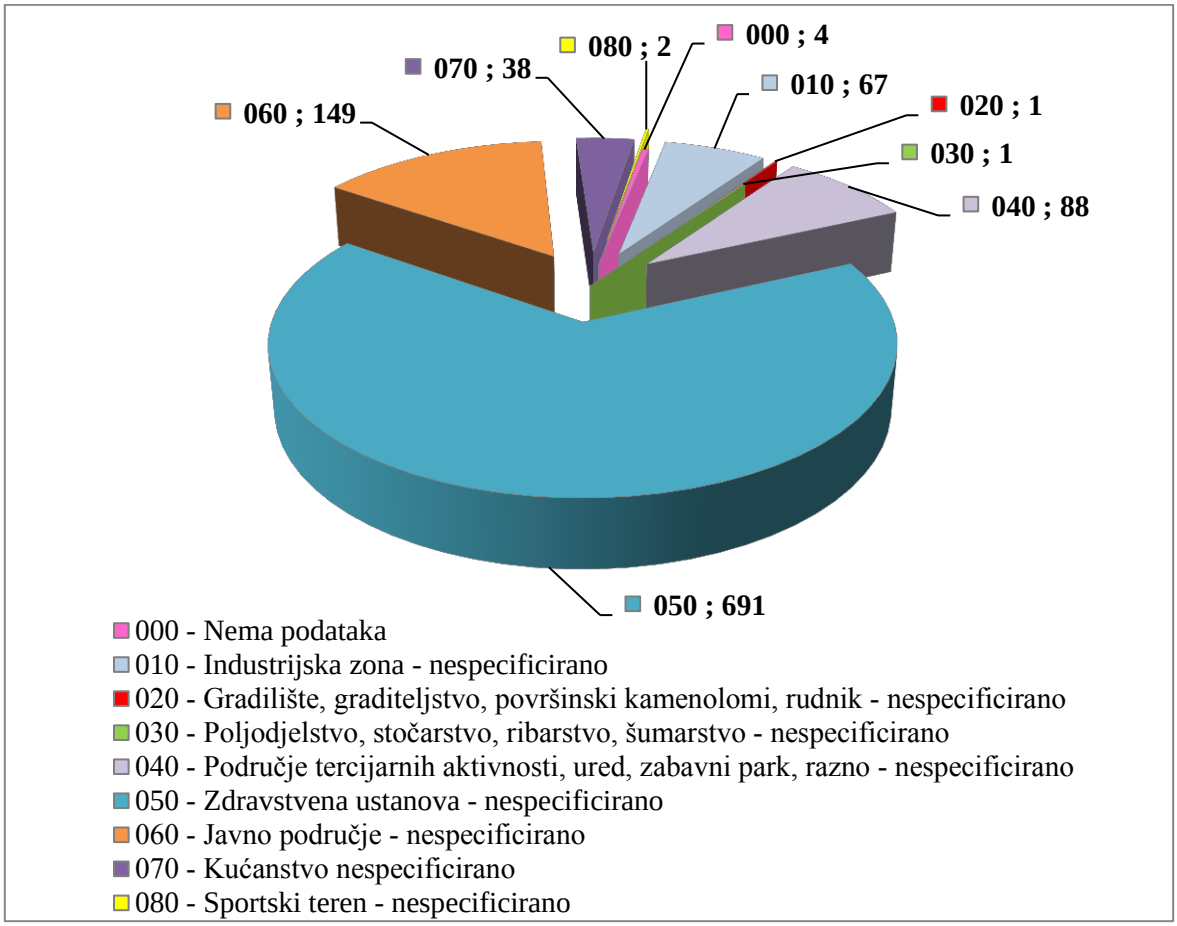

Slika 6.43. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog okoliša

Tablica 6.30. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi u odnosu na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Najviše ozljeda se dogodilo u 40 – uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost – nespecificirano (470 ili 45,15 %), preciznije u 41 – javne usluge, njega, pomoć (434 ili 41,69 %). Slijedi 60 - pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano (313 ili 30,07 %) preciznije kod 61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima (309 ili 39,68 %).

*Tablica 6.30. Broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni proces pri kojem se dogodila ozljeda (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni proces	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Nema podataka	**1**	**2**	**0**	**1**	**4**	**0,38**
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste –nespecif.	**0**	**24**	**2**	**0**	**26**	**2,50**
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	0	12	0	0	12	1,15
12 - Skladištenje - sve vrste	0	11	2	0	13	1,25
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,10
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje – nespecif.	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**	**0,10**
22 - Novogradnja - visokogradnja	0	0	1	0	1	0,10
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	**0**	**2**	**0**	**0**	**2**	**0,19**
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	0	2	0	0	2	0,19
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost – nespecif.	**3**	**442**	**23**	**2**	**470**	**45,15**
41 - Javne usluge, njega, pomoć	3	408	21	2	434	41,69
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, ured. posao, organiziranje, rukovođenje	0	29	2	0	31	2,98
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	0	1	0	0	1	0,10
49 - Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	0	4	0	0	4	0,38
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	**2**	**216**	**5**	**0**	**223**	**21,42**
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	0	91	3	0	94	9,03
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	0	14	0	0	14	1,34
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	2	84	2	0	88	8,45
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	0	19	0	0	19	1,83
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sred.za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	0	6	0	0	6	0,58
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	0	2	0	0	2	0,19
60 - Pokretne, sportske, umjet. aktivnosti - nespecificirano	**13**	**260**	**38**	**2**	**313**	**30,07**
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	13	256	38	2	309	29,68
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	0	1	0	0	1	0,10
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	0	3	0	0	3	0,29
99 - Ostale vrste rad. procesa nespo. ranije u klasifikaciji	1	1	0	0	**2**	**0,19**
Sveukupno po skupinama	**20**	**947**	**69**	**5**	**1 041**	**100,00**

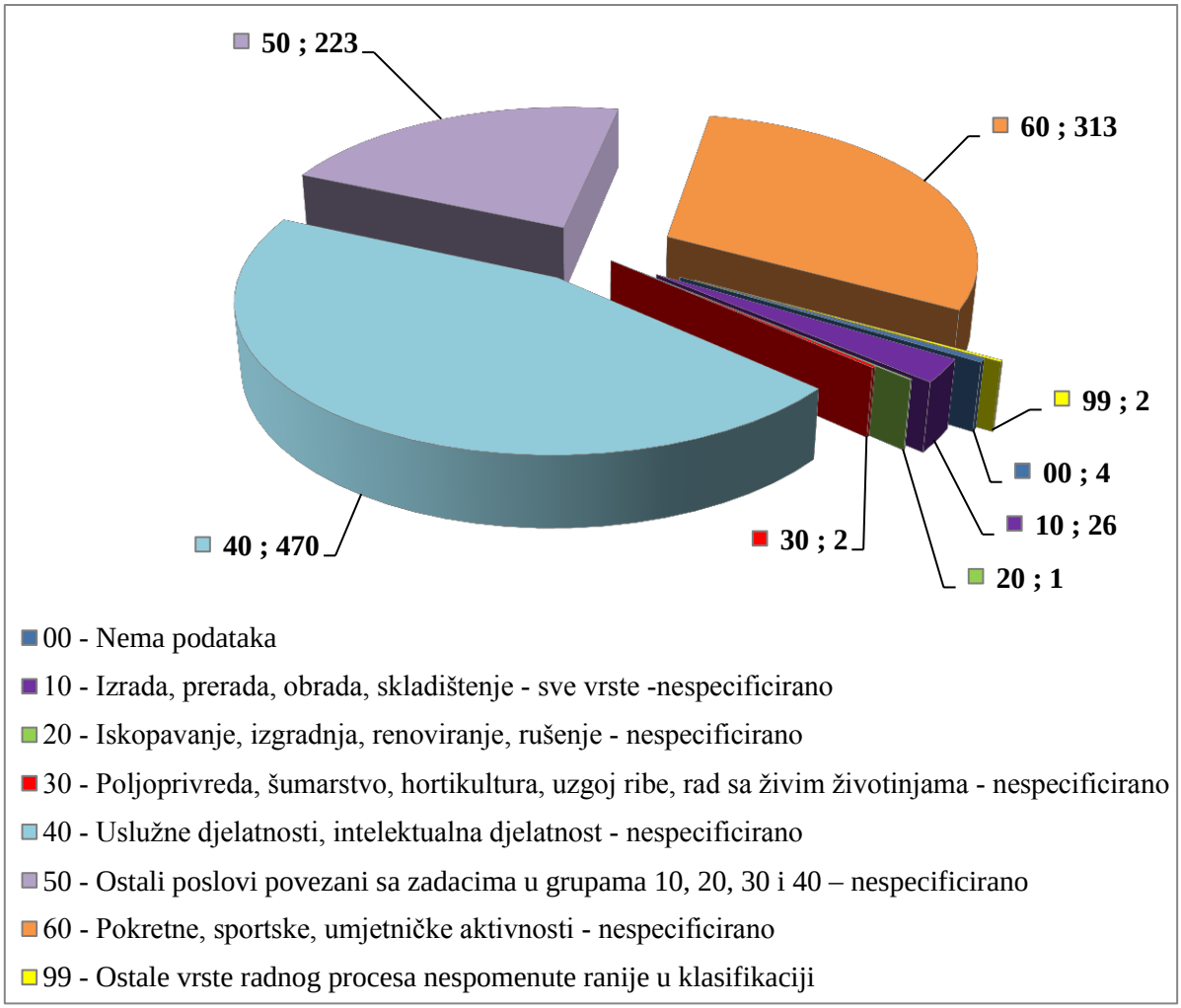

Slika 6.44. Broj ozljede na mjestu rada prema skupinama radnog procesa

Tablica 6.31. pokazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. U zdravstvu i socijalnoj skrbi to je najčešće 60 – kretanje – nespecificirano (409 ozljeda) a najčešće materijalno sredstvo povezano sa ovom specifičnom aktivnosti su 01.00 zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (263 ozljede) i 02.00 - zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano (79 ozljeda). Slijedi 40 – rukovanje predmetima – nespecificirano (182 ozljede) a najčešće korišteno materijalno sredstvo je 18.00 - živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano (46 ozljeda). Kod 147 ozljeda specifična aktivnost koju je radnik izvodio je 20 - rad s ručnim alatom a kod 124 ozljede materijalno sredstvo je 06.00 - ručni alat bez pogona.

*Tablica 6.31. Odnos specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava povezanih sa specifičnom radnom aktivnosti (Oznaka *: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji)*

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	**Specifična aktivnost ***									
	00	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**99**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	11	0	0	0	5	0	3	27	0	46
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	1	1	12	0	**263**	0	0	277
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	3	0	1	0	**79**	0	0	83
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	**124**	0	19	1	0	2	0	146
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	12	2	0	0	0	0	0	14
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	1	0	2	0	0	0	0	3
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	2	0	0	1	0	0	3
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	12	2	0	4	1	0	0	0	19
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	1	30	24	12	4	0	0	71
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	67	3	0	23	0	0	93
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	5	20	0	0	0	25
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	9	0	2	0	0	11
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	2	0	43	30	28	0	0	103
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	0	**46**	55	5	18	3	128
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	5	8	0	0	0	13
Ukupno	**11**	**12**	**147**	**103**	**182**	**127**	**409**	**47**	**3**	**1 041**

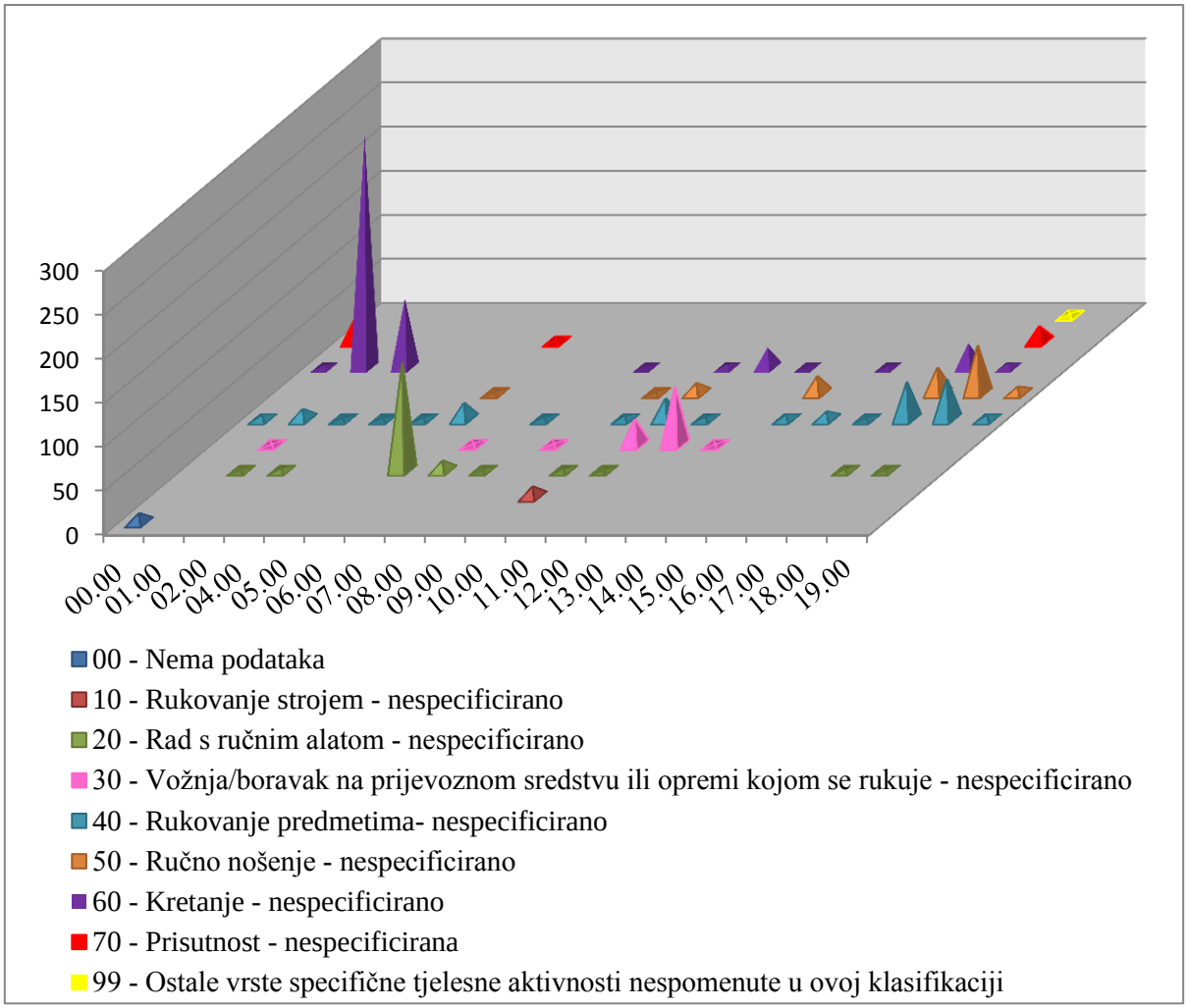

Slika 6.45. Specifična radna aktivnost i materijalna sredstva vezana za specifičnu aktivnost

Tablica 6.32. pokazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. U zdravstvu i socijalnoj skrbi najčešći poremećaj je 50 – pokliznuće, spoticanje, pad osobe – nespecificirano (303 ozljede) od toga su 184 ozljede povezane s 01.00 zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje a 57 ozljeda sa 02.00 - zgradama, građevinama, površinama – iznad nivoa zemlje. Slijedi 70 – pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem – nespecificirano (195 ozljeda) a najčešće 00.00 - nema materijalnog sredstva (74 ozljede) ili je to 18.00 - živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano (51 ozljeda). Slijedi 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano (160 ozljeda) a najčešće materijalno sredstvo je18.00 - živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano (104 ozljede).

*Tablica 6.32. Ozljede na radu u trgovini po poremećaju na radu i materijalnim sredstvima poremećaja (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prij…,50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji)*

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										
	00	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**99**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	19	0	1	1	0	10	12	**74**	1	3	121
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	1	0	0	7	3	**184**	27	29	0	0	251
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	2	0	**57**	2	6	0	0	67
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	1	1	5	0	0	0	0	7
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	7	73	0	19	1	3	0	103
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	1	1	3	0	0	0	0	0	6
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	1	2	5	0	9	0	0	0	17
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	3	0	6	11	5	10	6	1	0	42
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	1	0	0	13	6	4	2	51	0	77
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	10	2	1	6	11	0	0	31
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	23	0	1	17	0	1	0	0	42
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	2	2	22	15	14	21	13	0	0	89
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	3	3	3	2	**51**	**104**	1	168
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	1	0	0	0	9	0	0	0	10
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	4
Ukupno	**20**	**8**	**32**	**65**	**130**	**303**	**123**	**195**	**160**	**5**	**1 041**

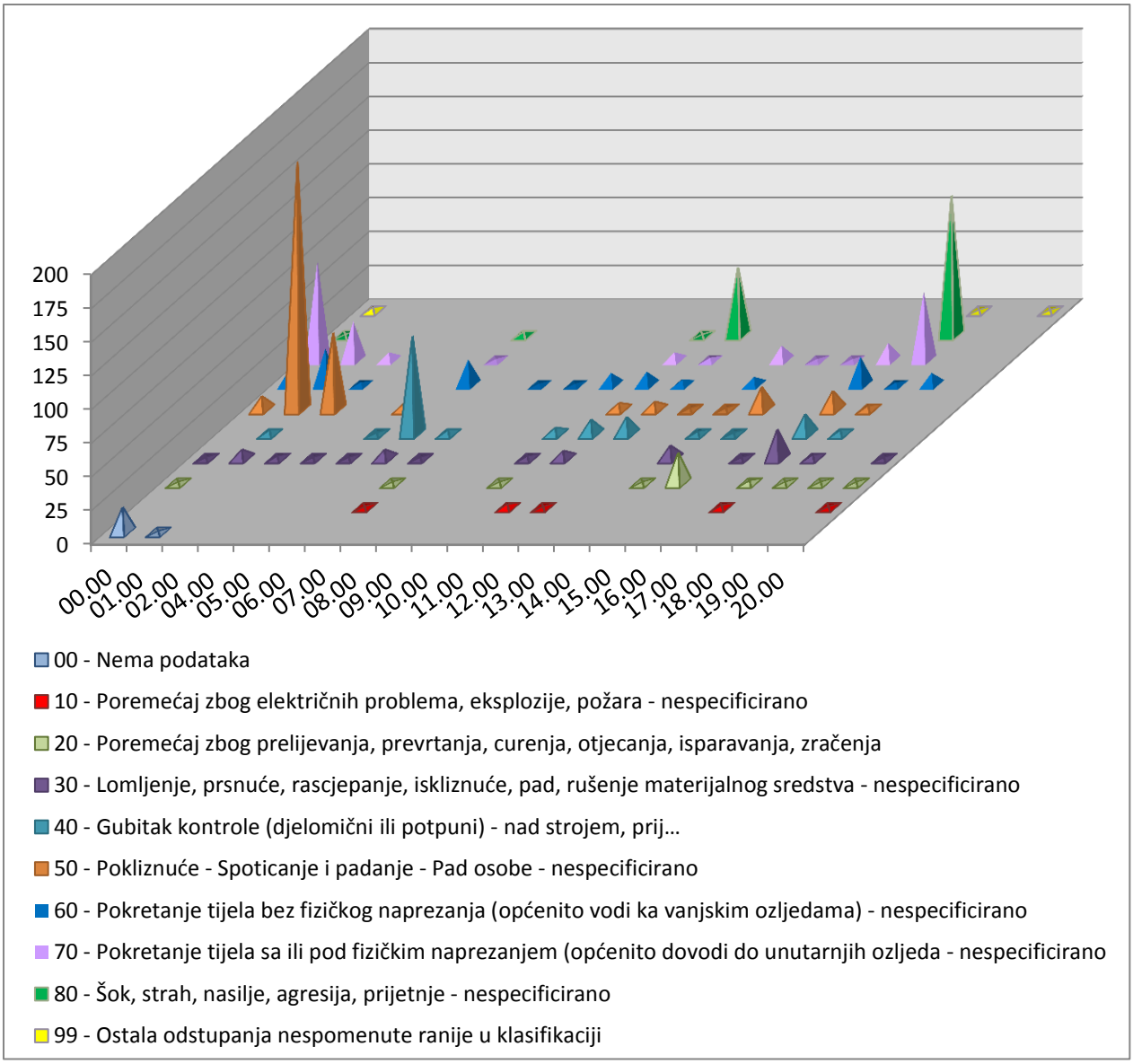

Slika 6.46. Poremećaj radnog procesa i materijalna sredstva vezana za poremećaj radnog procesa

Tablica 6.33. pokazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika. U zdravstvu i socijalnoj skrbi to je 30 – horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano (353 ozljede) a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su 01.00 - zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (280 ozljeda). Slijedi 70 – fizički ili psihički stres – nespecificirano (214 ozljeda) gdje kod 82 ozljede 00.00 - nema materijalnog sredstva a kod 64 ozljede materijalno sredstvo su 18.00 - Živi organizmi i ljudska bića – nespecificirano i 50 - kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano (182 ozljede) a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom je 06.00 - ručni alat bez pogona – nespecificirano 115 ozljeda).

*Tablica 6.33. Odnos kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava povezanih s kontaktom - načinom ozljeđivanja (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano , 30 - Horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano)*

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	**Način ozljeđivanja ***								
	00	**10**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	18	0	0	1	0	0	**82**	0	101
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	**280**	9	7	9	32	0	337
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	44	0	2	0	8	0	54
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	1	1	0	0	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona – nespeci.	0	0	0	2	**115**	1	0	0	118
07.00 - Ručni alat, mehanički – nespecifi.	0	1	0	0	4	0	0	0	5
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	1	0	0	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	1	7	5	0	0	13
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	3	4	5	15	5	1	33
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	3	50	2	1	1	0	57
13.00 - Ostala transportna vozila – nespec.	0	0	0	1	0	0	0	0	1
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	5	2	15	21	9	10	0	62
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	1	34	0	0	0	0	0	0	35
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	1	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	20	19	17	10	11	1	78
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	1	0	5	0	5	**64**	63	138
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	1
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Ukupno	**19**	**43**	**353**	**110**	**182**	**55**	**214**	**65**	**1 041**

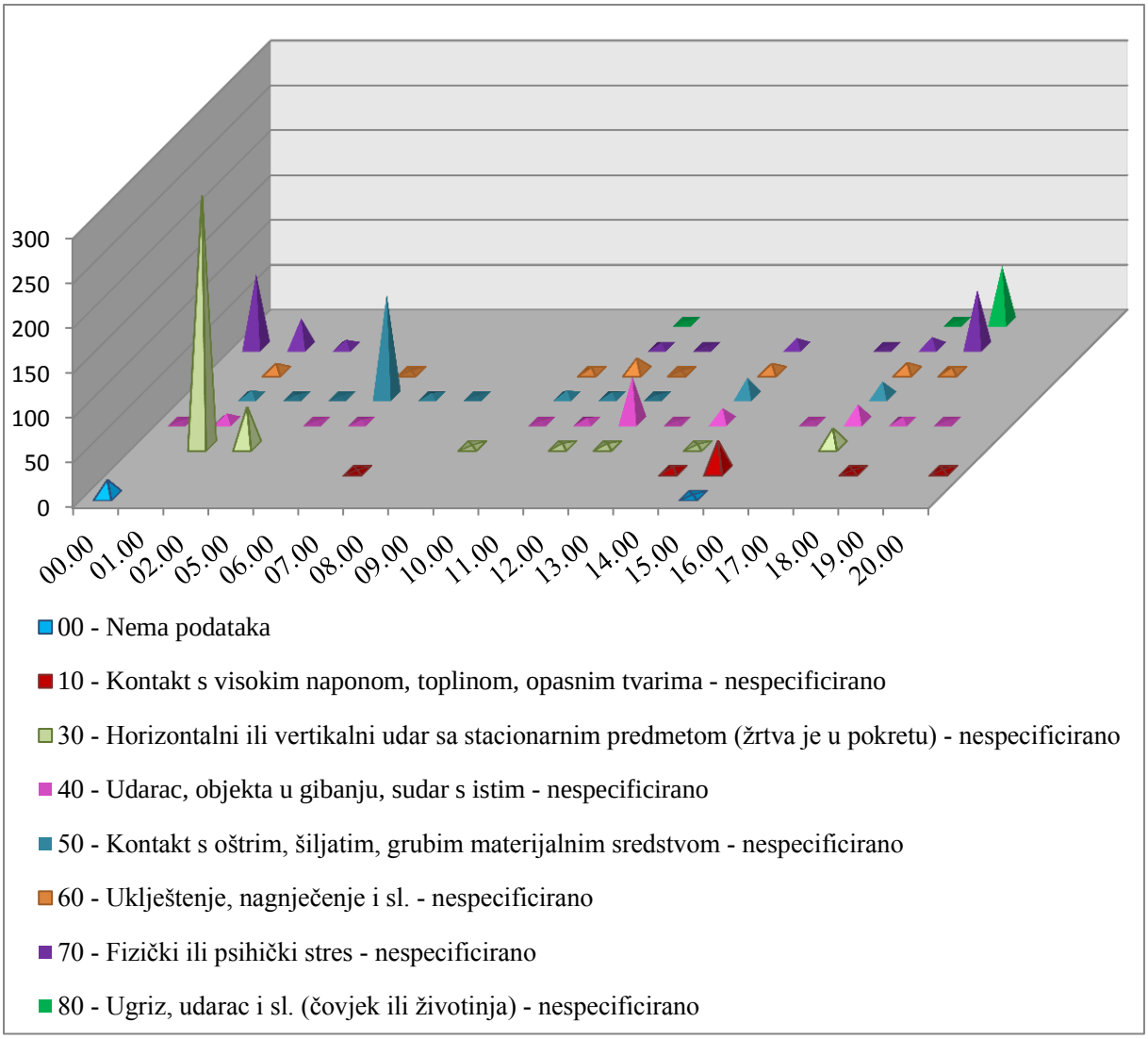

Slika 6.47. Način ozljeđivanja i materijalna sredstva vezana za način ozljeđivanja

6.3. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti C - Prerađivačka industrija

Kao što je već navedeno, najveći broj ozljeda na radu u Republici Hrvatskoj gledajući prema gospodarskoj djelatnosti dogodio se u prerađivačkoj industriji. Od **13 929** ozljeda na radu za koje je HZZZSR dobio podatke i koji su analizirani, u prerađivačkoj industriji se ozlijedilo **3 363** radnika a od toga **na mjestu rada 2 991**. U *tablici 6.34.* naveden je broj ozljeda na radu prema odjeljcima prerađivačke industrije i mjestu nastanka ozljede na radu. Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u proizvodnji prehrambenih proizvoda i to 742 od toga **na mjestu rada** 636, slijedi proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme sa 523 ozljede a **na mjestu rada** 490, zatim prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvoda od slame i pletarskih materijala sa 283 ozljede a **na mjestu rada** 271.

Tablica 6.34. Ozljede na radu u prerađivačkoj industriji prema mjestu nastanka

C - Prerađivačka industrija, odjeljci	Na mjestu rada	Na putu	Ukupno	Ukupno %
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	**636**	106	**742**	22,06
11 Proizvodnja pića	67	9	76	2,26
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	5	1	6	0,18
13 Proizvodnja tekstila	38	8	46	1,37
14 Proizvodnja odjeće	64	31	95	2,82
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	77	23	100	2,97
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	**271**	12	**283**	8,42
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	36	5	41	1,22
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	36	13	49	1,46
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	36	8	44	1,31
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	97	9	106	3,15
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	34	8	42	1,25
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	71	5	76	2,26
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	169	11	180	5,35
24 Proizvodnja metala	136	4	140	4,16
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	**490**	33	**523**	15,55
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	14	4	18	0,54
27 Proizvodnja električne opreme	98	18	116	3,45
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	136	14	150	4,46
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	37	7	44	1,31
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	235	26	261	7,76
31 Proizvodnja namještaja	143	6	149	4,43
32 Ostala prerađivačka industrija	16	4	20	0,59
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	49	7	56	1,67
Ukupno	**2 991**	**372**	**3 363**	**100,00**

Za razliku od odnosa broja ozljeda na mjestu rada i broja ozljeda na putu u ukupnom broju ozljeda na radu, u prerađivačkoj industriji se od ukupnog broja ozlijeđenih radnika 88,94 % ozlijedilo **na mjestu radu** a 11,06 % na putu. Iz *tablice 6.35*. vidi se raspored ozljeda na radu po županijama i mjestu nastanka ozljede na radu u prerađivačkoj industriji. Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u Gradu Zagrebu (451), slijedi Primorsko-goranska županija (318) te Zagrebačka županija (304). **Na mjestu rada** najviše ozljeda se dogodilo u Gradu zagrebu (362), slijedi Primorsko-goranska (289) i Zagrebačka županija (261).

Tablica 6.35. Broj ozljeda na radu po županijama

Županije	Na mjestu rada	Na putu	Ukupno	Ukupno %
HR03 Jadranska Hrvatska	1	0	1	0,03
HR031 Primorsko-goranska županija	**289**	29	**318**	9,46
HR032 Ličko-senjska županija	9	0	9	0,27
HR033 Zadarska županija	46	5	51	1,52
HR034 Šibensko-kninska županija	73	5	78	2,32
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	217	18	235	6,99
HR036 Istarska županija	241	12	253	7,52
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	8	0	8	0,24
HR04 Kontinentalna Hrvatska	1	1	2	0,06
HR041 Grad Zagreb	**362**	89	**451**	13,41
HR042 Zagrebačka županija	**261**	43	**304**	9,04
HR043 Krapinsko-zagorska županija	148	10	158	4,70
HR044 Varaždinska županija	212	29	241	7,17
HR045 Koprivničko-križevačka županija	82	19	101	3,00
HR046 Međimurska županija	150	28	178	5,29
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	75	3	78	2,32
HR048 Virovitičko-podravska županija	67	6	73	2,17
HR049 Požeško-slavonska županija	87	5	92	2,74
HR04A Brodsko-posavska županija	87	7	94	2,80
HR04B Osječko-baranjska županija	192	30	222	6,60
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	80	10	90	2,68
HR04D Karlovačka županija	74	8	82	2,44
HR04E Sisačko-moslavačka županija	184	11	195	5,80
Ostale zemlje	45	4	49	1,46
Ukupno	**2 991**	**372**	**3 363**	**100,00**

Prema ESAW metodologiji ozljede na mjestu rada dijele se na ozljede na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca -1, na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca - 2, te ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati u jednu od navedenih grupa - 9. Kako se vidi sa s*like br. 6.48.* najviše ozljeda se dogodilo na uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca (2722 ili 91,01 %).

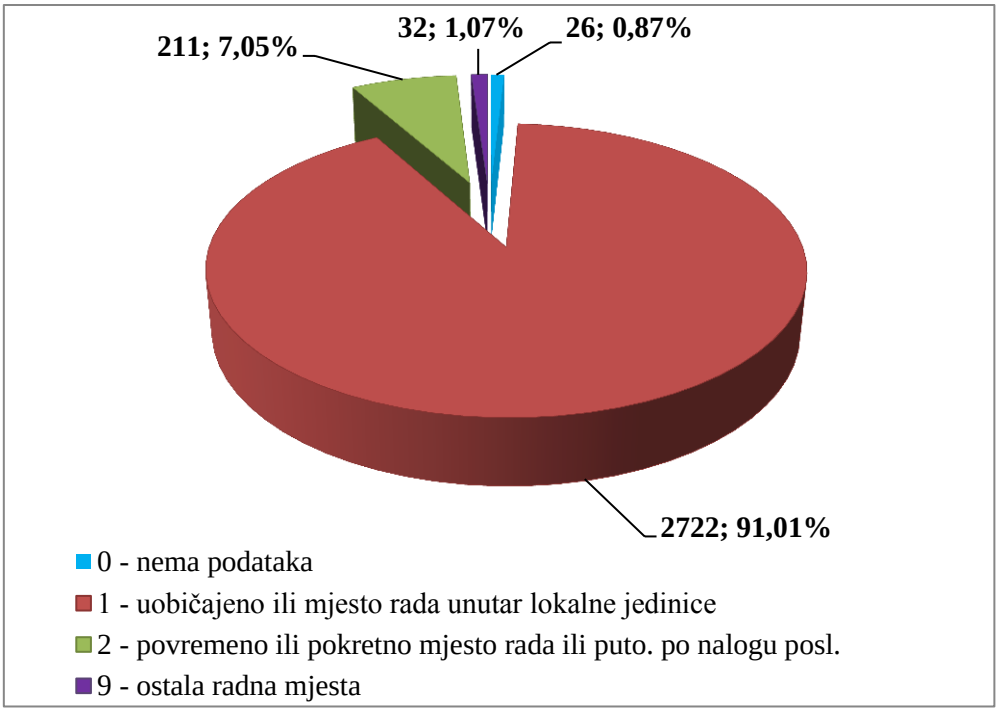

Slika 6.48. Broj ozljeda na mjestu radu

I u prerađivačkoj industriji najveći broj ozljeda na radu dogodi se **ponedjeljkom**.

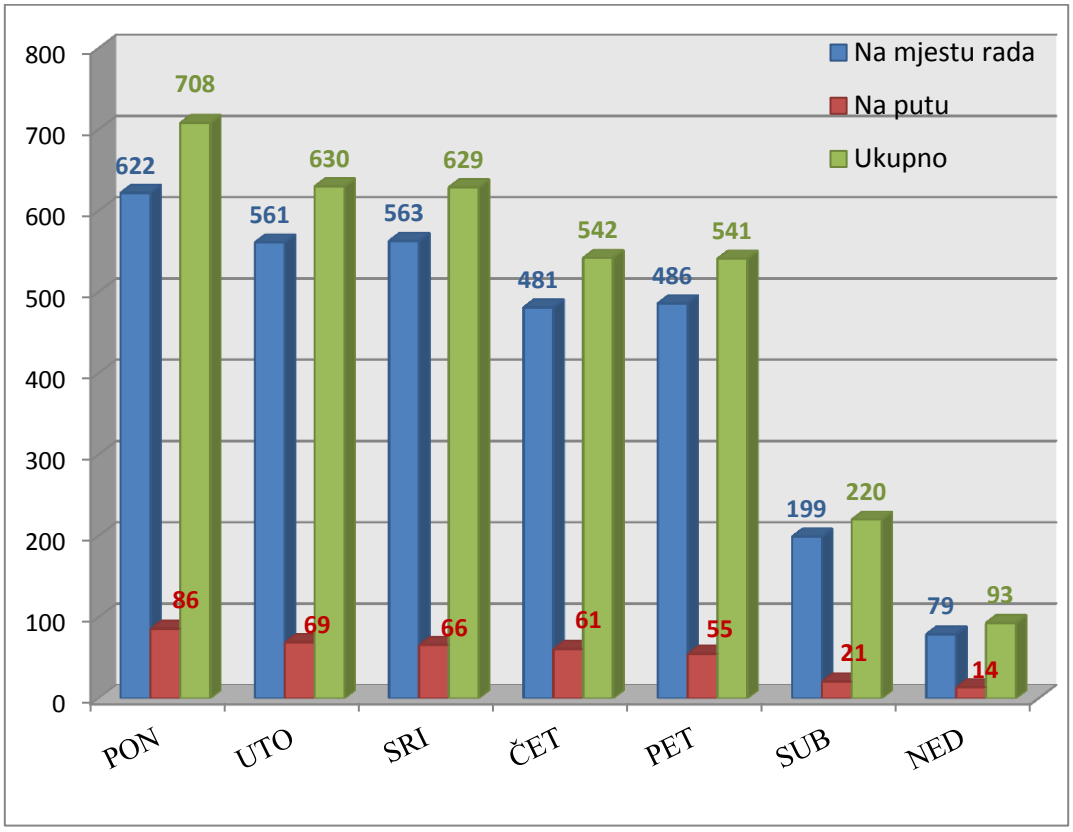

Slika 6.49. Ozljede na radu prema mjestu nastanka i danima u tjednu

6.3.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u prerađivačkoj industriji

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u prerađivačkoj industriji 2606 ili 77,49 % su muškarci i 757 ili 22,51 % su žene. **Na mjestu rada** od ukupnog broja ozlijeđenih radnika 2412 ili 80,64 % su muškarci i 579 ili 19,36 % su žene. Na putu je ozlijeđeno 194 ili 52,15 % muškaraca i 178 ili 47,85 % žena.

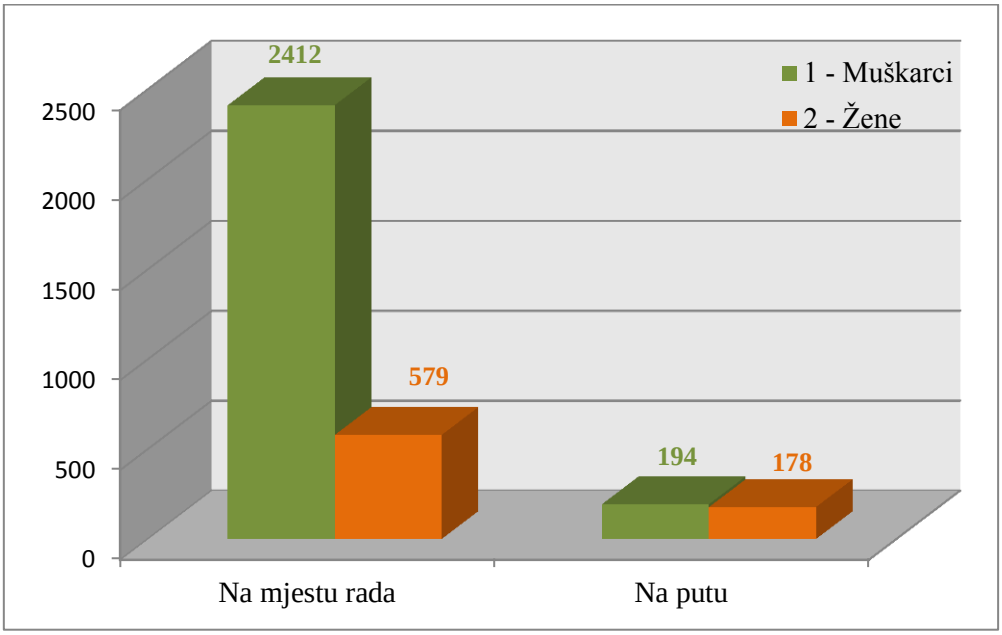

Slika 6.50. Ozljede na radu prema spolu radnika i mjestu nastanka

Prema starosti radnika u prerađivačkoj industriji **na mjestu rada** najviše se ozljeđuju radnici starosti između 31 – 40 godina, a slijede radnici starosti između 18 – 30 godina.

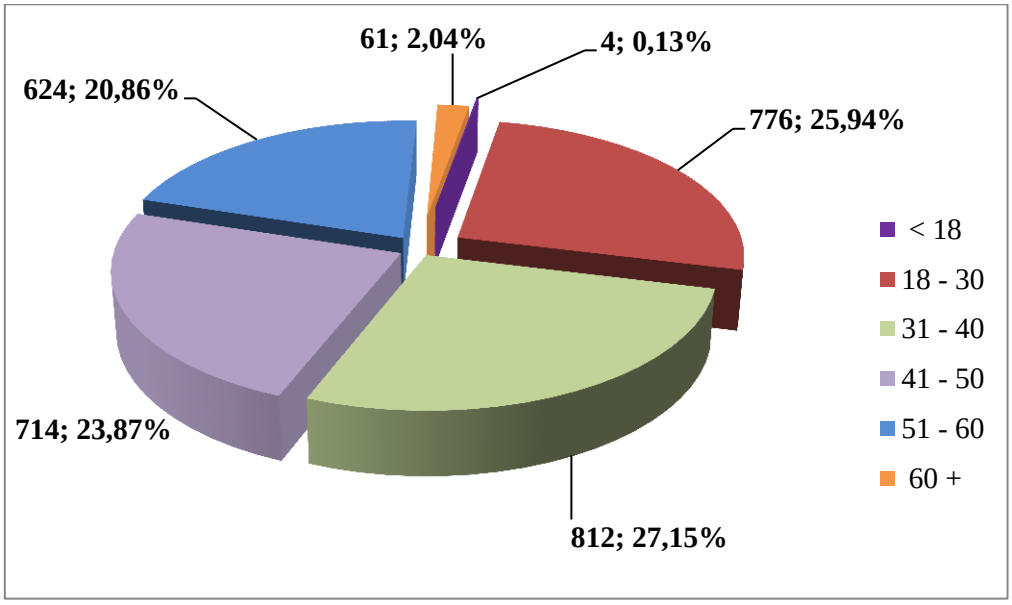

Slika 6.51. Broj ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema starosti

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** u prerađivačkoj industriji 2963 ili 99,06 % ima hrvatsko državljanstvo.

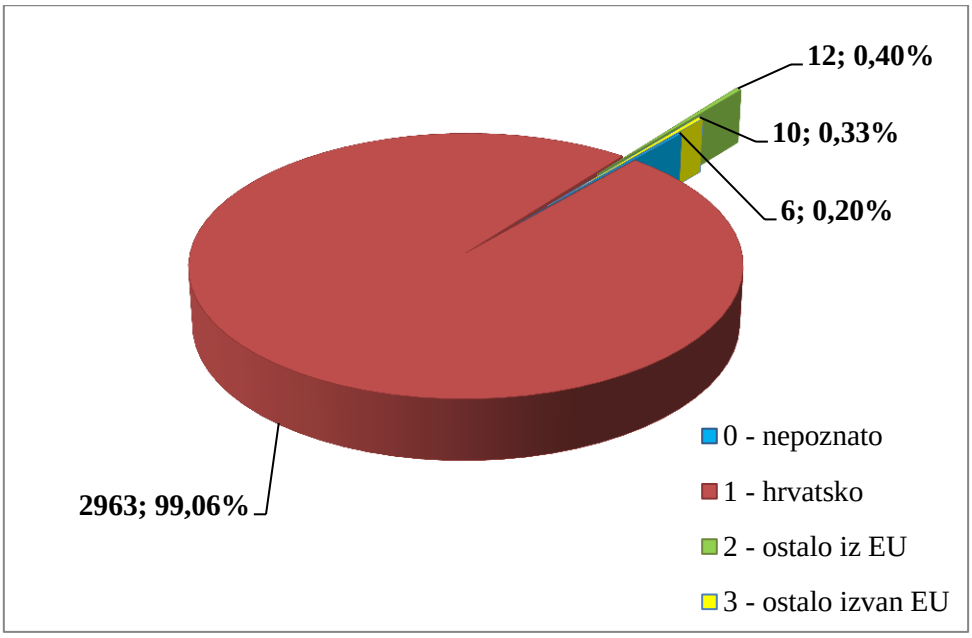

Slika 6.52. Broj ozljeda na mjestu rada prema državljanstvu ozlijeđenih radnika

Prema zaposleničkom statusu a odnosi se na osnovu osiguranja (*slika 6.53.*), vrstu ugovora o radu (*slika 6.54.*) i radno vrijeme na koje je radnik zaposlen (*slika 6.55.*) najviše ozlijeđenih prema osnovi osiguranja spada u grupu radnika (98,96 %) koji su zaposleni na puno radno vrijeme (99,06 %). Prema vrsti ugovora o radu 72,52 % ozlijeđenih radnika je imalo ugovor o radu na neodređeno vrijeme a 26,88 % na određeno vrijeme.

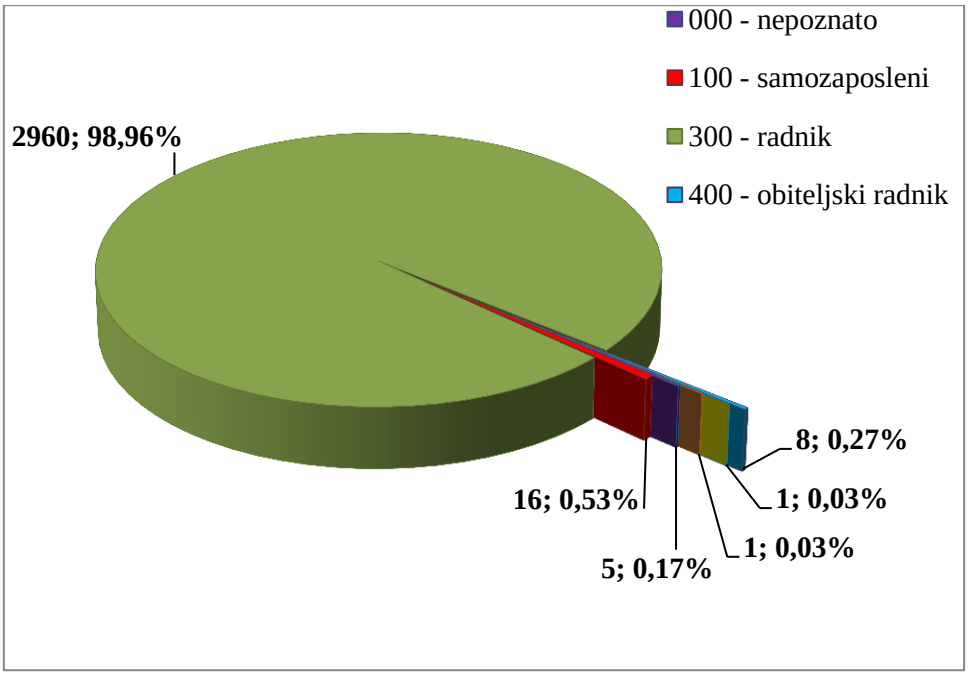

Slika 6.53. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja

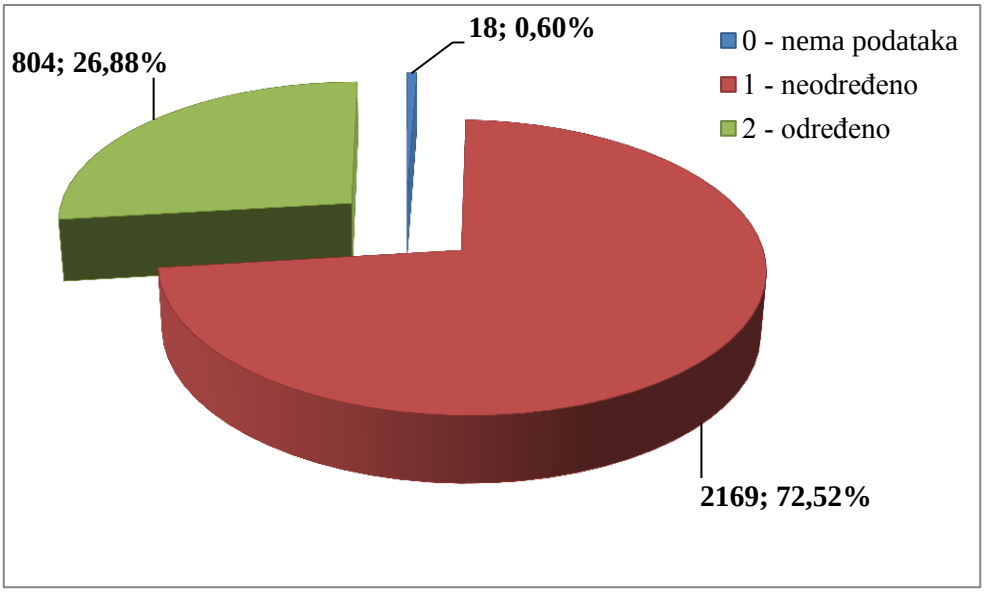

Slika 6.54. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ugovora o radu

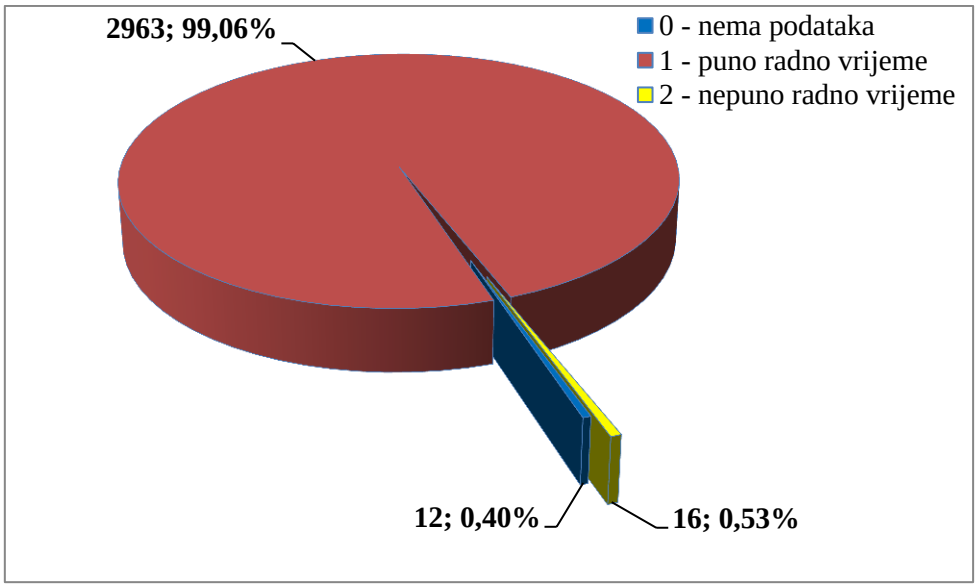

Slika 6.55. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom vremenu

Prema vrsti rada najviše ozljeda se dogodilo u redovitom radu (*slika 6.56.*) i to 2943 ili 98,40 %.

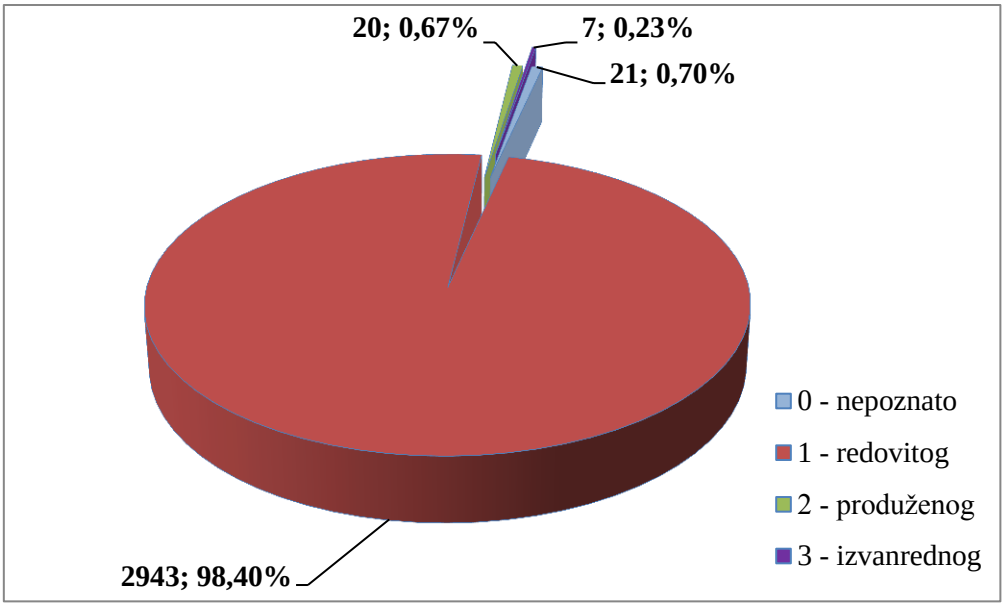

Slika 6.56. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti rada

U prerađivačkoj industriji od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** 97,69 % radnika je bilo osposobljeno za rad na siguran način a ostali nisu ili za njih nema podatka o tome.

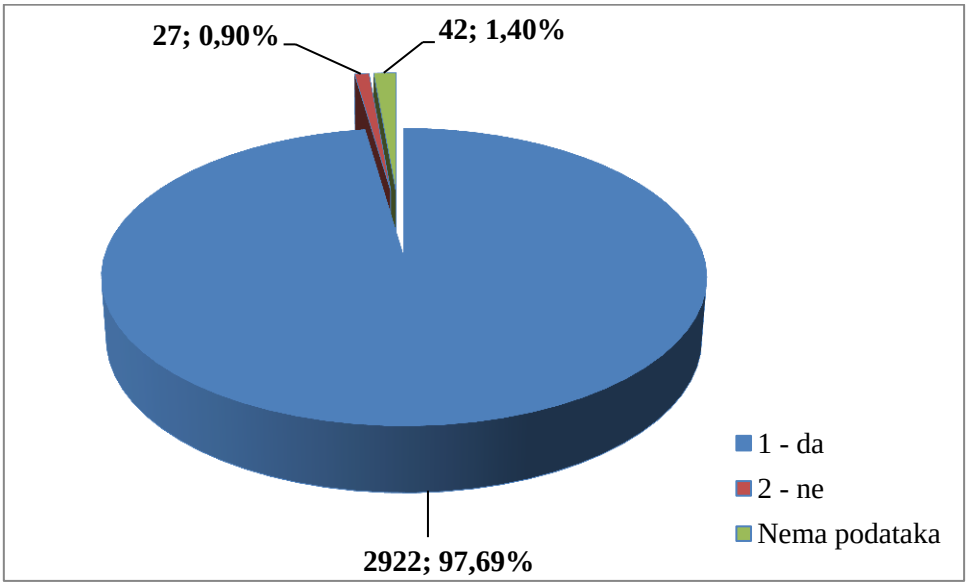

Slika 6.57. Osposobljenost radnika za rad na siguran način ozlijeđenih na mjestu rada

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada u prerađivačkoj industriji za 90,00 % je utvrđeno da su koristili osobna zaštitna sredstva.

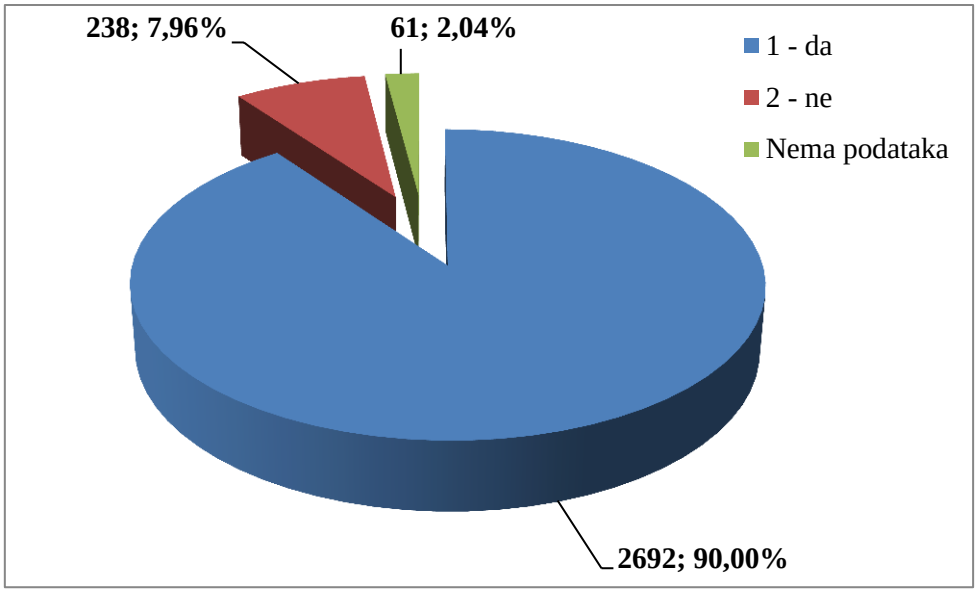

Slika 6.58. Korištenje OZS

Iz *tablice 6.36.* se vidi na kojim poslovima, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 su radili ozlijeđeni radnici u prerađivačkoj industriji. Najviše ozlijeđenih radnika na mjestu rada je iz roda 7 - zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (1410), slijede 8 - rukovatelji postrojenima i strojevima industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda (659) i zatim 9 - jednostavna zanimanja (467).

Tablica 6.36. Ozljede na radu u prerađivačkoj industriji prema zanimanju

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	Na mjestu rada %
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	**6**	**0,20**
11 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	1	0,03
12 Administrativni i komercijalni direktori/administrativne i komercijalne direktorice	1	0,03
13 Direktori/direktorice proizvodnje i specijaliziranih usluga	3	0,10
14 Direktori/direktorice u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini na malo i drugim uslužnim djelatnostima	1	0,03
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	**57**	**1,91**
21 Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	35	1,17
22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	4	0,13
24 Stručnjaci/stručnjakinje za poslovanje i upravljanje	6	0,20
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	6	0,20
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	6	0,20
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	**188**	**6,29**
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	129	4,31
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	15	0,50
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	33	1,10
34 Stručni suradnici/stručne suradnice za pravna pitanja, društvene znanosti, kulturu, šport, umjetnost i srodna zanimanja	2	0,07

35 Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije te podrške korisnicima	9	0,30
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	**63**	**2,11**
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	4	0,13
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	2	0,07
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	45	1,50
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	12	0,40
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	**132**	**4,41**
51 Uslužna zanimanja	34	1,14
52 Trgovačka zanimanja	87	2,91
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	11	0,37
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	**7**	**0,23**
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	3	0,10
62 Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje	1	0,03
63 Ratari/ratarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje, sakupljači plodova/sakupljačice plodova za vlastite potrebe	3	0,10
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	**1 410**	**47,14**
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	92	3,08
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	658	22,00
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	68	2,27
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	119	3,98
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	473	15,81
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/ljačice proizvoda	**659**	**22,03**
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	482	16,12
82 Sastavljači/sastavljačice	19	0,64
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	158	5,28
9 Jednostavna zanimanja	**467**	**15,61**
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	20	0,67
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	17	0,57
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	151	5,05
94 Pomagači/pomagačice u pripremi hrane	4	0,13
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	275	9,19
Nema podataka	**2**	**0,07**
Nema podataka	2	0,07
Sveukupno po rodu	**2 991**	**100,00**

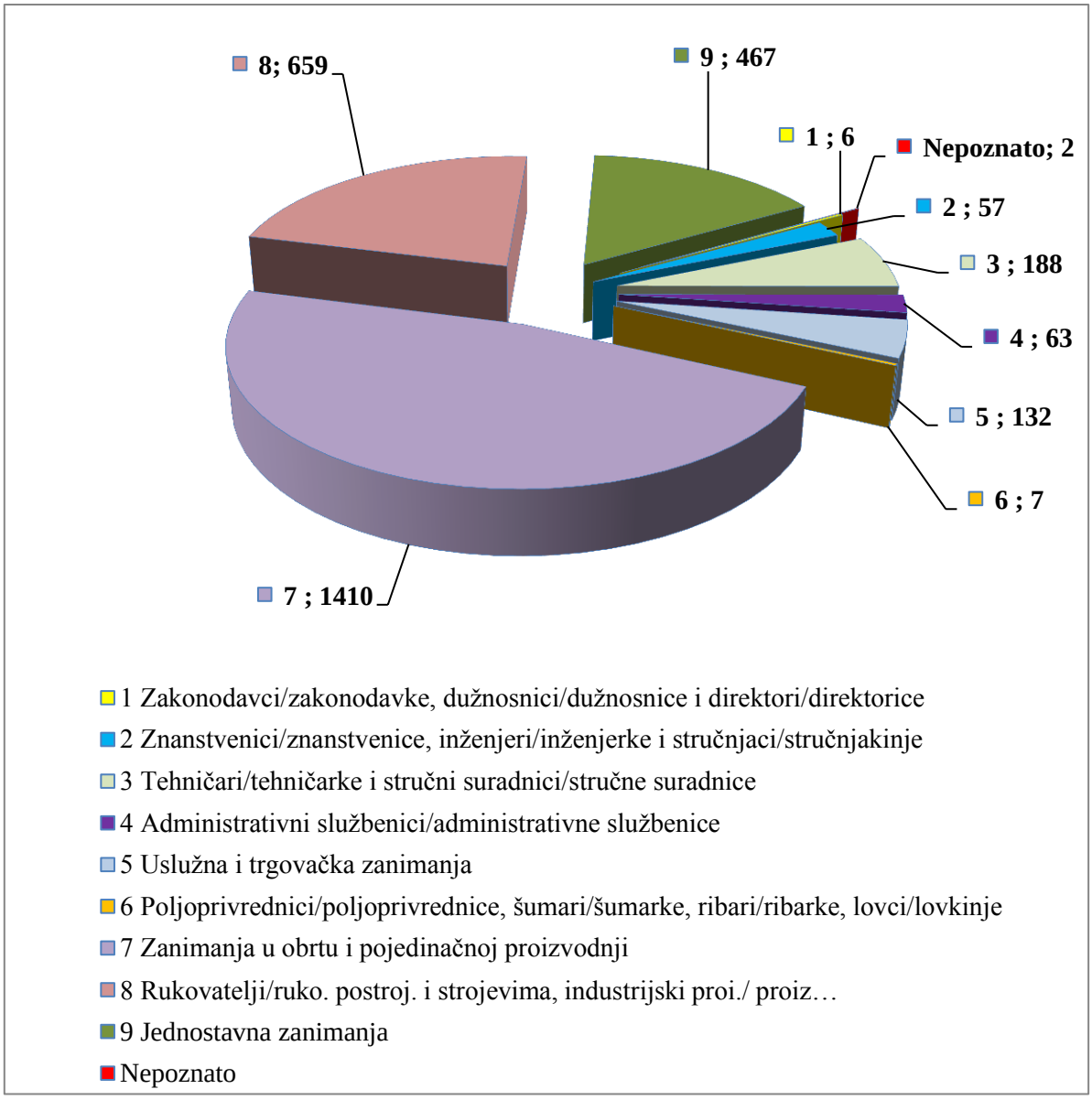

Slika 6.59. Ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih

U *tablici 6.37.* je pokazan odnos zanimanja radnika koji su se češće ozljeđivali prema odjeljcima prerađivačke industrije. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada (2991) njih 2537 je obuhvaćeno analizom. U odjeljku 10 - proizvodnja prehrambenih proizvoda i 16 - prerada drva i proizvoda od drva i pluta osim namještaja najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 75 - prerađivači hrane, drva, proizvođači odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja. U odjeljku 25 - proizvodnja gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme i u djelatnosti 30 - proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 72 - tokari, kovinotokari, strojarski mehaničari i srodna zanimanja. 81 – rukovatelji postrojenjima i strojevima u značajnom broju su se ozljeđivali u 10 - proizvodnji prehrambenih proizvoda, 16 - preradi drva i proizvoda od drva, 24 – proizvodnji metala, 25 – proizvodnji gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme.

Tablica 6.37. Ozljede na radu po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih
*(Oznaka *:31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja, 71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara, 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike, 75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja, 81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja)*

NKD područje C - odjeljci	NKZ 10 - zanimanja s najviše ozlijeđenih u prerađivačkoj industriji*									Ukupno
	31	71	72	74	75	81	83	93	96	
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	24	0	19	8	165	69	80	48	65	478
11 Proizvodnja pića	1	1	6	4	1	11	15	2	9	50
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0	0	1	0	0	3	0	0	0	4
13 Proizvodnja tekstila	2	0	6	3	3	8	0	5	5	32
14 Proizvodnja odjeće	1	0	1	1	38	10	0	2	2	55
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2	0	4	0	32	3	5	1	4	51
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta,osim namještaj…	5	4	9	7	115	53	3	20	40	256
17 Proizvodnja papira i proiz. od papira	2	2	2	2	3	11	2	1	2	27
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1	0	1	0	0	3	1	1	10	17
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	7	0	3	0	0	3	4	0	0	17
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	11	3	12	1	6	32	6	5	7	83
21 Proizvodnja osnovnih farm. proizvoda i farm. pripravaka	8	0	0	1	0	1	1	1	1	13
22 Proizvodnja proiz. od gume i plastike	0	2	6	3	3	19	3	9	15	60
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	5	16	19	10	1	45	14	10	19	139
24 Proizvodnja metala	1	1	35	6	0	66	4	6	6	125
25 Proizvodnja gotovih metalnih proiz., osim strojeva i opreme	12	39	229	18	5	84	5	23	44	459
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	1	0	1	4	0	0	0	1	2	9
27 Proizvodnja električne opreme	21	1	16	21	1	7	3	5	8	83
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	13	9	62	9	0	27	0	0	1	121
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	0	1	11	0	3	4	0	2	11	32
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	5	11	179	11	4	0	7	4	7	228
31 Proizvodnja namještaja	3	0	7	6	87	21	3	3	7	137
32 Ostala prerađivačka industrija	0	2	1	0	3		1	2	3	12
33 Popravak i instalir. strojeva i opreme	4	0	28	4	3	2	1		7	49
Ukupno	**129**	**92**	**658**	**119**	**473**	**482**	**158**	**151**	**275**	**2 537**

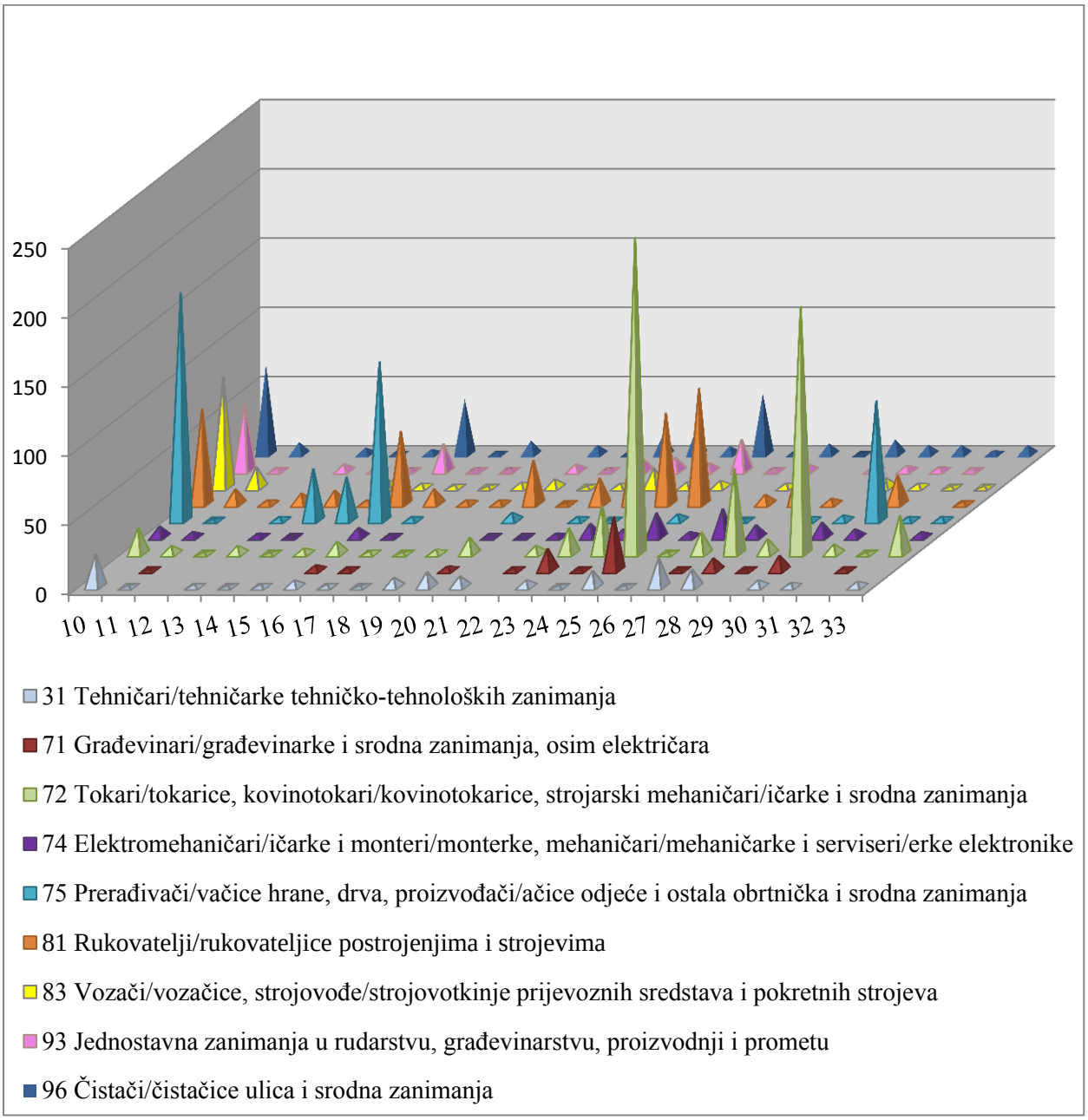

Slika 6.60. Ozljede na mjestu rada u prerađivačkoj industriji i najčešća zanimanja ozlijeđenih

6.3.2. Karakteristike ozljeda u prerađivačkoj industriji

Od ukupnog broja ozlijeđenih na mjestu rada u prerađivačkoj industriji 428 je teških ozljeda i 10 skupnih.

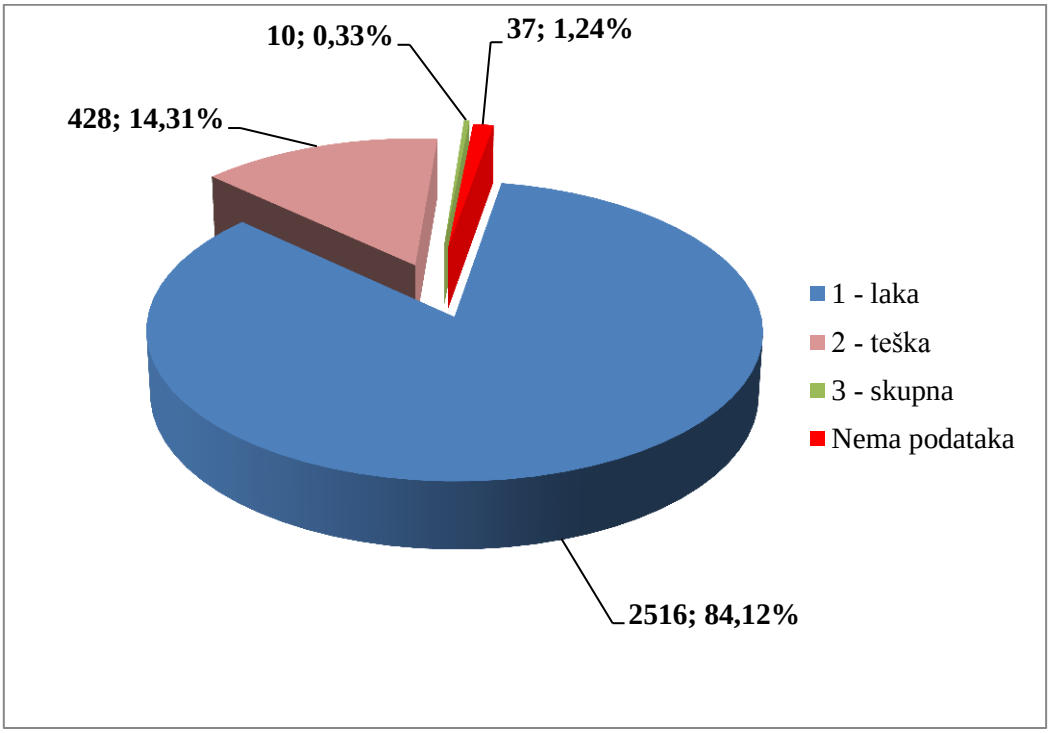

Slika 6.61. Težina ozljeda u prerađivačkoj industriji na mjestu rada

Tablica 6.38. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda na mjestu rada u prerađivačkoj industriji javljaju se rane i površinske ozljede (1 431 ili 47,84 %) a slijede iščašenja, uganuća i nategnuća (525 ili 17,55 %) i prijelomi kostiju (415 ili 13,87 %).

*Tablica 6.38. Ozljede na mjestu rada u prerađivačkoj industriji prema vrsti ozljede (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
000 - Nepoznata ozljeda	**3**	**57**	**7**	**1**	**68**	**2,27**
010 - Rane i površinske ozljede	**7**	**1 352**	**64**	**8**	**1 431**	**47,84**
011 - Površinske ozljede	3	467	20	3	493	16,48
012 - Otvorene rane	1	273	21	1	296	9,90
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	3	612	23	4	642	21,46
020 - Prijelomi kostiju	**6**	**361**	**44**	**4**	**415**	**13,87**
021 - Zatvoreni prijelom	2	116	12	1	131	4,38
022 - Otvoreni prijelom	0	14	3	0	17	0,57
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	4	231	29	3	267	8,93
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	**4**	**447**	**66**	**8**	**525**	**17,55**
031 - Iščašenja	1	47	11	0	59	1,97

032 - Uganuća i nategnuća	1	191	27	5	224	7,49
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	2	209	28	3	242	8,09
040 - Traumatske amputa. (gubitak dijela tijela)	**0**	**46**	**0**	**1**	**47**	**1,57**
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	**0**	**47**	**6**	**0**	**53**	**1,77**
051 - Potresi	0	6			6	0,20
052 - Unutarnje ozljede	0	24	4	0	28	0,94
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	0	17	2		19	0,64
060 - Opekline i smrzotine	**2**	**120**	**4**	**4**	**130**	**4,35**
061 - Termalne opekline	2	83	3	3	91	3,04
062 - Kemijske (korozivne) opekline	0	14	0	0	14	0,47
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	0	23	1	1	25	0,84
070 - Trovanja i infekcije	**0**	**1**	**1**	**0**	**2**	**0,07**
072 - Akutne infekcije	0	1	0	0	1	0,03
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	0	0	1	0	1	0,03
090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,03**
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	0	1	0	0	1	0,03
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zraka	**0**	**4**	**1**	**0**	**5**	**0,17**
103 - Učinci snižene temperature	**0**	**1**	**1**	**0**	2	0,07
109 - Ostali učinci top. ekstrema, svjetla i zračenja	0	3	0	0	3	0,10
110 - Šok	**0**	**16**	**1**	**0**	**17**	**0,57**
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	0	0	12	0	12	0,40
112 - Traumatski šok	0	0	1	0	1	0,03
119 - Druge vrste šoka	0	0	3	1	4	0,13
120 - Višestruke ozljede	**2**	**30**	**10**	**1**	**43**	**1,44**
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	**2**	**240**	**7**	**5**	**254**	**8,49**
Sveukupno po skupinama	**26**	**2 722**	**211**	**32**	**2 991**	**100,00**

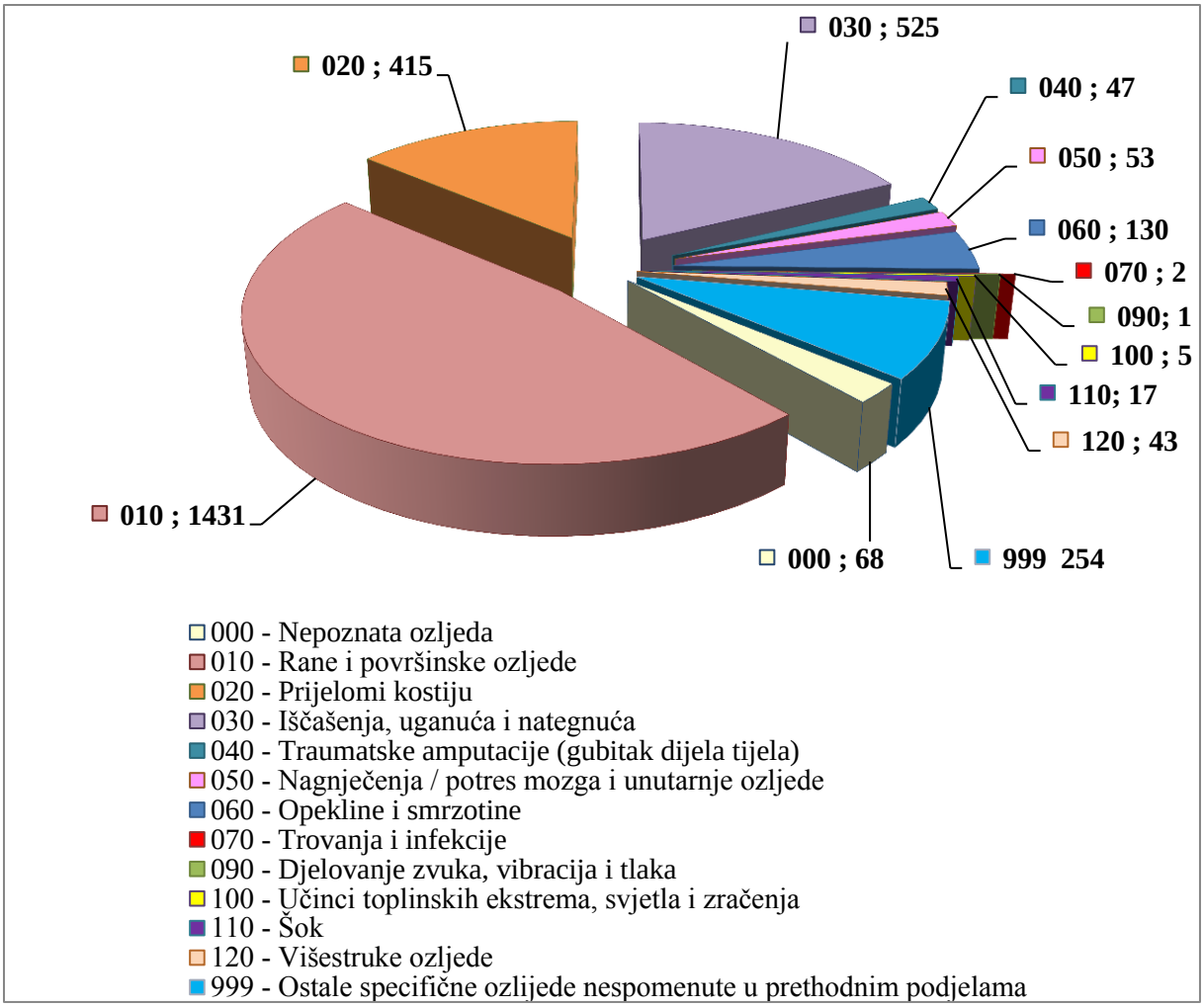

Slika 6.62. Vrsta ozljeda u prerađivačkoj industriji na mjestu rada

Tablica 6.39. pokazuje najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada u prerađivačkoj industriji. To su najčešće gornji ekstremiteti (1562 ili 52,22 %) a unutar te grupe to su prsti (963 ili 32,20 %), slijede donji ekstremiteti (765 ili 25,58%) a unutar te grupe to je koljeno i potkoljenica (275 ili 9,19 %).

*Tablica 6.39. Ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu radu u prerađivačkoj industriji (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	**2**	**63**	**4**	**1**	**70**	**2,34**
10 - Glava	**1**	**288**	**15**	**5**	**309**	**10,33**
11 - Glava (Caput) mozak i moždani živci i žile	0	63	4	0	67	2,24
12 - Područje lica	0	39	1	0	40	1,34
13 - Oko(oči)	1	115	0	2	118	3,95
14 - Uho(uši)	0	3	0	0	3	0,10
15 - Zubi	0	3	1	0	4	0,13

18 - Glava,ozlijeđena na više mjesta	0	6	1	0	7	0,23
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	0	59	8	3	70	2,34
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	**0**	**21**	**7**	**2**	**30**	**1,00**
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	0	14	5	1	20	0,67
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	0	7	2	1	10	0,33
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	**1**	**55**	**8**	**1**	**65**	**2,17**
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	1	33	7	1	42	1,40
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	0	22	1	0	23	0,77
40 - Trup i organi	**1**	**72**	**13**	**0**	**86**	**2,88**
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	1	24	8	0	33	1,10
42 - Područje prsa uključujući organe	0	20	1	0	21	0,70
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	0	12	2	0	14	0,47
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	0	2	1	0	3	0,10
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	14	1	0	15	0,50
50 - Gornji ekstremiteti	**10**	**1 461**	**80**	**11**	**1 562**	**52,22**
51 - Rame i nadlaktica	2	53	6	2	63	2,11
52 - Lakat i podlaktica	3	165	19	1	188	6,29
53 - Šaka	1	216	10	1	228	7,62
54 - Prst (prsti)	4	915	37	7	963	32,20
55 - Ručni zglob-zapešće	0	74	7	0	81	2,71
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	0	12	0	0	12	0,40
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	26	1	0	27	0,90
60 - Donji ekstremiteti	**9**	**684**	**63**	**9**	**765**	**25,58**
61 - Kuk i natkoljenica	0	11	0	0	11	0,37
62 - Koljeno i potkoljenica	3	244	26	2	275	9,19
63 - Gležanj	1	170	17	4	192	6,42
64 - Stopalo	3	135	12	1	151	5,05
65 - Nožni prst (prsti)	0	67	2		69	2,31
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	0	10	1	1	12	0,40
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	2	47	5	1	55	1,84
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	**1**	**65**	**20**	**3**	**89**	**2,98**
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	0	7	1	0	8	0,27
78 - Višestruke ozljede tijela	1	58	19	3	81	2,71
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	**1**	**13**	**1**	**0**	**15**	**0,50**
Sveukupno po skupinama	**26**	**2 722**	**211**	**32**	**2 991**	**100,00**

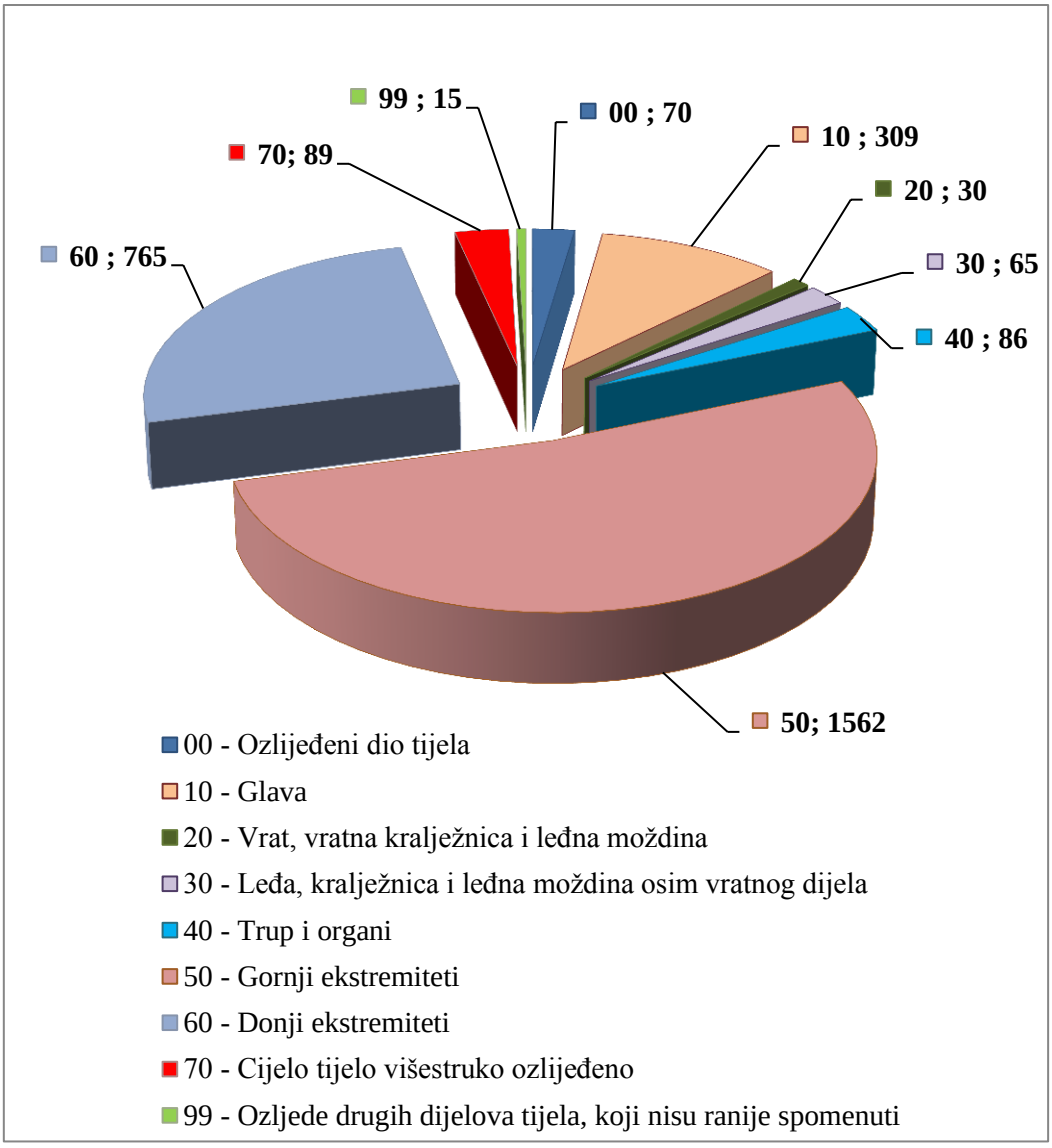

Slika 6.63. Najčešće ozlijeđeni dio tijela u prerađivačkoj industriji na mjestu rada

Tablica 6.40. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada u prerađivačkoj industriji dogodio u 010 - industrijskoj zoni, preciznije u 011 - proizvodnoj zoni, tvornici, radionici (2115 ili 70,71 %).

*Tablica 6.40. Broj ozljeda na mjestu radu u prerađivačkoj industriji u odnosu na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni okoliš	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
000 - Nema podataka	**2**	**2**	**2**	**0**	**6**	**0,20**
010 - Industrijska zona - nespecificirano	**15**	**2 412**	**82**	**19**	**2 528**	**84,52**
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	0	2 056	49	10	2 115	70,71
012 - Remontni zavod, servisna radionica	15	58	2	0	75	2,51
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar istovar	0	235	28	4	267	8,93

019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenut ranije	0	63	3	5	71	2,37
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	**1**	**43**	**52**	**2**	**98**	**3,28**
021 - Gradilište - izgradnja objekta	0	19	33	1	53	1,77
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	1	10	12	0	23	0,77
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	0	9	0	1	10	0,33
025 - Gradilište - na ili iznad zemlje	0	4	0	0	4	0,13
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	0	1	7	0	8	0,27
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo – nespecificirano	**0**	**11**	**2**	**0**	**13**	**0,43**
031 - Stočarsko područje	0	6	0	0	6	0,20
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	0	1	0	0	1	0,03
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	0	2	0	0	2	0,07
034 - Šumarsko područje	0	2	2	0	4	0,13
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park,razno - nespecificirano	**1**	**134**	**7**	**0**	**142**	**4,75**
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	0	46	2	0	48	1,60
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, dječji vrtić	0	0	1	0	1	0,03
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	1	74	1	0	76	2,54
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	0	10	0	0	10	0,33
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	0	4	3	0	7	0,23
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	**0**	**5**	**1**	**0**	**6**	**0,20**
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	0	2	1	0	3	0,10
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	0	3	0	0	3	0,10
060 - Javno područje - nespecificirano	**6**	**84**	**53**	**8**	**151**	**5,05**
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sp. ceste, parkirališta, čekao. stadiona ili aerodroma)	3	30	11	4	48	1,60
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna – pri. ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	3	40	34	3	80	2,67
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)	0	12	6	0	18	0,60
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nesp. ranije	0	2	2	1	5	0,17
070 - Kućanstvo nespecificirano	**1**	**5**	**8**	**2**	**16**	**0,53**
071 - Privatna kuća ili stan	0	3	4	2	9	0,30
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteren, okućnica	1	2	3	0	6	0,20
080 - Sportski teren - nespecificirano	0	0	1	0	**1**	**0,03**
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta – nespec.	**0**	**3**	**2**	**1**	**6**	**0,20**
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, …)	0	3	2	1	6	0,20

100 - Podzemni radovi osim gradilišta - nespecificirano	0	1	0	0	**1**	**0,03**
103 - Podzemlje - kanalizacija	0	1	0	0	1	0,03
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta nespecificirano	**0**	**21**	**1**	**0**	**22**	**0,74**
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	0	18	1		19	0,64
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila i platformi	0	1	0	0	1	0,03
119 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 110 nespomenute ranije	0	2	0	0	2	0,07
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	0	1	0	0	**1**	**0,03**
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	0	1	0	0	1	0,03
Sveukupno po skupinama	**26**	**2 722**	**211**	**32**	**2 991**	**100,00**

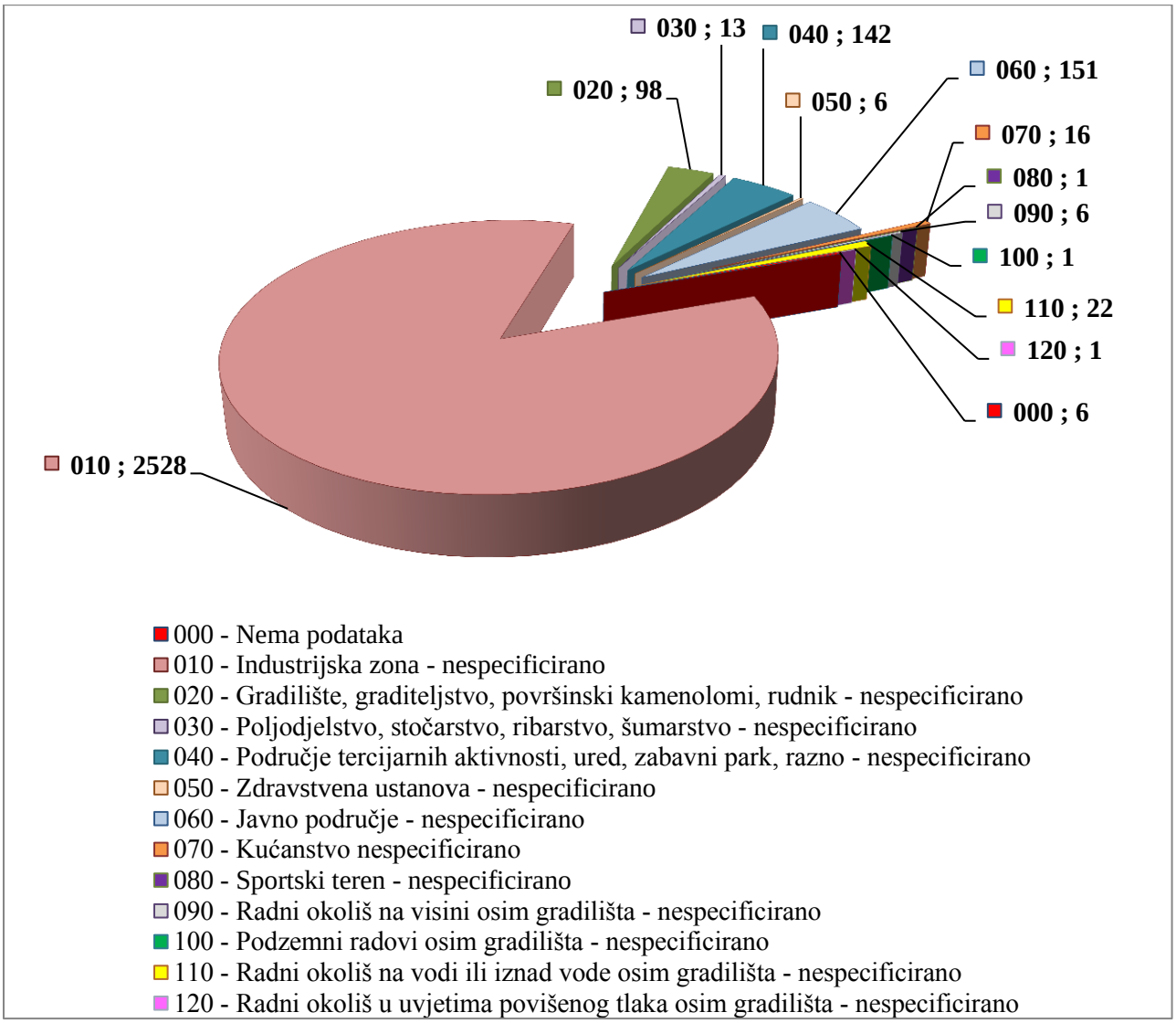

Slika 6.64. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog okoliša

Tablica 6.41. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada u prerađivačkoj industriji u odnosu na radni proces koji je ozlijeđeni provodio u vrijeme ozljede. Najviše ozljeda se dogodilo pri 10 – izrada, prerada, obrada, skladištenje – sve vrste – nespecificirano (1630 ili 54,50 %), slijedi 50 – ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 nespecificirano (891 ili 29,79 %). Veliki broj ozljeda svrstan u grupu 50 pokazuje da poslodavci ne ispunjavaju precizno prijavu ozljede na radu.

*Tablica 6.41. Broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni proces pri kojem se dogodila ozljeda (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni proces	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Nema podataka	**2**	**3**	**3**		**8**	**0,27**
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste – nespecificirano	**8**	**1 550**	**63**	**9**	**1 630**	**54,50**
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	5	1 224	28	5	1 262	42,19
12 - Skladištenje - sve vrste	2	301	35	4	342	11,43
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	0	25	0	0	25	0,84
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje – nespecificirano	**1**	**24**	**21**	**1**	**47**	**1,57**
21 - Iskopavanje	0	1			1	0,03
22 - Novogradnja - visokogradnja	0	14	13		27	0,90
23 - Novogradnja - niskogradnja	0	1		1	2	0,07
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada – svi tipovi konstrukcija	1	6	5	0	12	0,40
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	0	2	3	0	5	0,17
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	**0**	**6**	**2**	**0**	**8**	**0,27**
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	0	1	0	0	1	0,03
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	0	4	0	0	4	0,13
34 - Šumarstvo	0	1	2	0	3	0,10
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost – nespecificirano	**0**	**51**	**2**	**0**	**53**	**1,77**
41 - Javne usluge, njega, pomoć	**0**	**6**	**2**	**0**	8	0,27
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	0	14	0	0	14	0,47
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	0	27	0	0	27	0,90
49 - Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	0	4	0	0	4	0,13
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	**8**	**799**	**72**	**12**	**891**	**29,79**
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	4	405	48	6	463	15,48
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	2	170	18	4	194	6,49
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	1	151	1	0	153	5,12
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	0	15	1	0	16	0,53

55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	1	52	4	1	58	1,94
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	0	6	0	1	7	0,23
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti – nespecificirano	**7**	**289**	**48**	**10**	**354**	**11,84**
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	7	289	48	10	354	11,84
Sveukupno po skupinama	**26**	**2 722**	**211**	**32**	**2 991**	**100,00**

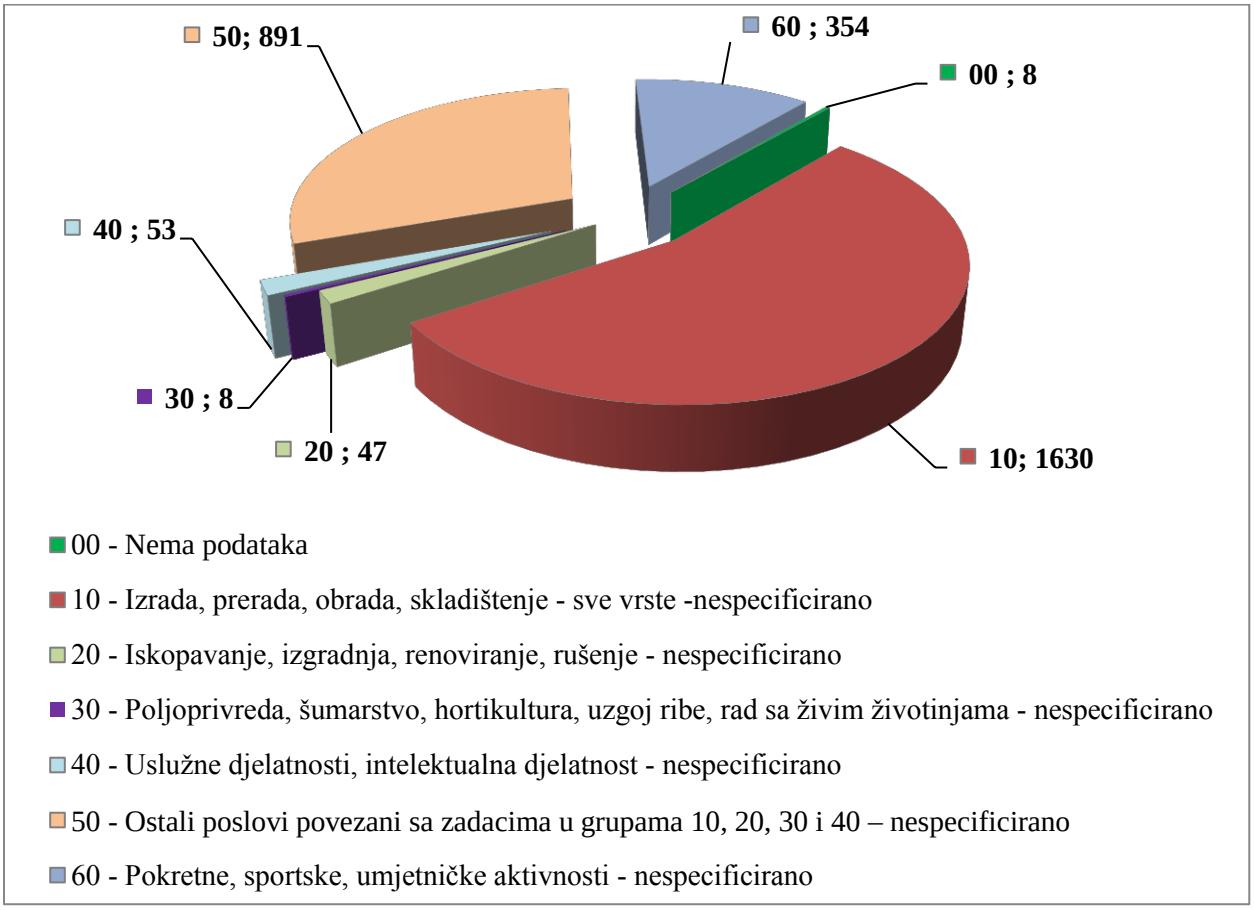

Slika 6.65. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog procesa

Tablica 6.42. pokazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u momentu ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. Najčešće je to 10 – rukovanje strojem – nespecificirano a materijalno sredstvo povezano sa specifičnom aktivnosti u 545 slučajeva su 10.00 – strojevi i oprema – nepokretni - nespecificirano. Slijedi aktivnost: 20 - rad s ručnim alatom - nespecificirano a materijalno sredstvo je 06.00 - ručni alat bez pogona u 339 slučajeva i 07.00 - ručni alat mehanički u 203 slučaja. Na trećem mjestu po broju ozljeda je aktivnost 40 – rukovanje predmetima - nespecificirano a materijalno sredstvo je 14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano u 326 slučajeva.
U prerađivačkoj industriji specifičnu aktivnost 60 – kretanje - nespecificirano u 477 slučajeva radnik je izvodio neposredno prije ozljede na mjestu rada, od toga 306 ozljeda je bilo u 01.00 zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje i 171 ozljeda u 02.00 zgradama, građevinama, površinama iznad nivoa zemlje što je 15,95 % od svih ozljeda na mjestu rada.

*Tablica 6.42. Odnos specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava povezanih sa specifičnom radnom aktivnosti (Oznaka *:10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana)*

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	**Specifična aktivnost ***							
	10	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	9	3	0	11	0	24	21	68
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	3	0	17	2	**306**	7	335
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	1	0	0	12	5	**171**	1	190
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	8	0	8
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	2	0	39	8	1	0	50
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	1	2	0	30	2	2	0	37
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	2	**339**	0	9	3	2	1	356
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	1	**203**	0	6	1	0	0	211
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	11	0	2	1	0	0	14
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	2	1	1	2	0	8	0	14
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	**545**	5	0	33	7	18	0	608
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	44	3	92	118	65	42	3	367
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	1	0	60	7	0	38	0	106
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	1	0	0	3	0	9	0	13
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	10	9	1	**326**	163	7	3	519
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	18	0	1	0	19
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	7	0	0	0	7
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	2	3	0	19	9	12	0	45
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	1	0	2	1	2	3	9
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	11	4	0	0	15
Ukupno	**619**	**585**	**154**	**672**	**271**	**651**	**39**	**2 991**

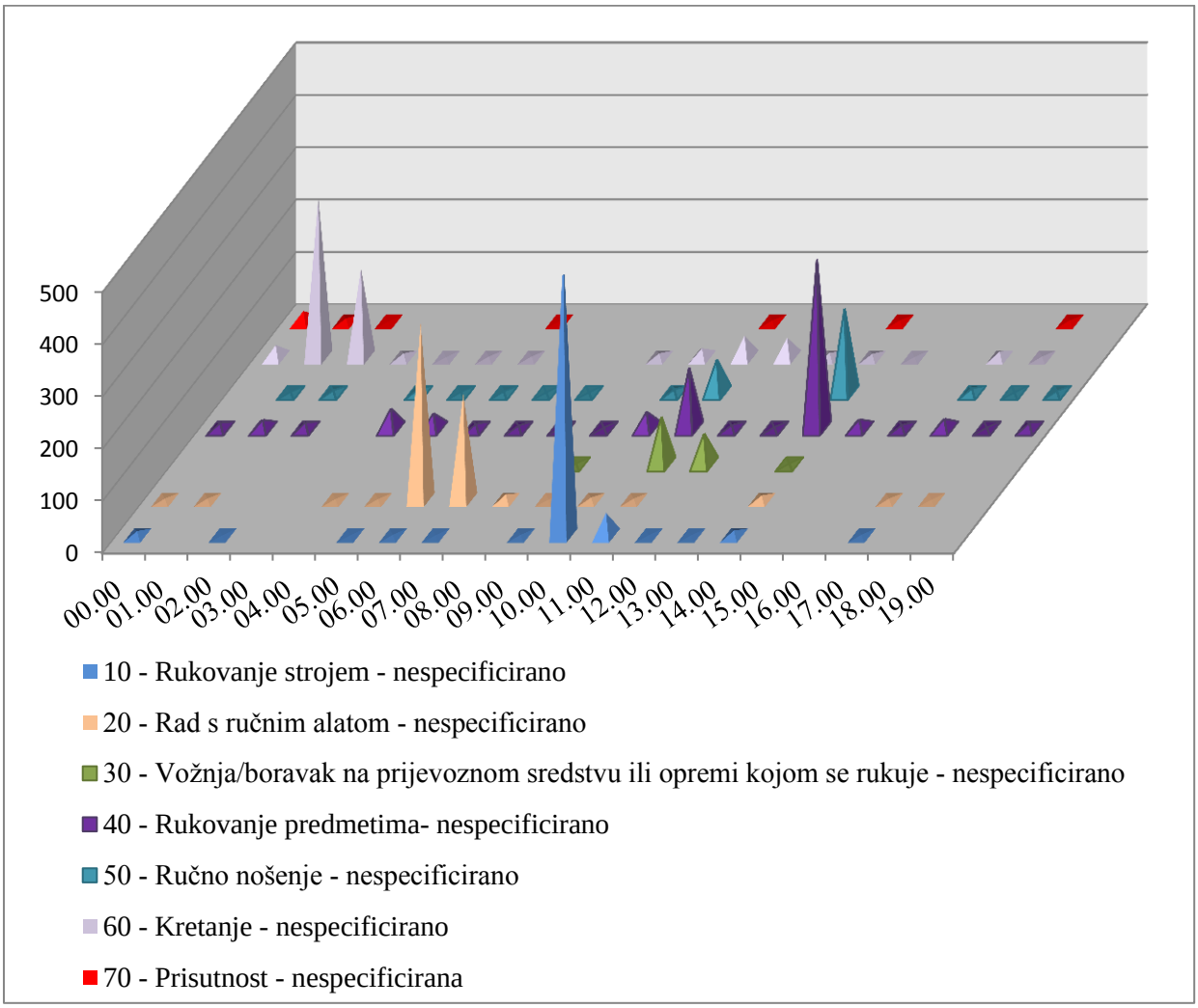

Slika 6.66. Specifična radna aktivnost i materijalna sredstva vezana za specifičnu aktivnost

Tablica 6.43. pokazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Najčešći poremećaj je 40 – gubitak kontrole nad strojem, prijevoznim sredstvom opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano a materijalna sredstva nad kojima je izgubljena kontrola su: 14.00 sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina u 256 slučajeva, slijedi 06.00 ručni alat bez pogona u 193 slučaja i 10.00 strojevi i oprema nepokretni u 164 slučaja. Sljedeći poremećaj je 30 – lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano a materijalno sredstvo najčešće povezano s tim poremećajem je 14.00 sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina u 297 slučaja.

U prerađivačkoj industriji poremećaj radnog procesa 50 - pokliznuće, spoticanje, pad osobe – nespecificirano koji je doveo do ozljede na mjestu rada dogodio se 363 puta, od toga 230 ozljeda povezano s 01.00 zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje i 133 ozljede povezane s 02.00 zgradama, građevinama, površinama iznad nivoa zemlje što je 12, 14 % od svih ozljeda na mjestu rada.

*Tablica 6.43. Odnos poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava povezanih sa poremećajem radnog procesa (Oznaka *: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji)*

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										
	0	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**99**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	15	0	0	0	3	17	58	118	0	1	212
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	3	4	**230**	28	64	0	0	329
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	33	2	**133**	12	12	0	0	192
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	1	0	8	0	1	0	0	10
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	2	2	18	13	7	7	6	0	0	55
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	6	0	9	4	4	7	4	0	0	34
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1	35	**193**	0	19	5	1	0	254
07.00 - Ručni alat, mehanički – nespecificirano	0	4	2	15	66	0	8	4	2	0	101
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	1	2	0	2	0	0	0	5
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	2	0	0	1	0	2	0	5
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	2	1	2	13	**164**	9	181	4	0	0	376
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	4	3	61	77	24	93	24	25	0	311
12.00 - Cestovna vozila – nespecific.	0	0	0	1	19	14	7	2	45	0	88
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	2	1	0	0	5
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	2	1	70	**297**	**256**	19	132	44	2	0	823
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari – nespecificirano	2	9	43	3	5	12	5	0	0	0	79
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2

- nespecificirano											
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu – nespeci.	0	2	0	14	7	3	17	0	1	0	44
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića -nespecificirano	0	0	1	4	3	1	4	4	30	0	47
19.00 - Glomazni otpad – nespecifi.	0	0	0	1	5	0	1	2	0	0	9
20.00 - Prirodni fenomeni – nespeci.	0	1	2	3	2	0	0	0	0	2	10
Ukupno	**21**	**30**	**126**	**515**	**826**	**483**	**584**	**295**	**108**	**3**	**2 991**

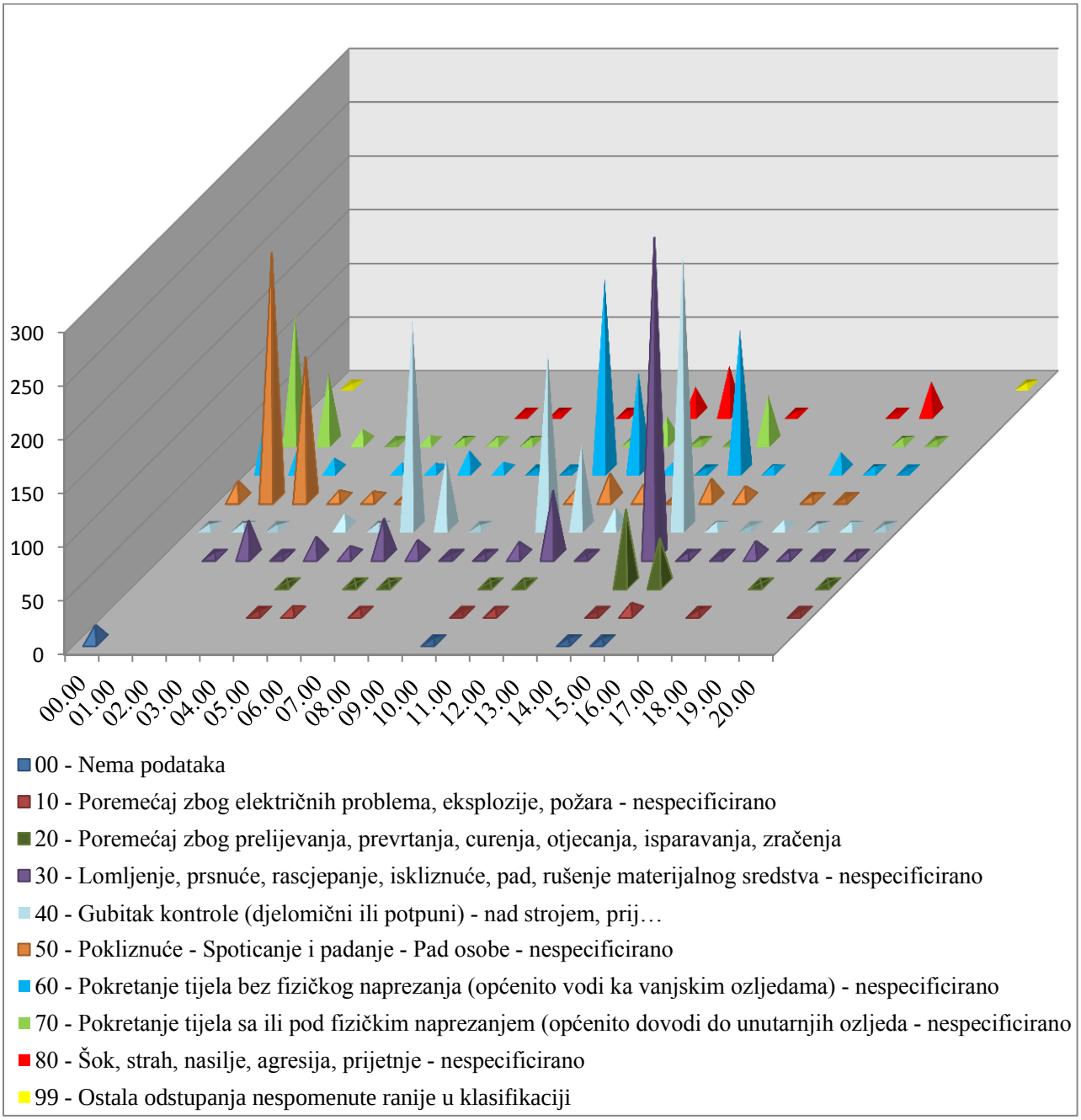

Slika 6.67. Poremećaj radnog procesa i materijalna sredstva vezana za poremećaj radnog procesa

Tablica 6.44. pokazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika. To je 50 - kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano a materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom su: 14.00 sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina – nespecificirano u 342 slučajeva, 06.00 ručni alat bez pogona – nespecificirano u 212 slučajeva i 10.00 strojevi i oprema – nepokretni – nespecificirano u 128 slučajeva. Slijedi 40 - udarac objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano a materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su 14.00 sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina – nespecificirano u 404 slučaja.
U prerađivačkoj industriji 434 radnika su ozlijeđena na način 30 – horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano a materijalno sredstvo povezano s tim načinom su 01.00 zgrade, građevine, površine - na površini zemlje što čini 14,51 % svih ozljeda na mjestu rada.

*Tablica 6.44. Odnos kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava povezanih s kontaktom (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 20 - Utapanje, zatrpavanje, umatanje – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) - nespecificirano*

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	**Kontakt - način ozljeđivanja ***									
	0	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	14	0	0	4	1	4		139	1	163
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	**434**	7	7	14	65	0	527
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	62	8	8	5	12	0	95
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	13	0	1	0	1	0	15
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	4	0	1	16	4	8	4	0	37
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	8	0	3	6	6	2	4	0	29
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	25	**212**	4	4	0	245
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	7	0	0	7	61	1	9	0	85
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	4	0	2	0	0	6
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	5	0	18	17	**128**	78	4	0	250
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	0	32	79	44	92	17	0	265
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	46	0	3	1	0	51
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3

14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	60	1	25	**404**	**342**	194	39	0	1065
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	1	77	0	0	3	0	1	0	0	82
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	5	0	6	6	12	5	1	0	35
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	1	9	1	0	8	5	24
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	2	2	1	1		6
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	2	0	0	1	0	0	0	0	3
Ukupno	**15**	**169**	**1**	**600**	**641**	**837**	**413**	**309**	**6**	**2 991**

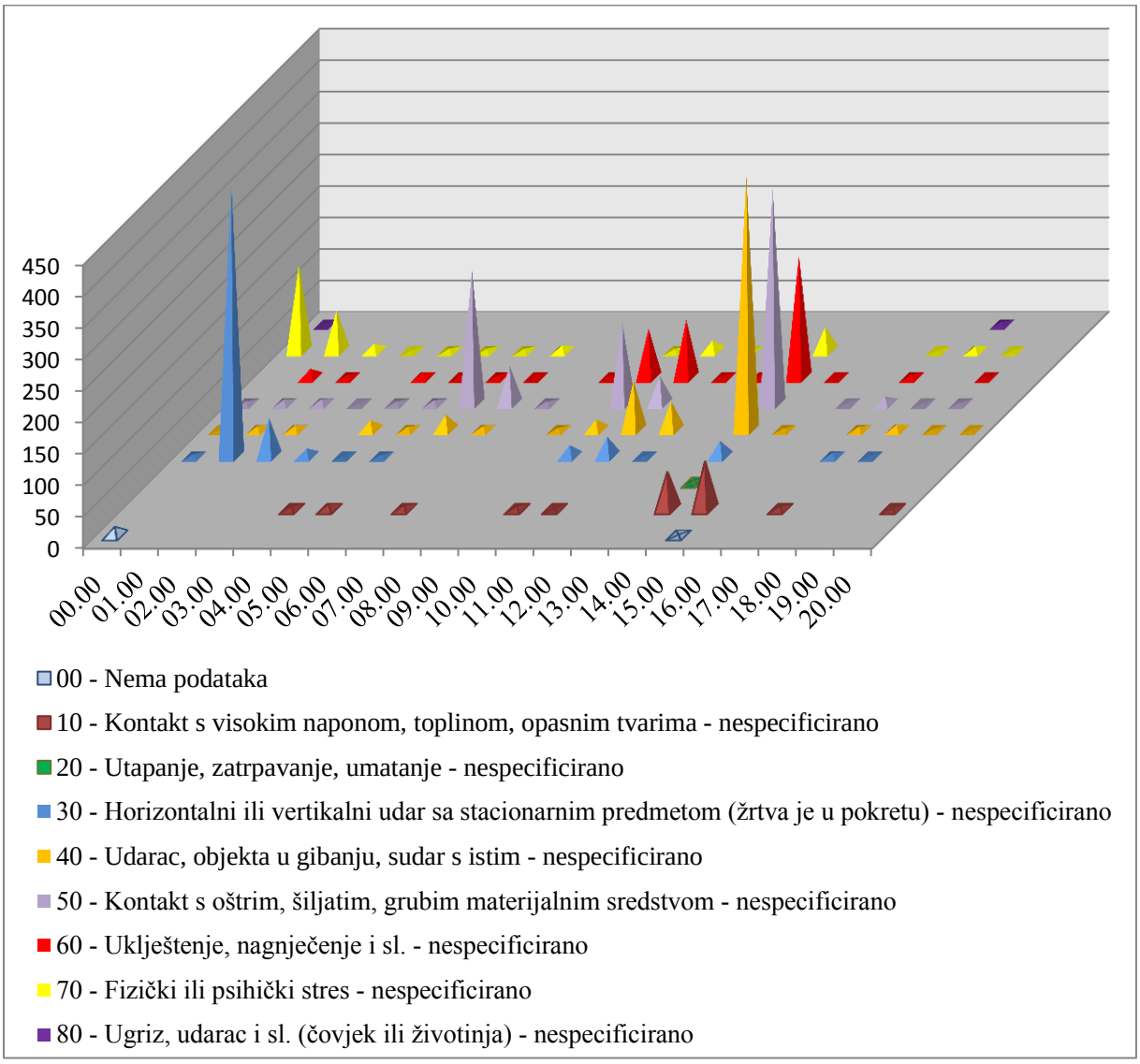

Slika 6.68. Način ozljeđivanja i materijalna sredstva vezana za način ozljeđivanja

6.4. *Analiza ozljeda na radu u djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša*

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti *E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša*. Od 13 929 ozljeda na radu za koje je HZZZSR dobio podatke u ovoj djelatnosti se ozlijedilo 425 radnika, od toga **na mjestu rada** 385.
U *tablici 6.45.* naveden je broj ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša* i mjestu nastanka ozljede na radu. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje … 90,59 % je ozlijeđeno na mjestu rada a 09,11 % na putu.

Tablica 6.45. Ozljede na radu u djelatnosti opskrbe vodom; uklanjanje … prema mjestu nastanka

E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	**Na mjestu**	**Na putu**	**Ukupno**	**Ukupno %**
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	102	13	115	27,06
37 Uklanjanje otpadnih voda	13	3	16	3,76
38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; oporaba materijala	251	24	275	64,71
39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	19	0	19	4,47
Ukupno	**385**	**40**	**425**	**100,00**

Iz *tablice 6.46.* vidi se raspored ozljeda na radu po županijama i mjestu nastanka ozljede na radu. Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u *Gradu Zagrebu* (67 ozljeda), a slijedi *Primorsko-goranska županija* (60 ozljeda) i *Osječko-baranjska županija* (52 ozljede). **Na mjestu rada** najviše ozljeda se dogodilo u *Primorsko-goranskoj županiji* (56 ozljeda), slijedi *Grad Zagreb* (53 ozljede) i *Osječko-baranjska županija* (49 ozljeda).

Tablica 6.46. Broj ozljeda na radu po županijama

Županije	**Na mjestu**	**Na putu**	**Ukupno**	**Ukupno %**
HR031 Primorsko-goranska županija	**56**	4	**60**	14,12
HR032 Ličko-senjska županija	3	1	4	0,94
HR033 Zadarska županija	25	2	27	6,35
HR034 Šibensko-kninska županija	14	0	14	3,29
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	24	3	27	6,35
HR036 Istarska županija	43	2	45	10,59
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	3	0	3	0,71
HR041 Grad Zagreb	**53**	14	**67**	15,76
HR042 Zagrebačka županija	18	1	19	4,47
HR043 Krapinsko-zagorska županija	14	1	15	3,53
HR044 Varaždinska županija	8	2	10	2,35
HR045 Koprivničko-križevačka županija	9	0	9	2,12
HR046 Međimurska županija	6	1	7	1,65
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	5	1	6	1,41
HR048 Virovitičko-podravska županija	2	1	3	0,71
HR049 Požeško-slavonska županija	5	1	6	1,41

HR04A Brodsko-posavska županija	8	2	10	2,35
HR04B Osječko-baranjska županija	**49**	3	**52**	12,24
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	15	1	16	3,76
HR04D Karlovačka županija	7	0	7	1,65
HR04E Sisačko-moslavačka županija	18	0	18	4,24
Ukupno	**385**	**40**	**425**	**100,00**

Prema ESAW metodologiji ozljede na mjestu rada dijele se na ozljede na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca -1, na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca - 2, te ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati u jednu od navedenih grupa - 9. Kako se vidi sa s*like br. 6.69.* najviše ozljeda se dogodilo na uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca (304 ili 78,96 %).

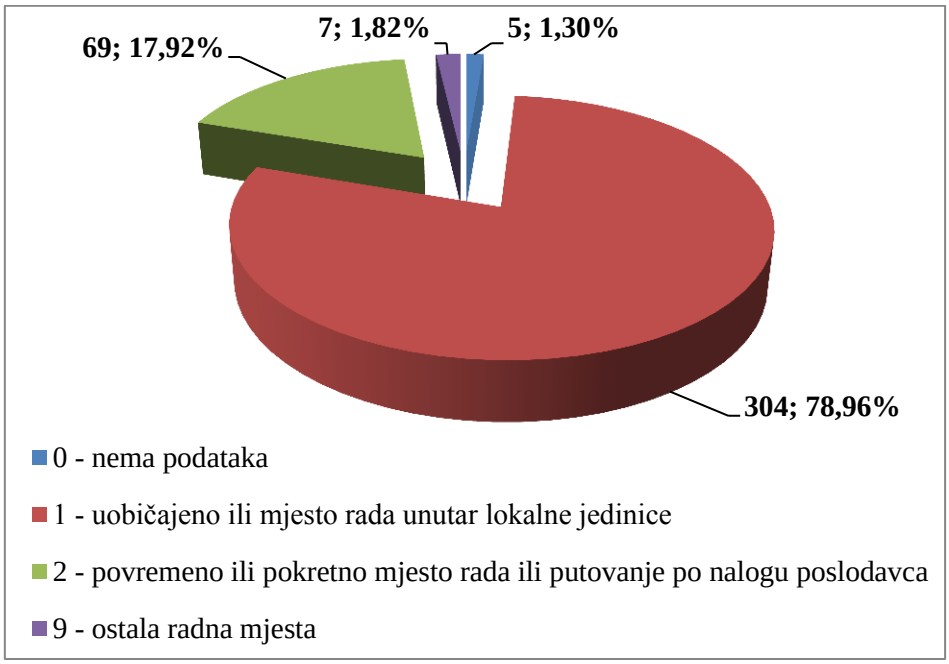

Slika 6.69. Broj ozljeda na mjestu rada

U djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša najveći broj ozljeda na radu dogodio se **utorkom** (ukupno 97 a na mjestu rada 89).

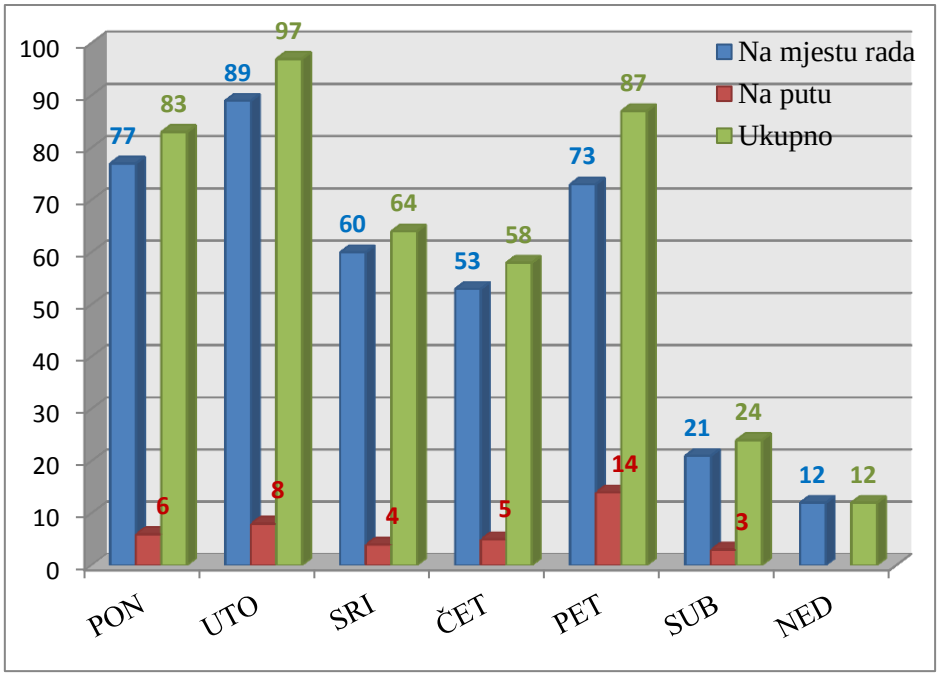

Slika 6.70. Ozljede na radu prema mjestu nastanka i danima u tjednu

6.4.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje … 387 (91,06 %) radnika su muškarci, a 38 (8,94 %) su žene. Na mjestu rada je ozlijeđeno 354 (91,95 %) muškaraca i 31 (8,05 %) žena.

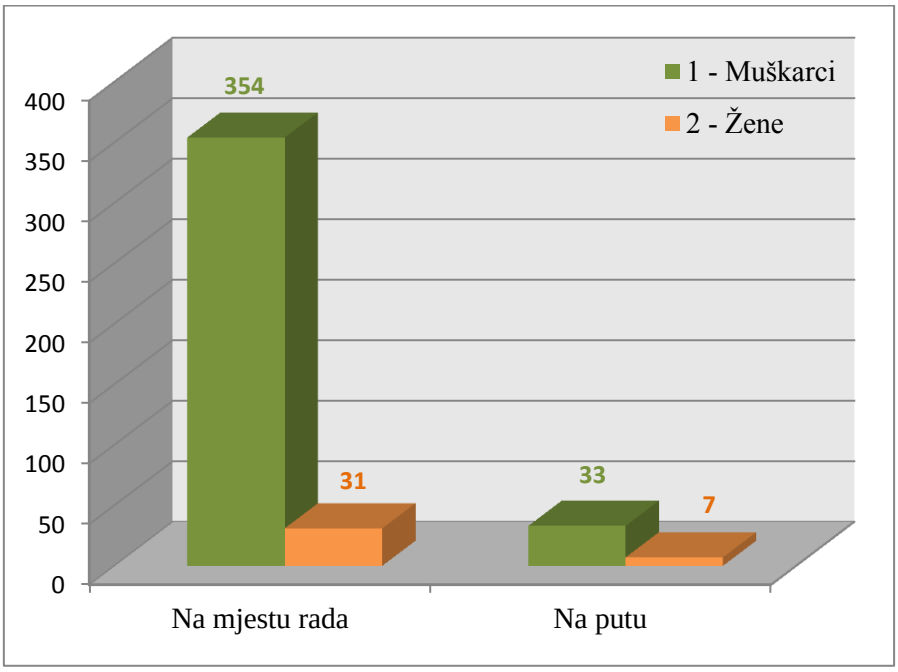

Slika 6.71. Ozljede na radu prema spolu radnika i mjestu nastanka

Prema starosti radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje … na mjestu rada najviše se ozljeđuju radnici starosti između 31 – 40 godina, slijede radnici starosti između 41 – 50 godina i radnici starosti 51 – 60 godina.

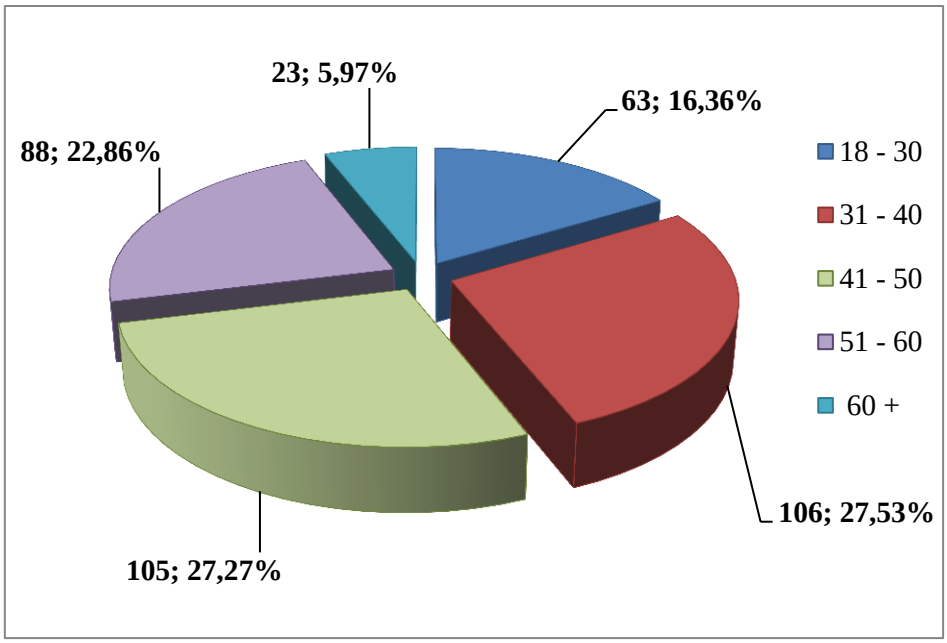

Slika 6.72. Broj ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema starosti

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju … njih 381 ili 98,96 % ima hrvatsko državljanstvo.

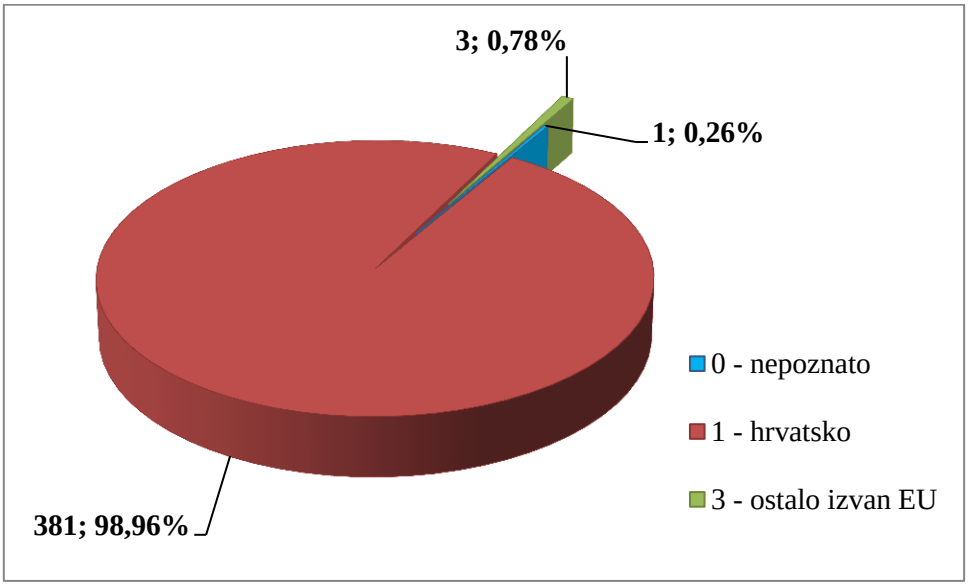

Slika 6.73. Broj ozljeda na mjestu rada prema državljanstvu ozlijeđenih osoba

Prema zaposleničkom statusu koji obuhvaća osnovu osiguranja (*slika 6.74.*), vrstu ugovora o radu (*slika 6.75.*) i radno vrijeme na koje je radnik zaposlen (*slika 6.76.*), najviše ozlijeđenih prema osnovi osiguranja spada u grupu radnika (99,74 %) koji su zaposleni na puno radno vrijeme (98,96 %). Prema vrsti ugovora o radu 86,75 % ozlijeđenih radnika je imalo ugovor o radu na neodređeno vrijeme a 12,99 % na određeno vrijeme.

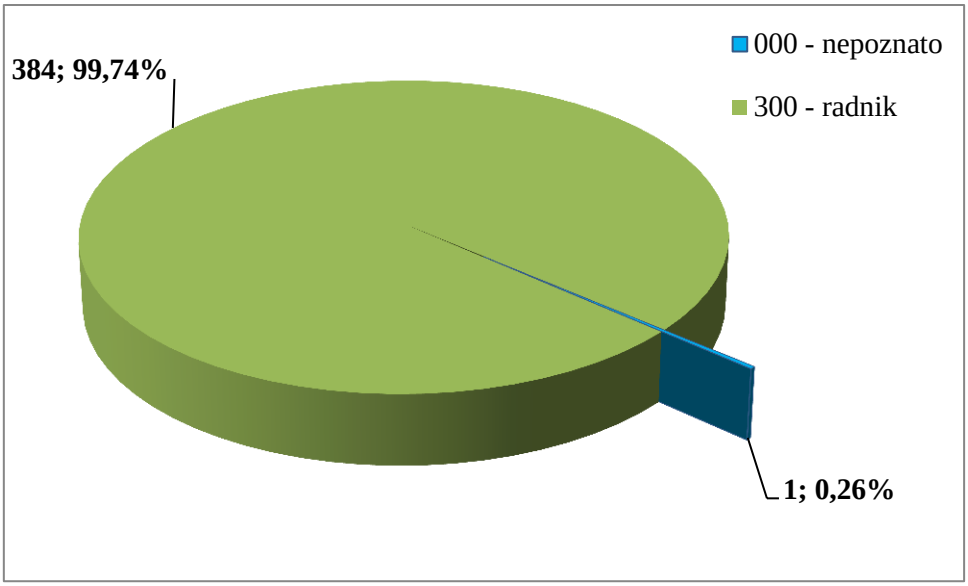

Slika 6.74. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja

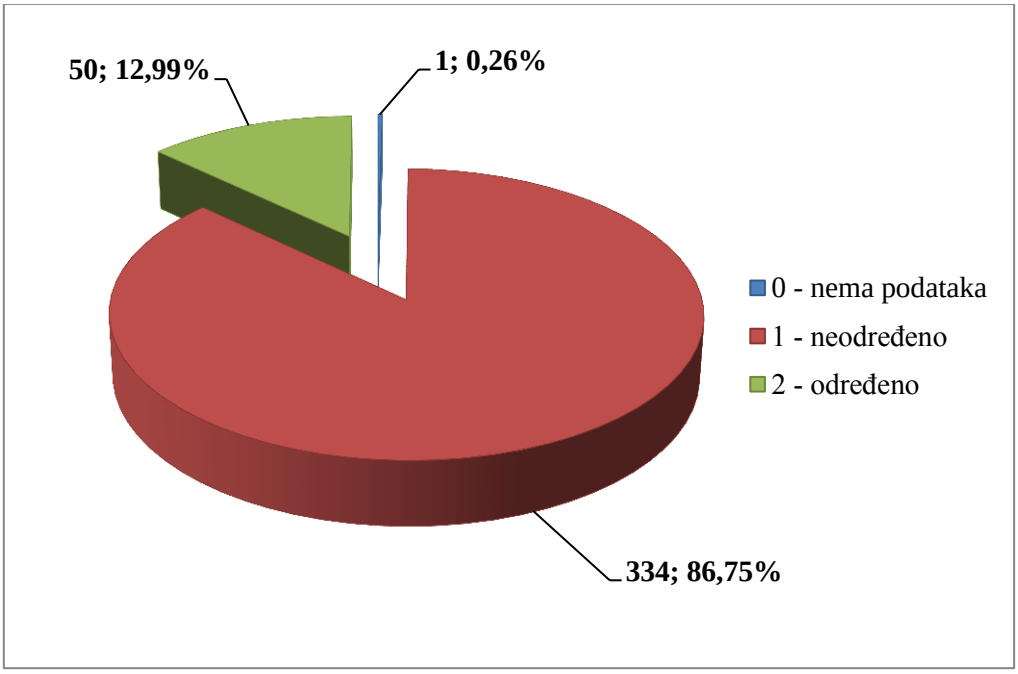

Slika 6.75. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ugovora o radu

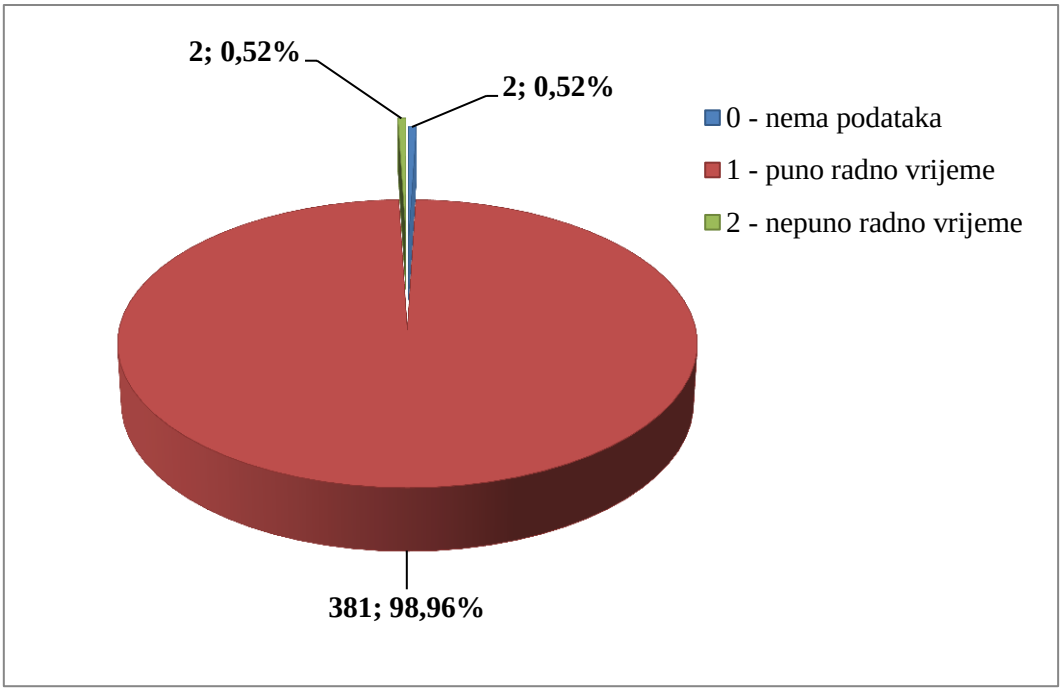

Slika 6.76. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom vremenu

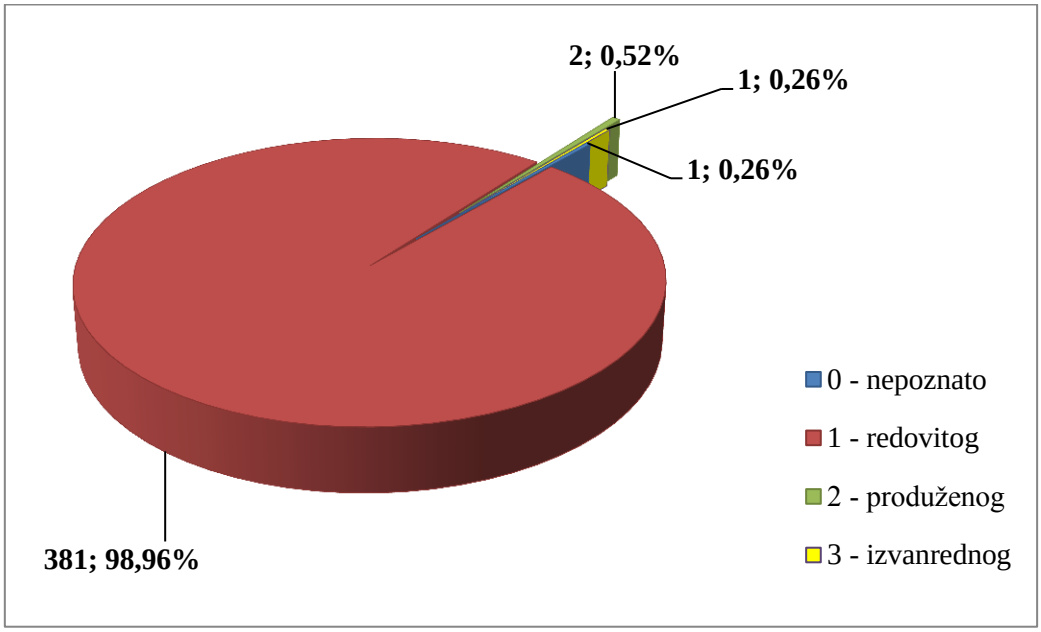

Slika 6.77. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti rada

U djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje … od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada 97,40 % radnika je bilo osposobljeno za rad na siguran način, ostali nisu ili za njih nema podatka o tome.

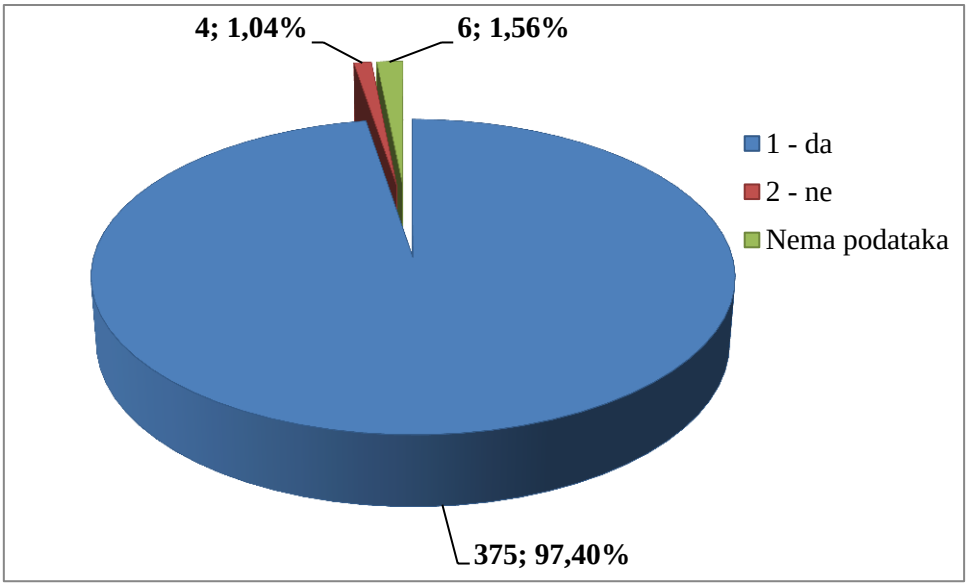

Slika 6.78.Osposobljenost radnika za rad na siguran način ozlijeđenih na mjestu rada

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje … za 93,77 % je utvrđeno da su koristili osobna zaštitna sredstva.

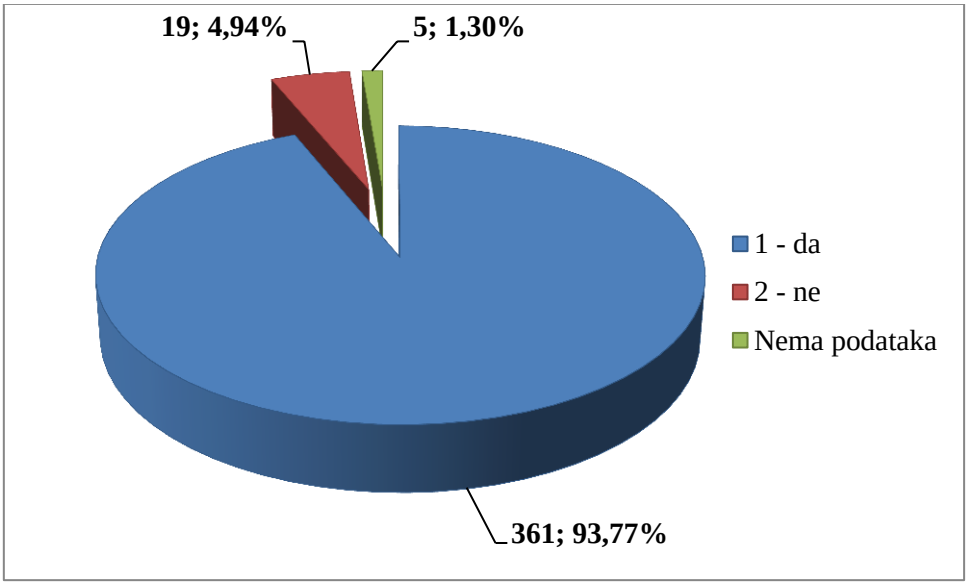

Slika 6.79. Korištenje OZS

Iz *tablice 6.47*. vidi se na kojim poslovima, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 su radili ozlijeđeni radnici u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša. Najviše ozlijeđenih radnika na mjestu rada je iz roda 9 – jednostavna zanimanja (200 ili 51,95 %), a prema vrsti to su 96 - čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja (181 ili 47,01 %), slijede 7 - zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (68 ili 17,66 %) a prema vrsti to su 71- građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara (26 ili 6,75 %).

Tablica 6.47. Ozljede na radu u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša po zanimanjima

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	Na mjestu rada %
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	**3**	**0,78**
12 Administrativni i komercijalni direktori/administrativne i komercijalne direktorice	1	0,26
14 Direktori/direktorice u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini na malo i drugim uslužnim djelatnostima	2	0,52
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	**7**	**1,82**
21 Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	4	1,04
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	2	0,52
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	1	0,26
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	**11**	**2,86**
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	8	2,08
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	1	0,26
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	1	0,26
35 Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije te podrške korisnicima	1	0,26
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	**16**	**4,16**
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	4	1,04
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	5	1,30
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	7	1,82
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	**17**	**4,42**
51 Uslužna zanimanja	14	3,64
52 Trgovačka zanimanja	2	0,52
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	1	0,26
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	**15**	**3,90**
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	15	3,90
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	**68**	**17,66**
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	26	6,75
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	20	5,19
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	2	0,52
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	8	2,08
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	12	3,12
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	**47**	**12,21**
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	8	2,08
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	39	10,13

9 Jednostavna zanimanja	**200**	**51,95**
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	11	2,86
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	6	1,56
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	2	0,52
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	181	47,01
Nepoznato	1	**0,26**
Sveukupno po rodu	**385**	**100,00**

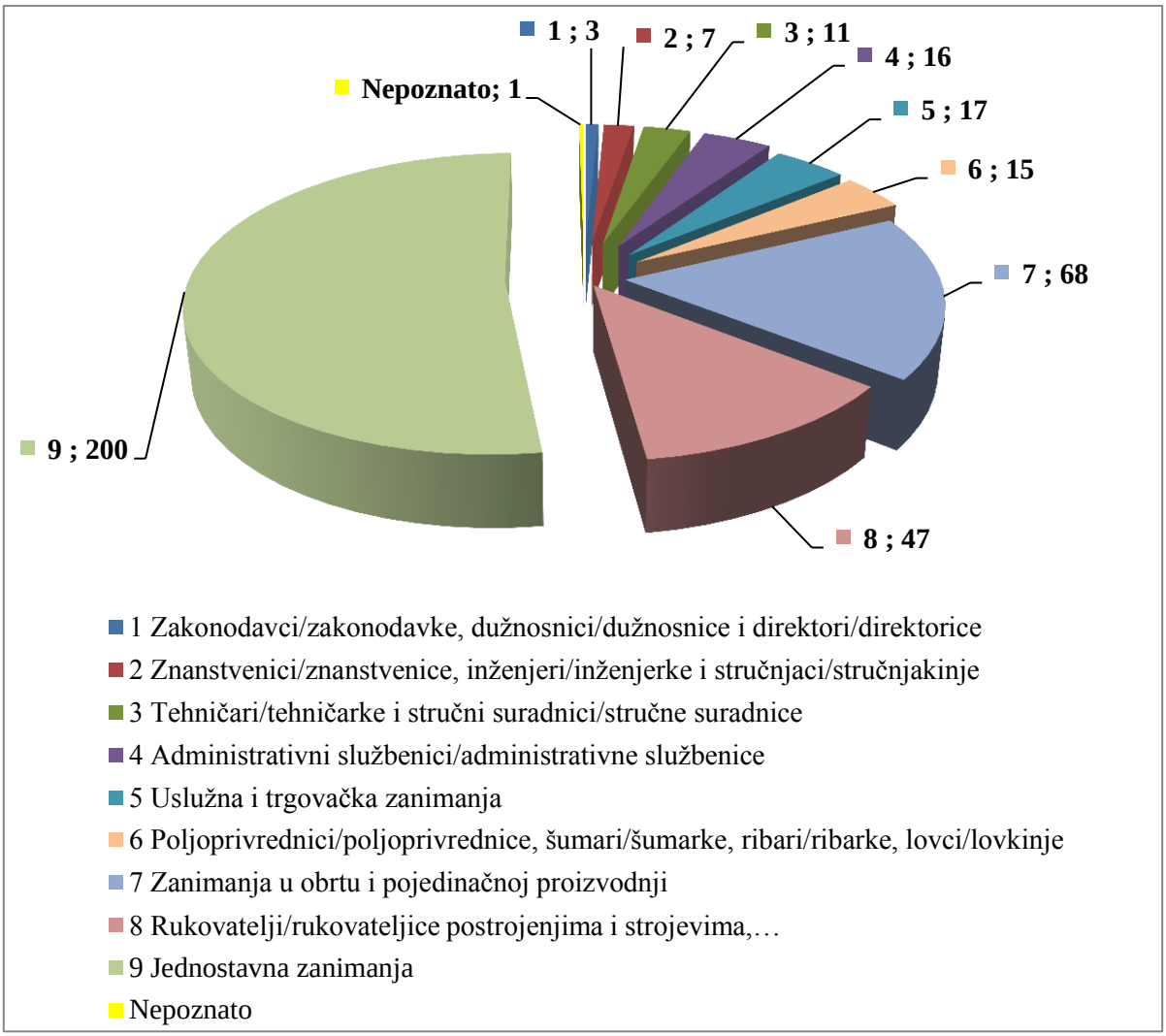

Slika 6.80. Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih

U *tablici 6.48.* pokazan je odnos zanimanja radnika koji su se češće ozljeđivali prema odjeljcima u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje … . Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada (385) njih 318 je obuhvaćeno analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 38 - skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; oporaba materijala (221) slijedi odjeljak 36 - skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom (73). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 96 – čistaći/čistačice, peraći/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja (181).

*Tablica 6.48. Ozljede na radu u opskrbi vodom;uklanjanju ... po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (Oznaka *:51 Uslužna zanimanja, 61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište, 71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara, 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja)*

NKD područje E -odjeljci	**NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u opskrbi vodom***								
	51	**61**	**71**	**72**	**75**	**83**	**91**	**96**	**Ukupno**
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	2	0	19	3	1	11	2	35	73
37 Uklanjanje otpadnih voda	0	0	1	2	0	1	1	6	11
38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; oporaba materijala	10	15	6	15	3	27	8	137	221
39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	2	0	0	0	8	0	0	3	13
Ukupno	**14**	**15**	**26**	**20**	**12**	**39**	**11**	**181**	**318**

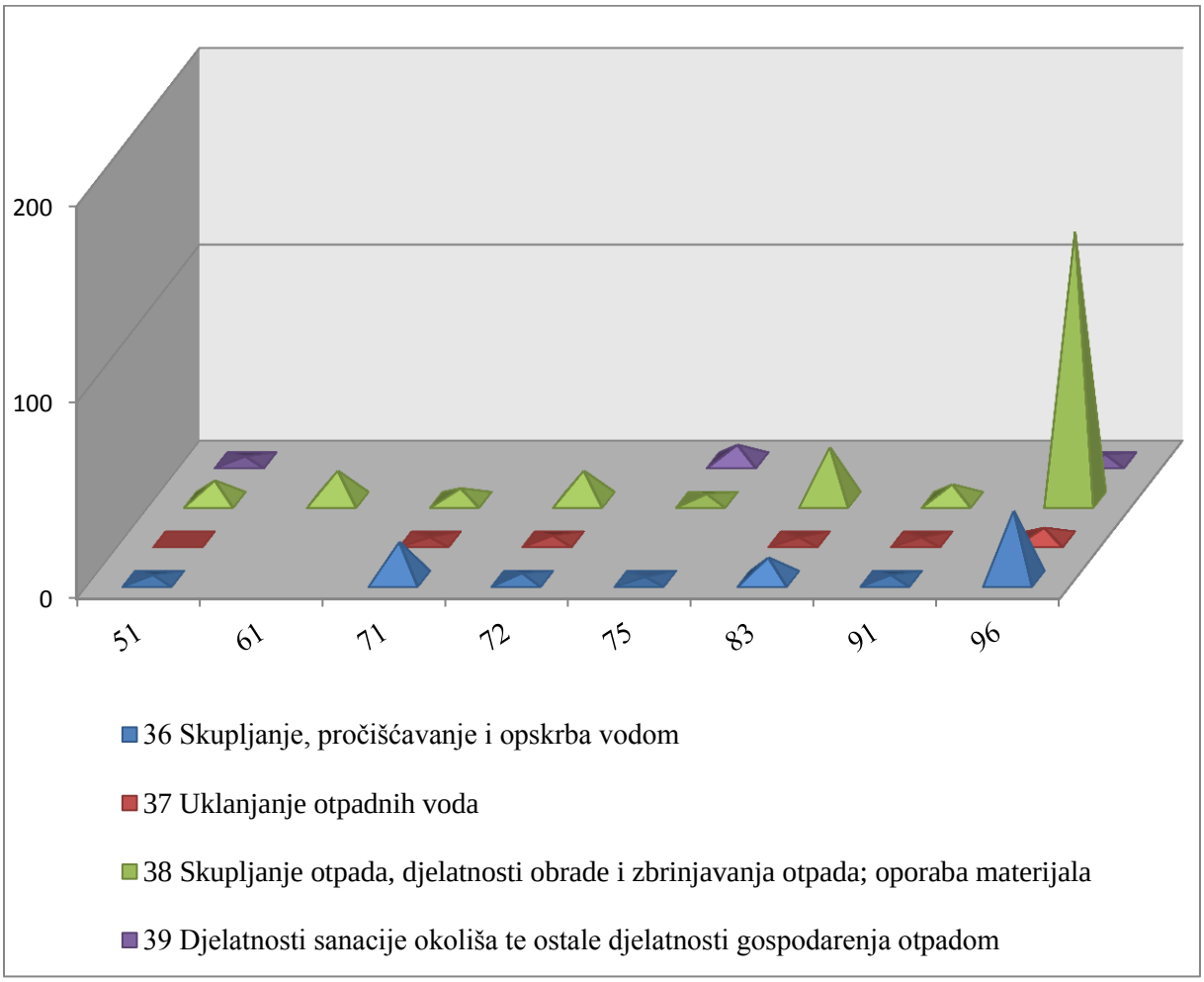

Slika 6.81. Ozljede na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju ... i najčešća zanimanja ozlijeđenih

6.4.2. Karakteristike ozljeda u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Od ukupnog broja ozlijeđenih na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju … 39 je teških ozljeda.

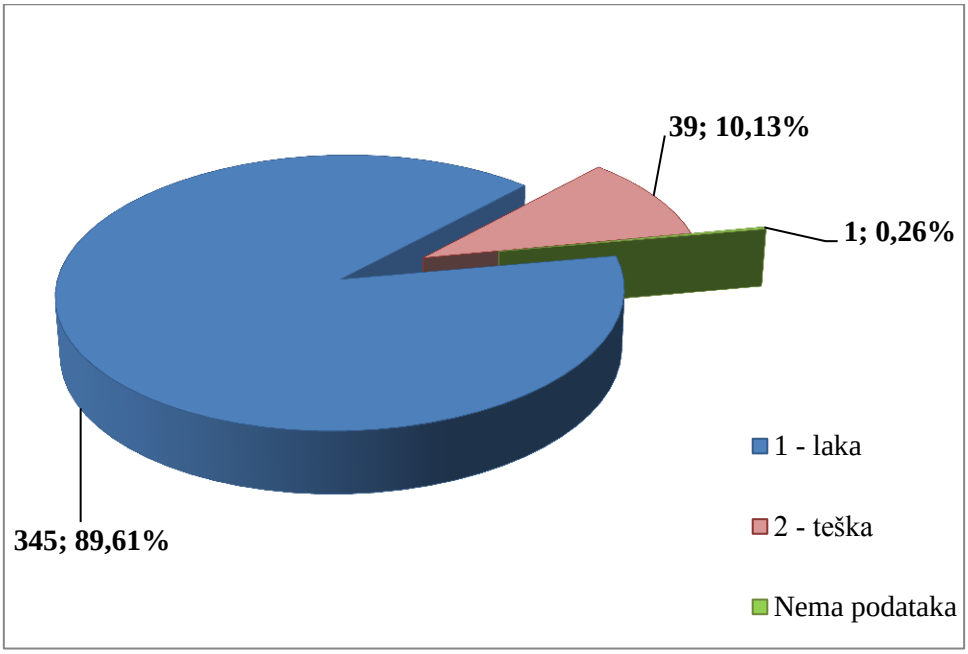

Slika 6.82. Ozljeda na mjestu rada prema težini ozljede

Tablica 6.49. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju … javljaju se 010 - rane i površinske ozljede (175 ili 45,45 %) a slijede 030 - iščašenja, uganuća i nategnuća (106 ili 27,53 %) i 020 - prijelomi kostiju (50 ili 12,99 %).Pregledom tablice uočljivo je da za veliki broj ozljeda nije precizno utvrđena vrsta ozljede.

*Tablica 6.49. Ozljede na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju … prema vrsti ozljede (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
000 - Nepoznata ozljeda	**0**	**1**	**1**	**0**	**2**	**0,52**
010 - Rane i površinske ozljede	**2**	**141**	**31**	**1**	**175**	**45,45**
011 - Površinske ozljede	1	63	6	0	70	18,18
012 - Otvorene rane	0	17	8	1	26	6,75
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	1	61	17	0	79	20,52
020 - Prijelomi kostiju	**1**	**37**	**11**	**1**	**50**	**12,99**
021 - Zatvoreni prijelom	0	13	5	0	18	4,68
022 - Otvoreni prijelom	0	1	0	0	1	0,26

029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	1	23	6	1	31	8,05
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	**0**	**82**	**19**	**5**	**106**	**27,53**
031 - Iščašenja	0	13	0	0	13	3,38
032 - Uganuća i nategnuća	0	29	6	5	40	10,39
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	0	40	13	0	53	13,77
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	**1**	**8**	**1**	**0**	**10**	**2,60**
051 - Potresi	0	1	0	0	1	0,26
052 - Unutarnje ozljede	0	3	0	0	3	0,78
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	1	4	1	0	6	1,56
060 - Opekline i smrzotine	**0**	**4**	**0**	**0**	**4**	**1,04**
061 - Termalne opekline	0	2	0	0	2	0,52
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	0	2	0	0	2	0,52
110 - Šok	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,26**
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	0	1	0	0	1	0,26
120 - Višestruke ozljede	**0**	**1**	**3**	**0**	**4**	**1,04**
999 - Ostale spe. oz. nespomenute u preth. podj.	**1**	**29**	**3**	**0**	**33**	**8,57**
Sveukupno po skupinama	**5**	**304**	**69**	**7**	**385**	**100,00**

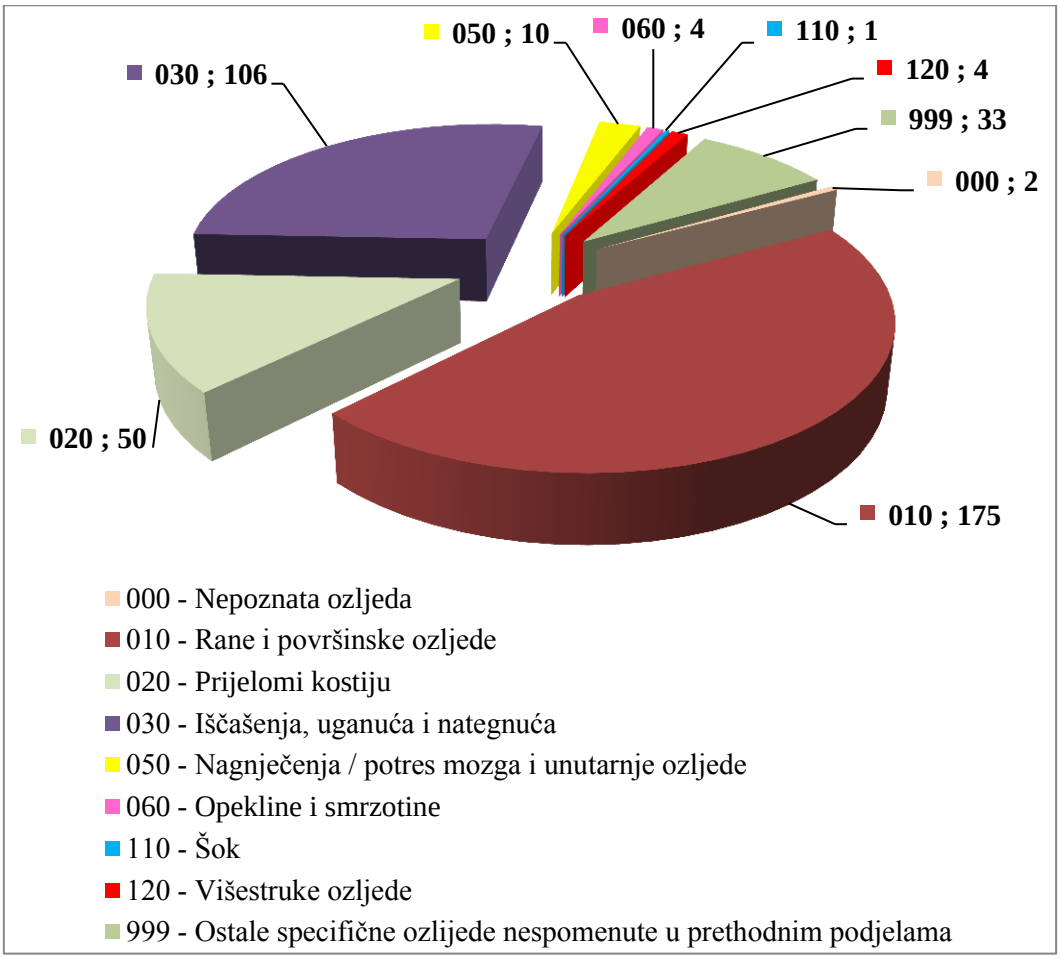

Slika 6.83. Vrsta ozljeda u opskrbi vodom; uklanjanju … na mjestu rada

Tablica 6.50. pokazuje najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje … . To su podjednako 50 - gornji ekstremiteti (145 ili 37,66 %) i 60 - donji ekstremiteti (144 ili 37,40 %) a detaljnije to su 54 - prsti (68 ili 17,66 %) i 63 – gležanj (52 ili 13,51 %).

*Tablica 6.50. Ozljede na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju … prema ozlijeđenom djelu tijela (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	**2**	**3**	**1**	**0**	**6**	**1,56**
10 - Glava	**0**	**39**	**5**	**0**	**44**	**11,43**
11 - Glava (Caput) mozak i moždani živci i žile	0	8	2	0	10	2,60
12 - Područje lica	0	7	1	0	8	2,08
13 - Oko(oči)	0	13	2	0	15	3,90
14 - Uho(uši)	0	1	0	0	1	0,26
15 - Zubi	0	1	0	0	1	0,26
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	0	9	0	0	9	2,34
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	**0**	**5**	**1**	**0**	**6**	**1,56**
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	0	3	0	0	3	0,78
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	0	2	1	0	3	0,78
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	**0**	**11**	**2**	**0**	**13**	**3,38**
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	0	5	1	0	6	1,56
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	0	6	1	0	7	1,82
40 - Trup i organi	**1**	**14**	**3**	**1**	**19**	**4,94**
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	1	5	0	0	6	1,56
42 - Područje prsa uključujući organe	0	2	3	0	5	1,30
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	0	4	0	0	4	1,04
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	3	0	1	4	1,04
50 - Gornji ekstremiteti	**1**	**120**	**21**	**3**	**145**	**37,66**
51 - Rame i nadlaktica	0	13	2	1	16	4,16
52 - Lakat i podlaktica	0	14	0		14	3,64
53 - Šaka	0	23	5	1	29	7,53
54 - Prst (prsti)	1	55	11	1	68	17,66
55 - Ručni zglob-zapešće	0	12	1	0	13	3,38
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	0	2	0	0	2	0,52
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	1	2	0	3	0,78
60 - Donji ekstremiteti	**1**	**106**	**34**	**3**	**144**	**37,40**
62 - Koljeno i potkoljenica	1	32	14	1	48	12,47

63 - Gležanj	0	38	13	1	52	13,51
64 - Stopalo	0	17	5	0	22	5,71
65 - Nožni prst (prsti)	0	5	1	0	6	1,56
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	0	2	0	1	3	0,78
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	12	1	0	13	3,38
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	**0**	**6**	**2**	**0**	**8**	**2,08**
78 - Višestruke ozljede tijela	0	6	2	0	8	2,08
Sveukupno po skupinama	**5**	**304**	**69**	**7**	**385**	**100,00**

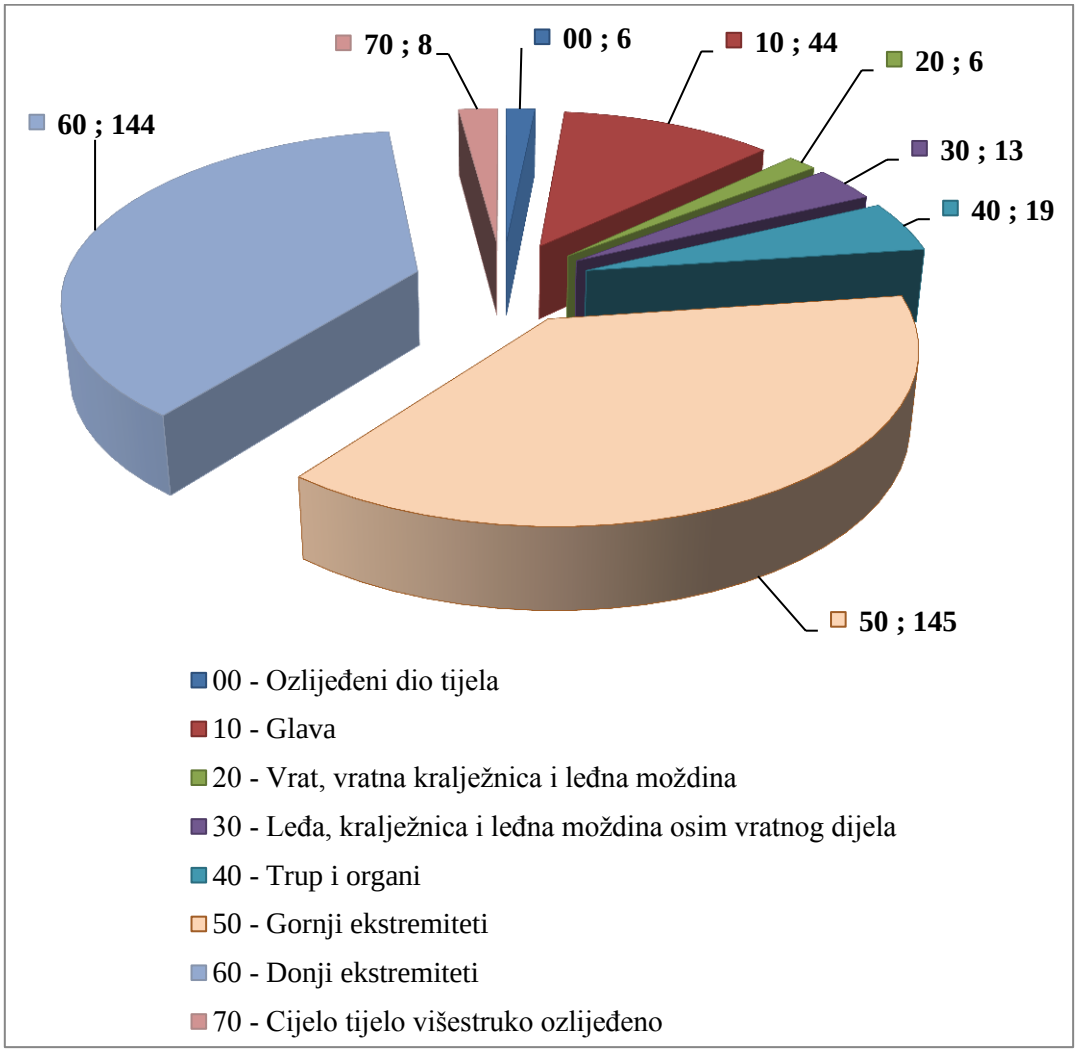

Slika 6.84. Najčešće ozlijeđeni dio tijela u opskrbi vodom; uklanjanju … na mjestu rada

Tablica 6.51. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni okoliš u opskrbi vodom; uklanjanju … dogodio u 060 – javno područje - nespecificirano (196 ili 50,91 %), preciznije u 061 - područje trajno otvoreno za javni promet dogodilo se 115 ozljeda ili 29,87 %. Slijedi 010 - industrijska zona (108 ili 28,05 %), preciznije 013 – zona koja se koristi za skladištenje, utovar i istovar (65 ili 16.88 %).

*Tablica 6.51. Broj ozljeda na mjestu radu u odnosu na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni okoliš	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
000 - Nema podataka	**0**	**1**			**1**	**0,26**
010 - Industrijska zona - nespecificirano	**0**	**101**	**6**	**1**	**108**	**28,05**
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	0	22			22	5,71
012 - Remontni zavod, servisna radionica	0	12			12	3,12
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	0	61	3	1	65	16,88
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	0	6	3		9	2,34
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	**0**	**6**	**8**	**1**	**15**	**3,90**
021 - Gradilište - izgradnja objekta	0	1	3		4	1,04
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	0	3	3	1	7	1,82
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	0	2	1		3	0,78
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	0		1		1	0,26
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	**0**	**15**	**8**	**1**	**24**	**6,23**
034 - Šumarsko područje	0		4		4	1,04
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	0	15	4	1	20	5,19
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	**0**	**11**	**2**		**13**	**3,38**
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	0	6	1		7	1,82
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	0		1		1	0,26
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	0	2			2	0,52
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	0	3			3	0,78
060 - Javno područje - nespecificirano	**5**	**151**	**36**	**4**	**196**	**50,91**
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	2	90	22	1	115	29,87
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	1	25	5	1	32	8,31
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)	0	13	9	1	23	5,97
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	2	23		1	26	6,75
070 - Kućanstvo nespecificirano	**0**	**15**	**1**		**16**	**4,16**
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteren, okućnica	0	15	1		16	4,16

080 - Sportski teren - nespecificirano		**1**			**1**	**0,26**
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,		1			1	0,26
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	**0**	**2**	**1**		**3**	**0,78**
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, …)	0	2	1		3	0,78
100 - Podzemni radovi osim gradilišta - nespecificirano	**0**	**1**	6		**7**	**1,82**
103 - Podzemlje - kanalizacija	0	1	6		7	1,82
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano	**0**	**0**	**1**		**1**	**0,26**
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	0	0	1		1	0,26
Sveukupno po skupinama	**5**	**304**	**69**	**7**	**385**	**100,00**

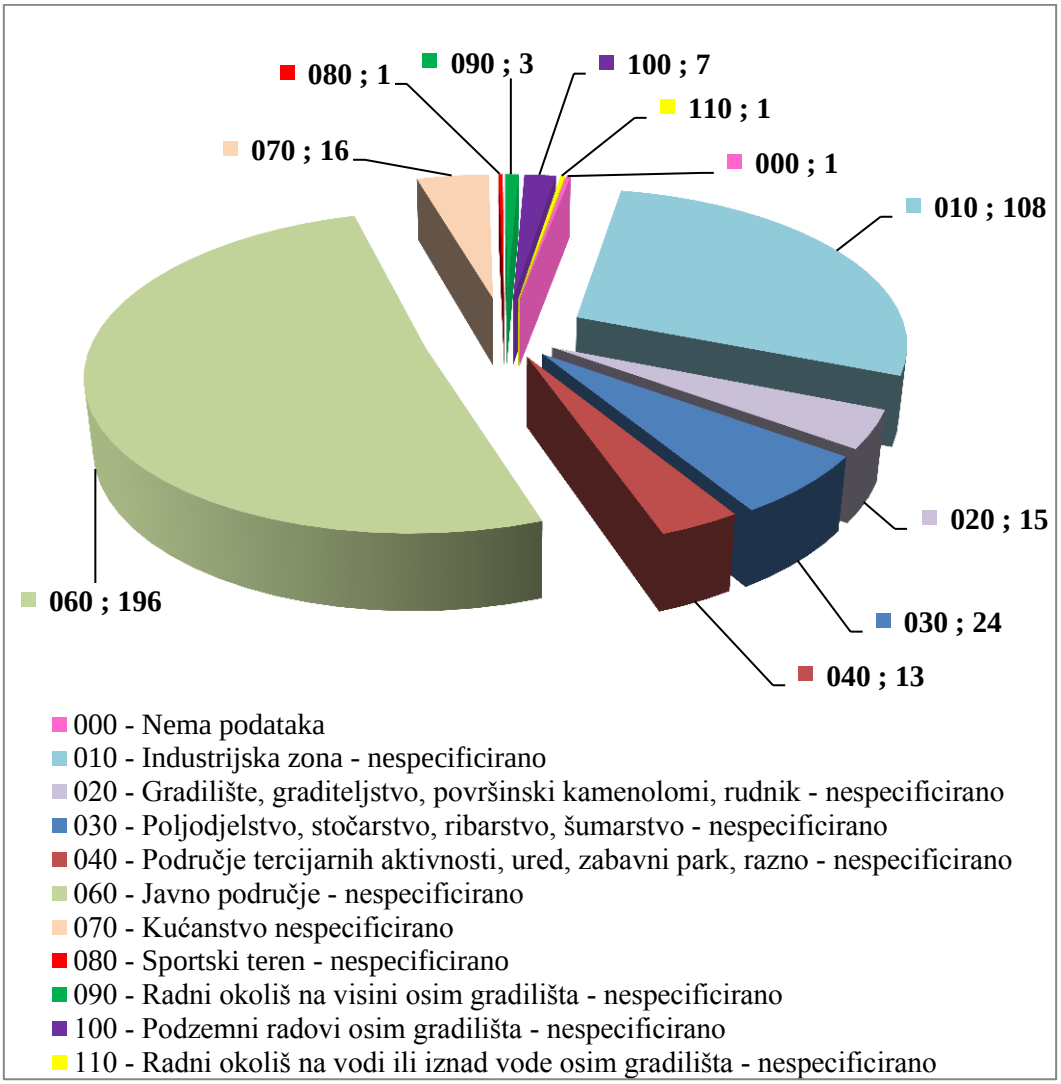

Slika 6.85. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog okoliša

Tablica 6.52. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju … u odnosu na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Najviše ozljeda se dogodilo pri 50 - ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano (227 ili 58,96 %) preciznije 54 - zbrinjavanje otpada svih vrsta (87 ili 22,60 %). Slijedi 60 - pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano (71 ili 18,44 %) preciznije 61 - kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima (70 ili 18,18 %).

*Tablica 6.52. Broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni proces pri kojem se dogodila ozljeda (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni proces	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Nema podataka	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,26**
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	**0**	**42**	**6**	**2**	**50**	**12,99**
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	0	11	2		13	3,38
12 - Skladištenje - sve vrste	0	29	4	2	35	9,09
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	0	2	0	0	2	0,52
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	**0**	**4**	**2**	**0**	**6**	**1,56**
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	0	3	2	0	5	1,30
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,26
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	**0**	**9**	**6**	**0**	**15**	**3,90**
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	0	9	2	0	11	2,86
34 - Šumarstvo	0	0	4	0	4	1,04
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	**2**	**11**	**1**	**1**	**15**	**3,90**
41 - Javne usluge, njega, pomoć	**2**	**5**	**0**	**1**	8	2,08
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	0	4	1	0	5	1,30
49 - Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	0	2	0	0	2	0,52
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	**1**	**180**	**43**	**3**	**227**	**58,96**
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	0	24	11	1	36	9,35
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	0	28	9	2	39	10,13
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	1	40	9	0	50	12,99
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	0	77	10	0	87	22,60
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	0	9	3	0	12	3,12
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	0	2	1	0	3	0,78
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	**2**	**57**	**11**	**1**	**71**	**18,44**
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	2	56	11	1	70	18,18
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,26
Sveukupno po skupinama	**5**	**304**	**69**	**7**	**385**	**100,00**

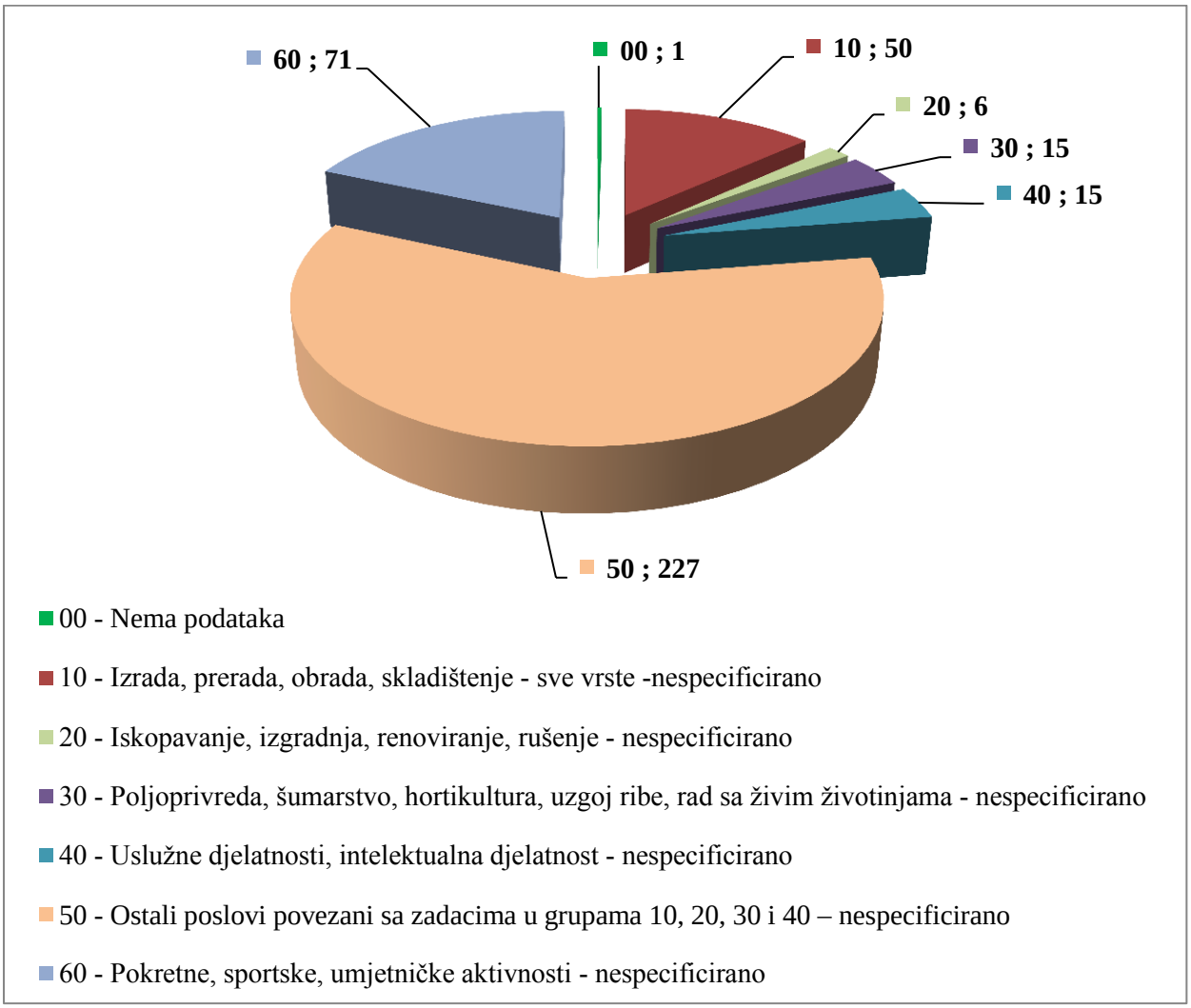

Slika 6.86. Broj ozljede na mjestu rada prema skupinama radnog procesa

Tablica 6.53. pokazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. U opskrbi vodom; uklanjanju … to je najčešće 60 – kretanje – nespecificirano (116 ozljeda) a najčešće materijalno sredstvo povezano sa ovom specifičnom aktivnosti su 01.00 zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (64 ozljede) i 12.00 - cestovna vozila – nespecificirano (34 ozljede). Slijedi 40 – Rukovanje predmetima - nespecificirano (99 ozljeda) a najčešće korišteno materijalno sredstvo je 11.00 - prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano (32 ozljede).

*Tablica 6.53. Odnos specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava povezanih sa specifičnom radnom aktivnosti (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana)*

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	**Specifična aktivnost***								
	0	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	2	0	0	0	2	0	0	6	10
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	2	1	**64**	2	69
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	1	0	0	0	12		13
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	1	0	2
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	7	4	0	0	11
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	1	1	0	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	29	0	1		0	0	30
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	32	0	0	0	0	0	32
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	1	0	0	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	2	0	3	0	0	0	1	6
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	3	0	0	1	0	0	0	4
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	2	0	2	**32**	25	0	0	61
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	19	7	0	**34**	1	61
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	3	0	3
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	20	21	0	2	43
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	0	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	1	0	3	2	2	0	8
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića	0	0	0	0	3	0	0	0	3

- nespecificirano									
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	17	7	0	0	24
Ukupno	**2**	**7**	**64**	**24**	**99**	**61**	**116**	**12**	**385**

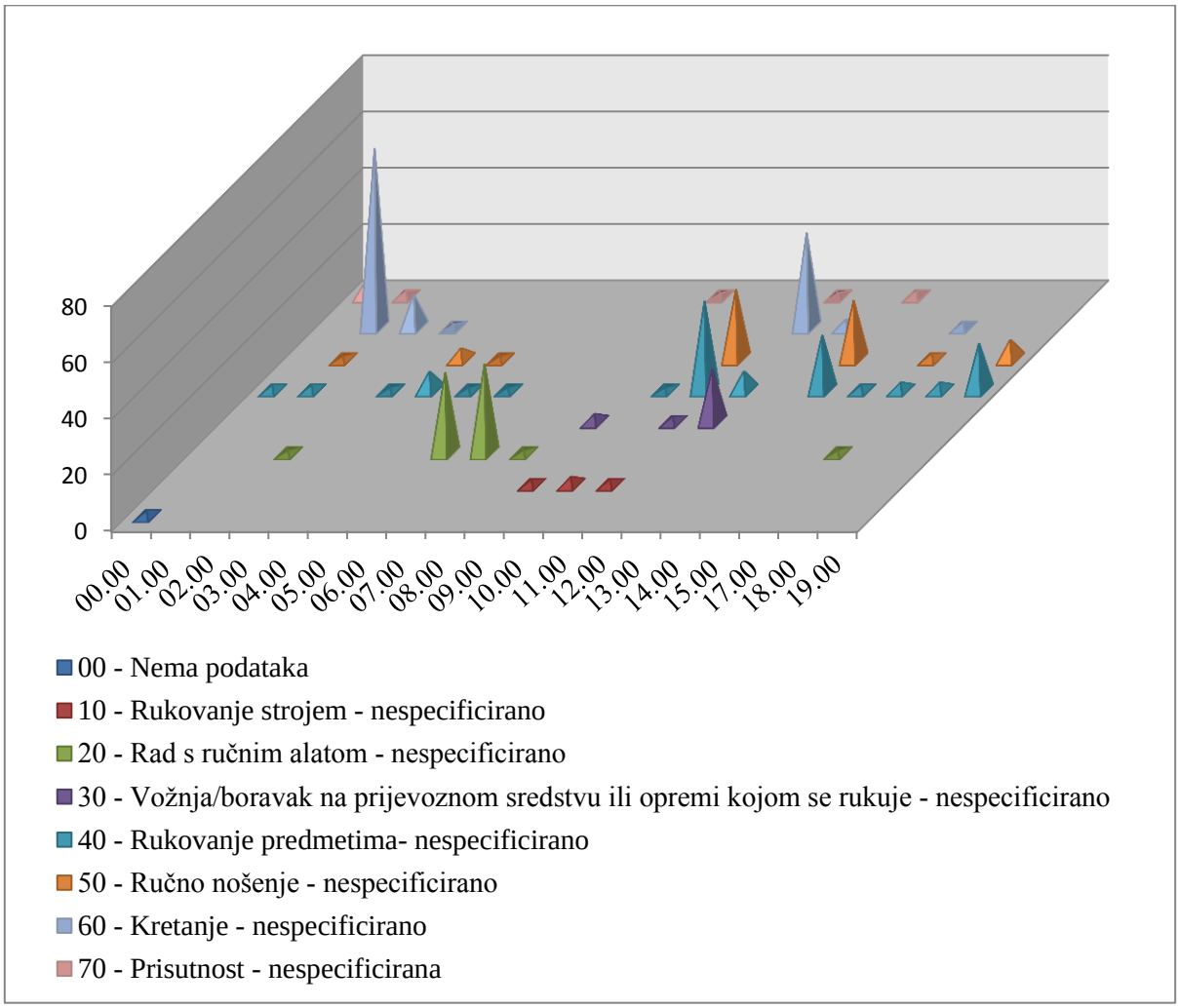

Slika 6.87. Specifična radna aktivnost i materijalna sredstva vezana za specifičnu aktivnost

Tablica 6.54. pokazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. U opskrbi vodom; uklanjanju … najčešći poremećaj je 50 – pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano (96 ozljeda) od toga je 58 ozljeda povezano s materijalnim sredstvom 01.00 - zgrade, građevine, površine - na površini zemlje – nespecificirano. Slijedi 70 - pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem – nespecificirano (70 ozljeda) od toga su 24 ozljede povezane s 01.00 zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje.

*Tablica 6.54. Odnos poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava povezanih sa poremećajem radnog procesa (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji*

Materijalna sredstva poremećaja	**Poremećaj rada***									
	0	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	5	0	0	0	0	2	5	19	0	31
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	1	1	**58**	6	**24**	0	90
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	3	0	10	0	3	0	16
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	5	0	0	6
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	1	0	2	2	0	2	1	0	8
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	2	8	0	2	2	0	14
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	1	8	0	0	0	0	9
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	2	0	0	4
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	8	9	1	15	7	0	40
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	3	13	8	2	15	41
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	1	6	23	11	1	10	11	0	63
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	2	0	0	1	0	0	0	3
17.00 - Uredska oprema, osobna	0	1		2	1	3	1	1	0	9

oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano										
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	7	4	0	1	0	17	29
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	2	2	0	5	0	0	9
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4
Ukupno	**5**	**4**	**8**	**51**	**51**	**96**	**68**	**70**	**32**	**385**

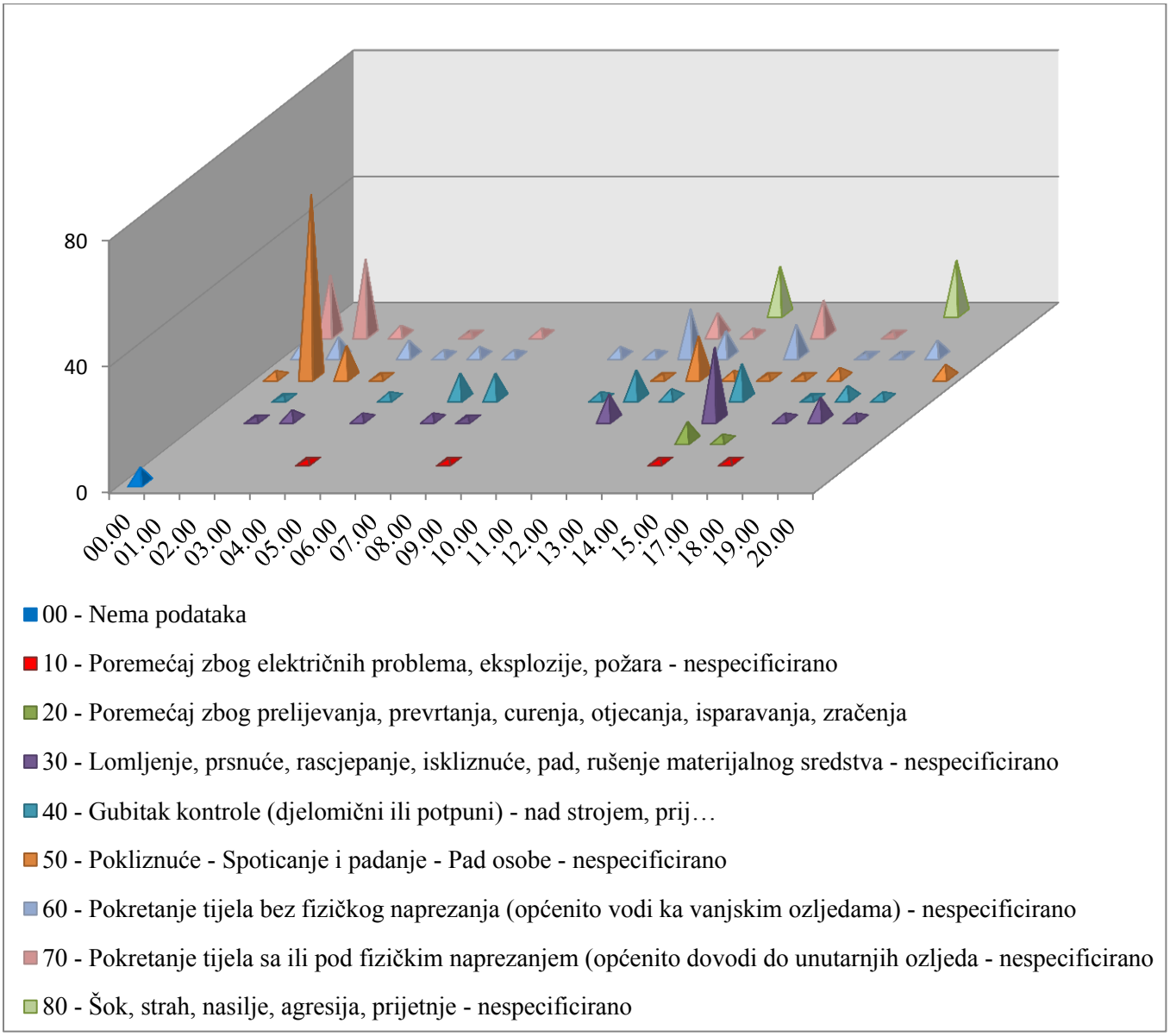

Slika 6.88. Poremećaj radnog procesa i materijalna sredstva vezana za poremećaj radnog procesa

Tablica 6.55. pokazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika. U opskrbi vodom; uklanjanju … to je 30 – horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano (107 ozljeda) a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom u 85 ozljeda su 01.00 - zgrade, građevine, površine - na površini zemlje. Slijedi 40 – udarac objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano (79 ozljeda) a najčešća materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom u 34 ozljeda su 14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine – nespecificirano.

*Tablica 6.55. Odnos kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava povezanih s kontaktom (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano)*

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	**Način ozljeđivanja***								
	0	**10**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	3	0	1	0	0	0	24	0	28
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	**85**	0	2	4	24	0	115
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	7	1	0	1	4	0	13
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	5	0	1	0	0	0	6
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	3	0	2	0	0	5
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	1	1	0	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	1	10	0	2	0	13
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	1	0	7	0	0	0	9
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	1	3	0	0	0	0	4
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	0	0	2
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	3	9	8	13	4	0	37
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	3	17	2	2	2	0	26
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	**34**	27	14	10	0	86
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	5	0	0	0	0	0	0	5
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u	0	0	0	0	1	1	1	0	3

kućanstvu - nespecificirano									
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	1	0	9	1	0	0	14	25
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	2	4	0	0	0	6
Ukupno	**3**	**7**	**107**	**79**	**65**	**39**	**71**	**14**	**385**

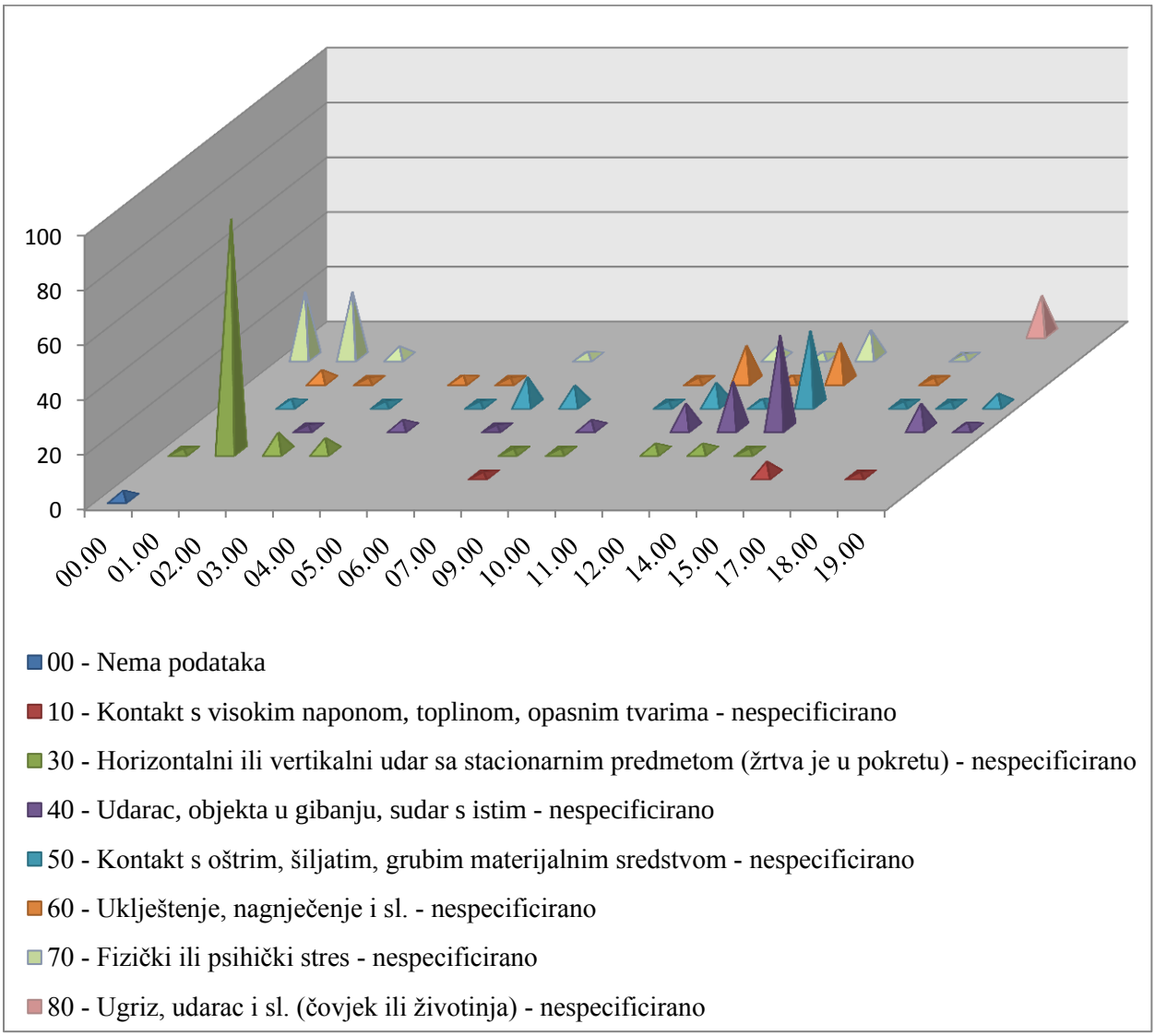

Slika 6.89. Način ozljeđivanja i materijalna sredstva vezana za način ozljeđivanja

6.5. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti *H - Prijevoz i skladištenje*. Od 13 929 ozljeda na radu za koje je HZZZSR dobio podatke u ovoj djelatnosti se ozlijedilo 1 100 radnika, od toga **na mjestu rada** 965.
U *tablici 6.56.* naveden je broj ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *H - Prijevoz i skladištenje* i mjestu nastanka ozljede na radu. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja 87,73 % je ozlijeđeno na mjestu rada a 12,27 % na putu.

Tablica 6.56. Ozljede na radu u djelatnosti prijevoz i skladištenje prema mjestu nastanka

H - Prijevoz i skladištenje, odjeljci	Na mjestu	Na putu	Ukupno	Ukupno %
49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	363	53	416	37,82
50 Vodeni prijevoz	27	4	31	2,82
51 Zračni prijevoz	9	4	13	1,18
52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	204	44	248	22,55
53 Poštanske i kurirske djelatnosti	362	30	392	35,64
Ukupno	**965**	**135**	**1 100**	**100,00**

Iz *tablice 6.57.* vidi se raspored ozljeda na radu po županijama i mjestu nastanka ozljede na radu. Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u *Gradu Zagrebu* (304 ozljede), a slijedi *Zagrebačka županija* (134 ozljede) i *Primorsko-goranska županija* (127 ozljeda). **Na mjestu rada** najviše ozljeda se dogodilo opet u *Gradu Zagrebu* (250 ozljeda), slijedi *Primorsko-goranska županija* (115 ozljeda) i *Zagrebačka županija* (113 ozljeda).

Tablica 6.57. Broj ozljeda na radu po županijama

Županije	Na mjestu	Na putu	Ukupno	Ukupno %
HR031 Primorsko-goranska županija	**115**	12	**127**	11,55
HR032 Ličko-senjska županija	10	1	11	1,00
HR033 Zadarska županija	28	1	29	2,64
HR034 Šibensko-kninska županija	15	14	29	2,64
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	83	4	87	7,91
HR036 Istarska županija	42	2	44	4,00
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	28	0	28	2,55
HR04 Kontinentalna Hrvatska	1	0	1	0,09
HR041 Grad Zagreb	**250**	54	**304**	27,64
HR042 Zagrebačka županija	**113**	21	**134**	12,18
HR043 Krapinsko-zagorska županija	23	3	26	2,36
HR044 Varaždinska županija	30	2	32	2,91
HR045 Koprivničko-križevačka županija	11	1	12	1,09
HR046 Međimurska županija	12	1	13	1,18
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	16	0	16	1,45
HR048 Virovitičko-podravska županija	10	2	12	1,09
HR049 Požeško-slavonska županija	5	1	6	0,55
HR04A Brodsko-posavska županija	29	1	30	2,73

HR04B Osječko-baranjska županija	42	8	50	4,55
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	26	4	30	2,73
HR04D Karlovačka županija	19	2	21	1,91
HR04E Sisačko-moslavačka županija	23	1	24	2,18
Ostale zemlje	34	0	34	3,09
Ukupno	**965**	**135**	**1 100**	**100,00**

Prema ESAW metodologiji ozljede na mjestu rada dijele se na ozljede na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca -1, na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca - 2, te ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati u jednu od navedenih grupa - 9. Kako se vidi sa s*like br. 6.90.* najviše ozljeda se dogodilo na uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca (718 ili 74,40 %).

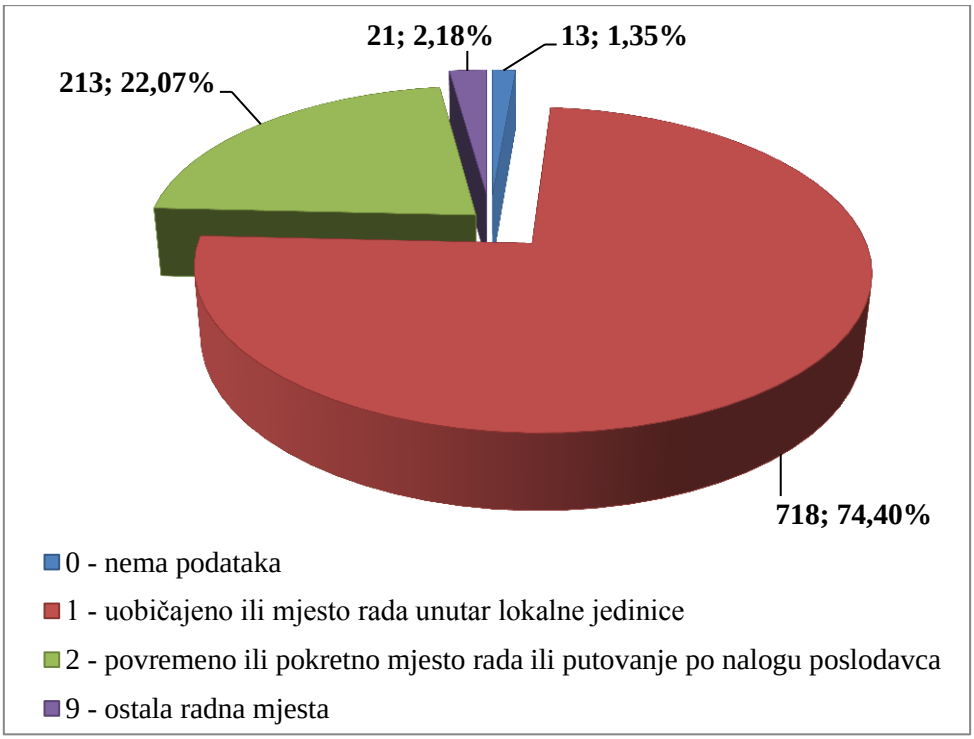

Slika 6.90. Broj ozljeda na mjestu rada

U djelatnosti prijevoza i skladištenja najveći broj ozljeda na radu dogodio se **utorkom** (ukupno 215 a na mjestu rada 188).

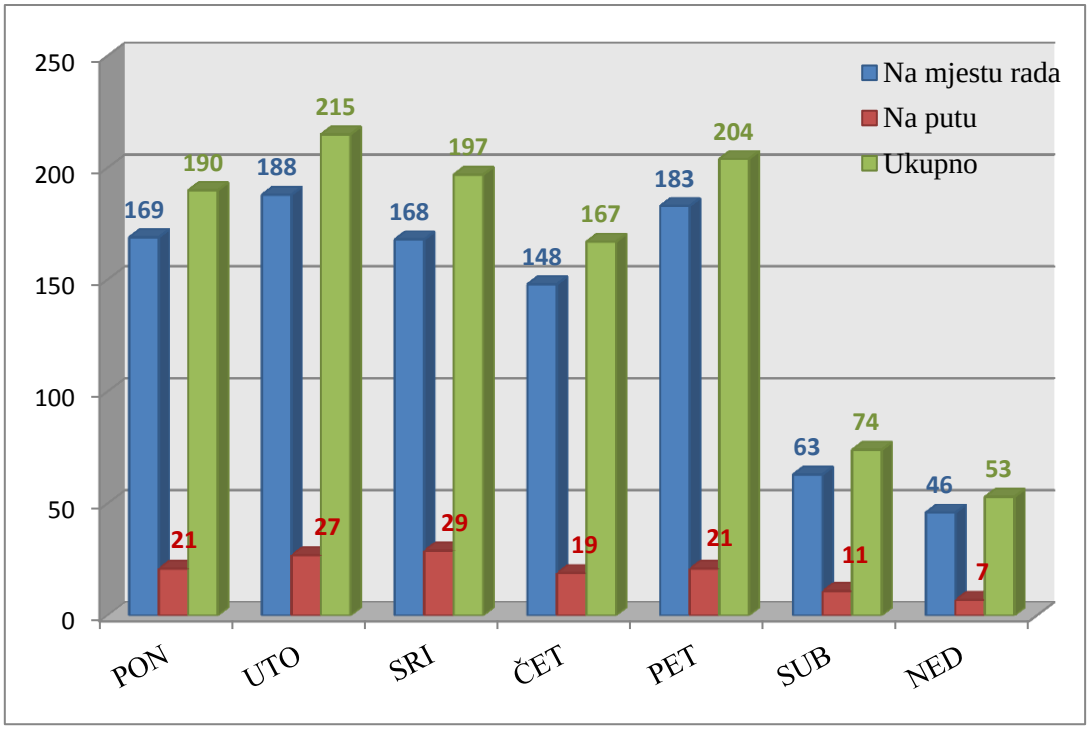

Slika 6.91. Ozljede na radu prema mjestu nastanka i danima u tjednu

6.5.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja 897 (81,54 %) radnika su muškarci, a 203 (18,45 %) su žene. Na mjestu rada je ozlijeđeno 813 (84,25 %) muškaraca i 84 (15,75 %) žena.

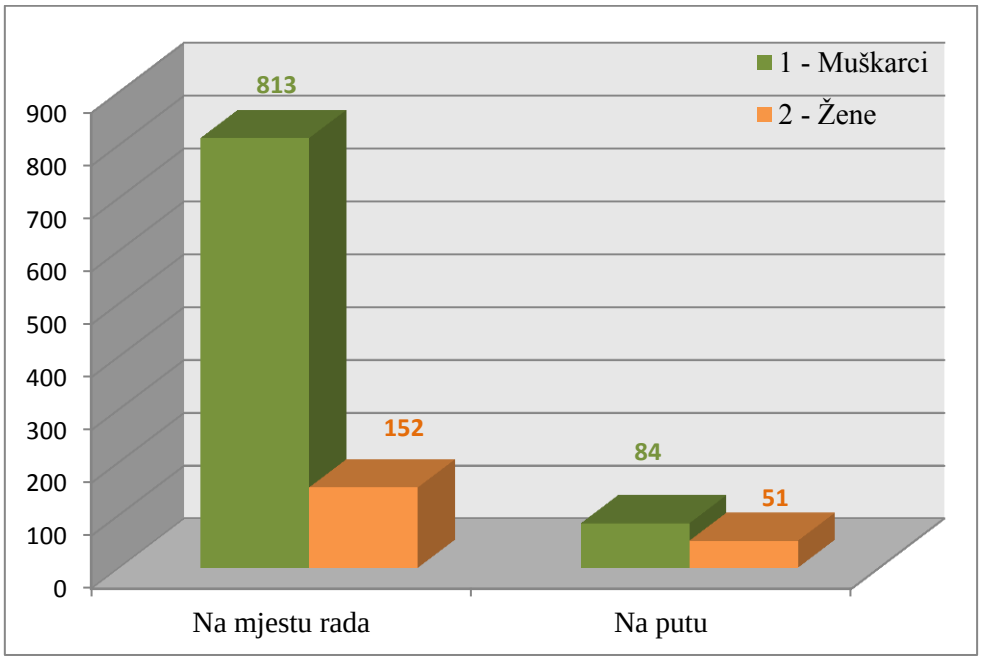

Slika 6.92. Ozljede na radu prema spolu radnika i mjestu nastanka

Prema starosti radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja na mjestu rada najviše se ozljeđuju radnici starosti između 41 – 50 godina, slijede radnici starosti između 31 – 40 godina i radnici starosti 51 – 60 godina.

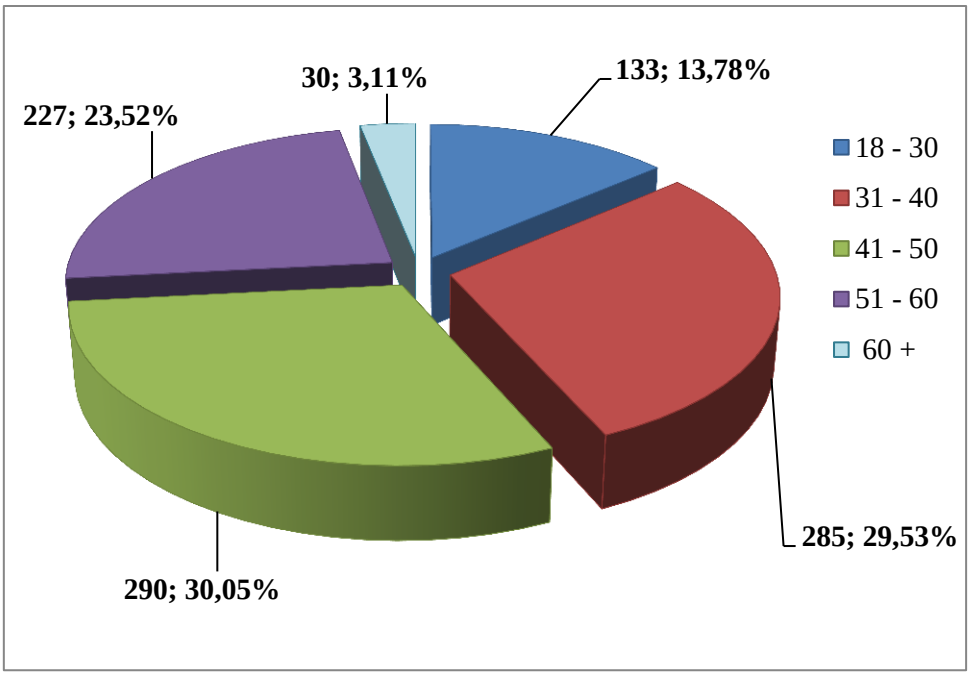

Slika 6.93. Broj ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema starosti

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada u prijevozu i skladištenju njih 957 ili 99,17 % ima hrvatsko državljanstvo.

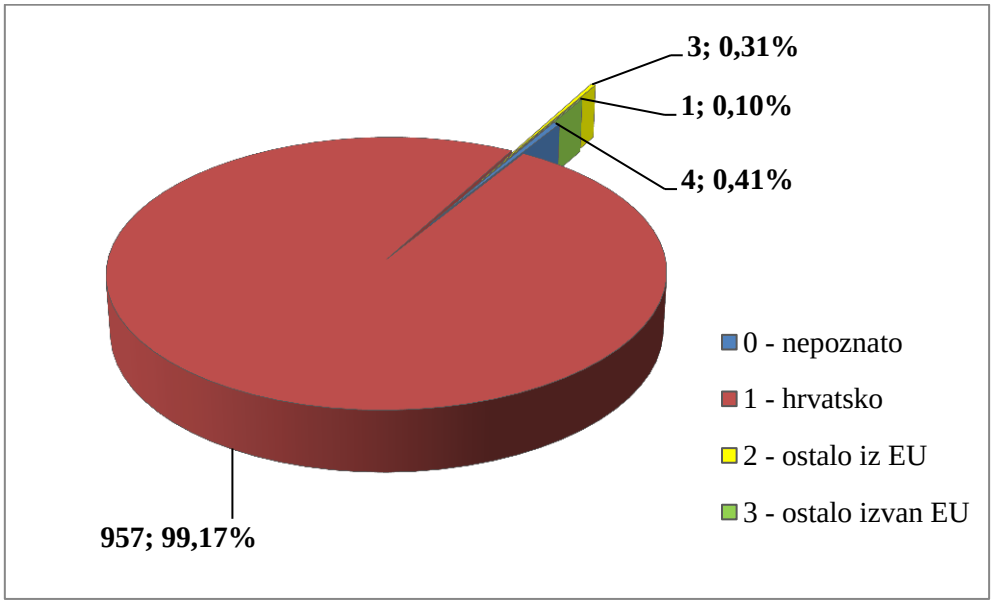

Slika 6.94. Broj ozljeda na mjestu rada prema državljanstvu ozlijeđenih osoba

Prema zaposleničkom statusu koji obuhvaća osnovu osiguranja (*slika 6.95.*), vrstu ugovora o radu (*slika 6.96.*) i radno vrijeme na koje je radnik zaposlen (*slika 6.97.*), najviše ozlijeđenih prema osnovi osiguranja spada u grupu radnika (97,82 %) koji su zaposleni na puno radno vrijeme (98,55 %). Prema

vrsti ugovora o radu 86,53 % ozlijeđenih radnika je imalo ugovor o radu na neodređeno vrijeme a 13,16 % na određeno vrijeme.

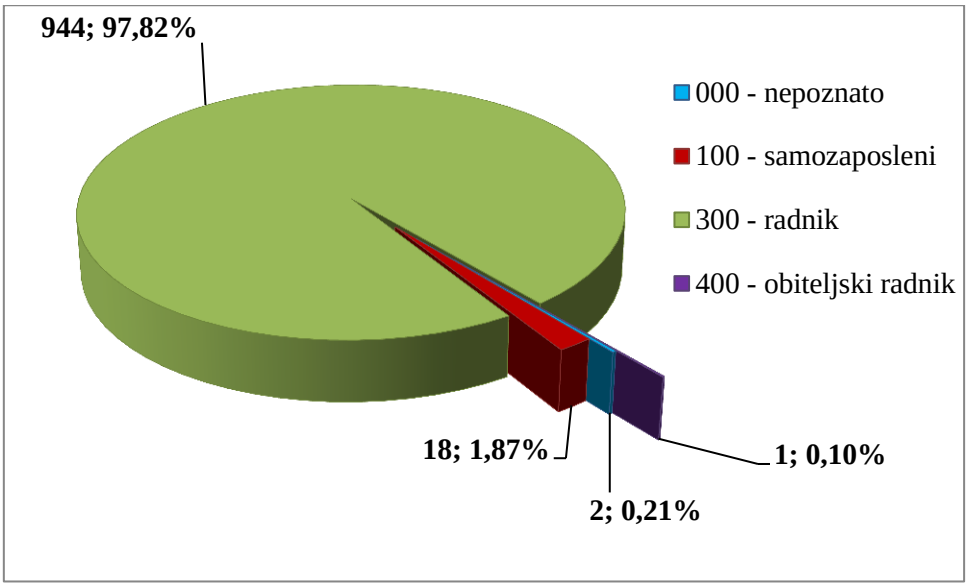

Slika 6.95. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja

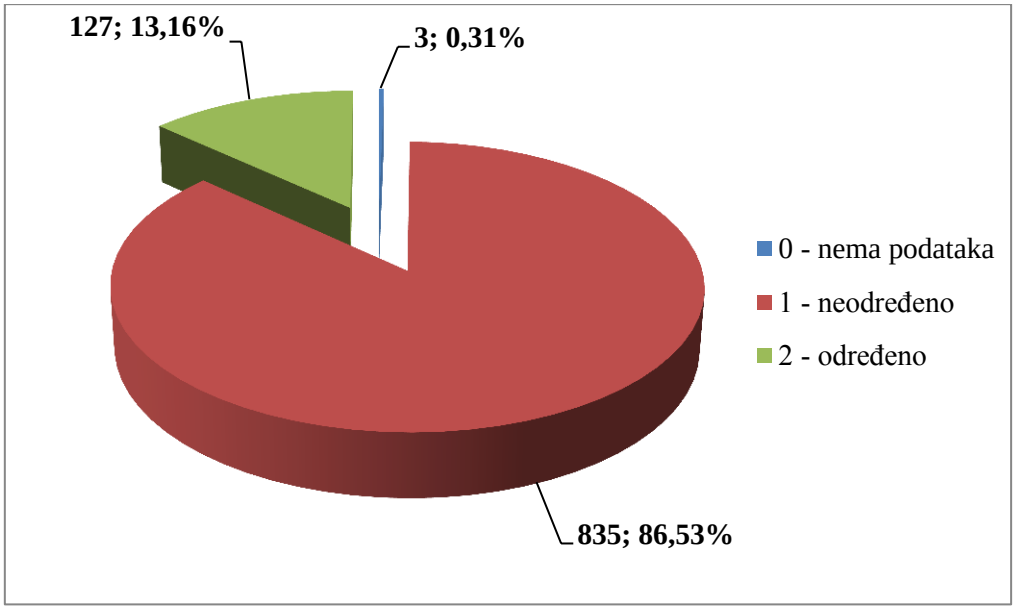

Slika 6.96. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ugovora o radu

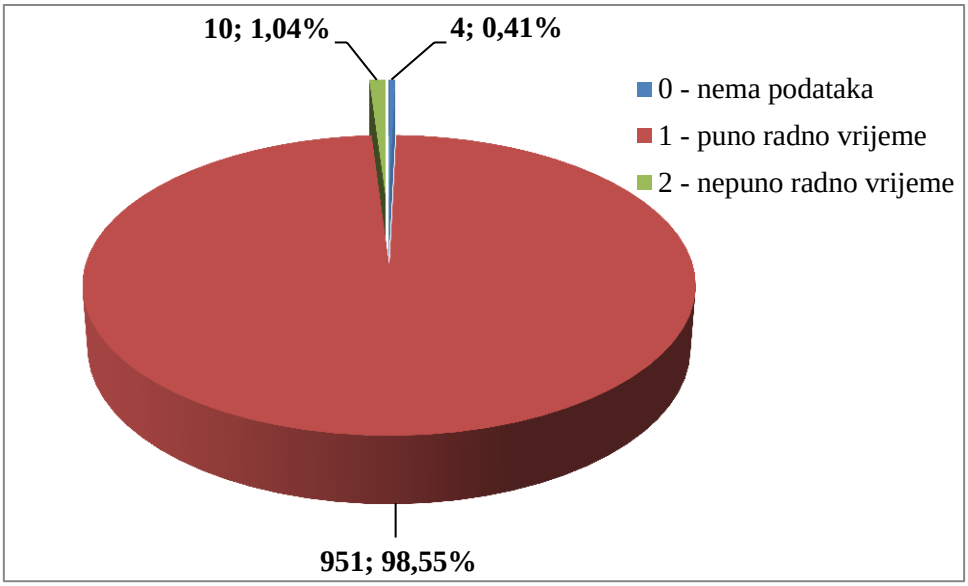

Slika 6.97. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom vremenu

Prema vrsti rada najviše ozljeda se dogodilo u redovitom radu 953 ili 98,76 % (*slika 6.98*).

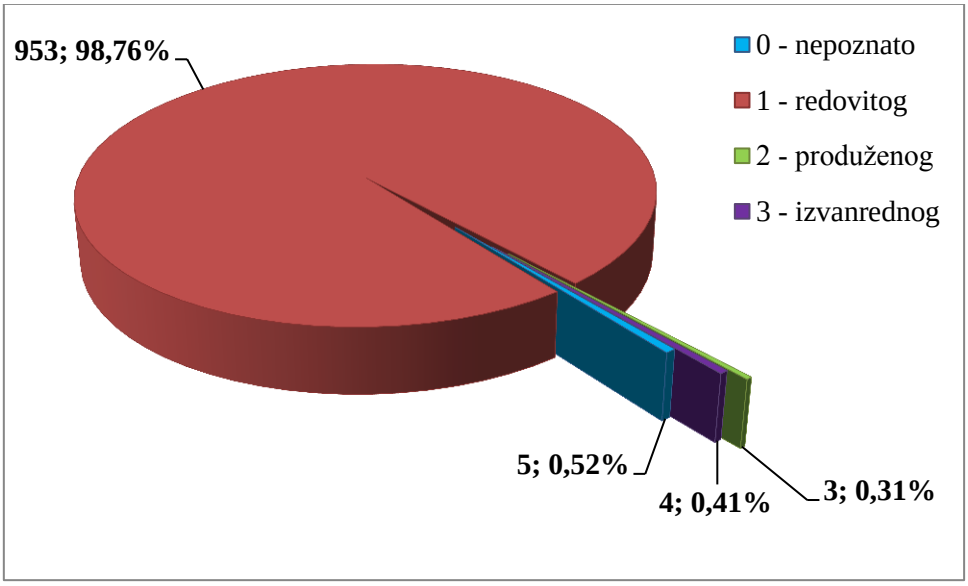

Slika 6.98. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti rada

U djelatnosti prijevoz i skladištenje od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada 98,34 % radnika je bilo osposobljeno za rad na siguran način, ostali nisu ili za njih nema podatka o tome.

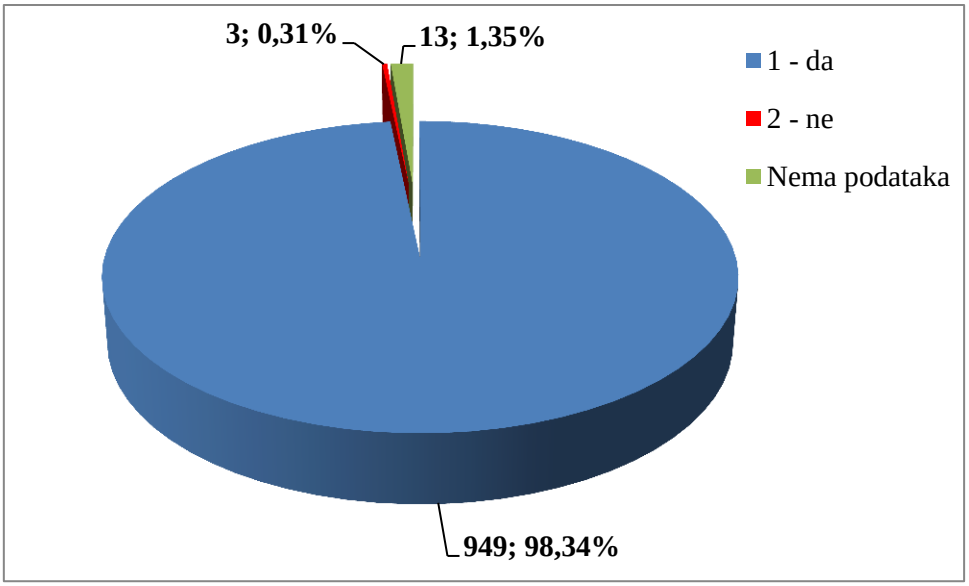

Slika 6.99.Osposobljenost radnika za rad na siguran način ozlijeđenih na mjestu rada

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada u djelatnosti prijevoza i skladištenja za 75,44 % je utvrđeno da su koristili osobna zaštitna sredstva.

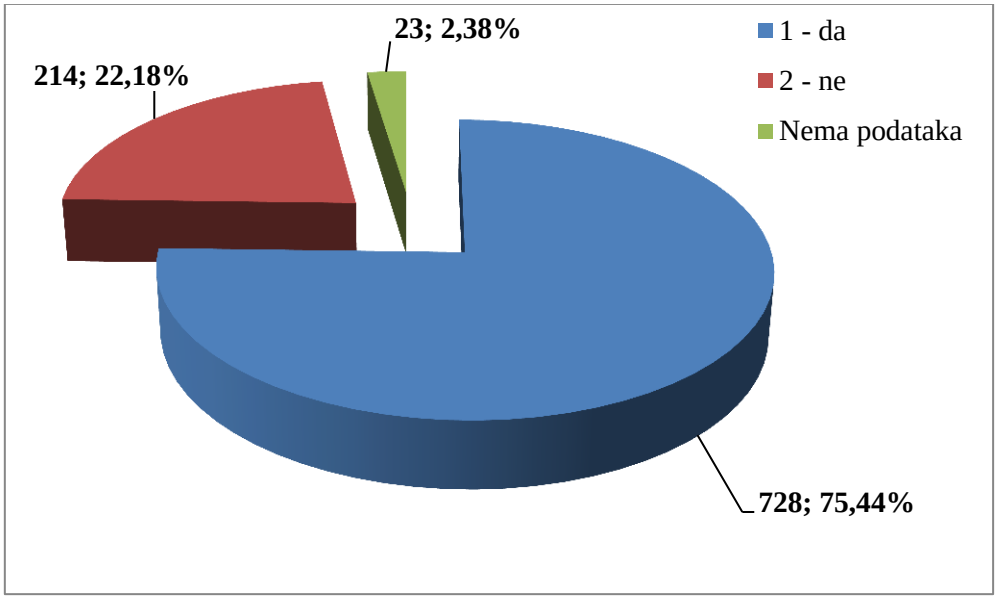

Slika 6.100. Korištenje OZS

Iz *tablice 6.58.* se vidi na kojim poslovima, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 su radili ozlijeđeni radnici u djelatnosti prijevoza i skladištenja. Najviše ozlijeđenih radnika na mjestu rada je iz roda 4 – administrativni službenici (321 ili 33,26 %), a prema vrsti to su 44 – ostali administrativni službenici (212 ili 21,97 %), slijede 8 – rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda (313 ili 32,44 %) a prema vrsti to su 83 - vozači, strojovođe prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva (298 ili 30,88 %).

Tablica 6.58. Ozljede na radu u prijevozu i skladištenju po zanimanjima

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	Na mjestu rada %
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	**3**	**0,31**
11 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	1	0,10
13 Direktori/direktorice proizvodnje i specijaliziranih usluga	1	0,10
14 Direktori/direktorice u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini na malo i drugim uslužnim djelatnostima	1	0,10
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	**8**	**0,83**
21 Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	5	0,52
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	2	0,21
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	1	0,10
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	**35**	**3,63**
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	14	1,45
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	18	1,87
34 Stručni sura./stručne sur. za pr. pitanja, dr. znanosti, kulturu, šport, umjetnost i sr. zanimanja	1	0,10
35 Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije te podrške korisnicima	2	0,21
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	**321**	**33,26**
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	12	1,24
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	57	5,91
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	40	4,15
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	212	21,97
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	**62**	**6,42**
51 Uslužna zanimanja	38	3,94
52 Trgovačka zanimanja	16	1,66
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	8	0,83
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	**1**	**0,10**
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	1	0,10
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	**79**	**8,19**
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	10	1,04
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	48	4,97
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	4	0,41
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	11	1,14
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	6	0,62

8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	**313**	**32,44**
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	15	1,55
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	298	30,88
9 Jednostavna zanimanja	**143**	**14,82**
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	8	0,83
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	1	0,10
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	30	3,11
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	104	10,78
Sveukupno po rodu	**965**	**100,00**

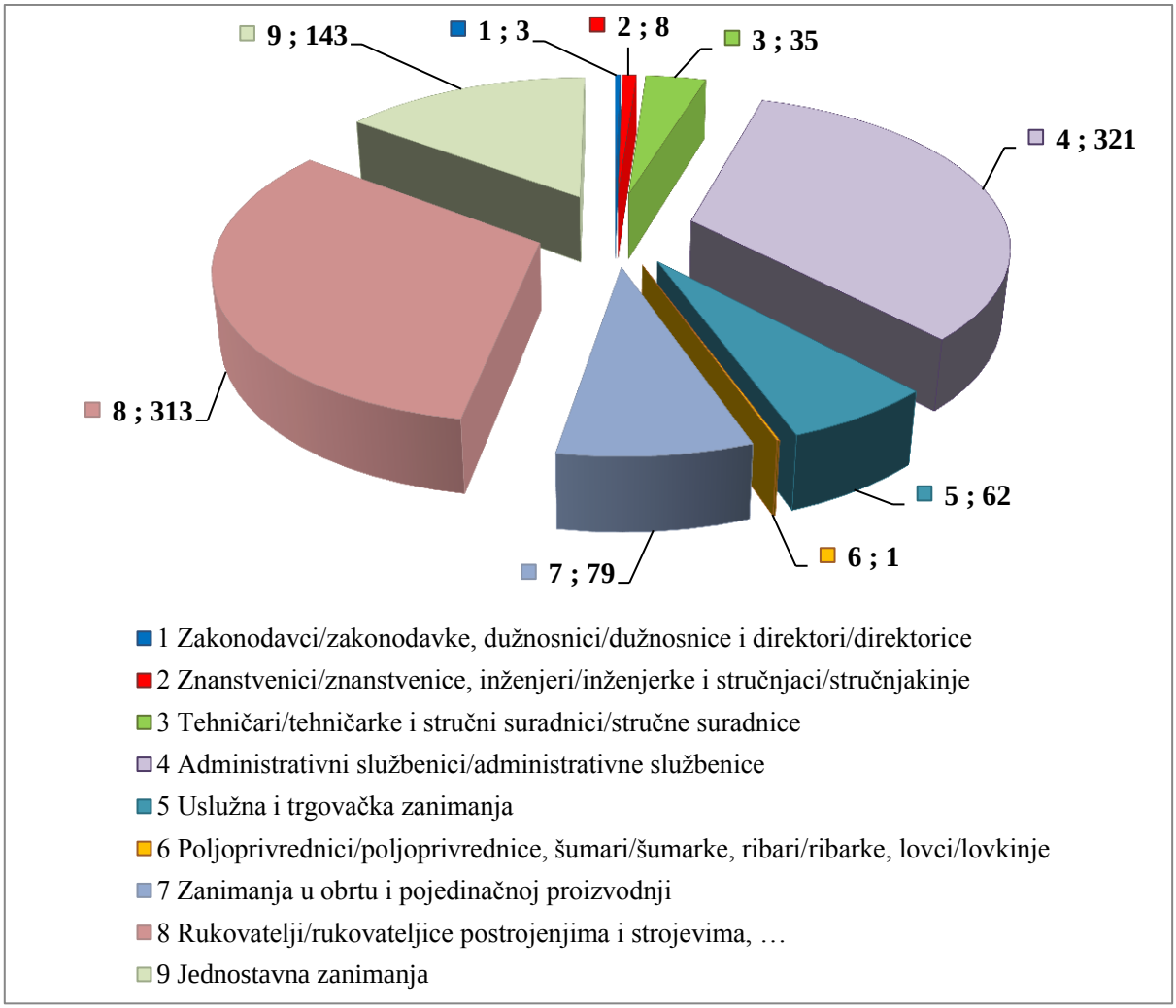

Slika 6.101. Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih

U *tablici 6.59.* pokazan je odnos zanimanja radnika koji su se češće ozljeđivali prema odjeljcima u djelatnosti prijevoz i skladištenje. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada (965) njih 827 je obuhvaćeno analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 53 – poštanske i kurirske

djelatnosti (334) slijedi odjeljak 49 – kopneni prijevoz i cjevovodni transport (318). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 83 – vozači, strojovođe prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva (298) a slijede radnici zanimanja 44 – ostali administrativni službenici (212).

*Tablica 6.59. Ozljede na radu u prijevozu i skladištenju po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (Oznaka *:42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama, 43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija, 44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice, 51 Uslužna zanimanja, 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja)*

NKD područje H -odjeljci	**NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u prijevozu i skladištenju**								**Ukupno**
	42	**43**	**44**	**51**	**72**	**83**	**93**	**96**	
49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	0	4	2	31	25	242	2	12	318
50 Vodeni prijevoz	1	0	0	1	2	13	0	1	18
51 Zračni prijevoz	0	1	0	3	3	0	0	0	7
52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	0	18	8	1	17	39	24	43	150
53 Poštanske i kurirske djelatnosti	56	17	202	2	1	4	4	48	334
Ukupno	**57**	**40**	**212**	**38**	**48**	**298**	**30**	**104**	**827**

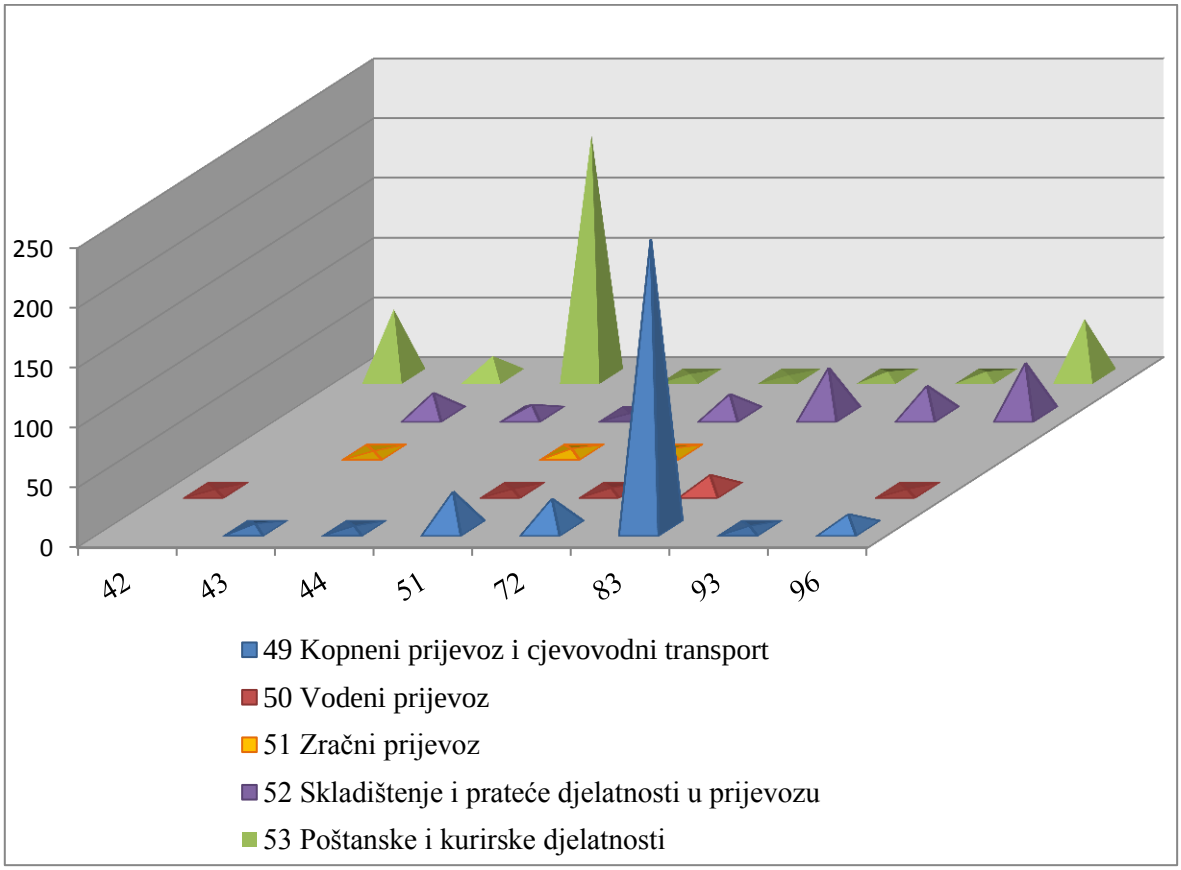

Slika 6.102. Ozljede na mjestu rada u prijevozu i skladištenju i najčešća zanimanja ozlijeđenih

6.5.2. Karakteristike ozljeda u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Od ukupnog broja ozlijeđenih na mjestu rada u prijevozu i skladištenju 155 je teških ozljeda a za 13 nema podataka.

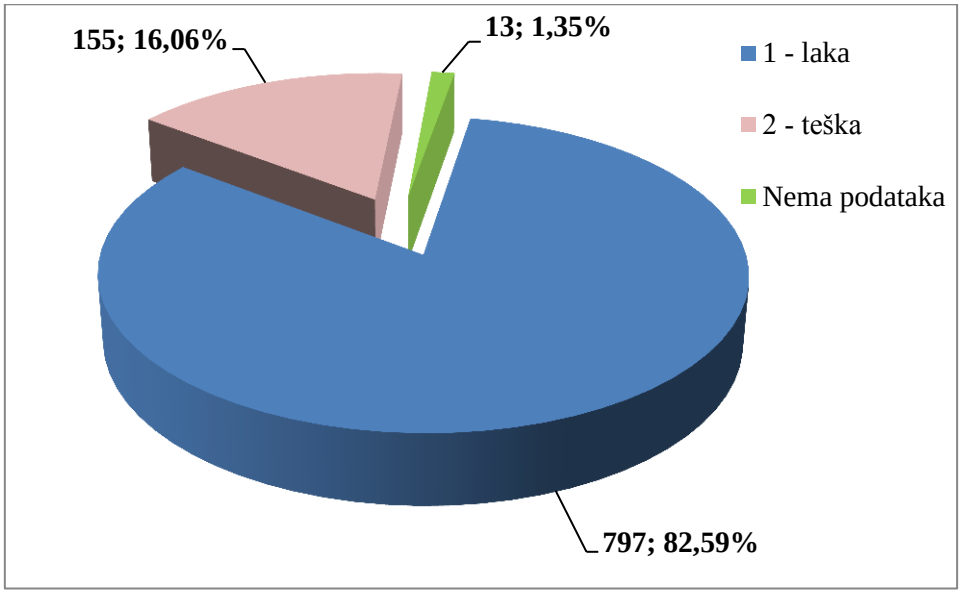

Slika 6.103. Ozljede na mjestu rada prema težini ozljede

Tablica 6.60. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda na mjestu rada u prijevozu i skladištenju javljaju se 010 - rane i površinske ozljede (343 ili 35,54 %) a slijede 030 - iščašenja, uganuća i nategnuća (260 ili 26,94 %) i 020 - prijelomi kostiju (132 ili 13,68 %). Pregledom tablice uočljivo je da za veliki broj ozljeda nije precizno utvrđena vrsta ozljede.

Tablica 6.60. Ozljede na mjestu rada u prijevozu i skladištenju prema vrsti ozljede
*(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada *					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
000 - Nepoznata ozljeda	**0**	**17**	**12**	**1**	**30**	**3,11**
010 - Rane i površinske ozljede	**4**	**283**	**50**	**6**	**343**	**35,54**
011 - Površinske ozljede	3	161	20	4	188	19,48
012 - Otvorene rane		30	10	1	41	4,25
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	0	92	20	1	113	11,71
020 - Prijelomi kostiju	**2**	**84**	**40**	**6**	**132**	**13,68**
021 - Zatvoreni prijelom	1	30	19	1	51	5,28
022 - Otvoreni prijelom		6	2		8	0,83
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	1	48	19	5	73	7,56
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	**4**	**183**	**69**	**4**	**260**	**26,94**

031 - Iščašenja		15	5	1	21	2,18
032 - Uganuća i nategnuća	1	86	15		102	10,57
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i istegnuća	3	82	49	3	137	14,20
040 - Traumatske amputa. (gubitak dijela tijela)	**0**	**4**	**0**	**0**	**4**	**0,41**
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	**0**	**15**	**5**	**1**	**21**	**2,18**
051 - Potresi	0	4	1		5	0,52
052 - Unutarnje ozljede	0	8	1	1	10	1,04
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	0	3	3		6	0,62
060 - Opekline i smrzotine		**5**	**2**		**7**	**0,73**
061 - Termalne opekline	0		1		1	0,10
062 - Kemijske (korozivne) opekline	0	3			3	0,31
063 - Smrzotine	0	1			1	0,10
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	0	1	1		2	0,21
070 - Trovanja i infekcije		**1**			**1**	**0,10**
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	0	1			1	0,10
110 - Šok	**1**	**77**	**18**		**96**	**9,95**
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	1	66	4		71	7,36
112 - Traumatski šok	0	8	3		11	1,14
119 - Druge vrste šoka	0	3	1		4	0,41
120 - Višestruke ozljede	**1**	**20**	**8**		**29**	**3,01**
999 - Ostale spe. oz. nespomenute u preth. podj.	**1**	**29**	**9**	**3**	**42**	**4,35**
Sveukupno po skupinama	**13**	**718**	**213**	**21**	**965**	**100,00**

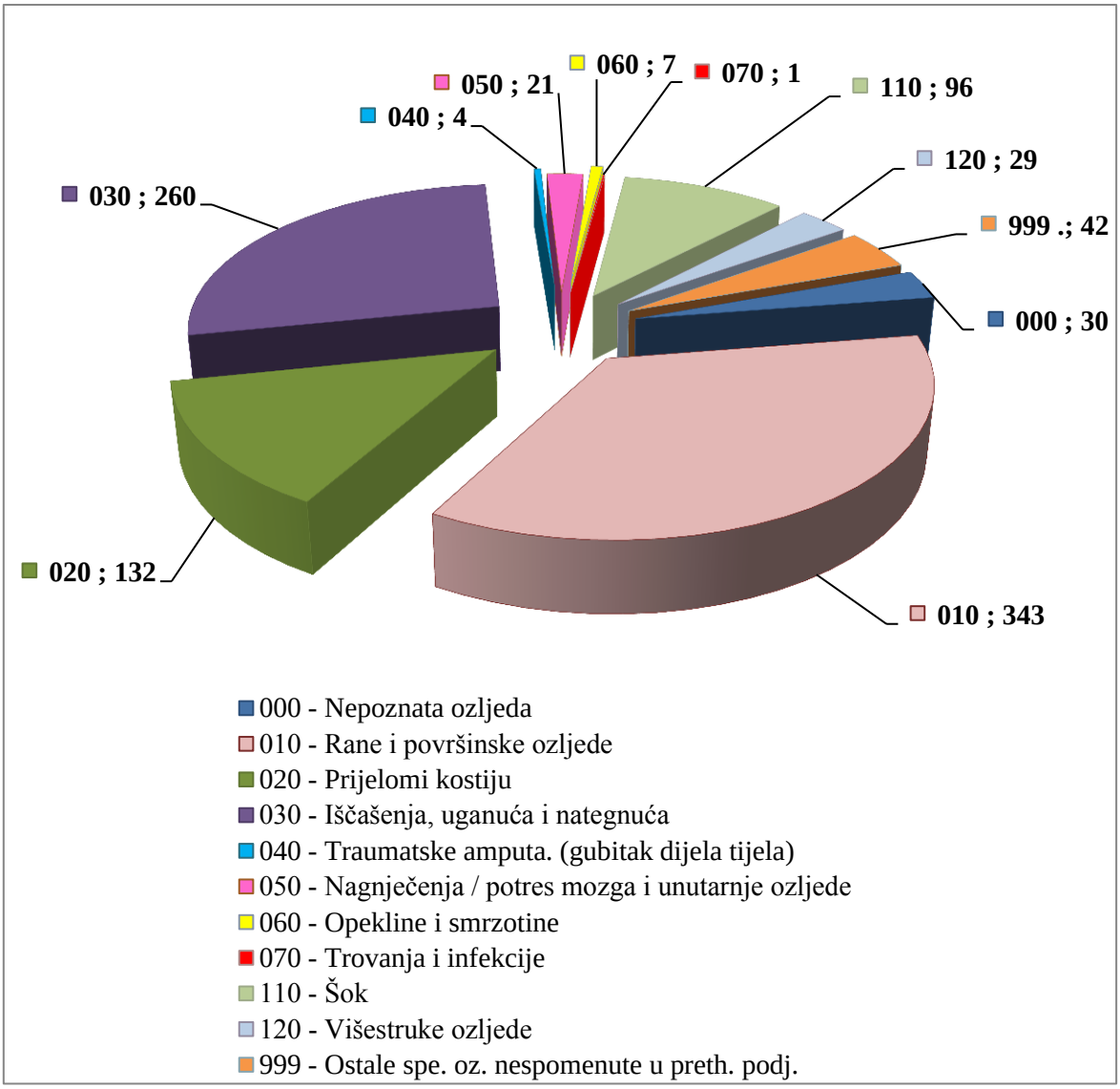

Slika 6.104. Vrsta ozljeda u prijevozu i skladištenju na mjestu rada

Tablica 6.61. pokazuje najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada u prijevozu i skladištenju. To su najčešće 60 - donji ekstremiteti (365 ili 37,82 %) a unutar grupe to su 62 – koljeno i potkoljenica (144 ili 14, 92 %), slijede 50 - gornji ekstremiteti (223 ili 23,11 %) a unutar grupe to su 54 - prsti (79 ili 8,19 %).

*Tablica 6.61. Ozljede na mjestu rada u prijevozu i skladištenju prema ozlijeđenom djelu tijela (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada *					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	**1**	**27**	**17**	**1**	**46**	**4,77**
10 - Glava	**1**	**67**	**27**	**0**	**95**	**9,84**
11 - Glava (Caput) mozak i moždani živci i žile	1	17	10	0	28	2,90
12 - Područje lica	0	7	3	0	10	1,04

13 - Oko(oči)	0	11	0	0	11	1,14
15 - Zubi	0	0	1	0	1	0,10
18 - Glava,ozlijeđena na više mjesta	0	4	2	0	6	0,62
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	0	28	11	0	39	4,04
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	**1**	**19**	**17**	**1**	**38**	**3,94**
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	0	9	12	0	21	2,18
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	0	10	5	1	16	1,66
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	**0**	**14**	**9**	**0**	**23**	**2,38**
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	0	6	7	0	13	1,35
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	0	8	2	0	10	1,04
40 - Trup i organi	**0**	**29**	**11**	**0**	**40**	**4,15**
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	0	4	5	0	9	0,93
42 - Područje prsa uključujući organe	0	11	3	0	14	1,45
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	0	5	1	0	6	0,62
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	0	2	1	0	3	0,31
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	7	1	0	8	0,83
50 - Gornji ekstremiteti	**3**	**163**	**50**	**7**	**223**	**23,11**
51 - Rame i nadlaktica	1	17	9	0	27	2,80
52 - Lakat i podlaktica	1	30	8	4	43	4,46
53 - Šaka	1	30	8	0	39	4,04
54 - Prst (prsti)	0	65	12	2	79	8,19
55 - Ručni zglob-zapešće	0	16	4	1	21	2,18
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	0	2	5	0	7	0,73
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	3	4	0	7	0,73
60 - Donji ekstremiteti	**5**	**289**	**62**	**9**	**365**	**37,82**
61 - Kuk i natkoljenica	1	4	1	2	8	0,83
62 - Koljeno i potkoljenica	3	111	26	4	144	14,92
63 - Gležanj	1	83	17	2	103	10,67
64 - Stopalo	0	36	6	1	43	4,46
65 - Nožni prst (prsti)	00	10	2	0	12	1,24
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	0	6	5	0	11	1,14
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	39	5	0	44	4,56
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	**1**	**51**	**18**	**2**	**72**	**7,46**
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	0	12	8		20	2,07
78 - Višestruke ozljede tijela	1	39	10	2	52	5,39
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	**1**	**59**	**2**	**1**	**63**	**6,53**
Sveukupno po skupinama	**13**	**718**	**213**	**21**	**965**	**100,00**

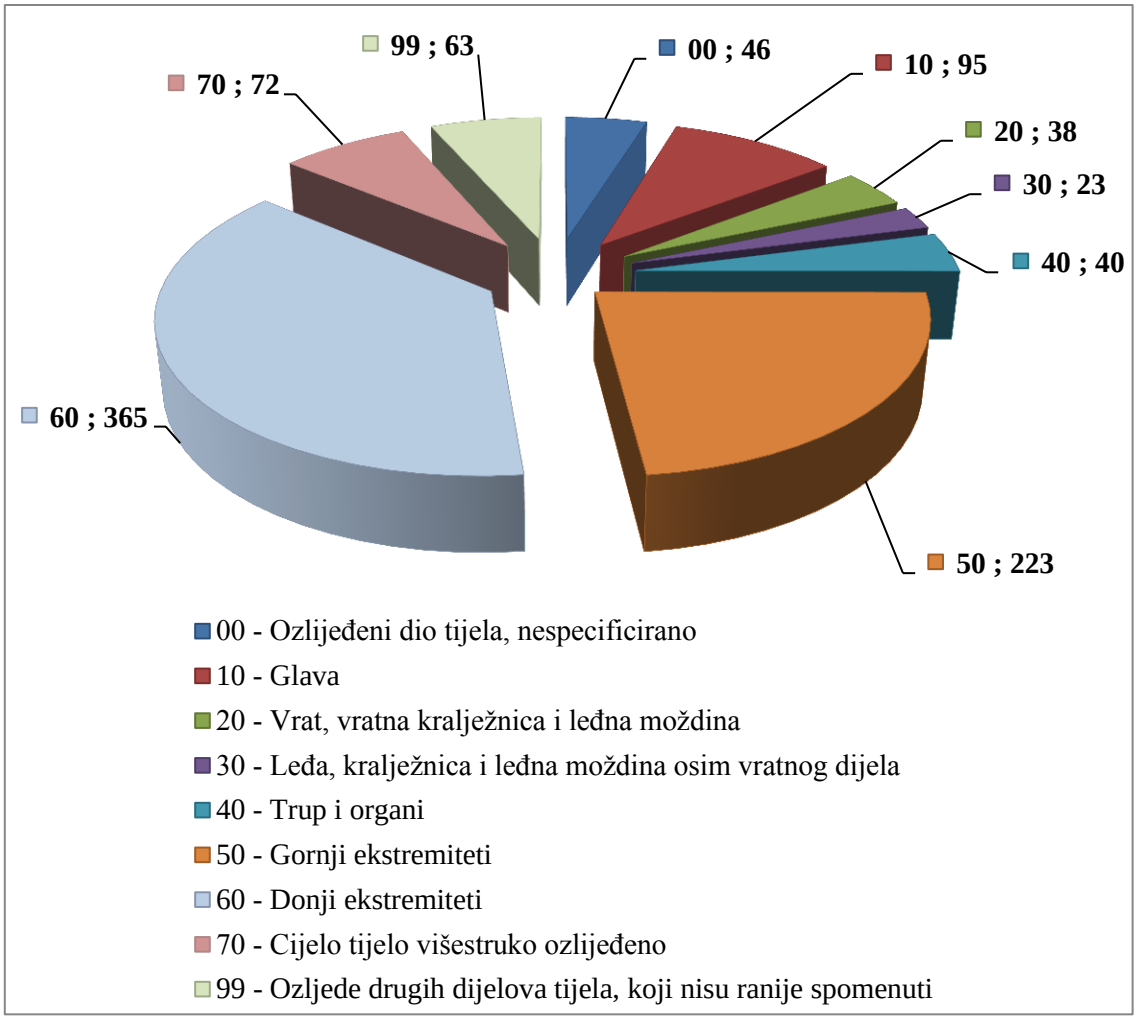

Slika 6.105. Najčešće ozlijeđeni dio tijela u prijevozu i skladištenju na mjestu rada

Tablica 6.62. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada u prijevozu i skladištenju u odnosu na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila. Najveći broj ozljeda dogodio se u 060 – Javno područje - nespecificirano (515 ili 53,37 %), preciznije u 062 - transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna dogodile su se 262 ozljede ili 27,15 % te u 061 - područje trajno otvoreno za javni promet dogodilo se 186 ozljeda ili 19,27 %. Slijedi 010 - industrijska zona (195 ili 20,21 %), preciznije 013 – zona koja se koristi za skladištenje, utovar i istovar (134 ili 13.89 %).

*Tablica 6.62. Broj ozljeda na mjestu radu u odnosu na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni okoliš	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
000 - Nema podataka	**1**	**3**	**1**	**0**	**5**	**0,52**
010 - Industrijska zona - nespecificirano	**1**	**164**	**27**	**3**	**195**	**20,21**
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	0	19	1	0	20	2,07
012 - Remontni zavod, servisna radionica	0	35	1	0	36	3,73
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar	1	106	24	3	134	13,89

i istovar						
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	0	4	1	0	5	0,52
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	**0**	**5**	**4**	**0**	**9**	**0,93**
021 - Gradilište - izgradnja objekta	0	2	1	0	3	0,31
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	0	2	1	0	3	0,31
025 - Gradilište - na ili iznad zemlje	0	0	1	0	1	0,10
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	0	1	1	0	2	0,21
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	**0**	**1**	**2**	**0**	**3**	**0,31**
031 - Stočarsko područje	0	0	1	0	1	0,10
034 - Šumarsko područje	0	0	1	0	1	0,10
039 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 030 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,10
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	**3**	**133**	**6**	**1**	**143**	**14,82**
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	3	118	2	0	123	12,75
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	0	10	1	1	12	1,24
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvora. stadion, velesajam, itd.)	0	1	1	0	2	0,21
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	0	4	2	0	6	0,62
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	**0**	**2**	**0**	**0**	**2**	**0,21**
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	0	1	0	0	1	0,10
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,10
060 - Javno područje - nespecificirano	**6**	**335**	**160**	**14**	**515**	**53,37**
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	3	125	50	8	186	19,27
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	3	153	100	6	262	27,15
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)	3	50	10	0	63	6,53
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	3	7	0	0	10	1,04
070 - Kućanstvo nespecificirano	**0**	**53**	**5**	**3**	**61**	**6,32**
071 - Privatna kuća ili stan	0	14	0	2	16	1,66
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteren, okućnica	0	39	5	1	45	4,66
080 - Sportski teren - nespecificirano	0	**1**	0	0	**1**	**0,10**
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	0	1	0	0	1	0,10
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	**0**	**2**	**0**	**0**	**2**	**0,21**
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, …)	0	1	0	0	1	0,10

093 - U zraku - paluba zrakoplova	0	1	0	0	1	0,10
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano	**2**	**19**	**8**	**0**	**29**	**3,01**
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	2	16	7	0	25	2,59
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila i platformi	0	3	1	0	4	0,41
Sveukupno po skupinama	**13**	**718**	**213**	**21**	**965**	**100,00**

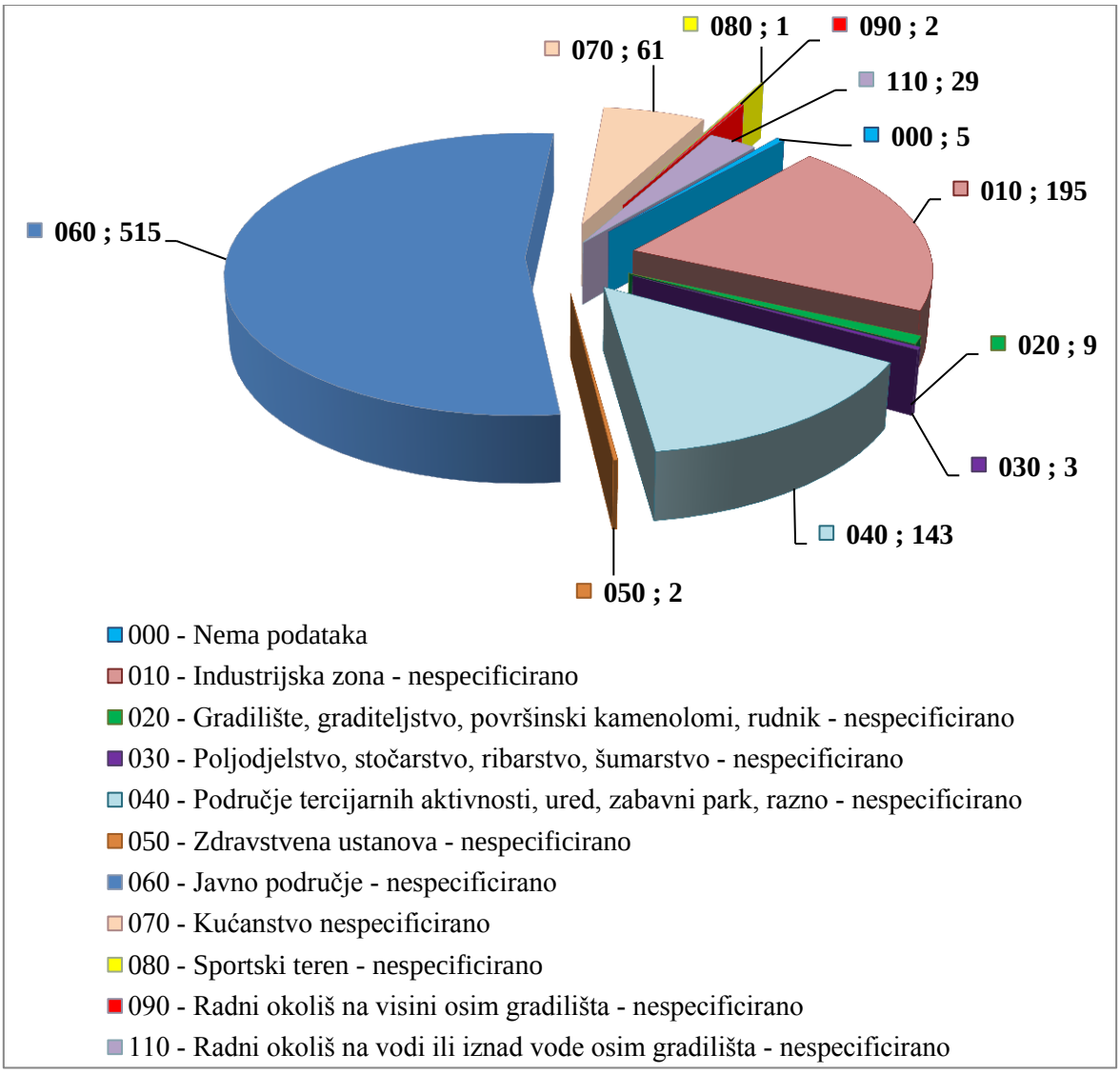

Slika 6.106. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog okoliša

Tablica 6.63. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada u prijevozu i skladištenju u odnosu na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Najviše ozljeda se dogodilo pri 60 - pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano (437 ili 45,28 %) preciznije 61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima (430 ili 44,56 %), slijedi 50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano (208 ili 21,55 %) što pokazuje da za veliki broj ozljeda nije precizno utvrđeno što je radnik radio u vrijeme ozljede.

*Tablica 6.63. Broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni proces pri kojem se dogodila ozljeda (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni proces	Na mjestu rada *					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Nema podataka	**1**	**1**	**0**	**0**	**2**	**0,21**
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	**1**	**96**	**33**	**2**	**132**	**13,68**
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	0	11			11	1,14
12 - Skladištenje - sve vrste	1	84	32	2	119	12,33
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	0	1	1	0	2	0,21
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	**0**	**3**	**1**	**0**	**4**	**0,41**
22 - Novogradnja - visokogradnja	0	1	0	0	1	0,10
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	0	2	1	0	3	0,31
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,10**
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	0	1	0	0	1	0,10
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	**2**	**163**	**10**	**5**	**180**	**18,65**
41 - Javne usluge, njega, pomoć	**0**	**83**	**7**	**5**	95	9,84
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	0	63	1	0	64	6,63
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	0	15	0	0	15	1,55
49 - Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	0	2	2	0	4	0,41
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	**2**	**155**	**49**	**2**	**208**	**21,55**
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	1	48	10	2	61	6,32
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	0	56	13	0	69	7,15
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	0	20	1	0	21	2,18
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	0	5	1	0	6	0,62
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	1	25	24	0	50	5,18
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,10
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	**7**	**298**	**120**	**12**	**437**	**45,28**
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	7	295	117	11	430	44,56
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	0	1	0	0	1	0,10
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	0	2	3	1	6	0,62

99 - Ostale vrste radnog procesa nespomenute ranije u klasifikaciji	0	1	0	0	**1**	**0,10**
Sveukupno po skupinama	**13**	**718**	**213**	**21**	**965**	**100,00**

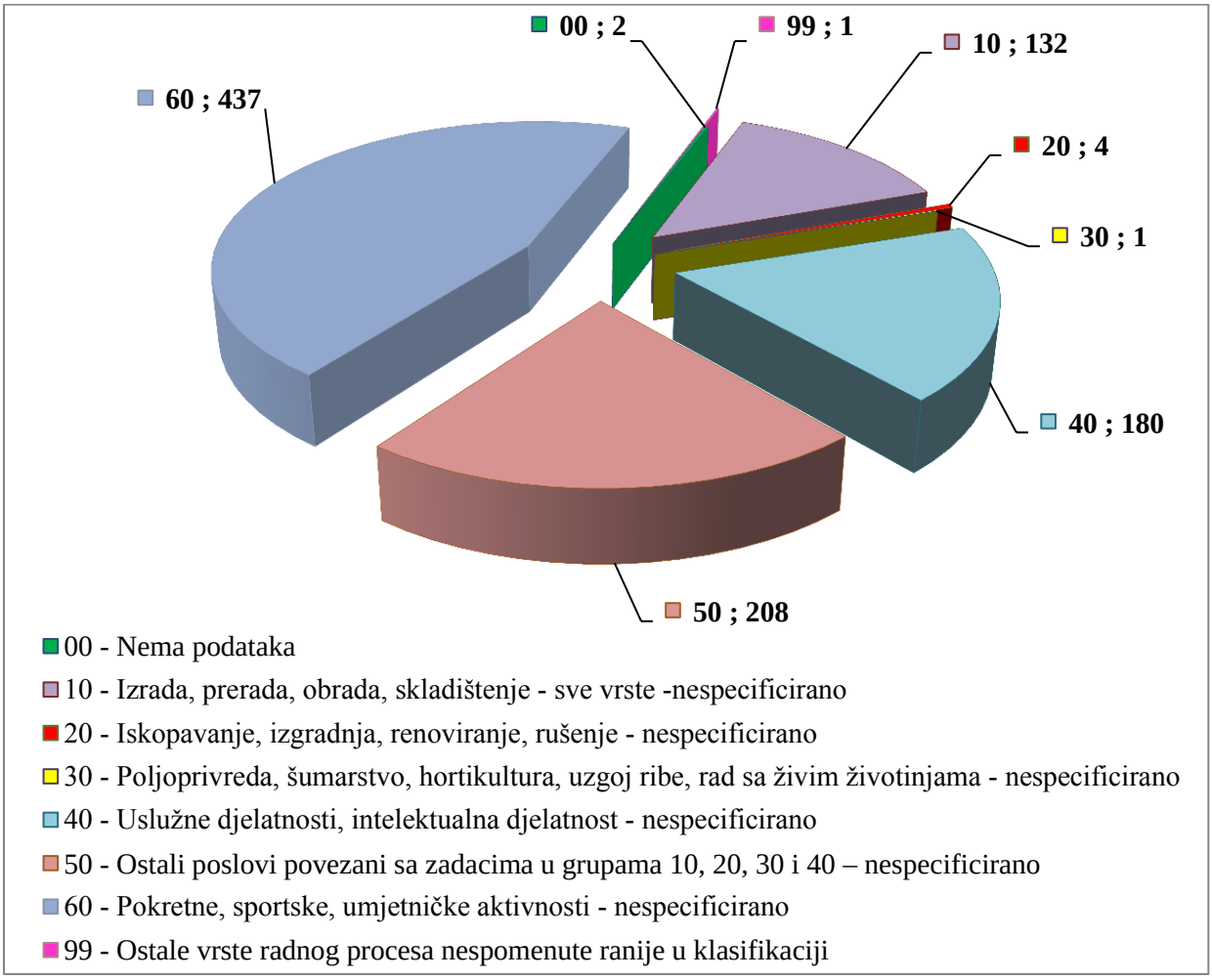

Slika 6.107. Broj ozljede na mjestu rada prema skupinama radnog procesa

Tablica 6.64. pokazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. U prijevozu i skladištenju to je najčešće 60 – kretanje – nespecificirano (382 ozljede) a najčešće materijalno sredstvo povezano sa ovom specifičnom aktivnosti su 01.00 zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (180 ozljeda) i 12.00 - cestovna vozila – nespecificirano (56 ozljeda). Slijedi 30 – vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje (254 ozljede) a najčešće korišteno materijalno sredstvo je 12.00 - cestovna vozila - nespecificirano (194 ozljede).

*Tablica 6.64. Odnos specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava povezanih sa specifičnom radnom aktivnosti (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana)*

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	**Specifična aktivnost ***								
	00	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	2	0	0	0	5	0	17	43	67
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	10	1	**180**	5	196
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	2	1	**56**	0	59
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	1
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	2	1	0	0	3
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	4	1	0	0	5
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	34	0	1	0	0	0	35
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	11	0	0	0	1	0	12
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	2	0	0	4	0	6
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	3	0	0	0	0	0	0	3
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	0	19	27	13	7	0	67
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	1	2	**194**	12	5	65	2	281
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	38	7	1	33	1	80
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	59	29	6	1	95
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	0	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	2	1	0	17	6	9	1	36
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	4	8	14
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	2	1	0	0	3
Ukupno	**2**	**7**	**48**	**254**	**152**	**59**	**382**	**61**	**965**

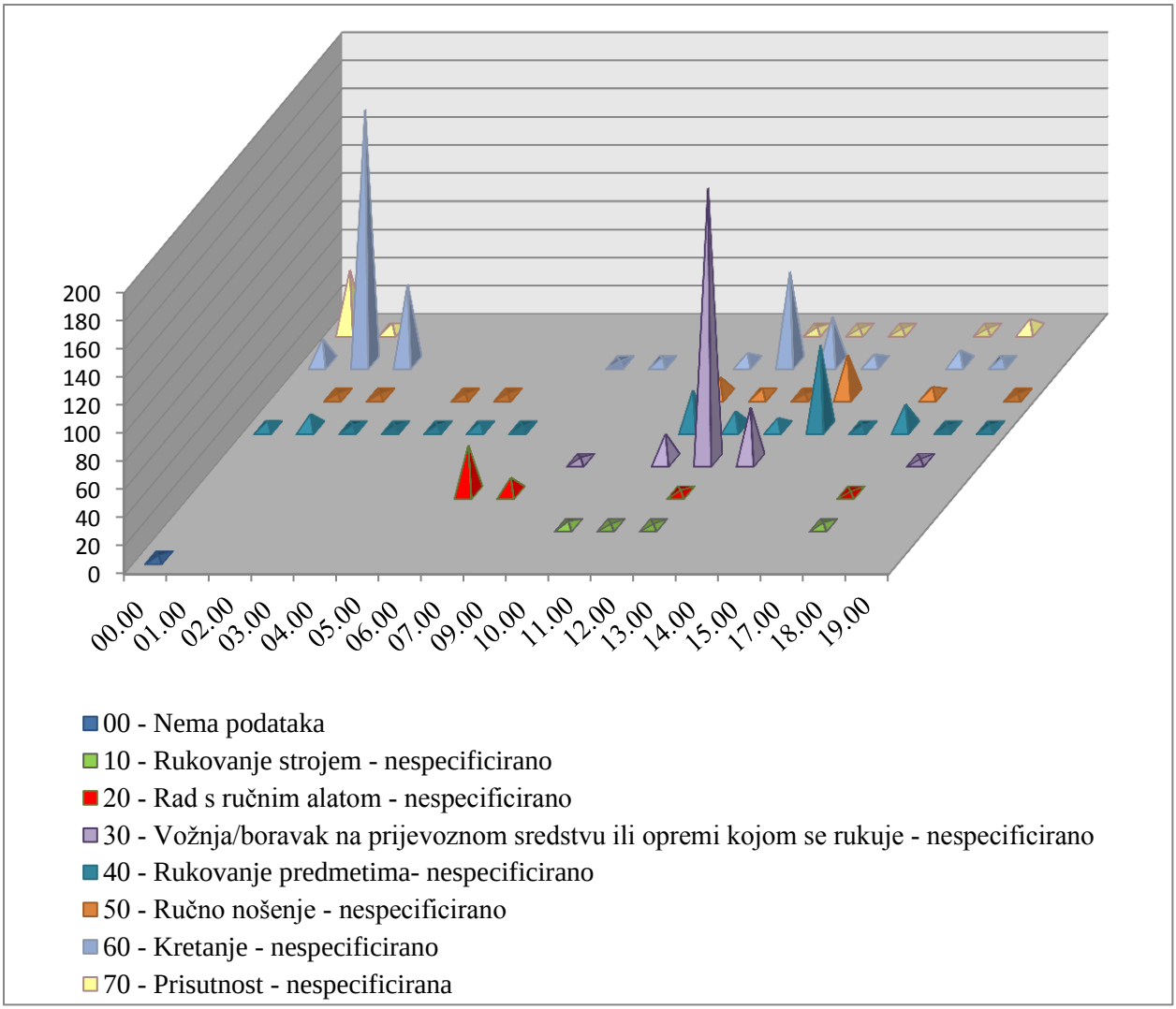

Slika 6.108. Specifična radna aktivnost i materijalna sredstva vezana za specifičnu aktivnost

Tablica 6.65. pokazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. U prijevozu i skladištenju najčešći poremećaj je 80 – šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano (342 ozljede) od toga je 250 ozljeda povezano s materijalnim sredstvom 18.00 - živi organizmi i ljudska bića – nespecificirano i 86 ozljeda s 12.00 – cestovna vozila - nespecificirano. Slijedi 50 - pokliznuće, spoticanje, pad osobe – nespecificirano (218 ozljeda) od toga je 94 ozljede povezano s 01.00 zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje. Zatim slijedi 70 – pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano (123 ozljede) a kod 56 ozljeda nije utvrđeno materijalno sredstvo.

*Tablica 6.65. Odnos poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava povezanih sa poremećajem radnog procesa (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji*

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										
	00	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**99**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	8	0	0	0	2	8	9	**56**	0	0	83
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	3	8	**94**	9	42	0	0	156
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	5	1	51	0	3	0	0	60
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	3
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	3	1	0	1	0	0	0	6
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	3	12	1	2	1	0	0	19
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	1	4	0	1	0	0	0	6
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	0	1	3	0	6
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	3
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	17	9	6	18	4	2	0	56
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	1	0	0	51	32	5	3	**86**	0	178
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	2	11	3	1	1	0	19
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	3	30	17	3	23	9	0	0	85
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	5	0	0	5	0	1	0	0	11
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	1	1	2	1	0	0	0	5
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	1	0	1	4	0	2	0	**250**	0	258
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	3
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	5
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Ukupno	**8**	**3**	**8**	**67**	**117**	**218**	**78**	**123**	**342**	**1**	**965**

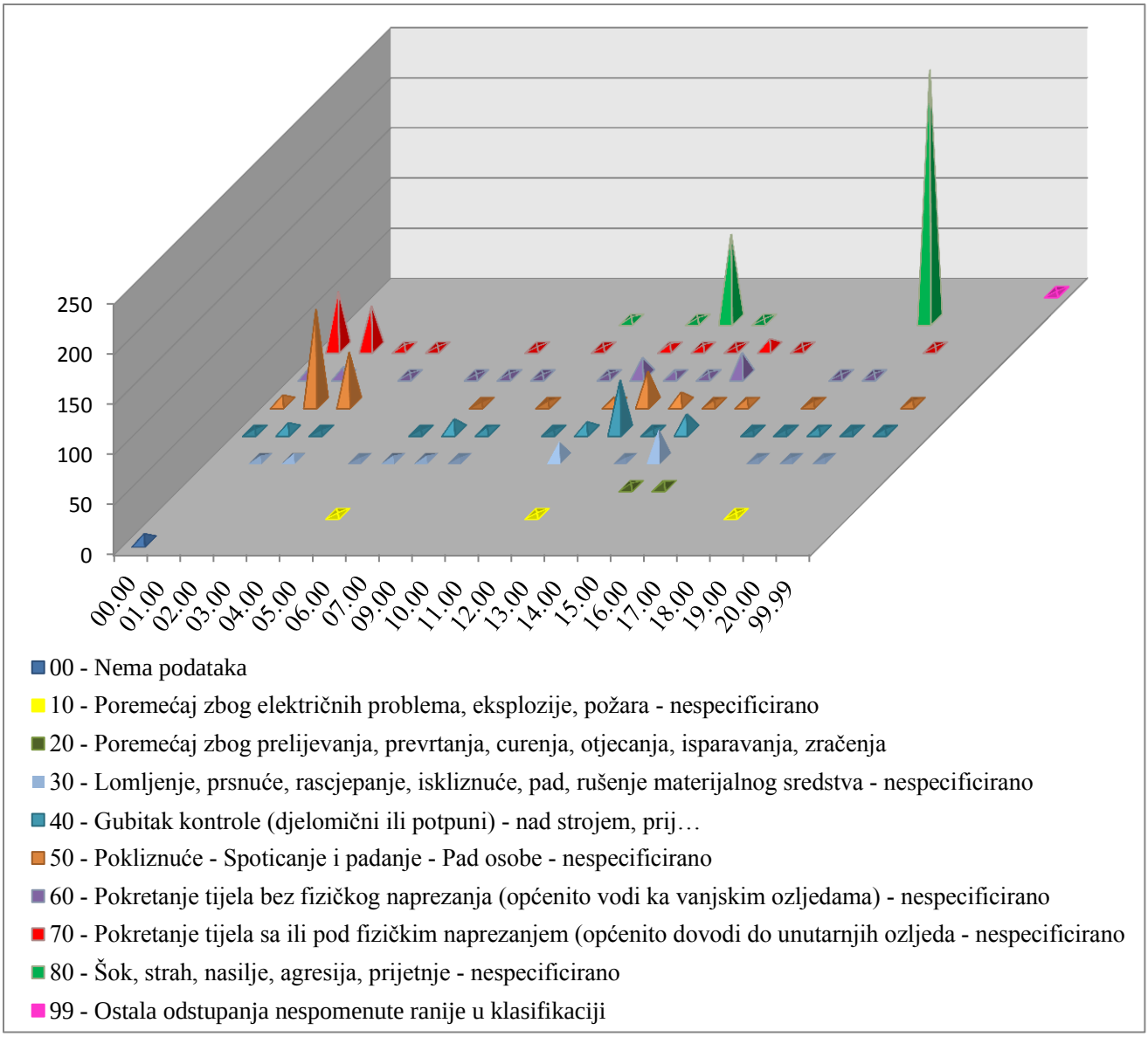

Slika 6.109. Poremećaj radnog procesa i materijalna sredstva vezana za poremećaj radnog procesa

Tablica 6.66. pokazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika. U prijevozu i skladištenju to je 30 – horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano (307 ozljeda) a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom u 236 ozljeda su 01.00 - zgrade, građevine, površine - na površini zemlje. Slijedi 70 – fizički ili psihički stres – nespecificirano (227 ozljede) a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom kod 91 ozljede su 18.00 - živi organizmi i ljudska bića – nespecificirano. Zatim slijedi 40 – udarac objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano (156 ozljeda) a najčešća materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom u 80 ozljeda su 12.00 - Cestovna vozila – nespecificirano i kod 39 ozljeda 14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine – nespecificirano. Kod 139 ozljeda način ozljeđivanja je 80 – ugriz, udarac i sl. – nespecificirano a materijalno sredstvo su 18.00 - živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano

*Tablica 6.66. Odnos kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava povezanih s kontaktom (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano)*

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	**Način ozljeđivanja ***								
	00	**10**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	9	0	0	2	1	1	67	0	80
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	**236**	1	1	5	42	0	285
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	31	2	3	0	2	0	38
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	6	0	1	0	1	0	8
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	3	1	0	0	0	4
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	3	11	1	1	0	16
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	1	4	0	0	0	5
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	1	0	3
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	1	0	0	2	1	0	0	4
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	5	18	8	13	2	0	46
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	8	**80**	2	3	10	0	103
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	2	1	0	0	1	0	4
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	15	**39**	27	27	7	0	115
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	9	0	0	0	0	1	0	10
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	2	0	1	0	0	1	4
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	2	4	0	0	**91**	**139**	236
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	1	0	3
Ukupno	**9**	**10**	**307**	**156**	**64**	**52**	**227**	**140**	**965**

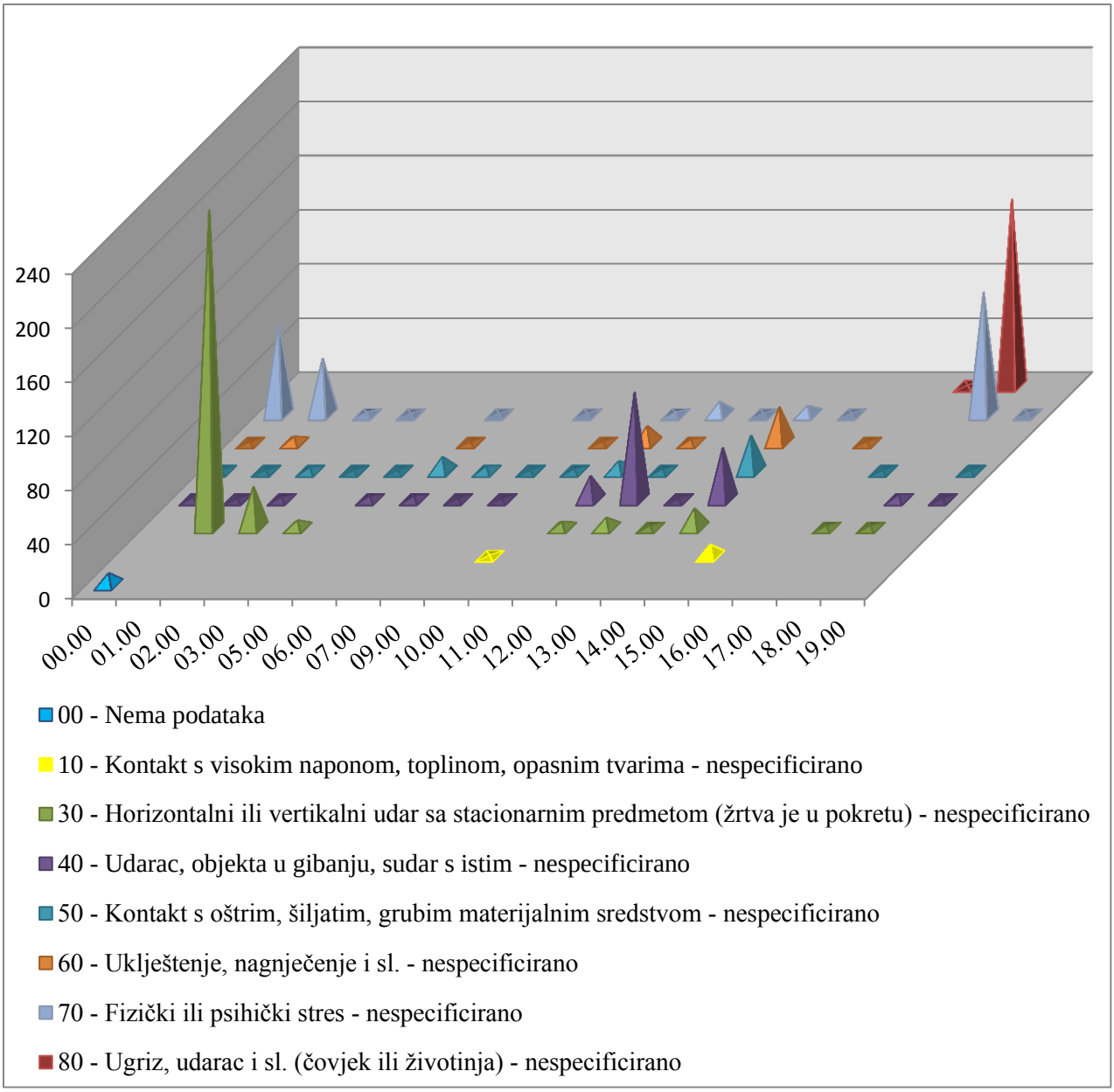

Slika 6.110. Način ozljeđivanja i materijalna sredstva vezana za način ozljeđivanja

6.6. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Ovdje će se analizirati podaci o ozljedama na radu u djelatnosti *D –opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija*. Od 13929 ozljeda na radu za koje je HZZZSR dobio podatke u djelatnosti opskrba električnom energijom, … se ozlijedilo 189 radnika od toga **na mjestu rada** 162. U *tablici 6.67.* naveden je broj ozljeda na radu prema odjeljcima navedene djelatnosti i mjestu nastanka ozljede na radu. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrbe električnom energijom, … 85,71 % je ozlijeđeno na mjestu rada a 14,29 % na putu.

Tablica 6.67. Ozljede na radu u D – opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija prema mjestu nastanka

D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	Na mjestu	Na putu	Ukupno	Ukupno %
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	162	27	189	100,00
Ukupno	**162**	**27**	**189**	**100,00**

Iz *tablice 6.68.* vidi se raspored ozljeda na radu po županijama i mjestu nastanka ozljede na radu. Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u Gradu Zagrebu (48) slijedi Osječko-baranjska županija (17) te Sisačko-moslavačka (15). **Na mjestu rada** najviše ozljeda na radu dogodilo se opet u Gradu Zagrebu (38) slijedi Sisačko-moslavačka (14) i Osječko-baranjska županija (12).

Tablica 6.68. Broj ozljeda na radu po županijama

Županije	Na mjestu	Na putu	Ukupno	Ukupno %
HR031 Primorsko-goranska županija	8	2	10	5,29
HR032 Ličko-senjska županija	3	0	3	1,59
HR033 Zadarska županija	5	1	6	3,17
HR034 Šibensko-kninska županija	5	0	5	2,65
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	11	3	14	7,41
HR036 Istarska županija	10	0	10	5,29
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	2	0	2	1,06
HR041 Grad Zagreb	**38**	10	**48**	25,40
HR042 Zagrebačka županija	11	1	12	6,35
HR043 Krapinsko-zagorska županija	8	3	11	5,82
HR044 Varaždinska županija	4	0	4	2,12
HR045 Koprivničko-križevačka županija	5	0	5	2,65
HR046 Međimurska županija	2	0	2	1,06
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	5	0	5	2,65
HR048 Virovitičko-podravska županija	4	0	4	2,12
HR049 Požeško-slavonska županija	2	0	2	1,06
HR04A Brodsko-posavska županija	3	0	3	1,59
HR04B Osječko-baranjska županija	**12**	5	**17**	8,99
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	5	0	5	2,65
HR04D Karlovačka županija	5	1	6	3,17
HR04E Sisačko-moslavačka županija	**14**	1	**15**	7,94
Ukupno	**162**	**27**	**189**	**100,00**

Prema ESAW metodologiji ozljede na mjestu rada dijele se na ozljede na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca -1, na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca - 2, te ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati u jednu od navedenih grupa - 9. Kako se vidi sa s*like br. 6.111*. na uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca dogodilo se 118 ozljeda ili 72,84 %, a na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putu po nalogu poslodavca 36 ozljeda ili 22,22 %.

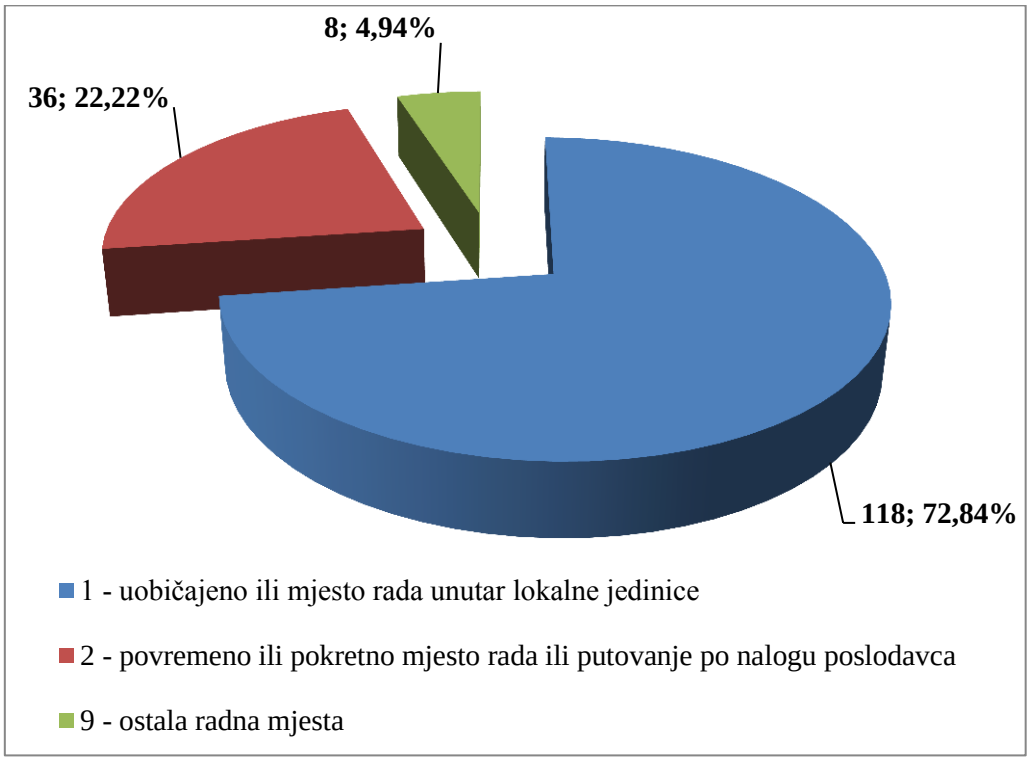

Slika 111 .Broj ozljeda na mjestu rada

Prema danu u tjednu u djelatnosti opskrbe električnom energijom, … podjednak broj ozljeda na radu dogodio se **četvrtkom, ponedjeljkom i utorkom (** 42, 41, 40 a na mjestu rada 37, 36, 35**).**

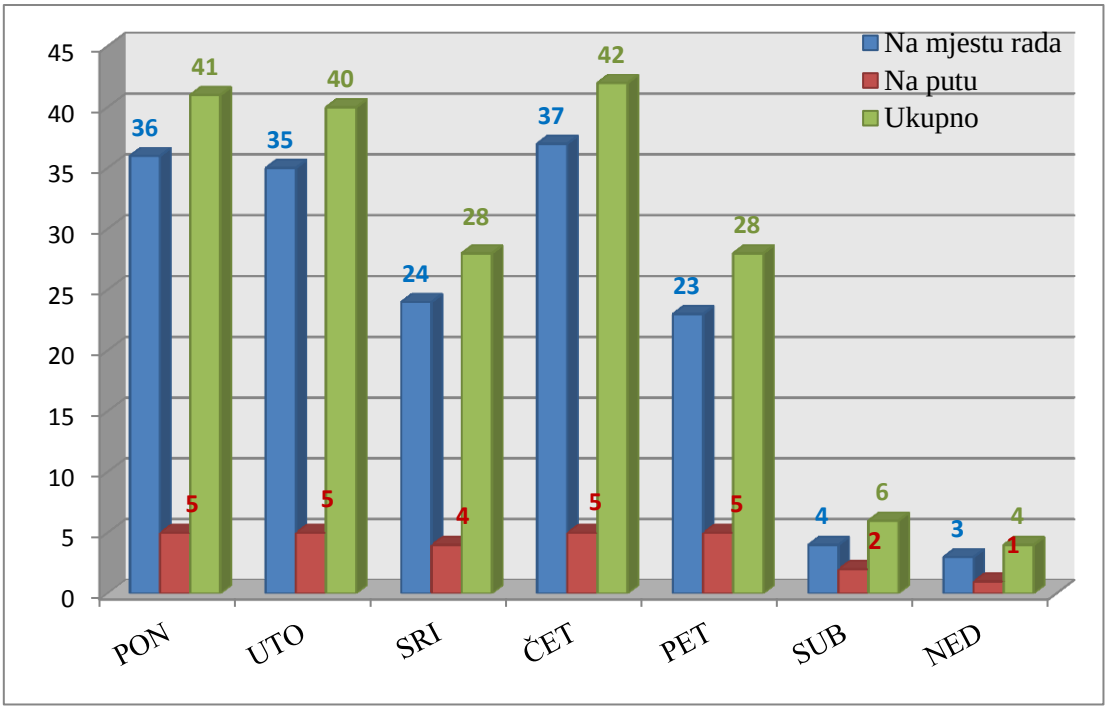

Slika 6.112. Ozljede na radu prema mjestu nastanka i danima u tjednu

6.6.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u opskrbi električnom energijom, … 161 ili 85,19 % su muškarci i 28 ili 14,81 % su žene. **Na mjestu rada** od ukupnog broja ozlijeđenih radnika 142 ili 87,65 % su muškarci i 20 ili 12,35 % su žene.

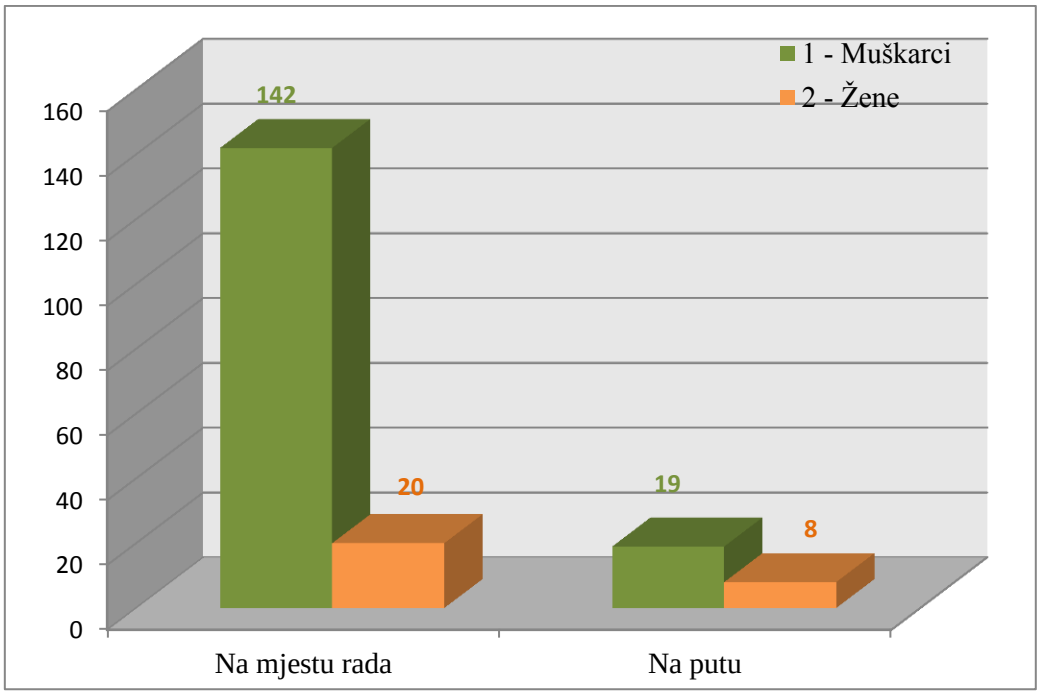

Slika 6.113. Ozljede na radu prema spolu radnika i mjestu nastanka

Prema starosti radnika u opskrbi električnom energijom, … **na mjestu rada** najviše se ozljeđuju radnici starosti između 51 – 60 godina, a slijede radnici starosti između 41 – 50 godina.

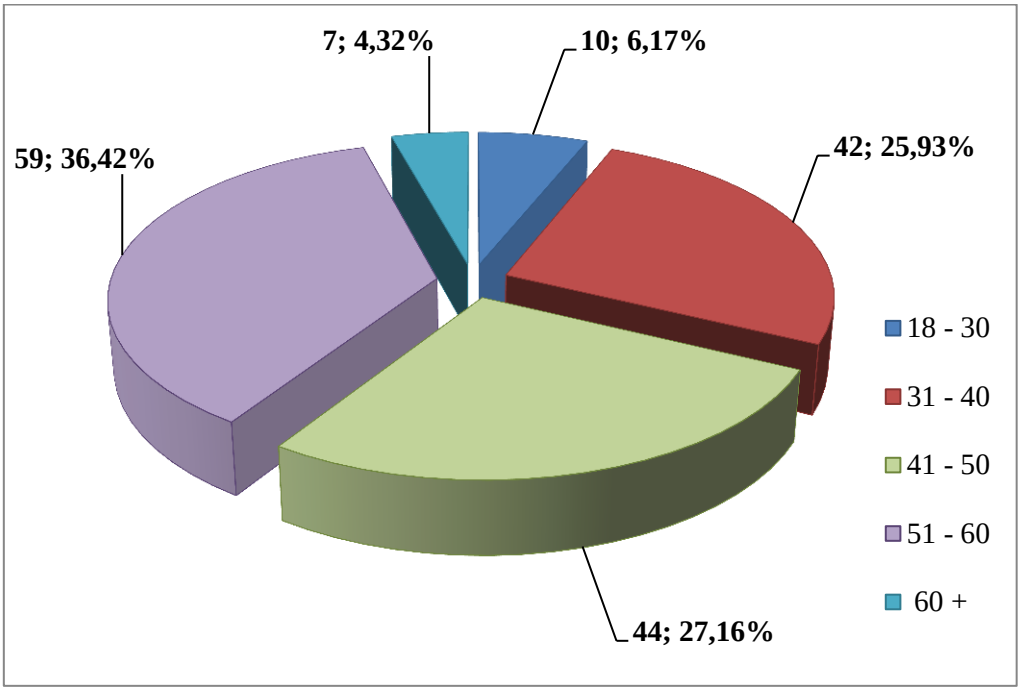

Slika 6.114. Broj ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema starosti

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** u opskrbi električnom energijom, … 161 ili 99,38 % ima hrvatsko državljanstvo.

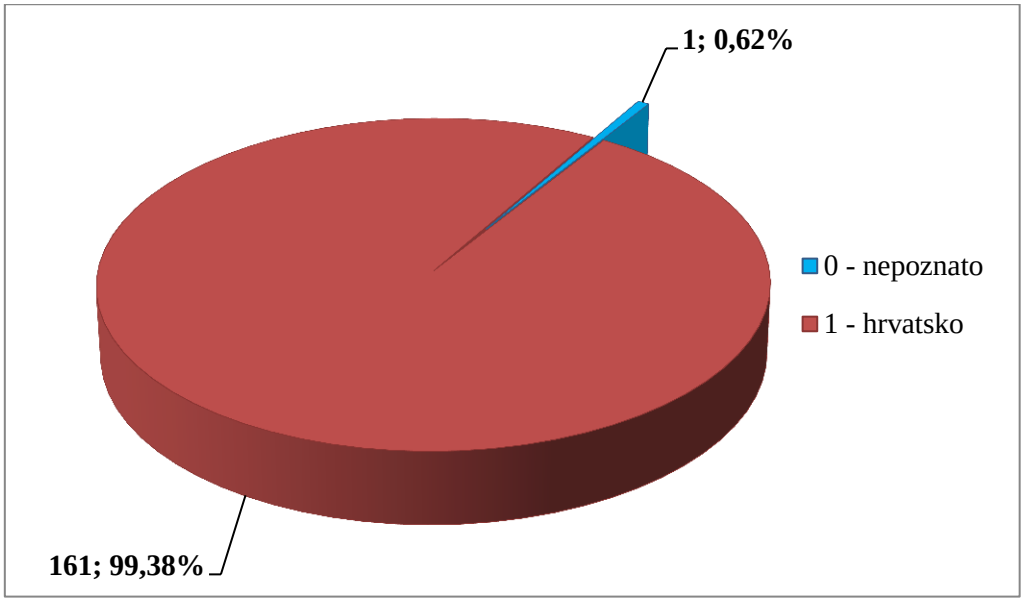

Slika 6.115. Broj ozljeda na mjestu rada prema državljanstvu ozlijeđenih radnika

Prema zaposleničkom statusu a odnosi se na osnovu osiguranja (*slika 6.116.*), vrstu ugovora o radu (*slika 6.117.*) i radno vrijeme na koje je radnik zaposlen (*slika 6.118.*) najviše ozlijeđenih prema osnovi osiguranja spada u grupu radnika (98,77 %) koji su zaposleni na puno radno vrijeme (99,38 %). Prema vrsti ugovora o radu 98,77 % ozlijeđenih radnika je imalo ugovor o radu na neodređeno vrijeme a 1,23 % na određeno vrijeme.

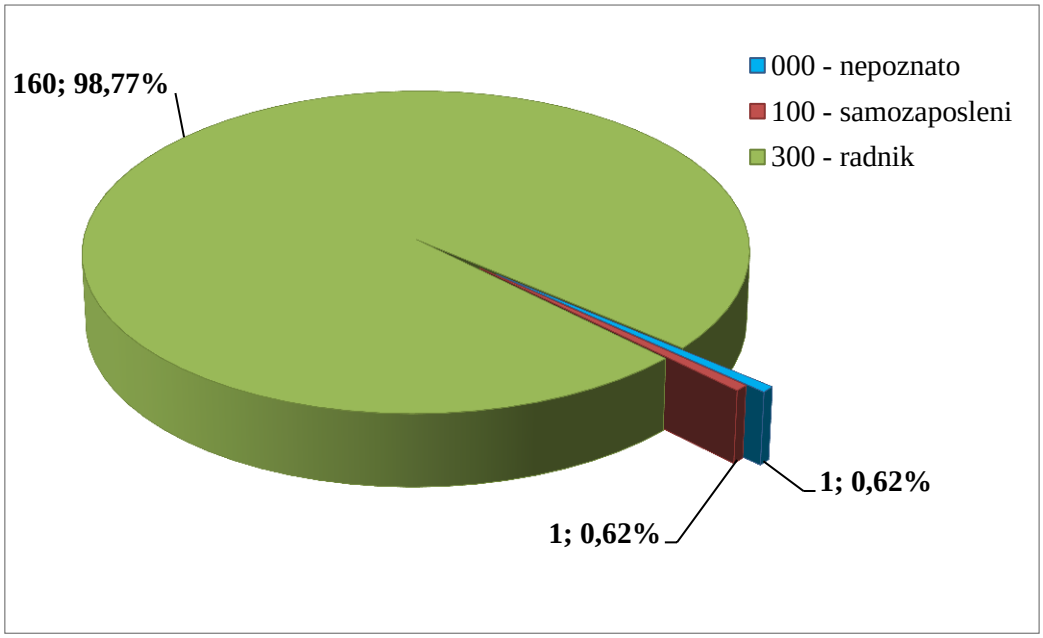

Slika 6.116. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja

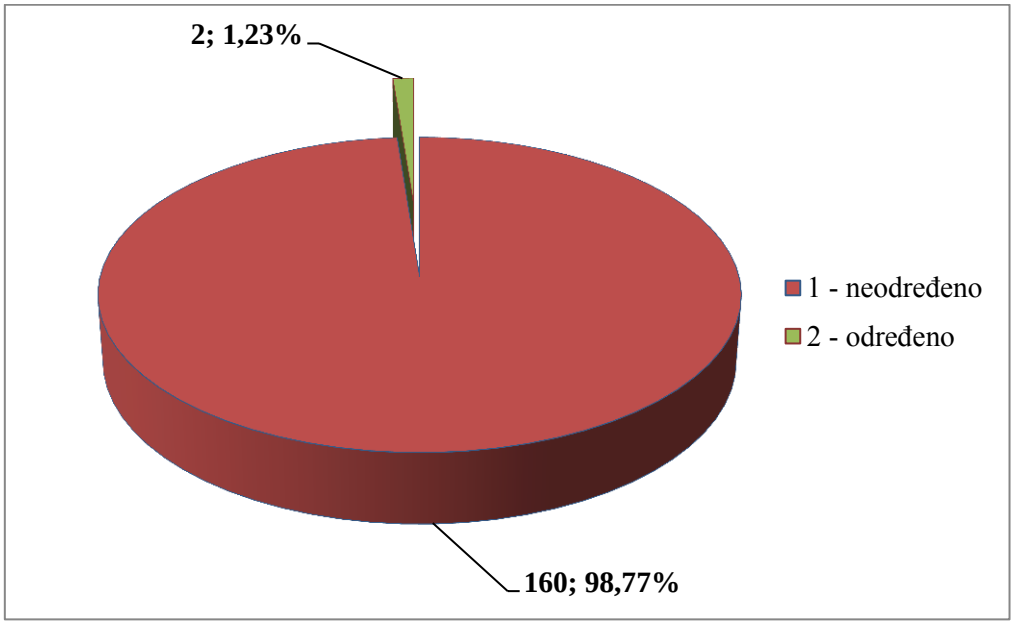

Slika 6.117. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ugovora o radu

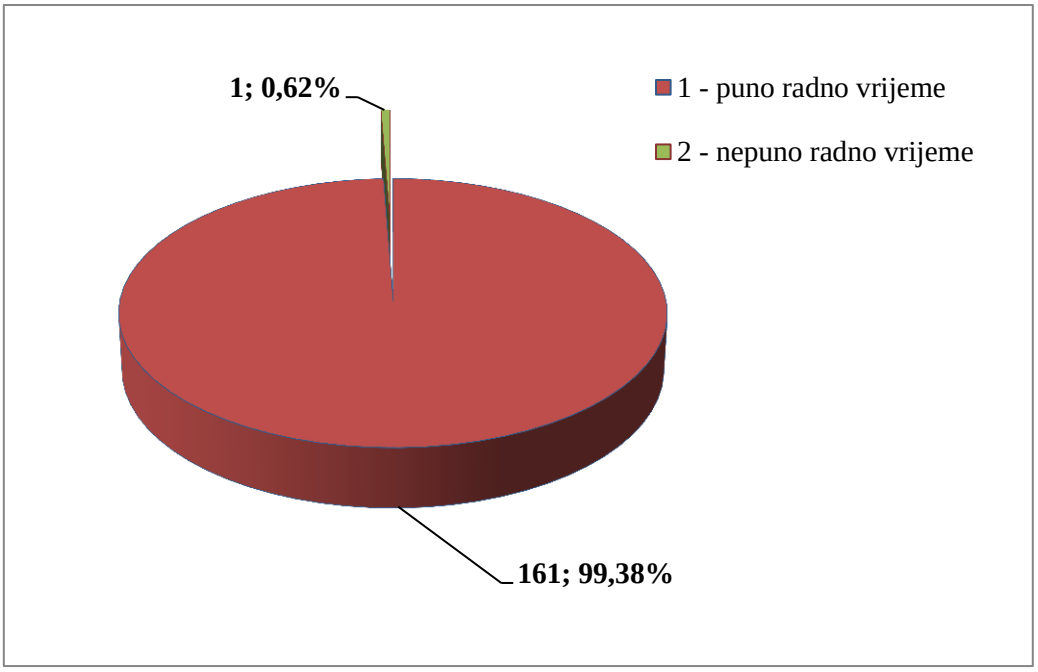

Slika 6.118. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom vremenu

Prema vrsti rada najviše ozljeda se dogodilo u redovitom radu (*slika 6.119.*) i to 156 ili 96,30 %

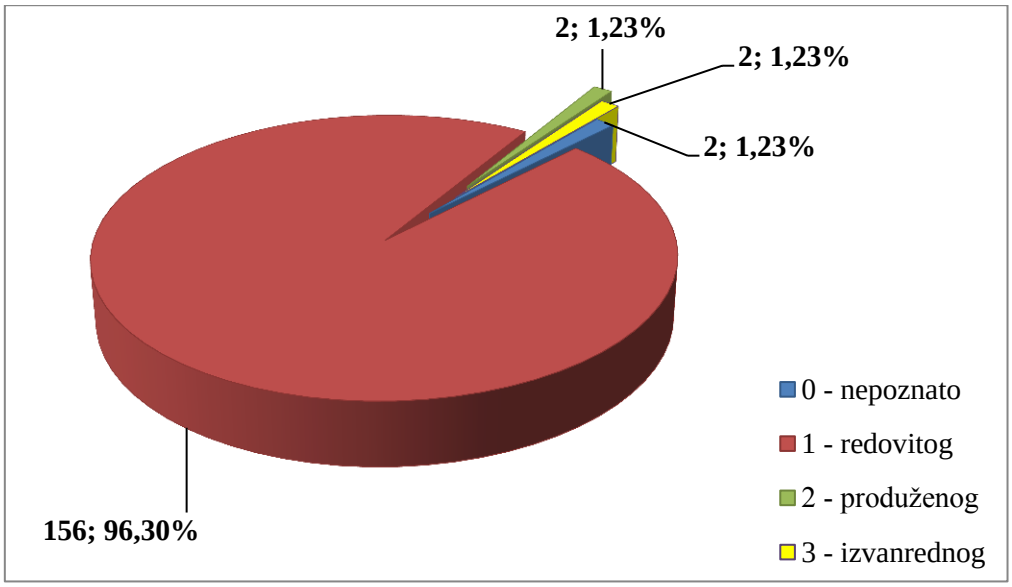

Slika 6.119. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti rada

U opskrbi električnom energijom, … od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** 99,38 % radnika je bilo osposobljeno za rad na siguran način, ostali nisu ili za njih nema podatka o tome.

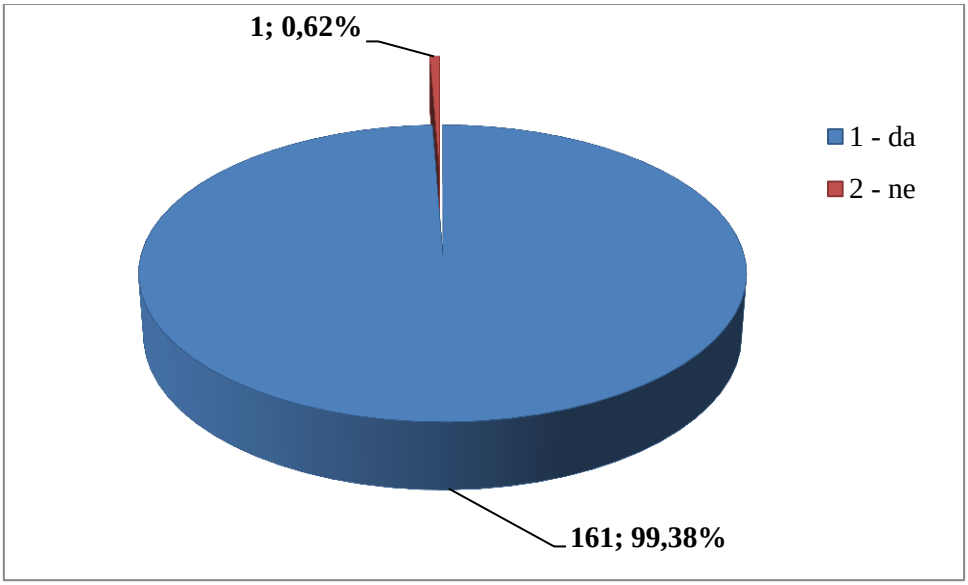

Slika 6.120. Osposobljenost radnika za rad na siguran način ozlijeđenih na mjestu rada

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** u opskrbi električnom energijom, … za 90,12 % je utvrđeno da su koristili osobna zaštitna sredstva.

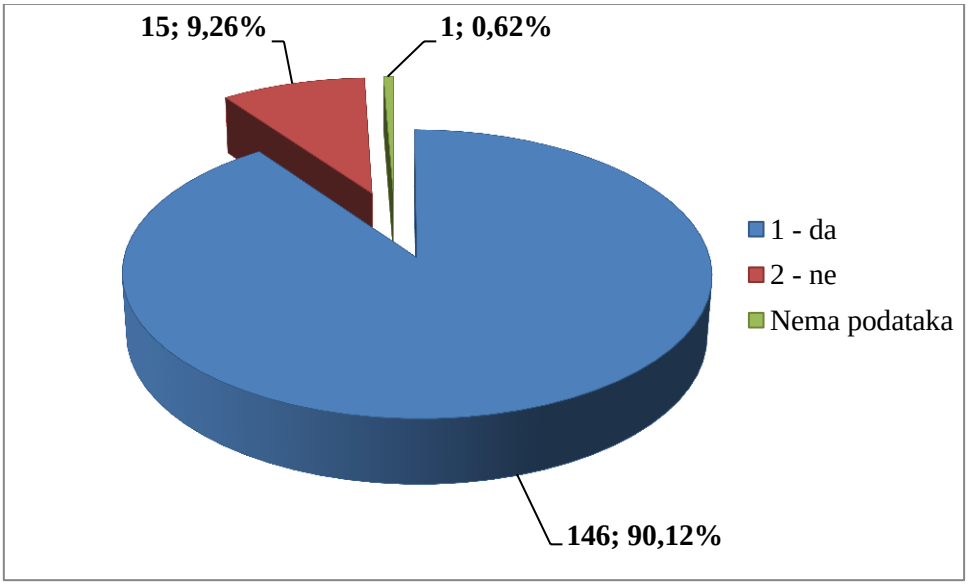

Slika 6.121. Korištenje OZS

Iz *tablice 6.69.* se vidi na kojim poslovima, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 su radili ozlijeđeni radnici u opskrbi električnom energijom, … . Najviše ozlijeđenih radnika na mjestu rada je iz roda 7 - zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (92), a prema vrsti to su 74 - elektromehaničari i monteri, mehaničari i serviseri elektronike (76), slijede 3 – tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice (22) a prema vrsti to su 31 - tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja (16).

Tablica 6.69. Ozljede na radu u opskrbi električnom energijom, prema zanimanju

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	Na mjestu rada %
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	**9**	**5,56**
21 Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	5	3,09
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	1	0,62
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	3	1,85
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	**22**	**13,58**
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	16	9,88
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	1	0,62
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	1	0,62
35 Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije te podrške korisnicima	4	2,47
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	**9**	**5,56**
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	**2**	1,23
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	2	1,23
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	2	1,23
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	3	1,85
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	**2**	**1,23**
51 Uslužna zanimanja	2	1,23
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	**1**	**0,62**
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	1	0,62
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	**92**	**56,79**
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	11	6,79
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	4	2,47
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	76	46,91
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	1	0,62
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	**11**	**6,79**
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	7	4,32
82 Sastavljači/sastavljačice	1	0,62
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	3	1,85
9 Jednostavna zanimanja	**15**	**9,26**
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	2	1,23
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	2	1,23
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	1	0,62
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	10	6,17
Nepoznato	1	**0,62**
Sveukupno po rodu	**162**	**100,00**

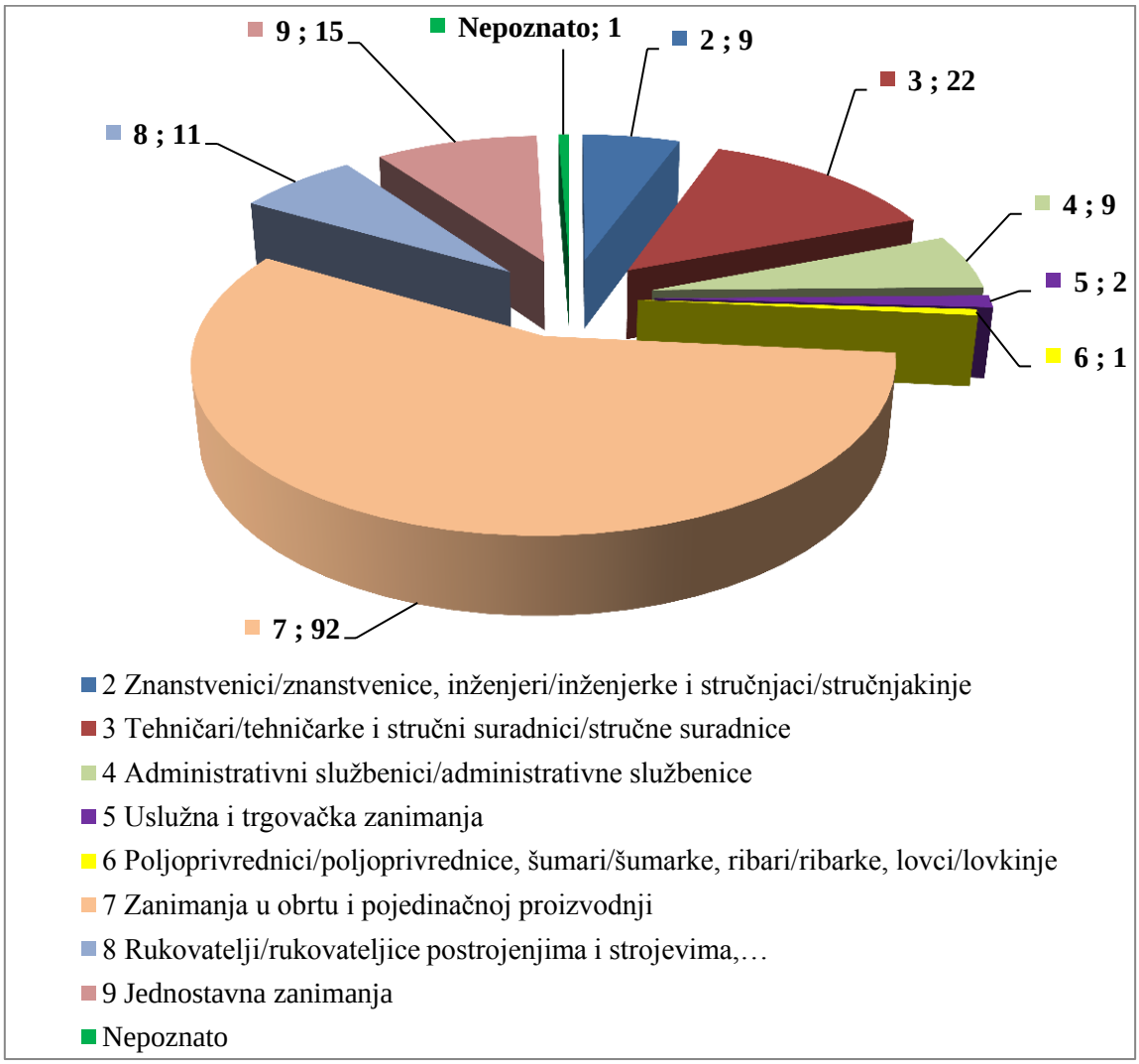

Slika 6.122. Ozljede na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih

U *tablici 6.70.* je pokazan odnos zanimanja radnika koji su se češće ozljeđivali prema odjeljcima u opskrbi električnom energijom, … . Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada (162) njih 125 je obuhvaćeno analizom. U odjeljku 35 – opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 74 – elektromehaničari i monteri, mehaničari i serviseri elektronike (76).

Tablica 6.70. Ozljede na radu u opskrbi električnom energijom, ... po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih
(Oznaka: 21 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje, 31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja, 71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara, 74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike, 81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja)*

NKD područje D -odjeljci	**NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u opskrbi električnom energijom***						
	21	**31**	**71**	**74**	**81**	**96**	**Ukupno**
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	5	16	11	76	7	10	125
Ukupno	**5**	**16**	**11**	**76**	**7**	**10**	**125**

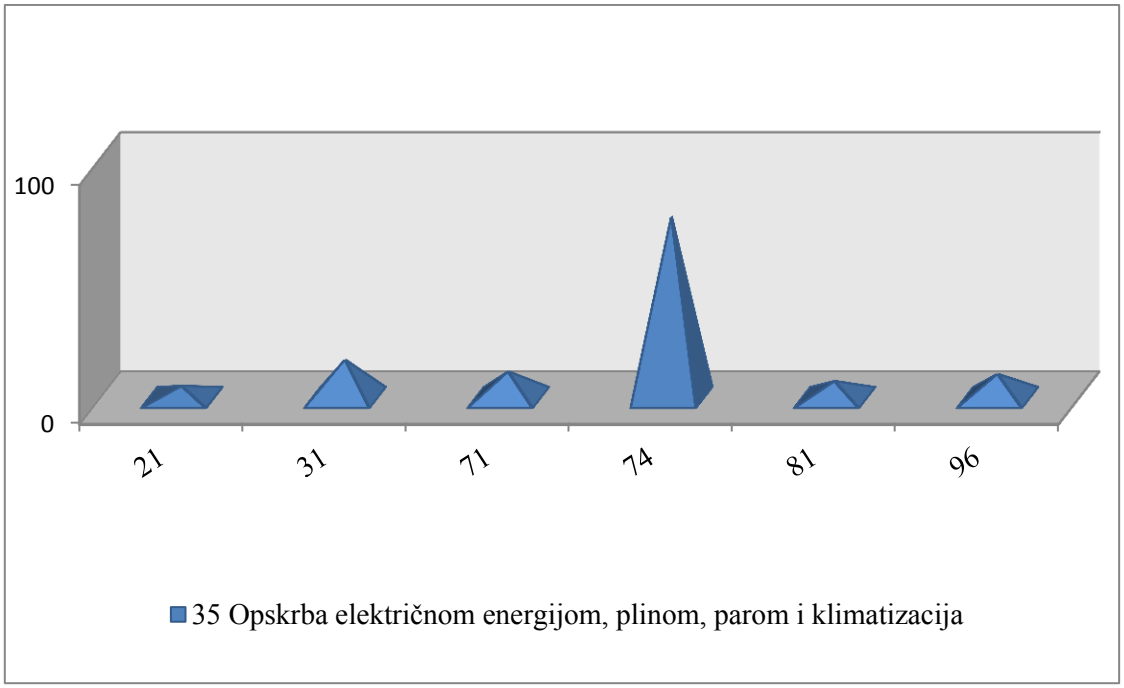

Slika 6.123. Ozljede na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, ... i zanimanja s najviše ozlijeđenih

6.6.2. Karakteristike ozljeda u opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji

Od ukupnog broja ozlijeđenih na mjestu rada 25 je teških ozljeda.

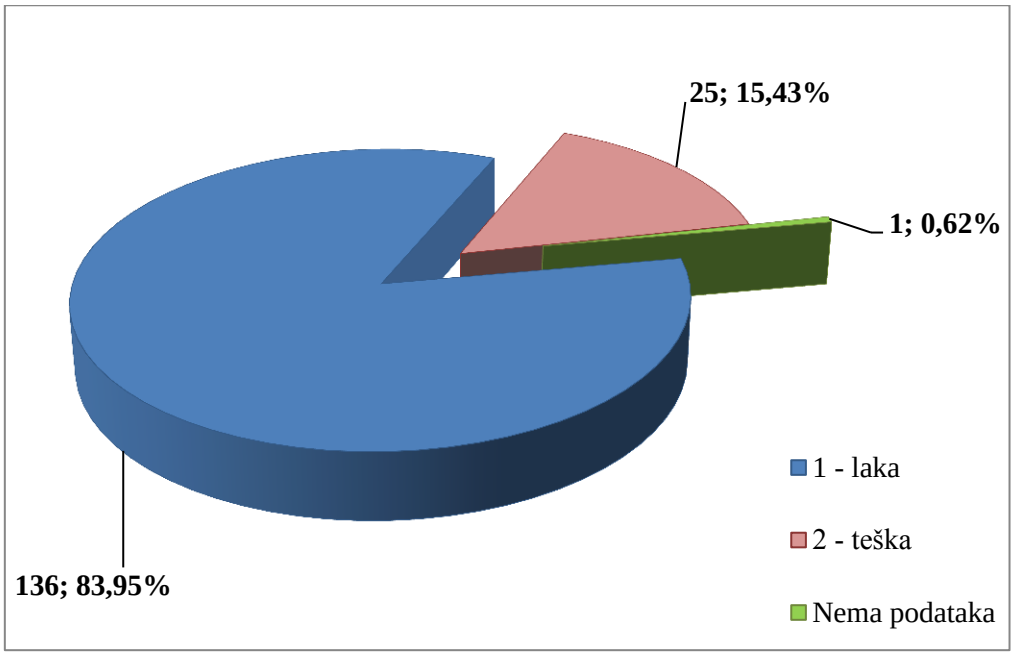

Slika 6.124. Težina ozljeda u opskrbi električnom energijom, ... na mjestu rada

Tablica 6.71. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, … javljaju se 030 – iščašenja, uganuća i nategnuća (62 ili 38,27 %) a slijede 010 - rane i površinske ozljede (58 ili 35,80 %) i prijelomi kostiju (25 ili 15,43 %). Pregledom tablice uočljivo je da za veliki broj ozljeda nije precizno utvrđena vrsta ozljede.

*Tablica 6.71. Ozljede na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, ... prema vrsti ozljede (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
010 - Rane i površinske ozljede	**0**	**45**	**12**	**1**	**58**	**35,80**
011 - Površinske ozljede	0	24	6	0	30	18,52
012 - Otvorene rane	0	2	3	0	5	3,09
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	0	19	3	0	22	13,58
020 - Prijelomi kostiju	**0**	**18**	**5**	**2**	**25**	**15,43**
021 - Zatvoreni prijelom	0	10	3		13	8,02
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	0	8	2	2	12	7,41
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	**0**	**41**	**16**	**5**	**62**	**38,27**
031 - Iščašenja		1	2		3	1,85
032 - Uganuća i nategnuća	0	15	7	2	24	14,81

039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	0	25	7	3	35	21,60
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	**0**	**6**	**1**	**0**	**7**	**4,32**
052 - Unutarnje ozljede	0	4	1	0	5	3,09
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	0	2	0	0	2	1,23
060 - Opekline i smrzotine	**0**	**3**	**0**	**0**	**3**	**1,85**
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	0	3	0	0	3	1,85
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,62**
102 - Učinci zračenja (netoplinskog)	0	1	0	0	1	0,62
110 - Šok	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,62**
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	0	1	0	0	1	0,62
120 - Višestruke ozljede	**0**	**1**	**1**	**0**	**2**	**1,23**
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	**0**	**2**	**1**	**0**	**3**	**1,85**
Sveukupno po skupinama	**0**	**118**	**36**	**8**	**162**	**100,00**

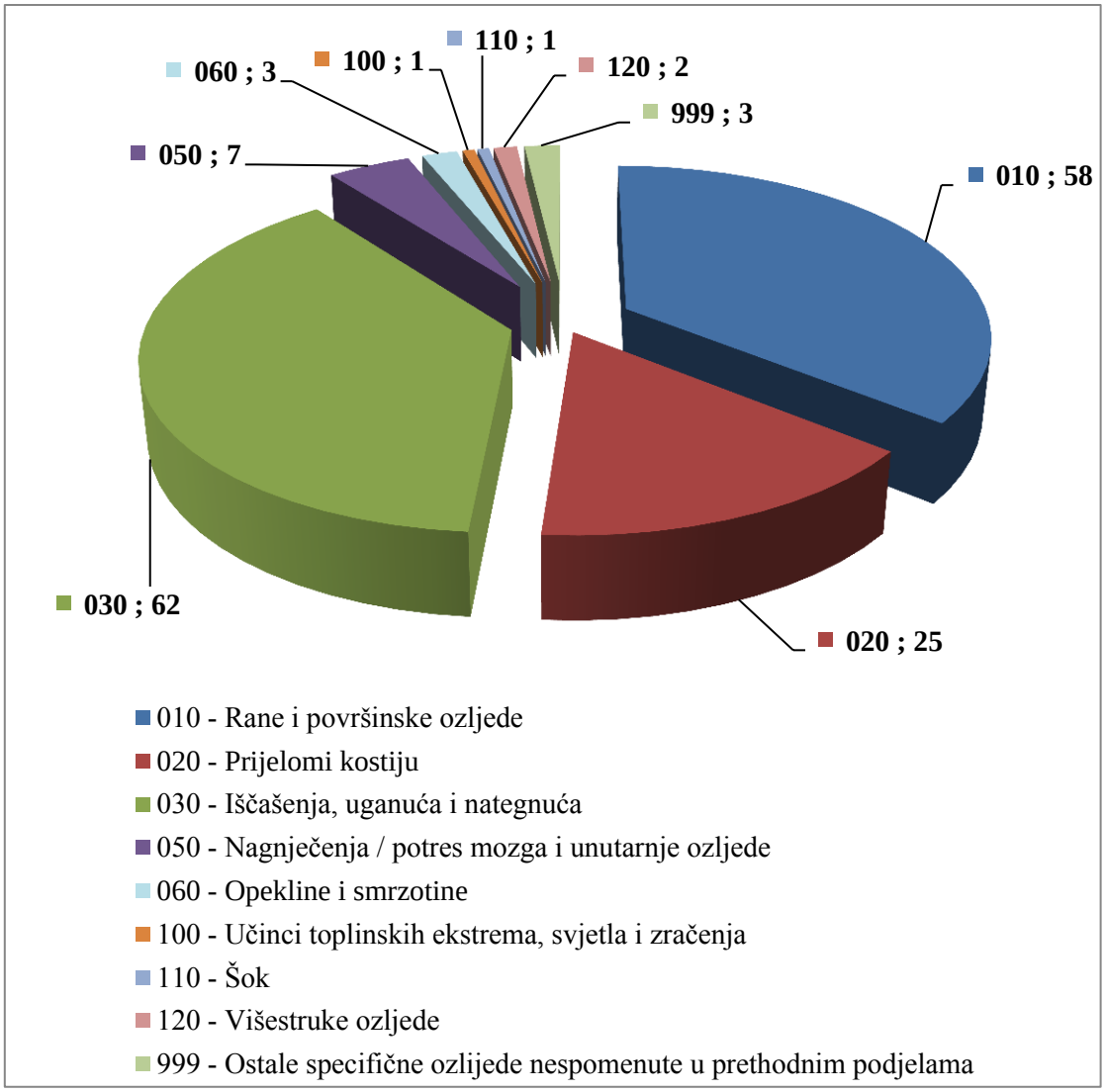

Slika 6.125. Vrsta ozljeda u opskrbi električnom energijom, ... na mjestu rada

Tablica 6.72. pokazuje najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, … . To su najčešće donji ekstremiteti (57 ili 35,19%) slijede gornji ekstremiteti (49 ili 30,25 %) i glava (17 ili 10,49 %).

*Tablica 6.72. Ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu radu u opskrbi električnom energijom, (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
10 - Glava	**0**	**11**	**6**	**0**	**17**	**10,49**
12 - Područje lica	0	3	2	0	5	3,09
13 - Oko(oči)	0	3	2	0	5	3,09
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	0	5	2	0	7	4,32
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	**0**	**7**	**5**	**2**	**14**	**8,64**
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	0	6	4	2	12	7,41
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	0	0	1	0	1	0,62
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	**0**	**5**	**1**	**2**	**8**	**4,94**
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	0	1	1	1	3	1,85
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	0	4	0	1	5	3,09
40 - Trup i organi	**0**	**5**	**3**	**0**	**8**	**4,94**
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	0	3	2	0	5	3,09
42 - Područje prsa uključujući organe	0	2	1	0	3	1,85
50 - Gornji ekstremiteti	**0**	**38**	**11**	**0**	**49**	**30,25**
51 - Rame i nadlaktica	0	5	4	0	9	5,56
52 - Lakat i podlaktica	0	10	1	0	11	6,79
53 - Šaka	0	8	2	0	10	6,17
54 - Prst (prsti)	0	12	4	0	16	9,88
55 - Ručni zglob-zapešće	0	2	0	0	2	1,23
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi nespomenut .	0	1	0	0	1	0,62
60 - Donji ekstremiteti	**0**	**45**	**8**	**4**	**57**	**35,19**
61 - Kuk i nadkoljenica	**0**	**1**	**1**	**0**	2	1,23
62 - Koljeno i podkoljenica	0	19	3	3	25	15,43
63 - Gležanj	0	15	2	1	18	11,11
64 - Stopalo	0	3	2	0	5	3,09
65 - Nožni prst (prsti)	0	3	0	0	3	1,85
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	4	0	0	4	2,47
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	**0**	**5**	**2**	**0**	**7**	**4,32**
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	**0**	**0**	**1**	**0**	1	0,62
78 - Višestruke ozljede tijela	0	5	1	0	6	3,70
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	**0**	**2**	**0**	**0**	**2**	**1,23**
Sveukupno po skupinama	**0**	**118**	**36**	**8**	**162**	**100,00**

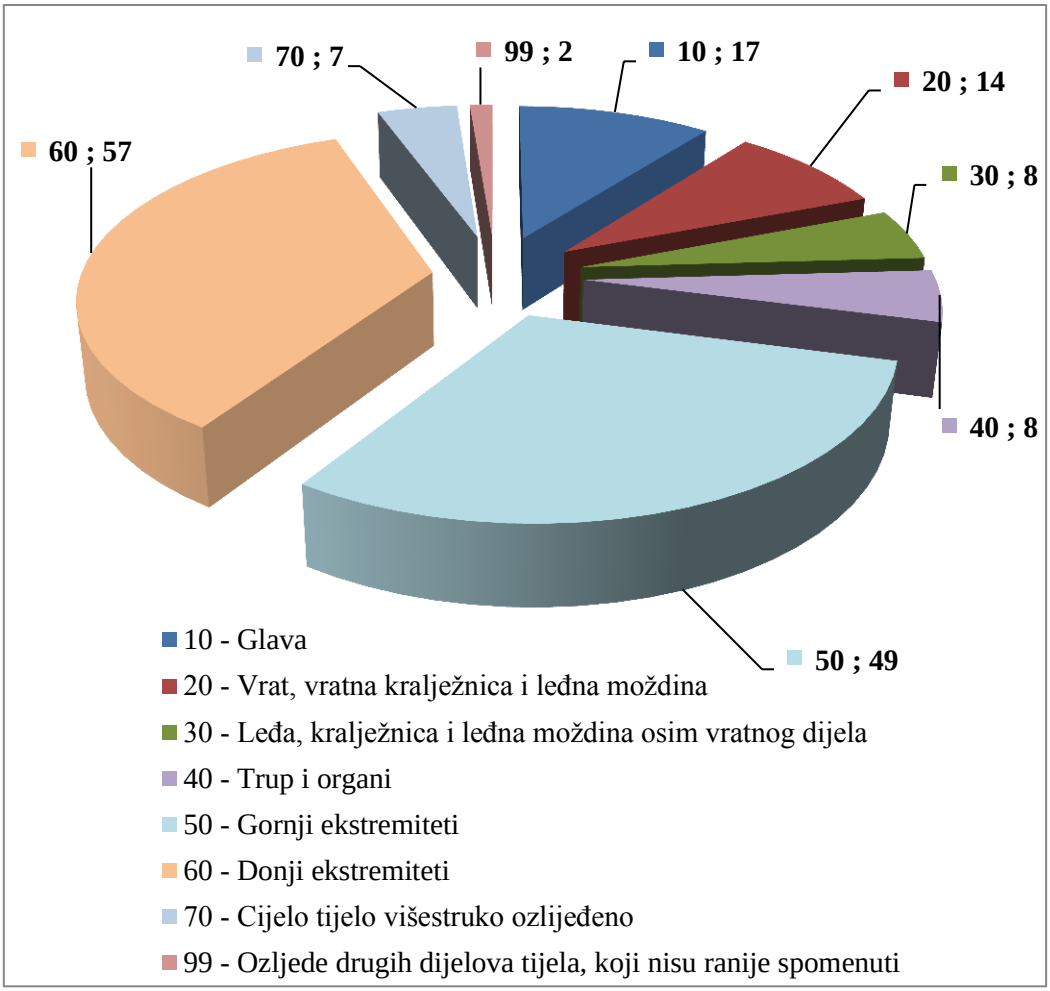

Slika 6.126. Najčešće ozlijeđeni dio tijela u opskrbi električnom energijom, … na mjestu rada

Tablica 6.73. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, … dogodio u radnom okolišu 060 - Javno područje - nespecificirano (71 ili 43,83 %), preciznije u 063 - zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta) (28 ili 17,28 %), slijedi 010 – industrijska zona – nespecificirano (33 ili 20,37 %), preciznije 011 – proizvodna zona, tvornica, radionica (16 ili 9,88 %).

*Tablica 6.73. Broj ozljeda na mjestu radu u opskrbi električnom energijom, u odnosu na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila(Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni okoliš	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
000 - Nema podataka	**0**	**2**	**0**	**0**	**2**	**1,23**
010 - Industrijska zona - nespecificirano	**0**	**27**	**4**	**2**	**33**	**20,37**
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	0	14	2	0	16	9,88
012 - Remontni zavod, servisna radionica	0	4	1	0	5	3,09
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	0	8	0	1	9	5,56

019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	0	1	1	1	3	1,85
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	**0**	**1**	**5**	**0**	**6**	**3,70**
021 - Gradilište - izgradnja objekta	0	0	2	0	2	1,23
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	0	1	2	0	3	1,85
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	0	0	1	0	1	0,62
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	**0**	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,62**
034 - Šumarsko područje	0	1	0	0	1	0,62
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	**0**	**20**	**2**	**1**	**23**	**14,20**
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	0	20	1	1	22	13,58
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	0	0	1	0	1	0,62
060 - Javno područje - nespecificirano	**0**	**52**	**14**	**5**	**71**	**43,83**
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	0	16	3	1	20	12,35
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	0	8	6	4	18	11,11
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)	0	24	4	0	28	17,28
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	0	4	1	0	5	3,09
070 - Kućanstvo nespecificirano	**0**	**11**	**10**	**0**	**21**	**12,96**
071 - Privatna kuća ili stan	**0**	**6**	**2**	**0**	8	4,94
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteren, okućnica	0	5	8	0	13	8,02
080 - Sportski teren - nespecificirano	**0**	**1**	0	0	**1**	**0,62**
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	0	1	0	0	1	0,62
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	**0**	**3**	**1**	**0**	**4**	**2,47**
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, …)	0	2	0	0	2	1,23
092 - Uzvišeno - jarbol, pilon, viseća platforma	0	1	1	0	2	1,23
Sveukupno po skupinama	**0**	**118**	**36**	**8**	**162**	**100,00**

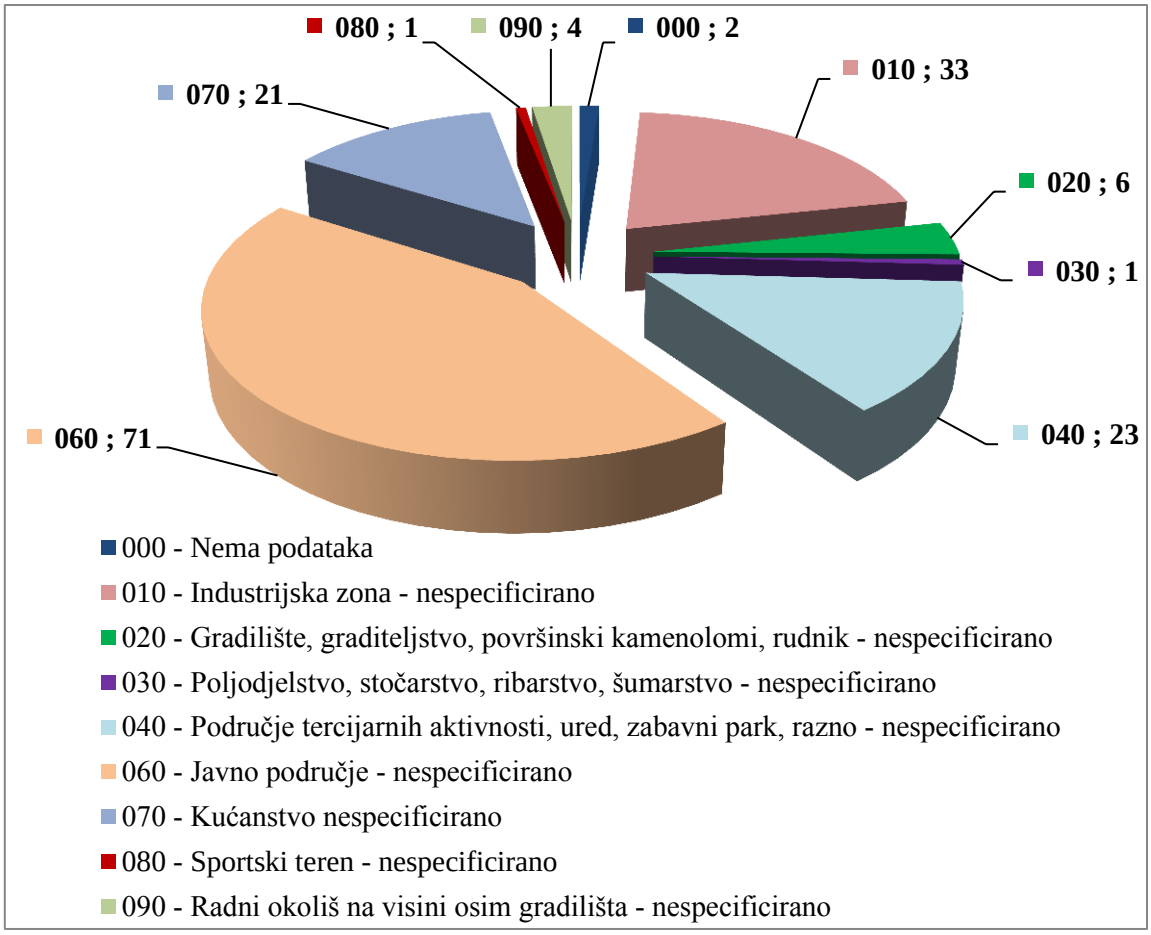

Slika 6.127. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog okoliša

Tablica 6.74. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, … u odnosu na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Najviše ozljeda se dogodilo pri 50 – ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 nespecificirano (73 ili 45,06 %), preciznije 52 - održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje (29 ili 17,90 %) i 51 - podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje (27 ili 16,67 %), slijedi 60 - pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti – nespecificirano (55 ili 33,95 %), preciznije 61 - kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima (54 ili 33,33 %).

*Tablica 6.74. Broj ozljeda na mjestu radu u odnosu na radni proces pri kojem se dogodila ozljeda (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni proces	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	**0**	**10**	**2**	**0**	**12**	**7,41**
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	0	5	1	0	6	3,70
12 - Skladištenje - sve vrste	0	5	1	0	6	3,70
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	**0**	**1**	**3**	**0**	**4**	**2,47**
22 - Novogradnja - visokogradnja	0	0	1	0	1	0,62

24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	0	1	2	0	3	1,85
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	**0**	**3**	**0**	**0**	**3**	**1,85**
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	0	2	0	0	2	1,23
34 - Šumarstvo	0	1	0	0	1	0,62
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	**0**	**13**	**2**	**0**	**15**	**9,26**
41 - Javne usluge, njega, pomoć	**0**	**4**	**2**	**0**	6	3,70
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	0	9	0	0	9	5,56
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	**0**	**56**	**17**	**0**	**73**	**45,06**
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	0	18	9	0	27	16,67
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	0	23	6	0	29	17,90
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	0	4	1	0	5	3,09
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	0	3	0	0	3	1,85
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	0	8	1	0	9	5,56
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	**0**	**35**	**12**	**8**	**55**	**33,95**
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	0	34	12	8	54	33,33
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,62
Sveukupno po skupinama	**0**	**118**	**36**	**8**	**162**	**100,00**

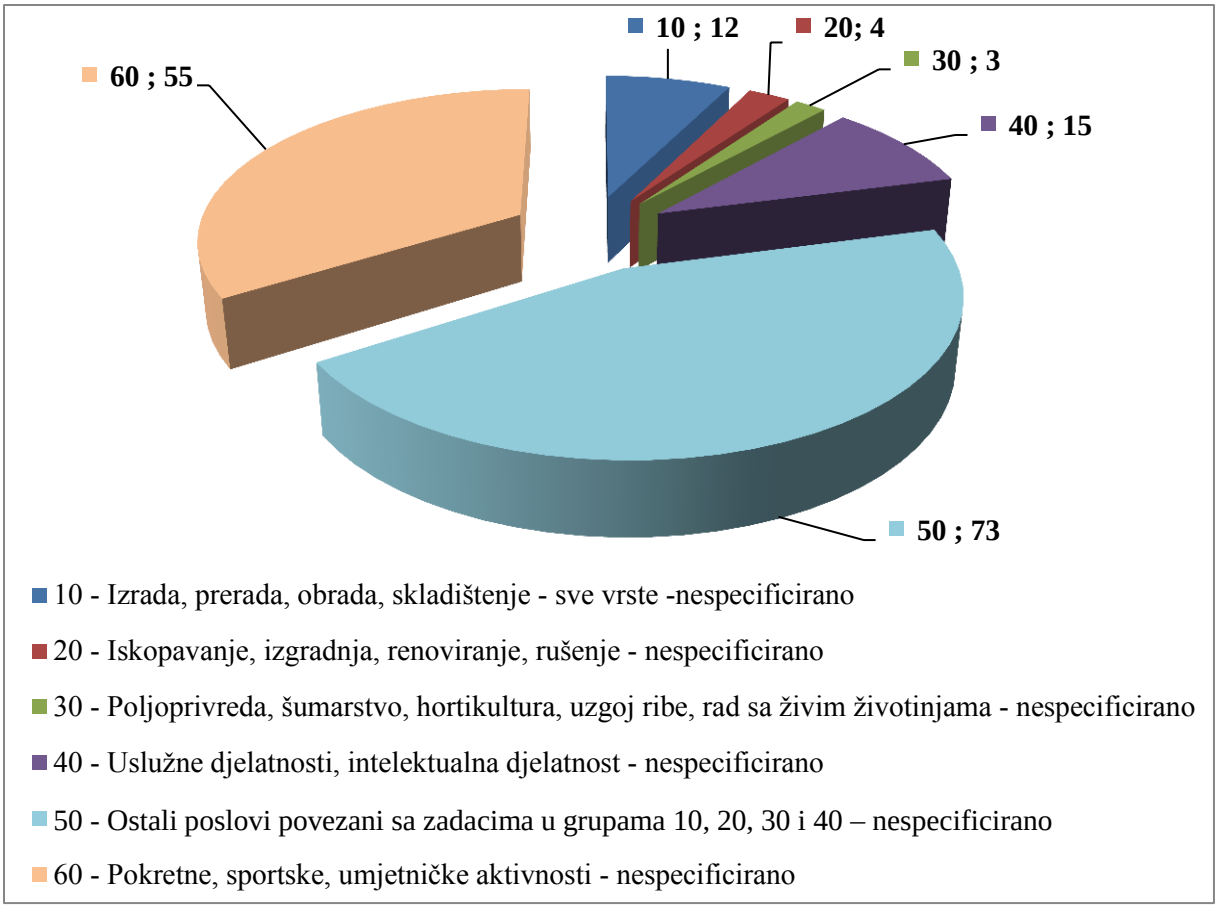

Slika 6.128. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog procesa

Tablica 6.75. pokazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u momentu ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. U opskrbi električnom energijom, … to je najčešće 60 – kretanje - nespecificirano (77) a materijalno sredstvo povezano sa specifičnom aktivnosti u 46 slučajeva su 01.00 - zgrade, građevine, površine - na površini zemlje. Slijedi aktivnost: 20 - rad s ručnim alatom - nespecificirano (33) a materijalno sredstvo je 06.00 - ručni alat bez pogona u 16 slučajeva i 07.00 - ručni alat mehanički u 15 slučaja.

*Tablica 6.75. Odnos specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava povezanih sa specifičnom radnom aktivnosti (Oznaka *: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano,)*

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	**Specifična aktivnost***							
	0	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	1	0	0	0	4	0	1	6
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	**46**	47
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	18	19
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	2	2
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	2	0	7	1	0	10
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	**16**	0	0	0	0	16
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	**15**	1	0	0	0	16
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	1	0	0	0	0	0	1
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	3	2	0	2	7
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	13	0	0	6	19
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	4	4	0	8
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	2	2	2	6
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	1	2	0	3
Ukupno	**1**	**1**	**33**	**17**	**24**	**9**	**77**	**162**

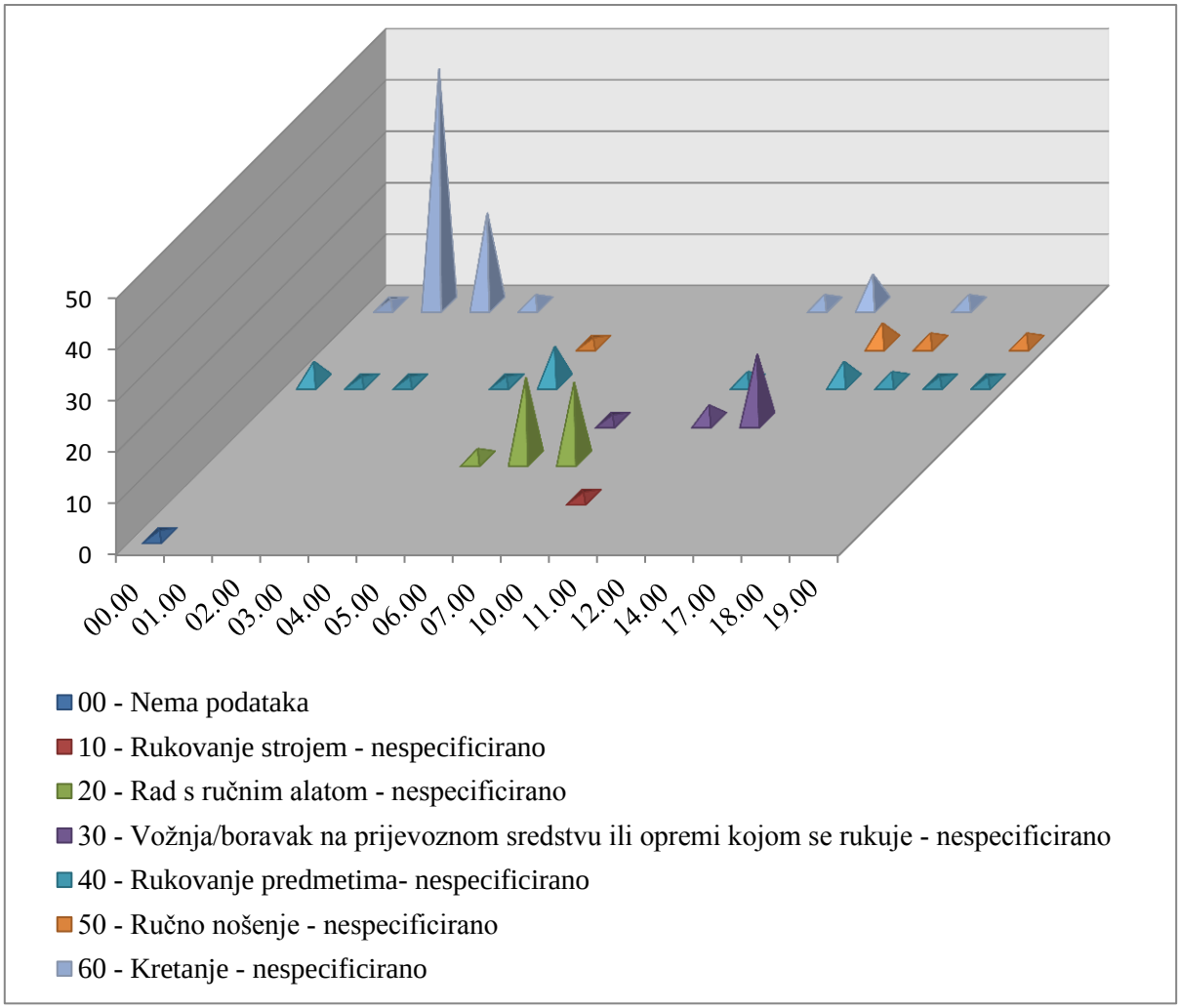

Slika 6.129. Specifična radna aktivnost i materijalna sredstva vezana za specifičnu aktivnost

Tablica 6.76. pokazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Najčešći poremećaj u opskrbi električnom energijom, … je 50 – pokliznuće – spoticanje i padanje – pad osobe – nespecificirano (46) a materijalna sredstva povezana s padom su 01.00 zgrade, građevine, površine - na površini zemlje u 29 slučajeva. Slijedi 40 - gubitak kontrole nad strojem, prijevoznim sredstvom opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano (24) a materijalna sredstva nad kojima je izgubljena kontrola je: 07.00 - ručni alat, mehanički - nespecificirano u 9 slučajeva, i 70 - pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano (24) a materijalno sredstvo najčešće povezano s tim poremećajem je 01.00 zgrade, građevine, površine - na površini zemlje u 11 slučajeva i 00.00 – nema materijalnog sredstva u 10 slučajeva.

*Tablica 6.76. Odnos poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava povezanih sa poremećajem radnog procesa (Oznaka *: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje - nespecificirano*

Materijalna sredstva poremećaja	**Poremećaj rada***										**Ukupno**
	0	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**99**	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	1	0	0	0	0	0		**10**	0	0	11
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	0	**29**	4	**11**	0	0	44
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	7		12	0	2	0	0	21
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	1	4	0	1	1	0	1	0	0	0	8
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	7	0	2	1	1	0	11
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	**9**	0	0	0	1	0	10
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	3
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	1	2	3	0	14	0	20
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	3	1	1	4	0	0	0	10
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	4
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	2	1	0	0	0	7	0	10
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	3
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Ukupno	**2**	**5**	**3**	**15**	**24**	**46**	**19**	**24**	**23**	**1**	**162**

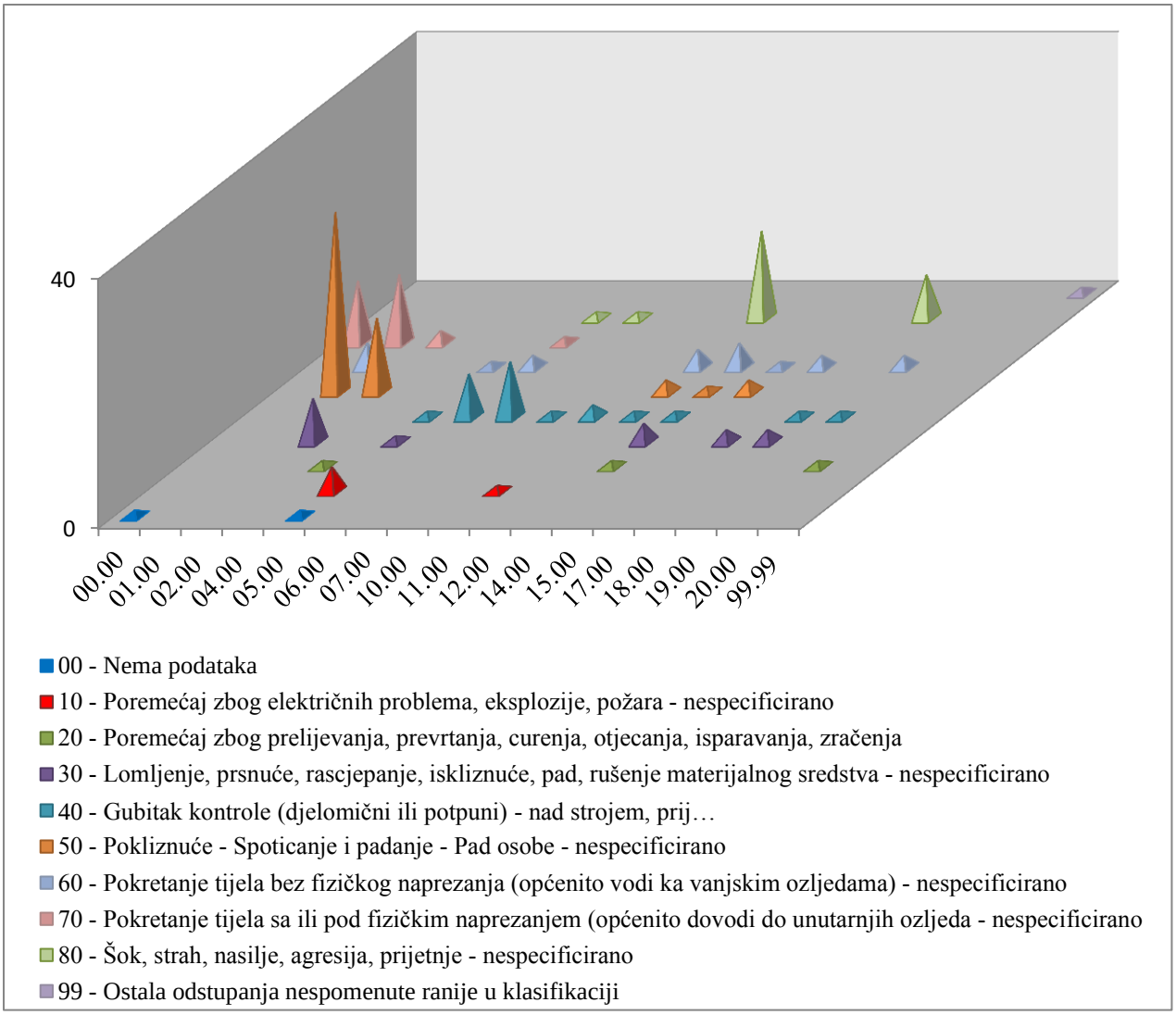

Slika 6.130. Poremećaj radnog procesa i materijalna sredstva vezana za poremećaj radnog procesa

Tablica 6.77. pokazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika. U opskrbi električnom energijo, … to je 30 – horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano (58) a materijalno sredstvo povezano sa ovim kontaktom u 49 slučaju su 01.00 - zgrade, građevine, površine - na površini zemlje. Slijedi 40 - udarac objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano (29) a materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su 12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano u 14 slučajeva i 70 - fizički ili psihički stres – nespecificirano (27) a materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom su: 01.00 zgrade, građevine, površine - na površini zemlje – nespecificirano u 12 slučajeva 00.00 nema materijalnog sredstva u 10 slučajeva.

Tablica 6.77. Odnos kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava povezanih s kontaktom
*(Oznaka *: , 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) - nespecificirano*

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	**Način ozljeđivanja***							
	10	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	0	0	0	0	0	**10**	0	10
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	**49**	0	2	0	**12**	0	63
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	5	2	0	0	2	0	9
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	5	0	0	1	1	1	0	8
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1	7	1	1	0	10
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	1	9	0	0	0	10
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	0	2
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	2	**14**	2	0	0	0	18
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	1	2	6	2	5	0	0	16
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	2	0	0	0	0	0	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	2	1	0	0	0	3
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	1	0	0	5	7
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	2	0	1	0	0	3
Ukupno	**8**	**58**	**29**	**26**	**9**	**27**	**5**	**162**

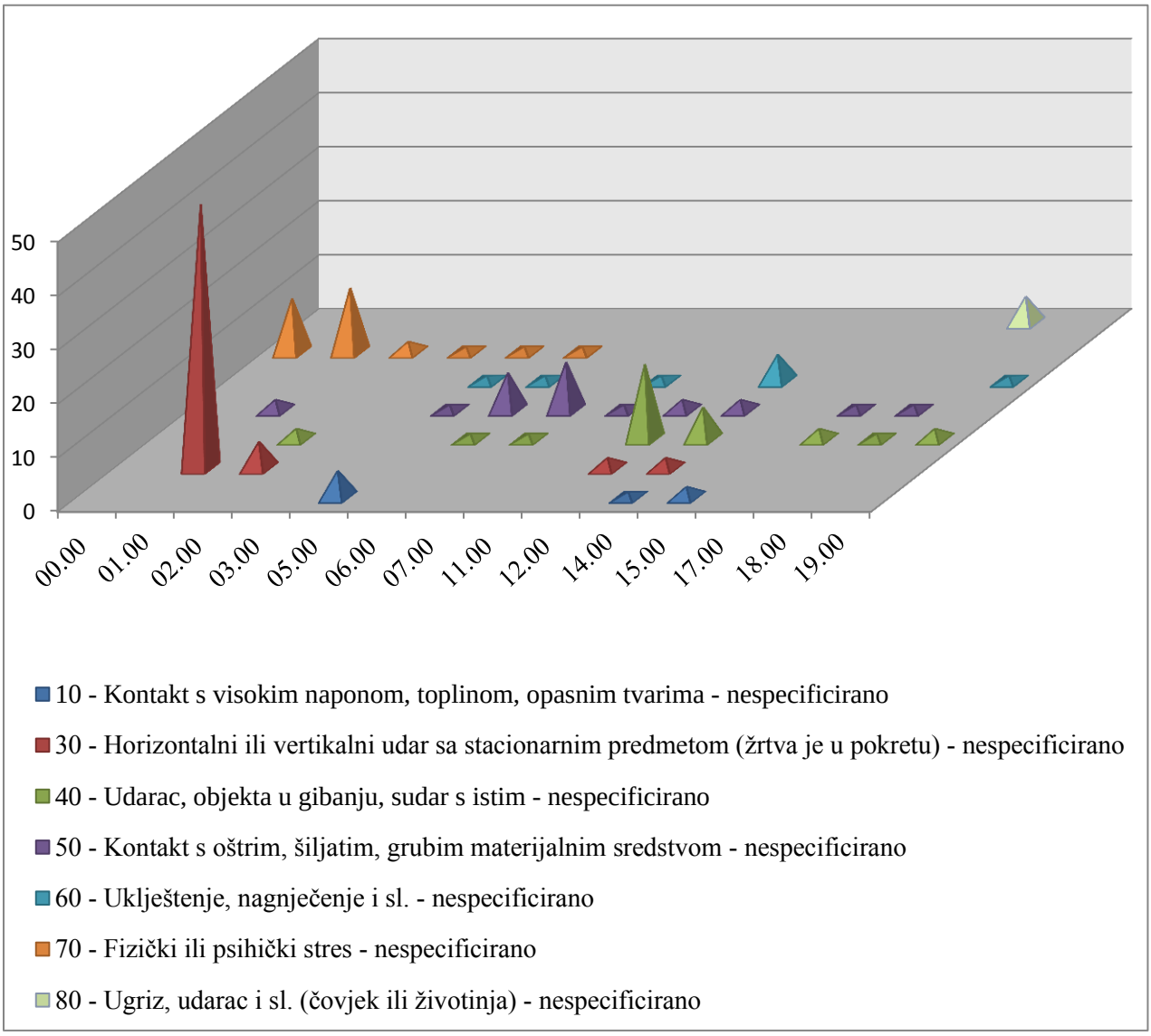

Slika 6.131. Način ozljeđivanja i materijalna sredstva vezana za način ozljeđivanja

6.7. *Analiza ozljeda na radu u djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo*

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti *A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo*. Od 13929ozljeda na radu za koje je HZZZSR dobio podatke u ovoj djelatnosti se ozlijedilo 533 radnika od toga **na mjestu rada** 503. *U tablici 6.78.* naveden je broj ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo* i mjestu nastanka ozljede na radu. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo 94,37 % je ozlijeđeno na mjestu rada a 5,63 % na putu.

Tablica 6.78. Ozljede na radu u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu prema mjestu nastanka

A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Na mjestu	Na putu	Ukupno	Ukupno %
01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	251	19	270	50,66
02 Šumarstvo i sječa drva	231	7	238	44,65
03 Ribarstvo	21	4	25	4,69
Ukupno	**503**	**30**	**533**	**100,00**

Iz *tablice 6.79.* vidi se raspored ozljeda na radu po županijama i mjestu nastanka ozljede na radu. Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u Osječko-baranjskoj županiji (118 ozljeda), slijedi Virovitičko-podravska županija (39 ozljeda), Primorsko-goranska županija i Bjelovarsko-bilogorska (po 38 ozljeda). Od toga se **na mjestu rada** najviše ozljeda dogodilo opet u Osječko-baranjskoj županiji (111 ozljeda), zatim Virovitičko-podravskoj županiji (39 ozljeda), Primorsko-goranskoj (37 ozljeda) i Bjelovarsko-bilogorskoj (36 ozljeda).

Tablica 6.79. Broj ozljeda na radu po županijama

Županije	Na mjestu	Na putu	Ukupno	Ukupno %
HR031 Primorsko-goranska županija	**37**	1	**38**	7,13
HR032 Ličko-senjska županija	20	0	20	3,75
HR033 Zadarska županija	14	1	15	2,81
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	6	2	8	1,50
HR036 Istarska županija	4	1	5	0,94
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	3	1	4	0,75
HR041 Grad Zagreb	7	1	8	1,50
HR042 Zagrebačka županija	27	1	28	5,25
HR043 Krapinsko-zagorska županija	2	0	2	0,38
HR044 Varaždinska županija	22	3	25	4,69
HR045 Koprivničko-križevačka županija	15	1	16	3,00
HR046 Međimurska županija	4	0	4	0,75
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	**36**	2	**38**	7,13
HR048 Virovitičko-podravska županija	**39**	0	**39**	7,32
HR049 Požeško-slavonska županija	34	1	35	6,57
HR04A Brodsko-posavska županija	26	1	27	5,07
HR04B Osječko-baranjska županija	**111**	7	**118**	22,14
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	48	2	50	9,38
HR04D Karlovačka županija	19	2	21	3,94
HR04E Sisačko-moslavačka županija	29	3	32	6,00
Ukupno	**503**	**30**	**533**	**100,00**

Prema ESAW metodologiji ozljede na mjestu rada dijele se na ozljede na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca -1, na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca - 2, te ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati u jednu od navedenih grupa - 9. Kako se vidi sa s*like br. 6.132.* najviše ozljeda se dogodilo na uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca (400 ili 79,52 %).

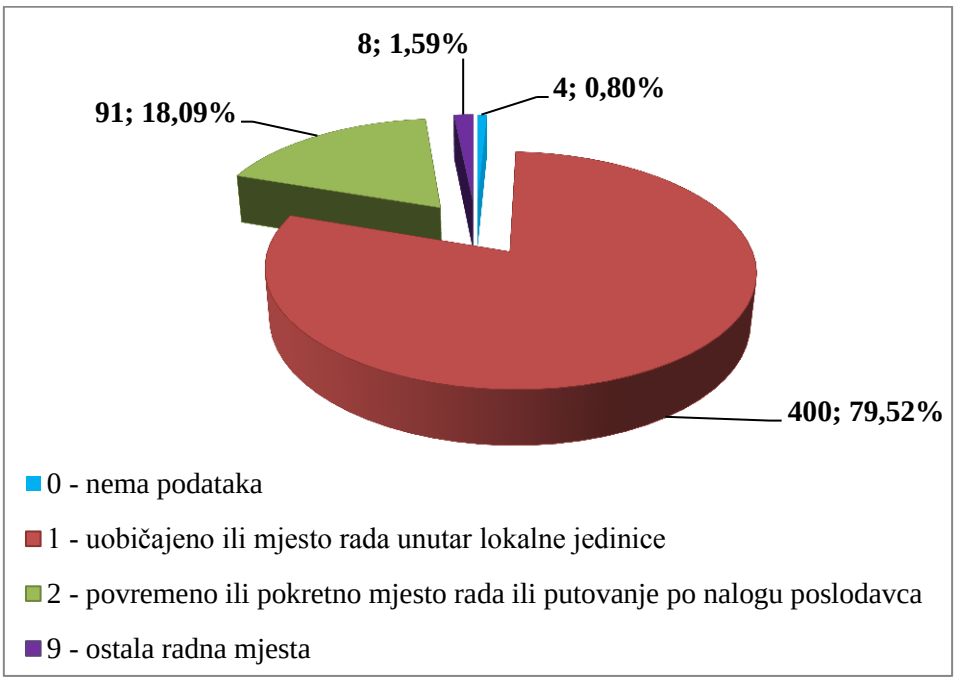

Slika 6.132. Broj ozljeda na mjestu rada

U djelatnosti Poljoprivrede, šumarstva i ribarstva najveći broj ozljeda na radu dogodio se ponedjeljkom (ukupno 115 a **na mjestu rada** 110).

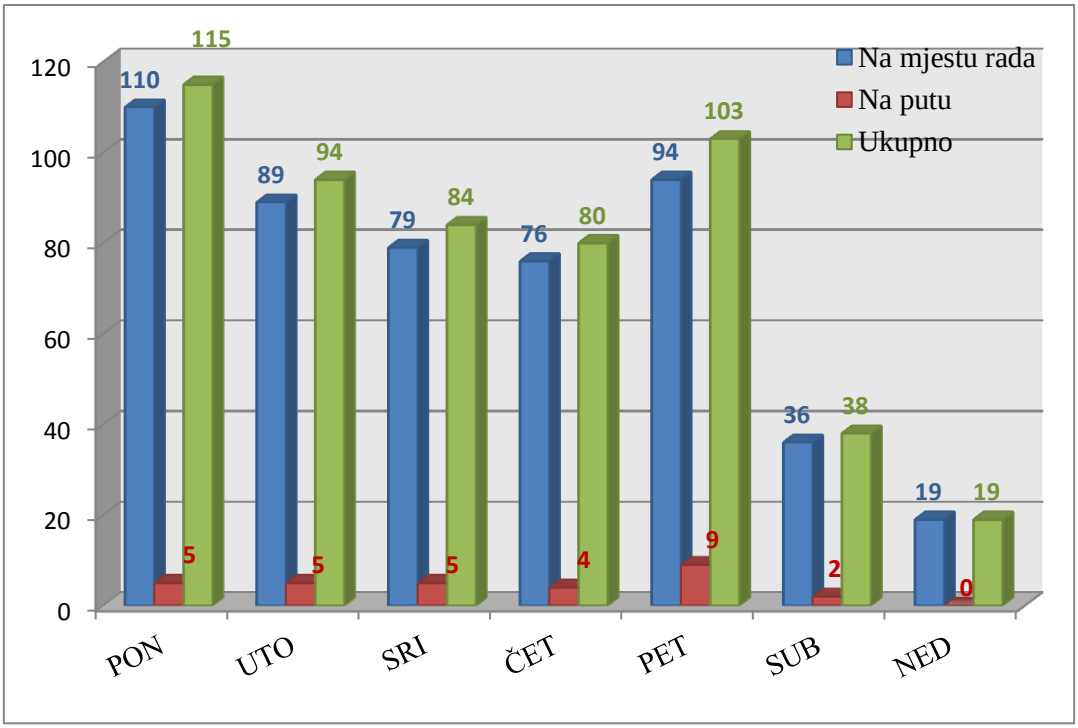

Slika 6.133. Ozljede na radu prema mjestu nastanka i danima u tjednu

6.7.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 461 (86,49 %) radnika su muškarci, a 72 (13,51 %) su žene. **Na mjestu rada** je ozlijeđeno 448 (89,07 %) muškaraca i 55 (10,93 %) žene.

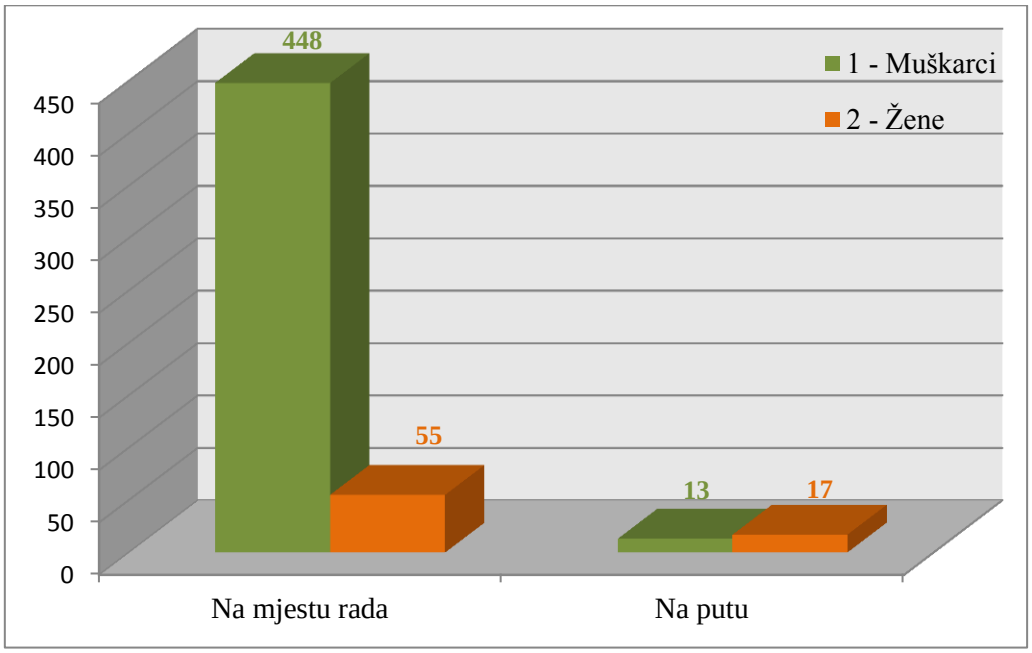

Slika 6.134. Ozljede na radu prema spolu radnika i mjestu nastanka

Prema starosti radnika u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu **na mjestu rada** najviše se ozljeđuju radnici starosti između 41 – 50 godina, slijede radnici starosti između 31 – 40 godina i radnici starosti 51 – 60 godina.

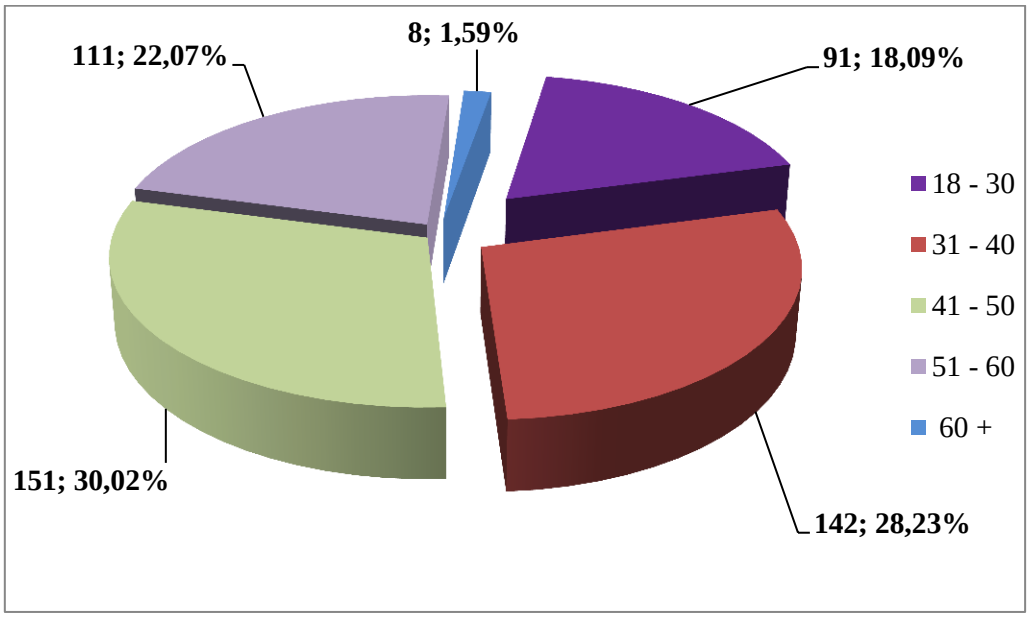

Slika 6.135. Broj ozlijeđenih radnika na mjestu rada prema starosti

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu njih 499 ili 99,20 % ima hrvatsko državljanstvo.

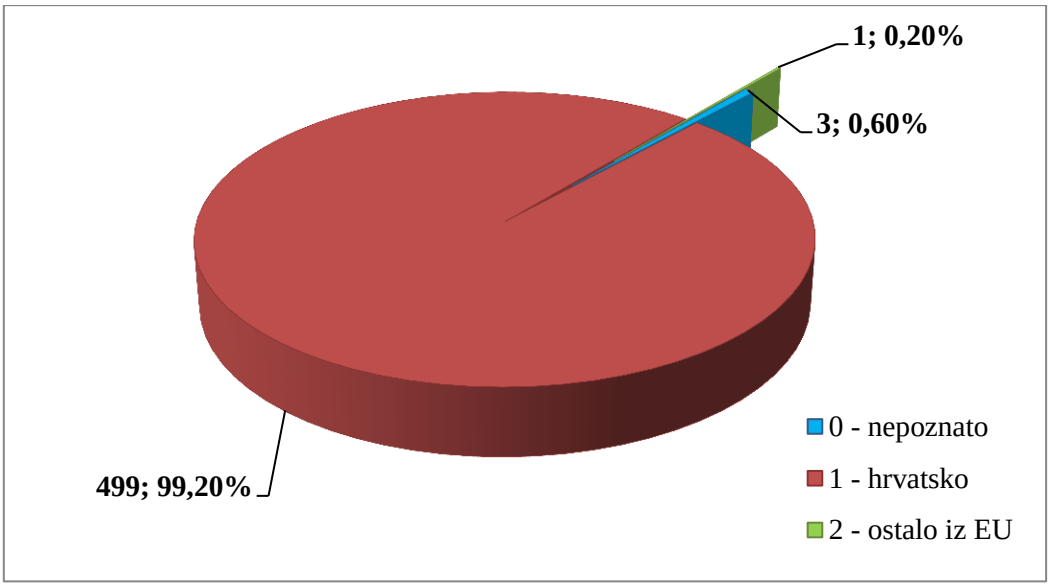

Slika 6.136.Broj ozljeda na mjestu rada prema državljanstvu ozlijeđenih osoba

Prema zaposleničkom statusu koji obuhvaća osnovu osiguranja (*slika 6.137.*), vrstu ugovora o radu (*slika 6.138.*) i radno vrijeme na koje je radnik zaposlen (*slika 6.139.*), najviše ozlijeđenih prema osnovi osiguranja spada u grupu radnika (93,64 %) koji su zaposleni na puno radno vrijeme (97,22 %). Prema vrsti ugovora o radu 74,95 % ozlijeđenih radnika je imalo ugovor o radu na neodređeno vrijeme a 22,47 % na određeno vrijeme.

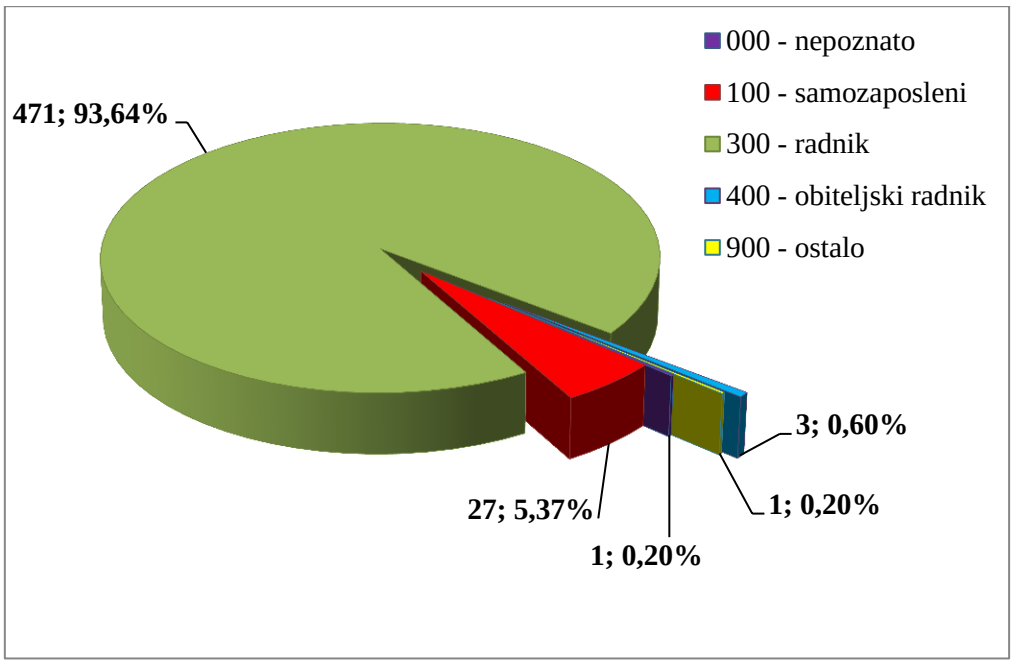

Slika 6.137. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja

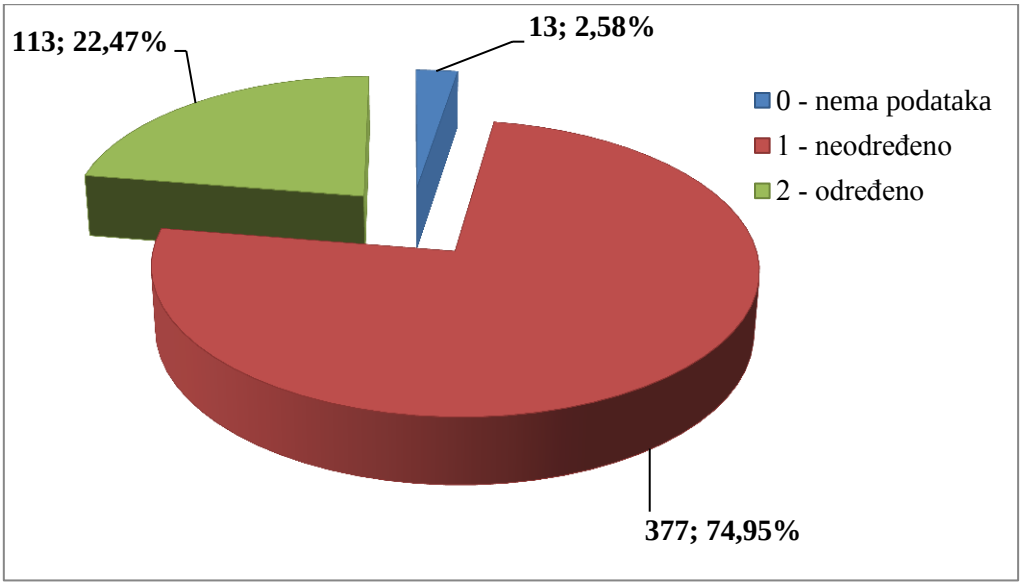

Slika 6.138. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ugovora o radu

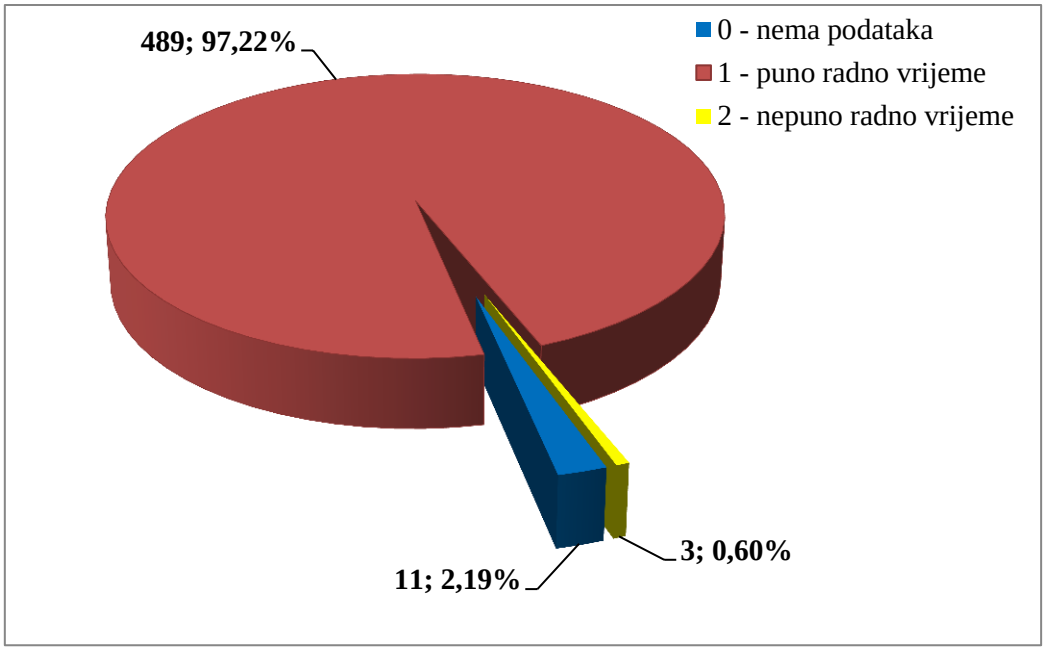

Slika 6.139. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom vremenu

Prema vrsti rada najviše ozljeda se dogodilo u redovitom radu (*slika 6.140.*) i to 497 ili 98,81 %.

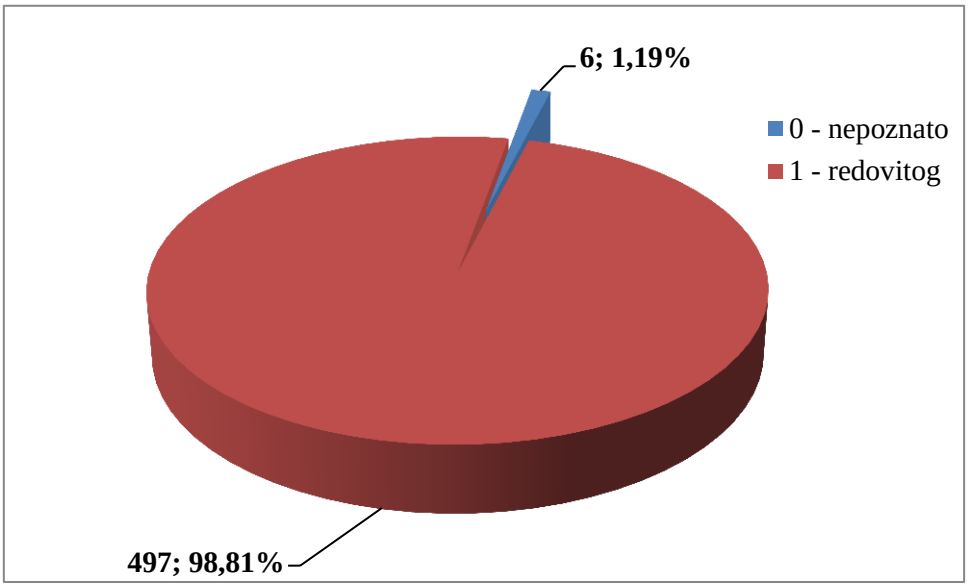

Slika 6.140. Broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti rada

U poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** 97,61 % radnika je bilo osposobljeno za rad na siguran način, ostali nisu ili za njih nema podatka o tome.

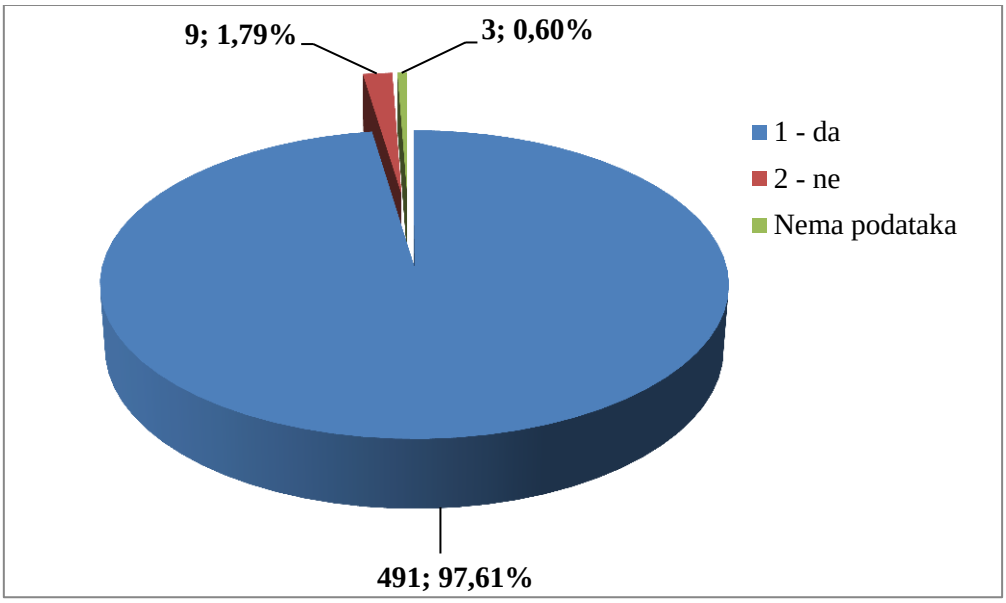

Slika 6.141. Osposobljenost radnika za rad na siguran način ozlijeđenih na mjestu rada

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu za 92,45 % je utvrđeno da su koristili osobna zaštitna sredstva.

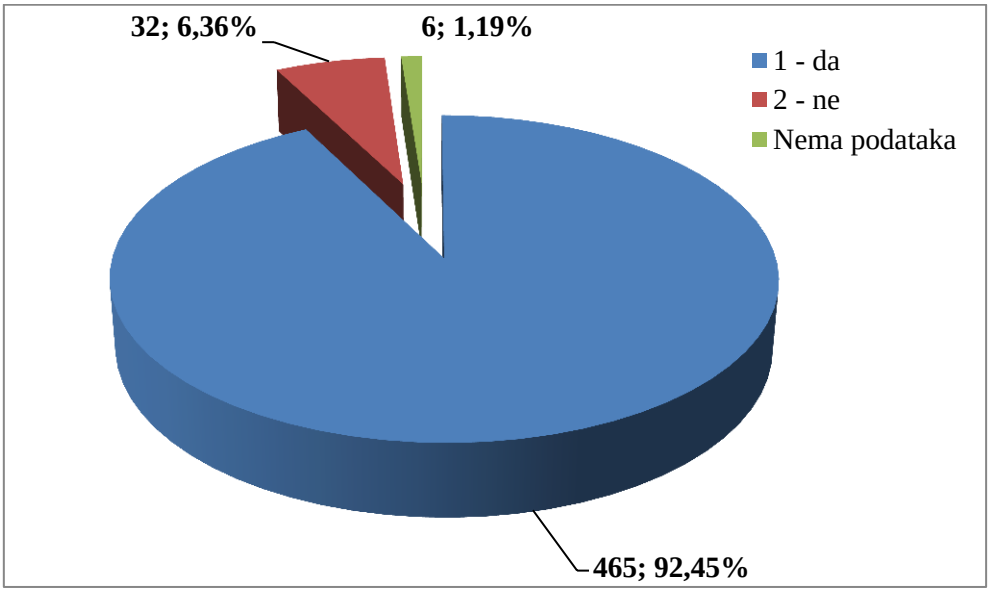

Slika 6.142. Korištenje OZS

Iz *tablice 6.80.* se vidi na kojim poslovima, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 su radili ozlijeđeni radnici u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu. Najviše ozlijeđenih radnika na mjestu rada je iz roda 9 – jednostavna zanimanja (142), a prema vrsti to su 92 – jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja (124), slijedi 6 – poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci (135).

Tablica 6.80. Ozljede na radu u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu prema zanimanju

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	Na mjestu rada %
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	**7**	**1,39**
21 Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	6	1,19
22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	1	0,20
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	**40**	**7,95**
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	32	6,36
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	7	1,39
34 Stručni suradnici/stručne suradnice za pravna pitanja, društvene znanosti, kulturu, šport, umjetnost i srodna zanimanja	1	0,20
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	**6**	**1,19**
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	1	0,20
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	3	0,60
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	2	0,40
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	**6**	**1,19**
51 Uslužna zanimanja	3	0,60
52 Trgovačka zanimanja	2	0,40
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	1	0,20
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	**135**	**26,84**
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	58	11,53
62 Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje	60	11,93
63 Ratari/ratarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje, sakupljači plodova/sakupljačice plodova za vlastite potrebe	17	3,38
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	**52**	**10,34**
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	26	5,17
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	3	0,60
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monteri/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	6	1,19
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	17	3,38
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	**115**	**22,86**
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	81	16,10
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	34	6,76

9 Jednostavna zanimanja	**142**	**28,23**
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	2	0,40
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	124	24,65
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	1	0,20
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	15	2,98
Sveukupno po rodu	**503**	**100,00**

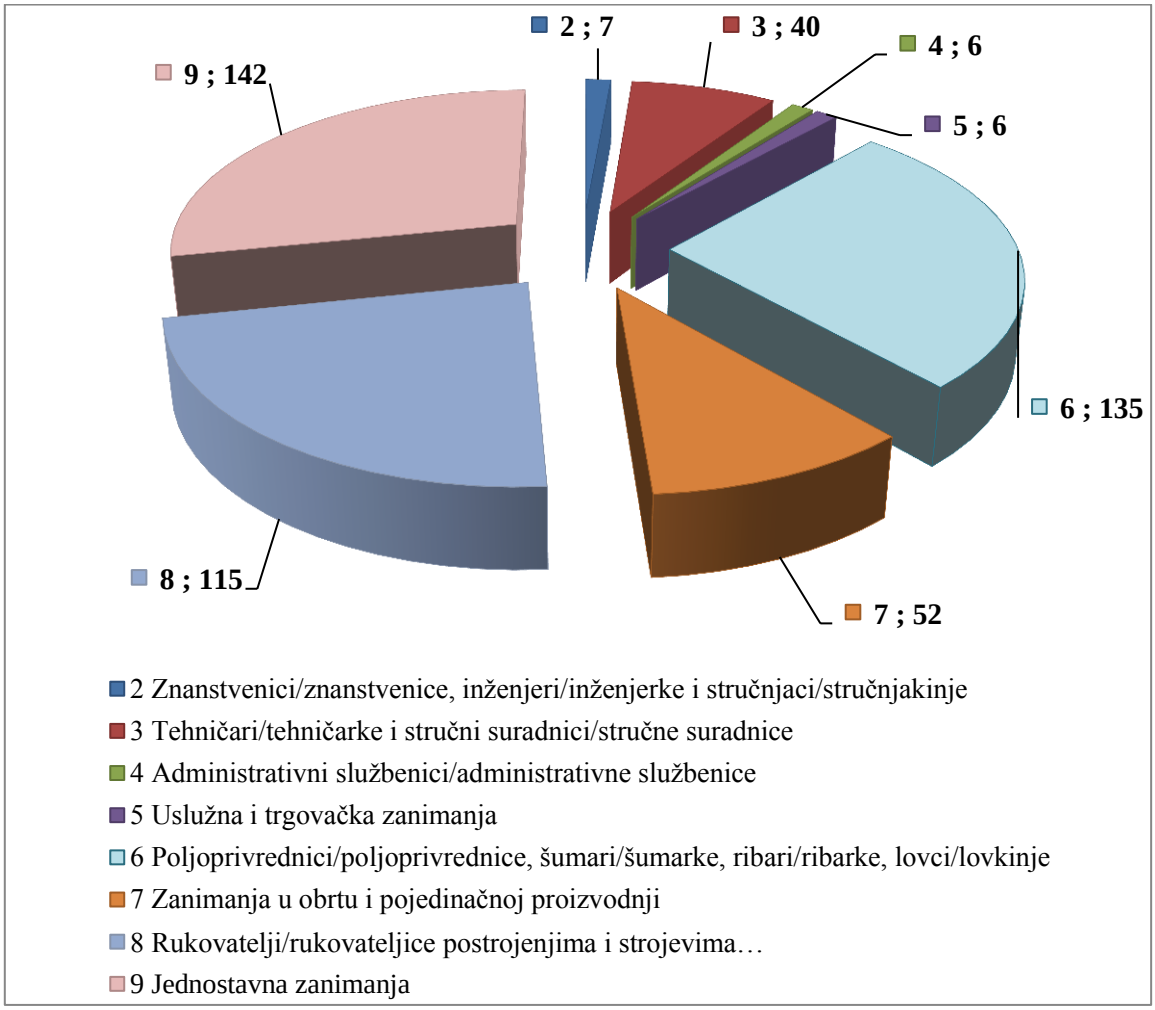

Slika 6.143. Broj ozljede na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih

U *tablici 6.81.* je pokazan odnos zanimanja radnika koji su se češće ozljeđivali prema odjeljcima u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada (503) njih 449 je obuhvaćeno analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 02 – šumarstvo i sječa drva (221), slijedi 01 – biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima (208). Od zanimanje najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 81 – rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima (81) a slijede radnici zanimanja 62 - šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje (60).

*Tablica 6.81. Ozljede na mjestu rada u poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih, (Oznaka *:31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja, 61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište, 62 Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje, 63 Ratari/ratarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje, sakupljači plodova/sakupljačice plodova za vlastite potrebe, 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja, 81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja*

NKD područje A - odjeljci	**NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u poljoprivredi***									**Ukupno**
	31	**61**	**62**	**63**	**72**	**75**	**81**	**83**	**92**	
01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	3	58	2	12	23	12	13	17	68	208
02 Šumarstvo i sječa drva	28	0	54	0	3	2	67	16	51	221
03 Ribarstvo	1	0	4	5	0	3	1	1	5	20
Ukupno	**32**	**58**	**60**	**17**	**26**	**17**	**81**	**34**	**124**	**449**

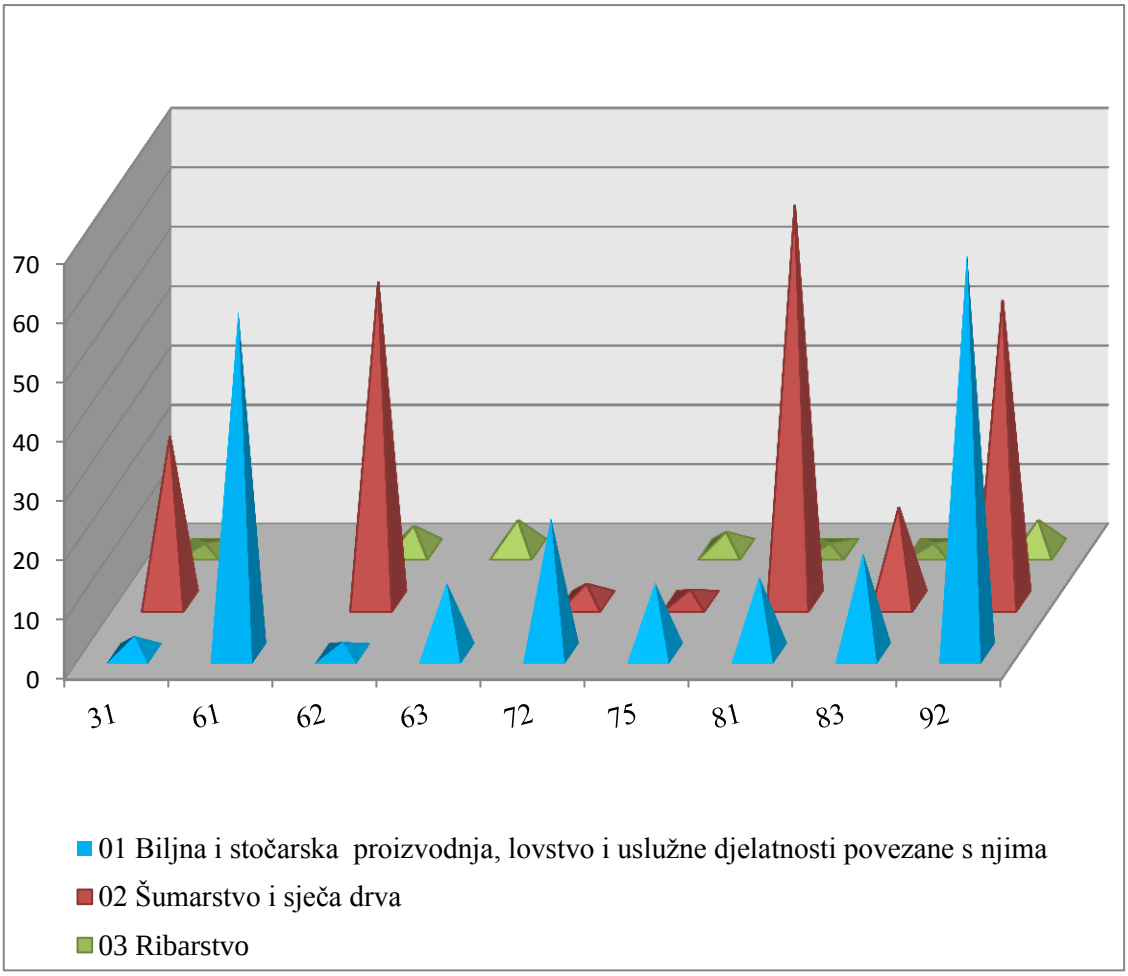

Slika 6.144. Ozljede na mjestu rada u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu i najčešća zanimanja ozlijeđenih

6.7.2. Karakteristike ozljeda u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu

Od ukupnog broja ozlijeđenih na mjestu rada u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu 96 je teških ozljeda.

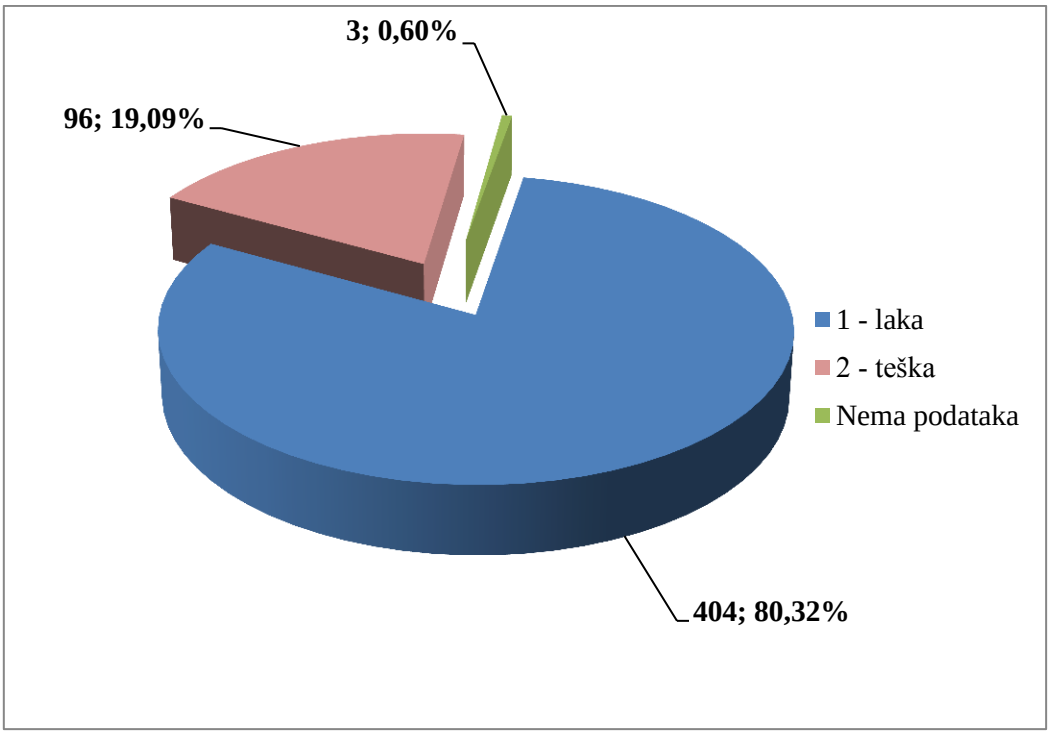

Slika 6.145. Težina ozljeda u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu na mjestu rada

Tablica 6.82. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda na mjestu rada u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu javljaju se 010 - rane i površinske ozljede (197 ili 39,17 %), slijede 030 - iščašenja, uganuća i nategnuća (110 ili 21,87 %) i 020 - prijelomi kostiju (83 ili 16,50 %). Pregledom tablice uočljivo je da za veliki broj ozljeda nije precizno utvrđena vrsta ozljede.

*Tablica 6.82. Ozljede na mjestu rada u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu prema vrsti ozljede (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno%
000 - Nepoznata ozljeda	**2**	**13**	**0**	**1**	**16**	**3,18**
010 - Rane i površinske ozljede	**1**	**160**	**35**	**1**	**197**	**39,17**
011 - Površinske ozljede	0	66	16	1	83	16,50
012 - Otvorene rane	0	23	4	0	27	5,37
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	1	71	15	0	87	17,30
020 - Prijelomi kostiju	**1**	**55**	**25**	**2**	**83**	**16,50**
021 - Zatvoreni prijelom	0	17	10	1	28	5,57
022 - Otvoreni prijelom	0	3		0	3	0,60
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	1	35	14	1	51	10,14
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	**0**	**90**	**19**	**1**	**110**	**21,87**
031 - Iščašenja	0	12	2	0	14	2,78
032 - Uganuća i nategnuća	0	32	7	0	39	7,75
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	0	46	10	1	57	11,33
040 - Traumatske amputa. (gubitak dijela tijela)	**0**	**5**	**0**	**0**	**5**	**0,99**
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	**0**	**15**	**1**	**1**	**17**	**3,38**
051 - Potresi	0	2	0	0	2	0,40
052 - Unutarnje ozljede	0	9	1	0	10	1,99
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	0	4	0	1	5	0,99
060 - Opekline i smrzotine	**0**	**4**	**0**	**0**	**4**	**0,80**
061 - Termalne opekline	0	0	0	0	0	0,00
062 - Kemijske (korozivne) opekline	0	0	0	0	0	0,00
120 - Višestruke ozljede	**0**	**10**	**0**	**0**	**10**	**1,99**
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	**0**	**48**	**11**	**2**	**61**	**12,13**
Sveukupno po skupinama	**4**	**400**	**91**	**8**	**503**	**100,00**

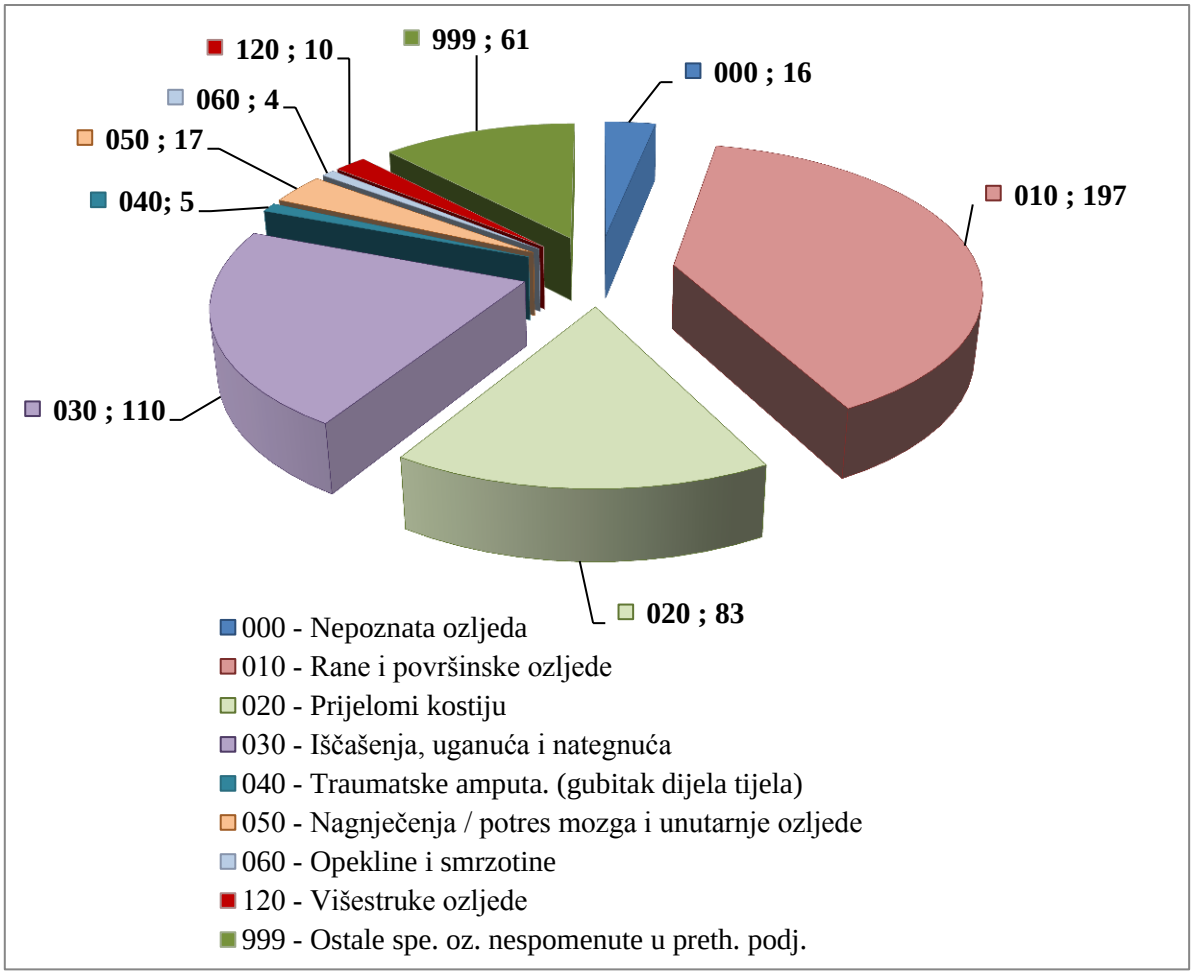

Slika 6.146. Vrsta ozljeda u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu na mjestu rada

Tablica 6.83. pokazuje najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu. To su najčešće 60 - donji ekstremiteti (194 ili 38,57 %) a unutar grupe to su 62 – koljeno i potkoljenica, slijede 50 - gornji ekstremiteti (163 ili 32,41 %) a unutar te grupe to su 54 - prsti (74 ili 14,71 %)

*Tablica 6.83. Najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda na mjestu rada u poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	**1**	**10**	**1**	**2**	**14**	**2,78**
10 - Glava	**0**	**51**	**12**	**1**	**64**	**12,72**
11 - Glava (Caput) mozak i moždani živci i žile	0	11	1	0	12	2,39
12 - Područje lica	0	2	2	0	4	0,80
13 - Oko(oči)	0	22	1	1	24	4,77
18 - Glava,ozlijeđena na više mjesta	0	1	0	0	1	0,20
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	0	15	8	0	23	4,57

20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	**1**	**4**	**3**	**0**	**8**	**1,59**
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	1	4	2	0	7	1,39
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	0	0	1	0	1	0,20
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	**0**	**15**	**3**	**0**	**18**	**3,58**
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	0	10	2	0	12	2,39
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	0	5	1	0	6	1,19
40 - Trup i organi	**0**	**20**	**6**	**1**	**27**	**5,37**
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	0	9	2	0	11	2,19
42 - Područje prsa uključujući organe	0	3	0	0	3	0,60
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	0	2	0	0	2	0,40
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	0	3	3	0	6	1,19
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	3	1	1	5	0,99
50 - Gornji ekstremiteti	**0**	**142**	**19**	**2**	**163**	**32,41**
51 - Rame i nadlaktica	0	14	2	0	16	3,18
52 - Lakat i podlaktica	0	25	9	0	34	6,76
53 - Šaka	0	14	3	0	17	3,38
54 - Prst (prsti)	0	70	4	0	74	14,71
55 - Ručni zglob-zapešće	0	9	1	0	10	1,99
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	0	3	0	1	4	0,80
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	7	0	1	8	1,59
60 - Donji ekstremiteti	**2**	**144**	**46**	**2**	**194**	**38,57**
61 - Kuk i natkoljenica	0	2	2	0	4	0,80
62 - Koljeno i potkoljenica	1	65	20	1	87	17,30
63 - Gležanj	0	34	8	1	43	8,55
64 - Stopalo	0	22	7	0	29	5,77
65 - Nožni prst (prsti)	1	6	3	0	10	1,99
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	0	4	2	0	6	1,19
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	0	11	4	0	15	2,98
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	**0**	**12**	**1**	**0**	**13**	**2,58**
78 - Višestruke ozljede tijela	0	0	0	0	0	0,00
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	**0**	**2**	**0**	**0**	**2**	**0,40**
Sveukupno po skupinama	**4**	**400**	**91**	**8**	**503**	**100,00**

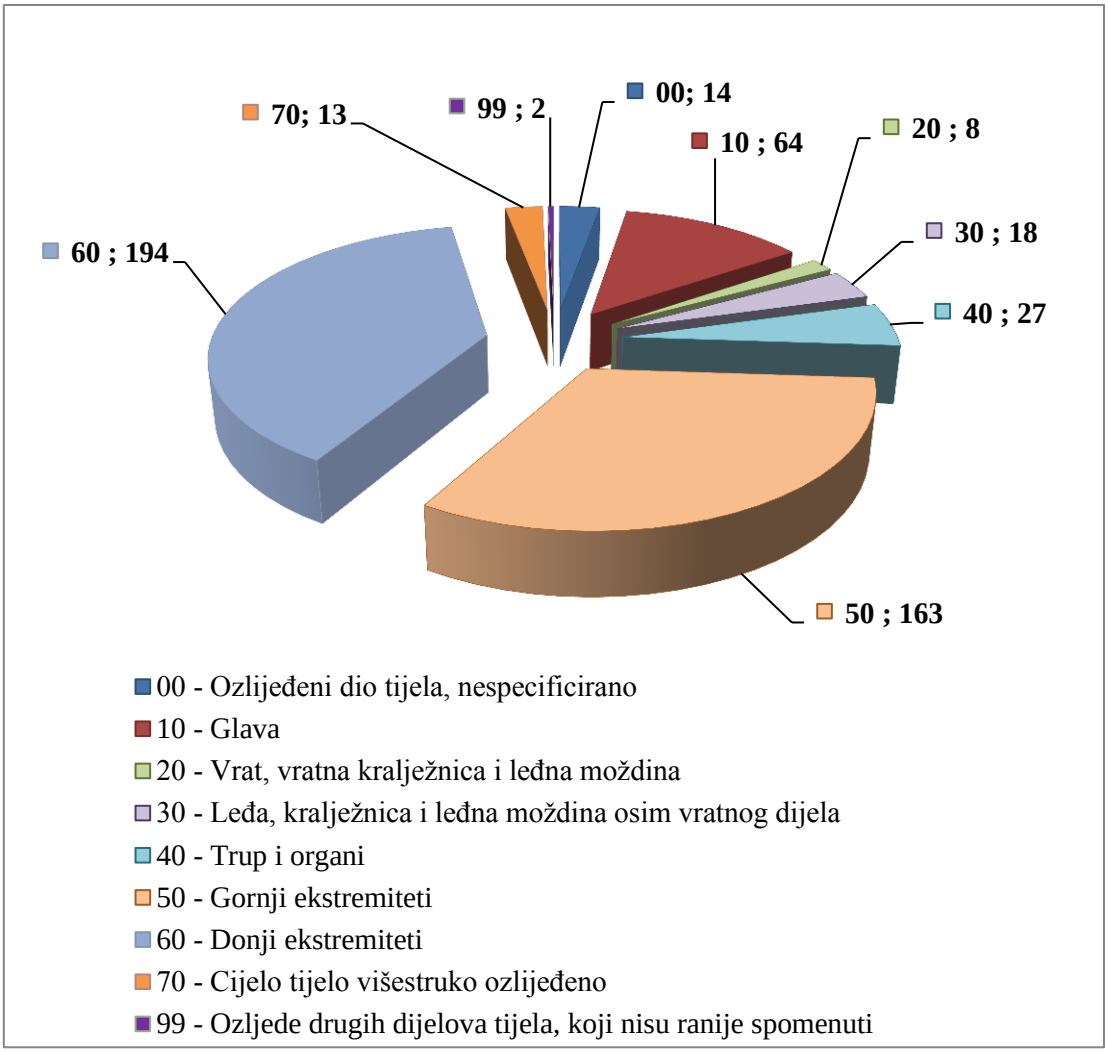

Slika 6.147. Najčešće ozlijeđeni dio tijela u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu na mjestu rada

Tablica 6.84. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni okoliš u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu dogodio u 030 - poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano (356 ili 70,78 %) preciznije u 034 - šumarsko područje dogodilo se 209 ozljeda ili 41,55 % ozljeda, slijedi 010 - industrijska zona (99 ili 19,68 %), preciznije 011 – proizvodna zona, tvornica, radionica (52 ili 10.34 %).

*Tablica 6.84. Broj ozljeda na mjestu radu u odnosu na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni okoliš	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
000 - Nema podataka	**1**	**1**	**0**	**0**	**2**	**0,40**
010 - Industrijska zona - nespecificirano	**1**	**93**	**4**	**1**	**99**	**19,68**
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	0	51	0	1	52	10,34
012 - Remontni zavod, servisna radionica	0	11	0	0	11	2,19

013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	1	30	4	0	35	6,96
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,20
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	**0**	**1**	**0**	**1**	**2**	**0,40**
021 - Gradilište - izgradnja objekta	0	1	0	1	2	0,40
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	**1**	**276**	**76**	**3**	**356**	**70,78**
031 - Stočarsko područje	1	83	2	1	87	17,30
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	0	34	0	0	34	6,76
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	0	18	0	0	18	3,58
034 - Šumarsko područje	0	133	74	2	209	41,55
035 - Ribogojilište, ribarenje, uzgoj vodenih kultura (ne na brodovima)	0	2	0	0	2	0,40
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	0	1	0	0	1	0,20
039 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 030 nespomenute ranije	0	5	0	0	5	0,99
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	0	**7**	**0**	**0**	**7**	**1,39**
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	**0**	3	0	0	3	0,60
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	0	1	0	0	1	0,20
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	0	1	0	0	1	0,20
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	0	2	0	0	2	0,40
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	0	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,20**
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	**0**	1	0	0	1	0,20
060 - Javno područje - nespecificirano	1	**11**	**7**	**2**	**21**	**4,17**
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	**0**	3	3	2	8	1,59
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	1	7	3	0	11	2,19
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)	0	1		0	1	0,20
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	0		1	0	1	0,20
070 - Kućanstvo nespecificirano	0	**1**	**1**	**0**	**2**	**0,40**
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteren, okućnica	0	1	1	0	2	0,40
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	0	**1**	**0**	**0**	**1**	**0,20**
092 - Uzvišeno - jarbol, pilon, viseća platforma	**0**	1	0	0	1	0,20
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano	0	**7**	**3**	**1**	**11**	**2,19**

111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	**0**	1	3	1	5	0,99
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	0	1	0	0	**1**	**0,20**
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	0	1	0	0	1	0,20
Sveukupno po skupinama	**4**	**400**	**91**	**8**	**503**	**100,00**

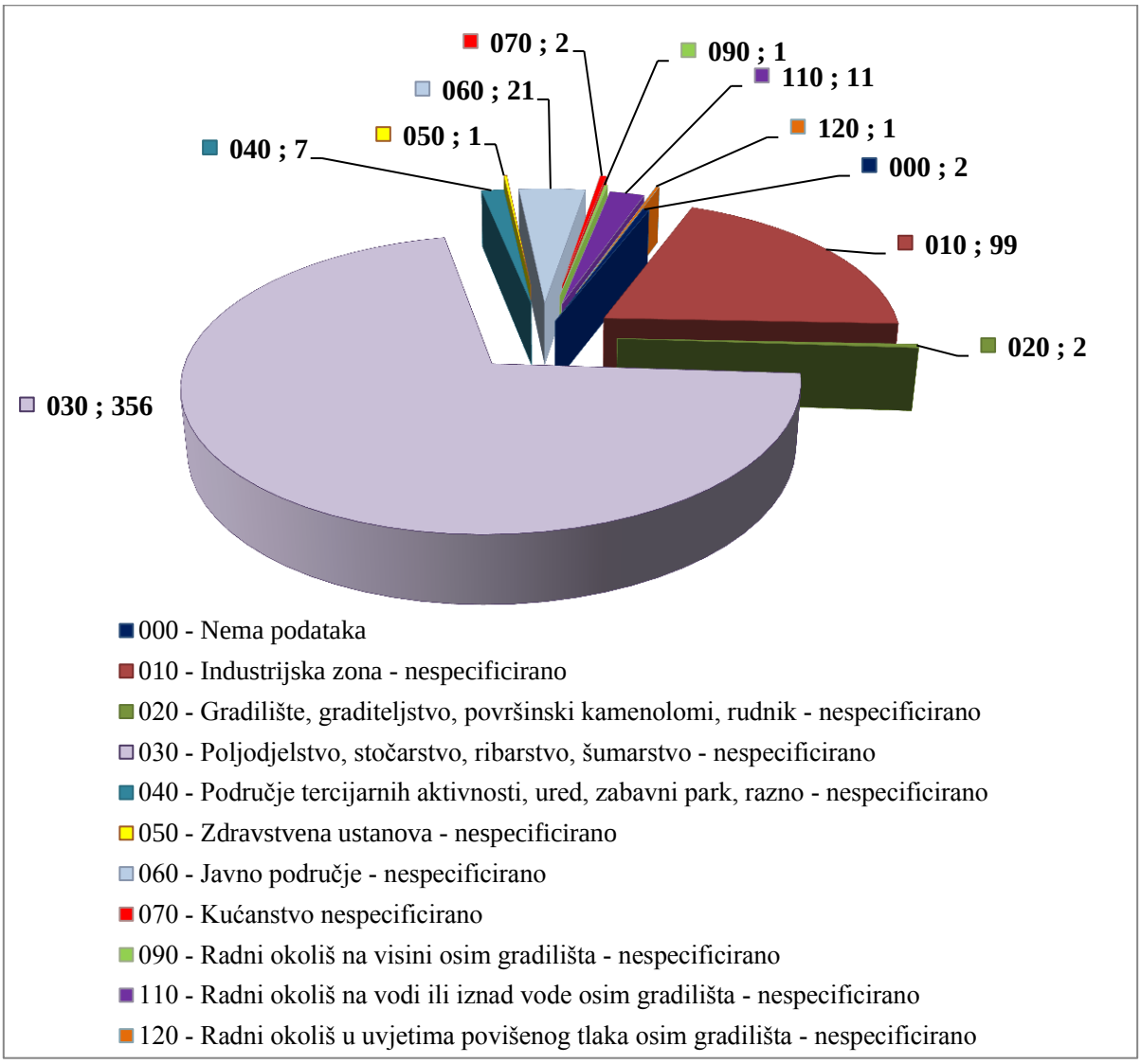

Slika 6.148. Broj ozljeda na mjestu rada prema skupinama radnog okoliša

Tablica 6.85. pokazuje broj ozljeda na mjestu rada u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu u odnosu na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Najviše ozljeda se dogodilo kod 30 – poljoprivreda, šumarstvo,, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama – nespecificirano (277 ili 55,07 %) preciznije 34 – šumarstvo (180 ili 35,79 %), slijedi 50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano (101 ili 20,08 %).

*Tablica 6.85. Broj ozljeda na mjestu rada u odnosu na radni proces pri kojem se dogodila ozljeda (Oznaka *: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2)*

Radni proces	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	Ukupno %
00 - Nema podataka	**0**	**2**	**0**	**0**	**2**	**0,40**
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	**1**	**64**	**5**	**1**	**71**	**14,12**
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	1	32	0	1	34	6,76
12 - Skladištenje - sve vrste	0	31	5	0	36	7,16
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,20
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	**0**	**2**	**0**	**0**	**2**	**0,40**
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	0	1	0	0	1	0,20
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	0	1	0	0	1	0,20
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	**2**	**206**	**67**	**2**	**277**	**55,07**
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	0	**9**	**0**	**0**	9	1,79
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	0	19	0	0	19	3,78
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	2	55	1	1	59	11,73
34 - Šumarstvo	0	116	63	1	180	35,79
35 - Uzgoj ribe	0	4	2	0	6	1,19
39 - Ostale vrste radnog procesa grupe 30 nespomenute ranije	0	3	1	0	4	0,80
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	**0**	**7**	**1**	**0**	**8**	**1,59**
41 - Javne usluge, njega, pomoć	**0**	**4**	**0**	**0**	4	0,80
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	0	2	1	0	3	0,60
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	0	1	0	0	1	0,20
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	**0**	**91**	**9**	**1**	**101**	**20,08**
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	0	36	6	0	42	8,35
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	0	26	2	1	29	5,77
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	0	15	1	0	16	3,18
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	0	1	0	0	1	0,20
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	0	13	0	0	13	2,58
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	**1**	**28**	**9**	**4**	**42**	**8,35**
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim	1	**27**	**8**	**4**	40	7,95

sredstvima						
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	0	1	1	0	2	0,40
Sveukupno po skupinama	**4**	**400**	**91**	**8**	**503**	**100,00**

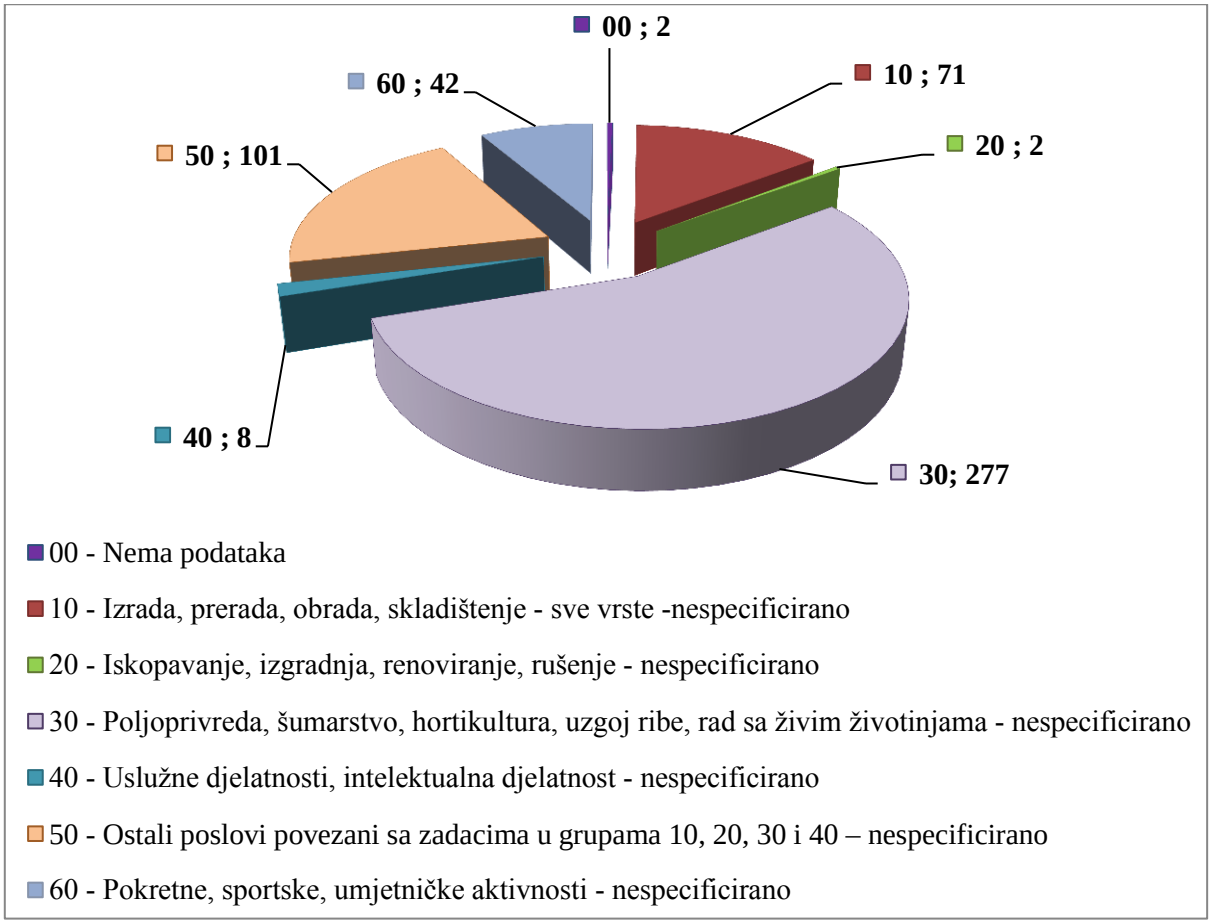

Slika 6.149. Broj ozljede na mjestu rada prema skupinama radnog procesa

Tablica 6.86. pokazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u momentu ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. U poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu to je najčešće 20 – rad s ručnim alatom – nespecificirano (175 ozljeda) a materijalno sredstvo povezano sa specifičnom aktivnosti u 107 ozljede je 07.00 - ručni alat, mehanički – nespecificirano. Slijedi 60 – kretanje – nespecificirano (154) a materijalno sredstvo povezano s ovom aktivnosti su 01.00 zgrade, građevine, površine - na površini zemlje kod 103 ozljede.

*Tablica 6.86. Odnos specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava povezanih sa specifičnom radnom aktivnosti (Oznaka *: 00 - Nema podataka , 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano,30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji)*

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost*								Ukupno
	0	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	1	0	1	0	0	0	3	5	10
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	3	0	**103**	1	107
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	7	0	9
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	2	0	2
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	2	0	0	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	59	0	2	0	2	0	63
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	**107**	0	1	1	0	0	109
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	4	0	0	0	0	0	4
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	5	0	3	6	0	16	0	30
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	10	2	0	3	0	2	0	17
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	2	0	9	18	7	5	0	41
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	1	5	2	0	7	0	15
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	2	0	3	3	0	8
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	21	16	0	0	37
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	4	1	0	0	5
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	2	1	0	0	3
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	0	20	8	4	2	35
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	3	1	0	0	4
Ukupno	**1**	**17**	**175**	**19**	**90**	**39**	**154**	**8**	**503**

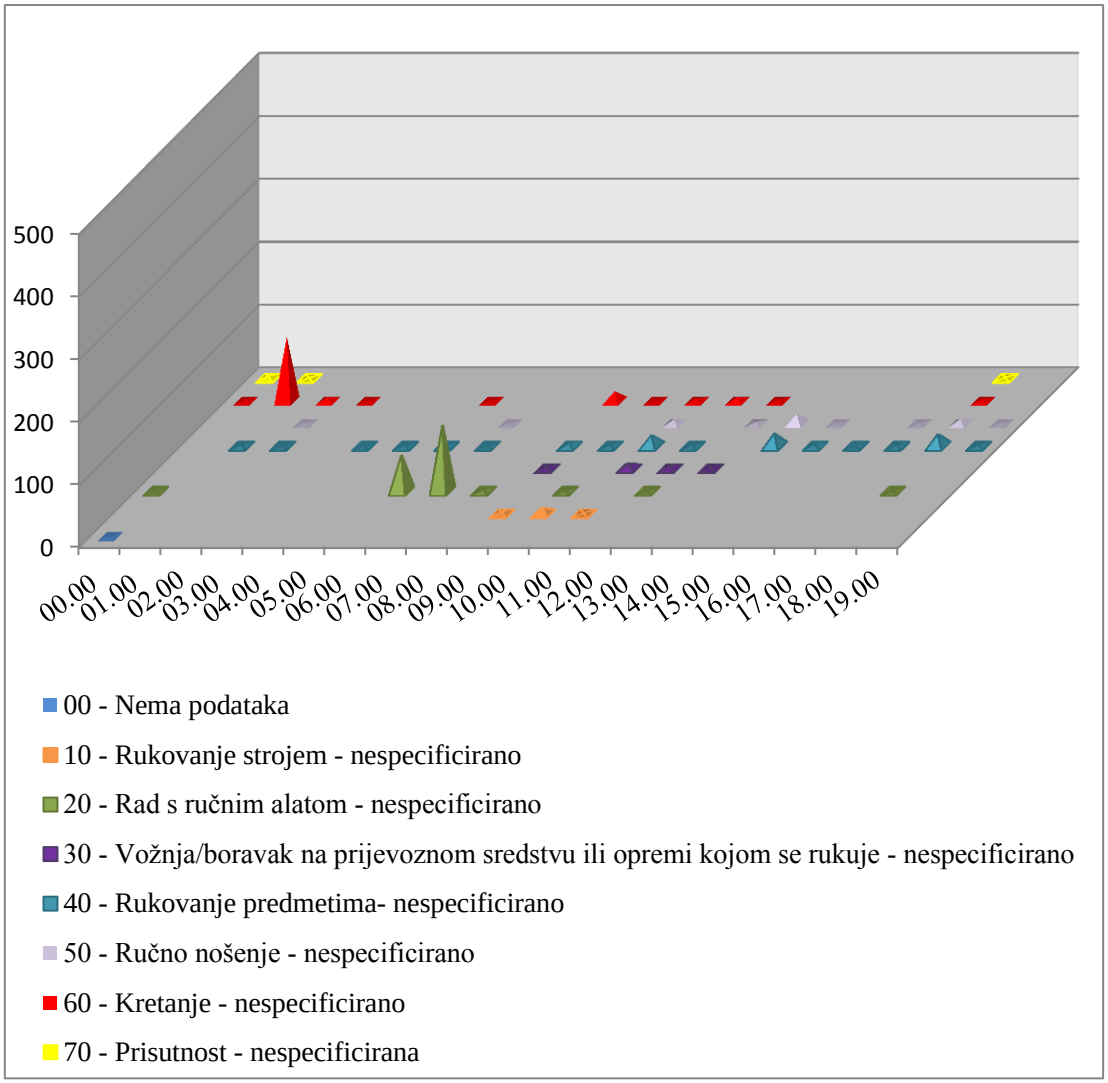

Slika 6.150. Specifična radna aktivnost i materijalna sredstva vezana za specifičnu aktivnost

Tablica 6.87. pokazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. U poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu najčešći poremećaj je 30 – lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva - nespecificirano (127 ozljeda) a najčešće materijalna sredstva povezano s poremećajem su 18.00 - živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano kod 81 ozljede. Sljedeći poremećaj je 50 - pokliznuće, spoticanje, pad osobe – nespecificirano (117 ozljeda) od toga je 79 ozljeda povezano s 01.00 zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje.

*Tablica 6.87. Odnos poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava povezanih sa poremećajem radnog procesa (Oznaka *:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji)*

Materijalna sredstva poremećaja	**Poremećaj rada***									
	0	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	2	0	0	0	0	0	5	11	1	19
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	1	1	2	**79**	2	27	1	113
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	1	1	7	2	0	0	11
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	1	1	0	3
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	2	26	0	4	2	1	35
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	1	1	19	0	2	0	0	23
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	4	0	8	2	1	0	15
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	2	2	2	2	4	0	0	12
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	7	9	3	14	2	2	37
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	1	6	0	1	3	11
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	1	2	0	0	0	4
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	3	20	11	0	6	2	0	42
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	2	0	2	0	0	0	4

17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	2	1	0	3
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	**81**	22	5	10	3	40	161
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	2	2	1	0	0	0	5
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Ukupno	**2**	**1**	**7**	**127**	**96**	**117**	**54**	**51**	**48**	**503**

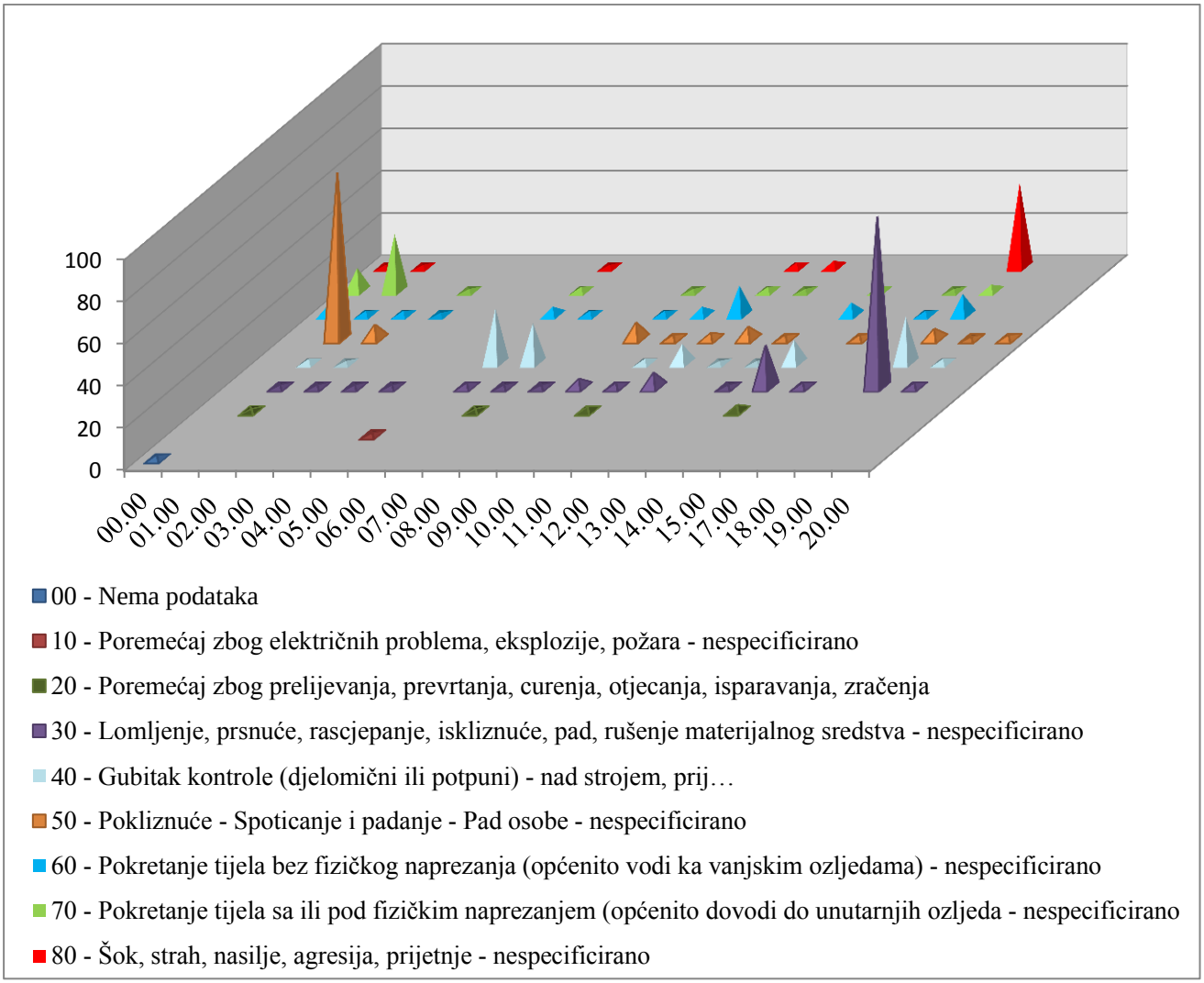

Slika 6.151. Poremećaj radnog procesa i materijalna sredstva vezana za poremećaj radnog procesa

Tablica 6.88. pokazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika. U poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu to je 40 - udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano (146 ozljeda) a materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom su: 18.00 - živi organizmi i ljudska bića – nespecificirano kod 95 ozljeda, Slijedi 30 – horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano (128 ozljede) a materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom u 111 ozljeda su 01.00 - zgrade, građevine, površine - na površini zemlje.

*Tablica 6.88. Odnos kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava povezanih s kontaktom (Oznaka *: 00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 20 - Utapanje, zatrpavanje, umatanje – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) - nespecificirano*

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	**Način ozljeđivanja***								
	0	**10**	**30**	**40**	**50**	**60**	**70**	**80**	**Ukupno**
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	2	0	0	0	1	0	14	0	17
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	**111**	0	2	5	28	0	146
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	2	1	1	1	1	0	6
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	3	0	0	0	1	0	4
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	1	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1	3	30	0	2	0	36
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	1	2	28	0	0	0	31
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	1	1	1	0	0	0	3
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	3	0	1	3	0	0	7
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	1	5	1	0	0	7
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	10	4	13	1	0	28
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	3	0	0	1	0	4
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	1		1	1	0	0	3
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	2	26	12	10	2	0	52
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	4	0	0	0	1	0	0	5
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	1	2	1		1	0	5
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	**95**	5	21	2	20	144
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	1	2	0	1	0	0	4
Ukupno	**2**	**4**	**128**	**146**	**93**	**57**	**53**	**20**	**503**

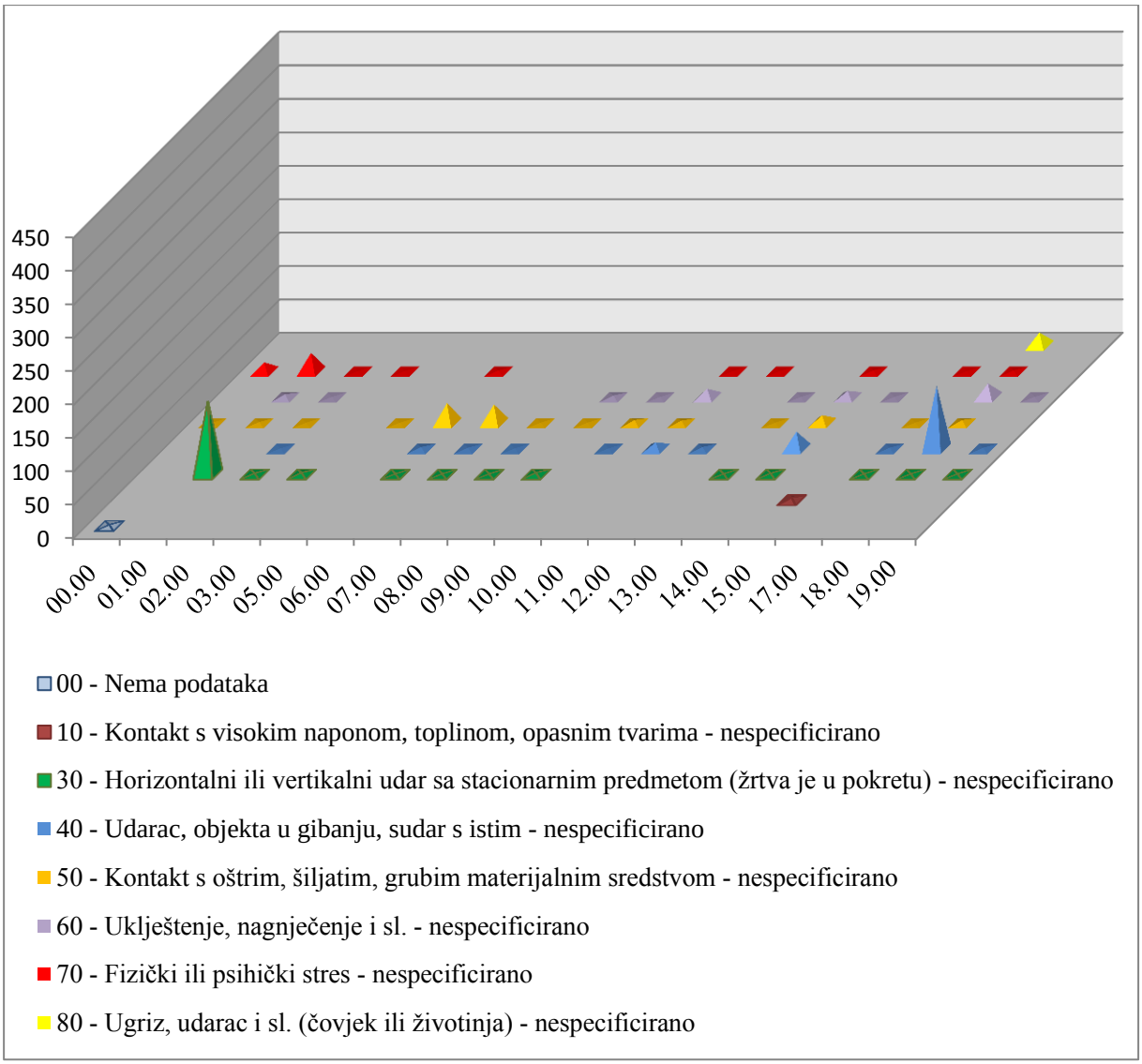

Slika 152. Način ozljeđivanja i materijalna sredstva vezana za način ozljeđivanja

6.8. Analiza ozljeda na radu – medicinski pokazatelji

Izvor podataka su prijave ozljeda na radu poslodavca dobivene iz HZZO nakon provedenog postupka priznavanja ozljede na radu. Analizirani su slijedeći podaci:

- broj slučaja ozljede na radu na radnom mjestu, na putu i ukupno, prema gospodarskoj djelatnosti poslodavca - NKD 2007
- šifre dijagnoza po MKB-10 klasifikaciji kao posljedice ozljeda koje ispunjavaju liječnici opće/obiteljske medicine za ozljede na radnom mjestu, na putu i ukupno prema gospodarskim djelatnostima
- ozljede na radu na radnom mjestu i na putu prema spolu

Na temelju analize rezultata dan je osvrt na zapažena odstupanja, te preporuke za korekciju istih u cilju pravilnog postupanja i dobivanja relevantnih pokazatelja te predlaganja konkretnih mjera na području prevencije, sprječavanja i smanjenja ozljeda na radu.

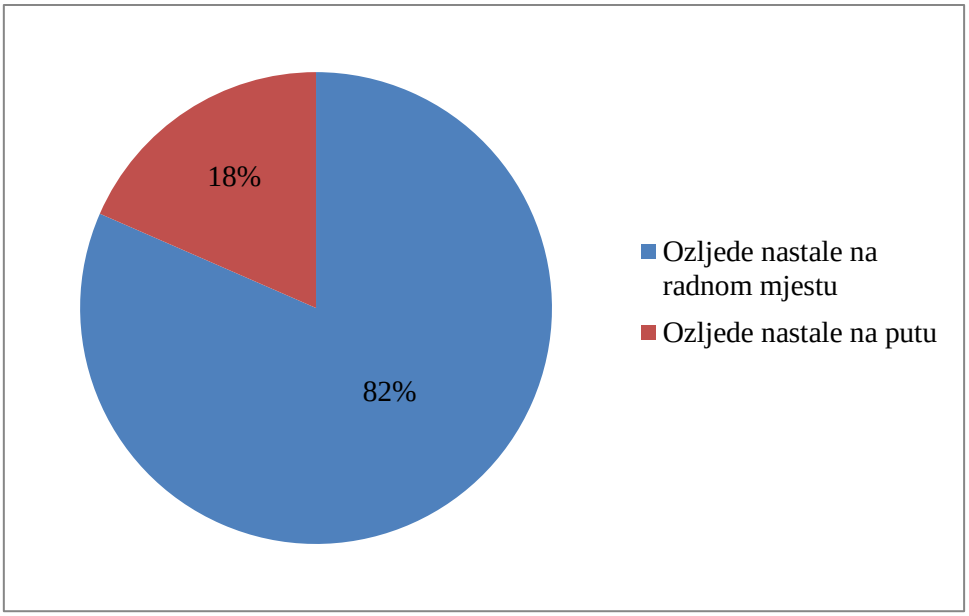

Slika 6.153. Odnos ozljeda nastalih na radnom mjestu i na putu

Prema slici 6.153. vidljivo da je većina ozljeda nastala na radnom mjestu, dok na ozljede na putu otpada 18 % od ukupnog broja ozljeda na radu tijekom 2014. godine.

Tablica 6.89. Udio ozljeda na radnom mjestu i ozljeda na putu prema spolu

NKD	Ozljede na radnom mjestu muškarci	Ozljede na radnom mjestu ženski	Ukupni zbroj na radnom mjestu	Ozljede na putu muškarci	Ozljede na putu ženski	Ukupni zbroj na putu
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	444	54	**498**	13	17	**30**
RUDARSTVO I VAĐENJE	27	3	**30**	2	6	**8**
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	2391	573	**2964**	195	178	**373**
OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	142	20	**162**	19	8	**27**
OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM	350	30	**380**	34	7	**41**
GRAĐEVINARSTVO	900	18	**918**	70	17	**87**
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	700	877	**1577**	80	217	**297**
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	803	148	**951**	85	52	**137**
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	199	327	**526**	26	69	**95**
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	53	32	**85**	32	40	**72**
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	26	103	**129**	17	80	**97**
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	30	25	**55**	3	15	**18**
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	80	55	**135**	24	47	**71**
ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	234	102	**336**	43	48	**91**
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	622	232	**854**	102	223	**325**
OBRAZOVANJE	82	380	**462**	33	206	**239**
DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	303	879	**1182**	76	425	**501**
UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	63	96	**159**	19	40	**59**
OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	35	25	**60**	4	22	**26**
Ukupni zbroj	**7484**	**3979**	**11463**	**877**	**1717**	**2594**

Iz tablice 6.89. vidljivo je da se na radnom mjestu približno dvostruko češće ozljeđuju muškarci, dok se žene približno dvostruko češće ozljeđuju na putu. Najveći broj ozljeda na radnom mjestu kod muškaraca je u prerađivačkoj industriji, dok je kod žena podjednako često ozljeđivanje u djelatnosti trgovine na veliko i malo i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Ozljede u ove dvije djelatnosti kod žena čine 44,4 % svih ozljeda žena na radnom mjestu.

Na putu, žene se najčešće ozljeđuju u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, u djelatnosti javne uprave i obrane i obrazovanju. Podjednaki broj ozljeda žena na radnom mjestu i na putu je u djelatnosti javne uprave i obrane i obveznog socijalnog osiguranja. U djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija podjednako često se na radno mjestu ozljeđuju muškarci i žene.

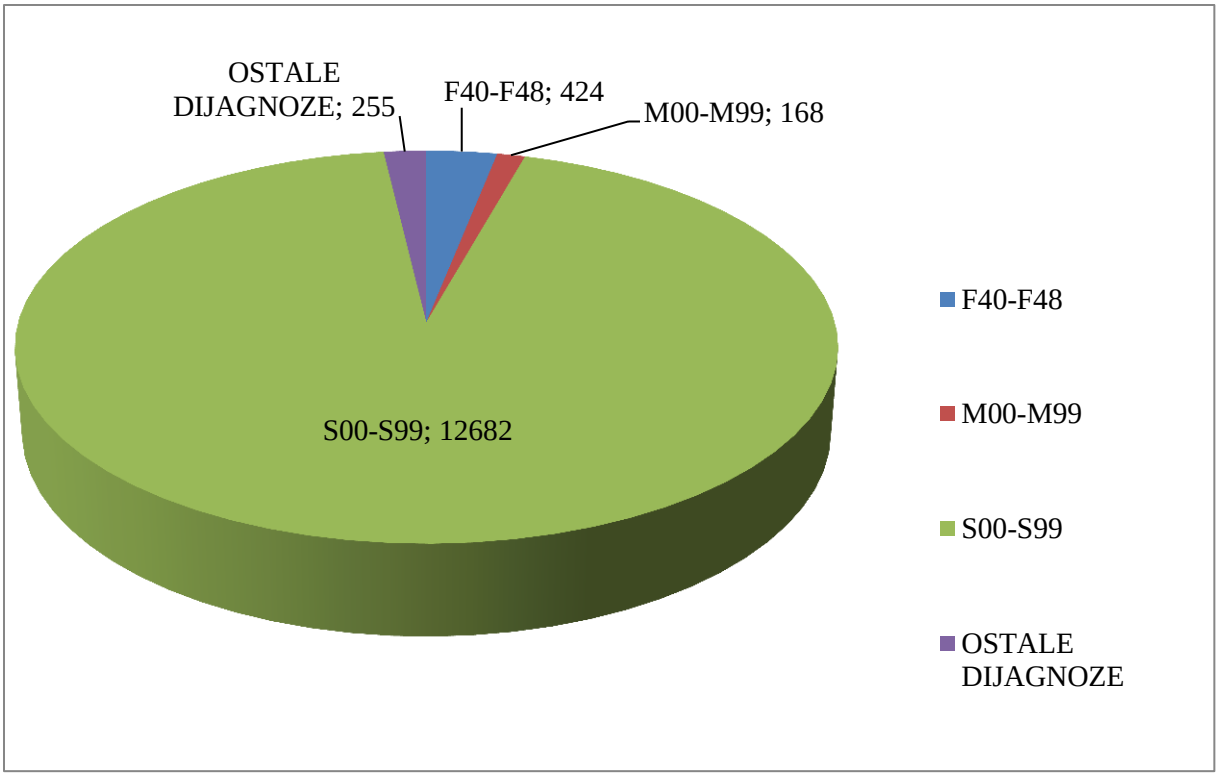

Slika 6.154. Analiza ukupnog broja ozljeda po MKB – 10 klasifikaciji

Razvidno je da najveći broj ozljeda na radu čine traumatske ozljede dijelova tijela, o čega su najčešće ozljede ručnog zgloba i šake te ozljede gležnja i stopala, što je detaljnije prikazano u Slici 6.155. Traumatske ozljede čine 93,73% svih ozljeda na radu, zatim slijede ozljede s posljedičnim duševnim poremećajima u 3,13%.

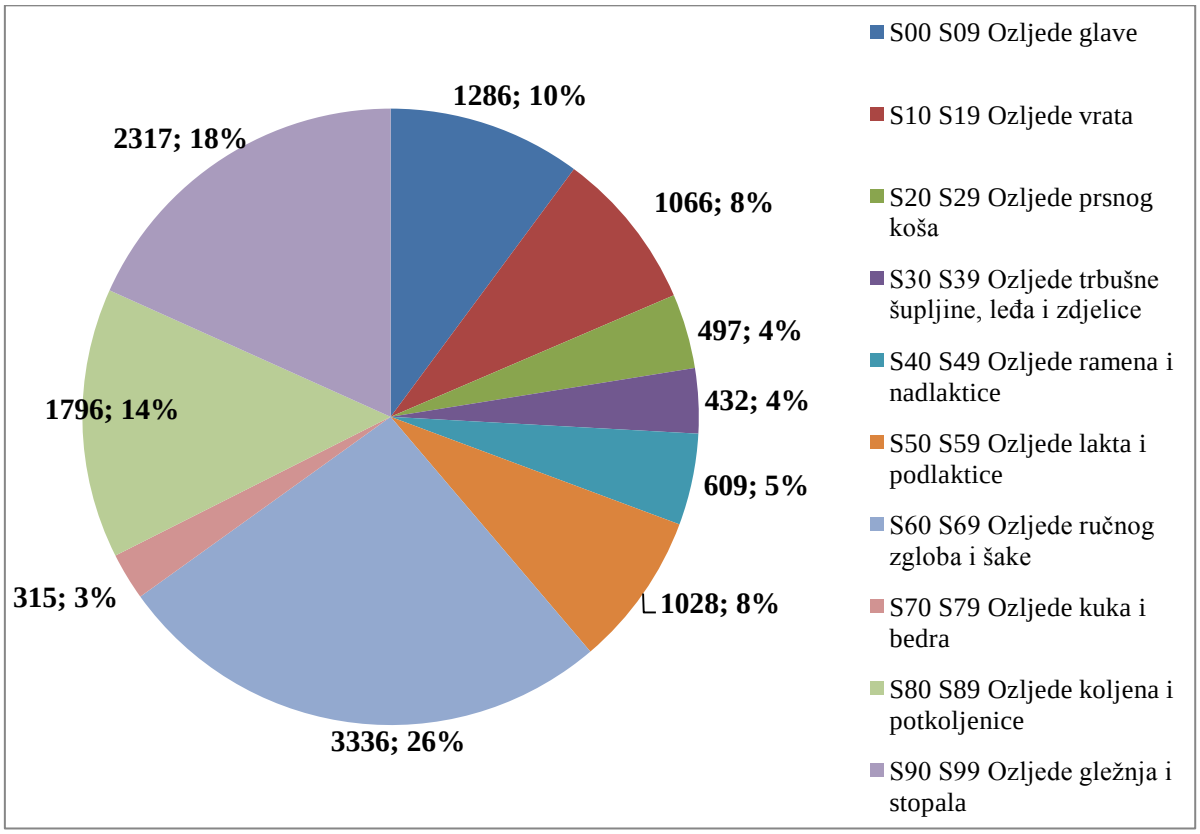

Slika 6.155. Prikaz traumatskih ozljeda dijelova tijela prema MKB-10 klasifikaciji

Ozljede ručnog zgloba i šake, te ozljede gležnja i stopala čine 44% svih traumatskih ozljeda tijela, te ih slijede ozljeda koljena i potkoljenice u 14% slučajeva, te ozljede glave u 10% slučajeva.

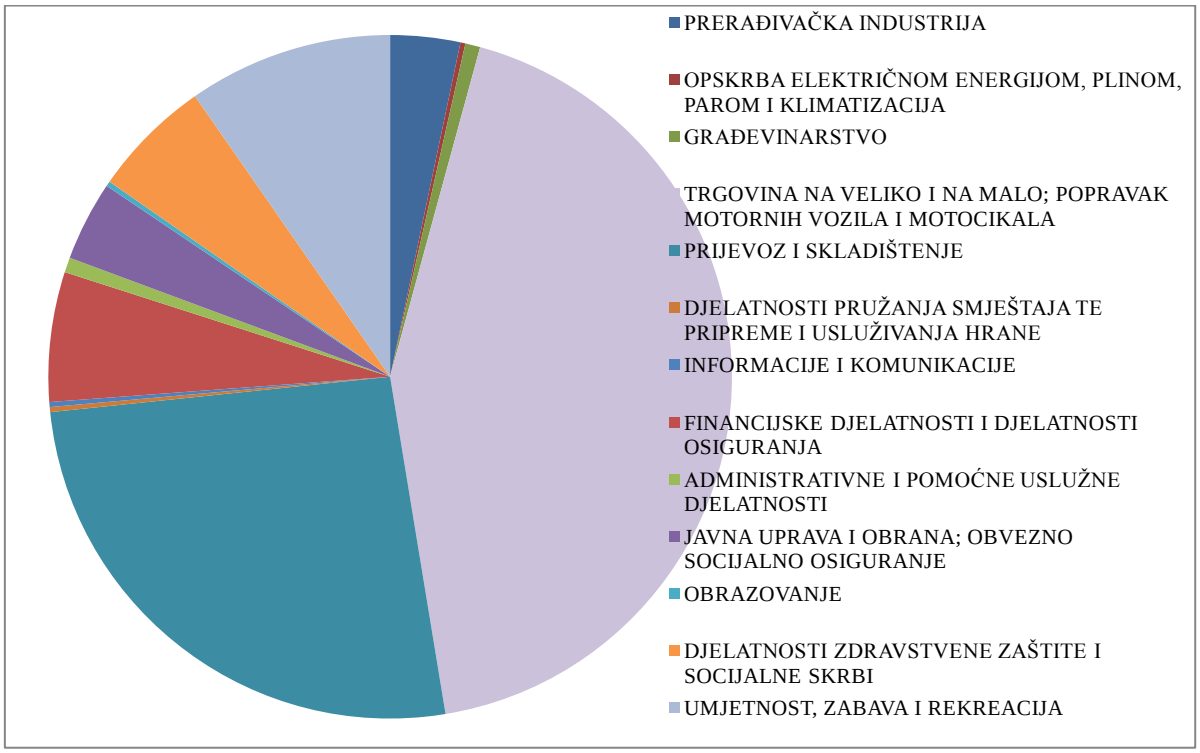

Slika 6.156. Učestalost duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja prema MKB-10 klasifikaciji (F00-F99) unutar različitih NKD djelatnosti

Ozljede koje imaju za posljedicu duševne poremećaje i poremećaje ponašanja (F00-F99) po MKB-10 klasifikaciji su najčešće u trgovini na veliko i malo, te djelatnosti prijevoza i skladištenja te djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije.

6.9. Zaključak analize ozljeda na radu za 2014. Godinu

U Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu do 26. veljače 2014. g. HZZO je dostavio **13 929** prijava ozljeda na radu koje su se dogodile u protekloj godini. Ti podaci su analizirani prema mjestu ozljeđivanja, karakteristikama radnika koji su ozlijeđeni i to prema spolu, državljanstvu, zaposleničkom statusu, zanimanju, osposobljenosti iz ZNR, zatim prema djelatnosti i veličini poslodavca kod kojeg je zaposlen ozlijeđeni radnik, te prema vrsti ozljede i ozlijeđenom dijelu tijela, prema poslu koji je obavljan i prostoru u kojem je obavljan posao kada se radnik ozlijedio, prema specifičnoj aktivnosti i poremećaju koji je doveo do ozljede, načinu nastanka ozljede i materijalnim sredstvima koja su pri tom korištena ili sudjelovala u ozljedi.

- Najveći broj ozljeda na radu dogodio se u Gradu Zagrebu (24,90 %) a slijedi Primorsko-goranska županija (9,38 %) i Zagrebačka županija (8,64 %).
- Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada se ozlijedilo 82,16 % a na putu 17,84 % radnika. Ozlijeđenih muškaraca je 60,24 % a žena 39,74 %. Od ozljeda na mjestu rada 83,64 % radnika se ozlijedilo na uobičajenom mjestu rada. Žene se češće ozljeđuju na putu od muškaraca, od ukupno ozlijeđenih žena na putu se ozlijedilo 29,44 % a muškaraca 10,19 %.
- Većina ozlijeđenih na mjestu rada ima hrvatsko državljanstvo 98,86 %.
- Prema zaposleničkom statusu najviše ozlijeđenih na mjestu rada prema osnovi osiguranja je iz grupe radnik (98,28 %) koji su zaposleni na puno radno vrijeme (97,97 %). Prema vrsti ugovora o radu, 77,10 % ozlijeđenih imalo je ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a 22,07 % na određeno vrijeme.
- Od ozlijeđenih radnika na mjestu rada 98,00 % ih je ozlijeđeno u redovnom radu a prema danu u tjednu najviše ozljeda se dogodilo ponedjeljkom.
- Prema zanimanju najčešće su se na mjestu rada ozljeđivali radnici iz grupe (NKZ 10 vrsta - 52) trgovačkih zanimanja (1059) slijede radnici iz grupe (NKZ 10 vrsta – 72) zanimanja tokari, kovinotokari, strojarski mehaničari i srodna zanimanja (939), zatim radnici iz grupe (NKZ 10 vrsta – 96) čistaći ulica i srodna zanimanja (870) i radnici iz grupe (NKZ 10 vrsta – 83) vozači i strojovođe prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva (821).
- Od ozlijeđenih radnika na mjestu rada 95,46 % je bilo osposobljeno za rad na siguran način.
- Prema djelatnosti poslodavca najveći broj ozljeda na mjestu rada dogodio se u C - prerađivačkoj industriji a slijedi G - trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla te djelatnosti Q - zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Stopa broja ozljeda na 1000 zaposlenih pokazuje da je najveća stopa u Q - djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (15,77 %), slijedi C – prerađivačka industrija (14,78 %) te E – opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (13,61 %) i H – prijevoz i skladištenje (13,23 %).
- Prema veličini poslodavca najviše ozljeda na mjestu rada je bilo kod poslodavaca koji imaju više od 500 zaposlenih, slijede poslodavci s 50 – 249 zaposlenih.
- Prema vrsti ozljede kao najčešća fizička posljedica ozljede na mjestu rada javljaju se rane i površinske ozljede (36,56 %) slijede iščašenja, uganuća i nategnuća (25,52 %).
- Najčešće ozlijeđeni dio tijela su gornji ekstremiteti (38,55 %) a najčešće su to prsti ruku i čine 20,54 % svih ozljeda na mjestu rada, slijede ozljede donjih ekstremiteta (31,31 %) gdje je najčešće ozlijeđena koljeno i potkoljenica (11,38 %) i gležanj (8,62 %).
- U odnosu na radni okoliš odnosno radni prostor gdje se osoba ozlijedila na mjestu rada najviše ozljeda se dogodilo u industrijskoj zoni (35,37 %) preciznije u

proizvodnoj zoni, tvornici, radionici (23,29 %). Slijedi područje tercijarnih aktivnosti, preciznije ured, zabavni park, razno (22,35 %) a unutar grupe najviše ozljeda (8,63 %) je bilo u objektima maloprodaje i veleprodaje. Sljedeće po broju ozljeda je javno područje (18,70 %) u kojem je podjednako zastupljeno područje trajno otvoreno za javni promet (7,34 %) i transportna sredstva (7,51 %).

- U odnosu na radni proces koji je ozlijeđeni provodio u vrijeme ozljede najviše ozljeda se dogodilo pri obavljanju 50 - ostalih poslova povezanih sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 (29,24 %) a unutar te grupe to je podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje (12,43 %), slijede pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti (24,35 %) gdje kretanje uključujući i kretanje transportnim sredstvom čini 21,96 % svih ozljeda na mjestu rada. Ova grupa 50 pokazuje da poslodavci kada ispunjavaju obrazac o prijavi ozljede na radu ne navode precizne podatke o svim okolnostima koje su dovele do ozljede.

- Najčešća specifična aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede je 60 - kretanje – nespecificirano a materijalno sredstvo povezano s tom aktivnosti u 2 088 slučajeva su 01.00 - zgrade, građevine, površine na površini zemlje a kod 813 ozljeda to su 02.00 - zgrade, građevine, površine iznad nivoa zemlje. Slijedi aktivnost 20 - rad s ručnim alatom, a materijalno sredstvo je 06.00 - ručni alat bez pogona kod 1 221 ozljede i 07.00 - ručni alat mehanički kod 515 ozljeda.

- Najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika je 50 - pokliznuće, spoticanje i padanje, pad osobe a materijalno sredstvo povezano sa poremećajem kod 1 415 ozljeda su 01.00 - zgrade, građevine, površine na površini zemlje a kod 668 ozljeda to 02.00 - su zgrade, građevine, površine iznad nivoa zemlje. Slijedi 40 - gubitak kontrole nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom a materijalna sredstva nad kojima je izgubljena kontrola su: 06.00 - ručni alat bez pogona kod 586 ozljede, i 14.00 - predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina kod 455 ozljeda.
- Najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika je 30 - horizontalni ili vertikalni udar sa nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu), a materijalno sredstvo povezano s kontaktom kod 2 486 ozljeda su 01.00 - zgrade, građevine, površine na površini zemlje te kod 365 ozljeda 02.00 - zgrade, građevine, površine iznad nivoa zemlje. Slijedi 40 - udarac objekta u gibanju, sudar s istim, a materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom su: 14.00 - sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašina kod 792 ozljede i 12.00 - cestovna vozila kod 487 ozljeda.

Od 11 444 ozljede koje su se dogodile na mjestu rada, 8370 ili 73,14 % se dogodilo u 6 područja djelatnosti i to: C - prerađivačkoj industriji, G - trgovini na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, H – prijevozu i skladištenju, Q - djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, F – građevinarstvu i O - javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju. Za potrebe ove analize izračunat je prosječan broj zaposlenih prema granama djelatnosti iz mjesečnih statističkih izvješća Državnog zavoda za statistiku i izračunata stopa broja ozljeda na radu na 1000 zaposlenih po granama djelatnosti. **Najveća stopa ozljeda na radu** je u Q - djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (15,77 %), slijedi C - prerađivačka industrija (14,78 %), E - opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (13,61 %), H – prijevozu i skladištenju (13,23 %), D - opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (12,87 %) i A - poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (11,07 %).

Po istim parametrima po kojima je analiziran ukupan broj ozljeda na mjestu rada, analizirane su i ozljede na mjestu rada za gore navedene djelatnosti a u odnosu na stopu ozljeda na radu na 1000 zaposlenih.

Od početka 2013. godine na snazi je novi obrazac prijave ozljede na radu koji sadrži podatke o ozljedi na radu sukladne metodologiji Evropske statistike ozljeda na radu (ESAW metodologija) jer je Republika Hrvatska od početka punopravnog članstva u EU obvezna dostavljati podatke o ozljedama na radu u obliku koji je sukladan ESAW metodologiji. Uspoređujući dobivene podatke iz analize ozljeda na radu za 2014. godinu u odnosu na ozljede na radu u 2013. godini nisu uočene veće razlike u podacima. Međutim i iz ove analize se može lako uočiti da se najveći broj ozljeda na mjestu rada događa za vrijeme kretanja, zbog padova, najviše u zgradama, građevinama, površinama na površini zemlje a nešto manje iznad nivoa zemlje, odnosno sa visine te da je najčešći način ozljeđivanja horizontalni ili vertikalni udar u nepokretan predmet (površinu).

Općenito gledajući podatke prikupljene iz obrasca prijave ozljede na radu može se zaključiti da poslodavci ne ispunjavaju precizno podatke o ozljedi na radu pogotovo u opisnom dijelu prijave ozljede na radu što otežava utvrđivanje stvarnih činjenica kako je došlo do ozljede na radu. Preciznije popunjeni obrasci pomogli bi da analiza ozljeda na radu da jasniju sliku poremećaja koji su doveli do ozljede a što bi pomoglo kod poduzimanja mjera za smanjenje broja ozljeda na radu.

6.10. *Praćenje i statistička analiza ubodnih incidenata i predlaganje mjera za smanjenje broja incidenata*

Direktiva Vijeća 2010/32/EU od 10. svibnja 2010. godine o provođenju Okvirnog sporazuma o sprječavanju ozljeda oštrim predmetima u bolničkom sektoru i zdravstvu uvedena je u zakonodavtsvo Republike Hrvatske putem Pravilnika o načinu provođenja mjera zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima (NN 84/13). Navedeni Pravilnik utvrđuje mjere zaštite zdravlja radnika u zdravstvu koji rade u procesima gdje postoji opasnost incidenta s oštrim predmetima i izloženosti krvi i drugim tjelesnim tekućinama te određuje obvezu poslodavca da slanjem obrasca s informacijama o svakoj ozljedi oštrim predmetom obavijesti Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Temeljem tih podataka u HZZZSR-u se vodi evidencija o ozljedama oštrim predmetom u zdravstvenoj djelatnosti. Evidencija obuhvaća podatke o poslodavcu, ozljeđenom radniku, radnom procesu i incidentu pri kojem je došlo do ozljede, načinu ozljeđivanja i težini ozljede oštrim predmetom.

Tijekom razdoblja siječanj-prosinac 2014. godine u evidenciju ozljeda oštrim predmetima uneseni su podaci o **604** ozljede. U tablici je prikazana analiza ozljeda oštrim predmetima s obzirom na ustanovu i mjesto gdje se dogodila, zanimanje i spol ozljeđenog radnika te vrstu ubodnog incidenta.

Ustanova u kojoj se dogodila ozljeda oštrim predmetom				
Bolnica	Zavod za javno	Dom zdravlja	Zavod za hitnu	Dom za psihički bolesne
577	**6**	**3**	**15**	**3**

Mjesto ozljede oštrim predmetima					
Odjel kirurgije	Jedinica	Hitna prijemna	Interna	Nije navedeno	Ostali odjeli
130	**34**	**33**	**41**	**21**	**345**

Zanimanje ozljeđenih radnika					
Medicinska	Doktor	Doktor	Spremačica/	Zdravstveno-	Primalja
321	**153**	**7**	**54**	**22**	**5**
Inženjer	Cito	Učenik	Pomoćni	Nije navedeno	
5	**1**	**14**	**11**	**11**	

Spol ozljeđenih radnika	
Muški spol	Ženski spol
139	**465**

Vrsta ubodnog incidenta				
Ubodi raznim	Ubod mandrenom	Ubod lancetom	Ubod ostalim	Ozljeda
413	**36**	**8**	**26**	**22**
Posjekotine	Ogrebotine	Prskanje u oči i ostale	Ugriz	
36	**24**	**35**	**4**	

Najveći broj incidenata očekivano je zabilježen u bolnicama i to kod medicinskih sestara. Po broju ozljeda slijede doktori medicine, a na visokom trećem mjestu nalaze se spremačice/čistačice. Daleko najveći broj incidenata (gotovo 70% ukupnog broja svih prijava) odnosi se na ubode raznim vrstama igala.

Navedena analiza ukazuje na potrebu uvođenja sigurnijih mjera zaštite koje su raspoložive na tržištu. Dokazano je da primjena igala s integriranim zaštitnim mehanizmom znakovito smanjuje broj ozljeda iglom u radnika u zdravstvu, osobito u medicinskih sestara i doktora medicine. Znakovit je i visok broj ozljeda zabilježenih u spremačica/čistačica što ukazuje na neprikladno uklanjanje i odlaganje oštrih predmeta. Ukoliko se oštri predmeti, prvenstveno upotrebljene igle, ne odlažu na ispravan način u posude/spremnike za odlaganje upotrijebljenih oštrih predmeta, prilikom uklanjanja i bacanja očekivano dolazi do ozlijeđivanja kako medicinskog osoblja tako i spremačica/čistačica. Stoga je od iznimne važnosti provesti dodatnu edukaciju te omogućiti široku primjenu opreme s integriranim zaštitnim mehanizmima te specijalne spremnike/posude za odlaganje upotrijebljenih oštrih predmeta i igala kako bi se u što većoj mjeri izbjeglo ozlijeđivanje tijekom i nakon korištenja oštrih predmeta u djelatnosti zdravstva.

7.

INFORMIRANJE I EDUKACIJA STRUČNE I OPĆE JAVNOSTI

Dobra informiranost, poznavanje problema i postignuća te stjecanje znanja i vještina su preduvjet dobrog razumijevanja i aktivnog djelovanja u pojedinim područjima. To se odnosi i na preventivne akcije i mjere zaštite zdravlja radnika. Za adekvatno planiranje i uspješno provođenje svih aktivnosti u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu neophodno je stalno informiranje, edukacija i podizanje svijesti o važnosti zaštite zdravlja radnika svih sudionika u zaštiti, uključujući stručnu i opću javnost.

Sa svrhom poboljšanja znanja, podizanja svijesti i unapređenja primjene mjera zaštite zdravlja radnika, HZZZSR kontinuirano provodi adekvatno informiranje svih sudionika u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu na nacionalnoj razini, uključujući specijaliste medicine rada, ostale liječnike, stručnjake sigurnosti, poslodavce, sindikate, radnike, zaposlenike državne uprave i opću populaciju. Informiranje je bazirano na relevantnim podacima, koji se u HZZZSR-u kontinuirano prikupljaju iz stručnih i znanstvenih publikacija, domaćih i međunarodnih skupova, internetskih stranica, EU i međunarodnih normativa i preporuka, te drugih dokumenata u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Informiranje, koje provodi HZZZSR u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, obuhvaća:
- pružanje informacija putem internetske stranice, uz stalno održavanje i unapređivanje stranice te osiguravanje novih i ažurnih informacija,
- izradu e-novina kao sažetka važnih informacija u elektroničkom obliku, upućenih osobama i tvrtkama zainteresiranima za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu,
- praćenje i ažurno odgovaranje na upite stručne i opće javnosti, upućene u pisanom i elektroničkom obliku, te savjetovanje u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- prikupljanje stručnih informacija i spoznaja u području zaštite zdravlja i sigurnosti radnika sa svrhom analize i daljnjeg širenja znanja i informacija,
- stalnu izobrazbu svih sudionika u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu i praćenje suvremenih trendova i saznanja u tom području,
- izradu smjernica, uputa i preporuka za ispravno postupanje vezano uz opasnosti i rizike u pojedinim radnim procesima i primjenu adekvatnih mjera za njihovo rješavanje,
- aktivno sudjelovanje u EU projektima sa ciljem unapređenja kvalitete rada u HZZZSR-u i u cijelom području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

7.1. Internetska stranica

Internetska stranica HZZZSR-a (http://www.hzzzsr.hr/) se kontinuirano održava i ažurno nadopunjuje novim i aktualnim informacijama vezanim uz sve aspekte sigurnosti i zaštite zdravlja radnika.

Tijekom 2014. godine na internetsku stranicu HZZZSR-u postavljeni su stručni edukativni dokumenti, informacije o održanim skupovima, obavijesti o tečajevima te su ažurirane informacije o novim zakonskim propisima.

U području ***zakonodavstva***, internetska stranica pruža:
- informacije o svim promjenama hrvatskog zakonodavstva u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, informacije o svim važećim zakonskim aktima u području, pristup zakonskim propisima koji su doneseni prije 1990. godine i nisu dostupni na drugim izvorima informacija,
- informacije i pristup europskim i međunarodnim direktivama, konvencijama i preporukama u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- informacije i pristup strateškim dokumentima Europske unije, Svjetske zdravstvene organizacije i Republike Hrvatske u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- pregled aktualnih prava i obveza poslodavaca i radnika prema važećim zakonima.

Na internetskoj stranici je moguć uvid u organizacijsku strukturu i ***raspoređenost ordinacija medicine rada*** prema županijama RH, s detaljnim informacijama, koje obuhvaćaju ime, adresu i kontakt podatke ordinacije ili ustanove, ime zaposlenog specijaliste medicine rada, te sva posebna odobrenja koja pojedina ordinacija ima. Navedeni podaci se kontinuirano ažuriraju i nadopunjuju. Ovdje je također moguć uvid u postupak i dokumente koji se koriste pri redovitim preventivnim ***nadzorima***

ordinacija medicine rada, a koje provode specijalisti medicine rada HZZZSR-a u svrhu unaprjeđenja kvalitete rada u medicini rada.

Internetska stranica se također kontinuirano nadopunjuje sa ***stručnim mišljenjima*** u području zaštite zdravlja radnika, kao što su npr. Mišljenje o opsegu i dinamici preventivnih pregleda radnika izloženih citostaticima ili koji rade noću, Mišljenje vezano uz preventivne preglede prema Zakonu o kemikalijama, Preporuka za prevenciju profesionalne ekspozicije zdravstvenih djelatnika infekcijama koje se prenose krvlju, Preporuke za HIV testiranje u ordinacijama medicine rada, Radna sposobnost oboljelih od hepatitisa B, Uputa o postupanju vezanom uz mikronukleus test u zdravstvenom nadzoru radnika koji rade s citotoksičnim lijekovima.

Internetska stranica pruža podatke i informacije o rizicima na radu, procjeni razine rizika, sprječavanju rizika te podatke o zdravstvenim rizicima u gospodarstvu RH, koji su dobiveni istraživanjem provedenim od strane HZZZSR-a. Pojedini dijelovi stranice su posvećeni rizicima pri radu s opasnim tvarima, pri radu s oštrim predmetima i u poljoprivredi. Na internetskoj stranici je posebna pažnja usmjerena na ***osobna zaštitna sredstva*** te je u tom području obrađeno zakonodavstvo, norme, kriteriji odabira i podjela osobnih zaštitnih sredstava. Za svaku vrstu osobnih zaštitnih sredstava sastavljen je i objavljen dokument koji daje definicije, norme za odabir, oznake, svojstva, stupanj zaštite te primjere pojedinih osobnih zaštitnih sredstava. Osim ovog dokumenta, za zaštitu ruku na internetskoj stranici se mogu naći i letak za uporabu rukavica pri radu s organskim otapalima te Smjernice za higijenu ruku u zdravstvenim ustanovama. Radi što boljeg i učinkovitijeg prijenosa znanja na internetskoj stranici je postavljen video o pravilnom skidanju rukavica i video o zaštiti kože pri radu.

U području ***profesionalnih bolesti i ozljeda na radu***, na internetskoj stranici moguće je naći sve preporuke, definicije i statističke kriterije Europske unije (EODS, ESAW), Međunarodne organizacije rada i Svjetske zdravstvene organizacije. Ujedno postoje izvješća Registra profesionalnih bolesti, Registra radnika oboljelih od bolesti izazvanih azbestom i analize ozljeda na radu, koje redovito provodi HZZZSR za područje cijele RH.

Internetska stranica daje niz informacija vezanih za postupanje i dobru praksu u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu u obliku ***smjernica***, ***praktičnih alata*** te ***letaka*** i ***postera***.
Dostupne smjernice su:

- ISSA vodiči za procjenu rizika u malim i srednjim poduzećima (opći vodič, vodič za mala poduzeća, vodiči pri izloženosti opasnostima od kemikalija, buke, vibracija, električne energije, eksplozija, padova, opasnostima pri ručnom prenošenju tereta, pri radu sa strojevima i drugom radnom opremom, pri izloženosti psihičkom opterećenju),
- EU Vodiči dobre prakse pri izloženosti vibracijama (Vibracije koje se prenose na šake i ruke, Vibracije koje se prenose na cijelo tijelo, sa upitnicima za samoocjenjivanje),
- Smjernica za specijaliste medicine rada kod bolova u rukama, ramenima i vratu,
- Smjernice za uporabu Međunarodne klasifikacije radiograma pneumokonioza,
- Smjernica za rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,
- Smjernica za rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Smjernica dobre prakse: Rad u hladnjačama,
- Smjernica dobre prakse: Rizici u poljoprivredi,
- Smjernica za siguran rad kod obrade drveta,
- Smjernice projekta IPA 2007 „Zdravlje i sigurnost na radu“:
    - Praktična smjernica za procjenu rizika na radu,
    - Praktična smjernica za ocjenu rizika pri ručnom rukovanju teretom,
    - Smjernica o uređivanju radnih mjesta na kojima se dugotrajno sjedi,
    - Praktična smjernica za rad s karcinogenim i mutagenim tvarima,
    - Praktična smjernica za opseg i vrstu zdravstvenog pregleda i tjelesne pripremljenosti vatrogasaca,
    - Praktična smjernica za provođenje medicinskih pregleda radnika kod kojih zbog uvjeta rada postoji veća mogućnost oštećenja zdravlja.

- Smjernica: Pristup profesionalnim bolestima kože u medicini rada.

Praktični alati služe za bolje upravljanje postupcima, olakšanje i pojednostavljenje rada u praksi, a na stranici su dostupni slijedeći obrasci i dokumenti izrađeni u HZZZSR-u:
- Alat za ocjenjivanje opterećenja pri ručnom prenošenju tereta,
- Kontrolna lista za smetnje radnika,
- Izvješće o zdravstvenom pregledu za rad s računalom,
- Osnovna kontrolna lista za obilazak radnog mjesta,
- Kontrolna lista za obilazak radnog mjesta u uredu,
- Kontrolna lista za obilazak radnog mjesta s računalom,
- Kontrolne liste za obilazak radnog mjesta u zdravstvenoj djelatnosti.

Letci i posteri služe da u vizualno jasnom i sažetom obliku ukažu i upute radnike i druge osobe na neke opasnosti i aspekte zaštite zdravlja.
Na stranici su dostupni slijedeći letci izrađeni u HZZZSR-u:
- Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,
- Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Križobolja – najčešća tegoba današnjeg radnika,
- Nosite teret? Čuvajte svoje zdravlje!
- Čuvajte svoje ruke,
- 10 savjeta za sigurnu uporabu rukavica pri radu s organskim otapalima,
- Ruke su vaš najvažniji alat,
- Sigurno rukovanje, skladištenje i zbrinjavanje goriva, maziva i ulja,
- Siguran rad s poljoprivrednim strojevima i uređajima,
- Siguran rad s traktorom,
- EWA letak „Raditi i zdrav biti, na poslu ne piti“,
- HIV/AIDS preventivni program za radnike migrante.

Na stranici su dostupni i sljedeći posteri:
- Politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu Europske Unije,
- Multidisciplinarni stručni tim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu,
- Svrha citogenetskih testova u zaštiti zdravlja radnika koji rade s karcinogenim i mutagenim tvarima,
- Norme za upravljanje rizicima,
- Smjernice za istraživanje nesreća na radu,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program stolara,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program kemijskog tehničara,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program poljoprivrednog tehničara,
- Zaštitna odjeća,
- Uporaba zaštitnih rukavica u praksi,
- Protective gloves and latex allergy,
- Zaštitne rukavice i alergije na lateks,
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu sluha,
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih organa u proizvodnji namještaja,
- Osobna zaštitna oprema u poljoprivredi,
- Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura.

Na internetskoj stranici moguće je naći informacije o održavanju ***skupova*** u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u RH i u inozemstvu, izvješća o temama i sadržajima održanih skupova, te prezentacije iznesene na pojedinim skupovima.

Tako su na internetskoj stranici tijekom 2014. godine predstavljeni stručni skupovi „Ergonomsko radno mjesto s računalom“, „Stres na radnom mjestu – propisi, kampanje, novosti, praksa“, XX Međunarodni kongres zaštite na radu, Interaktivna radionica Europske mreže za promicanje zdravlja na radnom mjestu, 5. Međunarodni stručno-znanstveni skup „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“, Okrugli stol „promicanje zdravlja na radnom mjestu“.

Posebno su predstavljene informacije o skupovima koje organizira HZZZSR u svrhu podizanja znanja i informiranosti svih sudionika u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu:
- stručni seminar „Ruke su vaš najvažniji alat“,
- stručni seminar „Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura“,
- stručni seminar „Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura“,
- stručni seminar „Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala“
- stručni seminar „Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, očiju i lica“
- stručni seminar „Stres na radu: izvori, posljedice i intervencije“.

Na internetskoj stranici postoje brojne ***poveznice***, tj. internetske adrese važnih ustanova u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u Hrvatskoj, Europi i svijetu te adrese najpoznatijih baza podataka. Također su dostupni izvještaji projekata u kojima su zaposlenici HZZZSR-a aktivno sudjelovali uz mogući uvid u dokumente i rezultate tih projekata. To su **MATRA projekti** *„Osnaživanje Hrvatskog zavoda za medicinu rada“* i *„Jačanje Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u području sigurnosti na radu"*, **IPA projekt** *„Zdravlje i sigurnost na radu“*, **EWA projekt** *„Europsko radno mjesto i alkohol“,* **ISCH COST** Action TD1206 (StanDerm) - *Development and Implementation of European Standards on Prevention of Occupational Skin Diseases*.

U razdoblju od siječnja do prosinca 2014. godine internetsku stranicu posjetilo je 26319 vanjskih posjetitelja, pri čemu je novih posjetitelja bilo 13844 a 12475 posjetitelja je ponovno posjetilo internetsku stranicu. Izraženo u postotcima na stranici je bilo 52,6 % novih i 47,4 % ponovnih posjetitelja. Prosječno vrijeme trajanja posjete na stranici bilo je 4 minute. Najviše je bilo posjetitelja iz Republike Hrvatske 92,61 %. Ostali posjetitelji su iz Bosne i Hercegovine, Srbije, SAD-a, Njemačke, Brazila i Slovenije. Najposjećenije teme su: novosti 20,26 %, zakonodavstvo 2,08 %, naslovnica - engleski 2,05 %, ozljede na radu u Hrvatskoj 1,88%, smjernice 1,75%, stručna mišljenja 1,72 %, organizacija medicine rada 1,54%, letci, posteri ifilmovi 1,48% i osobna zaštitna oprema 1,32%.

7.2. E-novine

U HZZZSR-u se izrađuju e-novine kao sažetak važnih informacija o stručnim temama iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu popraćene i zakonskim propisima iz navedenih područja. E-novine se izrađuju u elektroničkom obliku, a upućuju se osobama i tvrtkama koje su iskazale interes putem forme za kontakt na internetskoj stranici HZZZSR-a ili putem adrese e-pošte. U skupini kontakata najvećim su dijelom zastupljene privatne i pravne osobe u RH zainteresirane za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu ali ih ima i iz zemalja sličnog jezičnog područja. Tijekom travnja, lipnja, rujna i prosinca 2014. godine odaslana su četiri broja e–novine na oko 2500 mail adresa. E-novine je moguće vidjeti i na internetskoj stranici HZZZSR-a http://www.hzzzsr.hr/index.php/nase-e-novine.

U travnju 2014. godine odaslane su e-novine na 2409 e-mail adresa. U ovom broju e-novina objavljene su informacije o proglašavanju HZZZSR Nacionalnom ustanovom za kontakt Europske mreže za promicanje zdravlja na radnom mjestu i o obilježavanju Dana zaštite na radu. Pretplatnici e-novina su informirani o organiziranju 5. Međunarodnog stručno-znanstvenog skupa „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“ koji će se održati u rujnu 2014. godine, o održanim stručnim seminarima o zaštiti ruku u organizaciji HZZZSR-a i drugim stručnim skupovima. Također je skrenuta pozornost na

objavljene izvještaje Registra profesionalnih bolesti i Registra radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom, koji se mogu naći na internetskoj stranici HZZZSR-a. Na ovaj broj e-novina može se pristupiti na internetskoj stranici HZZZSR-a – http://www.hzzzsr.hr/images/documents/e-Novine/I%202014.html.

U lipnju 2014. godine odaslane su e-novine na 2495 e-mail adresa. U ovom broju e-novina obavješteni su korisnici internetske stranice HZZZSR-a o njenom novom osvježenom dizajnu, upozoreni su čitatelji da je objavljen novi Zakon o zaštiti na radu te da je usvojen Strateški okvir o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu EU-a za razdoblje od 2014. do 2020. godine. Također je stručna javnost informirana o aktivnostima HZZZSR-a te je ponovno skrenuta pažnja na 5. Međunarodni stručno-znanstveni skup „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“ koji će se održati u rujnu 2014. godine, a čiji je suorganizator HZZZSR. Na ovaj broj e-novina može se pristupiti na internetskoj stranici HZZZSR-a - http://www.hzzzsr.hr/images/documents/e-Novine/II%202014.html.

U rujnu 2014. godine su odaslane e-novine na 2505 e-mail adresa. U ovom broju e-novina čitatelji su obavješteni o događanjima na 5. Međunarodnom stručno-znanstvenom skupu „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“ održanom u Zadru te na međunarodnom kongresu „XX World Congress on Safety and Health at Work 2014“ i na Interaktivnoj radionici Europske mreže za promicanje zdravlja na radnom mjestu održanima u Frankfurtu, na kojima su djelatnici HZZZSR-a aktivno sudjelovali. Čitatelji su upozoreni na novo objavljene zakonske akte u području zaštite na radu, te su informirani da na internetskoj stranici mogu naći podatke o stopama ozljeda na radu u pojedinim gospodarstvenim granama. Ujedno su obavješteni o održavanju stručnog seminara u organizaciji HZZZSR-a o zaštitnim rukavicama. Na ovaj broj e-novina može se pristupiti na internetskoj stranici HZZZSR-a – http://www.hzzzsr.hr/images/documents/e-Novine/III%202014.html.

U prosincu 2014. godine su odaslane e-novine na 2537 e-mail adresa. U tom broju e-novina čitatelji su obavješteni o skupovima koje je organizirao HZZZSR: Okrugli stol „Promicanje zdravlja na radnom mjestu“, tečaj „Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja“ i stručni seminari „Ruke su Vaš najvažniji alat“, „Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala“, „Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, očiju i lica“, „Stres na radu: izvori, posljedice i intervencije“. Čitatelji su također informirani da je HZZZSR postao član Europske mreže organizacija za zaštitu na radu (The European Network of Safety and Health Professional Organisations - ENSHPO) i da na internetskoj stranici HZZZSR-a mogu naći novu smjernicu "Pristup profesionalnim bolestima kože u medicini rada" za unapređenje dijagnostike profesionalnih bolesti kože. Na ovaj broj e-novina može se pristupiti na internetskoj stranici HZZZSR-a – http://www.hzzzsr.hr/images/documents/e-Novine/IV%202014.html.

7.3. Odgovori na upite javnosti

Stručnjaci, kao i druge osobe, redovito putem internetske stranice postavljaju pitanja vezana uz zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. U HZZZSR- u se ovi upiti prate i ažurno se na njih odgovara u elektroničkom ili pisanom obliku u vrlo kratkom roku, tj. najčešće istog dana. Upiti i odgovori pohranjeni su u elektroničkom obliku. Tijekom 2014. godine odgovoreno je na 250 upita, i to u području zdravlja 113, u području sigurnosti 102 i 35 upita vezanih za ostale teme.

7.4. Prikupljanje stručnih informacija

U HZZZSR-u se kontinuirano prikupljaju stručne informacije i nove spoznaje i saznanja u području zaštite zdravlja i sigurnosti radnika sa svrhom analize i daljnjeg širenja znanja i informacija. To prikupljanje informacija se postiže praćenjem literature, rezultata stručnih i znanstvenih istraživanja, uvidom u preporuke i smjernice, sudjelovanjem u edukativnim sastancima te prisustvovanjem na različitim stručnim i znanstvenim skupovima.

7.4.1. Prisustvovanje stručnim i znanstvenim skupovima

Zaposlenici HZZZSR-a su tijekom 2014. godine prisustvovali radu slijedećih stručnih i znanstvenih skupova:

- 5. Nacionalnoj konferenciji o društveno odgovornom ponašanju (DOP), u organizaciji Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HPSOR), u Zagrebu, 25. ožujka 2014. godine, prisustvovale su Ana Šijaković i Karmen Dežmar Krainz.
- VII simpoziju Hrvatske liječničke komore – Organizacija trajne izobrazbe liječnika nakon ulaska u EU, u Zagrebu 4. travnja 2014. godine prisustvovala je Nada Turčić.
- Sastanku u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava povodom početka EU SLIC (Senior Labour Inspectors Committee) kampanje „Sprječavanje nesreća i ozljeđivanja radnika zbog pokliznuća i spoticanja u ravnini kretanja“ u organizaciji Inspektorata rada koji je nositelj kampanje u RH, u Zagrebu 16. travnja 2014. godine, prisustvovali su Ana Šijaković, Zlatko Šarić i Andreja Cesar.
- Međunarodnom stručno-znanstvenom simpoziju „Odbor za zaštitu na radu“ u organizaciji Europskog društva inženjera sigurnosti u Zagrebu 25. travnja 2014. godine prisustvovali su Marija Bubaš, Andrea Cesar, Ljiljana Ivić, Dijana Krišto, Predrag Novković, Tina Mudrovčić, Natalija Pejnović, Zlatko Šarić i Josip Škreblin.
- Obilježavanju Međunarodnog Dana zaštite na radu 28. travnja 2014. godine u organizaciji Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu prisustvovali su Ana Bogadi Šare, Ljiljana Ivić, Jasna Krainz, Dijana Krišto, Marina Mihalinac Bolanča, Natalija Pejnović, Vesna Polak, Karmen dežmar Krainz, Nikolina Šoše, Ana Šijaković i Josip Škreblin.
- Stručnom skupu Zaštita zdravlja i sigurnost na radu „Opasne radne tvari – propisi, skladištenje, praksa“ u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto u Zagrebu 22. svibnja 2014. godine prisustvovali su Dijana Krišto, Andreja Cesar i Sonja Damjanović Dešić.
- Sastanku „Društveno odgovorno poslovanje za sve“ u organizaciju HUP-a, u Zagrebu 19. svibnja 2014. godine, prisustvovale Ana Šijaković i Karmen Dežmar Krainz.
- Sastanku „Zaštita mentalnog zdravlja na radnom mjestu – Stres – problem ili izazov?!“ u organizaciji Sindikata zdravstva Hrvatske i Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, u Zagrebu 6. lipnja 2014. godine, prisustvovali su Mirjana Ptičar, Ines Ostović, Zlatko Šarić i Sanela Paskaš Dlugoš.
- Internacionalnoj konferenciji na temu „Graditi mostove“ u organizaciji Europskog Foruma za osiguranje od nesreća na radu i profesionalnih bolesti, u Beču 12. i 13. lipnja 2014. godine, prisustvovala je Marija Zavalić.
- Ljetnoj školi „The Stress: Comprehensive & Authetic Summer School“ u organizaciji Selye International Institute for Advanced Studies i Sveučilišta u Zagrebu, od 21. do 25. srpnja 2014. godine prisustvovale su Tamara Stević, Željka Sokolović Pavić, Ines Kovačević Cvetko i Ines Ostović.
- Međunarodnom kongresu „XX World Congress on Safety and Health at Work 2014“, u organizaciji ILO, ISSA (International Social Security Association) i DGUV (German Social Accident Insurance) u Frankfurtu od 24. do 27. kolovoza 2014. godine prisustvovala je Marija Zavalić i Ana Bogadi Šare.
- Radionici „Interactive workshop on job retention and return-to-work of employees with chronic illness“ u Frankfurtu 24. kolovoza 2014. godine prisustvovale su Marija Zavalić i Ana Bogadi Šare.
- Tribini „Zaštita zdravlja i sigurnost na radu“ u organizaciji udruge „Zdravo radno mjesto“, u Zagrebu 30. rujna 2014. godine, prisustvovala je Sanela Paskaš Dlugoš i Ines Kovačević Cvetko.

- Međunarodnoj konferenciji "Kako uz bolju organizaciju rada i bolje vođenje do zdravlja i zadovoljstva radnika?" u organizaciji Ministarstva rada, obitelji, socijalnih pitanja i jednakih mogućnosti Republike Slovenije, u Brdu kod Kranja, 13. listopada 2014. godine, prisustvovale su Marija Zavalić, Jasna Krainz, Sanela Paskaš Dlugoš i Ines Ostović.
- Tečaju ESCMID Course "Mobility and Infection: Diagnosis and Management", u Dubrovniku 16. i 17. listopada 2014. godine prisustvovala je Dijana Krišto.
- Predavanju „Psihosocijalni rizici“ koje je održala Ines Ostović iz HZZZSR-a i obilasku tvornice obuće „Paul Green“ iz Preloga u organizaciji Udruge za promicanje zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini Međimurske županije, 22. listopada 2014. godine, prisustvovale su Ljiljana Ivić, Ivana Krišto i Tina Mudrovčić.
- Međunarodnom simpoziju „Zakonska regulativa zaštite na radu“ u organizaciji Europskog društva inženjera sigurnosti, u Zagrebu 24. listopada 2014. godine, prisustvovale su Ljiljana Ivić, Sonja Damjanović Dešić, Zlatko Šarić, Andreja Cesar, Tina Mudrovčić i Josip Škreblin.
- Stručnom skupu„Zaštita na radu i upravljanje stresom“ u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava, u Zagrebu 24. listopada 2014. godine, prisustvovale su Ines Ostović, Željka Sokolović Pavić, Tamara Stević, Jasna Krainz, Karmen Dežmar Krainz, Natalija Pejnović, Marina Mihalinac Bolanča.
- Jesenskom stručnom sastanku Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora pod nazivom „Novi propisi u specifičnoj zdravstvenoj zaštiti“ 15. studenoga 2014. godine u Svetom Martinu na Muri prisustvovala je Marija Bubaš.
- Okruglom stolu pod nazivom "Promicanje zdravlja na radnom mjestu" u organizaciji HZZZSR-a i Europske mreže za promicanje zdravlja na radnom mjestu (European Network for Workplace Health Promotion – ENWHP) 20. studenoga 2014. godine prisustvovali su Ana Bogadi Šare, Marija Bubaš, Marina Mihalinac Bolanča, Natalija Pejnović, Josip Škreblin, Ines Kovačević Cvetko, Željka Sokolović Pavić, Mirjana Ptičar, Jasna Krainz, Marija Zavalić, Ljiljana Ivić, Sonja Damjanović Dešić, Zlatko Šarić i Ivana Krišto.
- Stručnom seminaru Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu pod nazivom „Stres na radu: izvori, posljedice i intervencije“ 4. prosinca 2014. godine prisustvovali su Ana Bogadi Šare, Marina Mihalinac Bolanča, Natalija Pejnović, Snježana Bačurin, Nela Marić, Bojan Trbojević, Ana Bogadi Šare, Marija Zavalić, Andreja Cesar, Sonja Damjanović Dešić, Ljiljana Ivić, Zlatko Šarić, Ina Kardoš, Ivana Krišto, Zrinjka Marinić, Marina Mihalinac Bolanča, Tina Mudrovčić, Natalija Pejnović, Sandra Šafarić, Ana Šijaković.

7.4.2. Stručni sastanci u HZZZSR-u

U HZZZSR-u se redovito organiziraju stručni sastanci za zaposlenike, pri čemu se prorađuju i analiziraju aktualni problemi u struci te usuglašavaju stavovi i kriteriji. U razdoblju siječanj - prosinac 2014. godine u HZZZSR-u su održani slijedeći stručni sastanci:

- Predstavnice Hrvatske informacijsko-dokumentacijske referalne agencije – HIDRA (stručna služba Vlade Republike Hrvatske za obavljanje informacijskih, dokumentacijskih i referalnih poslova) održale su 27. siječnja 2014. godine u prostorijama HZZZSR-a izlaganje na temu „Predstavljanje tražilice CADIAL – pretraživanje pravnih propisa Republike Hrvatske“.
- Viša znanstvena suradnica na Institutu “Ruđer Bošković” u Zagrebu dr. sc. Ivana Capan, dipl. ing. fizike održala je 5. veljače 2014. godine u prostorijama HZZZSR-a izlaganje na temu „Nano čestice“.
- Dana 21. veljače 2014. godine u prostorijama HZZZSR-a održana su sljedeća izlaganja zaposlenika HZZZSR-a:
    - Marina Mihalinac Bolanča: Izvješće sa simpozija „Medicinske vježbe u križobolji“,
    - Natalija Pejnović: Izvješće s manifestacije A+A 2013,

- Sonja Damjanović Dešić: Posjet tvrtki "Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split",
- Zlatko Šarić: Posjet farmi krava u Tordincima.

- Dana 25. veljače 2014. godine Predrag Novković održao je u prostorijama HZZZSR-a izlaganje na temu „Nano čestice".
- Dana 25. ožujka 2014. godine Vesna Polak održala je u prostorijama HZZZSR-a izlaganje na temu „Dopuna prezentaciji Zakona o pravu na pristup informacijama i Zakona o zaštiti osobnih podataka".
- Dana 9. lipnja 2014. godine Sonja Damjanović Dešić održala je u prostorijama HZZZSR-a izlaganje na temu „ Kemijske štetnosti u radnom okolišu".
- Dana 10. lipnja 2014. godine dr. Susanne Kemme iz poduzeća Peter Greven Physioderm iz Njemačke održala je u prostorijama HZZZSR-a izlaganje na temu „Prevention of Occupational Skin Diseases" s posebnim osvrtom na upotrebu i funkciju zaštitnih krema.
- Dana 1. srpnja 2014. godine Ivana Krišto održala je u prostorijama HZZZSR-a izlaganje na temu „Metode istraživanja nesreća i incidenata".

7.5. Izobrazba u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu

U HZZZSR se stalno prate suvremeni trendovi i saznanja u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, a te nove i aktualne spoznaje se prenose na stručnjake i pružatelje usluga u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu putem izobrazbe i informiranja svih sudionika. Kontinuirana izobrazba, koja se provodi u HZZZSR-u, obuhvaća izobrazbu studenata medicine 6. godine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izobrazbu specijalizanata u okviru specijalizacije iz medicine rada i sporta, dodatno usavršavanje specijalista medicine rada, izobrazbu radnika i svih sudionika u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i prenošenje znanja putem aktivnog sudjelovanja zaposlenika HZZZSR-a u radu znanstvenih i stručnih skupova.

7.5.1. U organizaciji HZZZSR-a

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2014. godine zaposlenici HZZZSR- a u organizaciji HZZZSR- a održali su stručne tečajeve za stručnjake zaštite na radu i specijaliste medicine rada i sporta:

	Datum održava-nja	Naziv stručnog seminara	Predavač/i	Mjesto održavanja	Ciljna skupina	Broj sudio-nika
1	11. 2. 2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Marina Mihalinac Bolanča	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	15
2	18. 2. 2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Marina Mihalinac Bolanča	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	19
3	4. 3. 2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović, Ana Bogadi Šare i Marina Mihalinac Bolanča	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	18
					specijalizanti medicine rada i sporta	8
4	2. 6. 2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Ana Bogadi Šare	Osječka pivovara, Osijek, a u organizaciji Udruge za promicanje zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini, Osijek	stručnjaci zaštite na radu	22
5	4. 11. 2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Marina Mihalinac Bolanča	Vodovod-Osijek d.o.o., Vodovod-Montaža, Vodovod-Graditeljstvo,	stručnjaci zaštite na radu	25

				Vodovod-Hidrogeološki radovi, Osijek		
6	11.11.2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Marina Mihalinac Bolanča	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	18
7	12.11.2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Marina Mihalinac Bolanča	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	4
					specijalizanti medicine rada i sporta i doktori specijalisti medicine rada	13
8	25.11.2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Marina Mihalinac Bolanča	HOPS Osijek, Hrvatski operator prijenosnog sustava	stručnjaci zaštite na radu	15
9	2. 12 .2014.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Marina Mihalinac Bolanča	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	16
					UKUPNO	**173**
1	7. 5. 2014.	Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura	Zlatko Šarić i Željka Sokolović Pavić	Udruga za promicanje zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini Međimurske županije, Čakovec	stručnjaci zaštite na radu	18
2	29. 5. 2014.	Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura	Zlatko Šarić i Željka Sokolović Pavić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	16
3	5. 6. 2014.	Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura	Zlatko Šarić i Željka Sokolović Pavić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	14
					specijalizanti medicine rada i sporta	4
4	12. 6. 2014.	Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura	Zlatko Šarić i Željka Sokolović Pavić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	17
					specijalizanti medicine rada i sporta	4
5	3. 7. 2014.	Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura	Zlatko Šarić i Željka Sokolović Pavić	Hrvatske autoceste održavanje i naplata cestarine d.o.o., Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	31
6	4. 7. 2014.	Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura	Zlatko Šarić i Željka Sokolović Pavić	Hrvatske autoceste održavanje i naplata cestarine d.o.o., Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	11
					UKUPNO	**115**
1	8.11. 2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, lica i očiju	Zlatko Šarić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu, ovlaštenici poslodavaca	23

2	26.11.2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, lica i očiju	Zlatko Šarić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu, ovlaštenici poslodavaca	16
3	9. 12. 2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, lica i očiju	Zlatko Šarić	Vodovod-Osijek d.o.o., Osijek	stručnjaci zaštite na radu	25
4	10. 12. 2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, lica i očiju	Zlatko Šarić	HZZZSR, Zagreb	specijalizanti medicine rada i sporta, doktori specijalisti medicine rada	11
					UKUPNO	**75**
1	18.11.2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	Ivana Krišto	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu, ovlaštenici poslodavaca	23
2	26.11.2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	Ivana Krišto	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu, ovlaštenici poslodavaca	16
3	9. 12. 2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	Ivana Krišto	Vodovod-Osijek d.o.o., Osijek	stručnjaci zaštite na radu	25
4	10.12.2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	Ivana Krišto	HZZZSR, Zagreb	specijalizanti medicine rada i sporta, doktori specijalisti medicine rada	11
5	11.12.2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	Ivana Krišto	Zagrebački holding-podružnica Čistoća, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu, poslovođe službi i radnici	38
6	12.12.2014.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	Ivana Krišto	Zagrebački holding-podružnica Zagrebparking, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu, rukovoditelji službi, voditelji odjela, glavni dispečeri	17
					UKUPNO	**130**
1	3. 12. 2014.	Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura	Andreja Cesar i Željka Sokolović Pavić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	16
2	11.12.2014.	Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura	Andreja Cesar i Željka Sokolović Pavić	Zagrebački holding-podružnica Čistoća, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu, poslovođe službi i radnici	38

3	12.12.2014.	Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura	Andreja Cesar i Željka Sokolović Pavić	Zagrebački holding-podružnica Zagrebparking, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu, rukovoditelji službi, voditelji odjela, glavni dispečeri	17
4	16.12.2014.	Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura	Andreja Cesar i Željka Sokolović Pavić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	16
					UKUPNO	**87**
1	4. 12. 2014.	Stres na radu: izvori, posljedice i intervencija	Ines Kovačević Cvetko, Željka Sokolović Pavić, Ines Ostović, Mirjana Ptičar, Sanela Paskaš Dlugoš, Tamara Stević	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	66
					psiholozi rada	34
					doktori specijalisti medicine rada i sporta	9
					sindikalni povjerenici	22
					predstavnici poslodavaca	10
					ostali-osobe koje kod poslodavaca obnašaju poslove iz područja sigurnosti i zaštite na radu	32
					UKUPNO	**173**
UKUPNO SUDIONIKA NA STRUČNIM SEMINARIMA OD 1. 1. 2014. DO 31. 12 .2014.						**753**

7.5.2. U organizaciji drugih subjekata

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2014. godine zaposlenici HZZZSR-a su aktivno sudjelovali u radu slijedećih skupova:

- Zlatko Šarić: „Zaštita na radu u poljoprivredi“ na skupu Udruge voćara i proizvođača voćnih prerađevina Koprivničko-križevačke županije u Koprivnici, u organizaciji Poljoprivredne savjetodavne službe, 6. veljače 2014. godine.
- Marija Zavalić: „Medicina rada u prevenciji zdravlja na radu (propisi i praksa)“, na seminaru „Propisi – novosti – praksa“ u organizaciji tvrtke Zitel, u Zagrebu 6. veljače 2014. godine.
- Ana Bogadi Šare: „Štetno djelovanje buke na čovjeka“; na Savjetovanju SIZ 2014 „Sigurnost i zdravlje pri radu“, u organizaciji Elektrotehničkog društva Zagreb i Udruge za promicanje zaštite, 6. ožujka 2014. godine.
- Mirjana Ptičar: „Upravljanje stresom i psihosocijalnim rizicima - planirane aktivnosti“ na stručnom skupu Zaštita zdravlja i sigurnost na radu „Stres na radnom mjestu - propisi, kampanje, novosti, praksa“ u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, u Zagrebu 20. ožujka 2014. godine.
- Ljiljana Ivić: „Analiza ozljeda radnika zbog pada u ravnini kretanja“, na skupu održanom u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava povodom početka EU SLIC (Senior Labour Inspectors Committee) kampanje „Sprječavanje nesreća i ozljeđivanja radnika zbog pokliznuća i spoticanja u ravnini kretanja“ u organizaciji Inspektorata rada koji je nositelj kampanje u RH, u Zagrebu 16. travnja 2014. godine.

- Ana Bogadi Šare: „Uloga specijaliste medicine rada u Odboru za zaštitu na radu“; na 1. Međunarodnom stručno-znanstvenom simpoziju „Odbor za zaštitu na radu“, u organizaciji Europskog društva inženjera sigurnosti, 25. travnja 2014. godine u Zagrebu.
- Ana Šijaković: „Odbor za zaštitu na radu i suodlučivanje o zaštiti na radu u poslovnim organizacijama u međunarodnoj zakonskoj regulativi i zakonskoj regulativi Hrvatske, Slovenije i Srbije“, na 1. simpoziju „Odbor za zaštitu na radu“ u organizaciji Europskog društva inženjera sigurnosti (ESSE) u Zagrebu, 25. travnja 2014. godine.
- Ivana Krišto: „Članstvo u Europskom društvu inženjera sigurnosti“ i „Prijedlozi i ideje za II. međunarodno znanstveni skup u organizaciji Europskog društva inženjera sigurnosti“, na 1. simpoziju „Odbor za zaštitu na radu“ u organizaciji Europskog društva inženjera sigurnosti (ESSE) u Zagrebu, 25. travnja 2014. godine.
- Marija Zavalić: „Izvori i utjecaj stresa u radnom okruženju“ na proslavi obilježavanja Dana zaštite na radu u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, u Zagrebu 28. travnja 2014. godine.
- Nada Turčić: „Work abilitty in ocupational skin diseases“, na 5. Kongresu hrvatskih dermatovenerologa s međunarodnim sudjelovanjem, od 8. do 11. svibnja 2014. godine u Zagrebu.
- Marija Zavalić: „Zaštita i sigurnost zdravstvenih radnika“, na 5. konferenciji za zdravstvo „Razvoj zdravstvenog sustava Republike Hrvatske“ u organizaciji TEB poslovnog savjetovanja, u Opatiji 15. svibnja 2014. godine.
- Ana Bogadi Šare: „Procjena opasnosti radnih mjesta“, na edukaciji za stjecanje posebne dopusnice za obavljanje djelatnosti u medicini rada „Psiholog u medicini rada: specifična znanja i vještine“, u organizaciji Hrvatskog psihološkog društva, 23. svibnja 2014. godine u Zagrebu.
- Ana Šijaković: „Zakonska regulativa internog i inspekcijskog nadzora privremenih radilišta u Hrvatskoj“, na 9. međunarodnoj konferenciji M&S 2014 u organizaciji ESSE u Moravskim toplicama, Republika Slovenija od 13. do 14. lipnja 2014. godine.
- Ivana Krišto: „Istraživanje nesreća na radu u HR i usporedba sa metodama primijenjenim u svijetu“ na 9. međunarodnoj konferenciji M&S 2014 u organizaciji ESSE u Moravskim toplicama, Republika Slovenija od 13. do 14. lipnja 2014. godine.
- Ljiljana Ivić: „Analiza ozljeda radnika zbog pada u ravnini kretanja“ na radnom sastanku u organizaciji Sektora ljudskih resursa Agrokor d.d. u Zagrebu, 30. lipnja 2014. godine.
- Marija Zavalić: „Izvori i utjecaj stresa u radnom okruženju“ na radnom sastanku u organizaciji Sektora ljudskih resursa Agrokor d.d., u Zagrebu, 30. lipnja 2014. godine.
- Ines Ostović: „Zahtjevi posla, stres i mjere prevencije“ na radnom sastanku u organizaciji Sektora ljudskih resursa Agrokor d.d., u Zagrebu, 30. lipnja 2014. godine.
- Ana Šijaković: „Obveze poslodavca sukladno novom Zakonu o zaštiti na radu“ na seminaru u HP-HRVATSKA POŠTA d.d., u organizaciji Središnjeg povjereništva radnika za zaštitu na radu, 8. srpnja 2014. godine u Zagrebu.
- Ivana Krišto: „Obveze radnika sukladno novom Zakonu o zaštiti na radu“ na seminaru u HP-HRVATSKA POŠTA d.d., u organizaciji Središnjeg povjereništva radnika za zaštitu na radu, 8. srpnja 2014. godine u Zagrebu.
- Natalija Pejnović i Ana Bogadi Šare (koautori: Marija Bubaš, Dijana Krišto, Marina Minalinac Bolanča, Josip Škreblin): „Protective gloves and latex allergy“; na Međunarodnom kongresu „XX World Congress on Safety and Health at Work 2014“, u organizaciji ILO, ISSA i DGUV, od 24. do 27. kolovoza 2014. godine u Frankfurtu.
- Ana Bogadi Šare: „Croatian Institute for Health Protection and Safety at Work“, na sastanku Europske mreže za promicanje zdravlja na radnom mjestu „ENWHP Network meeting“, 24. kolovoza 2014. godine u Frankfurtu.

- Nada Turčić (koautori Bojana Knežević, Željka Sokolović Pavić i Tamara Stević): „Occupational diseases in healthcare sector in Croatia“ EUMASS Congress 2014., od 11. do 13. rujna u Stockholmu.
- Na 5. međunarodnom stručno znanstvenom skupu održanom u Zadru, od 17. do 19. rujna 2014. godine, u organizaciji Veleučilišta u Karlovcu i HZZZSR-a radove su iznosili autori:
  - Ljiljana Ivić: „Analiza pada kao poremećaja u radu koji za posljedicu ima ozljedu na radu“,
  - Ana Šijaković: „Društveno odgovorno poslovanje prema normi 26000:2010 i zaštita zdravlja i sigurnost na radu “,
  - Ivana Krišto: „Primjena mjera i informiranost učenika o zaštiti na radu u srednjim strukovnim školama“,
  - Zlatko Šarić: „Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program poljoprivredni tehničar“,
  - Andreja Cesar: „Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program stolar“,
  - Sonja Damjanović Dešić: „Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program kemijski tehničar“,
  - Karmen Dežmar Krainz: „Politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu Europske unije“,
  - Mirjana Ptičar: „Ozljede na radu nastale pri dolasku i odlasku s posla“,
  - Nada Turčić: „Prevencija ovisnosti na radnom mjestu“,
  - Mirjana Ptičar: „Multidisciplinarni stručni tim za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu“,
  - Tamara Stević: „Svrha citogenetskih testova u zaštiti zdravlja radnika koji rade s karcinogenim i mutagenim tvarima“,
  - Ana Bogadi Šare: „Zašto je u Republici Hrvatskoj broj profesionalnih bolesti nizak“,
  - Dijana Krišto: „Učinci primjene Direktive Vijeća 2010/32/EU na prijavljivanje ubodnih incidenata u Republici Hrvatskoj“,
  - Marina Mihalinac Bolanča: „Mjere na radnom mjestu za sprječavanje bolnih leđa“,
  - Josip Škreblin: „Zaštitna odjeća“,
  - Josip Škreblin: „Uporaba zaštitnih rukavica u praksi“,
  - Marija Zavalić: pozvano predavanje „Psihosocijalni rizici i zdravlje radnika“.

  U okviru skupa u organizaciji HZZZSR-a održan je Okrugli stol na temu „Stres na radnom mjestu“. U okviru Okruglog stola uvodna predavanja održale su:
  - Marija Zavalić: „Zdravstvenen posljedice stresa na radu“,
  - Ines Ostović: „Psihosocijalni rizici i mjere prevencije“.
- Ines Kovačević Cvetko: „Seminar on psychosocial risks” u organizaciji EU-OSHA u okviru kampanje “Upravljanje stresom” za zdrava radna mjesta, 16. i 17. listopada 2014. u Bruxellesu.
- Ines Ostović: „Psihosocijalni rizici“ za članove Udruge za promicanje zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini Međimurske županije u tvornici obuće „Paul Green“ u Prelogu, dana 22. listopada 2014. godine.
- Mirjana Ptičar: „Stres na poslu“ razgovor u emisiji HTV – DRUŠTVENA MREŽA povodom obilježavanja europskog tjedna sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, 23. istopada 2014. godine.
- Ana Šijaković: „Sustav zaštite na radu u RH“ na Međunarodnom simpoziju „Zakonska regulativa zaštite na radu“ u organizaciji Europskog društva inženjera sigurnosti, u Zagrebu, 24. listopada 2014. godine.
- Ivana Krišto: „Zakon o zaštiti na radu – prava i obveze radnika“ na Međunarodnom simpoziju „Zakonska regulativa zaštite na radu“ u organizaciji Europskog društva inženjera sigurnosti, u Zagrebu, 24. listopada 2014. godine.

- Mirjana Ptičar: „Psihosocijalni rzici na radnom mjestu: europska istraživanja i iskustva“, na Stručnom skupu „Zaštita na radu i upravljanje stresom“ u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava, u Zagrebu, 24. listopada 2014. godine.
- Marija Zavalić: na Europskoj konferenciji o mentalnom zdravlju i dobrobiti u organizaciji Europske komisije, BKK Savezne udruge iz Njemačke, Njemačkog ministarstva zdravlja i Njemačkog ministarstva rada i socijalne skrbi, u Berlinu, od 29. do 30. listopada 2014. godine.
- Dijana Krišto: „Zdravstveni rizici u dentalnoj medicini“, na simpoziju „Profesionalne bolesti i bolesti vezane uz rad kod stomatologa“ u organizaciji Stomatološkog fakulteta, u Zagrebu, 8. studenoga 2014. godine.
- Ana Bogadi Šare: predstavljanje stručne smjernice „Pristup profesionalnim bolestima kože u medicini rada“, na Jesenskom stručnom sastanku Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora „Novi propisi u specifičnoj zdravstvenoj zaštiti“, 15. studenoga 2014. godine u Svetom Martinu na Muri.
- Ana Bogadi Šare: „Procjena rizika na radu“, na simpoziju „Radna sposobnost i novi izazovi“ u organizaciji Hrvatskog društva za medicinska vještačenja u mirovinskom osiguranju i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u Zagrebu, 28. studenoga 2014. godine.
- Marija Zavalić: „Zakon o zaštiti na radu“ i „Pregled Pravilnika o posebnim uvjetima rada“, na simpoziju „Radna sposobnost i novi izazovi“ u organizaciji Hrvatskog liječničkog zbora, Hrvatskog društva za medicinska vještačenja u mirovinskom osiguranju i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, u Zagrebu 28. studenoga 2014. godine.
- Marija Zavalić: na 1. sastanku sudionika inicijative za radnu integraciju, u Zagrebu 17. studenoga 2014. godine.
- Ana Bogadi Šare: „Praktična smjernica za izradu procjene rizika na radu (HZZZSR)“, na Stručnom skupu – interaktivnoj radionici „Procjena rizika. Kako izraditi dokument prema novim propisima?“, 5. prosinca 2014. godine u Zagrebu.
- Dijana Krišto: „Vrste, izloženost, rizici i mjere prevencije bioloških opasnosti“, na Stručnom skupu „Kako se prilagoditi novom Zakonu o zaštiti na radu i pratećim propisima“, 11. prosinca 2014. godine u Zagrebu.
- Marija Zavalić: „Kakav je Prijedlog pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada izradio HZZZSR u suradnji s HDMR-om“, na stručnom skupu „Kako se prilagoditi novom Zakonu o zaštiti na radu i pratećim propisima“, u organizaciji Zavoda za istraživanje i razvoj sigurnosti, u Zagrebu 11. prosinca 2014. godine.

7.5.3. Izobrazba specijalizanata medicine rada

U HZZZSR-u se provodi specijalistički staž iz medicine rada i sporta prema Pravilniku o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (NN 100/11, 133/11, 54/12) za područje specijalističke izobrazbe pod nazivom „Profesionalne bolesti, bolesti u svezi s radom i profesionalna toksikologija; Konzultativno-specijalistički pregledi bolesnika upućenih iz ordinacija primarne zdravstvene zaštite, specijalističkih ordinacija, bolničkih odjela i vještaka za ocjenu invalidnosti i invaliditeta“.

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2014. godine zbog potrebe specijalističkog usavršavanja u HZZZSR-u su bili prisutni Dragana Fradelić, Vlatka Devčić-Stilinović, Hrvoje Reil, Davor Horvat, Iva Aščić, Anita Ljubičić, Saša Fundak, Ivana Ivanković, Martina Novački, Krunoslav Mikolašević, Dina Skroza, Andrea Santini, Marin Kamenjašević, Fani Žunić-Pedisić i Milica Golubovac – Rutar.

Specijalistička izobrazba obuhvaćala je podizanje znanja i unapređenje vještina u sljedećim područjima:
- dijagnostički postupci i kriteriji za priznavanje profesionalnih bolesti,

- izrada specijalističkih nalaza i mišljenja za profesionalne bolesti, ozljede na radu i ocjenu radne sposobnosti,
- štetni utjecaji opasnosti, štetnosti i napora na zdravlje radnika,
- zakonodavstvo u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu,
- procjena rizika za zdravlje i njezina praktična primjena u pojedinim zanimanjima i radnim mjestima,
- mjere za zaštitu zdravlja radnika i poboljšanje uvjeta rada,
- uvidi u rizike pojedinih radnih procesa tijekom posjeta tvrtkama.

7.6. Izrada smjernica, uputa i preporuka

Ispravno rješavanje problema i situacija u pojedinim stručnim područjima može se osigurati samo ako se provodi postupcima koji su bazirani na informacijama potvrđenim rezultatima istraživanja ("evidence based"). U HZZZSR-u se kontinuirano izrađuju smjernice i upute za ispravno postupanje vezano uz opasnosti i rizike u pojedinim radnim procesima i primjenu adekvatnih mjera za njihovo rješavanje.

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2014. godine provođene su sljedeće aktivnosti:

- ***Mala poduzeća – prepoznavanje opasnosti i rizika***
  Smjernica „Small Enterprises" Međunarodnog udruženja za socijalnu sigurnost (International Social Security Association – ISSA) je prevedena i prilagođena uvjetima u hrvatskom gospodarstvu. U smjernici se prikazuju principi i praktična primjena procjene rizika i mjera zaštite zdravlja u malim tvrtkama.
  Smjernica je dostupna na internetskoj stranici
  http://www.hzzzsr.hr/images/documents/smjernice/ISSA%20vodi%C4%8Di/Mala%20poduze%C4%87a.pdf.

- ***Pristup profesionalnim bolestima kože u medicini rada***
  Kao rezultat suradnje HZZZSR-a, Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada i Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora izrađena je stručna smjernica o dijagnosticiranju i prevenciji profesionalnih kožnih bolesti pod nazivom „Pristup profesionalnim bolestima kože u medicini rada". Smjernica je namijenjena prvenstveno specijalistima medicine rada i sporta, ali može biti vrlo korisna i ostalim sudionicima u zaštiti zdravlja radnika, naročito u području procjene rizika od bolesti kože koje mogu nastati tijekom rada. Smjernica je predstavljena na Jesenskom stručnom sastanku Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora 15. studenoga 2014. godine u Svetom Martinu na Muri. Tiskana je u ograničenom broju primjeraka za specijaliste medicine rada i sporta, ali je svima dostupna na internetskoj stranici HZZZSR-a
  http://www.hzzzsr.hr/images/documents/smjernice/smjernice/Smjernica_profesionalne_bolesti_koze.pdf.

- ***Smjernica dobre prakse – Siguran rad u pilani***
  Izrađena je smjernica za siguran rad u pilani koja je namijenjena malim poslodavcima i osobama koje kod njih obavljaju poslove zaštite na radu. Smjernica na jednom mjestu obuhvaća zakonske obveze poslodavca koje će osigurati minimalne zahtjeve u području sigurnosti i zaštite zdravlja radnika, najčešće opasnosti kojima su radnici izloženi u pilanama, zdravstvene i sigurnosne posljedice tih opasnosti (rizika), te preporuke na koje sve načine prisutne rizike dovesti na prihvatljivu razinu. Smjernica je postavljena na internetsku stranicu HZZZSR-a
  http://www.hzzzsr.hr/images/documents/smjernice/smjernice/Smjernica_za_siguran_rad_u_pilani.pdf.

7.7. Aktivno sudjelovanje u EU projektima

HZZZSR aktivno sudjeluje u provođenju nacionalnih i EU projekata i kampanja sa ciljem unapređenja kvalitete rada, ne samo u samom HZZZSR-u, već i u cijelom području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

7.7.1. ISCH COST Action TD1206 – StanDerm

COST (European Cooperation in Science and Technology) europska je platforma za povezivanje znanstvenika i stručnjaka raznih usmjerenja u planiranju i ostvarivanju različitih projekata. ISCH COST Action TD1206 (StanDerm) je četverogodišnji COST projekt koji okuplja stručnjake iz 26 zemalja sa ciljem razvoja i implementacije europskih standarda u prevenciji profesionalnih kožnih bolesti. U ime HZZZSR-a u projektu sudjeluju Marija Bubaš i Natalija Pejnović.

- Dana 24. travnja 2014. godine u prostorima HZZZSR-a održan je sastanak s predstavnicima Europskog udruženja poslodavaca u frizerskoj djelatnosti (Coiffure EU), koji dolaze iz belgijskog sindikata frizera. Sastanak je bio usmjeren na primjere dobre prakse u zaštiti zdravlja radnika. U okviru te teme HZZZSR je prikazao predstavnicima Europskog udruženja svoj primjer dobre prakse u obliku edukacije vezane uz profesionalne zdravstvene rizike za ruke te karakteristike i odabir primjerenih zaštitnih rukavica.

7.7.2. Europska mreža za promicanje zdravlja na radnom mjestu - Europen Network for Workplace Health Promotion - ENWHP

Europska mreža za promicanje zdravlja na radnom mjestu (Europen Network for Workplace Health Promotion - ENWHP) je mreža zemalja članica Europske unije, koja uključuje nacionalne institucije za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, zavode za socijalno osiguranje, ustanove javnog zdravstva i institucije koje se bave promicanjem zdravlja. ENWHP je platforma za djelovanje svih dionika zainteresiranih za smanjenje štetnog utjecaja rada na zdravlje te unapređenje zdravlja i radne sposobnosti radnika. HZZZSR je postao ustanova za kontakt i nacionalni partner u akcijama koje provodi ENWHP.

- Tijekom lipnja 2014. godine HZZZSR je sudjelovao u pripremi dokumentacije za natječaj EU – OSHA vezano za projekt „Improving occupational safety and health (OSH) in Micro and Small Enterprises in Europe“, u kojem će HZZZSR sudjelovati kao jedna od institucija iz 8 zemalja članica EU.
- Tijekom srpnja na poziv ENWHP-a HZZZSR je sudjelovao u evaluaciji vodiča „Mental Health in the Workplace“ čiji je prijedlog izrađen u okviru projekta o mentalnom zdravlju financiranom od strane Europske komisije, a kojeg provode Prevent Leuven, The University of Nottingham UK, TNO Amsterdam i London School of Economics and Political Science.
- Na poziv ENWHP HZZZSR je u srpnju 2014. godine sudjelovao u pilot projektu Svjetske zdravstvene organizacije (World Health Organization) i Sveučilišta u Notingamu (The University of Nottingham) „Healthy Workplace Model Audit Tools for LSE’s and SME’s: An Evaluative Pilot Study of User Perceptions“, u okviru kojeg je testirana i evaluirana kontrolna lista za nadzor radnog mjesta.
- Na poziv ENWHP, Ana Bogadi Šare i Marija Zavalić sudjelovale su u Franfurtu 24. kolovoza 2014. godine na sastanku „ENWHP Network meeting“, gdje se raspravljalo o budućim planovima i aktivnostima mreže i organizaciji okruglog stola o promociji zdravlja na radu koji bi se održao u Hrvatskoj. Na sastanku je predstavljen HZZZSR kao nova članica ENWHP-a i njena nacionalna ustanova za kontakt.
- U organizaciji HZZZSR-a i ENWHP održan je 20. studenoga 2014. godine Okrugli stol "Promicanje zdravlja na radnom mjestu". Na skupu su bili prisutni svi važni dionici u području

promicanja zdravlja u Republici Hrvatskoj, odnosno predstavnici Ministarstva zdravlja, Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Inspekcije zaštite na radu, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, predstavnici sindikata, Hrvatske udruge poslodavaca, obrazovnih ustanova u području medicine rada i sigurnosti na radu, specijalisti medicine rada i sporta i drugi doktori medicine, stručnjaci zaštite na radu. Na Okruglom stolu je predstavljen koncept promicanja zdravlja na radu te je provedena zanimljiva i stručna rasprava u kojoj su sudjelovali svi dionici u tom procesu na nacionalnom nivou.

7.7.3. EU projekt Pompidou grupe Vijeća Europe „Prevention in the workplace with regard to alcohol and drug use“

HZZZSR aktivno sudjeluje u aktivnosti suzbijanja zloupotrebe alkohola i droga na radnom mjestu u okviru provedbenog programa Nacionalnog akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga (2012-2014). U okviru tih aktivnosti HZZZSR aktivno sudjeluje preko Vladinog ureda za suzbijanje zlouporabe droga u radu na EU projektu Pompidou grupe Vijeća Europe „Prevention in the workplace with regard to alcohol and drug use“. Pompidou grupa je međuvladina organizacija osnovana 1971. godine na prijedlog francuskog predsjednika George Pompidou sa ciljem dijeljenja iskustava i promicanja znanja o suzbijanju zlouporabe droga i trgovanja drogom. Od 1980. godine članica je Vijeća Europe. Broji 36 država članica, a razvija suradnju i s drugim zemljama koje nisu formalne članice (zemlje centralne i istočne Europe, SAD, Kanade, Australija, Meksiko, mediteranske zemlje: Alžir, Maroko, Tunis, Libanon, Egipat i Jordan). Glavna misija Pompidou grupe je doprinos multidisciplinarnoj, inovativnoj, učinkovitoj i znanstveno utemeljenoj politici suzbijanja zlouporabe droge u zemljama članicama. Veza s Vijećem EU omogućuje usklađivanje politike s drugim područjima rada Vijeća kao što su javno zdravstvo, socijalna kohezija i penalna politika s naglaskom na etička pitanja. Republika Hrvatska je članica od 1997.godine, a odlukom Vlade RH od 5. veljače 2009. godine predstavnik RH u Pompidou grupi je Ured za suzbijanje zlouporabe droga. Na konferenciji 2012. godine u Strasbourgu pod nazivom „Alkohol, droge i prevencija ovisnosti na radnim mjestima - pitanja i izazovi za vlade, poslodavce i zaposlenike“ usvojen je referentni okvir za prevenciju zlouporabe alkohola i droga na radnom mjestu.

- Nada Turčić sudjelovala je 22. siječnja 2014. godine na II sastanku druge faze „Prevencije konzumiranja alkohola i droga na radnom mjestu“ Pompidou grupe Vijeća Europe. Dogovoreno je osnivanje radne skupine u koju su predloženi predstavnici RH. Zadatak radne skupine je bio organizirati konferenciju u Strasbourgu u listopadu 2014. godine, odabrati teme i predavače te na nacionalnom nivou mobilizirati senzibilitet poslodavaca i sindikata za problematiku ovisnosti o psihotropnim tvarima ali i drugim vrstama ovisnosti što može imati utjecaj na radnu sposobnost i produktivnost radnika.
- Na sastancima radne skupine u Parizu od 2. do 4. lipnja i od 29. lipnja do 1. srpnja 2014. godine, na kojima je sudjelovala Nada Turčić, izrađen je prijedlog programa Konferencije koja je održana u Strasbourgu 15. i 16. listopada 2014. godine.
- U Strasbourgu je od 15. do 16. listopada 2014. godine organizirana konferencija na temu Prevencija alkohola i droga u radnom okruženju, sa ciljem predstavljanja primjera dobre prakse, modela organizacijske kulture koja podržava principe radne okoline temeljene na zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu, programa koji se provode u radnim organizacijama, rezultata znanstvenih istraživanja na području psihosocijalnih faktora i uvjeta rada koji predstavljaju rizik za razvoj ovisničkih ponašanja. Na konferenciji je Nada Turčić održala uvodno izlaganje o stresu na radnom mjestu kao potencijalnom čimbeniku za razvoj ovisnosti.
- HZZZSR provodi i analizu rizičnih faktora koji mogu pridonijeti rizičnom ponašanju na radnom mjestu, a što je također aktivnost u okviru provedbenog programa Nacionalnog akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2014. godinu.

7.7.4. Mental Health and Wellbeing – Joint Action 2012

HZZZSR je uključen u projekt Mental Health and Wellbeing – Joint Action 2012. u okviru Drugog programa zajednice koji ima za cilj uspostaviti proces strukturiranog rada na području mentalnog zdravlja uključujući države članice, dionike u zdravstvenim i drugim relevantnim sektorima i međunarodnim organizacijama, posebice WHO-a i OECD-a. Cilj projekta je utvrditi način ponašanja i okvir za aktivnosti kojima će se ostvarivati prevencija i promocija u zaštiti mentalnog zdravlja i pružanje podrške osobama koje imaju smetnje. Ova akcija će izravno doprinijeti ostvarivanju cilja strategije Europe 2020 u smislu podizanja stope zaposlenosti, obzirom da su mentalni poremećaji vodeći uzrok prijevremenog umirovljenja. Trajanje projekta je 36 mjeseci.
U okviru predviđenih aktivnosti za 2014. godinu HZZZSR je sudjelovao u pripremama i provođenju sljedećih aktivnosti:

- Tijekom siječnja 2014. godine održan je sastanak s koordinatoricom za Republiku Hrvatsku, dr. Elizabetom Radonić, a u svrhu priprema za sudjelovanje predstavnika HZZZSR-a na Konferenciji o mentalnom zdravlju na radnom mjestu u Berlinu.
- Ines Ostović dala je mišljenje u upitniku o teorijskoj i praktičnoj vrijednosti smjernice namijenjene poslodavcima „Promoting mental health in the workplace: Guidance to implementing a comprehensive approach – Draft Guidance document“ za radno tijelo Europske komisije koje provodi studiju o mentalnom zdravlju na radnom mjestu.
- U Berlinu je održana od 29. do 30. listopada 2014. godine „Europska konferencija o mentalnom zdravlju i dobrobiti“ u organizaciji Europske komisije, BKK Savezne udruge iz Njemačke, Njemačkog ministarstva zdravlja i Njemačkog ministarstva rada i socijalne skrbi, na kojoj je Marija Zavalić održala predavanje sa temom „Promotion of mental health at workplace in the Republic Croatia - situation and challenges“.

7.7.5. EU-OSHA Kampanja Upravljanje stresom - Stres na radnom mjestu

U okviru provođenja dvogodišnje kampanje Europske agencije za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu (OSHA) o zdravim radnim mjestima (2014. – 2015.) pod nazivom „Zdrava radna mjesta - Upravljanje stresom“, HZZZSR je nositelj nekoliko aktivnost, koje se provode u svrhu podizanja svijesti radnika i poslodavaca o problemu stresa na radu i psihosocijalnih rizika, te utjecaju stresa na zdravlje radnika u Republici Hrvatskoj uz korištenje preporučenih alata za smanjenje i otklanjanje stresa na radnom mjestu prema rezultatima i saznanjima OSHA kampanje.

Kako bi se dobio bolji uvid u stanje u Republici Hrvatskoj vezano uz prisutnost psihosocijalnih rizika na radnom mjestu, kako bi se potakla i poboljšala komunikacija između HZZZSR-a i interesnih skupina te kako bi se poslodavci, radnici i drugi stručnjaci uključeni u zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, educirali o psihosocijalnim rizicima u cilju podizanja svijesti radnika o psihosocijalnim rizicima na radnom mjestu u 2014. godini provedene su slijedeće aktivnosti:

1. Istraživanje „Smjenski rad, psihosocijalni rizici i zdravlje radnika“ o prisutnosti stresa na radnom mjestu kod smjenskih radnika, te osmišljavanje i provođenje mjera prevencije putem različitih oblika informiranja i edukacije,
2. Informiranje o stresu: održavanje stručnih predavanja o stresu na radu i utjecaju stresa na zdravlje radnika u sindikalnim središnjicama, organizacijama i institucijama te na stručnim skupovima,
3. Održavanje stručnog seminara „Stres na radu: izvori, posljedice i intervencije“ sa svrhom podizanja svijesti radnika i poslodavaca o problemu stresa na radu i psihosocijalnih rizika te upoznavanjem s alatima za smanjenje i otklanjanje stresa na radnom mjestu.

7.7.5.1. Istraživanje „Smjenski rad, psihosocijalni rizici i zdravlje radnika“

Istraživanje „Smjenski rad, psihosocijalni rizici i zdravlje radnika“ je znanstveno istraživanje koje ima nekoliko faza. Prva faza je provođenje anketiranja radnika o psihosocijalnim rizicima s posebnim naglaskom na smjenski rad u različitim gospodarskim djelatnostima u suradnji s Odsjekom za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U drugoj fazi, a nakon provedenog anketiranja radnika, poslodavcima koji su sudjelovali u istraživanju, bit će prikazani njihovi rezultati i date preporuke izrađene u suradnji s njihovim stručnjacima zaštite na radu, nadležnim specijalistom medicine rada te, u nekim slučajevima, predstavnicima odjela za ljudske resurse. U trećoj fazi će podaci biti obrađeni na razini cijelog uzorka što će omogućiti uvid u postojeće stanje psihosocijalnih rizika, rizike smjenskog rada i njihov utjecaj na fizičko i psihičko zdravlje radnika. Rezultati, implikacije i preporuke bit će objavljene na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, te će biti napisane smjernice za organiziranje smjenskog rada.

Istraživanja stresa i učinaka drugih rizičnih čimbenika na zdravlje radnika koji obavljaju rad u smjenama/noću kod odabranih poslodavaca u kemijskoj, prehrambenoj, zdravstvenoj i drugim djelatnostima, sastoji se od anketiranja ciljanih ispitanika radnika putem uređenih i prilagođenih skala baterije upitnika koji se koriste u istraživanju smjenskog rada, izvora stresa na radnom mjestu i psihofizičkog zdravlja radnika. Također, osmišljeni su i letci koji su bili podijeljeni radnicima, a u kojima su objašnjeni cilj istraživanja i način prikupljanja podataka.

- U 2014. godini provedeno je anketiranje u Petrokemiji Kutina kod radnika u proizvodnji mineralnih gnojiva, zaposlenika Zagrebačke pekarne Klara, Tiskare Zagreb d.o.o. (Styria), zaposlenika Javne vatrogasne postrojbe Zagreb na pet različitih postaja, zaposlenika Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Grada Zagreb, KB Sveti Duh i KBC Zagreb,
- U srpnju 2014. godine potpisan je ugovor o poslovnoj suradnji na istraživanju o smjenskom / noćnom radu između HZZZSR-a i Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta i KBC Zagreb,
- Tijekom srpnja 2014. godine izrađen je kodni plan za obradu podataka iz prikupljenih upitnika iz područja istraživanja o smjenskom / noćnom radu i započet unos u bazu podataka,
- Tijekom kolovoza 2014. godine započela je informatička obrada prikupljenih podataka,
- Tijekom listopada 2014. godine kontaktirani su slijedeći novi poslodavci za provođenje istraživanja: AD Plastik, Sindikat pomoraca Hrvatske i Hrvatska udruga kontrolora letenja, Brodogradilište 3. Maj, Hrvatska pošta i Zračna luka Zagreb,
- Tijekom studenoga i prosinca 2014. godine završena je informatička obrada prikupljenih podataka, analizirani su rezultati, te provedene pripreme za održavanje stručnog seminara na temu stresa na radnom mjestu.

7.7.5.2. Informiranje o stresu

Tijekom veljače obavljeni su razgovori u središnjici SSSH o organizaciji predavanja na temu Stres na radnom mjestu za sindikalne povjerenike i HUP-a i sudjelovanju poslodavaca i njihovih predstavnika na predavanjima o stresu na radnom mjestu, te zajedničkim aktivnostima HUP-a, sindikalnih središnjica i HZZZSR-a tijekom 2014 i 2015..godine.

- Mirjana Ptičar održala predavanje iz područja upravljanja stresom i psihosocijalnim rizicima na stručnom skupu Zaštita zdravlja i sigurnost na radu „Stres na radnom mjestu – propisi, kampanje, novosti, praksa“ u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, u Zagrebu 20. ožujka 2014. godine.
- Mirjana Ptičar i Ines Ostović održale su 25. travnja 2014. godine predavanje na temu „Stres na radnom mjestu i psihosocijalni rizici“ u organizaciji Saveza samostalnih sindikata Hrvatske – konferencija SSSH povodom održavanja Dana zaštite na radu.

- U listopadu 2014. godine u okviru Europskog tjedna sigurnosti i zdravlja na radu na Konferenciji o zaštiti zdravlja na radu i upravljanju stresom, Mirjana Ptičar održala je predavanje na temu: "Psihosocijalni rizici na radnom mjestu: Europska istraživanja i iskustva"
- Na 5. Međunarodnom stručno-znanstvenom skupu "Zaštita na radu i zaštita zdravlja" u rujnu 2014. godine održan je Okrugli stol na temu "Stres na radnom mjestu".

7.7.5.3. Stručni seminar „Stres na radu: izvori, posljedice i intervencije"

Stručni seminar pod nazivom „Stres na radu: izvori, posljedice i intervencije" održan je 4. prosinca 2014. godine u organizaciji HZZZSR-a i uz sudjelovanje Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Seminar je održan u okviru istraživanja o psihosocijalnim rizicima u Hrvatskoj koje provodi HZZZSR i Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta, te EU-OSHA kampanje „Upravljanje stresom". Seminar je bio namijenjen stručnjacima zaštite na radu, specijalistima medicine rada/rada i športa, psiholozima rada, poslodavcima i sindikalnim povjerenicima.

Na stručnom seminaru održana su sljedeća predavanja:
- Ines Kovačević Cvetko: „Psihosocijalni rizici na radu i europska istraživanja",
- Željka Sokolović Pavić: „Stres na radu - utjecaj na psihofizičko zdravlje",
- Ines Ostović: „Intervencije u prevenciji stresa",
- Mirjana Ptičar: „Smjenski rad kao izvor stresa i faktori rizika",
- Sanela Paskaš Dlugoš: „Psihosocijalni rizici - normativno uređenje u Republici Hrvatskoj",
- Tamara Stević: „Praktični alati u procjeni psihosocijalnih rizika",
- Darja Maslić Seršić, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta: „Zahtjevi posla, rukovođenje i organizacijska klima kao izvori stresa".

7.7.6. Primjena mjera i informiranost učenika o zaštiti na radu u srednjim strukovnim školama

HZZZSR je pripremio i započeo projekt „Primjena mjera i informiranost učenika o zaštiti na radu u srednjim strukovnim školama". Svrha projekta je podizanje svijesti učenika završnih razreda srednjih strukovnih škola o važnosti zaštite na radu, odnosno o opasnostima, štetnostima i naporima karakterističnim za zanimanje za koje se takvi učenici školuju. Specifični cilj projekta je izrada edukativnih postera za pojedina zanimanja i materijala za provođenje dopunske edukacije učenika strukovnih škola i voditelja praktične nastave. Ciljevi projekta realizirani su kroz anketiranje učenika kojim je dobiven uvid u njihova znanja i stavove o zaštiti na radu. Također su provedeni strukturirani intervjui sa voditeljima praktične nastave, a sa ciljem prikupljanja informacija o njihovim stajalištima po pitanju zaštite na radu, načinima na koje prenose teoretska i praktična znanja učenicima kao i potrebama dodatnog usavršavanja u ovom području. Temeljem rezultata proizašlih iz navedenih aktivnosti zaposlenici HZZZSR-a su izradili edukativne postere koji su sadržajem i formom prilagođeni učenicima te pripremili prezentacije sa ciljem osvješćivanja i pripreme učenika za izlazak na tržište rada u kontekstu rizika koji proizlaze iz njihovog budućeg zanimanja. Također, ovim je projektom voditeljima praktične nastave otvorena mogućnost dodatnog usavršanja kroz prezentaciju stručnih znanja o opasnostima, štetnostima i naporima vezanim za konkretno zanimanje. Ove su aktivnosti provođene od ožujka do lipnja. Rezultati ovih aktivnosti u 12 strukovnih škola za zanimanja stolar, kemijski tehničar i poljoprivredni tehničar prezentirani su na 5. međunarodnom stručno znanstvenom skupu „Zaštita na radu i zaštita zdravlja" u Zadru 2014. godine.

- Tijekom ožujka provedeno je anketiranje učenika u Drvodjeljskoj školi u Zagrebu. Tijekom travnja obavljen je posjet i izvršeno anketiranje učenika u: Poljoprivrednoj i veterinarskoj školi "Arboretum opeka" u Marčan, Vinica; Poljoprivrednoj školi u Dubravi, Zagreb; Srednjoj strukovnoj školi u Sisku i Srednjoj školi „Dragutina Stražimira" u Svetom Ivanu Zelini. U sljedećim srednjim školama je provedena anketa uz pomoć predmetnih nastavnika, bez posjeta školi: Srednja poljoprivredna i tehnička škola u Opuzenu, Poljoprivredna, prehrambena i

veterinarska škola u Zadru, Tehnička škola u Kutini Tehnička škola u Imotskom i Prirodoslovno grafička škola u Zadru.

- Tijekom listopada nastavljen je rad na projektu pozivom strukovnim školama za zanimanja grafički, građevinski i šumarski tehničar. Poziv je poslan svim školama u Republici Hrvatskoj koje školuju učenike za navedena zanimanja. Aktivnosti opisane u prvom ciklusu, koje se odnose na nova zanimanja, planiraju se provesti do kraja ožujka 2015. godine.
- Tijekom prosinca 2014. godine održana su predavanja i izvršena anketiranja učenika u sljedećim strukovnim školama: Graditeljska i Grafička srednja škola u Zagrebu, Srednja škola „Ivana Trnskog“ u Hrvatskoj Kostajnici, Srednja škola u Pakracu, Elektrostrojarska srednja škola u Varaždinu, Srednja škola „Josipa Kozarca“ u Đurđenovcu.

7.7.7. Razvoj modela za istraživanje nesreća i incidenata na radu

HZZZSR je pripremio i započeo s provođenjem projekta „Razvoj modela za istraživanje nesreća i incidenata na radu“. Svrha projekta je podizanje svijesti o važnosti i prednostima istraživanja nesreća i incidenata na radu i ostvarivanje pozitivnog utjecaja na smanjenje broja ozljeda na radu, a specifični cilj je razviti model za istraživanje nesreća na radu i provesti edukaciju stručnjaka zaštite na radu o praktičnoj primjeni razvijenog modela. Očekivani rezultati projekta su provedena analiza postojećeg stanja u području istraživanja nesreća na radu, razvijen model za istraživanje nesreća na radu, provedeno pilot istraživanje (testiranje modela) i predstavljen model za istraživanje nesreća na radu.

- Tijekom listopada i prosinca 2014. godine definirani su potencijalni partneri, a projekt je predstavljen potencijalnom partneru Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

8.

KOORDINIRANJE I STRUČNI NADZOR ORDINACIJA MEDICINE RADA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

Provođenje stručnog nadzora nad liječnicima koji obavljaju djelatnost medicine rada provodi se na temelju odredbe članka 105. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 70/12, 82/13, 159/13), Pravilnika o stručnom nadzoru u djelatnosti medicine rada (NN br. 106/04), a sukladno Pravilniku o stručnom nadzoru (NN br. 6/11).

- 24. veljače 2014. godine obavljen je izvanredni stručni nadzor nad specijalističkom ordinacijom medicine rada u Poliklinici Stela u kojoj djelatnost obavlja Ćosić Ivica dr. med. specijalist medicine rada.

- 11. srpnja 2014. godine obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada u Ustanovi za zdravstvenu skrb Opus Medicus u kojoj djelatnost obavlja Pejković Jasna dr. med., specijalist medicine rada.

- 11. listopada 2014. godine obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada u Poliklinici dr. Petrović u kojoj djelatnost obavlja Tenžera Taslak Gordana, dr. med., specijalist medicine rada.

- 19. studenog 2014. godine obavljen je redoviti stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada u Ustanovi za zdravstvenu skrb Pro Vita u kojoj djelatnost obavlja Stipanović Milorad, dr. med., specijalistica medicine rada.

- 18. prosinca 2014. godine obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom za medicinu rada u kojoj djelatnost obavlja Brkić Jasenka, dr. med., specijalistica medicine rada.

Telefonskim i pismenim komuniciranjem sa specijalistima medicine rada kontinuirano se daju upute o primjeni doktrina medicine rada i funkcioniranju pojedinih segmenata sustava zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

9.

PREDLAGANJE PROGRAMA MJERA SPECIFIČNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

U skladu s člankom 18. i člankom 105. Zakona o zdravstvenoj zaštiti NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 22/14, 154/14 Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu je dužan ministru nadležnom za zdravlje predložiti Plan i program mjera specifične zdravstvene zaštite.

Nakon izmjena Zakona o zaštiti na radu, Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu čeka poziv Ministarstva zdravlja za dostavu prijedloga Plana i programa mjera specifične zdravstvene zaštite čiji je prijedlog u potpunosti gotov.

10.

PRUŽANJE STRUČNE POMOĆI U IZRADI ZDRAVSTVENOG I RADNOG ZAKONODAVSTVA I ZAKONA I PROVEDBENIH PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE ZAŠTITA ZDRAVLJA RADNO AKTIVNOG STANOVNIŠTVA

Temeljem članka 105. Zakona o zdravstvenoj zaštiti HZZZSR pruža stručnu pomoć u izradi zakona i provedbenih propisa iz područja zdravstvenog i radnog zakonodavstva, te prati međunarodne propise kao i propise Europske unije kojima se uređuje zaštita zdravlja radno aktivnog stanovništva i sigurnost radnika na radu.

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2014. godine u svezi zahtjeva za pružanje stručne pomoći u izradi zakona i provedbenih propisa iz područja zdravstvenog i radnog zakonodavstva:

- Davanje stručnog mišljenja Ministarstvu zdravlja na Pravilnik o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti

- Marija Zavalić održala izlaganje na temu: Nacrt prijedloga Zakona o zaštiti na radu (EU) na 101. sjednici Stručne radne skupine Koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske u Zagrebu 20. siječnja 2014.

- Marija Zavalić održala izlaganje na temu: Nacrt prijedloga Zakona o zaštiti na radu (EU) na 101. sjednici Koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske u Zagrebu 21. siječnja 2014.

- Marija Zavalić aktivno sudjelovala na sastanku Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona kojim će se riješiti problematika zbrinjavanja azbesta u Ministarstvo rada i mirovinskog sustava u Zagrebu 28. siječnja 2014.

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Uredbu o medicinskom vještačenju u mirovinskom osiguranju

- Marija Zavalić i Ljiljana Ivić sudjelovale na sastanku radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o kategorizaciji poslova prema štetnosti i utjecaju na psihofizičko stanje radnika u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava u Zagrebu 3. veljače 2014. godine

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na izmjene anexa III. direktive 2006/126/EC o vozačkim dozvolama, vezano uz opstruktivnu zaduhu u spavanju (OSA) i restrikcije kod izdavanja vozače dozvole

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava na prijedlog odluke o produženju primjene Nacionalnog programa zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za razdoblje od 2009. do 2013. godine, do 31. prosinca 2014. godine.

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na prijedlog Pravilnika o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Odluku o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju specifične zdravstvene zaštite Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja i Državnom zavodu za radiološku i nuklearnu sigurnost na Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad u području izloženosti

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Nacrt konačnog prijedloga zakona o sudjelovanju radnika u odlučivanju u europskom društvu (SE) i u europskoj zadruzi (SCE)

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava i Ministarstvu zdravlja na Nacrt konačnog prijedloga zakona o zaštiti na radu

- Marija Zavalić sudjelovala u radu 111. sjednice Koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske povodom Nacrta konačnog prijedloga zakona o zaštiti na radu (EU) i Prijedloga odluke o produženju primjene Nacionalnog programa zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za razdoblje od 2009. do 2013. godine, do 31. prosinca 2014. godine, u Zagrebu 7. i 8. travnja 2014. godine

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na prijedlog Pravilnika o postupku i ovlastima u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Nacrt nacionalnog programa zaštite zdravlja i sigurnosti na radu osoba zaposlenih u djelatnosti zdravstvene zaštite za razdoblje 2014. – 2020. godine

- Dano stručno mišljenje Državnom zavodu za radiološku i nuklearnu sigurnost na nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti s konačnim prijedlogom zakona i podzakonskih akata koji se donose temeljem tog zakona

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Pravilnik o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade plovila unutarnje plovidbe

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Nacrt konačnog prijedloga zakona o radu

- Dano stručno mišljenje Državnom zavodu za radiološku i nuklearnu sigurnost na Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad u području izloženosti

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Strateški plan Ministarstva zdravlja za razdoblje 2015. – 2017.

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Nacrt Strategije zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Prijedlog Pravilnika o načinu objave pravilnika o radu

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na Nacrt Pravilnika o izradi procjene rizika

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na Nacrt Pravilnika o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na Nacrt Pravilnika o osposobljavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnog ispita

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na Nacrt Pravilnika o obavljanju poslova zaštite na radu

- Na traženje Ministarstva rada i mirovinskog sustava izvršena je analiza i dostavljeni rezultati analize radnih mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem,

a vezano za Nacrt prijedloga zakona o kategorizaciji štetnosti utjecaja poslova na zdravlje radnika

- Ministarstvu zdravlja dostavljene stručne podloge za izradu pravilnika koji proizlaze iz Zakona o zaštiti na radu: Pravilnik o statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima; Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada; Pravilnik o pružanju prve pomoći na mjestu rada; Pravilnik o najmanjem broju sati koje je poslodavac obvezan ugovoriti sa specijalistom medicine rada, a koje specijalist medicine rada mora provesti na mjestu rada

- Sudjelovanje u izradi Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače vezano na prenošenje Direktive 2006/126/EZ o vozačkim dozvolama, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Prijedlog Pravilnika o postupku i ovlastima u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske

- Marija Zavalić aktivno sudjelovala na sastanku Radne skupine za izradu nacrta prijedloga zakona o kategorizaciji štetnosti utjecaja poslova na zdravlje radnika u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava u Zagrebu 18. studenoga 2014. godine

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja na Prijedlog Pravilnika o načinu objave pravilnika o radu

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja 3. prosinca 2014. godine na Pravilnik o zaštiti od optičkog zračenja

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja 3. prosinca 2014. godine na Prijedlog Uredbe o metodologijama vještačenja

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja i Državnom zavodu za radiološku i nuklearnu sigurnost 3. prosinca 2014. godine na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti s Konačnim prijedlogom Zakona

- Marija Zavalić aktivno sudjelovala na sastanku sa sindikatom pomoraca vezano na dogovor o sadržaju direktive koju će EU izvaditi za pomorce, u Rijeci 10. prosinca 2014. godine

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja 15. prosinca 2014. godine na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti

- Dano stručno mišljenje 16. prosinca 2014. godine Ministarstvu zdravlja na Prijedlog Uredbe o izmjenama Zakona o zaštiti na radu

- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravlja 18. prosinca 2014. godine na Nacionalni program zaštite zdravlja i sigurnosti na radu osoba zaposlenih u djelatnosti zdravstvene zaštite za razdoblje 2014.-2020.

11.

DAVANJE STRUČNIH MIŠLJENJA IZ PODRUČJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RADNIKA, NA TRAŽENJE MINISTARSTVA ZDRAVLJA I MINISTARSTVA RADA I MIROVINSKOG SUSTAVA

Na traženje Ministarstva zdravlja HZZZSR daje stručna mišljenja po predstavkama koje građani te druge pravne ili fizičke osobe upućuju navedenim ministarstvima u čijoj je nadležnosti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu

- Davanje stručnog mišljenja na pritužbu zbog diskriminacije gospodina Maria Marovića upućenu Uredu Pučke pravobraniteljice, vezanu uz postupak utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za upis u Policijsku akademiju, na traženje Ministarstva zdravlja

- Davanje stručnog mišljenja na pritužbu zbog diskriminacije gospodina Ivana Čurića upućenu Uredu Pučke pravobraniteljice, vezanu uz postupak utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za upis u Policijsku akademiju prema kojem zbog vanjskog obilježja nije zadovoljio kriterije iz Pravilnika o mjerilima i načinu utvrđivanja posebne psihičke i tjelesne zdravstvene sposobnosti za osobu koja se prima u policiju i policijskog službenika te o sastavu i načinu rada zdravstvenih komisija u ovlaštenim zdravstvenim ustanovama

- Dano stručno mišljenje na upit Hrvatske komore dentalne medicine, vezano uz procjenu rizika i tumačenje Pravilnika o načinu provođenja mjera zaštite radi sprečavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na predstavku Hrvatske udruge za borbu protiv HIV-a, vezano uz problematiku zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti osoba koje žive s HIV infekcijom, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na podnesak gospodina Davora Novosela, vezano uz nadležnost specijaliste medicine rada u slučaju kada poslodavac traži utvrđivanje izvanredne zdravstvene sposobnosti, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na podnesak Ministarstva uprave, vezano uz problematiku ocjene radne sposobnosti za Jadranku Mišković, djelatnicu Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na podnesak gospođe Dinke Antunović, vezano uz potrebu uvođenja savjetovališta za zdravstvene djelatnike u bolnicama, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na upit gospodina Milana Makeka, vezan uz norme rada na motornim i leđnim motornim kosilicama, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na podnesak gospodina Pirić Stanka, vezano uz Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti vozača i kandidata za vozače Drugostupanjskog zdravstvenog povjerenstva za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti vozača i kandidata za vožače, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na podnesak gospodina Slavka Crnkovića, vezano uz ocjenu radne sposobnosti, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na predstavku gospodina Ilije Brandića upućenu Općinskom državnom odvjetništvu, vezano uz problematiku postupanja zdravstvenih radnika medicine rada, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na upit gospođe Irene Lanović, vezan za pravo na vozačku dozvolu kod osobe koja ima dijebetes i epilepsiju, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje na podnesak gospodina Slavka Crnkovića, vezano uz ocjenu radne sposobnosti, na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje 15. prosinca 2014. godine na Statut Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, na traženje Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i Ministarstva zdravlja.

12.

OBLIKOVANJE DOKTRINA I STANDARDA TE METODA RADA PRI OCJENJIVANJU UVJETA RADA, SA STANOVIŠTA ZAŠTITE ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU

Specijalisti medicine rada HZZZSR-a, Marija Zavalić i Ana Bogadi – Šare, članovi su Povjerenstva za medicinu rada Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, te po pozivu sudjeluju u radu Povjerenstva koje se bavi rješavanjem formalno stručnih pitanja u području medicine rada.

Specijalisti medicine rada HZZZSR-a, te drugi stručnjaci po pozivu kontinuirano sudjeluju u radu radnih skupina za potrebe Ministarstva zdravlja, Ministarstva rada i mirovinskog sustava i drugih državnih i javnih institucija.

- Marija Zavalić aktivno sudjelovala na zajedničkoj tematskoj sjednici Odbora za zaštitu okoliša i prirode i Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskoga sabora u Zagrebu 29. siječnja 2014. godine

- Marija Zavalić sudjelovala na sjednici Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskoga sabora u Zagrebu 7. veljače 2014. godine

- Marija Zavalić sudjelovala na tematskoj sjednici Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Hrvatskoga sabora u Zagrebu 13. veljače 2014. godine

- HZZZSR aktivno sudjeluje u radu Povjerenstva za izradu Jedinstvenog popisa zdravstvenih kontraindikacija srednjoškolskih obrazovnih programa u svrhu upisa i I. razred srednje škole u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta – Uprava za odgoj i obrazovanje. Sastanci povjerenstva održani su 15. i 27. siječnja 2014. godine. U ožujku su u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta održani sastanci povjerenstva i to: 3.ožujka, 7.ožujka, 12.ožujka, 17. ožujka, 21. ožujka, 24. ožujka i 27. ožujka 2014. godine. Podloge izradila i na sastancima sudjelovala Nada Turčić.

- Marija Zavalić i Mirjana Ptičar sudjelovale na sjednici Povjerenstva u svrhu utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za izdavanje ovlaštenja zdravstvenim ustanovama i ordinacijama medicine rada za obavljanje zdravstvenih pregleda izloženih osoba u Ministarstvu zdravlja u Zagrebu 7. ožujka 2014. godine

- Nada Turčić kao predstavnica HZZZSR aktivno sudjeluje u Povjerenstvu za izradu jedinstvenog popisa zdravstvenih kontraindikacija srednjoškolskih obrazovnih programa u svrhu upisa i I. razred srednje škole u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta – Uprava za odgoj i obrazovanje. Povjerenstvo je započelo radom 4. prosinca 2013. godine i radi u kontinuitetu do završetka dokumenta. Održan je sastanak u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta 9. travnja 2014 godine. Osim navedenih sastanaka održani su i sastanci dijelova Povjerenstva radi pripreme materijala za zajedničke sjednice. Ukupno je održano 14 sjednica Povjerenstva od početka do izrade dokumenta

- Sudjelovanje na Hitnom sastanku nacionalnih eksperata (u ime Ministarstva zdravlja) na temu uključivanja ICNIRP 2014 smjernica u Direktivu 2013/35/EU o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima obzirom na izloženost radnika rizicima uslijed djelovanja fizikalnih štetnosti (elektromagnetskih polja), Luksemburg 10. rujna 2014., Željka Sokolović Pavić

- Marija Zavalić i Ljiljana Ivić aktivno sudjelovale na sastanku Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o kategorizaciji štetnosti utjecaja poslova na zdravlje radnika
- u Zagrebu u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava 15. listopada 2014. godine

- Marija Zavalić aktivno sudjelovala na sastanku Radne skupine za izradu nacrta prijedloga zakona o kategorizaciji štetnosti utjecaja poslova na zdravlje radnika u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, u Zagrebu 18. studenoga 2014. godine

Komunikacijska skupina osnovana je temeljem rezultata IPA 2007. projekta „Zdravlje i zaštita na radu“ sa svrhom rješavanja stručnih pitanja i problema u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu. Uz predstavnike HZZZSR-a Komunikacijska skupina uključuje predstavnike državnih institucija koje se bave zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu; HZZO, MRMS - Inspekciju rada, MRMS- Službu zaštite na radu i MZ- Službu za javno zdravstvo. Komunikacijska skupina koordinira sastajanje i rad različitih skupina stručnjaka koji se sastaju za potrebe rješavanja specifičnih stručnih i operativnih problema, te definiranja i dogovaranja standarda u svrhu poboljšanja kvalitete rada institucija i bolje zaštite zdravlja radnika.

- 4. koordinacijski sastanak Komunikacijske skupine održan u prostorima Ministarstva rada i mirovinskog sustava dana 21. veljače 2014. godine

- 5. koordinacijski sastanak Komunikacijske skupine održan u prostorima Ministarstva zdravlja dana 11. srpnja 2014. godine.

Rad stručnih skupina unutar Komunikacijske skupine:

- Sa svrhom dogovaranja mogućih uvjeta za početak rada Poliklinike HZZZSR-a održan je 20. veljače 2014. godine stručni sastanak – prisustvovali iz HZZZSR-a Zavalić, Ptičar, Turčić, HZZO-a Pezelj-Duliba, Laušin, Barać i Longin-Peš.

- Sa svrhom upoznavanja problematike provođenja preventivnih pregleda radnika i postizanja dogovora vezanog uz upućivanje radnika i davanje ocjene o zdravstvenoj sposobnosti, 23. svibnja 2014. godine održan je stručni sastanak s predstavnicima HZZO, Ministarstvo zdravlja i Inspekcije rada. Sastanku su prisustvovale Mirjana Ptičar i Nada Turčić.

- 5. studenoga 2014. godine održan je sastanak stručnjaka institucija članica Komunikacijske skupine na kojem je iznesen prijedlog HZZZSR-a da u partnerstvu s HZZO-om provodi projekt „Istraživanje nesreća“. Komunikacijskoj skupini se pridružio i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Stručnjaci HZZZSR-a pojedinačno ili timski provode stručne analize, oblikuju stavove i daju stručna mišljenja o svekolikim aspektima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, uključujući doprinos u oblikovanju europske politike „Zaštita zdravlja i sigurnost na radu“, na traženje tijela državne i javne vlasti, te pravnih i fizičkih osoba.

- Pripremljen odgovor za Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ministarstvo rada i mirovinskog sustava o usklađivanju 5 Direktiva s CLP Direktivom.

- Davanje podataka o provedbi aktivnosti u 2013. godini za Izvješće Pučke pravobraniteljice za 2013. godinu po pitanjima o zastarjelosti Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada i namjerama donošenja novog pravilnika, te o rješavanju pritužbi građana koje se odnose na diskriminaciju, Ministarstvu zdravlja na traženje Pučkog pravobranitelja.

- Davanje stručnog mišljenja u predmetu HIV pozitivna osoba, zaposlenik II Osnovne škole u Bjelovaru, vezano uz problematiku zapošljavanja HIV pozitivne osobe, na traženje Ministarstva zdravlja.

- Davanje stručnog mišljenja u predmetu Ministarstva unutarnjih poslova, vezano uz opravdanost prava na dobivanje besplatnog obroka mlijeka za vrijeme posla za službenike granične policije tijekom obnašanja poslova kontrole prelaska državne granice (radnici su

izloženi visokim koncentracijama ispušnih plinova vozila) te onih radnika koji rade na poslovima aerodromske policije (koji su tijekom obavljanja svojih poslova izloženi ionizirajućim zračenjima), radnicima na poslovima protueksplozijske zaštite i radnicima kemijske čistionice i praone rublja (koji obavljaju poslove s kemikalijama), na traženje Ministarstva zdravlja

- Dano stručno mišljenje u predmetu „Teška bolest“ u smislu odredbe članka 31. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, vezano uz problematiku tumačenja navedene odredbe i definiranja pojma teška bolest, na traženje Ministarstva zdravlja.

13.

PREVENTIVNI RAD U POPULACIJI POMORACA ČLANOVA POSADE BRODOVA I DRUGIH RADNIKA MIGRANATA I IMIGRANATA (VOZAČI, GRAĐEVINARI, ŽELJEZNIČARI, RADNICI U NAFTNOJ INDUSTRIJI, RADNICI U ELEKTROPRIVREDI, RADNICI IMIGRANTI KOJI POSJEDUJU RADNE DOZVOLE ZA RAD U REPUBLICI HRVATSKOJ).

EDUKACIJA SAVJETNIKA U OKVIRU HRVATSKOG NACIONALNOG PROGRAMA ZA PREVENCIJU HIV-AIDS-A 2011. – 2015., U POPULACIJI RADNIKA MIGRANATA I POMORACA – ČLANOVA POSADE POMORSKIH BRODOVA

13.1. Hrvatski nacionalni program za prevenciju HIV/AIDS-a 2011.-2015

Temeljem *Hrvatskog nacionalnog programa za prevenciju HIV/AIDS-a 2011.-2015.*, HZZZSR je jedan od nositelja dijela aktivnosti pod točkom *6: Smanjenje prenošenja infekcije u pojedinim populacijama* (Mjera 6.5.1.: Preventivni rad u populaciji radnika - migranta; Mjera 6.5.2.: Preventivni rad u populaciji pomoraca - članova posade brodova). U okviru programa HZZZSR educira polaznike specijalističkog usavršavanja u području medicine rada i sporta u preventivnom radu u populaciji pomoraca članova posade brodova i radnika migranata i imigranata. Također, Zavod nastavlja suradnju sa specijalistima medicine rada glede promoviranja dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV. Navedeno se odnosi na populaciju pomoraca-članova posade brodova, a posebno na populaciju radnika migranata i imigranata kojih se broj povećava nakon ulaska Republike Hrvatske u EU.

U okviru programa tijekom 2014. godine provedene su slijedeće aktivnosti:

- Sa specijalistima medicine rada je nastavljena suradnja glede promoviranja dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV npr. tijekom stručnog nadzora ordinacija medicine rada koje provode specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika na području Republike Hrvatske, zatim podjelom letaka tijekom sudjelovanja specijalista medicine rada i ostalih sudionika na stručnim seminarima, tečajevima, tribinama ili okruglim stolovima u organizaciji Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
- U okviru poslijediplomskog specijalističkog studija iz medicine rada i sporta provedena je edukacija polaznika vezano za preventivni rad s populacijom pomoraca članova posade brodova i radnika migranata i imigranata.
- Na internetsku stranicu HZZZSR-a su, kao pomoć i potpora u preventivnom radu specijalistima medicine rada i sporta, postavljeni dokumenti Upitnik specijalistima medicine rada o tome koliko i kako testiraju na HIV, Stručne preporuke i Informirani pristanak vezani uz testiranje na HIV infekciju.

13.2. EQUI - HEALTH – Fostering health provision for migrants, the Roma and other vulnerable groups

HZZZSR sudjeluje u provedbi trogodišnjeg projekta (2013.–2016.) EQUI - HEALTH koji vodi Međunarodna organizacija za migracije (International Organisation for Migration - IOM) u dijelu koji se odnosi na praćenje zdravstvenog stanja osoba koje rade s migrantima. U okviru projekta EQUI - HEALTH – Fostering health provision for migrants, the Roma and other vulnerable groups, tijekom 1. Komponente programa – Južna granica EU (Subprojekt, Southern EU Borders - SEUB) provode se aktivnosti sa svrhom analize stanja i predlaganja mjera, te uspostave učinkovitog sustava. Cilj je osigurati zdravlje migranata, uspostaviti učinkovitu zaštitu na radu svih osoba koje obavljajući svoj posao dolaze u kontakt s migrantima, kao i osigurati javno zdravstvene mjere na južnoj granici EU. U projekt su uključene Bugarska, Hrvatska, Grčka, Italija, Španjolska, Malta i Portugal.

HZZZSR je aktivno uključen u projekt u dijelu koji se odnosi na zaštitu zdravlja radnika koji u svakodnevnom radu dolaze u kontakt s migrantima. Ti radnici nužno moraju biti educirani i upoznati s potencijalnim opasnostima po njihovo zdravlje, a uz to na njih trebaju biti primijenjene posebne mjere specifične zdravstvene zaštite.

U okviru projekta tijekom 2014. godine provedene su slijedeće aktivnosti:

- Nada Turčić je 16. srpnja 2014. godine sudjelovala na sastanku koji se odnosi na praćenje zdravstvenog stanja osoba koje rade s migrantima. Na sastanku je odlučeno da će u okviru projekta Nada Turčić sudjelovati u Portugalu od 3. do 5. rujna 2014. godine na izobrazbi trenera u okviru zaštite zdravlja na radu radnika koji rade s migrantima. Po završetku edukacije bit će na nacionalnom nivou organizirani seminari – „National Pilot Training Rollout for First Responders„ koji će se uz dodatno financiranje Veleposlanstva Švicarske održati na tri lokacije u Republici Hrvatskoj.
- Ina Kardoš je, u programu trodnevnih radionica, aktivno sudjelovala s predavanjima „Zaštita zdravlja migranata - pravo na zdravlje“, „Zaštita zdravlja za zdravstvene djelatnike - dobrobit na radnom mjestu“ i „Uvod u interkulturalne kompetentnosti: koncepti, načela i uloge“. Radionice su održane u Zagrebu od 22. do 24. listopada i od 9. do 11. prosinca 2014. godine te u Vinkovcima od 5. do 7. studenoga 2014. godine. U radionici su, kao polaznici, sudjelovali djelatnici koji su prvi u kontaktu sa migrantima; policija, socijalne službe, djelatnici Crvenog križa, carina, liječnici, medicinske sestre. U predavanjima je fokus bio na regularnim i neregularnim migrantima te jezične i kulturološke barijere s kojima se djelatnici u radu s njima susreću. Polaznici su pokazali veliki interes za zaštitu zdravlja na radu, zaštitu od zaraznih bolesti, psihosocijalne rizike na radnom mjestu kao i mjere prevencije. Između ostalog je predmet interesa bila i internetska stranica HZZZSR-a, prije svega zbog registra profesionalnih bolesti, zbog informacija o osobnim zaštitnim sredstvima kao i zbog radionica o rukavicama. Polaznici su na radionici u Zagrebu od 9. do 11. prosinca 2014. godine bili u ulozi predavača kao budući treneri. Pokazali su dobro poznavanje materije te su aktivno sudjelovali u radu na poboljšavanju prezenterskih i komunikacijskih vještina. Krišto Dijana sudjelovala je na radionicama u svrhu izobrazbe trenera za migrante.